DRAGOSTEA MAI PRESUS DE TOATE

SERGE DALÈNE

SNACK - BAR

LA FEL CA ŞI PE MINE, DULCEA VOLUPTATE A UNOR ÎMBRĂŢIŞĂRI BANALE NU TE SATISFACE.

Serge Dalène
SNACK-BAR
roman
În românește de:
FLORENȚA COSTICĂ
ILEANA POPA
ILEANA POPESCU
CHRISTLAN SZŐKE

Editura: CLASIC
BUCUREȘTI
1994
Coperta de: GEORGE CRISTEA
Consilier editorial: GHERASIM ȚIC
Copyright Edition de Trevisc. Paris.
Snak-bar
ISBN 973 – 96334 – 2-O

Capitolul I

— Miercuri ultima zi! Încercaţi-vă norocul!

Astfel încerca să atragă atenţia trecătorilor vânzătoarea de lozuri, cu capul băgat în glugă, pe jumătate scos din gheretă. Dar nu se oprea nimeni căci ploaia cădea măruntă, rece, sâcâitoare. Mai încolo, pe un cărucior, bucheţele mici de anemone aruncau o pată de culoare neaşteptată pe cenuşiul acestui april certat cu soarele. Pe o tăbliţă, aşezată la vedere, sta scris cu litere de-o şchioapă numele sfântului căruia îi era dedicată ziua respectivă.

O tânără se opri în faţa buchetelor ude, de o sută de franci bucata. Nu erau scumpe, dar persoana care le vindea nu era acolo. Fata aruncă o privire de jur-împrejur. O maşină trecu razant pe lângă trotuar şi-o trombă de apă murdară. Îi stropi cu generozitate pulpele prinse-n teaca ciorapilor de nailon şi poalele impermeabilului deschis la culoare. Trezită brutal din reveria-i bucolică, tânăra adresă de altfel inutil – câteva epitete, bine simţite, automobilistului care dispăruse de

mult, apoi, dând din umeri, îşi văzu mai departe de drum.

Un omuleţ ce şchiopăta uşor, cu şapca cu cozoroc înfundată pe cap pân la sprâncene, proteja sub o pungă de plastic transparentă un maldăr de ziare. „Cumpăraţi…" Vocea-i răsuna ca o trompetă, anunţând titlul unui cotidian de seară, dar nimeni nu-l lua în seamă. Nici măcar el însuşi. Îşi făcea meseria automat, neavând de fapt decât o dorinţă: să predea cât mai degrabă la depozit ziarele nevândute şi să-şi odihnească picioarele, într-un adăpost uscat.

Era ora două fără zece, şi mulţimea se îndesea pe trotuare văzând cu ochii. Toţi erau oameni posomorâţi, care se întorceau la lucru, cei mai mulţi înarmaţi cu umbrele care atingeau razant nasul vecinului.

Un cuplu tocmai ieşea dintr-un mic local.

— Crezi că se va îndrepta vremea până sâmbătă? – îşi întrebă tânăra femeie soţul.

— De ce nu? – răspunse acesta laconic, ridicându-şi gulerul pardesiului.

Se sărutară, se despărţiră. El lucra la o bancă de pe Boulevard des Italians, ea, într-un atelier de frizerie de pe Rue des Capucines. Nimic nu-i deosebea de ceilalţi, de toată această lume care mişuna la ora prânzului prin cartierul Operei.

De câteva clipe, o *4 C V* de culoarea migdalei, destul de murdară, încerca să parcheze lângă trotuar, între o Dauphine şi un triciclu de cărat mărfuri. Era clar că nu avea cum. După o uşoară tamponare a triciclului, maşina dădu iar înapoi ca să se oprească, în cele din urmă, pieziş, deci total neregulamentar.

Bineînţeles, la volan se afla o tânără. Complicatele mişcări gimnastice pe care trebui să le facă pentru a coborî din maşină îi ridicară fusta, cam strâmtă, binişor deasupra genunchilor. Îl fulgeră cu privirea pe domnul respectabil, de vreo cincizeci de ani, care încetinise pasul, cu ochii ţintă la picioarele ei. Remarcabila şoferiţă purta o haină roşie, de piele, pe care ploaia i-o şi pătă de îndată ce coborî. Era neplăcut, dar din cauza unui taior abia cumpărat şi a mapei cu desene, ce se găseau pe bancheta din spate, hotărî să încuie totuşi maşina. Asta

îi dădu de lucru, nu glumă. De patru luni, de când o avea pe Amanda, reuşise să-i îndoaie o aripă şi să se procopsească cu nouă amenzi, dar încă nu se obişnuise cu cheia de siguranţă, pe care o introducea întotdeauna de-a-ndoaselea în broască.

Odată operaţia terminată, făcu înconjurul maşinii pentru a se asigura că toate uşile erau bine încuiate şi verifică în fugă ca niciun poliţai să nu fie în preajmă şi să protesteze prin intermediul unei hârtiuţe – cu care începuse să se familiarizeze – că spatele Amandei intra binişor pe carosabilul străzii, şi aşa destul de îngustă.

Aşa era Clara Bernardini. Recunoştea pericolul ca posibil doar când acesta era inevitabil. Aşadar, nezărind nici chipiu, nici pelerină îşi luă de-o grijă şi traversă strada îndreptându-se spre snack-barul unde mânca în fiecare zi. Acesta se afla cam la capătul străzii, între o agenţie de voiaj şi un magazin cu cămăşi de lux. Strălucitor, în întregime de sticlă, localul se oferea cu indecenţă tuturor privirilor din afară. Până şi uşa era de sticlă şi atât de transparentă, încât Clara binecuvânta de fiecare dată butonul uriaş de ebonită care fusese de la început singurul ei protector pentru a nu da mereu cu capul în geam. Acum, slavă Domnului, se obişnuise. Împinse uşa şi intră în sala încăpătoare, luminată cu tuburi de neon multicolore. Îndată deveni lividă şi buzele i se decolorară. Clienţii, instalaţi în faţa micilor mese de lemn nevopsit, sau cocoţaţi pe taburete înalte, aveau cu toţii feţele fără culoare, buzele palide. Clara nu putea suferi această lumină şi deseori se gândise că aceasta dădea totuşi o idee exactă de cum ar arăta chipurile oamenilor, pe patul de moarte. De aceea, evitând să se privească în oglinda care se găsea în spatele barului lăcuit în roz auriu, se duse drept spre masa pe care o ocupa Georges Falquet.

Era ziarist şi Clara îl cunoscuse în redacţia unui cotidian, unde ea avusese ocazia să-şi plaseze câteva desene pentru ilustrarea unor poveşti. Era un tânăr de treizeci şi doi de ani, întru totul satisfăcătut de fizicul său, deşi nu prea înalt şi predispus la îngrăşare, fapt pentru care. Se supraveghea continuu. Mânca des aici, de cele mai multe ori crudităţi, în nădejdea de a combate efectul dezastruos al mâncărurilor prea consistente pe care maică-sa le pregătea în fiecare seară pentru

„odorul ei”.

Probabil şi din cauza acestei mame, care nu-şi dăduse seama la vreme că fiul ei crescuse şi devenise bărbat, sătul să fie numit şi acum „puiul mamei”, Georges avea oroare de tot ce aducea a tandreţe. Neavând niciodată curajul să respingă manifestările excesive ale doamnei Falquet, mamă idolatră şi văduvă, îşi promisese în schimb să înlăture fără milă din viaţa sa femeile prea sentimentale. De asemenea, să nu dea apă la moară celor la care descoperea posibile veleităţi de giurgiuleală.

Georges o văzuse intrând” pe Clara, dar ostentativ se concentră în lectura ziarului desfăcut pe masă, lângă farfuria cu morcov ras. Când Clara ajunse în faţa lui, catadicsi să ridice capul, continuând să mestece.

— Ce zici de vremea asta? îi spuse în loc de bun venit, în timp ce Clara se aşeză alături. Cum merge?

— Bine, răspunse ea, aranjându-şi haina pe spătarul scaunului.

Ca totdeauna, Georges o admiră şi de data asta. Puloverul din lână fină, cu decolteu prelung, se potrivea de minune cu nuanţa părului, de un arămiu potolit, asemeni frunzelor toamna, pe care-l purta foarte scurt, abia ondulat şi care-i dădea un aer băieţesc.

Mai păstra încă pe chip urmele copilăriei, deşi avea douăzeci şi patru de ani împliniţi. Rotunjimea obrajilor, nasul foarte mic şi cele două gropiţe care îi conturau zâmbetul. Dar era suficient să-i întâlneşti privirea întunecată, directă şi autoritară ca să înţelegi pe loc că nu mai este un copil.

Georges iubea această privire. Mai întâi fiindcă o plasa pe Clara Bernardini în categoria femeilor cu personalitate, singurele pe care catadicsea să le frecventeze.

— Merge treaba cu Faby? o întrebă după ce ea îşi comandase steak-ul tartar.

— Da, răspunse Clara. Ceea ce fac are aerul că-i place şi pare dispus să-mi dea de lucru în continuare.

— Cu atât mai bine, spuse Georges. Sunt încântat că ţi-am făcut legătura cu el. E un tip pe care te poţi bizui, o să faceţi treabă bună

împreună.

Îşi împături ziarul şi-l puse în buzunar.

— În concluzie ăsta e genul de desen pe care îl preferi?

— Nu mai încape vorbă! răspunse Clara cu căldură. Să ilustrezi cărţi pentru copii, este deja o treabă care implică într-o oarecare măsură şi latura artistică, dacă mă înţelegi. Totul are importantă: emoţia pe care o pui, culoarea de asemeni.

E mult mai pasionant decât banda desenată, monotonă până la urmă, nu crezi?

— Probabil, spuse Georges, care nu era deloc sensibil la artă, dar se plăteşte mai prost.

— Exact pentru asta nu dau vrabia din mână pentru cioara de pe gard, răspunse Clara râzând. Ah… iată şi steak-ul meu!

O chelneriţă foarte brună, cu o umbră de mustaţă, îi puse înainte biftecul crud, fără să spună o-vorbă. Cu tot sandvişul înfulecat cam pe la zece dimineaţa, foamea îi dădea ghes şi ameţeala nu-i ameliora dispoziţia.

— Iar porcăria asta! exclamă Georges privind cu dezgust la carnea roşie tocată mărunt şi presărată cu ceapă. Tu n-ai să te înveţi minte până n-ai să te pricopseşti cu o tenie.

Clara clătină din cap surâzând.

— Întotdeauna poet! Of, Georges, dacă într-o bună zi ai să fii în stare să faci serios curte unei femei, atunci, te implor, scuteşte-o de asemenea intervenţii.

O privi îndelung. Lumina necruţătoare a neonului nu reuşea s-o urâţească, deşi ea era convinsă de contrariu. Şi mai ales, nu-i răpea nimic din perfecţiunea trupului, pe care-l cântărea ca un expert. Îi puse mâna pe umărul rotund, îşi pironi ochii pe sânul tânăr care palpita sub strânsoarea puloverului.

— Oare îţi închipui că nu-ţi fac curte în mod serios? spuse el mirat. Eroare profundă, nepreţuita, te plac la nebunie. De altfel, o ştii prea bine.

În măsura posibilului, Georges era sincer. Dar nu se vedea deloc făcându-i Clarei o declaraţie incendiară, cu hemolo-urile de rigoare. Şi

cum ea îl privea uşor maliţioasă, continuă:

— Ce vrei, nu-i uşor să te faci înţeles… să te vezi mereu pe fugă, între două feluri de mâncare. Ştii ce mi-ar plăcea?

— Şi apa mea minerală, domnişoară? ceru Clara chelneriţei, care trecea pe lângă masă cu un aer de parcă i s-ar fi înecat corăbiile.

Apoi întorcând privirea spre Georges:

— Ce zici că spuneai?

— Spuneam că mi-ar plăcea să mă inviţi într-o seară la masă la tine.

— Îl privi o clipă şi-i răspunse răspicat:

— La ce bun? Ştii bine că nu stau singură.

Georges strâmbă din nas:

— Ah, e adevărat. Uitasem de Isabelle, drăguţa de Isabelle! Permite-mi să observ că eşti foarte constantă în ceea ce o priveşte.

Privirea Clarei se întunecă brusc şi orice urmă de amabilitate se şterse de pe chipul ei.

— Dacă vrei să rămânem prieteni, Georges, ar fi bine să renunţi la modul acesta de a vedea lucrurile. Ştii cât ţin la Isabelle pe care o cunosc din copilărie, familiile noastre erau vecine la Amiens.

— Bine, în ordine, făcu el împăciuitor. Apropo, cum se face că Isabelle nu mai dă pe aici?

— Nu mai lucrează în cartier.

— Ah… iar şi-a schimbat slujba!

De data asta Clara îl rugă încet:

— N-o învinovăţi, Georges. Te asigur că nu e decât un copil necăjit.

Dată fiind ora, barul se golise treptat. Nu mai rămăseseră decât câţiva întârziaţi: un om slab, cu faţa cenuşie, cu părul rar, căruia nu-i dădeai nicio vârstă; strâns într-un impermeabil murdar, era cufundat în lectura unui ziar, la pagina rezervată curselor. Două femei tinere, care nu păreau deloc grăbite! mâncau prăjituri şi stăteau la taclale. Lângă casă, un tip înalt, brun, bine pus la punct dar cu un aer dubios povestea patroanei I o istorie deşuchiată, care o făcea să râdă pe înfundate. Coana Irma care deschisese de curând localul împreună cu

soţul ei părea să-şi fi păstrat o mulţime de relaţii de acest gen, aparţinând unui trecut în care era înţelept să nu scotoceşti. Era o femeie cam la patruzeci de ani, voinică şi rotofeie, care avea replică promptă şi haz spontan. Când râdea, sânii ei grei hohoteau şi o întreagă armată de riduri se aşternea în colţul ochilor, pe obrazul foarte pudrat.

Deodată uşa se deschise făcând loc la doi tineri. Un adolescent şi o puştoaică, luaţi împreună n-aveai cum să le dai nici măcar treizeci şi cinci de ani. Georges şi Clara îi cunoşteau din vedere, căci veneau adesea la local, cam pe la aceeaşi oră.

Şi unul şi celălalt purtau haine trei sferturi şi glugă, aproximativ acelaşi gri, dar în timp ce haina fetei era îngrijită şi părea aproape nouă, a băiatului se tocise pe la margini iar brandenburgurile erau ferfeniţă.

Amuzată, Clara le urmărea mica lor stratagemă, întotdeauna aceeaşi. Mai înti tânărul se apropia de tejghea şi comanda două cafele. Apoi fără să mai aştepte să fie serviţi, puştiul se îndrepta spre tonomat, urmat cu supunere de prietena lui. Şi-n timp ce se rezemau nepăsători cu coatele de aparat, rockul lua cu asalt localul. Un rock, două, trei, după cât mărunţiş aveau.

În răstimp, cafeaua se răcea în ceşti aşteptând să fie aruncată, după plecarea lor. Nu se atingeau de ea niciodată. Fie că nu se îndurau să scuipe guma de mestecat pe care o rumegau conştiincios amândoi, fie că nu le plăcea cafeaua, pur şi simplu. Dar aceste cafele erau biletul lor de intrare. Cel mai ieftin.

Clara se uita mai ales la faţă. Îi observa profilul obrazului mic şi coada de cal strânsă cu un elastic galben, vârâtă în gluga hainei. Câţi ani să aibă? Şaisprezece, şaptesprezece, şaptesprezece ani? în clipa de faţă, cu un aer pios, asculta *Only You*, care răsuna generos pentru cei douăzeci de franci introduşi în aparat, în timp ce prietenul ei se bâţâia pe picioare, cu privirea dusă. Georges o trezi pe Clara din contemplare.

— Ce zici, îţi termini cafeaua şi cerem nota de plată?

Ea aprobă şi chelneriţa aduse bonurile de la casă. Îşi plătiră fiecare partea, cum făceau de obicei.

Când ajunseră în stradă, Georges observă că şi amatorul de jazz părăsise cârciuma şi se ţinea după ea.

— Domnule, îi spuse acesta cu glas şoptit şi nesigur, nu v-ar interesa un ceas?

— Un ceas? repetă Georges care încă nu înţelegea. Băiatul scoase din buzunar un ceas rotund, aurit, de care atârna o fostă curea de piele de şopârlă.

După ce aruncă o privire Clarei, care tăcea, Georges se încruntă.

— De unde a răsărit ceasul ăsta? L-ai găsit sau l-ai şterpelit?

Tânărul roşi până-n vârful capului.

— Nu, domnule, e al meu. Mi l-a dat mama de Crăciun.

— Şi atunci de ce-l vinzi?

— Ca să cumpăr discuri. Avem acasă un picup dar… ştiţi dumneavoastră… gusturile părinţilor…

— Cu ce te ocupi?

— Păi… mă pregătesc să dau bacul… dar merge cam greu.

— Dacă n-ai fi chiulit la cursuri, ar fi mers mai uşor, băgă de seamă Georges.

— La ce-mi trebuie? răspunse calm băiatul, eu vreau să mă fac trompetist!

Georges dădu din umeri:

— Atunci ia-ţi înapoi ceasul, cadoul mamei tale, şi încearcă să fii un pic mai serios.

Băiatul îşi băgă ceasul în buzunar şi morocănos se întoarse la prietena lui.

— Nu te ştiam moralist, îi spuse Clara. Nu asta aştepta de la tine.

— N-are motive să se plângă. Părinţii îi plătesc studiile, îi fac cadouri…

— Asta nu dovedeşte că e şi fericit, spuse Clara care încă o dată se gândea la Isabelle.

Georges o însoţi până la maşină. Ploua în continuare şi Clara constată cu uşurare că n-avea niciun bileţel dulce strecurat sub parbriz.

— Am scăpat de amendă şi de data asta, spuse bucuroasă.

Scotoci apoi în poşetă.

— Unde oi fi pus cheia? Ştiu bine că aici am pus-o.

O găsi, bineînţeles, în buzunarul hainei.

— Şi cu aripa pe care ai schimbat-o, ce-ai făcut? Ai reuşit să-ţi recuperezi banii? se informă Georges.

— În mod normal, aşa ar fi trebuit să se întâmple. Numai că nu plătisem prima de asigurare.

— Clara! se indignă el cu moderaţie, eşti imposibilă!

— Ştiu, e o prostie, admise ea. Scrisoarea era pregătită, cecul de asemenea; nu mai rămăsese decât să o duc la poştă, dar am rătăcit-o în poşetă printre alte hârtii şi am uitat de ea. Ce vrei, am atâtea pe cap!

— Mult prea multe, Clara, socoti Georges, aşezându-se lângă ea în maşină ca să mai sporovăiască puţin. Munceşti atât de parcă ai avea nu ştiu câte guri de hrănit. E într-adevăr necesar? Nici măcar n-ai timp să trăieşti.

— Dar trăiesc Georges, protestă ea cu înflăcărare. Dimpotrivă, trăiesc nemaipomenit!

— Şi cu dragostea? o întrebă el lipindu-se de ea, cu dragostea ce faci?

Clara schiţă un uşor dispreţ.

— Ei… dragostea…

El deveni insistent.

— Doar n-ai să-mi spui că până la douăzeci şi patru de ani nu te-ai gândit niciodată la asta.

Clara căzu pe gânduri înainte de a răspunde.

— Să zicem că mi s-a întâmplat de două trei ori să întâlnesc un băiat în genul tău, căruia îi plăceam pur şi simplu în timp ce eu mă gândeam la iubire… şi că nu s-a ales nimic.

Georges era sincer năucit.

— Fiindcă tu cauţi iubirea cu i mare.

— Ea îl privi drept în ochi.

— Nu caut cu tot dinadinsul, dar cred în ea. Mai degrabă, o aştept.

Clara îl surprindea din ce în ce mai tare.

— Cu nuntă şi tot bâlciul aferent, fără îndoială?

Clara zâmbi:

— Ceva în genul ăsta, poate…

Şi fiindcă nu-i venea să creadă, exclamă total decepţionat:

— O fată atât de inteligentă ca tine, atât de independentă…

După aceea, la fel de neîncrezător:

— Fără glumă, Clara, ne vezi tu pe noi doi căsătoriţi?

— Pe noi, adică tu şi cu mine? Nu, Georges! Nu asta am vrut să spun.

Îi puse afectuos mâna pe braţ.

— Dimpotrivă, ţin enorm la prietenia ta.

În lipsă de mai mult. Georges ţinea şi el la a ei. Oftă şi făcând haz de necaz zise:

— Asta-i situaţia. Dă-i drumul; mă aşteaptă la redacţie şi mi-am lăsat maşina la dracu-n praznic.

— Ia te uită, observă Clara cu inocenţă, n-ai găsit loc?

El râse din toată inima.

— Dacă observ bine, nici „Amanda" ta n-a prea găsit.

— Pa, Clara. Un pupic pe vârful nasului, din partea mea pentru Isabelle. Aşa…

Coborî din maşină uşor emoţionat, Clara îl privea depărtându-se cu paşi grăbiţi prin ploaie. Cu toate cusururile lui, numeroase, cu toată aroganţa lui agasantă în unele momente, era totuşi un băiat de treabă. Era singurul ei prieten.

Când Georges dădu colţul străzii, Clara îşi făcu socoteala cum să-şi organizeze timpul rămas. Cel mai urgent era să-şi ducă planşele cu benzile desenate la agenţia de presă pentru care lucra regulat. Apoi se va vedea cu editorul la care o recomandase Fabry, în vederea ilustrării unei lucrări istorice. Între cele două întâlniri să se repeadă până la Galeria Bachard ca să-şi facă o idee despre expoziţia unui pictor mexican, pe care ţinea neapărat s-o vadă. Oare uitase ceva? Ca să fie sigură îşi consultă agenda şi văzu că are o întâlnire, la ora cinci, cu doctorul Sarty, la Neuilly.

— Ah, nu, bombăni ea pentru sine, ajunge pentru azi! încă o

treabă de făcut care-i ieşise complet din minte, dar asta pentru bunul motiv că era sănătoasă tun. De ce naiba, doar pentru o simplă criză digestivă, medicul ei curant i-a descoperit un apendice cronic. Îşi reproşa acum că îi urmase sfatul şi-i dăduse telefon acelui chirurg care trebuia să decidă oportunitatea operaţiei.

Dacă mă duc, gândi ea, îmi deschide burta cât ai zice peste. S-avem iertare!

După cum şi-a dat seama la telefon, acest doctor Sarty părea simpatic. Avea încă în ureche vocea sa gravă caldă şi echilibrată. Cu toate astea nu ţinea să-l cunoască îndeaproape.

O elementară politeţe cerea totuşi să contramandeze întâlnirea. Se hotărî imediat şi se întoarse la local să telefoneze. Mai târziu. Era de fapt deviza ei pentru problemele care o sâcâiau. Când avu legătura cu clinica, se grăbi să-i lase vorbă c-o să-l sune mai târziu, pentru a fixa altă întrevedere.

Clara se urcă din nou în maşină şi porni la drum.

Evenimentul care hotărâse cariera Clarei – independent de influenţa pe care urma s-o aibă asupra viitorului ei – era în mod sigur unul dintre acelea care au marcat definitiv existenţa.

Avea nouăsprezece ani pe atunci şi locuia cu părinţii la Amiens. Mai exact cu mama sa şi cu tatăl vitreg. René Favre.

Pe tatăl său adevărat, Clara abia de-l cunoscuse. Pentru simplul motiv că acesta nu trăise practic niciodată alături de soţia lui, nici măcar la începutul căsătoriei lor. Această căsătorie fusese hotărâtă brusc într-o seară de la sfârşitul anului 1932 de către ambele familii ale tinerilor – deoarece Henriette era însărcinată.

Henriette, îndrăgostită nebuneşte de tânărul Lèonard Bernardini, nu-şi dorea nimic altceva pe lume. Lèonard, în schimb era înmărmurit. Simpla idee de a se vedea la numai douăzeci de afli cu nevastă şi în curând cu copil îl umplea de spaimă. Mai cu seamă că-n privinţa situaţiei materiale n-avea mai nimic de oferit.

De când terminase şcoala, încercase mai toate meseriile, dar nu făcuse mare scofală, căci se plictisea repede. Când se văzu prins în capcana căsătoriei, în urma unei simple idile – adevărat, ceva mai

prelungită decât altele – tocmai atacase domeniul restaurărilor, partea administrativă.

Deşi Lèonard era un băiat mai degrabă nestatornic, era onest şi nu-i trecu măcar o clipă prin minte să fugă de responsabilităţi. I se cerea să-i repare onoarea; a reparat-o. O luă aşadar de nevastă pe Henriette şi veni să locuiască cu ea într-o aripă de două camere a casei soacrei sale din afara oraşului.

La început i se păru amuzant, fiindcă-i plăcea schimbarea. În curând însă i se păru de-a dreptul caraghios să trăiască zi şi noapte lângă această tânără femeie care nu făcea decât să se îngraşe văzând cu ochii şi să-i aducă tot timpul aminte că vor. Ivea un copil.

Se plictisise până peste cap când veni pentru el momentul să ia o decizie importantă. Lèonard era un napolitan pur sânge. Tatăl, mama şi toţi ai săi văzuseră lumina zilei în acel oraş; numai el se născuse la Porte Champerret şi nu cunoştea Italia decât din auzite. Acum, că sosise timpul satisfacerii serviciului militar, avea posibilitatea de a opta pentru una din aceste două ţări, fiecăreia datorându-i câte ceva.

Henriette şi maică-sa aproape îl obligaseră să se hotărască pentru naturalizarea din oficiu şi cum pentru el esenţialul era să scape de viaţa meschină în care intrase de voie, de nevoie, optă aşadar pentru Franţa şi ceru să fie trimis într-un regiment din Lunèville.

Henriette îl conduse la gara de Est şi când îl văzu în tren începu să plângă, de parcă s-ar fi dus la război.

Războiul nu izbucni decât şapte ani mai târziu. Dar între timp, din păcate, Lèonard n-avu decât rare şi scurte apariţii în familie, până la urmă hotărând să rămână în armată, ceea ce pentru el era totuşi o soluţie.

Clara păstra o amintire destul de confuză a acestor vizite fulger făcute de un militar foarte bun, cu dinţi strălucitori, căruia trebuia să-i spună tata. Rămânea o zi, două, complet rătăcit în propria-i casă. Din când în când o lua pe genunchi şi o alinta cu stângăcie, cu gândul aiurea.

După invazia nazistă, scăpând ca prin minune să nu fie luat prizonier, mai veni o dată acasă să-i explice soţiei că pleacă în Anglia,

la aliaţi.

După război, l-au mai văzut când şi când în ţinută de paraşutist. Clara nu ţinea deloc să-l mai vadă, pentru că asta însemna că după plecarea lui, mama ei, automat va începe să bocească.

Totul a durat aşa până când un alt domn, de astă dată în civil, şi tot atât de blond pe cât era Lèonard de brunet, deveni obişnuitul casei. Şi acesta o lua pe genunchi, iar ca să-i facă plăcere mamei, care o rugase frumos, începu să-i spună şi lui tată. Tata René.

Doar peste câţiva ani buni Clara înţelese în sfârşit, că ospăţul acela cu atâţia invitaţi şi la care i se făcuse rău, fusese de fapt petrecerea de nuntă a mamei la a doua căsătorie, cu tata René.

De atunci nu mai Iii vorba despre militarul a cărui fotografie dispăruse discret din casă.

René Fălire locuia la Amiens şi ţinea un birou de arhitectură. Reconstrucţia luase un mare avânt, René câştiga mult şi uşor. Henriette se instala cu el în Somne şi Clara n-avu de ce să se plângă.

René era un om foarte cumsecade şi se ocupa de ea ca de propriul său copil.

Niciodată Clara nu se simţise atât de fericită şi când fu destul de mare ca să înţeleagă cele întâmplate, îşi dădu bine seama că divorţul pe care mama se resemnase, în sfârşit, să-l ceară, nu era decât o simplă consemnare a unei stări de fapt care dura dintotdeauna. În realitate, Lèonard nu s-a considerat niciodată căsătorit.

Clara nu-şi mai văzuse tatăl de la vârsta de zece ani, când, într-o sâmbăta seara – avea acum nouăsprezece ani – se duse la cinema cu părinţii.

În anume săli din provincie sau din periferie obişnuiau să se producă, în pauză, artişti ambulanţi, în seara asta era prevăzut un cântăreţ fantezist, care fu prezentat la megafon, înaintea ridicării cortinei, sub numele de Leo Joy.

Când apăru pe scenă într-un smoching nu tocmai impecabil, Clara avu dintr-odată impresia că-l mai văzuse undeva. Dar pentru Henriette era mai mult decât o impresie. Clara o văzu punând mâna pe braţul soţului ei. Lèonard îngăimă ea, – în timp ce tenorul începu să

cânte, cu o voce frumoasă, dar nu tocmai exactă, despre un domn căruia îi place viaţa patriarhală, îşi răsuceşte singur ţigările etc. Etc

— Clara… reluă Henriette, răguşită de emoţie şi întorcându-se spre fiica ei. E tatăl tău!

— Şi ce dacă? se precipită René Favre, mai curând plictisit.

— Turn, ce dacă? se miră Henriette. Dar Clara trebuie să se ducă să-l salute. E cum nu se poate mai normal.

Clara era nemulţumită. Degeaba se străduise să descopere măcar un fir de emoţie, degeaba încercase să reînvie amintirile, nu simţea nimic. Şi pe urmă mai erau şi mutrele pe care le făcea tata René. Nu părea să-i surâdă situaţia.

— Ascultă, mamă – încercă ea să protesteze, nu cred că…

— Ba da! insistă Henriette. Sunt sigură că i-ar face plăcere să le vadă.

— Dacă i-ar face atâta plăcere, ar fi putut să încerce să afle ce s-a întâmplat cu ea, de opt ani încoace! o întrerupse René.

— Ah, spuse Henriette cu o indulgenţă neaşteptată, era atât de tânăr şi atât de drăguţ, orice s-ar spune.

Şi, decisă, se ridică de pe scaun şi-şi luă fata de braţ.

— Totuşi, nu putem să nu mergem să-i dăm bună ziua! Merg cu tine. Vii şi tu, René?

— Nu găsesc că e necesar, răspunse el, fără să se mişte.

Lèonard nu-şi încheiase numărul, că Henriette şi Clara se şi aflau în culise.

— Ştii, mamă, îndrăzni fata, am impresia că tata René nu aproba decât pe jumătate iniţiativa ta.

— Dar e ridicol! socoti Henriette. În definitiv n-am fost niciodată supărată cu tatăl tău; doar că nu ne-am potrivit, asta-i tot. Dovadă că sunt foarte fericită cu René, iar diferenţa dintre ei e ca de la cer la pământ.

Fără voia ei, ardea de nerăbdare. Să-şi revadă pe o scenă, chiar modestă, amorul de tinereţe, reînvia în ea o exaltare care o descumpănea puţin pe Clara.

— Şi ce-o să-i spunem, mamă?

— Ne descurcăm noi, decise Henriette. Ascultă, cred că a terminat.

Dar, nu, nu încă. Era rechemat la rampă în ropote de aplauze. Clara, care îl auzise de câteva ori luând fals acutele, consideră că publicul nu era pretenţios. Spre deosebire de mama sa, găsea întâlnirea aceasta mai curând penibilă.

În cele din urmă, Lèonard părăsi scena, făcând publicului semne de adio şi le văzu pe amândouă în spatele cortinei. Le privi uimit, neştiind de unde să le ia. Cu toate că îmbătrânise şi pusese came pe el, privirea nu pierduse nimic din intensitate. La început, ochii aceia treziră ceva în inima Clarei. Căci erau ochii ei.

— Lèonard… spuse timid Henriette, apropiindu-se.

Şi ea se îngrăşase, se schimbase. El o mai privi lung şi strigă deodată.

— Henriette! Asta-i bună!

Pe urmă o descoperi pe Clara şi adăugă fără ezitare.

— Ce mare s-a făcut!

Tulburată, Henriette împinse fata spre el.

— Hai, sărută-l. Vezi bine că asta aşteaptă.

Exagera mult. Lèonard se simţea mai ales teribil de intimidat în faţa acestei tinere frumuseţi, la care se întâmpla uneori să se gândească, dar fără să aibă vreo idee de cum evoluase. Clara îl înţelese atât de bine, că i se făcu uşor milă. Atunci se apropie zâmbind şi-l îmbrăţişă firesc.

— Îmi amintesc foarte bine de tine, spuse cu amabilitate.

El îşi scoase batista din buzunar şi-şi şterse faţa asudată înainte s-o sărute, la rândul lui. Pe obraz rămăseseră dâre de machiaj.

— Şi eu îmi amintesc de tine, răspunse el abia şoptit. Deci, locuiţi la Amiens!

— Sigur. Nu ştiam c-ai devenit cântăreţ. Te-am fi urmărit la radio.

El zâmbi insistent, atrăgător, fără măcar să-şi dea seama.

— Ei, cânt şi eu aşa… în cinematografe şi în atenee populare. Ca să progresez, ar fi trebuit să-mi cultiv vocea; m-am trezit cam târziu.

Henriette îl mânca din ochi.

— Aşadar, ai părăsit armata!

— După cum se vede… Am putea să mergem să luăm un pahar împreună şi v-aş explica totul.

— Of, nu, nu e cu putinţă, răspunse Henriette cu părere de rău. Suntem împreună cu René, vreau să spun cu soţul meu şi mă tem că şi-a pierdut răbdarea.

Pe urma, răzgândindu-se:

— Dar ţi-o pot lăsa pe Clara, pentru puţin…

— E adevărat, spuse Lèonard, acum ai un soţ, apoi mângâie părul strălucitor al Clarei.

— Şi tu vrei poate să vezi filmul. Dar mai stau pe aici încă zece zile. Am tras la Hotelul Gării. Dacă tu…

— Am să vin negreşit să te văd, spuse Clară spontan.

Îi mulţumi doar cu un zâmbet şi din ziua aceea ea înţelese că el făcea parte din stirpea rară a seducătorilor de clasa, cărora puteai să le ierţi aproape totul numai datorită unui astfel de zâmbet.

Chiar de a doua zi, Clara îi făcu vizită tatălui său şi după aceea se mai văzură de multe ori. În câteva zile, reuşi să-l cunoască mai bine decât în întreaga copilărie. Lèonard era la fel de stângaci în silinţa pe care şi-o dădea ca să-şi dovedească afecţiunea, dar ea îşi dădea seama că e sincer.

— Recunosc, îi mărturisi Lèonard că n-am fost întotdeauna… în sfârşit, că n-am fost un adevărat tată pentru tine. Crezi că mai e posibil să recuperăm timpul pierdut?

Clara era convinsă. În ciuda a tot ce avea să-i reproşeze, nu reuşea să-i poarte pică. Îi semăna prea tare. Tot ce avea în ea ca exaltare, fărâma de nebunie – şi pe care sigur nu le moştenise de la mamă – oare nu le datora acestui copil bătrân care era tatăl ei adevărat? Acestui erou al mandolinei, care cânta, fără pretenţii, romanţe sentimentale pe o scenă prăpădită, cu însemnul Legiunii de Onoare la butonieră!

— Cred că, dac-am fi trăit unul lângă altul, te-aş fi iubit la nebunie, spuse Clara.

În ajunul plecării, el îi propuse să vină la Paris să-i facă o vizită.

— Ai putea rămâne câteva zi, ie cu mine, ar fi drăguț, nu?

Henriette nu făcu nicio obiecție la această călătorie și o lună mai târziu Clara luă trenul spre acel Paris pe care nu-l mai văzuse de ani și ani, cu o mapă de desen în valiză, conținând câteva schițe. Avea de gând să i le arate lui Lèonard, fiindcă nici maică-sa, nici tatăl vitreg nu păreau interesați de aptitudinile ei artistice.

— Ce crezi despre ele? îl întrebă arătându-i mai multe portrete în cărbune.

Lèonard le privi cu atenție, pe îndelete.

— Numai bine, îi răspunse. Unde ai învățat să desenezi?

— La liceu. Și după aceea încă un an la o școală de specialitate. Fac și puțină pictură, dar mama spune că asta nu-i o meserie.

— Cred că greșește, spuse Lèonard. Eu cred, dimpotrivă, că trebuie să perseverezi. Ai tot ce-ți trebuie să devii măcar o bună ilustratoare. Numai că, pentru *a* te perfecționa și ați găsi de lucru, Parisul ar fi indicat.

Clara se posomorî.

— Parisul… nu mi-e la îndemână.

— Poate că da, răspunse Lèonard după ce chibzui o clipă. Ascultă-mă, până acum n-am făcut mare lucru pentru tine, dar poate că acum e momentul să mă răscumpăr. Ce-ai zice dacă ți-aș lăsa apartamentul ăsta?

Clara aruncă o privire de jur-împrejur; o încăpere destul de spațioasă, frumos mobilată și la stânga, pe un mic culoar, o sală de baie-bucătărie.

— Da, știu, spuse Lèonard văzând-o nedumerită, e mai degrabă o garsonieră și-i trebuie câteva amenajări.

— Tată… vorbești serios?

— Foarte serios, Clara. La drept vorbind locuința asta nu-mi servește la mare lucru, m-am întors aici doar ca să te primesc.

De mai bine de un an trăiesc cu o prietenă, foarte bine instalată la Williers. Dar despre asta nu-i spune nimic mamei tale.

Clara izbucni în râs.

— După atâţia ani, cred că acum nu mai are nicio importanţă. Atunci e adevărat? Pot veni să locuiesc aici?

— Oricând vrei, dacă şi Henriette este de acord.

Clara râse scurt, cu maliţie.

— Mama atât aşteaptă, ilene mă iubeşte, e adevărat, dar la vârsta pe care o ani, cred că-i stingheresc puţin.

Lèonard îi adresă o privire complice şi pactul fu semnat.

Abia şase luni mai târziu Clara se instală la Paris, căci Henriette se lăsase rugată mai mult decât se aştepta. Dar i-au mai trebuit încă trei ani grei ca să reuşească, să se impună.

În tot acest timp n-a încetat să-i scrie Isabellei care îi era cea mai bună prietenă, deşi mai mică decât ea cu şase ani. Şi de când Clara locuia în capitală, Isabelle n-avea decât un singur gând; să ajungă şi ea acolo. Fiecare din scrisorile ei erau o pledoarie înfocata şi, în sfârşit, când situaţia materială fii stabilă, încasările regulate, Clara o aduse la Paris. Nu fusese nicio problemă, cu toate că fetiţa n-avea decât şaptesprezece ani, părinţii erau morţi şi trăia cu o bunică pe care mai mult o încurca.

Nu-i mai rămăsese Clarei decât să înlocuiască divanul lăsat de tatăl său cu două paturi care intrau unul într-altul şi se desfăceau când era necesar, ca să aibă unde o culca pe Isabelle.

Dificultatea cea mare însă era să-i găsească o slujbă, căci nu ştia să facă absolut nimic. Clara a înscris-o la un curs de steno-dactilografie, care trebuia să ţină şase-şapte luni. După patru luni, Isabelle declară că ştie destul şi decise să-şi caute o slujbă.

Mirarea e că-şi găsi una, într-un depozit de tricotaje, pe o şi iadă învecinată. A lucrat exact patru zile, după care a fost concediată cu mulţumiri.

— Cu mulţumiri e un fel de a vorbi, povestea Isabelle cu umor, căci, pe bune, n-avea de ce. Închipuieşte-ţi că le-a dat pl în minte să mă pună să fac contabilitate! Atunci, tu mă înţelegi, le-am stricat balanţa. Dar nu te necăji, am să găsesc uşor un alt loc!

Şi-a găsit. Treisprezece într-un an, cu destule pauze între ele. Deocamdată lucra la o companie de asigurări, iar borderourile –

pretindea ea – le completa cu ochii închişi. Clara se temea doar de ziua când va veni acasă cu ochii larg deschişi asupra adevăratei valori a calităţilor ei funcţionăreşti.

Mai ales în seara aceasta Clara era neliniştită. Căci dacă ea, Clara, se întorsese acasă la şapte punct, după o zi încărcată, Isabelle însă, se lăsa aşteptata. Şi când venea târziu, ca acuma, nu era semn bun.

După ce verifică şunca şi fructele pentru cină, din micul frigider plasat cu dificultate tot în camera baie-bucătărie, Clara se instală în fotoliul balansoar. Era o mobilă de epocă, cu împletitura de pai atinsă de patina vremii, nu prea solid, dar care îi făcuse cu ochiul, într-o zi când umbla creanga prin consignaţii. Nu-şi prea avea locul în decorul modern al încăperii şi se potrivea ca nuca-n perete cu lampadarul lui Lèonard, montat pe o sticlă enormă de Chianti. Dar era un scaun amuzant, confortabil şi relaxant.

Să mă odihnesc, gândi Clara, aşezându-se comod, cu picioarele lungite, în timp ce balansoarul începu s-o legene. Ar fi dorit să nu se gândească la nimic, să se odihnească integral: dar evenimentele de peste zi o asaltau fără să vrea: conversaţia cu Georges, expoziţia de pictură mexicană care o decepţionase puţin, fiindcă se aşteptase la o explozie de culori şi când colo toate tablourile păreau că vin dintr-o staţiune de sporturi de iarnă… cecul consistent pe care-l încasase la agenţie, dar din care n-ar trebui să cheltuiască prea mult, în vederea acoperirii contului din bancă…

Era absorbită de gânduri când o sonerie ţârâi în încăpere. Ridică telefonul spuse „alo”. La capătul firului nu era nimeni, fiindcă sunase la uşă. Ridicându-se să deschidă, Clara nu se putu împiedica să nu râdă de ea însăşi, cât de distrată putea fi.

Era Isabelle. O Isabelle muiată din cap până-n picioare, ca un câine de pripas, cu bretonul blond ca paiul lipit de frunte, ca o pagină cu bastonaşe dintr-un abecedar.

Dar de ce suni, se miră Clara, doar ai cheia ta? Isabelle nu răspunse. Trecu maiestuos prin faţa prietenei sale şi se întinse pe pat, după ce îşi aruncase poşeta cât colo, într-un colţ al camerei.

— Isabelle! se revoltă Clara, scoate-ţi măcar impermeabilul, ai să uzi cuvertura.

Cu gesturi leneşe, Isabelle îşi scoase veşmântul şi i-l întinse neglijent Clarei, căreia nu-i mai rămăsese decât să-l agate ea însăşi în cuierul din vestiar.

— Ai amuţit? o întrebă după ce reveni în cameră. Hai, spune odată ce ai, Isabelle?

Isabelle stătea întinsă pe pat, cu mâinile sub ceafă, cu ochii într-un cer numai de ea văzut. Imenşi ochi căprui, mângâietori şi de-o inocenţă tulburătoare. Clara îi dădu picioarele jos de pe cuvertură, oftă şi spuse:

— Iar te-au dat afară!

— Nu, Clara, răspunse liniştită Isabelle, cu ochii pironiţi în tavan.

Clara îi luă braţul şi-o scutură uşor.

— Nu? Totuşi, ceva se întâmplă cu siguranţă… nu eşti într-o stare normală.

— Sunt într-o stare sta… bilă, răspunse Isabelle catadicsind în sfârşit s-o privească.

— Când ai să te descotoroseşti de năravul de-a încerca jocuri de cuvinte idioate, care n-au nicio noimă! se enervă Clara. La urma urmelor ce-i cu tine?

— Măcar o dată în viaţă uite că au, răspunse Isabelle dând din cap ca o puştoaică bucuroasă de descoperirea făcută. Asta vrea să zică: mă stabilizez.

Clara nu înţelegea nimic din păsărească ei.

Cu toată tandreţea pe care i-o inspira Isabelle, uneori o scotea din sărite.

— Ai de gând să te explici odată? îi ceru cu severitate.

Isabelle respiră adânc. Privirea îi lunecă prin cameră, apoi se opri asupra Clarei.

— Am să mă mărit, spuse într-un târziu, dozându-şi savant efectul.

— Să te măriţi! exclamă Clara pe care surpriza o pironea locului.

Te măriţi… tu? Şi cu cine?

— Cu un bărbat, răspunse spiritual Isabelle, îngroşându-şi vocea.

Clara dădu din umeri.

— Şi unde l-ai întâlnit? Acolo unde lucrezi?

Isabelle se strâmbă dezgustată.

— Cu un agent de asigurări… eşti nebună. Agenţii de asigurări sunt nişte monştri. Ştii ce spunea Maurice azi dimineaţă? Când îi calci pe unul cu maşina, cel mai bun lucru e să-l omori de tot. Nimic nu costă mai mult decât o invaliditate. Şi nu-i monstruos?

De fapt, era, dar Clara învăţase să se ferească de interpretările fanteziste ale Isabellei. De altminteri îşi urmărea ideea:

— Atunci unde l-ai cunoscut?

Isabelle se ridică în picioare şi începu să umble prin cameră.

— La cinema, răspunse jucându-se cu storul de la fereastră.

Clara îi dădu uşor peste mână, să-l lase în pace, era destul de şifonat şi aşa.

— La cinema! se miră Clara. La cinema oamenii ţi se adresează fără să te cunoască?

— Nu el mi-a vorbit, eu i-am vorbit.

— Tu? se sufocă Clara. Nu eşti în toate minţile.

Isabelle, în schimb, îi adresa un surâs angelic:

— Era absolut necesar! Când să plec, pantoful meu era sub piciorul lui. Cum era să plec, aşa, într-un singur pantof… Afară ploua.

Dacă n-ar fi plouat, sigur că nu i-ar fi păsat, gândi Clara luată pe neaşteptate. Numai că nu prea credea în povestea asta, cu măritişul. Numărul feţilor frumoşi întâlniţi de Isabelle era impresionant.

— De data asta e serios, spuse ea deodată, ca şi cum ar fi citit gândurile Clarei. Dovada e că vrea să te cunoască.

Clara îşi încreţi fruntea, încercând să descurce faptele.

— Cum se face că azi l-ai întâlnit şi tot azi te-a cerut de nevastă?

— Dar n-am spus că l-am întâlnit azi, răspunse Isabelle.

— Tu mi-ai zis: ploua.

Isabelle râse.

— Ploua şi acum trei săptămâni, Clara. Ştii când am văzut „Omul care aduce ploaia”, cu Burt Lancaster. Oh… ce tip bine e Burt! Exact genul meu.

Pe urmă se miră de una singură.

— Ia te uită, ciudat… Nicolas nu-i semăna deloc.

Nimic din ce spunea nu era prea coerent, dar Clara se obişnuise. Singurul lucru evident era că noul ales se numea Nicolas.

— E rus?

— Nu, e compozitor.

Isabelle izbucni în râs, încântată de butada ei de doi bani şi se aruncă asupra prieteniei sale zgâlţâind-o cu entuziasm.

…Da, scumpo… compozitor.

Apoi entuziasmul ei deveni rezonabil.

— Cum să-ţi spun… a scris un cântec. Dar are şi o meserie, nu te speria! Arhivist. E sigur arhivist, ce părere ai?” Bineînţeles, când va fi celebru, va lăsa naibii Arhivele. Clara, mă auzi?

Clara o ascultă, dar îi trebuia timp să evalueze situaţia.

— Şi vrea să se căsătorească? Ţi-a spus-o clar?

Chipul Isabellei păru să reflecteze adânc.

— Da, spuse ea, mi-a spus-o clar.

Apoi redeveni surâzătoare.

Pentru asta trebuie să vă vedeţi. Mâine luăm masa toţi trei.

— Toţi trei… repetă Clara, nevenindu-i încă să creadă. Cum s-ar spune, o să-mi ceară mâna ta.

— Uite c-ai înţeles! se bucură Isabelle, sărind de gâtul Clarei.

— Şi când o să vă luaţi?

— Ah, repede! Foarte repede, Clara. Mă adoră, ştii? I se citeşte în ochi, ai să vezi.

— Deci ai să mă părăseşti?

— Păi… da.

Clara închise o clipă ochii, ca să-şi ascundă emoţia. Cu toate micile necazuri pe care i le făcea Isabelle, o iubea că pe o soră mai mică şi la ideea despărţirii avu o strângere de inimă.

Oare această poveste va sta ea în picioare? Cu Isabelle trebuia să

fii întotdeauna precaută. Nu-i spusese ea într-o zi că a întâlnit un prinţ hindus, un nobil din cei mai nobili? Şi după o anchetă serioasă, Clara descoperise că într-adevăr avea ochi orientali şi tenul măsliniu, dar că era născut în strada Ruck şi că era barman pe undeva în Saint-German-des-Prés.

— Unde luăm masa mâine seară? o întrebă pe Isabelle.

La snack-barul unde mănânci tu la prânz cu Georges. Altceva nu mi-a trecut prin minte.

După aceea se aşeză în faţa oglinzii, îşi ridică fusta deasupra genunchilor şi se alarmă.

— Spune-mi nu crezi că am pulpele cam slabe?

— Ai picioare foarte frumoase, îi mărturisi Clara sinceră.

Dar du-te şi te descalţă. Priveşte covorul…

Isabelle dispăru ca din puşcă şi-i strigă din baie:

— Ştii… Nicolas… are treizeci şi şase de ani. Exact de două ori vârsta mea! Bine că nu l-am întâlnit la treizeci de ani… atunci el ar fi avut şaizeci!

Clară dădu din cap, râzând. Nu ştia niciodată exact care era partea de naivitate şi care era partea de ironie din vorbele aiurite ale Isabellei.

Era ca o pasăre cântătoare, dulce şi veselă, care o să-i lipsească teribil, dacă toată istoria asta era adevărată.

„Nicolas", gândi ea, încercând să şi-l reprezinte pe acest funcţionar-compozitor dornic să se însoare cu o pasăre cântătoare. Nu-mi place numele lui.

Capitolul II

De câte ori părăsea Arhivele Naţionale, ieşind în aerul proaspăt de afară, Nicolas Berthet avea, întotdeauna, aceeaşi senzaţie de trezire la viaţă. În această fortăreaţă, care deţinea în pântecele ei uriaş toată memoria omenirii, nu trăia el cumva mai ales printre morţi?

Fiu al unui profesor de istorie, Nicolas a văzut profilându-i-se cariera înainte ca în realitate să şi-o fi ales. Deosebit de inteligent şi supus autorităţii părinteşti, a făcut studii strălucite. La douăzeci şi patru de ani a devenit licenţiat al Institutului École des Chartes,

ajungând fără multă bătaie de cap – după un stagiu complementar la Hotel Soubise – arhivar paleograf.

Acest titlu îi lăsa pe mulţi cu gura căscată ori de câte ori se prezenta.

— În fond, domnule Berthet, îi zise într-o zi, portăreasa, toată lumea vă spune aşa, pentru că faceţi nişte aranjamente într-un fel de palat…

Pentru Nicolas era o plăcere să-i explice că paleografia n-are nimic de-a face cu arhitectura şi că ea constă în arta de-a descifra documentele vechi.

— Trebuie să fie foarte interesant, răspunse buna femeie, destul de impresionată.

A fost, mai ales marea ambiţie a tatălui lui Nicolas. Între timp murise, foarte mândru de fiul său, fără să se fi îndoit vreodată că, sub monumentul de erudiţie cu care îl împovărase, Nicolas avea uneori impresia că se sufocă.

În acea seară, de îndată ce ieşi în stradă, începu să fluiere uşor melodia unei compoziţii pe care tocmai o terminase.

De când apelase la muzica şi poezia modernă să-l facă să uite uneori de scrierile arhaice, această compoziţie era opera cea mai reuşită. Nicolas reuşise să-şi pună la punct lucrarea cea mai autentică pe care se ostenise s-o ducă la bun sfârşit. Era vorba de un vals, al cărui text îl scrisese tot el şi pe care se gândise să-l intituleze *Snack-Bar*.

Nicolas zâmbi la gândul că, în curând, urma s-o întâlnească pe Isabelle, desigur tot într-un snack, în compania acelei prietene cu care îi împuiase atâta capul. Ca de fiecare dată când se gândea la Isabelle, simţi că-l cuprinde un val de tandreţe. Sub aparenţa-i vijelioasă, Nicolas a descoperit atâta blândeţe şi fragilitate.

Nicolas nu-şi putea aminti, fără emoţie, întâia lor plimbare pe ploaie, la ieşirea din cinematograf. Atunci nu erau decât doi necunoscuţi unul pentru altul. Ea purta nişte balerini din antilopă atât de uşori, încât se îmbibau de apă la fiecare pas şi părea că tremură sub impermeabilul negru.

De îndată simţise nevoia s-o încălzească, s-o protejeze, s-o pună

la adăpost de toate adversităţile, de toate răutăţile vieţii, mici sau mari.

Singurul adăpost pe care l-au găsit a fost streaşină unei porţi vechi unde s-au refugiat. Acolo, Nicolas a sărutat-o pe Isabelle şi ea a primit acest sărut cu ochii închişi, nemişcată, cu trupul încordat.

O purtare atât de surprinzătoare, încât el şi-a spus, foarte clar: „Ori mă decid pe loc să n-o mai văd, ori va trebui să o iau în căsătorie". Şi s-au revăzut…

Cu mâinile în buzunare, Nicolas urmă încet strada Frânes-Bourgeois, îndreptându-se spre Place des Vosges. Îi plăcea să parcurgă, fără să se grăbească, acest traseu, atât de bogat în istorie, din inima vechiului Marais, care oferă trecătorilor, de multe ori prea indiferenţi, minunatele vestigii ale unui trecut din care lui nu-i scăpase aproape nimic. Nicolas înconjură agale piaţa. Iubea acest loc, arhitectura severă a caselor, umbra arcadelor. Trecând prin faţa nr. 1, se gândi că aici s-a născut M-me de Sevigné. Evocă, în continuare, şi alte nume celebre: Richelieu, Delarme, Victor Hugo… Toţi aceştia şi câţi alţii, trăiseră aici, de-a lungul timpului, într-una din aceste case.

Snack-bar…

Snack-bar…

Cântecul care, mai presus de orice, continua să-l obsedeze, îl readuse pe Nicolas în prezent. Se apropia ora întâlnirii. Mărind pasul, părăsi Place des Vosges şi se îndreptă spre staţia de metrou Saint-Paul.

Între orele şapte şi opt, snack-barul era plin ochi. Oamenii care intrau cu intenţia de a mânca, trebuiau să stea la rând, de preferinţă, în faţa unui apetitiv pe care moderna madam Irma, cu un zâmbet inefabil pe buze, îi îmbia să-l consume la bar.

Lui Nicolas nu-i plăcea să bea. Comandă un suc de roşii fără a părăsi din ochi masa de Patru persoane, care se părea că în scurt timp va fi liberă: căci ocupanţii erau la desert.

Niciunul dintre ei n-avu totuşi politeţea să se scoale mai repede de pe scaun, aşa că Nicolas aştepta în continuare când zări dincolo de uşă chipul luminos al Isabellei.

Isabelle împinse uşa şi intră urmată de Clara pe care Nicolas o identifică fără mare greutate, din cauza părului castaniu-roşcat şi a

ochilor foarte întunecaţi, a căror frumuseţe Isabelle o lăudase de atâtea ori.

Ieşi în întâmpinarea celor două fete, puţin jenat că această primă întâlnire cu Clara are loc într-o asemenea învălmăşeală. O persoană bine intenţionată dădu drumul unui tonomat, şi acoperind vocile consumatorilor, Edith Piaf îşi striga pasiunea făcând să vibreze pereţii încăperii.

Isabelle reuşi imediat să-i facă pe cei doi să se simtă în largul lor tăcând prezentările atât de direct, încât orice idee de protocol fu dată la o parte. Cu un simplu gest al mâinii, ea anunţă:

— El este Nicolas… Ea este Clara…

Apoi se ridică în vârful picioarelor şi-şi îndreptă buzele spre Nicolas. El i le atinse uşor şi luă mâna pe care Clara i-o întinse:

— Încântat să vă cunosc, spuse el destul de convenţional, dar dezolat să vă întâmpin, într-o asemenea, baie de aburi. A fost ideea Isabellei, dar am putea să mergem să cinăm în altă parte.

— Asta s-o crezi tu, Nick! îi tăie vorba Isabelle, agăţându-se de braţul său. Clara este obişnuită: ea mănâncă aici aproape zilnic, cu Georges. Nu-i aşa, Clara?

— Desigur, spuse Clara. Este puţin cam zgomotos, dar foarte simpatic. Nu găsiţi?

Nicolas le ţinu un mic discurs, destul de temperat, despre ceea ce el numea „cantinele muzicale". Asta nu-i displăcea… în tot cazul era un semn al prezentului. Tocmai ceea ce îl inspirase în ultimul său cântec…

În timp ce Nicolas vorbea, Clara cercetă puţin mirată cuplul pe care cei doi îl formau. Pentru că şi-l ţinea drept, micul cap blond al Isabellei ajungea până la înălţimea bicepşilor tânărului bărbat: chiar şi Clara, vizibil mai înaltă decât prietena sa, părea scundă alături de acest bărbat imens şi foarte zvelt.

Acest lucru n-ar fi trebuit s-o surprindă, căci Isabelle nu pierduse ocazia să-i precizeze că Nicolas era înalt. Dar ea nu şi-l imaginase chiar aşa. Ea şi-l închipuise mai curând atletic, asemenea acelui profesor de înot a cărui fotografie i-o arătase vara trecută.

Fotografia îl reprezenta în picioare şi pe atunci Isabelle era înamorată până peste urechi de el.

Totul te surprindea la Nicolas. Chiar şi faţa cu fruntea foarte înaltă, cu trăsături foarte pronunţate care-l făceau să pară cu mult mai în vârstă decât Isabelle… cel puţin în anumite momente. Fizionomia sa în stare de repaus era severă, puţin tragică, dar de îndată ce începea să vorbească sau să zâmbească, expresia i se schimba şi devenea aproape diabolică. Un chip a cărui mobilitate amintea de cea a unui mim şi ai cărui ochi cenuşii plini de văpaie trăiau intens.

Mă întreb cum reuşeşte Isabelle să-i susţină privirea, se gândi ea. Şi fii dezolată să constate că Nicolas nu-i era simpatic.

— Atenţie… o masă liberă! strigă Isabelle trăgându-l pe Nicolas agăţată în continuare de braţul lui.

Se instalară în timp ce domnul tocmai găsise, sub banchetă, mănuşile doamnei care cinase cu el!

— Ai putea cel puţin să fii atentă, bombăni el ridicându-se roşu de furie. De fiecare dată aceeaşi comedie!

Femeia, dând din umeri, îi smulse mănuşile din mâini.

— Nu-i nevoie să te întrebi dacă ăia doi sunt căsătoriţi! pufni Isabelle de îndată ce ieşiră.

Apoi, brusc, chipul îi deveni grav şi se alarmă:

— Oh, Nick… jură-mi că… nu ne vom certa niciodată!

Nicolas o bătu uşurel pe mână.

— De ce ne-am certa… spuse laconic, privind-o pe Clara.

În acest moment „Spălătoresele din Portugalia" umpleau sala cu chiotele lor însorite. Peste acest vacarm, Nicolas comandă gustări reci, pâine de secară şi bere, meniu asupra căruia toţi trei căzură de acord.

Isabelle, căreia bucuria făcuse să-i crească apetitul, se năpusti asupra farfuriei. Stătea alături de Clara, pe bancheta îmbrăcată în imitaţie de piele. Nicolas, în faţa lor, mânca încet. Ochii săi se îndreptau de la una la alta, şi Clara observă că expresia lor devenea plină de tandreţe când se opreau asupra Isabellei.

Şi deoarece trebuia să facă conversaţie, Nicolas o întrebă pe Clara câte ceva despre meseria sa. Ea îi vorbi despre debutul său la

Paris, despre cursurile de desen din strada Saint-Maur, pe care le-a frecventat seara, în primul an, de trei ori pe săptămână.

În domeniul artistic îşi descoperiră gusturi comune.

— Eram sigură că o să vă plăceţi, se bucură Isabelle, şterpelind şoriciul şuncii lăsat deoparte în farfurie de Clara.

— Isabelle… zise Clara cu reproş.

— Ştii bine că sunt moartă după aşa ceva, se justifică ea…

Clara se aşteptă ca prietena ei să povestească cum, în copilărie, bunica o trimitea să cumpere şuncă. Isabelle se oprea în plină stradă ca să cureţe feliile de şoriciul cu care apoi se delecta. Dar Isabelle era deja asaltată de o altă preocupare când îşi aruncă ochii în oglinda din faţa sa şi descoperi cum arată.

— Îmi străluceşte obrazul ca un pantof nou! se îngrozi ea.

Îşi apucă poşeta, aşezată la spate, se ridică, se scuză cu o mică reverenţă şi plină de demnitate se îndreptă spre scara care ducea la subsol pentru a-şi reface machiajul la vestiar.

— Este un copil, îi zise Clara lui Nicolas.

— Da, se mulţumi el să răspundă turnând în paharul său restul de bere.

Între cei doi se lăsă o tăcere jenantă. Clara nu mai ştia ce să spună. Isabelle a pretins că i-l va prezenta pe acest tânăr ca pe viitorul ei logodnic; Clara presupunea că acest proiect al lor ar fi fost unul din primele subiecte la care Nicolas ar fi trebuit să facă aluzie. Dar el nu spunea nimic în acest sens, iar ea nu se vedea în rolul unei mame – sau chiar al unei surori – grăbite să-şi căpătuiască odorul, punându-i întrebări directe.

— Vă cunoaşteţi de puţin timp, nu-i aşa? îndrăzni ea totuşi să spună, sperând astfel să-l conducă, pe Nicolas spre o conversaţie în obiect.

— De exact douăzeci şi trei de zile, răspunse el. Dar parcă aş cunoaşte-o dintotdeauna. S-a ataşat de mine… foarte repede.

Clara observă rezerva sa. Nicolas nu spusese „eu m-am ataşat de ea" şi lucrul acesta o îngrijora. Oare Isabelle nu era o dată în plus victima imaginaţiei sale fără limite? Nicolas îi spusese oare cu adevărat

că doreşte s-o ia de soţie?

Clarei i-ar fi plăcut să poată aprofunda. Problema în mod abil şi fără să aibă aerul că joacă un rol de mijlocitoare. Dar Isabelle se întorcea deja, cu buzele desenate savant în roşu pal, cu obrazul pudrat neglijent, în grabă. De îndată ce Isabelle îşi ocupă locul alături de ea, Clara o şterse cu un deget.

— Cum, încă n-aţi comandat şi restul? se miră Isabelle. Ospătar!…

Din personal nu făceau parte decât femei, dar Isabelle nu ţinea cont de asta.

— Aveţi brânză de Camembert? întrebă ea ospătăriţa.

— Da, domnişoară.

— E bună?

— Foarte bună.

— Totuşi, n-aş dori-o nici prea fermentată… Nu ţin să se scurgă. Vreau să spun… doar moale.

— Este foarte bună, domnişoară. Exact cum trebuie să fie.

— Atunci daţi-mi şvaiţer, spuse Isabelle sprijinindu-şi bărbia în căuşul palmei.

— Şi pentru domnul şi doamna? se informă chelneriţa calmă.

Pentru a o despăgubi de silinţa pe care şi-o dăduse lăudând Camembertul, Nicolas îşi comandă o porţie. Clarei nu-i mai era foame. Fără să-şi poată explica motivul, se simţea iritată, jenată.

— Va trebui să vă părăsesc, spuse ea brusc aruncându-şi privirea pe ceasul de la mână. La nouă trebuie să fiu la Ateneu.

— La Ateneu? întrebă Isabelle făcând ochii mari. Ce-o să faci la Ateneu?

— Ştii bine că am întâlnire cu Georges.

— Cu Georges? Nu mi-ai spus…

— Ba da, ţi-am spus, replică Clara cu promptitudine. Ai uitat, asta e.

Apoi adresându-i-se lui Nicolas:

— Vă rog să mă scuzaţi.

Tocmai dorea să se ridice pentru a-şi lua rămas bun, când un

omuleţ pe care nu-l văzuse intrând, se apropie de masa lor şi aşează în faţa fiecăruia un plic galben imprimat cu litere mari şi redactat astfel

„Sunt surdo-mut

Horoscopul fericirii

100 de franci".

— Mulţumesc, domnule, zise Isabelle al cărei chip, consternat, se lumină subit. Oh… aşteaptă puţin, Clara, să ţi-l citesc pe-al meu!

Scoase foaia din plic şi o parcurse rapid.

— Ah… în dragoste! *Veţi face cunoştinţă cu o persoană care va juca un rol important în viaţa dumneavoastră*. *Căsătorie probabilă în anul*…

Isabelle nu citi mai departe.

— Vezi… Clara! Apoi, întorcându-se spre Nicolas, îi adresă o privire radioasă.

— E formidabil, nu-i aşa? Numai că eu deja cunosc persoana.

„Ea nu i-ar spune una ca asta dacă el nu i-ar fi făcut o propunere sigură" gândi Clara, observând cu atenţie chipul tânărului. El surâdea, dar nu răspunse nimic.

Nicolas i se adresă Clarei, întinzându-i plicul de care nici măcar nu se atinsese.

— Nu-l deschideţi şi pe al dumneavoastră?

— Nu văd la ce-ar sluji, spuse ea. Este greu să crezi în valoarea unui horoscop realizat fără nicio dată prealabilă. Nu credeţi?

Din nou Clara nu putu să ghicească ce gândea el, căci întrebarea sa, mult mai şireată decât părerea, rămase iarăşi fără răspuns. Clara se ridică. Nicolas se ridică la rândul său şi îşi dădură mâna.

— Îmi pare rău că ne părăsiţi aşa devreme, zise el, dar sper să ne revedem.

— Şi eu sper, răspunse Clara.

În acest timp tonomatul îşi făcuse datoria. Un be-bop nebunesc salută plecarea Clarei şi Isabelle începu să se bâţâie pe banchetă.

— Ce-ai zice să dansăm? sugeră ea.

Nicolas îi ridică bărbia şi o privi îndelung.

— Dacă vrei… Spune-mi, cine este acest Georges cu care

prietena ta are întâlnire astă-seară?

— Ah… un prieten de-al ei. Un ziarist. Îl vei cunoaşte, desigur, într-o bună zi. Ai să vezi, e nostim.

După ce a făcut înconjurul sălii şi după ce a dat pe gât un pahar, surdo-mutul reveni la masa lor, gata să strângă cele două plicuri care nu fuseseră deschise. Nicolas îi făcu semn să le lase şi îi dădu trei sute de franci. Apoi ceru nota de plată.

Capitolul III

— Şi apoi… Şi apoi, aş prefera să-l vezi, să-i explici că voi lipsi poate mai multe zile… şi poate mă voi întoarce… şi foarte tristă… Şi să-i spui că trebuie să mă aştepte.

Isabelle se smulse din braţele Clarei, începu să se învârtească prin cameră, cu mâinile la tâmple.

— Oare la ce oră am tren?

Clara apucă telefonul.

— Am să mă interesez. Du-te şi îmbracă-te. Te voi conduce la gara de Nord.

Isabelle o şterse în baie în timp ce Clara cerea orarul trenului pentru Amiens.

— Grăbeşte-te. Primul pleacă peste trei sferturi de oră.

Isabelle apăru cu o bluză încheiată strâmb, trăgând frenetic de fermoarul unei fuste din catifea reiată.

— Ce să-mi pun? Vesta roşie… Ba nu!

Şi din nou izbucni în lacrimi.

— Spune, Clara, crezi că bunica va muri?

— Nu, draga mea, o linişti Clara. Unchiul tău n-a zis nici măcar că e grav. Numai că el este bărbat în vârstă şi nu ştie să se descurce.

Chipul micuţ, atât de mobil al Isabellei îşi schimbă din nou expresia şi ochii îi străluciră.

— Crezi? Atunci, ar fi neplăcut să nu mă ţin de cuvânt faţă de – Nicolas, dacă bunica n-are nimic.

— Este totuşi bolnavă, îi aminti Clara. Şi desigur că-i va face plăcere să te vadă. Acum lasă-mă să mă îmbrac. N-am prea mult timp.

Peste zece minute, erau gata. Coborând cele şapte etaje pe jos,

căci liftul era stricat, Isabelle suspină din greu:

— Imediat după ce mă vei conduce la gară, o ştergi direct unde ţi-am spus. Dacă vei întârzia, Nicolas va crede… Să-i spui că sunt necăjită, că…

Pe rue Vaneau, Clara îşi căută câtva timp maşina, convinsă că o parcase în alt loc decât cel în care o găsise. Apoi porniră spre gara de Nord.

— Dacă nu mă întorc până mâine, va trebui să telefonezi şi la birou. Îl vei cere pe domnul Boissin. Este şeful meu. O să vezi, este foarte amabil. Clara… Dacă Nicolas te va întreba când mă întorc, spune-i… spune-i că nu ştii nimic.

— Desigur, Isabelle, răspunse Clara puţin nerăbdătoare. Ieşi din starea asta! Sunt lucruri care se pot întâmpla.

— Aşa e, spuse Isabelle cu o voce confuză. Dar este ciudat…; im impresia… în sfârşit, am o presimţire. De altfel, alaltăieri am trecut pe sub o scară.

Isabelle apucă braţul prietenei sale şi-l strânse cu forţă:

— Clara! Promite-mi că nu-l vei lăsa pe Nicolas singur! Mi se pare că, dacă astăzi va fi singur, va întâlni pe cineva… o fată, care-i va plăcea mai mult decât mine. Şi asta nu trebuie să se întâmple.

— Nu mai vorbi prostii! De ce consideri că Nicolas va întâlni o fată chiar azi şi nu în altă zi? Ce, n-ai încredere în el?

— Ba da… Adică nu ştiu. Este o presimţire, înţelegi? Rămâi cu el, Clara… Nu ştiu cu ce te-ar deranja!

— Cu nimic, răspunse Clara agasată. Te rog dă-mi drumul la braţ. Nu pot să conduc.

— Atunci promiţi că veţi lua masa împreună?

— Voi lua masa cu el numai dacă-mi va propune, se enervă Clara. În tot cazul, n-o să-l oblig sub pretext că tu ai hotărât să-l încredinţezi unei guvernante.

— Îţi va propune sigur, spuse Isabelle cu o voce gingaşă. Este la mintea cocoşului… Atenţie la autobuz!

După o deviere destul de spectaculoasă, maşina Clarei intră în curtea gării şi se opri în faţa intrării. Isabelle ieşi din maşină, ilar băgă

din nou capul pentru a-şi săruta prietena.

— Să nu uiţi să-ţi iei bilet, îi aminti Clara. Ai bani?

Clara căută în poşetă o hârtie de cinci mii de franci şi i-o întinse Isabellei.

— Telefonează-mi cât poţi de repede ca să mă ţii la curent.

— Da, diseară… din moment ce-o să-ţi petreci ziua cu Nicolas. Î Spune-i mai cu seamă…

Clara îi împinse umărul.

— Fugi… rişti să pierzi trenul. Şi, dacă poţi, treci să-i vezi şi pe ai mei şi sărută-i din partea mea.

Isabelle suspină din nou şi se îndepărtă cu inima grea. Îşi reproşă că în tot acest timp se gândise mai mult la bunica decât la Nicolas.

Clara porni maşina sau mai curând încercă, deoarece Amanda nu era dispusă să plece. Insistă, dar fără succes. Atunci coborî şi merse să ridice capota. Dar nu se pricepea la nimic!

Un domn în vârstă, foarte distins, cu o pălărie de fetru cu boruri ridicate se apropie de Clara şi o întrebă cu amabilitate:

— Aţi rămas în pană, domnişoară?

— Din păcate, da! Vă pricepeţi, domnule?

— Puţin. Am fost campion de curse.

Clara îl examină uimită, întrebându-se cam în ce an.

— Nu pot să-mi dau seama ce are. Până acum a mers foarte bine.

Fără să se uite măcar la motor, domnul îi dădu pe braţ Clarei pălăria şi umbrela şi trecu la volan.

— Îmi permiteţi?

Nu după mult timp, coborî, îşi recuperă lucrurile şi spuse:

— S-a întâmplat exact ceea ce credeam. Nu e grav. Nu mai are benzină.

După care se îndepărtă cu demnitate.

„E uşor să spui că nu e grav” gândi Clara uitându-se cu îngrijorare în jur. Ceasul gării arăta douăsprezece fără zece. Dacă dorea să-şi ţină promisiunea, la douăsprezece fix trebuia să fie la Porte

de Vincennes, iar acum n-avea nici cea mai mică idee cum ar putea ieşi din acest loc.

Puţin mai încolo, pe trotuar, zări un poliţist care mergea alene. Alergă după el, ajungându-l din urmă.

— Domnule poliţist… ştiţi cumva o staţie de benzină prin apropiere?

— Nu, răspunse el posac. Dar de ce?

— Am rămas în pană în curtea gării. Ce-aş putea face?

Agentul încruntă din sprâncene:

— În curtea gării! Ei, bine, nu puteţi rămâne acolo. N-aveţi dreptul să staţionaţi.

Dar v-am. Mai spus că n-am benzină!

— Un bidon gol aveţi? Ca să mergeţi să căutaţi benzină la garajul din apropiere. Cu condiţia să fie deschis… pentru că şi iii… duminica…

— Nu, n-am bidon. Vai! ce-o să mă fac!

Poliţistul o măsură din cap până-n picioare. Dacă ar fi fost bine dispus, ar fi apreciat şi taiorul care avea o linie impecabilă şi pe cea care-l purta. Dar se gândi la soţia sa deformată de ultima sarcină şi pe care nu o mai încăpea nicio haină… la cei doi puşti care aveau tuse măgărească… la toate necazurile. Acrul elegant al Clarei îl călca pe nervi.

— De metrou aţi auzit vorbindu-se vreodată?

— Dar dacă-mi las maşina acolo unde e, spuse Clara cu perseverenţă, voi fi amendată.

— Păi, da!

Când poliţistul îşi luă tălpăşiţa, lăsând totuşi unui confrate sarcina de a încheia un proces-verbal, Clara se întoarse epuizată la maşină, înconjurând-o de trei ori, năucă.

Era douăsprezece fără un minut. Acum era o certitudine că lui va ajunge la timp la întâlnirea cu Nicolas. Nu era contrariată decât de faptul că-i era imposibil să-şi ţină promisiunea făcută Isabellei. N-avea decât o soluţie: să telefoneze la cafeneaua unde aştepta Nicolas, să-l pună la curent cu plecarea precipitată a Isabellei şi cu imposibilitatea în care ea însăşi se afla, de a veni până la Porte de Vincennes.

Clara intră în bufetul gării, aşteptă încă cinci minute şi ceru legătura. Nicolas veni la aparat şi Clara îi relată ce le împiedicase pe Isabelle şi pe ea să vină la întâlnire.

— Îmi pare rău pentru Isabelle, afirmă Nicolas. Să sperăm că nu e grav. Dar asta nu înseamnă că nu putem să mâncăm împreună… Unde sunteţi?

— La gara de Nord, la bufet. Va trebui să fac ceva pentru maşina mea.

— Staţi pe loc, zise simplu Nicolas. Iau un taxi şi sosesc.

— Dar…

— Aşteptaţi-mă, repetă tânărul şi închise.

Capitolul IV

Astăzi, soarele dogorea peste Paris cu o putere neobişnuită. După o săptămână de ploaie, această duminică părea o zi de vară.

Clara îşi scoase fularul de mătase pe care-l purta în jurul gâtului şi-l strecură în buzunarul taiorului. Nicolas era lângă ea, alături de maşina care nu putea fi urnită.

Îndată ce sosi, cu un spirit de decizie pe care Clara îl aprecie, Nicolas telefonă la un garaj, al cărui număr îl găsise în cartea de telefoane, pentru a trimite pe cineva să depaneze automobilul.

— V-au spus că va aduce benzină? se îngrijoră Clara, care nu-şi mai găsea locul.

— Da, o linişti Nicolas. Mi-a răspuns chiar patronul. O să-şi trimită fiul, cu un bidon.

Dar Clara nu reuşea să se calmeze.

— Sper să nu întârzie. Am scăpat de amendă ca prin urechile acului. Dacă totuşi această situaţie se prelungeşte…

— Uite-l că vine! o asigură Nicolas.

Un adolescent în blue jeans şi pulover negru cu guler întors se îndrepta într-adevăr spre ei, legănând pe braţ un bidon de cinci litri. Nicolas îi făcu semn, ceea ce nu-l determină să se grăbească. Băiatul goli benzina în rezervoare cu un aer nemulţumit anunţând apoi preţul. Clara îşi duse mâna la poşetă, dar Nicolas o opri.

— Lăsaţi, vă rog…

Clara protestă inutil. Nicolas plăti adăugând sumei şi un bacşiş destul de gras. În cele din urmă, tânărul catadicsi să schiţeze totuşi un zâmbet.

Nu uitaţi însă să-i faceţi plinul, îi sfătui el înainte să plece.

Cu asta n-o să ajungeţi prea departe.

Clara urcă grăbita în maşină, având un singur gând: să părăsească acest loc unde staţionarea era interzisă. Foarte firesc, Nicolas se strecură lângă ea, pe banchetă.

Şi-acum, ce propuneţi? întrebă Nicolas zâmbind.

Clara îl privi ca şi cum ar fi picat din cer şi îşi dădu brusc seama că realmente trebuia să ia o hotărâre. Nu venise el cu intenţia de-a lua masa împreună? Preocupată de automobilul său, uitase. Cum de fapt uitase şi de promisiunea făcută Isabellei de a nu-i da drumul în decursul zilei. „Este ridicol" gândi Clara iritată. „Din moment ce Isabella lipseşte, Nicolas avea desigur altceva de făcut".

Ei bine, am putea merge să mâncăm ceva aici, în cartier…

Găsiţi oare acest colţ de oraş aşa de atrăgător? zise Nicolas în timp ce ieşeau din curtea gării. Eu aş zice că nu, mai ales pe vremea asta. De ce n-am merge pe malul Mamei, cum era prevăzut?

Încă nehotărâtă, Clara încetini. Nicolas profită de ocazie să-şi pună mâna peste a ei şi să întoarcă uşor volanul.

Luaţi-o pe acolo… să ieşim din nou în bulevard. Cunoaşteţi drumul spre Nogent?

Clara îl ştia. Isabelle o târâse de multe ori la acele cârciumi du mahala, căci avea o slăbiciune pentru valsurile cântate la acordeon. Şi pentru că şi Nicolas insista – mai mult din politeţe – Clara se resemnă. Puţin mai încolo, se opriră să facă plinul la maşină.

Poate v-ar face plăcere să vă las să conduceţi, zise Clara emul părăsiră Parisul.

Vă mulţumesc pentru această ofertă minunată, dar nu ştiu să conduc.

Ah… făcu Clara uluită. Incredibil! N-aţi avut niciodată maşină?

Niciodată. Aceşti mecanici din Paris sunt specia cea mai afurisită care poate exista. Tocmai aţi avut dovada. Cât despre traseele lungi,

prefer să le fac cu trenul. Este mai sigur… şi mai confortabil.

Este un punct de vedere. Eu în schimb, n-o am pe Amanda decât de patru luni, dar mi se pare că n-aş putea să mă mai lipsesc de ea. Isabelle ştie că sunteţi alergic la maşini?

— Nu. De ce?

— Pentru că unul din visele ei este să aibă maşină. Toamna trecută şi-a vârât chiar în cap să-şi facă rost de una, din economiile ei, douăzeci şi patru de mii.

Nicolas izbucni în râs.

— Şi n-a găsit?

— Nu, răspunse Clara râzând la rândul ei. Isabelle n-are! niciodată noţiunea banului şi tocmai ăsta este farmecul ei.

De când erau împreună, vorbeau pentru prima oară despre Isabelle. Aflând de la telefon motivul plecării bruşte a Isabellei la Amiens, Nicolas nu mai puse şi alte întrebări.

Clara se simţea mai în largul ei, acum că adusese vorba despre Isabelle. Căci numai prietena ei era cea care dăduse un sens prezenţei acestui tânăr lângă ea, pe care abia îl cunoscuse. Totuşi, nu reuşea să se debaraseze de impresia neplăcută pe care i-o făcea această plimbare în doi, cu totul neprevăzută.

„Ce prostie", gândi Clara, „Nicolas este viitorul soţ al Isabellei şi mergem să luăm masa împreună. Foarte normal! Va trebui să mă obişnuiesc să-l văd din când în când…" Dar simţea că ceva îi scapă. Nimic din ce gândea nu sta în picioare, stătea la îndoială ca şi cum natura relaţiilor sale cu Nicolas era ambiguă.

Într-o zi, Isabelle îi mărturisise:

— Ştii, îmi place Georges. Vreau să-ţi spun că are stofă de cumnat!

Clara ar fi dorit să poată spune despre Nicolas acelaşi lucru, dar nu reuşea. „Adevărul este că are ceva care mă obliga să fiu mai reţinută. Nu-l simt sincer, n-am încredere în el…"

— Nu sunteţi prea vorbăreaţă, observă brusc Nicolas. Poate că n-ar fi trebuit să vă acaparez. Dacă aveţi alt program putem renunţa la mersul la ţară.

Tonul era pe cât de ironic, pe-atât de sec, încât fix tentată să-l dea jos din maşină şi să-l lase acolo în mijlocul drumului. Dar imediat îşi aminti vorbele Isabellei: „Nu-l lăsa singur…”

Evident, nici nu putea fi vorba să-i raporteze lui Nicolas, cuvânt cu cuvânt, rugămintea confuză a Isabellei. Dar putea să facă efortul să-şi sacrifice câteva ore… din moment ce prietena ei consideră că acest gest are atâta importantă…

Clara se strădui să zâmbească.

— Glumiţi… Ador malurile Mamei. Regret numai că Isabelle…

Nicolas care o observase de câtva timp, înţelesese că gheata dintre ei doi nu se spărgea decât când venea vorba despre Isabelle.

— O cunoaşteţi de mult timp, nu-i aşa?

Într-adevăr, imediat chipul Clarei se lumină şi expresia feţii îi deveni foarte amicală.

— Ah, da, de mult timp. Avea şapte ani când am venit să locuim la Amiens, unde ea trăise dintotdeauna. Eram vecine şi-am îndrăgit-o din prima clipă. Era orfană. Tatăl ei n-a văzut-o niciodată. A murit cu o lună înainte de naşterea ei, iar mama i-a fost ucisă în timpul retragerii. Din fericire, Isabelle nu-şi aminteşte deloc de ea, cu toate că a scăpat din bombardament ca prin miracol. Nu era decât un bebeluş. A crescut-o bunica din partea mamei. O femeie de treabă, foarte curajoasă, dar pe care grija hanilor o face uneori ursuză şi destul de dură.

— Ştiu, spuse Nicolas. Isabelle mi-a povestit. Şi atunci aţi luat-o sub aripa dumneavoastră ocrotitoare.

— Da, anul trecut, de îndată ce mi-a stat în putinţă. Chiar am şi obligat-o puţin să înveţe o meserie. Oh… rezultatele nu sunt încă foarte strălucite, dar cel puţin a avut voinţă să nu trăiască pe spinarea mea. Numai că Isabelle nu este făcută să stea închisă opt ore pe zi într-un birou, înconjurată de oameni care aproape întotdeauna îi sunt ostili, pentru că nu înţeleg ce-i cu ea.

— După părerea dumneavoastră, întrebă Nicolas, ce i se potriveşte mai bine?

— Să trăiască liberă, neconstrânsă, alături de-o flintă care s-o

iubească şi s-o protejeze. Încă n-aţi înţeles?

— Ba da, recunoscu Nicolas. Şi-am înţeles foarte repede. Mi-a sărit în braţe cu bruscheţea emoţionantă a unei păsări înfricoşate, care cere să fie ocrotită.

Clara ar fi sperat ca Nicolas să adauge: „De aceea vreau s-o iau de soţie". Dar n-a făcut-o.

Nicolas stătea ghemuit pe banchetă, cu braţele încrucişate, ceea ce nu-l împiedica să izbească tavanul maşinii cu capul la cel mai mic hop. Tot timpul îşi mişca picioarele lungi care nu-i încăpeau, iar umărul îl atingea pe al Clarei, care conducea puţin aplecată în faţă.

Îi miră calmul care domnea în Nogent în acea zi splendidă, înţeleseseră de ce, după ce se izbiseră de trei ori la rând de imposibilitatea de a găsi o masă liberă la restaurant.

Era ora prânzului şi cea mai mică crâşmă era plină de lume: cupluri, tineri în grup, familii cu o droaie de copii.

În cele din urmă, descurajaţi, cumpărară sandvişuri cu pateu şi şuncă, câte-o cană cu bere şi hotărâră să meargă pe malul apei.

— Într-o bună zi am să vă invit la Ritz, glumi Nicolas ca să mă revanşez pentru cele două mese la botul calului cu care v-am pedepsit până acum.

Clara îşi parcă maşina cât mai corect posibil. Merseră puţin şi se aşezară pe iarbă, la umbra rară a unui arbust anemic. Fără să-i pese de haina de tweed. Pe care Nicolas şi-o întinse pe jos.

— Aşa, îi zise el, o să vă simţiţi cât de cât confortabil!

Clara care nu prevăzuse acest picnic, nu găsea nimic confortabil. Ca să ajungă până acolo, tocurile înalte i se înfundaseră la fiecare pas în pământul înmuiat de ultimele ploi şi Clara se întrebă cum îşi va scoate pantofii la lumină, chiar dacă îi va lustrui din nou. Jenată de fusta prea strâmtă, se aşeză cu greutate, privindu-l curioasă pe Nicolas, care încerca să se facă comod.

Îl văzu, rând pe rând, deznodându-şi cravata, deschizându-şi gulerul cămăşii, deschizându-şi butonii de la manşete şi suflecându-şi mânecile deasupra coatelor.

— Nu-i nemaipomenit? se entuziasmă Nicolas trântindu-se

foarte aproape de ea.

Clara nu-i împărtășea în totalitate entuziasmul. Era cald, iar în ceea ce-o privea nu putea să-şi scoată taiorul, căci nu avea nimic pe dedesubt. Ar fi dat orice să fie în şort şi în bluză ca tânăra care tricota încet, la doi paşi de ea, cu şoldul lipit de cel al soţului care citea un ziar, întins pe burtă, în iarbă. Lângă ea, doi copii mici dormeau: o fetiţă cam de trei ani, cu două codiţe ţepene şi un bebeluş ale cărui coapse durdulii făceau perniţe în jurul pantalonaşului din cauciuc. Fetiţa ţinea în braţe un căţel din pluş, iar bebeluşul dormea cu degetul arătător în gură.

Clara îi contemplă fermecată:

— Uitaţi-vă la ei! Nu-i aşa că sunt adorabili? Mi-ar plăcea să-i pictez.

Nicolas aruncă o privire spre copii şi fără să se extazieze nici cât negru sub unghie, răspunse:

— Este adevărat. Şi pictura vă preocupă. Mi-a spus Isabelle.

Apoi, după un moment de tăcere, adăugă:

— Figurativă, desigur…

Clarei nu-i scăpă tot ceea ce era peiorativ şi uşor dispreţuitor în această remarcă. „Știu eu ce crede. Că sunt o biată ilustratoare de romane de doi bani”.

— Desigur! replică Clara cu o oarecare agresivitate. Este o concepţie încă valabilă, nu?

Nicolas îi întinse un sandviş. Cu faţa în plin soare, cu ochii pe jumătate închişi, părea că o pândeşte printre gene.

— Chestie de apreciere, zise el laconic.

— Constat că vă daţi în vânt după arta abstractă.

Nicolas râse scurt, apoi muşcă o bucată mare de pâine, o mestecă cu poftă şi spuse:

— Fără să mă prăpădesc după ea, cred că nu-mi este permis s-o gust, nu-i aşa? După cum dreptul dumneavoastră este să admiraţi stilul pompieristic.

— Ce numiţi stil pompieristic? reacţionă cu violenţă Clara, forma există, din câte ştiu. Este absurd să fie ignorată sau reinventată.

— Tot ce nu este înţeles pare absurd, afirmă Nicolas.

Ştia că o şochează, dar îi plăcea s-o facă. În realitate, nimic nu-l obliga sa apere o scoală sau alta, căci pictura nu-l pasiona într-atâta încât s-o facă. Dar ăsta era Nicolas. Exista în el o latură plină de violentă cu care subjuga „femeile. Şi nimeni nu-l făcuse să-şi ascută ghiarele mai tare, decât Clara.

— Ceea ce este absurd, ripostă Clara, este că noi doi ne aflăm astăzi aici.

Nicolas păru dezolat.

— Chiar credeţi? Ce neplăcut! Doar n-o să ajungem să ne certăm pentru un fleac.

Clara nu găsea că e un fleac. Nicolas atacase un subiect care-i era foarte aproape de suflet. Dar nu putea să se supere din cauza Isabellei. Înghiţindu-şi toate cuvintele dezagreabile, renunţând la toate lucrurile neplăcute pe care murea de porta să i le arunce i le arunce în faţă începu să-şi ronţăie sandvişul. De altfel, fără, nicio poftă.

Brusc, tot ce era în jurul lor revenea zgomotos la viaţă. Maşinile circulau, lumea devenea din ce în ce mai numeroasă, iar frânturi de melodii răsunau de peste tot. Fetiţa cu codiţe se trezi, şi-şi întrebă mama dacă nu era ora pentru gustare. Ea îi răspunse că nu şi o rugă să nu mai ţipe, căci frăţiorul ei încă mai dormea.

Un bărbat şi-o femeie de vreo patruzeci de ani sosiră l-ai malul apei, ţinând, fiecare de câte un braţ, un domn foarte! bătrân care mergea cu greutate. Cu multă grijă, îl ajutară să se aşeze.

— Ah… ce plăcere îmi face o zi ca asta! vorbi bătrânul cu glas tremurat. Este fără îndoială ultima mea primăvară.

— Haide, tată… spuse doamna trăgându-i pălăria pe ceafa pentru ca soarele să-l bată din plin. De zece ani tot asta ne spui!

— Eh, eh… făcu el cu îndoială. Va veni totuşi o zi când se va adeveri!

O barcă trecu pe apă. O ocupau trei tineri dezbrăcaţi până la brâu. Unul din ei vâslea pe cinste, iar ceilalţi doi cantau din armonică.

— V-ar amuza o plimbare cu barca? întrebă Nicolas. Se pare că vă plictisiţi de moarte.

În timp ce el devorase trei sandvişuri, Clara nici măcar nu reuşise să-l termine pe primul. îl înfăşură în hârtie, îl îngropă în pământ, şi observă că s-a murdărit pe mâini.

Pentru a scăpa de-o grijă, Clara dori să-şi bea cana cu bere, dar se înecă şi-s şi pătă taiorul, apoi se ridică scuturându-şi şi fusta plină de firimituri şi zise prost dispusă:

— N-aş zice că mă distrez la nebunie. Mai bine ne-am întoarce.

Nicolas se ridică la rândul lui, îşi luă haina şi şi-o aruncă pe umeri, apoi apucă braţul Clarei.

— Ar fi păcat, nu credeţi? Adineauri v-am jignit, ştiu, fără să vreau, vă asigur… Daţi-mi măcar ocazia să-mi răscumpăr greşeala. Haideţi, veniţi! Trebuie să existe un loc unde se închiriază bărci.

Îndreptându-se spre locul cu pricina, Clara aruncă o privire maşinii, blocată între altele, neexistând deci riscul să-şi ia zborul.

— Vedeţi, chiar dacă aţi fi vrut, ar fi fost imposibil să ieşiţi de acolo cu maşina, pentru moment!

La debarcader, a trebuit să aştepte întoarcerea unei bărci închiriată cu ora. Prima care apăru era enormă şi greu de manevrat, oferind mai degrabă siguranţă decât agrement.

Văzând-o, Clara se strâmbă, dar Nicolas o împinse uşurel spre barcă.

— Nu vă temeţi. Orice-aţi crede despre mine, sunt un bărbat civilizat. Nu am să vă oblig să vâsliţi.

În această hărăbaie ar fi putut să încapă pe puţin şase persoane. Nicolas îşi aruncă haina înăuntru, apoi sări şi el, întinzându-i mâna Clarei. Nu-i dădu drumul decât după ce se aşeză pe una din scândurile care se găseau în capătul bărcii. Apoi se instală şi el, în faţa ei.

— Nu cred c-aţi dori să vâsliţi, spuse Nicolas ridicând lopeţile. Cântăresc o tonă!

Totuşi, reuşi să se desprindă cu dibăcie de mai. Clara gustă liniştea în care se cufundară pe măsură ce se îndepărtau. La început privi în jur încântată de peisaj, apoi privirea i se îndreptă spre Nicolas.

Barca aluneca uşor purtată de curent. Totuşi de fiecare dată când Nicolas mânuia ramele, Clara îi vedea reliefându-se muşchii

braţelor, păstrând încă, din vara precedentă, un bronz uşor. Îi mai vedea şi pieptul bombat a cărui forţă nu putea fi ghicită când era îmbrăcat.

Un gând pe care nu avu timp să şi-l cenzureze, o străfulgera „în aceste braţe îi place Isabellei să se ghemuiască".

Profund emoţionată, Clara îi întoarse privirile şi pentru a nu-şi pierde cumpătul, îşi lăsă mâna să plutească pe apă.

— Nu vă este prea cald? întrebă Nicolas. De ce nu vă scoateţi haina?

— Mi-ar plăcea, dar mi-este imposibil. Nu am bluză.

— Ah… Se poate aranja. Uitaţi… cu asta!

Şi cu bărbia arată spre fularul care-i ieşea din buzunar. Clarei îi era aşa de cald că fu tentată de propunerea lui.

— Credeţi? Parcă nu se cade.

— Ba da! întoarceţi-vă! Nu vă vede nimeni.

Clara mai avu un moment de ezitare, apoi se hotărî. Se ridică, merse să se aşeze în capătul bărcii, se întoarse cu spatele, apoi îşi descheie taiorul şi îşi petrecu fularul peste sânii, abia acoperiţi de un sutien de nylon. Nicolas o privi în timp ce se căznea să-şi înnoade capetele fularului.

— Poate că lucrurile s-ar simplifica dacă v-aş da o mână de ajutor? spuse Nicolas râzând. Bineînţeles, voi închide ochii…

Fără să-i aştepte răspunsul, Nicolas îi legă fularul şi o ajută pe Clara să-şi scoată haina. Dar o făcu cu ochii larg deschişi şi la ce bun să-i închidă când îi descoperi umerii goi, spatele zvelt şi neted. Clara însă se şi întoarse cu faţa spre el.

— Merge? întrebă ea.

— Chiar foarte bine. Şi foarte decent. Pe cuvânt!

Nicolas. Nu-şi mai lua ochii de la ea. În ciuda bandajului inestetic, în formă de dreptunghi, care-i acoperea bustul, Clara oferea totuşi privirii un tablou fermecător. Se ridică, îşi ocupă locul şi îi zâmbi.

— Nu mai sunteţi supărată? întrebă Nicolas.

Clara dădu din cap cu drăgălăşenie.

— Nu mai am curajul. E aşa de bine!

— Vedeţi, o simplă întoarcere la natură şi dintr-odată vă simţiţi în siguranţă. Sunt bucuros, Clara. Mi-ar fi părut rău să păstraţi o amintire neplăcută despre această zi.

Barca aluneca, aproape singură. Încet, ajutându-se de o singură ramă, Nicolas o apropie de celălalt mal. Apoi o opri lângă o salcie plângătoare.

— Ce-ar fi să coborâm să vedem ce este acolo sus? îi propuse Nicolas, arătându-i o pantă plantată cu arbori ce acopereau orizontul.

Clara ezită, gândindu-se la încălţămintea ei fragilă deja pusă la încercare. Dar Nicolas puse rapid piciorul pe mal şi îi întinse mâna.

— Haide, Clara, vino! Nu vă amuză să vă jucaţi de-a Robinson Crusoe?

Un pescar taciturn, când îi văzu că trag la mal, le aruncă o privire speriată ca şi cum simpla lor trecere i-ar fi putut alunga singura plătică pe care – cine ştie? – spera s-o prindă până la sfârşitul zilei.

Clara şi Nicolas râseră pe înfundate, mână în mână se cocoţară ca doi puştani. Acum Clara se simţea total distinsă, aproape fericită. La capătul micii expediţii nu găsiră decât un câmp gol, pe care se înălţa o plantă ce răspândea în jur un miros puternic de bălegar.

— Ei bine, spuse Clara gâfâind, n-a prea meritat osteneala!

Apoi coborâră încet, Clara în faţă, sărind de pe un picior pe altul. Pentru a doua oară, unul dintre tocuri i se înfundă în pământul reavăn. Încercând să şi-l scoată, îşi pierdu echilibru şi se izbi de un copac. Dintr-o săritură, Nicolas fii lângă ea.

— Nu cumva v-aţi lovit?

— Nu, nu… răspunse Clara repede, aplecându-se să-şi ia pantoful.

Se încălţă şi când se ridică, observă că fularul care-o acoperea, alunecase puţin. Îl aranjă iute în timp ce o roşeaţă bruscă îi năvăli în obraji. Dar Nicolas n-o privea. El îşi fixase privirea pe trunchiul uriaşului frasin de care se sprijinea cu o mână deasupra umărului Clarei.

— Priviţi, o adevărată carte de aur!

Clara înălţă capul şi descoperi un număr imens de prenume,

date, iniţiale săpate în scoarţă.

— Cam multe personaje, zise ea amuzată, pentru o insulă părăsită…

— Din nefericire nu este o insulă.

Şi apoi exclamând brusc.

— Asta-i bună!

— Ce anume?

Nicolas îi arătă cu degetul o inscripţie cocoţată destul de sus. Pe care Clara nu o putu descifra.

— Reuşiţi să vedeţi? staţi puţin…

Fără ca ea să se poată împotrivi, Nicolas o şi apucă de mijloc şi o ridică, să privească. Clara zări atunci, mai curând diforme, un N şi un C înlănţuiţi.

— Gata, am văzut. Puteţi să mă lăsaţi jos.

Nicolas o lăsă să alunece încet, de-a lungul corpului său. Când îi dădu drumul, Clara era puţin palidă.

— Nu vi se pare extraordinar? întrebă el.

Şi cum Clara tăcea, Nicolas continuă:

— Poate că şi ei se numeau tot Clara şi Nicolas.

Pronunţă aceste cuvinte cu ochii ţintă spre ea. Vorbele lui o pătrunseră atât de brutal încât avu impresia că e lovită. Clara simţi nevoia să reacţioneze şi asta imediat! Căută să spună ceva, orice pentru a şterge tulburarea atât de penibilă care o copleşise. Din fericire era pariziancă şi făcu faţă repede. Vocea îi sună poate puţin fals, dar totuşi avu replică:

— Numai să nu fi fost Nicodime şi… Cunegode.

Clara îşi încrucişă braţele pe sâni.

— N-aţi vrea să ne întoarcem? S-a răcorit.

Se întoarseră la barca ce se legăna răbdătoare pe apă, mângâiată de ramurile sălciei. Pescarul era tot acolo, iar lângă el cutia cu momeală şi coşul gol.

De îndată ce se urcă în barcă, Clara îşi puse haina şi se instală cât mai departe de Nicolas, evitând să-l privească. Cu toate acestea, îi ghicea mişcările în efortul pe care-l făcea pentru a porni barca. De fapt,

nici nu mai avea nevoie să-l vadă pentru a-şi aminti chipul său, corpul puternic a cărui căldură o pătrunsese când o ţinuse lipită de el, adineauri, lângă frasin.

Soarele era încă sus, aerul călduţ, dar Clara simţea că tremură. Avea o senzaţie de febră ce prevestea începutul unei boli. Când sosiră la debarcader, Nicolas era tot transpirat. Coborî din barcă, o ajută şi pe ea să coboare, după care îşi şterse fata, îşi puse cravata şi butonii de la manşetă şi-şi arunca haina pe umeri.

— În concluzie, v-a plăcut? Da sau nu? întrebă, luând-o de braţ.

— A fost minunat. Dar cred că trebuie să ne gândim să ne întoarcem la Paris. Drumul va fi foarte aglomerat.

Din nefericire, starea parkingului improvizat de şoferii de duminică nu era mai bună. Oamenii nu se grăbeau, iar maşina Clarei era tot prizoniera avalanşei de vehicule şi de scutere îngrămădite claie peste grămadă.

— Dacă am merge să bem ceva? propuse Nicolas. În acest timp poate că locul se va degaja.

Clara acceptă. Îi era greu să procedeze altfel. Primul local zărit era o cârciumioară, un fel de baracă vopsită în albastru, în interiorul căreia se serveau băuturi pe mese din lemn.

Prin ferestre, se zărea o orchestră, cu patru muzicanţi, toţi deghizaţi în mexicani.

— Vă convine aici? întrebă Nicolas.

Clara acceptă printr-un mic semn al capului. Era obosită, beată de atâta aer curat. Pur şi simplu beată… fără să fi băut.

Intrară. Sala era plină, înecată în fum. Cuplurile valsau, indiferente la lumea dimprejur. Nicolas şi Clara îşi croiră drum printre dansatori, zărind o chelneriţă rezemată de un stâlp şi o rugară să le găsească o masă. Avură parte de-o măsuţă cu un picior, din fier pe care mai zăceau încă două pahare murdare. După ce fu ştearsă cu cârpa, comandară băutura.

— Dansăm până ne aduce comanda? propuse Nicolas.

— Oh, nu! Vals nu… refuză Clara care şi aşa era destul de ameţită.

Acceptă un tangou, un tangou vechi, argentinian pe care muzicanţii îl executau cu ondulările de rigoare. Clara se trezi în braţele lui Nicolas, lipită de el, împinsă de ceilalţi. Nicolas nu vorbea. Îşi ţinea obrazul aplecat spre al ei, gata să-l atingă şi îi strângea degetele.

Clara tăcea, prinsă în capcana muzicii şi a dansului, dar perfect conştientă totuşi de trupurile lor îmbrăţişate. La fiecare tur de pistă, ca prin ceaţă, zărea chipul casierei şi părul ei decolorat.

În faţa unei mese stătea un cuplu. Capul fetei se prăvălise pe umărul partenerului în timp ce el o mângâia pe sâni.

Totul era atât de uşor, de ireal, de magic şi va lua sfârşit odată cu dansul… Clara ştia… în mintea ei totul era atât de confuz şi fierbinte, încât îşi dorea un dezastru, un fel de cutremur care s-o îngroape pe loc, lipită de Nicolas.

Clara îl auzi vorbind.

— Nu spuneţi nimic?

Casiera cu părul deschis… îndrăgostitul care-şi plimba mâna… Nicolas lipit de ea… muzica… Ce-ar putea ea să spună? Ceea ce i se întâmpla era în afara vieţii ei, peste putinţă de împlinit, şi iată se sfârşesc atât de repede.

După un ultim acord, orchestra tăcu, Nicolas o mai ţinu o clipă în braţele lui, apoi îi dădu drumul şi se îndreptară spre masă. Apa gazoasă era caldă. O băură totuşi, abia privindu-se, copleşiţi de povara cuvintelor pe care nu îndrăzneau să le rostească.

Erau stingheriţi. Stăteau şi-i priveau dansând pe alţii, pe cei fericiţi şi fără probleme. Nu era mai mult de şapte când părăsiră cârciuma. Pe stradă, Nicolas o luă din nou pe Clara de braţ. Clara îşi strânse pumnul pe care, cu furie, şi-l înfundă în buzunar.

La traversare, se opriră pe loc, iar privirile li se întâlniră. Ca ameţită, Clara zări obrazul lui Nicolas apropiindu-se de al său, buzele lui pregătite de sărut.

— Isabelle, spuse ea deodată, cred că Isabelle va suna astă seară.

Se opri brusc. Aruncase acest nume între ei ca un scut, nemaifiind în stare să adauge nimic.

Nicolas se îndepărtă, chipul i se înăspri.

— Ah! Sper să vă dea vesti mai bune.

— Şi eu, răspunse Clara într-un moment în care nu mai spera nimic pe lume.

Nicolas împinse două scutere şi astfel reuşiră să ajungă la maşinuţa lor, gata de drum. Clara se aşeză la volan şi porniră.

Deşi era încă zi, străzile erau deja luminate, iar soarele era roşu la asfinţit. Era sfârşitul unei zile frumoase, al unei zile minunate.

Nicolas scoase un pachet de ţigări.

— Vreţi una sau vă deranjează când şofaţi?

Clara refuză ţigara printr-un gest scurt, pradă a unei spaime subite – aceea de a nu mai suporta vocea lui Nicolas când spune lucruri banale. De ce-i detesta chipul atât de diferit de cel pe care-l cunoscuse în timpul dansului. Să nu-l mai revadă niciodată… asta era tot ce-şi dorea în momentul de faţă.

Nicolas locuia aproape de Montmartre, pe rue Rochechouart, dar îi ceru să-l lase la Operă dacă nu se abătea prea mult din drum.

— Am o întâlnire la opt şi jumătate, crezu Nicolas că, trebuie să precizeze. O să mă mai învârtesc până atunci.

— Cu o femeie? întrebă Clara fără să se gândească.

— Cu o femeie! răspunse Nicolas privind-o pe furiş. Dar liniştiţi-vă, este o poveste veche. A fost amanta mea aproape patru ani. Apoi şi-a dat seamă că-l preferă pe soţul ei. Ne mai vedem uneori, ca doi prieteni, când fericitul câştigător, adică soţul, este plecat.

— V-am întrebat, articulă cu greutate Clara…

— Din cauza Isabellei! sfârşi ideea Nicolas. Am înţeles. Ţineţi mult la prietena dumneavoastră, nu-i aşa?

De data aceasta, în vocea Clarei nu se mai simţea nici cea mai mică slăbiciune.

— Ca şi cum ar fi sora mea. Sora mea mai mică…

Nicolas aprobă cu un mic semn din cap.

— Lăsaţi-mă aici. O să opriţi chiar pe trecerea de pietoni, dar nu mai contează pentru o secundă…

Nicolas avu totuşi timp să-i pună mâna pe ceafă.

— La revedere, Clara şopti el. Continui să sper că nu veţi păstra o amintire prea neplăcută a acestei după-amiezi.

Clara îl privi cum îşi întinde picioarele lungi pentru a ieşi din maşină. N-avea decât o dorinţă, şi anume să-l vadă dispărând. Ce va fi cu ea mâine, n-avea importanţă! Un lucru însă era sigur: nu-i mai suporta prezenţa. Nu putu totuşi rezista dorinţei de-a-i face un rău, de a-l răni.

— O după-amiază, aproape că nu contează într-o viaţă de om… Oare de ce ţineţi atât de mult să-i păstrez o amintire anume?

Capitolul V

„Du-te, Tim… Adu copilaşul", spuse Fredo arătând uşa în spatele căreia Suzan fusese încuiată. Nici vorbă s-o lăsăm atât timp singură să-şi frământe prea mult mintea… S-ar putea să-i vină nişte idei"… Tim se duse la uşă şi întoarse cheia în broască. Suzan nu se mişcase. Prăbuşită pe un scaun, cu părul în ochi, era exact în starea în care Tim o lăsase după ce-i administrase pedeapsa. Văzându-l pe Tim, fetiţa sughiţă şi…

Clopoţelul de la intrare răsună îndelung. Ridicând capul, Irène întrerupse lectura romanului poliţist pe care o făcea cu voce tare pentru a-şi distra soţul, în timp ce el lustruia încălţămintea.

— Cine să fie la ora asta? se miră femeia.

La fel de mirat ca şi ea, Lèonard Bernardini ridică din umeri:

— Mă duc să văd…

Se duse să deschidă şi recunoscându-şi fiica, îşi manifestă cu bucurie surpriza, ochii ei se umeziră.

— Clara… Zău că nu mă aşteptam să te văd astă-seară!

— Am trecut din întâmplare, explică Clara, şi zărind lumină la voi, am urcat. Este târziu…

— Ce contează? Ai făcut foarte bine! Intră!

Clara îl urmă în bucătărie unde cei doi îşi făceau veacul.

Irène era întinsă într-un şezlong de grădină, cu o pernă mare sub picioare. Pentru a strânge mâna Clarei, Irène îi întinse un braţ durduliu, dar cu aerul unei convalescente.

— Ştii, îmi odihneam picioarele. Am alergat ieri toată ziua prin

magazine. Nimic mai istovitor.

Irène avea patruzeci şi doi de ani. Era o femeie de-o calitate destul de îndoielnică. Parul pe care-l purta buclat şi mult prea lung era de-un roşu aprins, o culoare la care mama natură nu contribuise cu nimic. Fata care trebuie să fi avut o mutrişoară nostimă cu douăzeci de ani în urmă, era acum de-a dreptul vulgară, iar machiajul strident n-o aranja deloc, ba din contră. Mai ales rujul oranj lucitor care-i lărgea şi mai mult gura şi aşa destul de mare.

De fiecare dată când o vedea, Clara simţea acelaşi şoc şi se întreba ce putuse să-i placă lui Lèonard la ea. Dar trebui să admită că exista ceva din moment ce tatăl ei trăise atâţia ani cu ea, pentru ca în final s-o ia şi de nevastă.

Locuiau pe strada Tocqueville în apartamentul pe care Irène îl avea deja, când Lénard o cunoscuse. În acea perioadă, Irène lucra într-un salon de coafură. Avea un fiu mare, Armând, care acum îşi satisfăcea serviciul militar. Tatăl băiatului murise, iar ea se considera văduvă, deşi niciodată nu-i fusese soţie pentru simplul motiv că era deja căsătorit.

Când îi vizita, Clara îi găsea întotdeauna în această bucătărie, o cameră destul de spaţioasă, din care făcuseră cameră de zi de când Lèonard o revopsise în vernil. La orice oră din zi, tabloul. Era acelaşi: Irène care se relaxa şi Lèonard ocupat cu gospodăria.

În seara aceea, lustruia o pereche de pantofi ai Irènei.

— Vă deranjez? se nelinişti Clara privindu-şi tatăl care aşeza peria în dulapul din perete.

De data aceasta răspunse Irène, ridicându-se din şezlongul care pârâi din încheieturi sub greutatea ei.

— Din contră! Eu tocmai plecam la cinema, la spectacolul de la ora zece. Lèonard va fi încântat să-i ţii companie. Nu-i aşa, Leo?

Clara îşi privi tatăl.

— Dar… poate că ai fi vrut să mergi şi tu?

— Nu, nu… nici gând! răspunse el repede. Eu şi cinematograful…

Irène dispăru în cameră şi reveni într-un palton din imitaţie de leopard, pe cap cu o tocă din catifea neagră aşezată pe claia de bucle

ce-i cădea pe umeri şi care o făcea să semene cu un judecător englez.

— Leo nu-l poate suferi pe Eddie Constantine, zise Irène în timp ce-şi trăgea mănuşile. Bănuiesc că este gelos pe el, continuă ea aruncând o privire de femeie fatală.

Îi întinse mâna Clarei, îşi sărută de mai multe ori soţul pe gură şi îi spuse înainte să plece:

— Foi drăguţ şi strânge şezlongul. Ştii că eu nu sunt în stare.

De îndată ce plecă, Lèonard se execută de bunăvoie aşezând şezlongul în picioare, la intrare.

— Ar fi mai bine să trecem în sufragerie, spuse el revenind lângă fiica sa, dar şi camera asta trebuie zugrăvită; trebuie să mă apuc. Presupun c-ai cinat.

— Desigur, răspunse Clara.

Minţea, dar n-avea importanţă. Acum nu-i mai era foame ca adineauri când se întorsese acasă după ce se despărţise de Nicolas. Nici măcar nu-i trecuse prin gând să mănânce, făcuse puţină ordine printre machete şi desene, apoi se întinsese pe pat în aşteptarea telefonului pe care Isabelle îi promisese să i-l dea în cursul serii. Dar telefonul nu s-a făcut auzit nici până la ora nouă şi un sfert. Clara se simţise incapabilă să mai rămână mult timp singură, cu gândurile care o copleşeau. Atunci se decise să-şi viziteze tatăl pe care nu-l mai văzuse de mult.

— Bei o cafea? îi propuse Lèonard gata s-o servească.

Clara îl reţinu de braţ.

— Nu te deranja. N-am poftă, zău. Nu te mai agita! Ai face mai bine să vii să te aşezi, aici, lângă mine, acum că suntem şi noi singuri.

Lèonard o privi fericit şi surprins. Dar şi puţin stingherit. Legătura dintre ei se înnodase mult prea târziu pentru ca sentimentele pe care le aveau unul faţă de celălalt să poată fi exprimate în mod firesc. În zadar îi descoperiseră numeroase puncte comune. Exista între ei un gol de timp prea mare care le frâna elanurile. De comun acord şi dintr-un fel de pudoare, adoptaseră un ton de camaraderie tandră şi de complicitate afectuoasă.

Totuşi, în seara asta, Lèonard descoperea în vocea Clarei o

emoţie neobişnuită. Pentru prima oară de când se regăsiseră, Lèonard avu impresia că fiica lui avea nevoie să fie protejată. Se aşeză foarte aproape de ea şi îi puse mâna pe umeri.

— S-a întâmplat ceva? Ai probleme cu Isabelle? Nici măcar nu te-am întrebat ce face.

— Isabelle e bine. Bunica ei este bolnavă. A trebuit să plece în grabă la Amiens.

— Iată deci de ce mi-ai făcut această surpriză plăcută, interpretă Lèonard: Te plictiseai fără afurisita. Aia mică. Aşteaptă…

Mă duc totuşi să fac o cafea.

„De data asta Clara nu mai protestă şi îl privi cum o prepară.

— Văd că ai devenit un om de casă perfect. Este un lucru extraordinar. Când mă gândesc că mama spunea mereu…

Lèonard se încruntă comic.

— Ce spunea mama ta?

— Oh, nimic rău, stai liniştit! De exemplu, că erai incapabil să-ţi găseşti o batistă în dulap sau să-ţi atârni o haină pe port mantou. Constat că te-ai schimbat mult. Irène te-a dresat aşa de bine?

Lèonard se strâmbă.

— Dresat… ce cuvânt! Este firesc s-o fac să evite orice efort. Ştii că nu este foarte rezistentă.

Clara nu răspunse. Îi era greu să şi-o imagineze pe Irène, care măsura 1, 79 metri şi cheltuia tone de energie când era vorba să se distreze, că era o flintă fragilă. Dar probabil că aşa şi-o imagina Lèonard… pentru că o iubea.

— Înainte de ea, n-ai mai fost niciodată îndrăgostit? întrebă Clara care-şi continua gândul.

— Oh… ta da, răspunse Lèonard fără prea multă convingere. Am iubit-o mult pe mama ta.

Clara zâmbi.

— Ciudat. Ea nu avea aceeaşi impresie.

Lèonard gesticula larg, în stil italian:

— Oh… ştiu! într-adevăr, am decepţionat-o. Ce vrei, eram foarte tânăr. Şi apoi Henriette era exagerată şi teribil de geloasă. Din faptul ca

nu eram mereu împreună, trăgea concluzia că o înşelam.

— Şi chiar n-o înşelai?

— Bineînţeles c-o înşelam, recunoscu Lèonard.

Râseră împreună şi Clara se destinse complet. De asta şi venise, să se bucure de optimismul incurabil al tatălui ei. Alături de el, era aproape sigură că va scăpa de tulburarea care-o acaparase de îndată ce rămăsese singură, din momentul în care-l văzuse pe Nicolas dispărând după colţul străzii Daunou.

Lèonard servi cafeaua. Era. Tare şi reuşi s-o învioreze. Zări, deasupra aparatului de radio, fotografia unui tânăr blond cu ochi albaştri, ce părea puţin plictisit.

— Este fiul Irènei?

— Da, este Amand, răspunse Lèonard. Drăguţ băiat! Ne înţelegem bine. În iunie va avea o permisie. Va trebui să vii să cinezi cu noi când va veni. S-o aduci şi pe Isabelle. Poate se vor place şi cine ştie, totul se va sfârşi printr-o căsătorie.

Clara ştia că tatăl ei glumea. Rareori spunea el ceva serios. Totuşi, răspunse în mare grabă, mai ales pentru ea însăşi, căci nu dorea să se oprească nici măcar pentru o clipă asupra ideii pe care Lèonard tocmai o lansase.

— Isabelle este logodită… sau aproape.

— Şi nu spui nimic! exclamă tatăl ei entuziasmat. Ei bine, nici că se poate mai bine. Băiatul este de treabă?

Dintr-odată, veselia Clarei se spulberă.

— Cred, spuse cu vocea schimbată. Sper… îl cunosc foarte puţin.

Brusc, dori să plece. Văzuse o licărire de interes în ochii tatălui ei. Ştia că-i va pune şi alte întrebări şi se simţea incapabilă să-i vorbească despre Nicolas. Despre *Nicolas şi Isabelle*. Căci în mintea ei nu-i vedea despărţiţi.

— Este trecut de zece şi jumătate, spuse Clara ridicându-se. Trebuie să plec.

Lèonard încercă s-o mai reţină, dar nu insistă. Mâncase mult la cină şi acum îi era somn. O sărută, rugând-o să-i promită că nu va mai trece o veşnicie până va mai da pe la el.

Pe drum, Clara se întrebă în ce măsură era sincer. Fără îndoială, pe jumătate. O iubea când venea la el, dar tot atât de bine se putea lipsi de ea. După o tinereţe dezordonată şi independentă, Lèonard îşi găsise fericirea alături de această gloabă imensă, care-l transformase în om bun la toate şi pe care el o striga „micuţa René" cu voce tare de tenor. Iar mama ei era fericită cu René Favre. După ce au zămislit-o pe ea, într-un moment de exaltare, amândoi îşi re făcuseră viaţa… aşa că ea era tot singură.

Pentru prima oară, Clara simţi cu intensitate vidul afectiv al existentei sale. Nu era indiferentă nimănui, dar cine o iubea profund, cu adevărat? Chiar şi Isabelle o va părăsi…

„Şi cu dragostea ce ai de gând?" ar fi spus Georges.

Dragostea… Era momentul potrivit să se gândească la ea.

Clara se trezi pe la ora opt, încă nerefăcută după o noapte epuizantă. Mult timp gândurile i se învârtiseră prin minte… pentru ca apoi să revină în acelaşi punct, până ce somnul reuşise s-o doboare. Clara nu simţise că adoarme, ci că se prăbuşeşte.

Se sculă fără bucurie, trase perdelele, deschise fereastra şi privi Parisul. Sub cerul înnorat, oraşul era cenuşiu şi posomorât ca o zi de noiembrie. Să zici c-ai visat acea duminică radioasă de primăvară şi care totuşi fusese ieri.

Împinse canatul ferestrei şi automat se duse să umple cu apă ceainicul electric pe care-l puse în priză pentru a-şi face cafea. Nu-i era foame şi chiar o durea puţin stomacul. Dar dându-şi seama că nu mâncase practic nimic cu o zi înainte, îşi unse cu unt doi biscuiţi pe care-i înghiţi cu greu.

Dacă i-ar fi păsat mai mult de ea, Clara s-ar fi culcat la loc. Însă nu-i stătea în fire să lase lucrurile la voia întâmplării. O zi plină de nervi, o noapte insuportabilă… frumoasă treabă! „Dacă nu iau măsuri, bine nu va fi. Viaţa merge înainte, fetiţo…" reflectă Clara.

Nu-i era foame. Foarte bine! Regim forţat. Dacă o va ţine aşa câteva zile, avea şansa să piardă trei kilograme. Era şi asta ceva!

Ca în fiecare dimineaţă, căută la radio o muzică plăcută care să-i acompanieze exerciţiile de dans clasic pe care le prefera gimnasticii.

Pentru a-şi face loc, împinse la perete un scaun pe care zăcea jacheta muştar a Isabellei. Apoi, în faţa oglinzii, cu talia cambrată şi mâinile pe şolduri, începu să facă câteva mişcări cu picioarele. Şase măsuri cu dreptul… şase măsuri cu stângul…

Era un exerciţiu pe care-l învăţase de.la Isabelle, căci, printre celelalte fantezii, urmaşe, timp de şase săptămâni, şi nişte cursuri de dans în speranţa, de altfel repede abandonată, că va deveni o stea a dansului.

Corpul Clarei se legăna cu graţie pe un singur picior când o durere scurtă dar ascuţită în partea dreaptă o încovoie. Nu dură mult, dar îşi dădu imediat seama despre ce era vorba şi înţelese că greaţa cu care se trezise nu se datora numai unui moral scăzut. Apendicele îi juca o festă şi nu pentru prima dată.

„Trebuie neapărat să mă hotărăsc să-l consult pe chirurg. Am să-l sun imediat" îşi zise Clara.

Îşi făcu o baie, pândind încă telefonul. Isabelle nu sunase, începea să se lase aşteptată. Clara era neliniştită. Oare ce s-o fi întâmplat? Dacă bunica era într-adevăr rău, Isabelle trebuie să fie într-o stare jalnică. Incapabilă de cea mai mică iniţiativă, în disperarea sa, o fi uitat până şi de existenţa telefonului.

Totuşi, telefonul nu încetase să târâie în cursul dimineţii. Mai întâi sună Romain Fabry, editorul, care o întrebă în ce stadiu se afla cu lucrarea pe care i-o încredinţase. Clara îi răspunse că muncea numai la ea, de dimineaţă şi până seara.

Apoi, telefonă Georges. Dorea să ştie dacă se simţea în stare să asiste la un meci de box, căci avea două bilete.

— Doar ştii că boxul… spuse Clara fără entuziasm.

— Este totuşi o ocazie unică, insistă Georges. Avem nişte locuri de aur, *pe ring*! Doar n-o să laşi să-ţi Scape ocazia!

— O să vedem. Mă simt puţin obosită.

— Iei masa la snack? Voi fi acolo pe la ora unu.

— Asta în mod sigur, răspunse Clara fără ezitare.

Snack-barul era cartierul ei general, simbolul vieţii ei agitate…

La ora unsprezece, când era în plină muncă, Clara îşi dădu

seama că uitase complet să telefoneze la compania de asigurări la care lucra Isabelle, pentru a-i scuza absenţa. Sucursala în chestiune se găsea pe strada Saint-Georges, dar nu ştia cum îl cheamă pe şeful de serviciu. Isabelle îi spuse. Clara se tot chinuia: Boissy… Boisseau… Da, ceva cam aşa.

Se năpusti asupra aparatului şi-l ceru pe domnul Boissier.

— Vreţi să spuneţi domnul Boissin, răspunse telefonista.

— Da, este posibil.

Domnul Boissin trecu la aparat. Avea o voce foarte neplăcută. În câteva vorbe amestecate cu scuze, Clara îi explică situaţia, adăugând că speră ca Isabelle să-şi reia în curând munca.

— Nu-i nevoie să se grăbească, răspunse într-o manieră suavă domnul Boissin, căci la întoarcere, va avea destul timp să treacă pe la casierie să ridice ceea ce agenţia îi datorează. Direcţia a hotărât să se lipsească de serviciile sale. Era şi timpul – gândi Clara fără să vrea. Dar de data asta Isabelle nu era vinovată.

— Dar, domnule, m-aţi înţeles greşit. V-am spus că bunica ei e grav bolnavă.

— Înţeleg, doamnă. Dar dacă ar fi vorba numai de asta, noi am fi primii… în sfârşit, vreau să spun că nu suntem nişte sălbatici. Am fi admis o absenţă, – chiar şi prelungită… Este vorba de cu totul altceva.

— Dar ce s-a întâmplat?

— Este greu să vă explic la telefon, răspunse domnul Boissin din nou înţepat. Faceţi parte din familie?

— Da, minţi Clara intrigată, sunt verişoara ei.

— Ei bine, doamnă, conchise şeful serviciului, dacă doriţi explicaţii mai ample, sunt la dispoziţia dumneavoastră. Nu aveţi decât să treceţi după-amiază pe la mine la birou. Termin la şase şi jumătate.

— Perfect. Voi veni.

Înainte de prânz, Clara coborî să cumpere o jumătate de litru de lapte ca să-l pună la frigider, în cazul că Isabelle se va întoarce pe neaşteptate. Căci adora laptele rece.

În faţa intrării imobilului vecin, staţiona o ambulantă particulara. Clara se alătură curioşilor pentru a vedea ce se întâmplă.

Un Tânăr era transportat la clinică.

— Este micuţul Claude, explică portăreasa. Are peritonită. Din fericire, azi cu *antibarbituricele*…

În lift, cu sticla de lapte sub braţ, Clara îşi pipăi abdomenul jos în dreapta. Nu mai simţea nicio durere. Alarma trecuse. Totuşi, viziunea ambulantei ce plecase rapid o obseda. Nu ţinea deloc să fie transportată aşa, în plină criză. „Ar fi chiar o prostie – gândi Clara. O să telefonez imediat doctorului Sarty".

Îi răspunse o femeie. Clara ceru să-i fixeze o întâlnire cu medicul respectiv. Persoana o rugă să aştepte o clipă şi în cele din urmă îi spuse:

— Va fi foarte dificil, domnişoară, căci doctorul Sarty va lipsi săptămâna asta mai multe zile. Totuşi, dacă consideraţi că este o urgenţă, încearcă să vă primească la ora patru. Nu la clinică, ci la dânsul acasă.

— Aşadar… zise Clara pe care orice contrarietate o irita. Apoi hotărându-se:

— Da, pot să fiu acolo la ora patru. Vreţi să-mi daţi adresa?

Şi-o notă în agendă şi suspină: „Ce plictiseală!"

Georges nu era singur la snack-bar. Myrtho – pe adevăratul său nume Gustave Boran – îi ţinea companie. Era fotograf de presă. Avea un fizic ciudat: o combinaţie de Yul Brynner (în ce priveşte chelia) şi de Brassens (în ce priveşte mustaţa). Trupul scurt şi îndesat era încins de cureaua impozantului aparat de fotografiat de care nu se despărţea niciodată, gata pentru orice eventualitate.

Pentru moment, înfuleca o porţie de cartofi cu cârnaţi cu usturoi, în timp ce Georges mânca pe îndelete nişte crudităţi, obsedat de condiţia fizică.

— Crezi că-ţi va veni drăguţa? întrebă Myrtho cu gura plină.

— Fără îndoială. Ia masa aici în fiecare zi. De altfel, am vorbit cu ea la telefon azi dimineaţă.

Myrtho dădu neîncrezător din cap, curăţindu-şi un dinte cu vârful limbii.

— În sfârşit… în ceea ce-o priveşte. În rest, fată nostimă. Pusă la

punct, independentă… şi cuminte! mai rar aşa fată!

— Ia-o de nevastă!

Georges strâmbă din nas.

— Nimic nu-mi spune c-ar fi de acord, şi în tot cazul simpla idee c-aş fi obligat să onorez aceeaşi femeie toată viaţa, chiar şi când va avea cincizeci de ani mă încurcă al naibii.

— Până atunci, dacă socotesc bine, vei avea şaizeci de ani bătuţi pe muchie, iar onoarea ta, cum îi spui tu, va fi puţin în descreştere.

— Ei şi tu, priveşti cam departe, zise el dând din umeri.

În acel moment, Clara tocmai intra şi cei doi întrerupseră imediat conversaţia. Madam Irina o salută în fugă şi chiar şi ospătarul, care o urmări îndelung cu privirea.

— Bună, frumoaso! zise Georges oferindu-i, alături de el, un loc pe banchetă. După cum vezi, noi am început…

— Aţi făcut foarte bine. Mai ales că n-o să mănânc mare lucru. Bună, Myrtho. Niciun reportaj maţ acătării săptămâna, asta?

— Ba da. Joi, în drum spre Cannes! Cu prietenul meu Georges.

Apoi îl înghionti cu cotul şi zise:

— Să vezi viaţă pe noi!

Clara îl privi pe Georges.

— Ah… deci pleci! Pentru mult timp?

— Patru… cinci zile. De ce?

— Aşa. Dar astă-seară, dacă vrei, voi merge cu tine la gala de box.

Georges îşi puse mâna peste cea a fetei.

— Dar ce s-a întâmplat, Clara? Nu eşti în apele tale.

— Ba da, ba da… protestă ea cu vioiciune, zâmbind.

Apoi adăugă cu o voce afectuoasă:

— Ţin mult la tine.

— Dacă vreţi, eu pot să mă retrag, propuse cu bunăvoinţă Myrtho.

— Nu ne deranjezi, spuse Georges, dar dacă vrei să developezi la timp ce ai acolo, în cutie, n-ar fi o idee rea.

Myrtho îşi aruncă ochii pe pendula rotundă ce se află lângă ei şi

sări de pe scaun.

— Bătrâne, plăteşti tu!

Ieşirea lui Myrtho fii spectaculoasă. Se împiedică de piciorul unui scaun, făcu un zbor planat şi cu cele două mâini întinse prinse să şteargă aburul de pe uşa de sticlă care, din fericire, se deschidea spre interior.

— Ce număr! exclamă Georges. As în meseria lui, dar deloc prezentabil. Ieri…

Brusc îşi dădu seama că prietena sa nu-l asculta. Clara îşi aţintise privirea asupra unui bărbat care tocmai intrase şi care se îndrepta spre bar. Acolo, se rezemă în coate, stând cu spatele la ei.

Era cu un cap mai înalt decât domnul cu păr cenuşiu care şedea lângă el.

Georges observă că fata devenise foarte palidă.

— Îl cunoşti? Te-a privit când a intrat.

— Da, răspunse Clara încă şocată, îl cunosc: Georges… te superi dacă te las? Trebuie să-i vorbesc şi…

— Dar încă n-ai comandat!

— Nu-i nimic. O să mănânc mai târziu. De altfel, este mai bine să mănânc puţin; Am apendicită. La revedere, Georges…

Clara era deja în picioare. Georges nu înţelegea nimic din această agitaţie bruscă. Cine era tipul acesta înalt pe care pretindea că-l cunoaşte şi care nu-i făcea Clarei nici cel mai mic semn? Georges o reţinu de braţ în momentul în care tocmai pleca.

— Şi cu boxul de astă seară… cum rămâne?

— Voi veni, Georges. Voi veni. Ne întâlnim în faţa intrării. Da, dă, în faţa intrării!

Năucit şi agasat, Georges pocni nervos din degete pentru a chema chelneriţa ca să plătească consumaţia. Clara era acum lângă acel bărbat şi îi vorbea. Nu auzea ce-i spune.

— Nicolas, şopti ea, ce cauţi aici?

Fără să-şi mişte corpul vânjos, Nicolas îi adresă doar o privire.

— Nu bănuiţi? Isabelle mi-a spus că aici luaţi de obicei masa. Cu *Georges*… fel este?

— Da, spuse Clara. Vreţi să vi-l prezint?

— Prea târziu, pleacă. Poate altă dată. Doar dacă va mai avea chef să facă cunoştinţă cu acel cineva pentru care l-aţi lăsat baltă cu atâta nepăsare!

Clara se înroşi. Nu mai ştia pe ce lume se află şi era vag conştientă că face prostie după prostie. Ca de fiecare dată când ştia că nu are dreptate, Clara se înfurie.

— Este şi greşeala dumneavoastră! De ce n-aţi venit direct la masa noastră? Era totuşi normal.

Nicolas avu un gest frumos.

— Discreţie, scumpa mea. În afară de asta, nu ştiu ce reprezintă acest domn pentru dumneavoastră. Isabelle mi-a spus că e un prieten. Dar un prieten… este ceva vag. Beţi ceva? Cafea?

— Mulţumesc, n-am mâncat.

— Oh… dar asta a devenit un obicei. Ce se întâmplă? Nu arătaţi prea bine.

— Am apendicită, spuse Clara furioasă.

— Apendicită! De când?

Ironia lui Nicolas îi deveni insuportabilă. Îl fulgeră cu privirea, scoasă din sărite.

— Nu mă credeţi? Ei bine, este totuşi adevărat! Dovadă că am întâlnire chiar azi cu chirurgul.

Clara căută în geantă, scoase agenda, o răsfoi cu nervozitate şi 6 vârî sub nasul lui Nicolas citind cu voce tare, pentru mai multă siguranţă:

— Doctor Sarty… bulevardul Madrid… Neuilly…

Nicolas împinse carneţelul cu blândeţe:

— Dar nu vă enervaţi aşa! De ce nu v-aş crede? Nu-i chiar atât de original… să ai apendicită! O să vă opereze!

Clara dădu din umeri.

— Ce vă pasă? Şi-apoi… cu ce drept aţi venit să mă vedeţi?

Nicolas îi aruncă o privire aproape candidă.

— Cum? Dar credeam că aţi ghicit… Să aflu dacă Isabelle v-a dat vreo veste.

În acel moment, Clara îşi dădu seama că, de vreo cinci minute, uitase complet de Isabelle. Apariţia lui Nicolas îi sucise capul. Da, capul i se învârtea… ca în timpul nopţii! Cu diferenţa că, acum, Nicolas era aici şi că i-ar fi fost suficient să întindă puţin mâna ca să-l poată atinge. Clara murea de dorinţa de a-şi pune mâna pe masa înaltă a barului lângă mâna lui, destul de aproape pentru a stabili acel fluid a cărui simplă evocare îi electriza inima.

Clara îşi vârî mâna în buzunar, ca deunăzi, când Nicolas o apucase de încheietură. Apoi trecu în revistă drumul parcurs de atunci. Ieri se apăra împotriva lui. Astăzi împotriva ei însăşi.

— Ştiţi ce, spuse Clară pornită, nu pot să mai rămân. Am o droaie de lucruri de făcut. Dacă Isabelle va da un semn de viaţă, aş putea să vă telefonez undeva?

— Am să trec şi mâine pe aici, la aceeaşi oră, răspunse Nicolas. Nu trebuie să aflu şi cum vă simţiţi?

— Cum doriţi, zise Clara întinzându-i o mână pe care şi-o retrase dintr-a lui. La revedere…

Nicolas o privi cum se îndepărtează, cu un zâmbet abia perceptibil pe buze.

Capitolul VI

— Staţi jos, domnişoară. Domnişoară… sau doamnă?

— Domnişoară, spuse Clara instalându-se pe un scaun în faţa biroului unde trona domnul Boissin.

Era un bărbat rotofei. Figura îi era atât de bucălată, încât ochelarii i se afundau în obraji. Cu toate acestea, era cochet şi preocupat să-i facă o impresie bună Clarei, căci aprecia femeile frumoase.

— Aşadar, zise el, pipăindu-şi nodul cravatei, şi el prea larg, sunteţi verişoara domnişoarei Laury!

— Mda… răspunse dara. Locuieşte la mine de când este la Paris.

Domnul Boissin îşi luă un aer de procuror.

— Ah, sunt dezolat. Dezolat! Dar ce vreţi, domnişoară, şi răbdarea are limită. Să spun drept, munca ei nu ne-a prea satisfăcut niciodată, dar ceea ce s-a întâmplat vineri, a depăşit orice măsură.

— Vineri?… repetă Clara care era pregătită pentru orice.

— Da, domnişoară, vineri! Am chemat-o să-i dictez un mic raport. Oh… nimic complicat, dar era urgent. Azi dimineaţă, când am aflat că lipsea am cerut să i se caute teancul de hârtii stenografiate pentru ca raportul să fie bătut la maşină de altă funcţionară.

— Domnul Boissin ridică mâinile spre cer.

— Vai! nu e uşor pentru nimeni, nici chiar pentru o stenodactilografă experimentată, să descifreze hieroglifele cu care domnişoara Laury mâzgălise foile.

Acestea fiind zise, domnul Boissin se înroşi îngrozitor.

— Dar asta nu-i tot… nu-i totul!

Brusc, scoase dintr-un sertar un bloc cu foi cenuşii, îşi umezi degetul cel mare pentru a-l răsfoi, şi-l întinse Clarei.

— Citiţi, domnişoară. Vă rog…

Clara luă blocul cu trei rânduri de bastonaşe bizare, să citească.

Oh! tu şefiile. Boissin.

Ştim că tragi zdravăn la vin.

Fiindcă sugi încă la sân

Ce-i cu acest aer malign

Dar ce spun? chiar asasin.

Ochi de mort, fals spadasin

Hop, şi-aşa!

— Oh!… exclamă sufocată Clara.

— Nu-i nevoie să spuneţi ceva! înţelegeţi deci că în aceste condiţii…

Acum, Clara înţelegea. Înţelegea foarte bine şi n-avea decât o dorinţă: să fie cât mai departe şi să râdă în voie. Domnul Boissin o conduse totuşi până la uşa biroului, salutând-o printr-o adâncă plecăciune.

— Vă repet, îmi pare nespus de rău…

Pe culoar, o tânără negricioasă ca o prună uscată, foarte zveltă, se năpusti asupra Clarei şi o întrebă foarte afectată:

— O dă afară, nu-i aşa?

— Cam aşa…

— Păcat! îmi era dragă. Era tare glumeaţă. Uitaţi, luaţi-le. Erau lucrurile ei personale şi cred că ţine la ele.

Fata întinse Clarei un sac de plastic transparent, ticsit cu fleacuri, nimicuri la prima vedere.

— Mulţumesc, spuse Clara luându-le. Am să i le dau din partea ta.

Copila avea ochii plini de lacrimi şi Clara o bătu uşor pe umăr.

— Nu fi tristă! O să-ţi telefoneze.

— Credeţi?

— Sigur, din moment ce eraţi prietene.

În maşină, Clara răsuci pe toate părţile sacul, fără să-l deschidă. În el se aflau un colier de perle verzi rupte, două tuburi de ruj, un ciorap, un elefănţel din sidef, fotografia lui James Dean decupată dintr-un ziar şi o foaie de hârtie îndoită pe care Isabelle scrisese, la infinit *Nicolas Nicolas Nicolas*…

În faţa acestui inventar de vise, inima Clarei se topi de tandreţe. Smintita de ea… scumpa Isabelle…

Clara şi-o aminti când avea opt ani, cu părul ţepos ca nişte paie, cu mutriţa palidă şi cu nişte ochi mari, neliniştiţi. Într-o joi, pe terenul de joacă, un băiat îi luase bereta şi o ciopârţise cu o lamă. Isabelle alergă spre ea cu lacrimi în ochi, înăbuşindu-se de sughiţuri, neconsolată. Atunci Clara i-o dădu pe a sa: era o beretă urâtă, bleumarin, cu un ecuson al asociaţiei sportive din care făceau amândouă parte.

Isabelle o îmbrăţişă pe Clara, plină de recunoştinţă.

— Tu mă iubeşti şi niciodată n-o să-mi faci vreun rău. Aşa simt eu.

Clara clătină uşor din cap şi murmură pentru sine:

— Nu, Isabelle… niciodată. Ţi-o jur!

Apoi Clara aranjă sacul de plastic într-un buzunar al maşinii, şi alungându-şi melancolia, o porni la drum. Era aproape ora trei şi mai trebuia să treacă să-şi lase desenele înainte de-a se îndrepta spre Neuilly, la doctorul Sarty.

Pe măsuţa rotundă, plină de reviste, Clara aşeză magazinul pe

care îl terminase de răsfoit. Se uită la ceas oftând. Era ora patru şi treizeci şi cinci şi începea să se neliniştească.

La un mic birou, vecin cu sala de aşteptare, o secretară tânără şi drăguţă bătea la maşină, ca şi cum ar fi cântat la pian un vals lent. Clara se ridică şi se apropie de ea.

— Credeţi că va mai dura până ce doctorul mă va primi?

— Presupun că va veni dintr-un moment în altul, răspunse cu calm tânăra.

— Ah… deci n-a sosit! Totuşi, mi-a fixat întâlnire la ora pariu.

— Ştiu, domnişoară. Desigur, nu va mai întârzia mult.

Secretara continuă impunătoare să mângâie clapele maşinii, ca şi cum prin fiecare atingere ar fi vrut să-şi pună amprentele. Această tehnică ciudată se explica prin faptul că unghiile ei înguste, lăcuite cu roşu, îi depăşeau bine degetele cu un centimetru.

Clara se întoarse la locul ei destul de agitată. „Dacă nu vine până la fără un sfert, o şterg. Şi nici nu mai mă întorc!" Era exact ceea ce-şi dorea cel mai mult, căci perspectiva acestei consultaţii o călca pe nervi.

Se cufundă din nou în lectura unui ziar când doctorul Sarty intră val-vârtej în cameră.

— Vă rog să mă scuzaţi. Vă primesc într-o secundă, zise doctorul abia oprindu-se în faţa pacientei.

Clara observă că era tânăr, destul de înalt şi solid, dar nu-i zări chipul, căci deja se îndrepta cu paşi mari spre o altă încăpere, închizând uşa după el.

Mai aşteptă încă cinci minute bune, enervată de ţăcănitul monoton al maşinii de scris, până când uşa cabinetului catadicsi să se deschisă. Fără pardesiu, în costum din flanelă gri-deschis, doctorul o invită pe Clara să intre.

Ajunsă în cabinet, Clara aruncă o privire neprietenoasă mesei metalice acoperite cu un cearşaf alb, care se afla lângă fereastra cu geamuri mate.

— Luaţi loc, îi spuse chirurgul, indicându-i un scaun din piele, în timp ce el se sprijini într-o rână pe colţul biroului.

Apoi se lăsă pe spate pentru a-şi consulta agenda.

— Domnişoara Bernardini… Dacă ţin bine minte, aţi mai cerut o întâlnire şi săptămâna trecută, pe care apoi aţi anulat-o. Doctorul Lallaing v-a trimis la mine?

— Da, dânsul.

— Trebuie să vă fi dat o recomandare.

— Ah… da, răspunse Clara, deschizând poşeta al cărei conţinut îl răvăşi fără să fi găsit nimic care să semene cu plicul cu scrisul lizibil al doctorului Lallaing. Mă tem însă că… Nu, nu-l am la mine! Mă întreb ce-am putut face cu el…

— Lăsaţi, nu mai e nevoie. Despre ce este vorba?

Avea glasul concis şi tăios al omului care n-are timp de pierdut. Clara ştia tariful consultaţiei şi consideră că la asemenea onorariu ar fi putut să-şi dea silinţa să aibă un ton mai prietenos.

— Apendicită cronică, răspunse Clara deodată întărâtată. Sau cel puţin aşa consideră doctoral Lallaing.

Philippe Sarty îşi legănă piciorul drept în aer. Clara îi remarcă pantofii sport cu tălpi groase pe care îi găsi oribili. De altfel, se simţea dispusă să găsească totul oribil la el, căci îi era antipatic. Şi asta din cauza tonului şi a chipului sever care părea că nu ştie ce este acela un zâmbet.

— Şi suferiţi de mult? întrebă doctorul.

— N-aş zice că sufăr. Resimt mai curând o indispoziţie… o jenă.

Doctorul Sarty îşi trecu de două ori mâna prin părul des şi brun, care ar fi fost ondulat dacă nu era tuns aşa de scurt:

— Ce fel de indispoziţie? Stări de vomă?

— Nu. Nu chiar aşa.

— Lipsă de poftă de mâncare? Vă treziţi cu stări de greaţă?

— Uneori, da.

— Constipaţie, desigur.

Clara se înroşi. Se simţea la fel de jenată ca şi cum Faby, editorul care o primea deseori aşezat în aceeaşi poziţie pe un colţ al biroului, i-ar fi pus, aşa pe nepusă masă, aceeaşi întrebare. Pe cât se simţea în siguranţă cu bătrânul doctor Lallaing, pe atât o stingherea acest tânăr chirurg cu ochi limpezi şi reci.

— V-am telefonat azi dimineaţă, ocoli Clara răspunsul, pentru că am simţit o durere destul de ascuţită în partea dreaptă.

Apoi se grăbi să adauge:

— Dar a trecut. De tot.

— Bine, zise Sarty ridicându-se. Dezbrăcaţi-vă, vă rog!

— Ah…

— Vă rog!

Clara se sculă, îşi puse poşeta pe scaun, îşi scoase haina, trase fermoarul fustei, îl privi pe chirurg pentru a se asigura că era într-adevăr obligatoriu să se dezbrace, apoi o lăsă să-i alunece de-a lungul coapselor.

— Întindeţi-vă acolo, îi spuse doctorul.

Se cocoţă cu greutate pe masă şi se întinse cu genunchii strânşi şi puţin tremurânzi. Sarty îşi ridică puţin mânecile şi se apropie de ea. Cu o indiferenţă admirabilă, dădu la o parte, rând pe rând, juponul şi slipul pentru a degaja pântecele fetei. Şi cum nu era orb, constată că era minunat făcută, dar asta îl lăsă rece. În timp ce consulta, un corp nu reprezenta pentru el alt interes decât în raport cu ceea ce era susceptibil să descopere înăuntrul lui.

La început îi palpă uşor stomacul şi abdomenul.

— Toată partea asta mi se pare flexibilă, zise Sarty cu privirea în altă parte.

— Ah! Credeţi? Clara înălţă capul. Atunci poate că nu este apendicită.

Doctorul o împinse de umăr ca să se întindă din nou şi, fără s-o prevină o apăsă în profunzime, cu trei degete, în regiunea apendicelui.

— Au! urlă Clara ridicându-se palidă. Dar m-a durut!

Pentru prima dată, îl văzu surâzând.

— Nu din cauza mea, puiule, preciză doctorul. Apendicele e de vină.

Clara nu-i aprecie nici acel „puiule” protector, nici aerul satisfăcut care-l cuprinsese brusc.

Apoi, pentru a treia oară, cu o mână fermă, Sarty o obligă să se întindă, repetând acelaşi gest pe partea stângă a abdomenului.

— Vedeţi, nu vă fac să suferiţi… sau aproape deloc. Organul bolnav v-a provocat această durere puternică şi nu simpla mea apăsare.

Sarty se îndepărtă, lăsându-şi mânecile în jos.

— Trebuie să-l scoatem. Şi cât mai repede, ca să nu aveţi necazuri.

Încântată că totul s-a terminat, Clara sări jos, îşi apucă fusta pe care şi-o trase pe jos pentru a nu-şi deranja pieptănătura. Dar nu-i fii uşor, căci fermoarul se înţepenise la mijloc. Era atât de enervată, încât o întoarse de trei ori în jurul taliei pentru a şi-o fixa.

Acest mic striptease de-a-ndoaselea nu-l interesă deloc pe doctorul Sarty. Fixat asupra diagnosticului, se aşeză liniştit la birou.

— Aţi putea să vă internaţi în clinică lunea viitoare., în timp ce-şi punea haina, Clara îi aruncă o privire furioasă:

— Lunea viitoare. Dar de ce nu azi?

Notând ceva într-o fişă, doctorul răspunse fără să ridice ochii:

— Pentru că voi lipsi până la sfârşitul acestei săptămâni şi apoi presupun că preferaţi să vă operez eu.

O asemenea siguranţă de sine Clara nu mai văzuse niciodată! Se apropie de birou şi împinse cu mânie o mică lupoaică din bronz aşezată deasupra:

— Nu prefer nimic! De altfel, n-am intenţia să mă operez, strigă Clara.

Doctorul o cercetă o clipă pieziş şi nu foarte prietenos. Apoi se ridică şi spuse apropiindu-se de ea.

— Atunci de ce-aţi mai venit? Sau poate credeţi că eu tratez acneea juvenilă?

— Ce?

Sarty zâmbi pentru a doua oară. Un surâs agreabil îi transformă complet fizionomia, dar Clara îl detestă în continuare.

— Glumeam, zise doctorul simplu. Coşul pe care-l aveţi lângă nas se datorează, desigur, unei proaste funcţionări intestinale.

Clara l-ar fi pocnit cu sete. Nu numai că-şi bătea joc de ea, dar de fiecare dată când deschidea gura, Clara avea impresia că nu reprezintă

decât un amalgam de organe în stare deplorabilă.

— Cât vă datorez? întrebă Clara cu o demnitate subită.

Chirurgul îi anunţă liniştit suma. Clara scoase din portofel o hârtie de zece mii de franci.

— N-am să vă dau restul, zise el, împingând bancnota pe care Clara i-o întinse. N-are nicio importantă, o să plătiţi data viitoare.

Ochii Clarei aruncau văpăi.

— Care data viitoare? Doar v-am spus…

O luă de braţ şi cu fermitate o conduse la uşă.

— Sunt sigur că ne vom revedea, zise Sarty lăsând-o să iasă. Fie chiar abia în ziua când veţi fi transportată de urgentă la clinica mea. Sper totuşi că veţi mai reflecta.

— Vă voi trimite un cec mâine pentru osteneala dumneavoastră, adăugă Clara cu încăpăţânare. Iar dacă mă voi hotărî pentru operaţie, voi merge la spital.

— Atunci optaţi pentru Laënnec, replică doctorul Sarty imperturbabil. O şansă în plus ca să fiţi operată de mine.

Nările fine ale Clarei, fremătară de furie. Dar neavând de fapt cu ce justifica absurdităţile pe care ţinea să le arunce în obrazul lui Sarty, Clara întoarse brusc spatele, traversă sala de aşteptare în mod ostentativ şi plecă trântind uşa.

— Cine mai e şi ţicnită asta, zise Philippe Sarty secretarei după plecarea Clarei. Ştiţi cu ce se ocupă această persoană fermecătoare?

— Habar n-am, domnule. Raportul dumneavoastră va fi gata într-o jumătate de oră.

Cu toate că i-l dictase în urmă cu trei săptămâni, doctorul nu se miră.

Capitolul VII

În aceeaşi seară, când Georges şi Clara plecară de le vei d'Hiv, ploua. Era de-abia ora zece. Favoritul lui Georges fusese realmente desfiinţat, încă din repriza a doua.

— Este dezgustător, rosti el în vreme ce-şi croia drumul cu coatele prin mulţimea compactă, ce se revărsa zgomotoasă pe trotuare. Dezgustător!

Aceasta era şi părerea Clarei, care păstra încă imaginea penibilă a „mijlociului" cu un ochi vânăt şi cu buza crăpată, pe care, antrenorul său şi arbitrul îl târâseră cu greu până la taburetul din colţul ringului.

— Şi pe deasupra, plouă cu găleata! continuă tânărul să bombăne. Pentru o seară reuşită, e o seară reuşită! îmi pare rău, sărmană prietenă.

— Nu-ţi face probleme. Oricum, boxul nu mă interesa cine ştie ce. Am vrut doar să fim împreună.

În glumă, el începu să-i facă ochi dulci.

— Tu vorbeşti serios? spuse privind-o cu coada ochiului. Atunci, de ce să ne despărţim chiar acum… Nu vrei să bem ceva?

— Nu te supăra, dar sunt cam obosită şi cred că aş prefera să mă întorc acasă.

Îl luă cu delicateţe de braţ, pornind înspre locul unde-şi parcase maşina, fiindcă veniseră separat, fiecare cu maşina lui. În jurul lor, comentariile erau în toi.

— Auzi şi tu… nouă sute! Atâtea lovele doar pentru cinci minute de spectacol… S-a cam scumpit lovitura de pumn!

— Un amărât, gagiu ăla! Ascultă-mă pe mine bătrâne… S-a înmuiat ca o roşie prea coaptă.

— Da… nici măcar de-o salată nu era bun!

Georges şi Clara dăduseră colţul unei străzi şi vântul le izbi fetele cu o putere sporită, iar ploaia li se păru dintr-odată mai violentă.

— Să ne adăpostim puţin – decise el, împingând-o sub o arcadă. Fata nu se împotrivi, nu scoase niciun cuvânt şi îşi rezemă spatele de zidul ud.

— Nu-ţi este frig?

— Nu, răspunse ea tremurând, cu o voce posacă, indiferentă şi privirea absentă.

— Spui că ai venit pentru mine, dar te porţi de parcă nici n-ai fi aici, zise el cu reproş.

Îndreptându-şi ochii spre el, Clara observă atenţia cu care o fixa prietenul său, dar nu putu să-i spună nimic. Şi, de fapt, nici nu ştia ce-ar fi putut să-i spună, deoarece, într-adevăr, *ea nu se afla aici*. El îi

apucă braţul, chiar de sub cot şi o întrebă pe un ton serios:

— Ce nu merge, Clara? Nu-mi poţi spune?

Văzând că ea continua să tacă, trase singur concluzia:

— Ei bine, am să-ţi spun eu: eşti îndrăgostită!

Clara ar fi dorit din toată inima să-i poată spune ceva, să-l oprească – înainte ca el să continue – cu una dintre acele butade ai căror secret, până nu de mult, crezuse că-l deţine. Dar se simţea *golită* şi *nu găsea nimic*. Profitând de tăcerea ei, Georges adăugă:

— Eşti îndrăgostită de tipul ăla care a venit ia snack, astăzi, la prânz. Am văzut asta în privirile tale de când a intrat. Nu-i aşa?

O întrebase doar ca să o facă să vorbească. Fiindcă ştia că nu se înşală. Cunoştea bine femeile şi nu-i era deloc străină expresia aceea deosebită pe care o au toate, atunci când dragostea începe să le tortureze micuţele lor creiere atât de complicate. Dar, mai ales, o cunoştea pe Clara.

Tulburarea pe care o surprinsese pe chipul şi în privirile ei, atunci când îşi făcuse apariţia acel băiat, îl edificase pe deplin. Acum, o privea aşteptând doar ca ea să mărturisească.

Inima Clarei începu să bată sec şi neregulat, de parcă ar fi transmis semnale Morse. În primul moment, se simţi teribil de pornită împotriva lui Georges, care dăduse atât de brutal la iveală ceea ce ea încerca cu disperare, de 48 de ore, să ascundă, *chiar şi faţă de ea*. Mai ales, pentru că nu avea, acum, forţa unei confruntări deschise, vorbele nu ar fi făcut altceva decât să dea o şi mai mare greutate sentimentelor pe care ea încerca să le înăbuşe. Din această cauză, îşi apostrofă prietenul, aproape cu duritate:

— Termină cu prostiile astea! Să mergem.

Dar Georges îi reţinu braţul cu fermitate, insistând:

— Clara… de ce încerci să mă minţi? Nu sunt eu prietenul tău… împotriva cui lupţi, şi cu ce?… Nu te iubeşte?

— Nu, nu mă iubeşte, izbucni ea, simţind că nervii îi sunt gata să explodeze, iar obrajii se strângeau într-o suferinţă pe care nu voia s-o lase să pună stăpânire pe ea. Şi nu-i doar asta. El… el trebuie să se însoare cu Isabelle.

Georges îi lăsă braţul privind-o stupefiat.

— Isabelle… repetă el. Şi tu, tu…

— Taci, îl rugă. Vino…

Continua să plouă cu aceeaşi intensitate, dar acum nu mai luau în seamă ploaia. Ajunseră până la maşină şi Clara îi întinse mâna.

— La revedere, Georges.

El îi reţinu degetele într-ale sale, mai mult decât o făcuse vreodată, chiar mai mult decât atunci când încerca să o convingă de avantajele pe care, din punctul său de vedere, le are amorul liber. Acum, atitudinea Clarei îl punea pe gânduri, deconcentrându-l şi dorinţa pe care ea i-o inspirase, dintotdeauna, devenea, din cauza geloziei şi mai puternică.

— Ce ai de gând să faci?

— Nu-i nimic de făcut.

— O să-mi treacă, *trebuie să-mi treacă*!

Brusc, simţi însă cum tot curajul o părăseşte. O nevoie de căldură sufletească, de ajutor, o făcu să se arunce în braţele lui Georges, să i se agaţe de umeri.

— Ah, Georges… mi-e teamă. Isabelle nu se află în acest moment la Paris şi nu ştiu când se întoarce. Iar până atunci, eu nu trebuie să-l mai văd. După… o să se aranjeze totul, sunt sigură de asta. Fiindcă o astfel de situaţie nu poate dura, înţelegi. Este prea idioată!

Se căznea să zâmbească, dar în ochi avea lacrimi. Plin de tandreţe, tânărul îi mângâie părul ud, tuns scurt, aşa ca şi cum ar fi încercat să liniştească un copil.

— Dacă ar fi să mă iau după ce am văzut, bărbatul acela caută un pretext ca să te întâlnească.

— Nu! protestă ea cu energie, dar îşi pierdu imediat încrederea şi continuă de-abia auzit:

— Nu ştiu… Georges. Trebuie să mă ajuţi. Mâine am putea de pildă, să luăm prânzul împreună. Dar nu la snack, fiindcă acolo trebuie să vină el.

— Mâine, răspunse acesta, oarecum încurcat, trebuie să fiu la Montery. Dar sper ca până seara să mă întorc, şi atunci, am putea ieşi

undeva, împreună. Ce zici?

— Da, din toată inima.

— Atunci e totul OK. Am să fac tot posibilul să trec, între opt şi nouă, să te iau de acasă.

O îndepărtă cu blândeţe de el, deşi dorinţa de-a o strânge în braţe şi de-a o săruta era mai puternică decât oricând. Dar nu voia sa forţeze lucrurile. Această nefericire a ei, care o dezorienta şi o împingea spre el, era o şansă nesperată, pe care nu putea risca să o irosească printr-un gest necugetat.

O ajută să urce în maşină şi o atenţionă asupra asfaltului, care din cauza apei, devenise alunecos, Clara îi promise că o să conducă atent şi el aşteptă ca 4 CV-ul ei să demareze, apoi îl urmări cu privirea până când dispăru în depărtare. De-abia atunci îşi ridică gulerul gabardinei şi, păşind liniştit, se îndreptă spre o străduţă din apropiere, unde-şi lăsase propria maşină. Neputându-se împiedica – deşi aceasta era o dovadă de egoism – să se simtă absolut mulţumit.

Clara găsi, când ajunse acasă, o scrisoare pe care portăreasa i-o strecurase pe sub uşă şi recunoscu fără nicio greutate, pe plic, scrisul de copil al Isabellei. Dintr-odată se simţi bucuroasă şi îl desfăcu grăbită, dar, trebui să citească de două ori ca să poată înţelege ceva.

Draga mea Clara… rissima.

Ţi-am telefonat de trei ori. Ba nu, de patru. Dar nu ai răspuns. L-ai văruit pe Nicolas? Ce ţi-a spus? Nu-i aşa că e frumos? I-am scris chiar acum, dar încă nu mi-a răspuns. Chiar dacă nu i-am transmis microbii, nu ştiu dacă vom mai putea face copii, fiindcă eu am oreion. Primele simptome au fost în tren, dar cred, totuşi, că boala am contractat-o în metrou. Acum semăn cu ceainicul acela vechi, din argint, al părinţilor tăi. Doctorul a spus 21 de zile. Îţi dai seama!? Dacă-l mai vezi pe Nick, să nu-i spui că am o boală de copii, fiindcă i-aş apare ridicolă. Eu i-am scris că am flebită… Pare mai serios. Mâine nu vor mai fi decât douăzeci de zile. Tu nu ştii când începe să se dezumfle? Aş vrea să-mi duci rochia albastră la vopsit, ca să o pot purta când mă întorc. L-am văzut pe stradă pe soţul mamei tale, aproape că nu mai are păr. Al meu este slinos, dar acum nu pot să-l spăl. Crezi că, atunci când voi fi

mireasă, o să trebuiască să mă îmbrac în alb? Mi-ar plăcea tare mult ca Nicolas să se îmbrace în frac, dar probabil că nu mai este la modă. I-ai telefonat domnului Boissin? Trebuie că-i destul de încurcat că nu sunt acolo, aveam ceva important de bătut la maşină pentru cangurul ăsta bătrân. Atâta pagubă, o să aştepte. Mă plictisesc de moarte fără Nicolas. Şi fără tine, dar nu-i acelaşi lucru. În scrisoare, am adăugat, la sfârşit, că-l sărut cu frenezie. Sună bine? Şi pe tine te sărut… cu-n nas încreţit.

Isabeau de Baviére

P.S. Farmacista a avut gemeni. Farmacistul la fel.

Al doilea P.S. Bunica se simte mai bine. Era doar gripă, dar e furioasă că sunt bolnavă.

După ce termină de citit, Clara îndoi scrisoarea zâmbind amuzată. Un val de duioşie îi încălzi inima şi simţi nevoia să-şi lipească obrazul de impermeabilul acela negru, agăţat în cuierul de la intrare, pe care Isabelle îl purtase în seara când îi vorbise pentru prima oară de Nicolas. După aceea îl văzuse. Frumosul său chip neliniştit, ochii aceia de fanatic şi surâsul pe care-l avea câteodată… un surâs de diavol…

O luă cu ameţeală. Minutele se scurgeau goale, pentru că ea refuza să le populeze cu amintiri, deja prea prezente, dar, în cele din urmă, tot amintirile avură câştig de cauză. Acea după-amiază la Nogent… contactul trupului *său* cu al ei, atunci când o ridicase în braţe ca să poată descifra scrijelitura din scoarţa unui copac. Atunci găsise forţă să glumească, dar ştia că s-a terminat şi că nu va mai putea niciodată s-o facă, atunci când îl va mai întâlni, din cauza disperării care pusese stăpânire pe ea. Dar pentru ce să-l întâlnească înainte de reîntoarcerea Isabellei? Nu avea niciun rost să *relanseze* această legătură, mai ales că micuţa îi scrisese. Şi totuşi, ultimele cuvinte pe care el le rostise atunci, la despărţire, îi rămăseseră încă în memorie: „Am să trec din nou pe aici, mâine, la aceeaşi oră. Chiar dacă nu o voi face decât pentru a putea să aflu ce mai faceţi". Şi, dintr-odată avu certitudinea că el o să vină a doua zi la snack, iar dacă nu o va găsi, o să vină şi în toate zilele următoare.

Capitolul VIII

A doua zi, Clara se trezi devreme pentru a finisa o serie de schiţe

pe care dorea să i le prezinte lui Fabry în vederea câtorva ilustraţii. Puţin înainte de prânz, se prezentă la editor care însă nu putuse s-o primească fiind într-o conferinţă. Aşadar, lăsă desenele secretarei anunţând că va reveni în cursul după-amiezii.

Coborând în stradă, Clara se întrebă ce-ar putea face. Să se întoarcă acasă să mănânce? N-avea niciun chef. În ciuda hotărârii pe care şi-o impusese, snackul de la operă o obseda. Prin faţa ochilor i se derula mereu aceeaşi imagine: Nicolas care intra în sală îndreptându-se spre barul de care se rezema ca şi ieri, căutând-o cu privirea şi regăsind-o. Apoi şi-l închipuia pândind uşa la nesfârşit, deoarece ea nu va apărea.

Oare ce va crede? Va înţelege oare de ce s-a eschivat de la o nouă întâlnire? Nu-şi dădea seama. De un lucru însă era sigură: îl iubea.

Plimbarea, cu barca, tangoul de la cârciumă, întoarcerea tensionată spre Paris, toate aceste ore despre care păstra o amintire atât de tulburătoare, le trăise fără îndoială singură.

Clara se aşează în maşină, fără s-o pornească, cu coatele sprijinite de volan. Douăsprezece douăzeci şi cinci. Cam peste o jumătate de oră Nicolas va fi acolo. Fără îndoială, o va aştepta neimaginându-şi nicio clipă măcar că s-ar putea să nu vină.

O maşină se strecură fără zgomot, pieziş, în spatele automobilului ei, sperând să ocupe o poziţie mai bună de îndată ce Clara ar fi demarat.

Clara răsuci cheia în contact. Acum era aici, la câţiva metri de snack spionând intrarea cu inima în cumpănă. „Poate că a şi sosit”, îşi repetă ea fără încetare. „Desigur că nu va înţelege. Căci el ignoră ce se petrece în sufletul şi în mintea ei. Nicolas nu trebuie să ştie nimic. Niciodată! Dacă se va eschiva, Nicolas îşi va pune tot soiul de întrebări”. Agăţându-se de această idee, Clara se îndreptă spre local.

Lume era, dar pentru moment, tonomatul nu funcţiona. Clara intră rotindu-şi privirea prin sală. Madam Irma o salută politicos căci ţinea la clienţii fideli.

— Veţi avea o masă liberă peste cinci minute, domnişoară. Clara

se sprijini de bar, având senzaţia că picioarele n-o mai ţin.

— Nu l-aţi văzut cumva pe… începu ea.

— Prietenul care ia masa de obicei cu dumneavoastră? întrebă doamna Irma. Încă n-a sosit.

— Nu, continuă Clara. Nu despre el este vorba. Este… în sfârşit, a venit ieri şi am stat împreună la bar. Probabil, nu l-aţi remarcat;

— Oh, ba da! Un domn înalt! Amicul dumneavoastră făcea o mutră…

O consternare tipic comercială îi zugrăvi obrazul.

— Nu… astăzi nu l-am văzut. Până acum.

— Nu-i nimic. Fiţi drăguţă şi serviţi-mă la bar. Vă rog un steak.

Clara mâncă fără poftă cu privirea fixată spre pendulă. Când se făcu ora două, *înţelese că Nicolas nu va veni*.

Pornindu-şi maşina pentru a se întoarce la editor, avu un râs nervos.

Plecând de la Fabry, Clara intră într-un cinematograf pe unde rula un film cu Robert Taylor. Fusese îndrăgostită la nebunie de el când avea unsprezece ani. Filmul o dezamăgi, ieşind din sală înainte să se sfârşească. Robert Taylor îmbătrânise, iar filmul era prost. Oricum, nimic n-ar fi reuşit s-o smulgă din preocupările sale. Totul redevenise însă simplu. Nicolas renunţase la această întâlnire subînţeleasă pentru că primise veşti de la Isabelle, deci nu mai avea nimic să-i spună. Nu asta-şi dorea ea de fapt?

„Să nu mă mai gândesc… Să nu mă mai gândesc" îşi repetă Clara. Făcu câteva cumpărături: de la un magazin, nişte ciorapi, de la altul un disc, apoi hârtie de dese din pasajul Choiseul…

La ora şapte era acasă. Trebuia să-şi omoare vremea cel puţin un ceas până când Georges avea să vină s-o ia. Îl va ruga s-o ducă într-un loc vesel. Mai demult, fuseseră împreună la bâlci la Invalides, unde se amuzaseră ca nişte copii.

Pentru a-i trece timpul mai uşor, Clara făcu puţină ordine, aranjă hainele Isabellei care zăceau peste tot, stropi florile din balcon. Apoi îşi călcă o fustă. Când ajunse la tiv, soneria de la intrare răsună de două ori. Se uită la ceas, mirată. Era doar şapte jumătate, dar faptul că

Georges sosise mai devreme o bucură realmente.

— Imediat! strigă Clara.

Descuie, deschise uşa şi se trezi în faţă cu Nicolas. Zâmbetul îi încremeni pe buze. Îl privea necrezându-şi ochilor. Şi el o privea, aşteptând să-i spună ceva. Dar ţintuită locului, uluită, Clara se simţea incapabilă să vorbească.

— Am venit să-mi cer scuze, spuse atunci Nicolas. Mi-a fost imposibil să vin la snack, aşa cum v-am promis. Am trecut pe-acolo, aşa într-o doară, pe la două douăzeci, dar patroana mi-a spus că aţi plecat… după o aşteptare îndelungată. Îmi pare rău…

Clara îşi regăsi graiul.

— N-aveţi pentru ce. N-*am aşteptat*, am luat masa. Isabelle v-a dat adresa mea?

— Da, mi-a dat-o într-adevăr, dar am pierdut-o. Am găsit-o însă foarte uşor în cartea de telefon.

— Nu înţeleg de ce v-aţi dat atâta silinţă, spuse Clara care reuşise în sfârşit să-şi domine emoţia. Îmi dau seama: aveţi veşti de la Isabelle! Şi eu am primit o scrisoare în care-mi spune…

— Dacă vreţi să vorbim despre Isabelle, spuse Nicolas înaintând spre ea, lăsaţi-mă măcar să intru.

Nicolas împinse liniştit uşa şi-o privi pe Clara drept în ochi”.

— Dar nu pentru asta am venit.

Clara se dădu înapoi cu un pas. Ar fi dorit să aibă puterea să-i strige să plece, dar nu găsea atâta forţă, fascinată de această privire care n-o mai părăsea.

— Atunci… de ce? întrebă Clara rezervată, dar cu obrajii în flăcări.

Fără a-şi lua ochii de la ea, Nicolas îi apucă braţul şi îi spuse cu o voce brusc înăsprită:

— Nu mai puneţi întrebări idioate. O ştiţi foarte bine. Oştiţi chiar din prima zi.

Clara se retrase şi mai mult, până la peretele de care se sprijini. Cu capul dat pe spate, cu ochii închişi, Clara se simţea strivită de povara unei bucurii insuportabile, ca şi de ruşinea pe care i-o provoca

această fericire. Inima îi bătea cu lovituri ample, neînduplecate, iar gândurile i se zbăteau într-o confuzie totală. Rămase aşa câteva clipe, într-o imobilitate care-i dădea senzaţia că accepta ceea ce, în adâncul sufletului, refuza.

Nicolas se apropie cu blândeţe de ea. Îi atinse umărul, foarte aproape de gât, acolo unde pielea era neacoperită. Clara deschise ochii. Privirea bărbatului era încă îndreptată asupra ei, plină de gravitate şi încărcată de-o asemenea rugăminte, încât Clara îşi pierdu complet cumpătul şi se prăbuşi în braţele lui. O ţinea aşa de aproape că îi simţea respiraţia pe frunte.

— Plecaţi! strigă Clara cu o tresărire a întregit sale fiinţe.

Nicolas se îndepărtă de ea şi-i spuse cu o voce de gheaţă:

— Foarte bine. Dacă vă provoc atâta oroare…

Clara îşi încleştă pumnii atât de tare, încât unghiile îi intrară în came.

— Nu vreţi deloc să înţelegeţi! strigă Clara sfâşiată de sentimente contradictorii.

— Ba da, mărturisi Nicolas nu fără ezitare, ca şi cum această afirmaţie l-ar costa, înţeleg.

— Atunci plecaţi, îl imploră Clara, şi nu mai reveniţi aici. Cel puţin atât timp cât Isabelle…

— Isabelle! îi tăie vorba Nicolas cuprins din nou de revoltă, iată din nou miza marelui tabu. Bine! Dacă ţineţi aşa de mult la acest lucru, să trişăm. Să trişăm pe toate planurile, pentru că adevărul vă sperie.

Să trişeze… Atacul lui Nicolas fusese atât de brusc, încât Clara care n-avusese nici timpul, nici forţa necesară să se prefacă, nu se gândise la această scăpare. Acum era prea târziu să dea înapoi. Amândoi erau acolo, faţă în faţă, purtând pe chip acelaşi adevăr: pasiunea pe care o aveau unul pentru celălalt.

— Vedeţi bine că nu e cu putinţă, că deja, nu mai e cu putinţă, reluă mai calm Nicolas.

O privi lung, cu un fel de tandră compătimire.

— Îmi amintiţi de mama. În august ’39, nu mai dorea să se deschidă radioul în casă de teamă că nu cumva să audă declaraţia de

război… Ceea ce nu a împiedicat cu nimic declanşarea lui…

Dar expresia i se schimbă deodată, devenind foarte atent.

— Ce se întâmplă? arde ceva aici…

Clara nici măcar nu-şi dăduse seama. Alergă în cameră unde fierul electric încă în priză era aşezat pe tivul fustei. Când îl ridică, văzu că un triunghi din ţesătură rămăsese lipit de el şi furia care-o cuprinse o readuse complet la realitate.

— Este vina dumneavoastră! exclamă Clara. Auzi idee, să vii în vizită pe nepusă masă, la orice oră! Dar, bineînţeles, puţin vă pasă!

— Din contră, răspunse Nicolas, foarte solemn. N-am deloc intenţia să-mi neg vinovăţia în această afacere dezastruoasă. Sunt gata să vă despăgubesc, aşa cum se cuvine.

Clara îşi îndreptă umerii, severă. Furia îi reda combativitatea obişnuită.

— Mulţumesc, sunt asigurată, îi dădu replica Clara cu aceeaşi ironie mânioasă, făcu ghem fusta, imposibil de purtat şi o aruncă în primul sertar al comodei. Apoi, ca şi cum Nicolas n-ar fi fost acolo, luă scândura şi fierul de călcat pe care le duse în baie. Când se întoarse în cameră, Nicolas se instalase într-un fotoliu.

— Pot să iau o ţigară? întrebă el, arătând o cutie de lac care se găsea, cu alte accesorii de fumător, pe o tavă lată de aramă ce acoperea o măsuţă joasă.

— Dar chiar vă rog! îl ironiză Clara. Simţiţi-vă ca acasă.

În timp ce Clara era tot în picioare, în faţa unor rafturi pline cu cărţi, Nicolas întinse mâna, luă o ţigară şi o aprinse cu o brichetă mare de birou care aparţinuse tatălui Clarei. „O brichetă de bărbat” gândi Nicolas care evocă instantaneu, fără plăcere, chipul lui Georges. Apoi trase puternic din ţigară, scoţând încet fumul pe nări, aruncând în jurul lui priviri pline de interes.

— Aveţi intenţia să vă instalaţi la mine în pensiune? întrebă Clara exasperată de atitudinea bărbatului.

— Nu mi-ar displăcea. Este minunat, deşi puţin cam strâmt. Nu văd unde aş putea să-mi pun pianul…

— Oh, aşa este, îi tăie vorba cu ironie, Clara. În clipele libere

sunteţi şi compozitor. Mi-a spus Isabelle. Presupun că tocmai acest lucru a orbit-o la dumneavoastră. Este, din nefericire, destul de visătoare ca să-şi poată închipui că inima îi bate pentru un aşa-zis Chopin.

— Un faimos Chopin. Aşa gândiţi despre mine? replică Nicolas aruncându-i o privire pătrunzătoare. Pretenţios… nestatornic… mincinos… Haideţi, nu vă jenaţi! Mi-ar plăcea să ştiu ce părere aveţi despre mine.

Clara luă la întâmplare un roman de pe o etajeră, din care, cu nervozitate, răsfoi câteva file.

— Cred că pentru o persoană lucidă, aşa cum cred că de fapt şi sunteţi, este foarte uşor să vă evaluaţi şi singur. Faceţi parte din acea categorie de oameni care sunt incapabili să rămână mai mult de cinci minute cu o femeie fără să încerce s-o seducă, cu condiţia ca partenera să nu fie nici cocoşată, nici cu picioarele strâmte.

Nicolas izbucni într-un râs zgomotos.

— Excepţiile sunt prea puţine. Le exclud, în general, şi pe cele chioare şi pe cele cu un singur picior.

După care continuă cu seriozitate:

…Chiar credeţi că acest joc de-a v-aţi ascunselea va servi la ceva? în situaţia în care ne aflăm acum, eu cred că din contră, o explicaţie serioasă este absolut necesară. Ceea ce aşteptaţi de la mine este o justificare faţă de Isabelle. Doriţi să vă vorbesc despre ea… şi numai despre ea. De acord! Spuneţi că v-a scris! Atunci poate mă lămuriţi şi pe mine ce vrea să însemne această poveste cu flebita. Nu sunt prea tare în medicină, dar mi se pare că la optsprezece ani…

Clara puse cartea la loc şi se lăsă la marginea patului. Nu se aşteptase la o nouă revenire pe poziţie şi se simţi din nou derutată. Totuşi, evocând în minte scrisoarea aiurită a Isabellei, nu putu să nu surâdă.

— Înţeleg să fiţi surprins, dar nu vă neliniştiţi, este o pură invenţie de-a ei. Isabelle a luat oreion, habar n-am de unde, şi s-a temut să nu consideraţi această situaţie ridicolă. Este încă un copil. Scrisoarea, în care nu vorbeşte decât de dumneavoastră, este de-a

dreptul emoţionantă.

— Şi cea pe care am primit-o eu este la fel, mărturisi Nicolas cu o blândeţe surprinzătoare. Da, este o fetiţă. Chiar o fetiţă. Toată această ingenuitate, gentileţe şi încredere pe care le-a investit în mine – şi asta pe loc – sunt de-a dreptul dezarmante.

Nicolas îşi întinse picioarele, apoi şi le încrucişă. Păreau că tot timpul îl incomodau.

…Dezarmante… reluă el gânditor. Ea a fost cea care mi-a propus: „O să ne căsătorim, nu-i aşa, Nicolas?" Nu ne cunoşteam decât de trei săptămâni, dar i-am răspuns da. Doream s-o fac fericită. Atunci chiar credeam sincer că am putea fi fericiţi împreună.

Clara percepu această mărturisire ca pe-un talisman.

— Şi chiar veţi fi.

Era sinceră. Inima îi era plină de suferinţă, dar dorea, în acest minut, cu toată puterea ei, fericirea celor doi. Iar pentru ea… foarte repede, uitarea.

Nicolas îşi sprijini capătul ţigării în adâncitura bărbiei. Fumul îi înceţoşă pentru o clipă chipul încordat.

— Nu cred. Acum nu mai cred.

Aşteptă ca aceste vorbe să-şi fi produs efectul şi întrebă cu grijă:

— Atunci, Clara… ce mă sfătuieşti?

Tânăra îşi încleştă mâinile pe genunchi iritată.

— N-am cum să vă sfătuiesc. Este o problemă care vă priveşte numai pe dumneavoastră.

Nicolas îi pironi privirea care căuta să-l evite.

— Sunteţi chiar aşa sigură?

Clara nu dori să-i răspundă la întrebare. Ochii, vocea, întreaga atitudine o trădaseră îndeajuns fără să mai fie nevoie să adauge şi cuvinte care riscau s-o piardă din nou, acum când abia reuşise să-şi revină.

— Ştiu numai un singur lucru, spuse Clara cu convingere, şi acela este că nu trebuie să i se facă niciun rău Isabellei. Oricui… dar nu ei.

— Iată ce tot încercaţi să spuneţi de când sunt aici! Tocmai v-am

oferit prilejul… Mulţumiţi-mi! Cred că nu mai avem ce să ne spunem.

— Şi eu cred la fel, murmură Clara.

Tăcură, fiecare pierdut în propriile-i gânduri. Noaptea începea să se lase, iar penumbra, instalându-se în colţurile camerei, părea să micşoreze şi mai mult spaţiul în care se aflau, atât de aproape şi totuşi despărţiţi. De partea cealaltă a peretelui, fetiţa vecinilor îşi exersa gamele, la pian. În această linişte apăsătoare, nu se auzea decât o zdrăngăneală ezitantă, monotonă şi enervantă.

Nicolas se ridică, se apropie de masa plină de desene şi privi câteva dintre ele.

— Pentru un conformist, aveţi un talent destul de original, aprecie el. Girafa asta este foarte stilizată.

Depărtă desenul pentru a-l privi mai bine.

…Da… acest animal are într-adevăr multă eleganţă.

Era vorba desigur de o schiţă de care Clara era doar pe jumătate mulţumită. Convinsă că Nicolas îşi bătea joc de ea şi că dorea s-o jignească, Clara ripostă:

— Aţi prefera poate să vă fac portretul în picioare? Cred c-ar ieşi ceva, căci am uitat să vă spun că aveţi ceva din alura unei girafe.

— Clara… zise Nicolas cu reproş, dar mai mult amuzat decât supărat, am crezut că, – în numele Isabellei, mă veţi invita să pătrundem pe tărâmul prieteniei. Sunteţi o nerecunoscătoare. Nu-mi apreciaţi eforturile.

Roşie de mânie, Clara îi smulse desenul din mâini.

— Daţi-mi-l! Nu-i decât o schiţă şi…

— …şi speraţi ca a doua să vă iasă mai bine, sfârşi Nicolas fraza. Cine ştie? Nu e bine întotdeauna să dai la o parte primul imbold. Vă asigur că acest mic animal are în privire o tristeţe pe care poate altă dată nu veţi mai reuşi s-o redaţi. Nu vă mai atingeţi de el!

Clara îl privea cu atâta neîncredere, încât Nicolas adăugă:

…Credeţi-mă. Sunt sincer. Ceea ce v-am spus este atât de adevărat, încât mi-aş dori să acceptaţi să lucraţi pentru mine.

— Pentru dumneavoastră? întrebă Clara punând desenul pe masă.

— Da. Să nu credeţi că din asta o să faceţi avere, dar m-aş bucura.

— Chiar? spuse Clara, ridicând asupra lui Nicolas o privire plină de curiozitate.

— Primul meu cântec va fi lansat foarte curând la Alhambra, de un tânăr tenor în plină ascensiune, explică Nicolas. În acelaşi timp, va fi şi înregistrată. V-ar conveni să ilustraţi coperta discului?

Pe chipul Clarei se reflectă surpriza. Obişnuită cu aiurelile Isabellei, nu luase în serios tot ceea ce-i povestise în legătură cu talentul lui Nicolas, înţelegând din asta că nu era decât o distracţie de duminică. Nicio clipă nu-şi imaginase că într-o bună zi melodia sa ar fi putut fi interpretată într-o sală şi înregistrată pentru marele public…

— Propunerea mea pare să vă surprindă, se miră Nicolas. Totuşi, Isabelle v-a vorbit despre asta.

— Da… dar…

Nicolas n-o mai lăsă să se simtă încurcată şi o întrebă:

— Deci, acceptaţi?

Clara nu răspunse imediat. Acceptarea ar însemna să-l revadă pe Nicolas, să se arunce în faţa unui pericol de care nu se simţea total eliberată. Şi va fi oare cu putinţă atâta vreme cât ochii lui Nicolas vor găsi prilejul s-o domine?

— Drăguţ că v-aţi gândit la mine, răspunse Clara făcând un efort pentru a adopta acelaşi ton degajat. Dar acum am enorm de lucru. Şi apoi nu sunt atât de sigură că ceea ce-mi cereţi mi se potriveşte… Trebuie să existe firme specializate în acest domeniu.

— Da, răspunse Nicolas. Ele apelează la desenatori, ca orice editură! Vedeţi, ăsta nu-i un argument.

Era clar. Fata îşi căuta o nouă scuză.

— Nici măcar nu v-am auzit cântecul…

— Staţi puţin. N-am spus că trebuie să începeţi chiar din seara. Asta! o linişti Nicolas râzând. Desigur, vom mai vorbi. Tot ce pot să vă spun acum este titlul: *Snack-bar*. Poate vă vine vreo idee.

— Snack-bar, repetă Clara încet, incapabilă să-şi ascundă tulburarea.

Nu la snack îl văzuse pe Nicolas prima oară? Nu tot aici venise s-o reîntâlnească a doua zi după duminica petrecută la Nogent? Şi nu la snack îi fixase o nouă întâlnire… la care nu se prezentase?

Nicolas îi urmărea perfect firul gândurilor.

— Simplă coincidenţă, afirmă el. Este compus de patru luni. Vreţi să vă expediez textul prin poştă? Aţi afla cel puţin dacă vă inspiră.

În cameră se făcu întuneric. Clara aprinse lampadarul, iar chipul lui Nicolas îi apăru în plină lumină. Zâmbea, aşteptându-i răspunsul.

Din nou inima îi bătea gata să-i spargă pieptul, simţind că este la capătul puterilor. Orice ar fi făcut Nicolas, orice ar fi spus el, sosea şi clipa în care ea nu-i mai suporta prezenţa.

— De acord. Trimite-mi-le şi voi vedea, răspunse scurt pentru a încheia discuţia. Apoi se îndreptă spre uşa de la intrare şi o deschise.

Nicolas înţelese că trebuia să plece.

— Nu puteţi să mă refuzaţi. Ţin realmente să faceţi acest desen, insistă el când fu în prag.

Şi adresându-i o ultimă privire în semn că se dă bătut.

…În schimb, vă promit să-i scriu chiar astă-seară Isabellei… şi să n-o dezamăgesc cu nimic. Cred că aveţi dreptate. Sunt greşeli pe care n-avem dreptul să le facem.

Fără să-i răspundă, Clara îi întinse mâna. Nicolas i-o luă şi i-o strânse cu căldură, dar fără insistenţă.

— La revedere, zise Clara simplu.

— La revedere, Clara! Sunteţi o fată de treabă!

Nicolas ieşi şi uşa se închise în spatele lui, fără zgomot. Merse la lift şi apăsă de mai multe ori pe buton dar fără succes. Nu mai insistă şi coborî scara, cu mâna dreaptă în buzunar.

Un zâmbet puţin amar şi plin de ironie faţă de propria lui persoană îi flutura pe buze. Nu se întâmplase nimic din ce plănuise. Venise să-i mărturisească Clarei că o iubea, dar n-o făcuse. Venise s-o ia în braţe şi n-o făcuse. Venise s-o convingă de miracolul întâlnirii lor şi pleca, convins de ea, că nu era vorba de miracol, ci numai de fatalitate. Venise sigur pe el, cu argumente deja pregătite. Iar Clara condusese jocul până la capăt aşa încât fu obligat să se predea. Totul

s-a petrecut fără să se fi pronunţat, măcar o dată, cuvântul dragoste.

Totuşi, Nicolas nu se simţea învins. În ciuda speranţelor, ducea măcar cu sine certitudinea că şi ea îl iubea. Îndârjirea cu care îşi stăvilea toate încercările unei mărturisiri nu era oare o dovadă? Clara se simţea mult mai învinsă decât ar fi dorit să-l fi învins pe el. Şi asta numai din pricina Isabellei. Orgoliul de bărbat nu-i era atins, suportând mai uşor eşecul.

Nicolas mai suportă acest eşec doar patru secunde până în clipa în care, ajungând la primul etaj, îl zări pe Georges Falquet care urca, cu capul în jos, gâfâind uşor. Când se întâlniră, Georges păru să nu-l remarce, dar Nicolas nu uitase acest chip cu trăsături cam şterse, dar nu lipsite de farmec.

După ce Georges trecu, Nicolas rămase pe loc, se sprijini de perete şi-l privi cum urcă până la şapte. Nu putea s-o viziteze decât pe Clara!

În acea clipă nu-l vedea, dar şi-l imagina, apăsând pe sonerie aşa cum procedase şi el, nu de mult. Îşi imagină, în mod foarte lucid, o Clara surâzătoare şi destinsă deschizând uşa şi întinzându-i buzele.

Nicolas coborî ultimele trepte în mare grabă năpustindu-se în stradă plin de furie. Era total şi brutal răscolit, iar lucrurile îi apăreau acum sub o cu totul altă lumină. Fata asta, ale cărei aşa-zise scrupule nu îndrăznise să le forţeze, îşi bătuse joc de el! Isabelle, scumpa Isabelle pe care trebuia s-o ocrotească cu orice preţ, nu era decât un pretext. Altceva încerca ea să menţioneze: propria sa linişte. Georges era amantul ei şi n-avea de gând să-şi complice viaţa. Lucra uşor de mărturisit, dar poate mai puţin pasionant decât să simuleze o stingherealã care să te facă să te gândeşti la generozitatea ei sufletească.

Isabelle… Clara nu avea decât acest nume pe buze. Ar fi trebuit să fie mai prudent: de obicei, femeile nu sunt atât de tandre între ele. Niciuna n-ar fi capabilă să reziste satisfacţiei de a se şti preferată alteia. Tot timpul cât durase discuţia for, Clara trebuie să se fi gândit la Georges, căci nu încăpea îndoială că aştepta vizita lui. Iar graba cu care pusese capăt atât de brusc conversaţiei se datora faptului că se apropia

ora la care celălalt trebuia să sosească!

Furios acum, Nicolas mergea cu paşi mari de-a lungul zidului care înconjoară spitalul Laënnec pentru a ajunge la Sèvres-Babylone. Ce naiv fusese! O ipocrită, iată ce era Clara! Pe măsură ce mergea, furia îl domina. Tot timpul drumului se gândi cum ar putea s-o pedepsească, cum s-o facă să-şi plătească greşeala. Nu-şi putea ierta neghiobia de a se fi lăsat. Dus de nas ca un elev de liceu.

Când ajunse la metrou, Nicolas îşi regăsise calmul: planul fusese pus la punct.

Capitolul IX

— Ceva scrisori pentru mine?

— Nu, domnişoară. Astăzi nimic, răspunse doamna Graud, portăreasa.

Clara se îndepărtă de gheretă ceva mai neliniştită decât în ajun. Erau şase zile de când Nicolas venise la ea şi încă mai aştepta să-i expedieze textul cântecului său.

Şi totuşi el fusese cel care insistase. Pe moment, Clara chiar se întrebase cum ar trebui să procedeze ca să nu facă acest desen la care se pare că Nicolas ţinea atât de mult. Acum, că aşteptase în zadar şi că era posibil ca Nicolas să fi renunţat la ea, Clara nu se mai gândea decât la propunerea lui, schiţase deja în minte câteva proiecte de ilustraţii care s-ar fi potrivit cu titlu cântecului.

Dar Nicolas nu dădeai niciun semn de viaţă. Isabelle, nici ea nu scria. Fără îndoială că Nicolas îi răspunsese la scrisoare cu destulă ardoare pentru ca acest schimb de scrisori să devină unica ei preocupare. În definitiv, totul intrase în normal aşa cum şi-o dorise. Cu toate astea se simţea foarte nefericită.

„Destul!” îşi zise Clara învârtind nervoasă cheia în broască.

„N-am de gând să-mi mai otrăvesc existenţa cu această poveste idioată”.

Clara se felicită că nu vărsase nici măcar o lacrimă din cauza lui Nicolas. În seara în care o părăsise, era gata-gata să plângă, dar Georges sosise aproape imediat, foarte bine dispus şi o antrenase în conversaţie povestindu-i peripeţiile prilejuite de ultimul său reportaj.

Cinaseră împreună, într-un restaurant plăcut. Apoi s-au dus la cinema. De mai multe ori, în cursul serii, evocând imaginea lui Nicolas, simţise că i se umezesc ochii. Dar nu te apuci să boceşti la restaurant, nici la cinema; mai ales când. Filmul e nostim.

„Voi plânge liniştită în pat" îşi promisese Clara. Însă somnul venise înaintea lacrimilor, căci era foarte obosită.

Acum ştia că marea criză trecuse drept pentru care se felicită. O irita totuşi această uşoară stare nervoasă permanentă de aşteptare, care o făcea să întrebe portăreasa în fiecare dimineaţă şi seară dacă nu sosise poştă pentru ea.

Când, a treia zi, Nicolas o sună la telefon, Clara nu mai aştepta nimic de la el. Recunoscându-i vocea, rămase la început încremenită, neîndrăznind să creadă că era adevărat.

— Ce mai faceţi? întrebă foarte firesc Nicolas. Aţi crezut poate că am murit.

— Nu… nici gând… răspunse Clara prosteşte. Mă simt bine, mulţumesc.

— Vă întrebaţi desigur de ce nu v-am trimis textul cântecului; aşa cum v-am promis. M-am gândit că nu era nicio grabă atâta timp cât n-aţi luat o hotărâre. În concluzie, da sau nu?

— Adică…

Clara îl auzi râzând.

— Adică, trebuie să mai insist puţin, nu-i aşa? Ei bine, sunt dispus s-o fac şi pe asta. În ultimele zile am fost foarte ocupat şi dacă doriţi, astăzi, am putea lua masa împreună. Dar nu la snack dacă nu vă deranjează. Este prea mult zgomot pentru două persoane care vor să discute despre afaceri.

— Să discute despre afaceri?

— Sau poezie dacă preferaţi. Am scris un cântec, pe care dumneavoastră urmează să-l ilustraţi, deci există un tărâm comun. Haideţi, nu vă mai lăsaţi rugată. După înţelegerea de Marţi seara, cred că nu mai există niciun echivoc în relaţiile noastre. Ştiţi probabil restaurantul, italian de pe strada Antin, la înălţimea de…

— Da, îl ştiu, răspunse în grabă Clara. S-a înţeles, voi veni.

Cred… cred c-am să pot face desenul.

— Sunt încântat. Vă convine la unu şi jumătate? Nu cred că voi reuşi să fiu liber mai devreme.

— Da, este foarte bine.

— Perfect.

Clara închise după el, încet, uitându-se la ceas. Era unsprezece fără zece şi în cameră domnea cea mai mare dezordine. De când se sculase, se lungise de pe un fotoliu pe altul.

— Eşti cam lipsită de vlagă în acest moment, nu-i aşa fetiţo? – îşi spuse cu voce tare Clara luându-şi drept martor oglinda. Şi n-ai nici continuitate în idei.

Cu capul aplecat pe umărul stâng, enumeră pe degete de câte ori ezitase, dojenindu-se, fără a-şi dezlipi ochii de pe imaginea din oglindă.

„Mai întâi refuzi să faci desenul; nu vrei să faci pentru nimic în lume… Apoi, brusc când îţi dai seama că Nicolas are alte intenţii, n-ai în cap decât asta… Şi acum? Ah, acum, evident, nu mai eşti foarte sigură că afacerea asta te mai tentează aşa de mult". Îşi lovi fruntea cu arătătorul.

„Ceva aici nu merge cum trebuie, sărmana mea fetiţă".

Acest discurs era însoţit de o mimică adecvată, de priviri elocvente. Nu era ceva nou pentru Clara, care cu gesturi exagerate, amintind mult de cele ale tatălui său, vorbea astfel cu ea însăşi. În general proceda astfel numai când era mulţumită, bucuria fiind un sentiment pe care era imposibil să nu-l exteriorizeze.

Clara trebui să-şi mărturisească că era fericită. Fericită pentru că Nicolas îi telefonase şi că urma să-l revadă. „N-aş fi suportat să-l ştiu supărat. Vom deveni, desigur, prieteni foarte; buni" încercă din nou să se mintă.

Ceea ce simţea pentru el era mult prea departe de prietenie, aşa încât trebui să facă un mare salt în timp şi să şi-l imagineze pe Nicolas căsătorit cu Isabelle pentru a-şi întări hotărârea.

Îşi imagină chiar că, într-o bună zi, se va îndrăgosti nebuneşte de un alt bărbat. Va sosi şi ziua aceea! Iar atunci, Nicolas i se va părea o persoană cu totul nesemnificativă.

Clara îşi repetă acest gând de mai multe ori, absorbindu-l ca pe un drog. Dar, în loc să o liniştească, mai degrabă îi făcea rău.

Făcu puţină ordine în casă, retuşă un desen pe care urma să-l ducă în acea zi lui Fabry, după care făcu o baie şi se îmbrăcă. Nu era soare, dar vremea era plăcută. Îşi alese un taior de culoare deschisă, dar îl schimbă în ultima clipă cu o rochie gen şemizetă, căci pantofii care i se asortau erau la reparat.

Clara găsi uşor restaurantul pe care i-l indicase Nicolas, căci cinase acolo, într-o seară, cu tatăl ei. Sala era plină şi dintr-o ochire constată că Nicolas nu sosise. Era totuşi mai mult de unu jumătate.

— Aveţi loc la etaj, doamnă, îi spuse patronul, un bărbat gras, cu păr bogat, arătându-i scara.

Uşurată, Clara urcă. Dar nici acolo nu-l văzu pe Nicolas de la început.

În sfârşit, îl zări instalat la o masă plasată într-o nişă de unde îi făcea semn cu insistenţă. Se apropie cu un mers puţin nesigur, inima bătându-i gata să-i spargă pieptul.

Cu profundă satisfacţie, Nicolas observă că este palidă şi vizibil emoţionată. Fără niciun cuvânt, se ridică şi-i făcu loc pe bancheta pe care o ocupase înainte de sosirea ei. Apoi se aşeză pe un scaun în faţa Clarei.

— Am făcut o prostie, mărturisi de îndată Nicolas. V-am cerut să veniţi aici pentru textul cântecului meu, dar l-am uitat acasă. În sfârşit, îl am în minte, deci vom putea discuta despre el.

Nicolas îi întinse meniul.

— Ce propuneţi pentru început?

Numele felurilor de mâncare începură să danseze prin faţa ochilor Clarei. Le citi de mai multe ori, dar nu reuşi să se concentreze. Simţea, fixată asupra ei, privirea lui Nicolas.

Ospătarul se apropie de masă. Era mărunţel şi semăna cu un batracian. O faţă plată, ochi bulbucaţi şi un zâmbet cu dinţi rari, de care abuza.

— Doamna şi domnul au ales? se informă el cu toată graţia unui broscoi hotărât să seducă.

— O clipă… spuse Nicolas.

Apoi adresându-se Clarei:

— Am putea să luăm pe îndelete apetitivul. Aici au un porto excelent. Numai dacă este acelaşi…

— Acelaşi, domnule! afirmă broscoiul cu demnitate.

Clara acceptă. Nu se omora cu apetitivele de niciun fel, dar se gândi că, în această împrejurare, ceva întăritor ar ajuta-o să-şi regăsească comportamentul normal. Nimic nu-i era mai neplăcut decât să nu se simtă pe deplin stăpână pe ea însăşi.

Între calmul lui Nicolas şi toată această atmosferă tulbure care-o înconjura, era o nepotrivire de care nu trebuia să se lase înşelată.

De îndată ce fură serviţi, Clara îşi luă paharul. Nicolas şi-l ridică pe al lui, exprimând un toast mut la care Clara răspunse prin acelaşi gest. Băură împreună: ea cu ochii coborâţi, el fără s-o scape din ochi. Nicolas înţelese foarte bine că partenera sa bea pentru a-şi face curaj, chiar şi când citi lista de bucate, fără să poată vedea ceva. În cele din urmă, Nicolas fu acela care alcătui meniul: pizza, pui „à l'italienne" şi un vin roşu de Sienne.

Ospătarul îl informă că, dacă doreau să mănânce pizza caldă, va trebui să mai aibă ceva răbdare, deoarece trebuia pregătită la minut.

— Caldă, desigur! preciză Nicolas care mai păstra încă amintirea unei pizza sleită, cumpărată pe o stradă din bătrâna Nisa… Sper totuşi că nu va dura prea mult, adăugă el în numele Clarei. Vă grăbiţi?

— Trebuie să fiu cel puţin la trei şi jumătate pe bulevardul Saint-Germain, răspunse Clara repede.

Nu era deloc aşa. În general, îşi ducea desenele la „Editions Fabry" la începutul după-amiezii, dar tot atât de bine ar fi putut să le ducă şi mai târziu. Numai că în momentul în care Nicolas îi pusese întrebarea, simţi nevoia să fixeze o limită acestui prânz. Bruma de alcool băut îi redase curajul, dar nu era foarte sigură că va dura prea mult. Şi, apoi, experienţa îi dovedise că după un interval de timp petrecut cu Nicolas, prezenţa lui sfârşea întotdeauna prin a deveni pentru ea o suferinţă.

Nicolas se uită la ceas.

— Mai avem totuşi o oră bună: Oricum, nici eu nu am prea mult timp. Colegul meu de serviciu e ţintuit în pat de opt zile şi nu cred că este momentul potrivit – să-mi acord o pauză suplimentară. Mai luăm un porto, până vine pizza?

— În niciun caz pentru mine.

— O ţigară?

— Nu, mulţumesc. Clara se sprijini în coate şi se aplecă puţin spre el. Hai să vorbim despre cântec.

— Este adevărat. Doar pentru asta aţi venit aici. Dar vedeţi, cu Cât mă gândesc mai mult, cu atât sunt mai sigur că aţi fi dornică să-l auziţi. Mi-e teamă că nu v-ar spune mare lucru dacă v-aş recita versurile: sau dacă vi l-aş fredona…

Nicolas, la rândul său, se rezemă în coate. Pe faţa de masă cadrilată, mâinile aproape li se atingeau.

— Cel puţin are o temă? întrebă Clara…

Nicolas ridică uşor din umeri.

— Desigur. O poveste de dragoste care se petrece în vremurile noastre furtunoase şi unde snackul devine un fel de simbol. Acesta-i genul…

— O dragoste fericită?

— La început, da. Ca întotdeauna. Dar, într-o zi, fata se sătură de mesele luate în fugă… de fericirea sub celofan. Peste drum, este un restaurant şic. Într-o zi, băiatul o vede intrând acolo… cu un altul. La început, suferă, apoi se gândeşte că poate e mai bine aşa. În ziua aceea nu are bani decât pentru un sandviş şi-i este foame. Dar lângă el, pe un taburet înalt, stă o fetişcană. Şi ca pare flămândă în faţa cafelei cu frişcă pe are nu îndrăzneşte s-o termine prea repede. Atunci, băiatul împarte sandvişul cu ea şi povestea se reia:

Ca numai pentru sine, Nicolas, foarte încet, fredonă refrenul:

Totul condimentat
Cu muzică de tonomat
Şlagărul anului
Zguduind sala
Romanţa şi pâinea

Sunt vândute aici en gros
Eternilor pictori rataţi
Ai snackului…

Era un vals. Oricât de şoptită fusese vocea lui Nicolas, Clara fu izbită de interpretarea sa: un amestec curios de violenţă şi de tandreţe.

— Am prevăzut şi un acompaniament la acordeon, destul de reuşit, cred. Aşadar v-aţi făcut vreo idee pentru ilustrarea discului?

Clara nu mai avea nevoie să reflecteze prea mult.

— Da. Un băiat şi-o fată cu feţele palide stau în faţa unei consumaţii ieftine sorbind din ochi tonomatul… pâinea lor de toate zilele. Cunosc şi eu doi tineri care le seamănă perfect. Vini des la snack. Ilustraţia mea poate conţine, în aceeaşi măsuţă, mult realism, dar şi multă poezie.

Nicolas zâmbi.

— Vă acord toată încrederea, fată dragă. Totuşi, mi-ar face! plăcere să ascultaţi acest vals, fie şi numai la pian.

O privea în aşa fel, încât un moment Clara crezu că îi val propune s-o ducă la el pentru a i-l cânta. Dar Nicolas nu mai adăugă nimic. „Sunt absurdă", gândi, fără să ştie prea bine dacă se simţea uşurată sau decepţionată, „doar i-am spus că am o întâlnire la trei şi jumătate şi nici el nu are prea mult timp".

Pizza era grozavă. Clara o mâncă cu plăcere, pe deplin relaxată. Adineauri, când se aşezase cu Nicolas la această masă, avusese impresia că se află într-un loc pustiu în care exista numai el. Dar de câtva timp această impresie stranie se risipise, iar acum decorul începea să se contureze în jurul lor. Era în sfârşit conştientă că se află într-un restaurant plăcut, descoperind şi alte chipuri în afară de cel al lui Nicolas.

În faţa ei, un cuplu de străini ducea o luptă disimulată, inegală cu o claie de spaghete. La stânga, doi bărbaţi congestionaţi discutau, printre îmbucături, unele chestiuni de afaceri.

De abia la sfârşitul mesei, când Nicolas îi umplu pentru a doua oară paharul, Clara se simţi învăluită de o nouă moleşeală. Dar această stare nu avea nimic comun cu ceea ce simţise când sosise la întâlnire.

Trăia o senzaţie de bine, de plăcere, în care se afunda fără să încerce să i se opună ca într-un jilţ confortabil. Ţigara pe care o fumai se părea excelentă.

Ceilalţi clienţi părăsiseră sala, unul câte unul. Acum erau cu adevărat singuri, dar această idee nu o mai stingherea. Era lucrul cel mai obişnuit din lume.

Nicolas o privea în tăcere. Lumina unei aplice cu abajur roz, fixată în perete, deasupra mesei lor, se juca în părul ei castaniu-auriu. Ceea ce-l fascina la Clara, era gura ei, buzele frumoase şi cărnoase care, la intervale regulate, se întredeschideau şi apoi se închideau pentru a-şi fuma ţigara. O dorea cu sălbăticie.

— Ştiţi că este trei şi douăzeci, copilule? îi aminti totuşi cu, dezinvoltura.

Clara verifică şi ea cât era ora. Nu-şi dăduse seama când trecuse timpul iar privirea consternată pe care i-o adresă lui Nicolas fu pentru el mai grăitoare decât o părere de rău exprimată…

— Păcat, nu-i aşa? întrebă Nicolas. Dacă n-am fi avut şi unul şi altul obligaţii, am fi putut să ne petrecem împreună această după-amiază.

Clara ar fi dorit să-i strige: „Dar n-am nicio obligaţie! Să nu ne despărţim încă!”

Nicolas îi ghici intenţia din modul în care buzele i se deschiseră şi-apoi imediat se strânseră, la fel ca un puşti pe cale să spună o prostie. Nu era deloc obligat să mai treacă în acea zi pe la Arhive. Jucase această carte presimţind că ea îl minţea. Nicolas era pe cale să câştige căci o simţea pe Clara din ce în ce mai slabă.

— Să mergem, spuse Nicolas. O să cer să mi se facă nota de plată. Nu vreau să întârziaţi.

Pe stradă o luă uşor de braţ. Era un gest simplu de politeţe. Merseră un timp în tăcere în direcţia maşinii pe care Clara o parcase în susul străzii. Clara tocmai se întreba dacă Nicolas îi va mai fixa o nouă întâlnire pentru a vorbi despre ilustrarea coperţii discului, când el se opri brusc. Clara crezu că o va lăsa acolo, că va trebui să se despartă. Acest gând îi era insuportabil. De data asta, nu mai dorea să-l vadă

plecând.

— Din cauza mea aţi întârziat, zise foarte repede Clara. Dacă vreţi, pot să vă las undeva…

Nicolas păru surprins.

— Sunteţi amabilă, dar editorul se va neliniști, nu-i aşa?

Clara se înroşi.

— Nu mai contează acum o jumătate de oră.

— Ce s-ar întâmpla, de exemplu, dacă v-aţi duce în cursul serii? întrebă Nicolas apropiindu-se de ea gata s-o atingă.

Clara rămase nemişcată. Nu se opuse când Nicolas îi puse mâna pe umăr. Tremurul îi trecu în voce. Era complet învinsă.

— Dar… pentru care motiv nu m-aş duce… acum?

— Vino, zise Nicolas apucând-o brusc de braţ, am să-ţi explic.

Năucă, cu mintea pierdută, Clara se lăsă purtată de Nicolas, fără să ştie unde o ducea. Înţelese numai când trecură pragul unei uşi, traversară un hol şi se trezi alături de Nicolas în faţa recepţiei unui hotel. O femeie cu părul alb, distinsă, le zâmbea din spatele biroului.

Clara făcu o mişcare pentru a se elibera. Dar Nicolas o ţinea încă de braţ, strângându-l cu putere. Ca prin ceaţă, Clara auzi cuvântul cameră, iar restul se petrecu ca într-un vis. Dorea să scape şi nu putea. Poate din cauza acestei femei, al cărei zâmbet dansa parcă în faţa ei, poate distanţa care o despărţea de stradă i! se părea de netrecut. În schimb, condusă de Nicolas, urcă pas cu pas scara capitonată în roşu, până la etajul doi. O altă femeie, ale cărei trăsături nici măcar nu le remarcă, îi aştepta pe palier, le deschise o uşă şi se dădu în lături pentru a-i lăsa să intre într-o cameră întunecoasă. Clara văzu că Nicolas îi întinse ceva bani şi uşa se închise.

Clara privi buimacă patul-jos din lemn de nuc, acoperit cu o catifea ce bătea în maro. O scrumieră din faianţă, pe care sta scris „Cinzano” era aşezată pe una din etajerele de sticlă care, de fiecare parte a patului, ţineau loc de noptieră. Fără să creadă, ochii Clarei se îndreptară de la acest pat spre colţul numit toaletă, prost mascat de un perete despărţitor din placaj. Această instalaţie nu avea nici măcar uşă, ci doar o perdea care nu era trasă.

Abia atunci Clara se dezmetici. Îl urmase pe Nicolas într-un hotel de mâna a doua, unde se plătea cu ziua… poate cu ora. Era oribil şi îi ceru să o lase să plece. Vocea îi suna ca sugrumată.

— Prostuţo, îi şopti el tandru. O luă în braţe şi o strânse, o strânse… O ţinu mult timp astfel, lipită de trupul lui, sprijinindu-şi fruntea de a ei. Camera, tot ce-i înconjura, dispărură. Clara fu aceea care îi căută gura…

— Dă-mi, te rog, o ţigară! spuse Nicolas cu acea voce pe care o avea totdeauna după ce făcea dragoste. Cred că pachetul şi bricheta sunt lângă tine.

Clara întinse mâna. Într-adevăr, erau acolo. Se ridică într-un cot pentru a le lua, se întoarse spre Nicolas şi îi strecură o ţigară între buze. Aprinzând bricheta, Clara îi văzu ochii strălucind la lumina flăcării… Rămase o clipă aplecată asupra lui pentru a-l contempla. Acest chip cu obrajii puţin traşi, aceste nări fine, aerul gânditor al gurii, toate o tulburau cu un gest timid îi netezi la tâmple părul. Pe care nu de mult îl mângâiase nebunește. După care, deoarece Nicolas tăcea, se întinse pe spate, cu ochii deschişi.

— La ce te gândeşti? întrebă Nicolas la un moment dat.

Nu se gândea la nimic. Privea plafoniera în formă de inimă, aşezată neglijent. Cu nervurile sale roşiatice, semăna cu o bucată mare de carne.

— Lustra asta este îngrozitoare. Aici totul este îngrozitor.

— Poate… recunoscu Nicolas, dar n-are nicio importanţă.

Nicolas îi trecu o mână sub ceafa şi o obligă să privească înspre fereastra ale cărei perdele duble rămăseseră întredeschise.

— Priveşte casele, din faţă… în spatele lor, puţin mai departe, este marea. Ascultă, s-ar putea să auzi sirena unui vapor. Ne aflăm într-un port, iubito, şi în curând acel vapor, sau altul, ne va purta departe…

În schimb, Clara nu vedea decât o fereastră fixată într-un zid cenuşiu.

— Ai imaginaţie, spuse Clara cu melancolie.

— Trebuie. Uneori, te ajută. De exemplu, adineauri, mi-am

imaginat că mă iubeai.

Nicolas n-o mai slăbea din ochi, pândindu-i reacţia. Privirea i se reaprinse de o dorinţă care renăştea la vederea acestui corp tânăr tot atât de perfect şi imobil ca cel al unei statui. Clara se stăpâni să nu se întoarcă spre el şi să-i strige:

— Te iubeam, Nicolas! Te iubesc!

Nu trebuia, nu avea acest drept. Ştiuse dintotdeauna că nimic n-ar fi vreodată posibil între ei. Îşi trase cearşaful peste sânii goi şi îl strânse, ca şi cum l-ar fi strâns încă pe Nicolas… şi încă mereu. Tresări „uşor.

Nicolas îi puse mâna pe şold, deasupra cearşafului.

— Ţi-e frig?

— Nu…

Clara asculta tic-tacul ceasului, aşezat alături de ea pe placa din sticlă. N-avea nici cea mai mică idee cât putea fi ora. Ceea ce se întâmplase rămânea în afara timpului. De-abia de acum încolo timpul începea să curgă.

Clara zâmbi amar numai pentru ea. Dincolo de casele din faţă nu se găsea nimic, cel mult, alte case. Nici port, nici navă care să-i ducă pe amândoi… Ea era aici, în decorul banal şi dezolant al unei camere de hotel din Paris. Bărbatul de lângă ea, care fuma în tăcere aparţinea altei femei… Isabellei. În curând, se vor despărţi şi totul se va sfârşi.

În timp ce se pieptăna în faţa oglinzii lavaboului, Nicolas îi vorbi despre Isabelle. De când se desfăcuse din îmbrăţişare, acelaşi gând o obseda şi pe Clara, dar nu găsise curajul să-i pronunţe numele. Nicolas o făcu cu bună ştiinţă, pentru a o obliga să reacţioneze căci nu-i mai suporta aerul absent şi privirea pierduta cine ştie unde.

— Isabelle trebuie să revină la Paris la începutul lui mai, spuse calm Nicolas. Ne vom revedea până atunci?

Clara era deja gata aşezată pe marginea unui fotoliu tare, cu geanta pe genunchi, golită de orice expresie. Nicolas îşi îmbrăcă haina de catifea, se apropie de ea şi-i mângâie fruntea cu două degete.

— Ai ceva împotrivă?

Clara dădu din umeri descurajată. Ştia prea bine că toate

vorbele pe care avea de gând să le rostească trebuie să fie încărcate de un dram de raţiune.

— Oare este necesar?

O furie surdă îl invadă pe Nicolas. Nu de mult, când o ţinuse în braţe, crezuse c-a învins-o. Acum nu mai era sigur de nimic, în afară de faptul că o dorea şi mai mult. Văzând-o acolo, nemişcată, cu o figură impenetrabilă, Nicolas dori să-i facă rău, s-o rănească profund. Nu putea suporta ideea de a fi singurul lovit.

— Poate nu necesar… Dar în mod sigur plăcut, replică Nicolas cu un zâmbet puţin ironic.

Trecu prin faţa Clarei pentru a-şi aprinde o nouă ţigară.

— De ce te temi? Orice s-ar întâmpla, mă voi căsători cu Isabelle. N-am stabilit aşa?

Clara nu era în stare să răspundă. Şi ce să răspundă? Totul i se părea fără sens şi o umplea de ruşine. Nicolas nici nu putea să-i mărturisească astfel mai clar că n-o iubea, că doar o dorise şi că această situaţie nu crea nicio problemă.

Nicolas îi dădu mâna şi o ajută să se ridice. Înainte să deschidă uşa, îi ridică bărbia şi o sărută scurt, dar brutal.

— Recunoaşte c-ar fi păcat să nu ne mai întâlnim o dată sau de două ori, spuse Nicolas cu nonşalanţă. Doar ne plăcem, nu?

Tonul lui era atât de umilitor, că-şi muşcă buzele pentru a nu lăsa să-i izbucnească durerea. Se smulse de lângă el cu violenţă şi i-o luă înainte pe scări. Afară, se opriră într-o cafenea şi fiecare bău câte-o halbă de bere la bar. Clarei îi era foarte sete. În trupul ei, în creier, ardea o văpaie pe care nimic n-o putea stinge.

Nicolas o însoţi până la maşină. Clara observă că nu-i mai oferise braţul.

— Gândeşte-te, îi repetă Nicolas înainte să plece. Îţi voi telefona.

Fără să răspundă, la capătul puterilor, Clara se aruncă pe scaun, şi porni cu nervozitate maşina, fără să ştie prea bine încotro se îndreaptă. În tot cazul, nu la Fabry. Nu dorea să vadă pe nimeni… pe nimeni. În cele din urmă, porni spre Blois. Îi va face cu siguranţă bine să meargă puţin. Simţea nevoia să ia aer, să-şi limpezească gândurile,

să se purifice. Să se purifice în întregime.

Conducea prea mult pe stânga. Un şofer de taxi o apostrofă. Luând-o spre dreapta, era gata-gata să răstoarne un tânăr ciclist, care nu ezită să-i arunce câteva vorbe de ocară bine alese. Reuşi să scape de blocajul circulaţiei şi, la intersecţie, zări un orologiu. Era şapte şi cinci.

Petrecuse trei ore în braţele lui Nicolas, alături de Nicolas, suflarea lui devenind suflarea ei. Trei ore care însemnau mai mult decât tot ceea ce trăise până atunci. Trei ore pe care nu le va putea uita, orice s-ar întâmpla.

Orice s-ar întâmpla… Dar nu se va întâmpla nimic! Nu-l va mai revedea. Niciodată. Chiar şi când Isabelle va reveni, va găsi un pretext ca să nu trebuiască să-l întâlnească. I se părea că îi aude vocea batjocoritoare şi insuportabilă. „Ar fi păcat. Doar ne plăcem, nu-i aşa?"

Ştia că o plăcea. Asta era tot. Cum de nu înţelesese mai devreme, chiar de la început? Nebunia pe care o comisese i-a permis cel puţin să fie sigură de acest lucru. Isabelle, pentru care pledase atât, nu risca nimic. Nicio clipă fericirea ei nu fusese ameninţată. Un bărbat foarte îndrăgostit de o femeie şi care, din când în când, mai are nevoie şi de alta, este un lucru obişnuit…

Încetini uşor, deoarece nu mai vedea aşa de clar. Avu senzaţia că un abur fin îi acoperise parbrizul. Pentru prima dată plângea.

Capitolul X

De vreo zece minute, Nicolas, cu mâinile în buzunar, măsura strada cu paşi mari, în lung şi-n lat, fără să piardă din ochi blocul a cănii intrare o supraveghea.

Se împlinea o săptămână de când nu mai ştia nimic despre Clara, deşi la despărţire el îi spusese răspicat:

— Am să-ţi telefonez.

Necăjit de comportarea sa, dar fidel unei tactici care îi reuşise de multe ori cu femeile, Nicolas lăsase să treacă mai multe zile înainte de-a o suna. În ziua în care se hotărâse să-i telefoneze Clara nu răspunse.

De atunci, încercase de mai multe ori la telefon, dar fără succes. În orice zi şi la orice oră, Nicolas se izbise de acelaşi sunet continuu,

încăpăţânat şi exasperat.

Acum era aici, în faţa casei în care locuia Clara şi se întreba dacă ar trebui să urce la ea. De fapt, venind să dea târcoale în jurul locuinţei, Nicolas conta puţin şi pe hazardul binevoitor care i-ar pune faţă în faţă. Pândea.

O tânără ieşi dintr-o prăvălie ţinând o plasă cu provizii. Nicolas o privi trecând strada şi intrând în bloc. Puţin mai târziu, o altă femeie ieşi cu un căţeluş oribil, cu botul ascuţit, care se învârtea în jurul cozii, lătrând, de îndată ce ajunse pe trotuar. Când se încurcă de tot în lesă, stăpâna se aşeză pe vine, pentru a-i da drumul, şi-l certă ca şi cum ar fi fost vorba despre un copil insuportabil.

— Bibiche, eşti o rea! Dacă nu eşti cuminte, mama n-o să te mai ducă la plimbare!

Fiind întors pe dos, Nicolas găsi spectacolul cu tuşica şi javra ei hidoasă, jalnic. Trecuse mai mult de un sfert de oră de când patrula, tresărind de fiecare dată când vreo siluetă feminină apărea de pe una din străzile învecinate. Era o tâmpenie! Brusc, se hotărî să urce.

Ieşind din ascensor, trânti uşa şi se îndreptă cu un pas ferm spre apartamentul Clarei… Fără să ezite, apăsă pe butonul soneriei. Odată, de două ori… A treia oară insistă mai mult, apoi se făcu din nou linişte. Nici astă-seară Clara nu era acasă. Unde ar putea fi? Ce tot învârtea de trei zile, de când încerca în zadar s-o găsească?

Nicolas se gândi imediat la Georges şi enervarea sa surdă se transformă în furie. Un lucru era sigur: era gelos. Dar gelos pe cine? Nimic nu dovedea că Georges fusese amantul Clarei, iar această impresie falsă şi-o băgase în cap în seara în care îl întâlnise pe ziarist pe scară, în timp ce ieşea de la ea.

Atunci îşi jurase Nicolas s-o aibă pe tiara, prin orice mijloc. Privind în urmă, gestul pe care-l alesese nu-l făcea prea mândru de sine, nu-l avantajase cu nimic. Făcând din Clara amanta sa, sperase să se elibereze de o obsesie. Dar obsesia era aceeaşi. Nu avea decât un gând: s-o revadă, s-o atingă, să fie a lui. Sigur de forţa pe care o exercita asupra ei, Nicolas crezuse că-i va fi uşor. Nu bănuise că se va face nevăzută.

Coborând, Nicolas se opri în faţa lojei portăresei, dar un afiş indica absenţa acesteia. N-avea cui să ceară o informaţie. La intrarea blocului fu izbit de un puştan care alerga cu capul în nori. Simţi nevoia să-l pălmuiască. Rareori fusese atât de nervos şi irascibil.

Autobuzul îl lăsă aproape de casă. Intră într-un bar de pe strada Rouchechouart. Deşi era ora cinci, localul era aproape gol. Nicolas comandă un suc de fructe la bar.

O tânără care era în capătul celălalt al barului, la taifas cu barmanul, îl examină o clipă pe Nicolas înainte să se decidă. N-o văzu nici măcar când se apropie de el, întorcând capul în momentul în care-i auzi vocea.

— Aveţi un foc? întrebă tânăra, cocoţându-se pe un taburet.

Aşezându-se, piciorul ei îi încolăci pulpa lui Nicolas.

Îşi dădu imediat seama despre ce este vorba. Îşi scutură ţigara şi i-o întinse. Când se aplecă să şi-o aprindă, Nicolas îi descoperi sânii în decolteul excesiv răscroit. Era blondă şi atât de tânără, încât prostituţia nu-i marcase încă chipul. Fără această rochie extravagantă lipită de corp, care îi făcea corpul mai indecent decât dac-ar fi fost gol, ai fi luat-o drept o fetişcană.

Printr-o mişcare a bărbiei, arătă spre sticla de grepfrut pe care o consuma Nicolas.

— Mie mi-ar plăcea la fel de mult şi un whisky, spuse ea pe şleau.

— Comandă ce doreşti, răspunse Nicolas dispreţuitor.

Femeia făcu un semn barmanului care consimţi din ochi.

— Ştii să trăieşti, dar nu eşti prea guraliv. S-a întâmplat ceva? Fără să răspundă, Nicolas aruncă pe tejghea o bancnotă de o mie. Când se îndreptă spre ieşire, femeia îl urmă foarte repede. Se găsiră simultan în faţa uşii. Nicolas o dădu uşor la o parte pentru a deschide primul uşa.

— Ei, nu mă iei cu tine? se miră femeia luându-l de braţ. Nicolas se smulse cu răceală şi se uită la ea clocotind de furie.

— Vrei să mă laşi odată în pace?

Femeia rămase atât de uluită, încât nu-i mai opuse nicio

rezistenţă.

Ăsta-i rău al dracului! exclamă ea luându-l pe barman ca martor.

A doua zi, Nicolas mai încercă o dată să-i telefoneze Clarei. Tot nu era acasă. Se hotărî deci să meargă la snack, la ora prânzului. Mai era o şansă să o întâlnească acolo.

Clara nu era când sosi el, dar de îndată îl zări pe Georges, aşezat la o masă în fundul sălii. Fără să ezite, Nicolas se îndreptă spre el.

— Bună ziua! Cred că ne-am mai văzut, nu-i aşa?

— Într-adevăr, îi răspunse Georges, revenindu-şi din surpriză, îşi amintea foarte bine de ziua în care Clara îl lăsase baltă pentru a se duce la bar după un tip. Nu-l avea la inimă, desigur.

— O căutaţi desigur pe Clara?

— Da. Ştiţi cumva dacă va veni azi?

Un zâmbet schimonosi buzele cărnoase ale lui Georges.

— M-aş îndoi.

Observă decepţia lui Nicolas, măsurându-i bine efectul înainte de a adăuga:

— Clara este la clinică de alaltăieri. Tocmai a fost operată. Nu eraţi la curent?

Ţintuită în spatele casei de bani, cu privirea visătoare, dar cu urechile ciulite, patroanei snackului nu-i scăpa nicio vorbuliţă. Madam Irma acorda puţină atenţie clientelei de ocazie, clar pentru obişnuiţii casei, avea în cap un adevărat fişier. Georges şi Clara, clasaţi la rubrica intelectuali, aveau drept la tot respectul său. De aceea o interesa să ştie ce i se întâmplase fetei.

N-o mai văzuse de câteva zile. Era în acelaşi timp curioasă să vadă ce întorsătură va lua discuţia între ziarist şi noul venit, cu privire dezagreabilă şi, care de la ultima apariţie, părea că redevenise stăpân pe sine. Pentru cineva atât de avizat ca madam Irma nu era greu de ghicit duşmănia surdă care plana între cei doi bărbaţi.

Încă surprins, Nicolas cerea precizări, cu o voce. Tăioasă. Georges, care o ştia pe Clara îndrăgostită de el, găsi acum o ocazie excelentă să demonstreze că, nimic din ceea ce ţinea de starea fetei, nu-i era străin. Se simţea cu-atât mai satisfăcut, cu cât nu putea spune

acelaşi lucru şi despre Nicolas.

— Chiar nu ştiaţi că suferea de câtva timp de apendicită cronică? se miră Georges afişând un aer superior.

Tonul său îl irită pe Nicolas. Ţinu să-i dea replica şi spuse sec:

— Ba da, eram la curent. Dar nu credeam că este nevoie de o intervenţie urgentă. Iar Clara, abia dacă mi-a vorbit. Ce s-a întâmplat?

— Nimic extraordinar, dragul meu, spuse Georges cu un zâmbet dezagreabil. Doctorul a sfătuit-o să nu mai amâne operaţia. S-a hotărât şi asta-i tot. Eram plecat pentru un reportaj la Cannes şi, întorcându-mă azi dimineaţă, după o absenţă de câteva zile, i-am găsit scrisoarea. A fost operată ieri după-masă. Am telefonat imediat la clinică. Se simte bine. Am intenţia s-o vizitez spre seară. Dacă doriţi pot să-i comunic că ne-am văzut…

Înfumurarea lui Georges, siguranţa de sine, îl exasperară pe Nicolas.

— Este inutil, mulţumesc, răspunse cu răceală. Sper să trec şi eu pe la clinică. Totuşi, dacă nu vă deranjează, comunicaţi-mi adresa.

— Cu plăcere, răspunse Georges privindu-l scurt. Dacă cineva ar vedea în asta un inconvenient, doar Clara ar fi aceea, nu-i aşa? Dar s-ar putea ca dumneavoastră să ştiţi asta mai bine decât mine.

După aceea, Georges scoase din buzunarul hainei o hârtie, împăturită în patru, pe care notase numărul şi strada clinicii, iar Nicolas le notă la rândul său pe un colţ de agendă, iar madam Irma, care spera ca lucrurile să se complice puţin, fu decepţionată văzându-l că părăseşte barul, fără ca măcar să fi consumat ceva.

Când ieşi în stradă, primul reflex al lui Nicolas fu să caute un taxi care să-l ducă la Neuilly. Ştia, în sfârşit, unde se găsea Clara şi din ce motiv o căutase atâta timp în zadar. Pentru a-şi împlini dorinţa care-l hărţuia de o săptămână, n-avea decât să meargă acolo. Totuşi, impresia neplăcută pe care i-o lăsase scurta întrevedere cu Georges, îl făcu brusc să ezite. Atitudinea ziaristului, tot ce-i spusese, nu făceau decât să-i confirme îndoielile. În ciuda amabilităţii de suprafaţă de care dăduse dovadă, Nicolas simţise că Georges acţionase ca un rival. Ar fi dat orice să poată citi scrisoarea pe care Clara i-o expediase ziaristului.

Cu cât examina mai bine situaţia în ansamblul ei, cu atât mai mult se convingea că Georges îi era amant. Trebuie să fie una din acele legături ce au la bază camaraderia, căci Georges nu avea nimic dintr-un seducător, dar fără îndoială, Clara ţinea la el din moment ce considerase că e bine să-l anunţe că se internează la clinică. În aceste condiţii, ce rost ar avea el la căpătâiul Clarei?

Hotărî să nu se ducă, dar se opri totuşi la o florărie pentru a-i trimite flori. Alese cu mâna lui, una câte una, în total optsprezece trandafiri galbeni, sub privirea răbdătoare a vânzătoarei. Când termină, ea îi ceru cartea de vizită care să însoţească florile

— Nu am propria mea carte de vizită la mine. Iată adresa…

— Pot să vă ofer cartea de vizită a firmei, insistă cu bunăvoinţă vânzătoarea, dacă doriţi să-i scrieţi câteva cuvinte.

— Nu vă deranjaţi. Duceţi-le aşa.

Florăreasa se înclină.

— Prea bine, domnule. Dacă persoana ştie de la cine sunt…

Nicolas scoase portofelul şi puse o bancnotă pe casă în timp ce vânzătoarea nota adresa. Acum era furios pe el: ar fi avut chef să ia trandafirii aşezaţi pe masa din marmură, să-i arunce pe jos şi să-i calce în picioare. Îi privea cu un soi de ură.

— Sunt superbi, nu-i aşa? spuse vânzătoarea total străină de ceea ce se petrecea în mintea lui. Vor ţine, veţi vedea!

— Dacă-i găsiţi aşa de frumoşi, păstraţi-i pentru dumneavoastră, o sfătui Nicolas întorcându-se brusc.

— Dar, domnule…

Nicolas o privi cu duşmănie, în total dezacord cu ceea ce-i spunea.

— Nu glumesc. Păstraţi-i!

— Dar, cum, domnule… nu există niciun motiv, insistă ea complet derutată.

Nicolas ridică din umeri nerăbdător.

— Oh, la urma urmelor faceţi cu ei ce vreţi! Puţin îmi pasă.

Fără să mai aştepte restul, Nicolas părăsi în grabă magazinul. Vânzătoarea îl privi uluită traversând. Apoi, cu scrupulozitate, începu

să aranjeze buchetul, întrebându-se dacă adresa pe care i-o dăduse nu era cea a unei clinici psihiatrice, de unde tocmai o fi ieşit el nevindecat.

În seara aceea, Nicolas plecă de la Arhive cu o teribilă durere de cap. După ce asistase la o interminabilă conferinţă susţinută de un profesor de la Collège de France, începu să citească temeinic un studiu consacrat evoluţiei demografice şi structurilor sociale din secolul al XVIII-lea. Sătul până în gât de-atâta istorie şi sociologie, se duse acasă ferm hotărât să se culce devreme şi să doarmă.

În curtea anticului imobil, de pe strada Rochechouart, în care locuia, auzi pe cineva alergând după el. Era Emile Gome, poliţistul, soţul portăresei.

— Aveţi o telegramă, domnule Berthet, explică bărbatul întinzându-i un plic albastru. Soţia mea a urcat cu ea la dumneavoastră de două ori până acum. A sosit la ora cinci. Bine că v-a văzut trecând.

În timp ce dezlipea plicul, Nicolas se gândi imediat la mama. Să După Crăciun făcuse o bronşită afurisită de care nu scăpase nici până acum. Ultima dată când mersese s-o vadă, la Orléans, nu avea o mină prea strălucită. Se uită imediat la semnătură. Nu era de la mama lui. Telegrama îi fusese expediată de Isabelle.

— Veşti proaste? se nelinişti Emile care încă nu plecase.

— Nu, nu… din contră, răspunse Nicolas oftând uşurat.

Chipul poliţistului se înseninã.

— Aşa sunt telegramele: sau totul e bine, sau totul e rău. Cu-atât mai bine! Bună seara, domnule Berthet.

Veşti bune sau veşti proaste? Era incapabil să-şi dea seama pe moment. Era puţin nedumerit. Urcând scara, reciti textul: CLARA BOLNAVĂ. MĂ ÎNTORC ASTĂ-SEARĂ LA PARIS. VINO SĂ MĂ AŞTEPŢI LA GARA DE NORD. LOVE. LOVE. LOVE. ISABELLE.

Nu se aştepta ca Isabelle să revină aşa de curând. Răspunzând la o scrisoare în care el o hărţuise cu tot felul de întrebări, în legătură cu aşa-zisa sa flebită, Isabelle recunoscuse, în cele din urmă, că avea oreion, precizând că nu se va întoarce la Paris mai devreme de cincisprezece zile. Aflând că prietena ei fusese operată, luă grabnic altă hotărâre, fără ca măcar să se gândească că ar putea molipsi de oreion

un compartiment întreg şi că nu era deloc indicat să pătrundă într-o clinică având o boală contagioasă. Ba mai mult, această mică zăpăcită îi cerea s-o ia de la gară, nemenţionând însă ora sosirii trenului.

Cu câteva săptămâni mai devreme, o asemenea întâmplare l-ar fi făcut să zâmbească îngăduitor. Astăzi însă îl irita. N-avea nici cea mai mică idee despre mersul trenurilor şi nici nu se vedea în ipostaza de-a pândi în decursul serii toate trenurile de la Amiens. Poate că Isabelle era deja la Paris, căci telegrama fusese expediată la ora patru.

În acele clipe se simţea copleşit de-o asemenea oboseală, încât fu tentat să reacţioneze ca şi cum n-ar fi primit telegrama, în tot cazul avea o „scuză serioasă: oricând va putea să-i spună Isabellei că-i fusese greu s-o întâmpine la un tren a cănii oră de sosire n-o cunoştea.

Totuşi, nu se resemnă s-o facă pe mortul în păpuşoi. Ajunse chiar la concluzia că ideea de-a o revedea pe Isabelle nu-i era chiar atât de neplăcută. Şi, apoi, trebuia s-o convingă să nu meargă s-o vadă pe Clara atâta timp cât încă nu se vindecase.

Ceasul arăta ora opt. Nicolas se gândi să mai aştepte un timp până să telefoneze acasă la Clara pentru a se-asigura dacă Isabelle se întorsese cu bine. Era soluţia cea mai bună.

Durerea de cap nu-i cedase în aerul proaspăt de-afară. Înghiţi două pastile de aspirină şi după ce-şi scoase haina, se întinse pe divan. Nu se întunecase încă şi lumina pătrundea din belşug prin fereastra largă, cât peretele, ce dădea locuinţei sale ambianta unui atelier de artist. Pe comodă şi pe pian, o dară fină de praf înconjura obiectele pe care menajera neglijase să le mute din loc pentru a şterge mobila. O haină de sport pe un umeraş era atârnată de cremonă. Cărţile erau răvăşite cam peste tot.

Nicolas locuia aici de când părăsise oraşul său natal, Orléans, pentru a trăi la Paris. Avea o singură cameră la etajul şase, destul de spaţioasă şi o cabină cu chiuvetă, pentru o toaletă sumară. La început, i-a fost destul de greu, căci copilăria şi adolescenţa şi le petrecuse într-o vilă imensă, înconjurată de o grădină superbă. Cu timpul se obişnuise cu această locuinţă strâmtă, cu soba arhaică pe care trebuia s-o încarce iama cu lemne, cu baia sumară într-un lighean cu apă

călduță, cu perspectiva acoperișurilor cenușii, singurele pe care le zarea la orizont.

Sub efectul aspirinei, ațipi fără să piardă însă noțiunea timpului. Simți când se scursese o oră și se trezi din toropeală. Se întunecase de-a binelea. Totuși, nu aprinse lumina. Își puse haina și coborî la tutungeria de alături să telefoneze.

Doi tineri în cămașă jucau cu pasiune fotbal de masă. Gălăgia pe care jocurile mecanice o făceau însoțea fiecare tur de cadran când Nicolas formă numărul în cabina telefonică. Cineva răspunse imediat. La celălalt capăt al firului Nicolas auzi un chirăit destul de ciudat.

— Alo! Cine este la aparat?

De data asta un soi de miorlăit plângăcios îi zgândări urechea. Nicolas se îngrijoră.

— Alo… Tu ești Isabelle?

Din nou un smiorcăit lung după care un țipăt scurt.

— Nick!

— Da, eu sunt! Ce ni? Ce-i cu tine?

Isabelle continuă să geamă.

— N-ai venit să mă aștepți… credeam… Nicolas…

În cele din urmă, Nicolas înțelese că plângea.

— Te rog, liniștește-te. De când ai sosit?

— De… de de… De când am ajuns.

Isabelle plângea din ce în ce mai tare.

— Bine, nu-i nimic, am să vin. În asemenea condiții, nu pot să-ți explic. Dar te implor, încetează să te smiorcăi ca și cum ai avea patru ani. Vocea pierită a Isabellei se însufleți.

— Oh, Nick… Chiar vii? Acum? Nick…

— Desigur.

Începu din nou să se văicărească.

— Nu-i adevărat… nu vei veni… sunt sigură că nici măcar nu-ți amintești adresa.

— Ba da! Am notat-o în ziua în care mi-ai dat-o. Nu fi caraghioasă.

— Nicolas…

— Sosesc imediat.

Nicolas închise şi traversă încăperea. Fotbaliştii din lemn continuau să se agite.

Un taxi îl duse direct în strada Vaneau. Isabelle îl aştepta pe palier. Se aruncă de gâtul lui de îndată ce ieşi din lift. Cu ochii înroşiţi, cu obrajii palizi şi cu părul ciufulit, Isabelle avea aerul unei înecate.

— Ia spune… ce s-a întâmplat? întrebă Nicolas mângâindu-i cu blândeţe ceafa. Nu eşti zdravănă! Nu vezi în ce hal eşti? Este din cauza tiarei?

— Da… puţin. Şi, apoi, când nu te-am văzut la gară, am crezut că… Oh, Nicolas… nu mi-ai mai scris de cinci zile!

Nicolas o luă de mână şi intrară în apartament. O aşeză pe pat se aşeză şi el lângă ea, eliberându-i fruntea de şuviţele care îi cădeau în ochi.

— Să ştii că eşti o mare figură, afirmă Nicolas zâmbind. Cum ai fi vrut să vin să te aştept la gară? Habar n-aveam de ora sosirii trenului!

— Dar ţi-am trimis o telegramă, Nicolas.

— N-ai vrea s-o vezi?

Nicolas scoase telegrama din buzunar şi i-o întinse.

— Poftim, citeşte… Vezi cumva ora trenului?

Isabelle se zgâi în căutarea imposibilului şi nu mai reuşea să-şi revină din uimire.

— Oh, Nick… deci din cauza asta? încă mă mai iubeşti! Cât de proastă pot fi…

Acum chipul Isabellei strălucea de bucurie. Nicolas nu se simţea în largul său. Se ridică şi se duse să îndrepte abajurul lampadarului care se lăsase puţin într-o parte. Amintirea unei alte seri, petrecută cu Clara, în aceeaşi cameră, îl învăluia treptat.

— Este straşnic de bine la noi, nu ţi se pare? zise Isabelle deplin înviorată.

— Da, foarte bine, mârâi Nicolas printre dinţi.

Isabelle se apropie de el şi se lipi de spatele lui.

— Încă nu m-ai sărutat. Ştii, ai voie. N-am avut oreion ci adenită.

O sărată uşor pe buze înainte s-o întrebe:

— Eşti sigură?

— Da, da. Vezi, am gâtul încă puţin umflat. Din cauza asta medicul şi-a dat seama că se înşelase căci, în mod normal, ar fi trebuit să mă dezumflu mai repede. Şi-apoi, bunica şi-a amintit dintr-odată că oreionul l-am avut la doi ani. Se pare că nu poţi să ai de două ori. Tu ai avut?

— Cred că da, răspunse Nicolas cu gândul aiurea, după care o atinse cu un deget lângă ureche.

— În concluzie nu eşti vindecată de tot. Te-ai întors din cauza Clarei?

Isabelle dădu din cap încremenită de spaimă.

— Sărmana Clara! Nu mă miră că nu mi-a scris. Trebuie să fi fost tare bolnavă de s-a decis să meargă la clinică. Pentru că trebuie să ştii că ieri a fost operată de apendicită!

— Ştiu. L-am văzut pe Georges la snack, la prânz. El mi-a spus.

Isabelle păru surprinsă.

— Ah!… Acum eşti prieten cu Georges!

— E prea mult spus, prieten, schiţă Nicolas un uşor zâmbet care avea semnificaţie numai pentru el însuşi. Ne-am văzut doar de două ori.

Ochii de veveriţă ai Isabellei străluciră.

— Dar pe Clara?? Ai văzut-o de multe ori în această perioadă? Povesteşte-mi…

Nicolas o privi pe Isabelle cu o nesfârşită blândeţe. Minciuna pe care o spuse fu doar din cauza ei, de teamă să nu-i întunece acea minunată încredere ce-o avea în ochi. Ar fi fost atât de uşor să-i spună adevărul!

— Ce-ai vrea să-ţi povestesc, iubito? Am mers să luăm masa împreună la Nogent, chiar în ziua când ai plecat. Cred că ţi-am spus în scrisoarea mea, nu-i aşa? Iar, apoi, din când în când am fost la snack… Dar tu, cum ai aflat că va fi operată din moment ce pretinzi că nu ţi-a dat niciun semn de viaţă?

— Le-a scris părinţilor ei. Ştii că locuiesc foarte aproape de bunica… Imaginează-ţi, mama ei a venit imediat să mă anunţe!

Îţi dai seama, era foarte neliniştită. Dorea să ştie cum se simţea Clara în momentul în care plecasem din Paris. De altfel, ea şi cu soţul ei au plecat imediat la Paris. Speram să mă ia şi pe mine cu maşina, dar aveau atâtea chestii de adus la diverse rude, încât n-au mai avut loc şi pentru mine. Atunci am luat trenul de 553…

Nicolas zâmbi. Toată tandreţea pentru această fată dragă – începu să se trezească în timp ce-o privea şi o asculta vorbind. O trase lângă el şi-i luă mâinile.

— Asta ar fi trebuit să ştiu, ca să vin să te aştept la gară.

Isabelle îşi frecă nasul de reverul hainei lui Nicolas.

— Aşa-i că sunt toantă?

Nicolas îi aşeză capul pe pieptul său şi începu să-i mângâie părul blond, care când îl atinse îi dădu senzaţia că pipăie o mătase.

— O toantă adorabilă… şopti el cu blândeţe.

— Ia zi, ştii cumva care sunt orele de vizită la clinici? întrebă Isabelle săltându-şi brusc capul.

— Cred că variază în funcţie de profil, dar în general programul este destul de lejer.

— Atunci crezi că, dacă aş merge mâine dimineaţă, foarte devreme, îmi vor permite s-o văd pe Clara?

— Probabil. Oricum, n-ai decât să încerci.

— S-a făcut. Atunci o să mergem pe la zece.

— Cum adică *o să mergem*? se răsti Nicolas.

— Da… tu şi cu mine! Acum sunteţi prieteni. Ar fi foarte nepoliticos, dragule, dacă n-ai veni! S-ar putea chiar să se supere. O ştiu eu prea bine pe Clara. E-atât de sensibilă… Şi-apoi clinicile mă sperie. Mi-e groază să nu întâlnesc cumva un mort pe culoar. Inutil să mai spun că miroase a eter. Dacă nu vii cu mine, o să mi se facă rău. O să cad… uite aşa!

Isabelle se trânti pe spate, de-a curmezişul patului, cu braţele încrucişate pe piept şi cu ochii daţi peste cap. Nicolas o apucă de mâna şi o obligă să se ridice.

— Încetează cu maimuţăreala! Nu mai eşti un bebeluş! Şi s-ar putea ca prietena ta să nu fie prea încântată să-şi vadă camera

invadată de lume chiar a doua zi după operaţie.

— Pffă… asta s-o crezi tu! replică Isabelle plină de importanţă. În zilele noastre, apendicita este un fel de joacă de copii. Se pare că după o jumătate de oră poţi să te ţii pe picioare.

Nicolas dădu nedumerit din umeri. O clipă, se simţise aproape fericit alături de Isabelle, dar acum deveni din nou nervos.

— De ce nu şi în timpul operaţiei? Oricum, draga mea, eu sunt la Arhive. Centru mine, ora zece nu este prea convenabilă, în sfârşit, dacă voi reuşi, o să trec să te iau la nouă şi jumătate. Dacă nu vin, pleacă fără mine.

— Bine, spuse ea bosumflată. Dar dacă nu vii mâine dimineaţă, când ne mai vedem?

— Dacă vrei, seara. La şapte, ca de obicei.

— La taur?

Înainte de plecarea Isabellei, în fiecare seară se întâlneau la intrarea în Tuileries de pe strada Rivoli, în apropierea unei statui ce reprezenta un animal puternic, cu capul plecat, gata de atac.

— Da, acceptă Nicolas, dar află că este rinocer. Ce-ai de gând să faci acum? Ai cinat?

Isabelle scutură din cap.

— Nu. Am mâncat doar două pachete de biscuiţi în tren. Dar ciudat, nu mi-e foame deloc.

Nicolas îşi regăsi zâmbetul.

— Nu cred că trebuie să te neliniştești. Ei, bine… o să te las să te culci şi să dormi.

Isabelle se apropie de el şi se ridică în vârful degetelor pentru a-i întinde obrazul. Era atât de înalt! Nicolas o luă de umeri şi o sărută pe Buze cu multă tandreţe.

— Noapte bună, scumpa mea!

— Noapte bună, dragostea mea, răspunse ea un ecou Isabelle, cu ochii închişi.

Îl însoţi pe Nicolas până la uşă, dar de îndată ce ieşi pe palier, îl strigă ca şi cum apartamentul luase foc.

— Nicolas!

Tânărul se întoarse speriat şi-o văzu că surâde.

— Nicolas… te superi dacă te-aş ruga să mă ajuţi să-mi trag patul de dedesubt? Acolo dorm eu.

Nicolas fu obligat să se întoarcă şi amândoi traseră de unul dintre cele două paturi.

— Aşa e bine?

— Foarte bine! răspunse Isabelle în timp ce izbi patul cu genunchiul, pentru a-l mai împinge uşor înapoi. Apoi adăugă cuprinsă de-o inspiraţie subită:

— Ce-ar fi să mai rămâi aici, Nicolas? După cum vezi, există paturi pentru toată lumea.

Nicolas oftă.

— Haide… Isabelle.

Îşi puse mâinile la spate şi se legănă ca o fetiţă.

— O să te întorci cu spatele când mă voi dezbrăca… şi eu la fel.

Nicolas o privi. Sânii ei, mici dar perfecţi, erau şi mai bine conturaţi de puloverul roz, pe care călătoria i-l umpluse puţin de praf. Deşi amplu plisată, fusta ecosez lăsa să i se ghicească curba uşoară a şoldurilor. Nicolas îşi imagină acest corp zvelt dezbrăcat şi se înfioră uşor. Cu un gest brusc, o atrase pe Isabelle la pieptul lui şi-i spuse scurt:

— Nu se cuvine să-i vorbeşti aşa unui bărbat, Isabelle. Este periculos.

Dar Isabelle se lipi de el, iar ochii ei castanii exprimau toată candoarea din lume.

— Ah! strigă ea încet.

Mâna lui Nicolas se încleştă pe talia sa subţire, frumos unduită, urcă de-a lungul coastelor şi găsi moliciunea catifelată a sânului.

— Nu crezi?

— Ba da… şopti Isabelle cu ochii ridicaţi spre Nicolas. Dar tu nu eşti un bărbat. Vreau să spun… nu orice bărbat. Tu eşti Nicolas Berthet… şi în curând eu voi fi Isabelle Berthet.

Dezmeticindu-se brusc, Nicolas se desprinse din îmbrăţişare şi se îndepărtă. Vocea îi redeveni firească şi spuse:

— Ar trebui să tragi perdeaua. Vecinii ar putea să vadă tot ce se petrece aici.

Isabelle se năpusti la fereastră. Când se întoarse Nicolas era deja la uşă cu mâna pe clanţă. Alergă spre el surprinsă.

— Pleci?

— Da. Nici eu n-am mâncat… nu mi-am amăgit foamea nici măcar cu biscuiţi. Noapte bună, Isabelle.

Deschise uşa fără s-o fi sărutat.

— Te-ai supărat? întrebă Isabelle disperată.

Nicolas o bătu uşor pe obraz.

— Nici gând… Hai, grăbeşte-te să te urci în pat. Am senzaţia că ai nevoie de-o noapte bună de odihnă.

— Nicolas! strigă Isabelle din nou când îl văzu lângă ascensor.

Nicolas se întoarse, de data aceasta iritat.

— Ce mai este?

— Adresa clinicii! O ştii? Mama Clarei mi-a dat-o şi am notat-o imediat, dar nu mai ştiu pe ce.

Îşi muşcă degetul mare, privirea sa exprimând o concentrare intensă.

— Totuşi, am notat-o undeva. Sunt sigură. Ah… asta e, îmi amintesc, de un pachet de tăiţei. Bunica l-o fi aruncat, că i-am mâncat la prânz. Ştiu doar că este la Neuilly dar…

— Stai puţin.

Nicolas îşi scoase agenda, o deschise, dar o puse imediat în buzunar fără s-o consulte.

— Am adresa, dar dacă stau mai bine să mă gândesc, cred că pot veni cu tine, zise Nicolas brusc. Numai că ar fi mai bine să nu mai vin până aici. Ai auzit de „Les Sports", de la Porte Maillot?

— Desigur… Ba nu! Ce este acolo?

— O cafenea. Este pe colţ cu bulevardul Grande Arrmée şi cu bulevardul Malakoff. Înţelegi?

— Oh… o să mă descurc! îl asigură Isabelle perfect derutată.

— Aşteaptă-mă acolo. Voi veni la zece. Cu taxiul vom ajunge în câteva minute.

Isabelle îi adresă o privire plină de bucurie şi recunoştinţă, ceea ce-l făcu pe Nicolas să se simtă copleşit de ruşine.

— Ce amabil eşti, Nick… Iar Clara va fi atât de încântată! adăugă Isabelle frecându-şi obrazul de mâneca lui Nicolas care-o apucă de bărbie şi-i repetă:

— Atunci, ne-am înţeles… la ora zece! încearcă să nu confunzi locul.

— Oh… nicio grijă! răspunse Isabelle foarte agitată. E uşor să reţin Les Sports, mai ales că ştiu că se află la Porte Dauphine…

— Porte Maillot, o corectă Nicolas pierzându-şi puţin răbdarea. Mail-lot!

— Bine, bine, o să-mi amintesc. Mă voi gândi la un copil mic.

Când Nicolas apăsă pe butonul ascensorului, Isabelle îi trimise un sărut căruia el îi răspunse printr-un mic semn cu mâna. Mai aşteptă câteva secunde, suspină adânc şi intră în apartament, puţin abătută.

Era prima dată când stătea singură, fără Clara. Şi acesta fusese un motiv să plângă. Apoi se adăugase şi faptul că Nicolas nu o aşteptase la gară.

Sări peste patul care-i stătea în drum şi începu să scormonească printre desenele prietenei sale, îngrămădite pe masă. Toate erau o părticică din Clara… Printre schiţe, îi atrase atenţia o foaie pe care recunoscu scrisul Clarei. „Un poem!" se miră Isabelle, văzând aşezarea în pagină a textului. „Acum Clara face şi poezii…" Dar pe măsură ce citea, îşi dădea seama că era vorba despre versurile cântecului lui Nicolas. În fine, numai de unele…

Era acea scurtă strofă a refrenului pe care Nicolas i-o fredonase Clarei, la restaurant. „Ia te uită!" îşi spuse Isabelle, „Nicolas i-a vorbit de asta… Aşadar, acum sunt prieteni adevăraţi!" Nespus de fericită, fără cea mai mică bănuială şi tot atât de departe de adevăr, pe cât era de realităţile vieţii, Isabelle începu să se învârtească plină de bucurie în ritmul unei arii de vals.

Un vals care se numea *Snack-bar*.

Capitolul XI

— Cla… ra! Haide, e târziu! O să întârzii din nou la scoală Cla…

ra!

Mmmm… gemu Clara cu pleoapele strânse, mişcându-se încet capul.

Niciodată nu-i fusese atât de greu să se trezească din somn. Era un somn adânc, care-i apăsa trupul şi capul. Auzea vocea vibrantă a mamei sale, dar nu se simţea în stare să-i răspundă sau să se mişte.

— Ce se întâmplă? Vă simţiţi rău? auzi Clara o voce pe care nu o identifică. Doriţi să sun?

Ce ciudat i se părea totul! Cu puţin efort, Clara deschise ochii şi zări, foarte aproape de ea, un chip care pe moment i se păru neclar. Apoi, uşor, se contură. Chiar în aceeaşi clipă, simţi o durere surdă în partea dreaptă a abdomenului, ca şi cum cineva apăsa foarte tare în acest loc.

Atunci Clara îşi aminti. Nu era la Amiens în patul ei de fată, aşa cum o amintire tulbure o făcuse să creadă. Era într-o clinică şi fusese operată. Pe deasupra cearşafului şi a cuverturii, îşi duse o mână ezitantă în partea dreaptă. Dumnezeule, cum o ţinea… Gemu din nou, trecându-şi limba peste buzele uscate.

— Vă este sete? o întrebă din nou tânăra care ocupa celălalt pat din cameră. Ah, ştiu ce este! Haideţi! Eu…

În acel moment, în cameră intră o infirmieră, care întrerupse o explicaţie ce promitea să dureze. Se apropie tară zgomot de patul Clarei punându-i cu blândeţe mâna pe frunte.

— Aşadar, ne-am trezit? întrebă ea surâzând. Cum vă simţiţi?

— MI-e sete…

— Desigur! exclamă cealaltă bolnavă, tocmai îi povesteam…

— Lăsaţi, nu-i povestiţi prea multe pentru moment, îi tăie vorba infirmiera. Are nevoie de odihnă. Iar dumneavoastră nu vă mai mişcaţi atâta! Nu-i deloc indicat!

— Cine, eu? Dac-ar fi după mine, aş putea sta cu picioarele pe pereţi! replică optimistă persoana căreia, cu patru zile în urmă, îi fusese extras un chist cu ovar cu tot.

— Încercaţi să mai dormiţi, insistă infirmiera întorcându-se spre Clara. Pentru la noapte, o să vi se facă o injecţie.

— Cât e ceasul? întrebă Clara cu o voce slăbită de anestezie.

— Douăsprezece. Întindeţi braţele… Aşa!

— Unde este… doctorul Sarty?

— O să treacă să vă vadă în cursul serii. Dar nu vă neliniştiţi. Totul merge bine, chiar foarte bine! Nu vă mai mişcaţi. În curând o să vă aduc o pernă. Pentru moment trebuie să staţi perfect la orizontală.

— Ştiţi că aţi avut deja o vizită? o anunţă tulburată pacienta cu un singur ovar, de îndată ce infirmiera plecă. Da… părinţii! Din păcate, eraţi încă sub efectul anesteziei, aşa că au plecat spunând că vor reveni.

— Ah… suspină Clara fără să manifeste interes.

Deja, ochii i se închideau. Vecina sa de pat, care-i pândise nerăbdătoare trezirea, în speranţa de a trăncăni, suspină profund. În disperare de cauză, se afundă în lectura unui roman a cărui copertă viu colorată reprezenta o mireasă cu ochii gata să-i iasă din orbite, cu o figură înspăimântată, şi care se intitula *Batjocorită în ajunul nunţii*.

Trei zile mai devreme, Clara îi făcuse o vizită doctorului Sarty, fără să-i fi telefonat în prealabil. Era într-o vineri, zi de consultaţii. Ştia că primea între orele patru şi şase, dar nu reuşi să ajungă decât la şase fără un sfert.

— Vreţi să fiţi amabilă să-l anunţaţi pe doctor că am sosit, zise Clara secretarei scoţându-şi mănuşile. Sunt domnişoara Bernardini. Doctorul mă cunoaşte.

Ocupată cu pilitul unghiilor, secretara îi aruncă o privire surprinsă.

— Într-adevăr, îmi amintesc de dumneavoastră. Dar doctoral nu-i primeşte decât pe cei care şi-au fixat vizita şi…

— Spuneţi-mi cel puţin dacă este aici, se informă Clara.

— Da. În cabinet, cu un pacient. Oricum, nu cred să mai primească pe cineva la ora asta.

— Totuşi, anunţaţi-l. Este urgent.

Blonda secretară o privi lung, din ce în ce mai mirată. Deşi fusese examinată recent, această clientă părea bine, sănătoasă şi îi păru puţin probabil să aibă nevoie de vreo consultaţie de urgenţă.

Presupuse aşadar că cineva din familie e poate bolnav şi socoti că n-are nicio şansă.

— În acest caz, spuse ea luând o mutră de circumstanţă, am să mă informez.

Secretara ridică, cu multă precauţie, receptorul telefonului interior. Clara o auzi parlamentând cu o voce tărăgănată, care-i călca pe nervi.

— Persoana. Este deja aici, domnule. Da… aşa! Nu… dar insistă s-o primiţi. Este vorba de-o urgenţă… Da… Bine, domnule.

— Aşadar? întrebă Clara cu o oarecare nervozitate când secretara închise telefonul.

— Doctorul Sarty vă roagă să mai aveţi puţină răbdare. De îndată ceva termina cu pacientul, vă va primi. Fiţi amabilă şi aşteptaţi alături…

Clara trecu în salon, dar era atât de nerăbdătoare, încât nu reuşi nici măcar să se aşeze. Se plimbă de la o mobilă la alta, de la fereastră la o măsuţă pe care stăteau îngrămădite nişte reviste. Când uşa cabinetului se deschise. Clara rămase înmărmurită zărind pe un dulap din abanos sculptat, o căţuie de ars mirodenii în stil oriental. Făcându-se că nu o vede, chirurgul îşi însoţi pacientul, un bărbat gras, cu tenul vineţiu, până la ieşire, în prag, mai schimbară câteva vorbe în şoaptă, înainte de-a se despărţi. Apoi Philippe Sarty se întoarse spre Clara.

— Bună ziua, domnişoară, salută el scurt. Vă rog să intraţi, ce doriţi?

În cabinet, îi indică să ia loc în fotoliul pe care-l mai ocupase şi data trecută. Se aşeză şi el într-o rână pe colţul biroului. Probabil că ăsta îi era obiceiul.

— Vă ascult! o anunţă doctorul, nu înainte de-a fi aruncat o privire semnificativă spre ceas.

Nu prevăzuse această vizită. Trebuia să meargă să consulte un bolnav, la domiciliu, la ora şapte.

— M-am hotărât să mă operez, spuse Clara fără introducere. Presupun că vă amintiţi de mine!

— Perfect. Dar am înţeles că astăzi aţi venit pentru altcineva. Secretara mi-a precizat că este vorba de-o urgenţă.

— Şi într-adevăr, este urgent, replică Clara. Ţin să se facă rapid, înţelegeţi?

La drept vorbind, Philippe Sarty nu înţelegea deloc. În cursul primei sale vizite, această tânără îi afirmase exact contrariul, precizând chiar că în cazul că-şi va schimba părerea, nu va apela la el. Şi încă pe ce ton categoric!

— Ce v-a determinat să luaţi această hotărâre? Aveţi dureri?

— Deloc. Dar dacă-mi amintesc bine, chiar dumneavoastră m-aţi sfătuit să nu amân.

— Exact, admise chirurgul, puţin surprins că reuşise s-o convingă. Iată o măsură înţeleaptă. Când vreţi să vă internaţi?

— Cât mai curând. Mâine.

— Mâine?! exclamă Sarty, de această dată uluit. Mă luaţi prea repede. Operez în două clinici, dar nu sunt la curent cu situaţia paturilor disponibile imediat… ţinând cont. Desigur, de cele rezervate urgenţelor. Urgentelor adevărate!

— Cred că nu este greu să vă informaţi, insistă Clara încăpăţânată.

— Fără îndoială… fără îndoială… spuse Sarty mângâindu-şi". Bărbia cu un a, ei de îndoială. Dar să admitem că veţi reuşi să fiţi spitalizată mâine… Asta înseamnă că va trebui să vă operez poimâine, adică duminică.

Clara îl privi bătăioasă.

— Şi ce dacă? Există vreo decizie care să interzică chirurgilor să opereze duminica?

— Gata cu gluma, ripostă Sarty sec. Permiteţi-mi să mi se pară ciudat comportamentul dumneavoastră. Este excelent bă mi-aţi ascultat sfatul! Dar starea dumneavoastră nu justifică deloc o asemenea grabă. Probabil că aveţi în vedere o călătorie şi doriţi să scăpaţi înainte de povestea asta.

Printre alte deducţii posibile, era cea care i se părea cea mai logică. Dar cum să ghicească adevăratele motive ale acestei insistente?

Pe de altă parte, Clarei îi era greu să-i explice că se hotărâse să fie operată pentru a nu fi tentată să răspundă la aşa-zisul apel al unui domn care o lăsase să înţeleagă că-i va telefona.

Şi, totuşi, aceasta era cauza. La început, îşi dorise din toată inima ca Nicolas să n-o mai deranjeze. În prima zi, în faţa tăcerii lui, ajunsese chiar să se convingă că Nicolas îi îndeplinea propria sa dorinţă. Apoi, pe măsură ce zilele şi orele treceau, starea de spirit a Clarei suferise o totală schimbare. Începuse să pândească cu înfrigurare telefonul şi poşta. Iar speranţa, care nu făcuse altceva decât să amorţească în sufletul ei, izbucnise deodată atât de tenace, încât începu să i se facă frică. Înţelese că dacă Nicolas i-ar da un semn de viaţă, nimic n-ar putea s-o împiedice să alerge în braţele lui, orice s-ar întâmpla. Şi nu trebuia! mai târziu când Isabelle va reveni, poate se va simţi mai puternică… Dar până atunci Nicolas nu mai trebuia s-o întâlnească.

Nu vedea de ce această poveste l-ar interesa pe acest doctor cu ochii reci, care nu avea decât o preocupare: să scurteze întâlnirea.

— Aţi fi putut fi un excelent detectiv, afirmă Clara cu o ironie abia perceptibilă. În concluzie: se poate aranja sau nu?

Avea o asemenea purtare, încât Philippe Sarty fu tentat s-o trimită la plimbare. Avusese o săptămână foarte încărcată şi-şi promisese să iasă din Paris sâmbătă seara, de îndată ce şi-ar fi încheiat treburile la spital. Mofturile acestei mici excentrice îi dădeau peste cap un weekend la ţară, de care avea realmente nevoie.

Ezita totuşi. Să-i sugereze să amâne operaţia la o dată ulterioară, însemna s-o determine să-şi schimbe părerea încă o dată, poate chiar să şi renunţe. Nu avea acest drept.

— De acord. O să văd ce pot face.

Telefonă în faţa Clarei administraţiei clinicii de la Neuilly. Din răspunsurile lui Sarty, Clara înţelese că lucrurile se vor aranja aşa cum dorea.

— Nimic nu vă împiedică, să fiţi primită încă de mâine la *Şablons* îi confirmă doctorul după ce închise telefonul. Sper că nu vă deranjează să împărţiţi o cameră cu două paturi cu o altă pacientă?

— Asta n-are nicio importanţă. Cum trebuie să procedez?

— Va fi de ajuns să vă prezentaţi la birou pentru formalităţile obişnuite. Presupun că sunteţi majoră?

— În mod hotărât, nimic nu vi se poate ascunde.

— Aveţi familie?

Ochii Clarei străluciră că două diamante negre.

— Da. Doriţi, desigur, să ştiţi pe cine trebuie să preveniţi în caz de accident?

Sarty dădu supărat din umeri şi chipul i se înăspri.

— Simplă întrebare amicală, dar văd că e deplasată.

O fixă fără menajamente.

…Spuneţi-mi… de ce aţi venit tocmai la mine? Aţi fi putut tot atât de bine să vă adresaţi altui confrate!

Clara făcu o mutră decepţionată.

— Din comoditate: vă ştiam adresa. Şi apoi nu văd de ce alt chirurg mi-ar inspira mai multă simpatie decât dumneavoastră! Practicaţi o meserie care nu trebuie să lase loc prea mult sensibilităţii. Eu mi-am luat porţia.

Dornic s-o facă să înţeleagă că pierduse destul timp cu balivernele, Philippe Sarty se ridică. Era furios. Această; fetişcană, care la urma urmei nu dorea decât o apendicectomie banală, era de-o aroganţă, că-i venea s-o plesnească.

— În ceea ce priveşte starea dumneavoastră generală, nimic anormal? ţinu Sarty totuşi să întrebe.

— Am avut varicelă la opt luni. În afară de asta…

— Perfect, îi tăie el vorba. În tot cazul, asta nu exclude examenele preoperatorii. Prezentaţi-vă devreme la clinică.

În timp ce se ridica, Clara lăsă să-i cadă mănuşile de pe genunchi. Chirurgul le ridică, i le întinse de la distanţă şi o conduse până la uşă.

— Contaţi pe mine, spuse Clara înainte de a ieşi. Voi fi punctuală la întâlnirea noastră de duminică.

Într-adevăr, curioasă întâlnire. Înainte de-a fi transportată la blocul operatorul, i se făcuse o injecţie. Simţise că a fost întinsă pe o masă tare, dar fusese incapabilă să deosebească trăsăturile celor care o

înconjurau. I se părea că era lume multă, chiar prea multă, încercând în zadar să descopere, deasupra măştilor albe, privirea doctorului Sarty. Toate chipurile erau şterse, ca într-o fotografie nereuşită, iar vorbele pe care le auzea păreau să vină de aşa de departe, încât nu le putea desluşi. Apoi se afundase într-o inconştienţă totală.

Acum, Clara recunoştea camera în care fusese instalată în ajun, cele două dulapuri albe metalice, chiuvetele alăturate… Pe una dintre ele erau aşezate câteva dintre obiectele sale de toaletă, periuţa de dinţi…

Mult timp, fixă, în tăcere, fereastra întredeschisă care dădea într-o grădină. O creangă cu frunziş puţin se legăna uşor şi din când în când atingea ochiurile geamului…

A doua operată, care îşi terminase romanul şi se plictisea zdravăn, o zări deodată pe tiara cu ochii deschişi.

— Ia spuneţi, întrebă ea cu un accent savuros de periferie, gata cu nănica? Pot să zic că v-aţi umflat de somn. Vă e mai bine acum?

— Da, doamnă, răspunse în şoaptă Clara întorcându-şi puţin capul spre ea.

— Ah, nici să n-aud doamnă! Simone mă cheamă! în asemenea împrejurări, lăsăm eticheta deoparte. Sper să nu vă supăraţi dacă vă spun Clara?

— Deloc, răspunse Clara, amintindu-şi că în ajun îi pusese o groază de întrebări despre viaţa sa… înainte de-a şi-o povesti pe-a ei.

Simone Trauchaut – în civil, cum mărturisise ea – ţinea o băcănie împreună cu soţul ei, la Levallois. Afacerile mergeau.

Nu avea motive să se plângă. Necazul, pentru moment, era că „soţului ei, obligat să păzească prăvălia, nu-i era prea uşor să vină s-o viziteze. În afară de asta, avea şi patru copii ceea ce – Clara trebuia s-o creadă – nu era chiar un fleac.

— Poate că numai cu un singur ovar o să am mai puţine şanse să iau plasă. Este şi asta ceva… Cu trei flăcăi obraznici şi o fată şi mai năzdrăvană decât ei… Vă daţi seama!

În pofida acestei familiarităţi puţin şocante, Clara nu putuse să se abţină să n-o găsească, simpatică. Era acel gen de femeie gata să-şi

dea şi cămaşa de pe ea numai să fie cât de puţin băgată în seamă. Deja îi propusese Clarei jumătate din fructele ei (nu trebuia să se jeneze, le luase la preţ redus), sticluţa cu apă de colonie de garoafe, şi culmea amabilităţii, *Batjocorită în ajunul nunţii*, pentru când se va simţi în stare să citească.

— Ştiţi, am terminat-o… o anunţă de îndată pe Clara, lovind coperta cărţuliei. Nu e rea, dar mai mult mi-a plăcut *Răzbunătoarea*. Vă plac romanele de dragoste?

— Da, răspunse Clara puţin crispată.

— Sunteţi logodită?

Imaginea lui Nicolas îi traversă amintirea ca un fulger, darşi-o izgoni imediat din minte.

— Nu, răspunse Clara cu atâta tristeţe, încât vecina sa rămase surprinsă.

Simone îşi scutură părul şaten, excesiv încreţit de un permanent ţeapăn.

— O să vină şi asta, nu vă speriaţi! Bine cum sunteţi, ar fi şi păcat… Ştiţi, când v-am văzut prima dată, am crezut că sunteţi model…

— Eu? se miră uşor Clara.

— Da, da! Aveţi un cap bun de pus pe copertă! apoi mi-am spus că sunteţi poate manechin… din cauza eleganţei! E straşnic de frumos taiorul dumneavoastră! Şi mie îmi place să fiu elegantă, dar nu mi-e uşor să mă îmbrac. Am fundul mare… şi înţelegeţi… mă face bondoacă.

Timone clipi din ochi ştrengăreşte.

…Ştiţi, bărbaţilor le place asta… cel puţin la al meu! Astăzi sper c-o să poată veni. Este duminică. Numai să nu fi făcut copiii vreo boacănă! O să vedeţi, n-arată deloc rău… e zdravăn şi bine făcut. Închipuiţi-vă că a fost profesor de înot timp de doi ani!

Clara nu răspunse. Se simţea obosită, cu inima năclăită. Dar tăcerea ei n-o descuraja pe Simone.

…E-adevărat, continuă ea cu un debit imbatabil, nu-l egalează pe doctorul dumneavoastră! A venit să vă vadă de îndată ce aţi fost adusă în salon. Ăsta da bărbat! V-a aranjat părul ca şi cum aţi fi făcut parte din familie. Însă asta nu vă încălzea cu nimic, pluteaţi parcă într-un fel

de ceaţă. Dar ce ne-aţi povestit!

— Ah… am vorbit? se miră Clara.

— Dar cum! După pentothal, întotdeauna se întâmplă aşa. Inconştientul o ia razna.

— Şi ce-am spus?

— Oh, nu era prea clar. Singurul lucru pe care l-am înţeles bine, este că doreaţi cu un oarecare Nicolas să cumpere o maşină pentru Isabelle. M-aş fi stricat de râs dac-aş fi dat importanţă la tot ce-aţi spus. Ia staţi puţin, cred că vine cineva… S-ar putea să fie Julien.

Uşa se deschise, dar erau Henriette şi soţul ei.

Palidă de emoţie, Henriette se apropie de pat.

— Bună, mamă, spuse Clara întinzându-i mâna.

Apoi îşi ridică privirea spre René.

— Bună, tată… Aţi venit… Ce drăguţ!

Simone Trauchaut contemplă scena, încremenită. În timpul dimineţii venise altă pereche, iar bărbatul afirmase: „Sunt tatăl ei". Nu mai înţelegea nimic.

Henriette aşează pe noptieră un coş cu fructe şi se aplecă să-şi sărute fiica.

— Cum îţi închipui că te-am fi lăsat singură, scumpa mea? Dar cum s-a întâmplat? Când am primit scrisoarea ta, am crezut că înnebunesc!

— Dar, mamă, cred că ţi-am explicat totuşi…

— O ştii doar pe mama ta, interveni René Favre, după ce o sărutase şi el pe Clara. Întotdeauna îşi face probleme şi-şi pierde capul! Degeaba i-am spus că din moment ce i-ai scris, nu puteai să fii într-o stare gravă. Nici n-a vrut să audă. Dacă n-aş fi luat-o puţin la rost, cred că acum ar fi fost la pat… chiar mai bolnavă ca tine! După părerea mea, ai o mină superbă pentru cineva operat doar de câteva ore. Am vorbit şi cu infirmiera care ne-a spus că totul merge perfect. Sunt foarte bucuros!

René îşi luă soţia de braţ.

…Haide, Henriette, sper că n-ai de gând acum să plângi!

— Nu… nu… gângăvi ea, lăsându-se să cadă pe marginea patului

şi luându-i mâna fiicei sale. Ştii, Clara, pentru mine a fost o lovitură. În fine, bine că s-a sfârşit! Şi pe urmă, când o să ieşi de aici, o să vii să petreci câtva timp acasă, să te pui zdravăn pe picioare. Acum, desigur, vom fi obligaţi să ne întoarcem pentru afacerile lui René, dar o să vină el să te aducă.

Clara. Îşi aminti de casa din Amiens, într-un cartier trist şi sub un cer mereu întunecat.

— Ştii mamă, nu-i decât un fleac. N-am niciun motiv să vin să vă incomodez. Tot atât de bine mă pot odihni şi la mine…

— Să ne incomodezi… se indignă Henriette. Auzi ce spune, René? Ca şi cum n-ar fi normal…

— Mama ta are dreptate, spuse René. De altfel, ai dezamăgit-o mult dacă ţi-ai petrece convalescenţa în altă parte decât acasă. Amândoi am fi nespus de fericiţi să fii iar cu noi, să te răsfăţăm, ca şi cum ai fi încă o fetiţă.

Clara se simţea obosită.

— Voi vedea, tată, spuse ea pentru a nu mai lungi discuţia.

— Ţi-am adus portocale, continuă Henriette şi două grepfruturi. Chiar dacă n-ai voie să le mănânci, se pot face suc. Oh… totuşi, eşti palidă! Ţi-e rău?

Simone Trauchaut care nu mai rezista să tacă, găsi acum ocazia să intre şi ea în vorbă.

— Nu trebuie să se sinchisească! Sunt sigur gazele. Nu-i ceva grav, dar nu e bine nici să se abţină!

Clara se înroşi. Această negustorească dolofană şi jovială era foarte simpatică dar jenantă. Un ciocănit slab la uşă îi abătu atenţia.

— Intraţi, spuse automat Henriette.

Şi deodată, foarte încântată:

— Oh… Lèonard!

Dar, în aceeaşi clipă, expresia i se schimbă. În spatele fostului ei soţ, şi depăşindu-l cu o bună jumătate de cap, Irène, încorsetată într-un taior bleu deschis şi înfăşurată într-o vulpe enormă al cărei maxilar părea că-i ochieşte sânul stâng, îşi făcu o intrare teatrală. Se simţea că această vizită căpătase pentru ea proporţiile unui eveniment

extraordinar.

După ce Lèonard o sărută, Clara făcu prezentările. Era prima dată când René Favre se găsea în prezenta lui Lèonard şi găsi această situaţie neplăcută. Deoarece începuse să chelească, părul bogat şi buclat al lui Lèonard avu asupra lui efectul unei insulte personale. Se simţea jignit şi pentru că era mai scund decât Lèonard, cu toate că impozanta statură a Irènei nu-l punea în valoare.

Cât despre cele două femei, îşi dădură mâna fără entuziasm, analizându-se dintr-o singură privire, fără cea mai mică indulgenţă. Irène o găsi pe Henriette searbădă şi nu se miră că Lèonard aspirase la cu totul alte bucurii decât aceea de a mângâia această femeie fără sare şi piper. La rândul ei, Henriette se întrebă cu tristeţe cum Lèonard, atât de distins, putuse să se căptuşească cu asemenea sperietoare.

Se lăsă un moment de jenă atât de vizibil, încât Clara regretă că îi anunţase pe toţi, în acelaşi timp. I se păruse normal să-şi avertizeze mama şi tatăl că va fi operată, dar nu-şi imaginase această întâlnire, negândindu-se că Irène va face efortul să se deplaseze.

Singurul care se simţea în largul său, era Lèonard. De altfel, întreaga sa atenţie era concentrată asupra sânilor generoşi ai Simonei Trauchaut, care erau cu generozitate puşi în evidenţă de cămaşa de noapte din nylon.

Puţin cam grasă, această brunetă… dar apetisantă. Observându-i privirea lunecătoare, Henriette simţi o satisfacţie secretă, în ciuda aerelor sale de superioritate, Irène. Nu trebuia să se culce pe-o ureche. Lèonard nu se schimbase deloc!

Plin de neastâmpăr, începu să se grozăvească, explicând la toată lumea ca tocmai semnase trei angajamente succesive pentru cinematografele de cartier.

— Cântecul de dragoste are încă mare priză la public, adăugă Lèonard.

Simone nu rezistă dorinţei de-a se amesteca în discuţie.

— Sunteţi artist, domnule? se fandosi ea.

De data aceasta răspunse Irène, adresându-i Henriettei o privire ca şi cum ar fi luat-o drept martor:

— Artist… să zicem! Este grozav, dar nu ţine de foame. De ani de zile îmi bat gura să-l conving să devină şofer de taxi!

Lèonard dădu din umeri, dar nu se supără. Aşadar, sfaturile nu-l deranjau. Reproşurile nici atât. În viaţă nu făcuse niciodată ceea ce-şi dorise. Continuă să vorbească despre el, de turneele posibile, ca şi cum soţia lui n-ar fi spus nimic înainte. Henriette mai marcă un punct.

Stătea încă pe colţul patului pentru a fi cât mai aproape de fiica sa. René Favre, discret, stătea la distanţă. O adora pe Clara, pe care practic el o crescuse, dar nu îndrăznea să-şi exteriorizeze sentimentele în faţa lui Lèonard.

În acest timp, Clara se simţea foarte slăbită. Debitul nestăvilit al tatălui său avea efectul unui somnifer. Sosirea infirmierei puse punct acestor baliverne.

— Doctorul! anunţă ea. Doamnelor… domnilor…

Era o invitaţie politicoasă să părăsească rapid camera. De altfel, chirurgul era chiar în spatele ei. Aruncă vizitatorilor o privire atât de rece, încât toată lumea înţelese. Se produse o mică busculadă, pentru ca fiecare să-şi ia rămas bun de la Clara. Toţi o sărutară, numai Irène se mulţumi să-i mângâie obrazul. Apoi, cu Lèonard în frunte, micul grup ieşi, nu fără a promite că va reveni!

— Prea multă lume… mult prea multă lume pentru prima zi! constată Philippe Sarty. Astăzi numai părinţii dumneavoastră ar fi avut dreptul să vă viziteze.

— Dar aceştia sunt părinţii mei. Tatăl meu cu soţia şi mama cu soţul. Au divorţat şi apoi s-au recăsătorit.

— Ah, înţeleg! nu putu să se abţină să nu exclame Simone.

— Deci aşa… zise chirurgul îndreptându-se la capătul patului pentru a arunca o privire pe fisa de observaţii.

Se apropie de Clara şi o lua de încheietură.

— Cum vă simţiţi? Sper că nu prea rău.

Clara zâmbi. Centru prima oară nu-i purta ranchiună. Calmul, siguranţa vocii îi erau chiar agreabile.

— Cred că totul merge bine, răspunse ea cu amabilitate.

Totuşi aveţi febră, 38°1. Liniştiţi-vă, nu e anormal, dar mâine nu

vreau să văd mai mult de 37°5. Mai ales, dacă ţineţi să plecaţi cât mai curând.

— Nu sunt grăbită, zise Clara.

— Ah… credeam… în tot cazul, aţi procedat bine că aţi venit. Rareori am văzut un apendice aşa de ornamental ca al dumneavoastră! Unde speraţi să vă petreceri convalescenţă?

— Nu ştiu…

— Lucraţi, desigur?

— Da. Dar sunt destul de independentă. Sunt ilustratoare.

Pentru prima oară conversaţia lor se desfăşura pe un ton amical.

— Atunci, nu ezitări, o sfătui doctorul. Luaţi-vă o lună de odihnă. Operaţia, în sine, nu e mare-lucru… dar cred că nu vă strică o pauză pentru nervi.

— Poate.

„Stai puţin" se gândi Sarty, nu-i o fată aşa de rea pe cât voia să mă convingă". Această constatare îi făcu mare plăcere. De când o cunoscuse pe Clara, îi părea rău că atâta frumuseţe se; ilia cu un caracter atât de infect. Dar astăzi, cu obrajii ei palizi şi ochii săi mari febrili, era grozav de frumoasă, tulburătoare chiar.

— Voi trece mâine dimineaţă să vă văd, spuse Sarty cu blândeţe. Fiţi cuminte şi-o să vedeţi că totul va merge bine.

— Ce voce la omul ăsta! se entuziasmă Simone de îndată ce acesta ieşi. Şi ce privire! mai mare plăcerea să fii operat de el…

— Am impresia că aş dori să mai dorm puţin, spuse Clara timid.

Simone cea de treabă tăcu, dar calmul nu dură prea mult. Cinci minute mai târziu, soţul ei năvăli în cameră, împingându-i şi pe cei patru copii ai lor. Băieţii, tunşi toţi foarte scurt, purtau uniforme de cercetaşi. Fetiţa, în palton alb, purta în păr o panglică.

— Bună ziua, grăsuna mea! strigă Julien încă din prag. Cum te simţi?

Toţi cinci se repeziră spre pat, unde aruncară în grabă o sacoşă cu de-ale gurii care ar fi putut hrăni un întreg azil. Clara îi privi pe cei doi soţi îmbrăţişându-se şi se simţi deodată foarte singură. În minte îi

reveni chipul lui Nicolas care o obseda. Ce-o fi cu el? încercase oare s-o găsească?

— Văd că eşti într-o companie foarte plăcută, constată cu amabilitate domnul Trauchaut întorcându-se spre Clara.

— Oh, da! îl aprobă soţia. Ne înţelegem foarte bine. Mi-era frică să nu-mi aducă în cameră pe cineva grav bolnav. N-ar fi fost deloc amuzant. Am avut noroc!

Clara nu tăcu niciun comentariu. În ciuda gălăgiei – unul dintre băieţi se certa deja cu sora lui – pleoapele i se închideau, înainte de-a adormi, îi adresă un gând şi lui Georges căruia îi scrisese în ajunul internării sale la clinică. Poate că astăzi va veni şi el…

Georges Falquet veni la clinică luni seara. Era trecut de şapte, şi trebui să insiste pentru a i se permite să urce. Când intră în cameră, Clara dormita, cu capul ridicat pe două perne. Vecina de pat, care citea, îi adresă vizitatorului o privire curioasă şi un zâmbet de bun venit. Georges îi răspunse mormăind ceva. Asemenea unui urs care îşi înăbuşe zgomotul paşilor, se apropie de patul Clarei.

Bolnava simţi lângă ea o prezenţă, deschise ochii, îl zări pe Georges şi chipul i se lumină.

— Georges… spuse Clara, vizibil mulţumită, speram să vii. Oh… alte flori! Eşti prea drăguţ…

Georges avea în mână un buchet de lalele roşii de care nu era prea mândru. Totuşi când le cumpărase, erau superbe.

— Haide, nu exagera, sunt într-o stare jalnică, protestă el lăsându-le la marginea patului. De teamă să nu le bată soarele în maşină, le-am pus pe jos, lângă mine… dar, din nefericire, şi lângă motor! în plus, mi-a trebuit o oră ca să traversez Parisul. Dar de ce ai spus *alte flori*? Din câte ştiu sunt primele flori pe care ţi le ofer de când ne cunoaştem.

Clara îşi îndreptă privirea spre o masă pe care stăteau răsfiraţi, într-un borcan mare din sticlă, optsprezece trandafiri galbeni, cu coada lungă, care-i fuseseră aduşi în cursul după-amiezii. Georges îi urmări privirea şi îi răstălmăci gândul.

— Ah, nu… zise el spontan, trandafirii nu sunt de la mine!

Aveam de gând să trec să te văd, aşa că…

Clara îl întrerupse, puţin jenată.

— Dar am înţeles foarte bine, Georges. Am crezut pe moment… în sfârşit, florile astea au sosit fără nicio indicaţie şi mi s-a părut că eşti exact omul care uită să adauge două vorbe pe o carte de vizită.

— Da, recunoscu el gânditor, n-ar fi nimic surprinzător. Dar vezi…

— Atunci trebuie să fie de la tata, trase concluzia Clara. Ieri a venit cu mâna goală şi probabil că şi-a amintit că nu-mi adusese nimic. Şi el este puţin distrat.

Clara arătă spre buchetul care era pe pat.

— Fii drăguţ, pune-le pe ale tale în chiuvetă până ce am să fac rost de o vază. Bagă-le bine în apă. Îşi vor reveni în mod sigur.

Lăsând să curgă apa, Georges privea trandafirii. Avea senzaţia intimă că expediatorul lor nu era în niciun caz tatăl Clarei. Se gândi de îndată că nu putea fi decât Nicolas. Era gata-gata să i-o sugereze prietenei sale, dar unele consideraţii rapide îl împiedicară. Mai întâi, că putea să greşească, apoi Nicolas îl trimise aproape la plimbare când îi propusese, câteva ore mai devreme, la snack, să-i relateze Clarei despre întâlnirea lor; în sfârşit, tipul ăsta înalt care-şi dădea aere de superioritate pline de mister îi era antipatic şi n-avea niciun chef să aducă vorba despre el.

Georges îndesă în fundul chiuvetei tulpinile lalelelor care pluteau în apă. Apoi închise robinetul şi, apucând în tăcere un scaun metalic, se aşeză călare lângă patul Clarei.

— Acum că am terminat cu treburile gospodăreşti, spuse Georges zâmbind, sprijinindu-se în coate pe spătarul scaunului, cred că este cazul să aflu cum te simţi. Dacă am înţeles bine, ai fost operată ieri?

— Da. Mă simt bine după cum vezi… Se pare că de mâine am voie să mă ridic câteva minute.

— N-am găsit scrisoarea ta decât azi dimineaţă, la redacţie când am sosit de la Cannes. Toată ziua am lucrat să pun la punct un material, de-aia n-am putut veni. Mai devreme. Ia spune-mi, în afară de

tatăl tău, cine te-a mai vizitat?

Clara îl liniști, povestindu-i cum își petrecuse ziua din ajun mult mai agitată decât ar fi dorit.

— Mama și tatăl meu vitreg au trecut pe-aici adineaori. După cum vezi, nu sunt părăsită.

Georges, care îi pusese această întrebare cu un scop foarte precis, observă că Nicolas nu se deranjase s-o vadă așa cum lăsase să se înțeleagă. Iată de ce acum era perfect convins că el îi trimisese florile.

I se păru totuși că prietena sa nu-și imaginase nicio clipă că buchetul sosise din partea lui Nicolas. În ce stadiu erau acum relațiile lor? Din seara galei de box, Clara nu-i mai vorbise despre acest băiat, dar pentru ca Nicolas să aibă această atitudine, în mod sigur se revăzuseră… Georges nu înțelegea mare lucru din povestea lor.

— Ți-am adus trei sau patru reviste, spuse el pentru a rupe tăcerea, dar, ca un imbecil, le-am lăsat în mașină.

— Nu-i nimic. Nu prea am chef să citesc.

O infirmieră întredeschise ușa

— Vi s-a spus jos, domnule… Aveți dreptul numai câteva minute.

Georges se ridică.

— Ei bine, o să plec. Sunt mulțumit că ești în formă, scumpeteo. Când ieși?

— Încă nu știu. Poate la sfârșitul săptămânii.

— Atunci, dacă nu mă vor trimite din nou la dracu-n praznic, voi reveni cu siguranță. Ne pupăm?

Clara se ridică încet într-un cot și-i întinse obrazul. Sărutând-o, Georges regretă pe moment că nu avea niciun drept asupra gurii ei. Fără să vrea, evocă figura lui Nicolas. „Tipul ăsta e mai șmecher ca mine" se gândi cu ranchiună. Când ești prea cumsecade cu femeile, nu câștigi nimic. Pe ele le atrag complicațiile".

Infirmiera așteptă să iasă pentru a putea netezi puțin paturile și a înfoia pernele. Era o femeie înaltă, slabă, de vreo patruzeci de ani, cu o înfățișare dezagreabilă, scumpă la vorbă.

— Acum, doamnelor, trebuie să dormiți.

— Pentru asta, trebuie să-ţi fie somn, replică Simone pe care muţenia începea s-o sufoce.

Răsucindu-se pe un şold, aruncă cât colo cuvertura pe care infirmiera o aşezase temeinic sub plapumă.

— Încercaţi cel puţin să vă odihniţi, îi spuse aceasta aruncându-i o privire severă. Dacă vreţi să plecaţi poimâine, nu-i momentul să faceţi lucruri în afara programului.

— Dacă credeţi că e o fericire să cinezi în fiecare seară la ora şase… continuă să bombăne Simone. Şi-apoi, ce vreţi să facem?

— V-am spus, să vă odihniţi. De-asta sunteţi aici. Noapte bună!

Noapte bună… o îngână Simone de îndată ce părăsi camera. Este lumină până la nouă şi jumătate.

Simone se aplecă spre patul Clarei.

— Chiar aveţi chef să dormiţi?

— Nu, mărturisi ea. În seara asta, nu…

Simone o privi cu lăcomie.

— Ce s-a întâmplat? Orice aţi spune sunteţi tristă… Nu v-a făcut plăcere vizita prietenului dumneavoastră.

— Cum să nu! Dar nu sunt tristă.

Simone nu crezu nicio iotă.

— Să nu spuneţi că sunteţi supărată că o să vă părăsesc? se nelinişti ea, emoţionată. Ştiţi bine că n-o să mai rămâneţi mult timp după mine. i apoi, sper, sper să ne revedem!

— Sunteţi foarte amabilă, mărturisi Clara deşi această flecăreală o obosea puţin.

— Ia spuneţi… continuă Simone răsucindu-se pentru a se apropia mai mult de Clara, tânărul care tocmai a venit… Ah, credeţi că nu am înţeles că vă este doar prieten? Dar cu toate astea, vreau să spun… n-aveţi senzaţia că este îndrăgostit de dumneavoastră?

Clara zâmbi.

— Romanele vă dezvoltă imaginaţia. Peste tot vedeţi numai dragoste, Simone.

— Ştiu şi eu… Poate dumneavoastră n-o vedeţi acolo unde e.

Apoi întrebă confidenţial.

— Nu este genul dumneavoastră?

Clara dădu din umeri, neştiind ce să răspundă. Avea ea oare vreun „gen”? îi trecu vreodată prin minte, înainte să-l cunoască pe Nicolas, că dragostea, pentru ea, avea chipul lui?

— Într-adevăr, judecă Simone, şi mimica ei demonstra că ştie ce *spune*, *nu* este chiar frumos-frumos… şi cu siguranţă va cheli. Totuşi, are farmecul lui.

Suspină şi, din lipsă de argumente, continuă:

— Viaţa este ciudată, uneori. Aveam o prietenă… ei, bine, a întreţinut relaţii cu un bărbat mai mult de un an fără să-şi dea seama că-l iubea. Când a înţeles era târziu: el murise. Dar fiţi atentă, nu vă povestesc asta ca să vă influenţez…

— Desigur… răspunse Clara care, acum, asculta cu greutate vorbele Simonei.

Văzând că nu mai scoate nimic de la ea, Simone se cufund; din nou în lectura cărţii pe care se prefăcuse doar c-o citeşte în timpul vizitei lui Georges. Era foarte decepţionată. Chiar foarte.

Capitolul XII

A doua zi, pe terasa Cafe des Sports, Isabelle se bătaia în faţa unui rest de cafea cu frişca rece, pândind sosirea lui Nicolas. Era acolo de aproape o oră. Deşteptătorul îi arătă ora nouă, în realitate fiind doar opt, ceea ce era scuzabil, căci nu mergea decât culcat pe-o parte. La stafia de metrou, orologiul indica nouă fără douăzeci. Isabelle trase concluzia că se oprise din ajun. Totuşi, şi orologiul din cafenea arăta nouă şi opt minute, aşa că în obligată să cedeze în faţa realităţii. Mai avea de aşteptat încă trei sferturi de oră bune.

În cele din urmă un taxi se opri lângă trotuar şi din el coborî Nicolas.

— Ai plătit? o întrebă el de îndată ce sosi, fără să se mai aşeze la masă.

— Nu!

Nicolas chemă ospătarul, plăti rapid consumaţia şi o conduse pe Isabelle până la maşina care rămăsese să-i aştepte.

— Oh, nu… bombăni Isabelle examinând cu un aer dezgustat

caroseria roşie, arhaică a taxiului. Nu vechitura asta, e prea nasoală!

Şoferul, un bărbat cu păr alb şi profil distins, îi adresă o privire tristă.

— Nu mă refeream la dumneavoastră, domnule. Vorbeam despre…

Nicolas n-o lăsă să termine. O împinse în interiorul taxiului şi urcă în spatele ei. Surprinsă de atâta bruscheţe, Isabelle se trânti pe bancheta tare, în timp ce Nicolas dădea adresa şoferului.

— Ce ai, Nicolas? întrebă Isabelle după un timp, nici măcar nu m-ai sărutat…

Nicolas o sărută rapid pe tâmplă. Niciodată Isabelle nu-l văzuse aşa de prost dispus. Îl privi de mai multe ori, neliniştită, dar el nici măcar n-o observă. Pentru a nu-şi pierde de tot cumpătul, îşi aranjă pe genunchi fusta imprimată de bumbac. Şi-o lucrase chiar ea, la Amiens, în timpul liber şi tivul, în unele locuri, îi cam atârna, căci fusese cusut de mântuială.

— Ia te uită… pe aici? se miră ea constatând că maşina se îndrepta spre cartierul Defense.

Nicolas tocmai îşi luase o ţigară şi o aprinse cu nervozitate.

— Da, pe aici, răspunse el aruncând afară chibritul stins. Sunt sigur că habar n-ai unde se găseşte Neuilly!

— Aşa e. Merg acolo pentru prima dată, răspunse cu umilinţă Isabelle. Spune… ce ai?

Pe pod, taxiul se opri în faţa trecerii de pietoni. Un Peugeot se alinie chiar lângă ei. Era un alt taxi şi şoferul îl interpelă pe al lor în ruseşte, adresându-i un salut ceremonios. Discuţia nu dură mult şi cele două taxiuri o luară din loc.

— Veşti proaste, domnule, zise şoferul luându-l pe Nicolas drept martor. Tocmai am aflat că a murit unul de-ai noştri.

— Un confrate? întrebă Nicolas din politeţe.

Bărbatul cu părul alb respiră adânc, înălţându-şi bustul, ceea ce dădea impresia unei rigidităţi absolute.

— Nu, răspunse el, un general rus.

Isabelle se aplecă spre Nicolas şi întrebă cu inocenţă:

— Crezi că este Boulganine?

Şoferul o auzi şi o corectă cu o demnitate princiară.

— Am spus un general, domnişoară. Un general din armata ţarului.

— Oh, atunci, desigur, n-a murit din vina doicii!

— Când o să încetezi odată cu prostiile? întrebă Nicolas iritat.

Isabelle se ghemui în braţele lui:

— Când voi fi soţia ta… ca să-ţi fac plăcere. Şi pentru că mă vei învăţa tot ce nu ştiu. Nicolas… de ce eşti supărat? Nu te-am obligat să vii s-o vezi pe Clara. Dacă te plictiseşte atât încât să…

Nicolas o luă în braţe şi-i aşeză capul pe umărul lui:

— Taci. Taci puţin… o imploră el apăsându-i obrazul cu palma.

Taxiul o luă pe un mic bulevard mărginit cu arbori, unde soarele era la largul lui. În timp ce Nicolas plătea cursa, Isabelle ţâşni pe trotuar. Văzu în faţă o placă mare din alamă fixată în stânga unei porţi mari şi se năpusti s-o citească.

— Oh… Nicolas! Vino să vezi… strigă ea.

Nicolas privi la rândul său inscripţia şi citi: *R. Meilland*. *Veterinar*. Isabelle părea terminată.

— Nu mi se pare totuşi posibil ca prietena mea să fie aici, zise ea plină de îndoială.

Ridicând din umeri nepăsător, Nicolas o luă de braţ şi o conduse puţin mai departe. La doi paşi, un gard mare se deschidea spre o proprietate spaţioasă şi înstărită. Isabelle descoperi atunci pe fronton firma clinicii şi respiră uşurată:

— Ah, aici zic şi eu! Ia te uită, pare grozav… Ai văzut ce grădină frumoasă?

Entuziasmul îi pieri de îndată ce pătrunseră în hol:

— Eram sigură c-o să miroasă a eter. Mereu e-aşa.

Se informară la birou.

— La etajul unu, culoarul din dreapta, camera 18, le spuse funcţionara de la fişier.

Isabelle urcă scara, urmată de Nicolas. Apoi o luă imediat spre stânga. O apucă de braţ pentru a o obliga să schimbe direcţia. Ieşind

dintr-un alt culoar, Isabelle zări rotile unui cărucior şi se lipi cu spatele de zid închizând ochii:

— Să-mi spui când a trecut. Nu vreau să-l văd.

— A trecut.

— Ah… spuse ea în şoaptă. Şi… ce era deasupra? Nu! Nu-mi spune!

Nicolas ridică ochii în tavan.

— Deasupra era o pătură.

— Dar… sub pătură? Eşti sigur că nu era… un cadavru?

Nicolas o dezlipi de perete:

— Te rog, nu fi caraghioasă. Haide, odată!

Isabelle se lăsă târâtă şi în faţa numărului 18 se opri din nou:

— Ce schimbată o fi sărmana mea Clara? Cine ştie dacă am s-o recunosc? Oh, Nicolas… nu mă simt bine…

Nicolas o privi furios:

— Vrei să plecăm?

— Nu, răspunse ea cu fermitate.

— Atunci, intră.

Îi adresă o privire care voia să spună: „De ce eu, de ce nu intri tu, primul?" Apoi, văzând că Nicolas nu ţinea deloc să intre, Isabelle îşi luă inima în dinţi şi apăsă pe clanţă. Singurul chip pe care-l zări, fu cel al Simonei, căci Henriette care se afla acolo, stând cu spatele, era în picioare în faţa Clarei. Isabelle nu-şi descoperi prietena decât în momentul în care se întoarse ca să vadă cine a intrat.

— Oh, Clara! strigă Isabelle aruncându-se efectiv asupra prietenei sale. Ce frică mi-a fost! Când nu te-am văzut, am crezut că ai murit.

Henriette deveni brusc lividă:

— Isabelle, spui aşa nişte lucruri!…

— Lasă, mamă, interveni Clara care ţinea mâinile Isabellei între ale sale. Sunt aşa de fericită că a venit…

— Mama ta nu ţi-a spus c-o să vin? se miră Isabelle. Nu i-aţi explicat, doamnă Favre?

— Ba da, ba da, spuse Clara. Mama mi-a spus că aveai de gând să

te întorci la Paris zilele astea. Dar eu nu eram sigură, înţelegi?

Clara privea cu drag mutrişoara Isabellei. Regăsind-o, simţea acum, după mult timp, prima bucurie adevărată şi în acelaşi timp, o mare uşurare. Dar brusc, puştoaica, se smulse de lângă ea şi spuse privind spre uşa care rămăsese deschisă:

— Dar ce face Nicolas, de nu intră?

În aceeaşi clipă, obrajii Clarei îşi pierdură culoarea, iar ochii îi căpătară o fixitate alarmantă.

— A venit şi el? întrebă cu o voce care încerca să pară fermă.

— Da… aşteaptă! răspunse Isabelle năpustindu-se pe culoar.

Nicolas era acolo, cu spatele la perete.

— Pot să intru?

— Bineînţeles că poţi. Nu e în pielea goală! Vino…

Îl trase de mânecă, dar el o respinse cu răceală împingând-o pe Isabelle în faţa lui.

— Bună ziua Clara. Sper că nu încurc, dar Isabelle a ţinut neapărat s-o însoţesc. Cum vă simţiţi?

Vocea lui era normală, dar privirea cu care o măsura pe Clara avea o asemenea intensitate, încât, ea n-o putea susţine Dori să-şi ridice braţul pentru a-i întinde mâna, dar nu am putere. Niciodată nu se simţise atât de slăbită, atât de fără vlagă Chiar nici atunci când se trezise din narcoză.

Se simţea incapabilă să rostească vreun cuvânt.

— Domnul este logodnicul Isabellei, nu-i aşa? întrebă Henriette.

— Da, reuşi în cele din urmă să spună Clara. Domnul Berthet.

Clara i-o prezentă pe mama sa lui Nicolas, din ochi:

— Mama…

Zâmbitoare şi mondenă, Henriette îi întinse mâna tânărului:

— Încântată, domnule. Isabelle ne-a vorbit aşa de mult despre dumneavoastră la Amiens, încât aveam impresia că vă cunosc de mult timp. Sunteţi compozitor, nu-i aşa?

Isabelle se înroşi. Când povestea despre Nicolas, lăsa de-o parte adevărata sa profesie vorbind numai despre latura sa artistică.

— Oh… ce „frumoşi trandafiri! exclamă ea pentru a schimba

vorba. Sunt ai tăi, Clara?

Clara aprobă din cap. Isabelle se apropie de buchet şi începu să numere florile:

— Paisprezece, cincisprezece, şaisprezece… Dar ştiu ca tine la tine! De la cine sunt?

— Nu ştiu, răspunse Clara, care, treptat îşi revenea în fire. La început am crezut că sunt de la tata, dar azi dimineaţă a trecut pe aici şi mi-a mărturisit că nu erau de la el. Florile au sosit ieri, fără niciun cuvânt.

— M-aş fi mirat ca tatăl tău să fi avut ideea să-ţi trimită flori, spuse Henriette. Nici pentru ziua căsătoriei nu s-a gândit să comande un buchet!

— În tot cazul, aprecie Isabelle, sunt precis de la un bărbat. Oh… aşteaptă. Dacă este un adorator, o să vedem cât te iubeşte.

Isabelle luă un trandafir cu petalele deschise şi cu faţa spre pat începu să i le smulgă cu multă seriozitate.

— Te iubeşte, puţin, mult… Oh!

Sub privirile uluite ale Clarei şi ale mamei sale, Nicolas o apucă pe Isabelle de încheietura mâinii şi i-o răsuci atât de brutal, încât fata dădu drumul trandafirului, ţipând. Petalele se risipiră pe cuvertura albă din ţesătură groasă.

— Ce te-a apucat, Nicolas? gâfâi Isabelle cu vocea tăiată frecându-şi încheietura.

Nicolas era livid.

— Detest să văd cum sunt martirizate florile, spuse el sever, iartă-mă.

Isabelle ridică spre el nişte ochi în care străluceau câteva lacrimi reţinute. Simţi că în acea clipă o detesta şi nu înţelese de ce. Oricum, acest trandafir era destinat să moară.

Ca să nu izbucnească în plâns, alergă spre fereastra deschisă şi o chemă pe Henriette, cu o voce eroică pe care şi-o dorea şi convingătoare:

— Doamnă Favre! Veniţi să vedeţi ce copac ciudat… Dumneavoastră care vă pricepeţi, s-ar putea să ştiţi ce soi este.

Intrigată, Henriette se apropie de ea. Nicolas rămase nemişcat. Stătea lângă pat cu privirea aţintită pe chipul Clarei. În această clipă n-o vedea pe un pat de cinică, ci în altă parte… Aceste trăsături răvăşite, aceşti ochi patetici, această gură fără fard îi restituiau imaginea vie care-l urmărea de opt zile: Clara!

…

Fu cuprins de-o dorinţă furioasă de-a smulge cuvertura care acoperea acest trup, fără să-i ascundă formele. Acest trup pe care-l ţinuse în braţe, îl mângâiase, îl brutalizase… Acest trup care-l îmbătase, dar care nu-i potolise setea…

Reverul puţin sifonat al pijamalei stătea puţin căscat, lăsând să se vadă o mică porţiune a sânilor. Obsesia lui era atât de puternică, încât avea senzaţia că în căuşul palmei le regăsea forma şi căldura.

Simţea că „se afundă şi se pierde în ei. Biciuit de dorinţă, uită de tot: locul, împrejurările, prezenta celorlalţi. Era poate monstruos, dar tânjise prea mult după această clipa ca s-o trăiască în alt fel.

Încet, irezistibil, se aplecă. Clara întredeschise buzele, gata să ţipe. Şi cum era imposibil s-o facă, toate gândurile sale se reflectară în privire. Iar această privire îl respingea pe Nicolas cu o asemenea forţă, încât acesta reveni la realitate.

Nicolas se uita spre fereastră. Isabelle şi mama Clarei erau cu spatele, sprijinite în coate de balustradă.

— Când as putea să te văd… singură? şopti el foarte aproape de fata Clarei, pentru a nu fi auzit.

— Nu.

— Oricum, voi reveni, şopti el înainte de-a se ridica.

Neîndrăznind să mai vorbească, Clara îşi rostogoli capul pe pernă pentru a-l face să înţeleagă că e în zadar. Ochii ei îi întâlniră pe cei ai Simonei care, deşi tricota, nu pierduse nimic din scenă. Erau înmărmuriţi şi acuzatori.

Clara apelă la tot curajul de care era în stare.

— Isabelle! strigă ea.

Puştoaica se întoarse şi Clara văzu că plânsese.

— Vino aici, spuse ea cu blândeţe.

Isabelle se aşeză pe pat, cu picioarele atârnate, şi strânse, una câte una, petalele trandafirului pe care le păstră în mână.

— Eşti rău supărată pe mine că l-am rupt?

— Sigur că nu. Iar Nicolas nici atât.

Isabelle îl privi.

— Aşa este?

Nicolas dădu din umeri.

— Desigur. Este o prostie.

— Atunci, sărutaţi-o. Şi repetaţi-i ceea ce mi-aţi spus mie… îi va face plăcere.

Nicolas se îngălbeni şi plin de neliniște o întrebă:

— Ceea ce v-am spus?

— Exact, încheie Clara cu vocea gâtuită. C-aţi dori să vă căsătoriţi… înainte de vacantă.

Chipul Isabellei fu inundat de bucurie. Dintr-o mişcare, fii în picioare şi se agăţă cu cele două mâini de braţul lui Nicolas.

— E-adevărat? Chiar vrei?

Nicolas întoarse spre ea un chip de gheaţă.

— De ce nu?

— Oh, atunci trebuie să-ţi arăt rochia care mi-ar plăcea. Nu mai ştiu în ce jurnal de mode am văzut-o, dar cu siguranţă că va fi pe gustul tău.

— Sigur, sigur, răspunse Nicolas cu răceală, cu privirea fixată asupra Clarei.

Clara era la capătul puterilor. Infirmiera de zi, venind să anunţe că era ora tratamentului, schimbă, la momentul oportun, atmosfera.

— Va dura cam douăzeci de minute, explică ea vizitatorilor. Dacă vreţi să aşteptaţi jos…

— Aş aştepta cu plăcere, spuse Henriette fiicei sale, dar am întâlnire la ora unsprezece la Operă, cu René. Profităm de şederea noastră la Paris ca să facem unele cumpărături. Tu ştii ce înseamnă asta!

— Nu-i nimic, mamă.

— Bine, atunci plecăm, spuse Isabelle aşezându-se în genunchi

pe pat pentru a o săruta pe Clara. Dar ştii, sunt nerăbdătoare să te întorci acasă! Mă plictisesc, de una singură!

În timp ce Henriette îşi punea pălăria în faţa oglinzii de deasupra chiuvetei, Nicolas se apropie de Clara.

— Ei bine… la revedere! spuse el fără să zâmbească.

De data asta, Clara găsi curajul să-i întindă mâna:

— La revedere…

Înainte să plece, Henriette lipi patru pupături sonore pe obrajii fiicei sale. Nicolas şi Isabelle ieşiră primii.

În grădina clinicii, Isabelle aruncă petalele de trandafiri în spatele ei pentru ca Nicolas să n-o vadă, apoi îşi şterse mâna de fund. Totuşi, făcând o asociere de idei, nu putu să se abţină să nu spună:

— Mă întreb cine a putut să-i trimită toate florile astea Clarei.

— Un imbecil, răspunse Nicolas luând-o de braţ. Altfel ar fi ştiut de unde sunt.

Din acel moment, Clara trăi într-o continuă obsesie. Că-l va revedea pe Nicolas apărând. Nu putea să-i uite nici privirea, nici vocea când îi spusese: „oricum, voi reveni". Ajunse chiar să se gândească că Nicolas va găsi un pretext să se descotorosească de Isabelle şi că va reveni la clinică chiar în aceeaşi dimineaţă, după tratament. Era atât de nervoasă, încât atunci când infirmiera îi puse un nou pansament, începu să ţipe.

Totuşi, timpul trecea şi lucrul de care Clara se temea atât de mult nu se întâmplă. Cu toate acestea, nu reuşea să se calmeze. Inima i se zbătea de îndată ce auzea paşi pe culoar, tremura la cel mai mic zgomot. Când i se aduse prânzul, fu incapabilă să se atingă de el, iar tava fu dusă înapoi, neatinsă.

Fusese o zi îngrozitoare. Simone, de Obicei atât de vorbăreaţă, nu i se adresă aproape deloc. Tricota ca o maşină, evitând chiar şi s-o privească. Clara ghici ce gândea Simone şi ruşinea se adăugă neliniştii. Această fată de treabă, simplă, pentru care dragostea era un lucru sfânt, nu putea decât să fie revoltată dacă înţelesese ceea ce se petrecea între Nicolas şi ea, în spatele unei fetiţe care se credea fericită. Şi cum să nu fi înţeles Simone!

Clara se simţi atât de mizerabilă, încât fu tentată să-i spună tot adevărul, pentru a-şi uşura sufletul care o apăsa atât de tare. Dar nu, nu era posibil. Nici măcar Simone, care avea destulă bunătate să dea şi la alţii, nu putea să-i găsească o scuză.

Nimeni n-ar reuşi să înţeleagă vreodată ce se petrecuse cu ea în ziua în care cedase acestui bărbat. „Este greşeala mea", gândi ea zdrobită, „dacă n-aş fi devenit amanta lui Nicolas, niciodată n-ar fi îndrăznit să se poarte aşa cum a făcut-o azi. Căci eu sunt amanta lui… amanta lui…"

Până unde va merge Nicolas acum? Clara nu ştia, dar totul se învârtea nebuneşte sub fruntea ei umedă şi cu cât întorcea mai mult întrebarea pe toate feţele, cu-atât se temea mai mult. Faptul că Nicolas nu o contrazisese când ea pretinsese că e grăbit să se căsătorească cu Isabelle, n-o liniştea deloc.

Ceea ce i se părea cel mai de temut acum era că se simţea prizonieră, imobilizată între aceşti patru pereţi, între care crezuse că-şi va găsi un refugiu. Din nou era la discreţia lui Nicolas. Dacă s-ar întoarce, dacă ar regăsi în privirea lui posesiunea pe care o citise adineaori, dacă i-ar spune „pe tine te iubesc", oare ar găsi ea forţa de-a duce până la capăt această luptă istovitoare? Nu era deloc sigură şi aici era buba. Nimic nu se schimbase… Fuga de el n-a servit la nimic. Totul a fost inutil!

Când doctorul Sarty trecu s-o vadă în cursul serii, constată că temperatura îi crescuse cu opt linii faţă de ajun.

— Ei bine, puiule, ce-i cu tine? întreba el cu afecţiune.

În acelaşi timp, o descoperi rapid, dădu la o parte cu îndemânare un colţ al pansamentului şi examină plaga, absolut normală.

Palpă abdomenul care era suplu: deci nimic îngrijorător.

Se aşeză pe marginea patului şi-i luă mâna Clarei în a lui.

— Spuneţi, ce este? Nu vă simţiţi bine?

— Ba da.

— Atunci ce este? Vă enervaţi? Poate prea multe vizite?

O privea cu o blândeţe şi aceasta o linişti.

— Da, răspunse ea. Astăzi a venit multă lume. Cred că m-a obosit.

Sarty aruncă o privire spre Simone.

— Aţi dori să fiţi transportată într-o cameră în care să fiţi singură? Acum am una liberă.

— Nu. Lumea vine mai ales să mă vadă pe mine.

Ochii îi străluciră.

— Ascultaţi, doctore… aş dori…

Sarty îi adresă o privire aproape tandră.

— Da?

— Aş dori să nu mai urce nimeni la mine… în afară de părinţi. Este cumva posibil?

Doctorul fii grozav de surprins. În general, cu cât bolnavii primeau mai multe vizite, cu atât erau mai mulţumiţi, deşi asta nu le făcea prea bine.

— Chiar foarte posibil. Voi da dispoziţiile chiar eu, ca să fiţi sigură că vor fi executate.

O bătu uşor pe mână.

— Haideţi, o să luaţi două pastile de somnifer şi sper că după o noapte liniştită, totul va fi bine.

— Mulţumesc, şopti Clara închizând ochii.

Nu-l văzu plecând, dar auzi uşa. Şi apoi, imediat vocea Simonei.

O voce foarte blândă, care întreba:

— Spuneţi-mi… nu doriţi o portocală?

Capitolul XIII

Joia următoare Isabelle fu eroina unui eveniment destul de penibil. Proaspătă ca dimineaţa şi cu conştiinţa împăcată, se prezentă la compania de asigurări de pe strada Saint-Georges pentru a-şi relua slujba, nu înainte de a-şi acorda o zi de răgaz. Nediscutând această problemă cu Clara, nu aflase hotărârea drastică pe care domnul Boissin o luase în privinţa sa.

Ca de obicei, sosi cu puţină întârziere. La ora nouă şi şase minute fix, împinse uşa de sticlă care dădea spre sala cea mare în care unsprezece maşini de scris băteau deja din plin. Cu privirea sfioasă, se

îndreptă tiptil spre locul ei şi nu-şi dădu seama că este ocupat decât în momentul în care vru să se aşeze.

O tânără cu părul roşu-aprins, cu gâtul foarte lung şi cu faţa plină de pistrui, ridică cu iuţeală privirea spre ea continuând să bată mai departe.

De-abia atunci Isabelle auzi, tocmai din celălalt capăt al sălii, vocea oţetită a domnişoarei Bridel, o persoană cam de cincizeci şi doi de ani, uscată, cu buze subţiri şi cu pieptul plat.

— Domnişoară Laury, vă rog… strigă ea.

Puţin descumpănită, Isabelle merse până la biroul domnişoarei Bridel care de obicei muta de colo colo, cât ţinea ziulica, tot felul de hârtii, supraveghind cu o privire formată, mica trupă de funcţionare.

— Da, domnişoară… răspunse cu băgare de seamă Isabelle. Am întârziat, dar…

— Nu mai contează că aţi întârziat sau nu, replică domnişoara Bridel cu o satisfacţie vădită. Nu mai faceţi parte din personalul nostru.

Isabelle făcu ochii mari.

— Dar, domnişoară…

O bucurie aproape sadică străluci în micii ochi negri ai fetei bătrâne.

— Ruda dumneavoastră nu v-a pus la curent?

— Ruda mea?… se miră Isabelle care nu ştia că prietena ei se prezentase drept verişoară.

— Da. Persoana respectivă a venit să-l prevină pe domnul Boissin asupra aşa-zisei îmbolnăviri a dumneavoastră…

— Dar am fost cu adevărat bolnavă! protestă Isabelle cu ardoare, după care îşi înălţă foarte sus bărbia. Uitaţi-vă, mai sunt încă umflată… în stânga!

Domnişoara Bridel îşi întoarse privirea cu un aer dispreţuitor. Nu intra în preocupările ei să clarifice această situaţie.

— Că aţi fost sau că n-aţi fost cu-adevărat bolnavă, pe noi nu ne interesează. Domnul Boissin nu mai are nevoie de serviciile dumneavoastră, şi cu asta am terminat.

De data asta, Isabelle înţelese. Îşi puse mâinile în şolduri, iar

geanta mare pe care o ţinea pe braţ începu să se balanseze.

— Cum aşa, fără să mă preveniţi? se indignă ea.

— Nu eraţi la noi decât de treisprezece zile, îi aminti înţepată domnişoara Bridel. Cum ar veni în perioada de probă: deci nu era nevoie de preaviz! Decontul dumneavoastră vă aşteaptă la casă. Puteţi să treceţi să vă luaţi banii.

Pe moment, perspectiva de-a încasa pe loc salariul pe o jumătate de lună o umplu pe Isabelle de-o bucurie nemăsurată. Din cei cinci mii de franci pe care-i dăduse Clara în ziua plecării, nu-i mai rămăsese mare lucru. Sosind la Amiens, cumpărase două cămăşi de lână pentru bunica, apoi materialul pentru fusta ei, şi zilnic bomboane şi ciocolată care o ajutaseră să-şi omoare plictiseala. Dar după acest prim moment de euforie, o apucă furia. Era sigură că fusese concediată numai datorită răutăţii domnişoarei Bridel. Baba asta ţicnită n-a putut s-o sufere niciodată şi fără îndoială că s-a simţit jignită când şeful de serviciu a chemat-o pe ea, pe Isabelle, să-i dicteze un raport personal. Ei bine, mai vedem noi!

— Vreţi să-l anunţaţi pe domnul Boissin că doresc să-i vorbesc? spuse Isabelle trufaşă.

Zâmbetul pe care-l schiţă domnişoara Bridel când auzi această cerere îi deplasă colţurile gurii până la urechi.

— Domnul Boissin! Asta-i bună! spuse în zeflemea. Nu s-ar zice că nu aveţi curaj.

— Întotdeauna m-am condus după principiul că e mai bine să ai de-a face cu bunul Dumnezeu decât cu sfinţii săi, spuse Isabelle cu aceeaşi semeţie. Cu toate că în cazul dumneavoastră este exagerat să fiţi numită o sfântă.

Câteva râsete ţâşniră prin zgomotul maşinilor de scris. Isabelle se întoarse încântată, gata să-şi salute publicul ca şi cum ar fi fost pe o scenă. Cu fundul parcă împins de un resort, domnişoara Bridel se ridică şi două pete roşii se lăţiră pe obrajii săi prelungi.

— Niciodată n-am gustat glumele dumneavoastră îndoielnice, spuse ea cu o voce sugrumată, dar acum, consider că depăşiţi măsura.

— Poate, admise Isabelle rânjind, dar nu vă va fi uşor să-mi

intentaţi proces de calomnie.

Domnişoara Bridel continuă ca şi cum n-ar fi auzit:

— Cât despre cererea unei audienţe la domnul Boissin, nu vă sfătuiesc deloc. Căci vă previn. Nici dânsul n-a gustat poemul pe care l-aţi compus la adresa sa, în ziua când a-ţi întrerupt serviciul… şi pe care l-a găsit în teancul dumneavoastră de hârtii!

Acum că se descărcase, domnişoara Bridel se simţea mai bine. Isabelle, din contră, se simţea mai curând rău şi deja mai puţin impunătoare.

— Po… poemul… bâigui ea.

— Da. Nu vă amintiţi? Pot să vă împrospătez memoria, dacă doriţi: … *Ce-i cu acest aer malign*… *Dar ce spun*, *chiar asasin*…

Ăsta nu vă spune chiar nimic?

Amuzament pe cinste, în spatele claviaturilor. Fu rândul Isabellei să se aprindă la faţă. Dar îşi depăşi destul de repede starea de confuzie şi-şi vărsa mânia asupra statuii dreptăţii care îi ţinea piept.

— Dumneavoastră i-aţi dus hârtiile mele! strigă ea îndreptându-şi un deget acuzator spre nasul ascuţit al domnişoarei Bridel: Viperă afurisită!

Subşefa sări din nou în sus, dar îşi propuse în sinea ei să fie calmă.

Cunoscându-i bine pe unii clasici, se linişti gândindu-se că *invidia broaştei râioase n-o poate atinge pe alba porumbiţă* şi decise că esenţial era ca această neghioabă să fie convinsă de necuviinţa ei.

— Într-adevăr, domnişoară Laury, replică ea cu un calm aparent, eu i le-am dus. Pentru că mi le-a cerut.

Isabelle păru neîncrezătoare.

— Şi ce să facă cu ele? Numai eu pot să le descifrez.

— Nici măcar dumneavoastră, spuse cu răceală domnişoara Bridel. Niciodată n-aţi fost capabilă să transcrieţi corect măcar patru rânduri! Pot să spun că firma noastră nu va suferi o mare pierdere lipsindu-se de dumneavoastră.

— Posibil, conveni Isabelle. Dar şi eu fac o afacere părăsind-o. Se scutură ca şi cum ar fi avut un frison puternic.

— Cine ştie dacă nu mă salvez de la un mare pericol?

— Ah, da? zise domnişoara Bridel luată prin surprindere.

— În mod sigur. Imaginaţi-vă că mă voi mărita… mai închipuiţi-vă dacă sunteţi în stare, că sunt însărcinată şi că lucrez tot aici! Opt ore pe zi, în faţa ochilor, o mutră ca a dumneavoastră. Mi-ar fi suficient să dau naştere la un monstru.

Cu un deget care-i tremura, domnişoara Bridel îi arătă uşa:

— Afară, domnişoară! Afară imediat! Refuz să vă mai ascult porcăriile.

— Ale mele, poate… dar am impresia, că în viaţa privată sunteţi cam lipsită de ele.

După ce imită salutul militar, Isabelle se îndreptă cu demnitate spre ieşire, nu înainte de-a-i face cu ochiul lui Monique Tâlhiers, bruneta care-i fusese cea mai bună colegă în timpul scurtei sale cariere la companie.

— Aşteaptă-mă la douăsprezece în parc, îi şopti aceasta fără să se fi oprit din bătutul la maşină, uitându-se în direcţia subşefei.

— De acord! acceptă Isabelle.

— Domnişoară Tâlhier! ţipă subşefa scoasă din fire. Nu vă mai pierdeţi timpul, vă rog.

În ascensor, Isabelle numără de mai multe ori bancnotele pe care i le înmânase contabilul: puţin peste treisprezece mii de franci. Bogăţie… plus libertate! în definitiv, tot răul spre bine. Acum era încântată.

Ieşind de la companie, prima sa grijă fii să meargă la un mare magazin de unde să-şi cumpere o pereche de mănuşi.

Avea acasă aproape o duzină, dar numai pentru mâna stângă, celelalte pierzându-le în mod regulat, una câte una.

Fiindcă tot era aici, urcă şi la raionul de mobilă. O tânără care se mărită peste o lună sau două trebuie să se gândească la viitor: mai ales la noul său cămin. Era un subiect despre care Nicolas încă nu discutase, dar va fi, desigur, încântat ca ea să se gândească la el.

Isabelle îşi dorea tare mult un dormitor. La bunica ei dormise întotdeauna pe un divan, în sufragerie. Nu era oare lucrul cel mai

important pentru o familie tânără?

Trecu în revistă multe modele atingând cu mâna, visătoare, lemnul mobilelor. În final, se opri asupra unui ansamblu Louis XV de serie: pat capitonat, comodă cu picioare şi fotoliu asortat.

Se proţăpi în faţa acestei garnituri şi visă un timp bun. Se vedea deja în seara căsătoriei, în pragul unui apartament frumos, cu Nicolas. Desigur, o ţinea în braţe şi după ce ar fi izbit cu putere cu piciorul în uşă pentru a o deschide, o purta aşa până la patul acesta unde îi dădea drumul cu blândeţe. „Te simţi bine, iubito? Nu ţi-e frig?", spunea el. Nu, n-ar fi putut spune asta pentru că era vară. Dar spunea altceva… sau nimic. În tot cazul o săruta. Şi apoi…

Isabelle suspină îndelung.

— Vă interesează, doamnă? auzi o voce în spatele ei.

Se întoarse şi fu foarte mirată să vadă lângă ea un bărbat îmbrăcat în negru, care îi zâmbea şi care nu era Nicolas.

— Ăăă… Cât costă? întrebă ea rozându-şi unghia degetului mare.

— Patul, comoda şi fotoliul: două sute treizeci şi opt de mii de franci. Dar vedeţi bine ce mobilă el

— Desigur. Este foarte frumoasă! Ei bine… voi reveni. Cu logodnicul meu.

— La dispoziţia dumneavoastră, domnişoară, răspunse vânzătorul zâmbind.

Pentru a ajunge la parter, Isabelle luă scara rulantă. Dar ca să fie mai puţin monoton se gândi să o ia pe cea care urca. Asta cerea o oarecare agilitate, căci trebuia să o prindă din viteză. Isabelle reuşi cu succes, dar, în elanul ei, înghesui o doamnă grasă, încărcată cu pachete, care o copleşi cu tot felul de injurii de îndată ce-şi regăsise echilibrul.

Pe bulevardul, Isabelle căscă gura pe la tarabe, rezistând cu mare greutate multor tentaţii, cu excepţia unui pachet de bomboane de mentă. Apoi se îndreptă alene spre parcul Trinité, unde Monique îi dăduse întâlnire. Din nefericire, mai avea de aşteptat cam două ore… Cumpără un ziar, intră într-o grădină publică, se aşeză la umbră şi deschise jurnalul la pagina de anunţuri. Căută oferte de serviciu. Până la patul capitonat, trebuia totuşi să se gândească la ziua de mâine.

La uzinele de la periferie era nevoie de personal în masă, dar Isabelle trecu mai departe. Să meargă să muncească la dracu-n praznic. Gândul acesta o obosea dinainte. Trecu şi peste patronii care pretindeau funcţionari experimentaţi cu referinţe serioase. Referinţe, avea… Serioase, asta era altceva!

Certificatul ei cel mai convingător, referitor la durată, provenea de la o firmă de publicitate unde rămăsese o lună şi trei zile. Acolo se redactau scrisori care urmau să fie trimise în toate colţurile Franţei, însoţite de prospecte. Sarcina ei era să copieze adresele pe plicuri. O făcea din toată inima şi ar fi fost în stare să scrie şapte până la opt sute pe zi! Necazul a fost că după câtva timp mai mult de jumătate din plicuri fuseseră returnate cu menţiunea „necunoscut", adresa fiind greşită. Niciodată Isabelle nu înţelesese cum s-a putut petrece un asemenea lucru!

Începu să-şi piardă speranţa când privirea îi căzu pe un mic text cam neobişnuit: *Romancier caut secretară*, *chiar debutantă*. *A se adresa domnului Rayjac*, *str*. *Tiquetonne*, *nr*. *7*. *După-amiaza*.

De îndată, cuvântul romancier începu să danseze agreabil în faţa ochilor. Era exact ceea ce-i trebuia. Se săturase de atâtea slujbe stupide, să completeze formulare tip, la care trebuia să completeze la maşină „… omnule" sau „… oamnă" în spatele lui D imprimat sau nişte rapoarte insipide dictate de unul ca domnul Boissin. În timp ce la un romancier…

Isabelle reciti anunţul. Acesta menţiona că trebuie să se prezinte în cursul după-amiezii, dar a te lua după această indicaţie ar însemna poate să pierzi o şansă, să rişti să te găseşti în competiţie cu alte candidate… în timp ce, dacă se prezenta imediat, nimeni n-ar putea să-i taie craca de sub picioare. În fond, ce-o costa? Dacă romancierul s-ar fi mirat, ea ar pretexta că n-a citit bine anunţul.

Era ora zece şi câteva minute. Avea timp destul să meargă în strada Tiquetonne şi să se întoarcă la douăsprezece, cum îi promisese prietenei sale Monique. Dar unde o fi strada Tiquetonne? Isabelle n-avea nici cea mai mică idee.

Schema metroului o lămuri, prin intermediul unui amabil domn

de vreo cincizeci de ani, care se oferi galant să i-o descifreze. Trebuia să coboare la Étienne-Marcel. Debarcând pe peron, Isabelle se urcă pe un cântar, pentru ca în faţa oglinzii să se pudreze şi să se pieptene puţin. Clara îi spusese deseori că era puţin cam originală, cu părul ei lung şi drept. Aş… Ceea ce risca să şocheze un scorţos şef de întreprindere îngust la minte, unui scriitor, poate, i-ar place. Şi dacă nu-i va place, o să vadă ea atunci!

Luând-o pe strada Tiquetonne, Isabelle fu pe punctul să facă cale-ntoarsă atât i se părea locul de neprimitor. Nu-şi putuse închipui, în plin Paris, o stradă atât de infectă şi care să miroasă atât de neplăcut. La duhoarea halelor din apropiere li se adăuga un iz straniu, greu de definit, care părea că răzbate din zidurile vechi de secole.

Oprindu-şi respiraţia, căută numărul 7 şi-apoi portăreasa imobilului. Nedescoperind nimic care să semene cu o gheretă, intră la întâmplare într-un holişor de unde pornea o scară. Nici aceasta nu ducea lipsă de miros. Se simţea miros de urină de pisică.

Un băieţel, cu o sacoşă foarte mare din pânză cerată, cobora fluierând foarte fals.

— Ştii cumva la ce etaj locuieşte domnul Rayjac? îl întrebă Isabelle fără pic de elan.

Puştiul înălţă capul.

— Acolo. La etajul patru. Dar Rayjac nu este un domn… este un nume fals.

Isabelle se gândi că este vorba de un pseudonim, dar asta n-o impresionă. Lucrul cel mai neplăcut era o anume senzaţie că acoperişul stă să-i cadă în cap. Urcă totuşi treptele din lemn alb, scobite de-atâta uzură, având grijă să nu se atingă de balustrada năclăită. Când ajunse pe palierul etajului patru, curajul o părăsi. Era un loc totuşi destul de ciudat…

Se gândea încă dacă să bată sau nu (nu era sonerie) când, în faţa ei, se deschise o uşă, ce lăsă să treacă un tânăr de vreo douăzeci şi cinci de ani, îmbrăcat într-un black-jean şi o cămaşă largă roşie de polo. Era scund, brunet şi livid. Mustaţa cea lungă şi neagră îi accentua şi mai mult paloarea.

— Căutaţi pe cineva? o întrebă el pe Isabelle.

— Da. Pe domnul Rayjac, răspunse ea, luată din scurt, dar deja convinsă că avea de-a face cu el.

— Ah… zise el, morocănos, fără să precizeze ceva. Aţi venit desigur pentru anunţ?

— Într-adevăr, eu…

— Aveţi noroc. În principiu, dimineaţa nu sunt acasă niciodată. Dar din moment ce aţi venit, intraţi… împinse uşa şi o lăsă pe Isabelle să intre într-o cameră ai cărei pereţi fuseseră văruiţi, ceea ce i dădea o senzaţie de curăţenie şi lumină. În realitate, ziua nu pătrundea decât foarte puţin, căci fereastra era destul de mică. Nu s-ar fi zis că încăperea putea fi considerată birou. În colţ, era un divan pentru o persoană, iar în faţa ferestruicii o masa din lemn pe care stăteau răvăşite mai multe cărţi, dosare şi maldăre de texte dactilografiate. Totuşi, la capătul mesei, era o maşină de scris, iar lângă un fotoliu vechi din piele din care tocmai sărea un arc, un aparat curios de care Isabelle habar n-avea.

— Scuzaţi-mă, spuse tânărul, aruncând o pătură sintetică de leopard pe patul încă nestrâns. Nu aşteptam pe nimeni şi am lucrat toată noaptea.

— Nu-i nimic, zise cu amabilitate Isabelle, pipăind fermoarul genţii, căci era puţin nervoasă.

Scriitorul îi arătă fotoliul.

— Luaţi loc.

Isabelle îl ascultă căutând să evite arcul. Când acesta se aşeză în faţa ei, pe un taburet, cămaşa, prost închisă, lăsă să se întrevadă un piept slab, negru şi teribil de păros.

— Aici, munca de secretariat e puţin mai specială, îi explică el pentru început. În ceea ce vă priveşte, veţi lucra numai ca dactilografă.

— Oh, dar este perfect, se grăbi ea să spună. Bat la maşină destul de repede.

— Este lucrul esenţial. Aveţi o ortografie bună?

— Desigur, desigur!

— Perfect. Şi-acest lucru este indispensabil. Cum indică şi

anunţul, noi suntem scriitori. Romane poliţiste, mai ales. Le înregistrăm, la dictafon, capitol cu capitol. Munca dumneavoastră constă să bateţi textul la maşină.

Isabelle se întrebă de ce romancierul vorbea cu „noi" ca şi cum ar fi regele Franţei. Nu îndrăzni totuşi să-l întrebe. Şi-n timp ce-l privea, cu gura căscată, scriitorul o întrebă neliniştit:

— Ştiţi ce este un dictafon?

— Păi… nu prea.

— Funcţionează foarte simplu, o linişti el ridicându-se pentru a-i face o demonstraţie: Vedeţi… un gen de fonograf. Se înregistrează pe banda, iar dumneavoastră n-aveţi decât să dactilografiaţi direct, cu căştile la urechi.

— Dictaţi repede? întrebă Isabelle îngrijorată.

— Normal. Jacques, din contră, are dicţia mai lentă.

— Jacques?

— Da. Colegul meu. Scriem romane în colaborare. În sfârşit vreau să spun că dictăm pe rând. Dacă aţi fi venit la ora fixată, aşa cum cerea anunţul, l-aţi fi întâlnit.

— Dar… domnul Rayjac sunteţi dumneavoastră sau el? întrebă Isabelle stupefiată.

— Este şi el şi eu. Am legat primele litere ale pronumelor noastre pentru a realiza un pseudonim literar. Eu mă numesc Raymond Candry iar el Jacques Varais, şi a rezultat: RAY-JAC! Dar nu vă speriaţi. Faptul că suntem doi, nu schimbă cu nimic lucrurile. De altfel, nu vă cerem o prezentă ieşită din comun. După-amiezile vor fi suficiente. Douăzeci şi cinci de mii de franci pe lună vă convine?

Isabelle, care tocmai se întreba dacă n-ar fi mai bine să bată în retragere, fu sedusă de cifră. Nu câştiga atât nici la compania de asigurări unde era ocupată toată ziua. De altfel, simpla evocare a mutrei lunguleţe a domnişoarei Brindel îi era de ajuns să-l considere pe interlocutorul ei un om simpatic. Aruncă totuşi în jurul ei o privire puţin neliniştită.

— Ne-am instalat deocamdată provizoriu, spuse mica focă lividă. Cred că de-acum într-o lună sau două o să putem să ne mutăm

sediul într-un loc mai potrivit. Avem în vedere ceva pe Champs-Élysées.

Isabelle se simţi imediat mai liniştită. În rest, trebuia oare să acorde atâta importanţă decorului? Romancierii, poeţii sunt întotdeauna nişte boemi. Este mai curând emoţionant. Şi din moment ce domnul Rayjac mai avea şi bunăvoinţă să i se adreseze ca şi cum angajarea ei era deja hotărâtă, nu se cădea să facă mofturi.

— Deci cam asta e, continuă el. Dacă ne vom înţelege, puteţi să începeţi lucrul de lunea viitoare, la ora două. Desigur, ar fi fost preferabil să vă vadă şi prietenul meu, dar cred că are încredere în alegerea mea. V-aş fi cerut să daţi o probă, dar clapele maşinii sunt nemţeşti şi oricum veţi avea nevoie de timp să vă obişnuiţi cu ele.

— Ah… exclamă Isabelle, din nou posomorâtă.

Clapele nemţeşti, dictafonul, ortografia… nimic din toate asteanu-i erau prea familiare. Totuşi, perspectiva de-a-l putea anunţa pe Nicolas că un autor, chiar tăiat în două, tocmai o angajase ca secretară, îi grăbi hotărârea.

— Ei bine… da, zise Isabelle. Pot să încep de luni.

— S-ar putea să se prezinte şi alte persoane în cursul după-amiezii, spuse Ray în timp ce-i deschidea uşa. De aceea aş vrea să pot fi sigur că pot conta pe dumneavoastră.

— Nu încape nicio îndoială că puteţi conta pe mine, afirmă Isabelle în timp ce-şi ţinea respiraţia, căci mirosul de pe scară îi era realmente insuportabil.

În metrou îşi desfăcu ziarul şi se afundă în lectura romanului foileton pentru, a avea o idee despre activitatea care o va aştepta. Chiar dacă era un cu totul alt gen de literatură era o muncă oarecum mai amuzantă decât să copieze borderouri cât era ziulica de mare!

În parcul Trinite, Isabelle trebui să mai aştepte încă o jumătate de oră sosirea prietenei sale. Fu atrasă pentru un moment de porumbei, de mersul lor legănat, apoi de un bebeluş care se străduia să facă o groapă cu o bucată de lemn, în mijlocul aleii. Stătea aplecat şi la flecare mişcare funduleţul îi sălta.

— O să-ţi intre în ochi, îi spunea mama sa din când în când, fără

însă să-i ia bucata de lemn din mână.

Isabelle se gândi că într-o bună zi va avea şi ea copii şi că vor fi foarte neascultători, căci nu va îndrăzni niciodată să-i dojenească.

În fine, la douăsprezece şi douăzeci, apăru şi Monique. Alergase şi se înroşise toată.

— Şi astăzi domnişoara Bridel a făcut tot ce-a putut să ne dea pauza cu întârziere, spuse ea trântindu-se pe bancă, alături de Isabelle. Mi-era teamă că nu mă mai aştepţi.

— Nu-mi mai vorbi despre capra asta bătrână. Într-o bună zi răutatea o să-i iasă pe nas. Sunt fericită că te revăd, Monique…

— Şi eu. A fost o lovitură pentru mine când am aflat că domnul Boissin te-a concediat. Cât trebuie să fi suferit…

Isabelle făcu un gest care dovedea o totală indiferenţă faţă de această stare de lucruri.

— Ce vrei, era al treisprezecelea loc de muncă al meu, şi trebuia să-mi poarte ghinion. De altfel, am găsit deja altul.

— Aşa repede?

— Da, fetiţo! Şi chiar mai bun decât la companie. Crede-mă. Începând de luni voi fi secretara particulară a unui romancier, ba nu, doi. Scriu împreună, ca fraţii Goncourt! Şi ia ghici cu ce o să lucrez: cu un *electrofon*. Grozav! Nu voi face decât să mă aşez şi să ascult… ca să bat la maşină. Deci totul merge de la sine. Dar nu ţi-am spus Unde. Ei bine, într-o mare clădire, pe Champs-Élysées. Fereastra este imensă. Ca să spun drept e un perete uriaş de sticlă care dă direct spre bulevard. Ce perspectivă!

Isabelle nu mintea. Credea în ceea ce spunea şi se şi vedea acolo.

— Ah… exclamă Monique uluită. Şi atunci ai spus că te vei căsători ca s-o contrariezi pe domnişoara Bridel! Aveam eu de fapt nişte îndoieli.

— Dar acesta e adevărul, protestă Isabelle. O să mă şi mărit. Dar trebuie să şi muncesc, am nevoie de o mulţime de lucruri.

Vorbiră apoi despre Nicolas şi despre Clara. După un timp, Monique întrebă:

— Iei masa cu mine?

— O, nu! Mi-e imposibil. Am întâlnire la ora unu cu Nicolas, într-un restaurant din cartierul lui.

— Iei masa cu el în fiecare zi?

— Normal că în fiecare zi! Doar suntem logodiţi, ce-ţi închipui!

Nu-i preciza însă prietenei sale că ieri a trebuit să-l implore pe Nicolas să accepte să meargă împreună la restaurant. De altfel, nici nu se mai gândea la asta. Isabelle uita întotdeauna foarte repede necazurile.

Cele două prietene se despărţiră în apropierea gării Saint-Lazare, în faţa autoservirii unde Monique îşi lua în mod regulat masa de prânz, promiţându-şi să se revadă.

Capitolul XIV

Duminică după-amiază, Clara părăsi clinica. Mama sa şi tatăl ei vitreg o duseră acasă, cu maşina.

Isabelle o aştepta cu o nerăbdare febrilă, deoarece de la vizita pe care i-o făcuse cu Nicolas, nu mai reuşise s-o vadă. Când se dusese a doua oară la clinică, fusese dat un nou consemn care interzicea vizitele, fapt care o făcuse să-şi imagineze cele mai mari nenorociri. Degeaba i se spusese că nu este nimic neobişnuit în această măsură, luată ca urmare a unor restricţii impuse de modificarea programului de vizite. Neliniştea pusese stăpânire pe ea, ceea ce o făcuse să-şi deschidă sufletul în faţa lui Nicolas, împărtăşindu-i temerile sale. Numai că reacţia acestuia fusese atât de brutală, încât nu îndrăznise să mai insiste; convinsă fiind că Nick n-o poate suferi deloc pe prietena ei.

Din fericire, sâmbătă, Clara pusese să fie anunţată telefonic că biletul său de ieşire este deja semnat şi că, a doua zi, o să vină acasă. De cum auzi deschizându-se uşa de la intrare, Isabelle se repezi în întâmpinarea prietenei sale.

— Ah, Clara… sunt atât de bucuroasă! strigă ea aruncându-i-se de gât.

— Linişteşte-te, Isabelle, – interveni Henriette. Lasă-ne măcar să intrăm. Pentru Clara drumul a fost extrem de obositor şi cred că nu i-ar strica acum puţină odihnă.

Aceste cuvinte avură efectul unui duş rece. Isabelle reuşi să-şi

tempereze entuziasmul şi astfel, cele două femei, urmate de René Fàvre, putură să pătrundă dincolo de pragul uşii. Nefiind pe deplin întremată, Clara era susţinută de mama sa şi acest lucru o mâhni destul de mult pe tânăra ei prietenă, care înregistra şi alte amănunte: în cele câteva zile de spital, Clara slăbise îngrozitor de mult, fusta îi atârna jalnic pe solduri, conturul feţei se subţiase, era palidă şi ochii ei mari şi negri păreau acum şi mai mari, dând întregului chip un aer de profundă tristeţe.

— Patul este deja pregătit, rosti Isabelle, încercând să pară veselă. De-acum înainte o să am eu grijă de tine şi n-o să-ţi lipsească nimic. Ai să vezi!

Într-adevăr, patul era pregătit. Însă dezordinea care domnea în restul încăperii, ridica serioase semne de întrebare legate de talentele de gospodină ale Isabellei. Şi totuşi, numai ea ştia cât de mult se străduise. Deplasase o mulţime de lucruri, ştersese praful, şi nu avea nicio vină dacă rezultatele lăsau de dorit. Dând cu ochii de un buchet mare de margarete, care fusese înghesuit într-un vas mititel, Clara avu un zâmbet înduioşat.

— Ai făcut atâtea pentru mine, rosti ea tandru, şi plăcerea înroşi obrajii Isabellei.

Boar Henriette nu părea să fie deloc impresionată. Ochii ei observau doar harababura din camera fiicei sale: hainele aruncate în dezordine pe scaune, hârţoage împrăştiate pretutindeni şi aspiratorul, sprijinit de calorifer, care nu arata deloc ca şi cum ar fi fost folosit.

— Poate că ar fi bine să mai rămân câteva zile cu tine, îi spuse ea Clarei. René se poate întoarce şi singur la Amiens, ca să participe la reuniunea de mâine a arhitecţilor.

— N-are niciun rost mamă, protestă Clara, întinzându-se pe pat, eu şi Isabelle ne putem descurca şi singure.

Ştiind că soţul ei este total neajutorat atunci când este singur, nefiind în stare să-şi găsească nici măcar o batistă, chiar dacă un teanc întreg s-ar afla la vârful nasului, Henriette nu mai insistă. Dorind totuşi s-o aibă pe Clara lângă ea cel puţin în perioada de convalescentă, reuşi înainte să plece, în jurul orei şase, să-i smulgă fiicei promisiunea că le

va scrie îndată ce se va simţi în stare să călătorească, pentru ca René să vină imediat să o ia.

— Dacă vrei să ieşi undeva, i se adresă Clara Isabellei, când rămaseră singure, nu-i cazul să te jenezi, draga mea. Ştii foarte bine că nu am nevoie în permanenţă de o infirmieră care să stea cu mine.

Dar prietena sa protestă clătinându-şi capul cu energie.

— Nu, n-am să ies nicăieri. Am să stau cu tine.

Făcând un efort, pentru ca vocea să-i fie absolut normală, Clara întrebă:

— Dar… Nicolas, nu o să fie supărat?

— Bineînţeles că nu, se grăbi Isabelle să răspundă, mai ales că astăzi nici nu era liber. În curând, o să apară „Snack-bar" şi, din această cauză este foarte ocupat.

Clara îşi aminti de prânzul acela, în micul restaurant italienesc din strada d'Antin, când el insistase să-i ilustreze coperta discului… Deşi, probabil, nu avusese niciodată cu adevărat intenţia de a-i încredinţa această lucrare. Fusese doar un pretext, o capcană în care ea se lăsase prinsă…

Ca şi cum în acest fel ar fi putut să-şi ascundă suferinţa, Clara închise ochii. Ceva mai târziu, abia reuşi să ciugulească puţin din cina frugală preparată de Isabelle. Mai întâi pentru că escalop-ul era îngrozitor de sărat, şi în plus, mai avea şi aspectul unei bucăţi de cartof fiert; în fine, pentru că nu reuşea deloc să-şi recapete apetitul.

Îşi continuară seara pălăvrăgind şi – de data aceasta – Isabelle făcu din plin onorurile casei. Cu lux de amănunte, ea îi relată Clarei toate necazurile avute în săptămâna trecută şi toată alergătura din ziua precedentă. Ascultând-o, ai fi putut crede că îşi comandase un interior de cameră de epocă, care-o costase trei sute de mii de franci, că „domnişoara" Bridel leşinase din cauza replicilor ei sarcastice şi că doi iluştri academicieni o imploraseră să accepte să le fie secretară, conferindu-i – ca s-o înduplece – un salariu exorbitant. Clara, nu reţinu însă, decât faptul că micuţa reuşise să-şi găsească o nouă slujbă şi că o să înceapă lucrul, chiar de a doua zi. Fapt care i se păru extrem de îmbucurător.

— Şi o să am numai program de după-amiază, îţi dai seama?! în felul acesta o să pot sta dimineaţa cu tine şi mă voi ocupa puţin şi de menaj.

Drăguţ din partea ta să te gândeşti la toate acestea, zâmbi Clara, dar cred totuşi că ar fi mult mai bine dacă, în ceea ce priveşte menajul, ai ruga-o pe portăreasă să ne găsească pe cineva…

Întinsă peste cuvertura care acoperea. Patul, având pe ea doar capotul, Clara era singură. Singură, şi mai ales tristă, timpul era frumos, dar începând cu orele unsprezece razele soarelui nu mai pătrundeau în încăpere şi, din această cauză, ea avea impresia unei zile mohorâte. În plus, apartamentul fiind situat deasupra unei curţi, care nu dădea spre stradă, nu ajungea la ea nici cel mai mic zgomot. De la plecarea Isabellei, care răvăşise totul căutând să-şi găsească o toaletă reprezentativă pentru noile ei atribuţii, Clara încerca să-şi adune o fărâmă de curaj ca să se ridice şi să facă puţină curăţenie. Mai ales că doctorul Sarty spusese că o să treacă să o vadă în cursul zilei şi ar fi fost jenant să-l primească în asemenea dezordine. Cu toate astea, rămânea lungită pe pat, privind absentă farfuria în care micul dejun rămăsese aproape neatins. „Doar n-o să dureze apatia aceasta, o veşnicie…” se încuraja singură.

Şi, totuşi, contrar dorinţelor sale, această stare se prelungea, nereuşind deloc să-şi regăsească vitalitatea şi bucuria de a trăi de altă dată. Trecuseră douăzeci şi patru de ore şi nu aruncase nicio privire schiţelor începute înainte de internare. Asta însemnând că nici măcar munca şa nu o mai interesa.

Se întoarse cu faţa la perete acoperindu-şi ochii cu braţul, căutând în somn, uitarea…

Dormea profund, când soneria de la intrare o făcu să tresară, se ridică brusc în capul oaselor, inima începu să-i palpite în dezordine şi, privindu-şi ceasul brăţară, putu să constate că nu aţipise decât douăzeci ele minute. Îşi înfăşură neglijent capotul pe trupul gol şi convinsă că a venit doctorul, se îndreptă cu paşi nesiguri spre uşă. În timp ce cu o mână încerca să-şi aranjeze părul, încă somnoroasă, deschise fără ca măcar să-i treacă prin gând că ar putea avea o

surpriză. Recunoscându-l pe Nicolas, avu un asemenea şoc încât, ca să nu cadă, trebui să se sprijine de tocul uşii.

El nu o lăsă să-şi revină şi o strânse în braţe, lipindu-şi obrazul de-al ei. Ca prin vis, ea îi auzi vocea:

— Clara…

Un curent brusc de aer se năpusti asupra lor şi uşa se trânti cu zgomot, închizându-se. Clara nici măcar nu tresari. Avea o mină rătăcită, ochii ei ridicaţi spre Nicolas păreau să se îndoiască de ceea ce văd, dar nu se revoltă, el era acolo şi ea se afla în braţele lui. În clipele următoare se simţea ca şi cum ar fi fost eliberată, dezlegată, ca şi cum, închizându-se în spatele lor, această uşă i-ar fi separat de restul lumii, unindu-i pentru totdeauna.

— Nicolas… murmură ea, aproape fără să-şi mişte buzele.

— Da, Clara?

Vorbea cu blândeţe, el însuşi oarecum fâstâcit de această acceptare pe care nu o prevăzuse. Miracolul începuse deja să dispară. Un scurt moment, Clara se lăsase cu totul cuprinsă de vraja acelui chip, a acelei voci şi a acestei prezente care-i lipsise atât de mult. Dar acum, vraja se rupsese. Îşi dezlipi obrazul de-al lui Nicolas privind cum faţa lui începe să se depărteze. Rosti cu greutate:

— De ce ai venit? De ce?

— M-am văzut vineri cu Isabelle, răspunse el cu sinceritate. Mi-a spus că astăzi va reîncepe lucrul şi… ştiam că am să te găsesc singură.

Auzindu-l pe Nicolas pronunţând numele prietenei sale, Clara îşi recăpătă imediat întreaga luciditate.

— Pleacă… îi spuse cu un glas sfâşiat încă de emoţie. Pleacă! Dar, în loc s-o asculte, Nicolas se apropie iarăşi şi cuprinzând-o cu un braţ o conduse spre pat.

— Întinde-te, îi spuse el, obligând-o să-i dea ascultare. De-abia te ţii pe picioare.

— Pleacă… repetă ea, de această dată mai slab.

Numai că Nicolas, era hotărât să nu-i audă vorbele. Se aşeză lângă ea, şoldurile li se atinseră şi el îi prinse mâna. Privirile ei erau rugătoare, genele de-abia mai reuşeau să reţină lacrimile, începuseră

să-i tremure colţurile gurii, dar totuşi, împotriva voinţei sale, degetele i se strânseră peste ale lui.

În tăcere; Nicolas îi contemplă chipul pe care putea să vadă în acelaşi timp, dorinţa şi teama.

— Nu mă mai privi aşa, Clara! izbucni el. Şi încetează odată cu tremuratul acesta. Doar n-am venit ca să-ţi fac rău.

Ea îşi întoarse capul şi privirile i se opriră pe un raft al etajerei de la capătul patului, unde se afla o fotografie, un instantaneu făcut în stradă, al Isabellei. Era îmbrăcată cu impermeabilul ei negru, strâns în talie, şi ochii săi visau…

— Tu nu-mi poţi face decât rău, murmură Clara, mâhnită… N-ar fi trebuit să mai vii niciodată aici. Niciodată!

El îi strânse mâna cu putere.

— Şi ce-ai crezut? Că am să renunţ liniştit doar pentru simplul motiv că tu ai hotărât când erai internată, să te descotoroseşti de mine? Nu, Clara… Nici chiar aşa. Şi mai ales nu fără o explicaţie.

Eliberându-se mâna din strânsoare, ea se retrase într-un colţ. Un capăt al capotului alunecă dezgolindu-i piciorul, dar Clara făcu o mişcare rapidă şi îl trase înapoi peste genunchi.

— Nu este nimic de explicat. Şi de altfel…

Încercase să vorbească pe un ton ferm, dar vocea i se pierdu într-un reproş pe care nu se putu împiedica să nu-l exprime.

— …de altfel, tu eşti acela care m-ai lăsat fără nicio veste după… după…

El o privea cum se chinuia şi ea ştia că nu aşa ceva avusese de gând să spună, nu aici era adevărata lor problemă şi îi era ciudă că vorbise, ca şi cum nu ar fi fost vorba decât despre ei doi.

Brusc, îşi ascunse privirile.

— Dar… mai bine… să nu mai discutăm despre toate astea!

Privind-o în continuare, fără să-i răspundă, se lungi lângă ea şi mâna îi alunecă uşor în deschizătura dezabille-ului. Încet, mângâindu-i umărul, începu s-o tragă spre el, până când, trupurile lor se atinseră.

— Nicolas… îl imploră ea, rezistând din toate puterile dorinţei de-a se strânge cât mai aproape de el: sunt încă bolnavă!

— Știu, dragostea mea, murmură el. Nu-ți fie teamă. Vreau doar să te simt lângă mine, așa… ușor.

— Nicolas…

— Nu-i așa că mă iubești… Clara?

Nemaiputând să reziste, Clara își aruncă brațele în jurul gâtului său puternic și îi înfipse unghiile în ceafă. El se aplecă ușor și gurile lor se întâlniră, într-un sărut sălbatic, violent, cu o pasiune disperată a simțurilor ce le erau frustrate de această îmbrățișare nefinalizată. Tu răsuflarea tăiată se desprinseră apoi unul din brațele celuilalt și se priviră cu aviditate, palizi de dorință, amândoi. Dintr-odată, Clara se desfăcu din strânsoarea brațului care încă o mai ținea prizonieră strigând cu disperare:

— Da, te iubesc! Dar asta nu schimbă nimic. Nimic…

O imperceptibilă undă de duioșie traversă privirile lui Nicolas. Nu venise cu un scop anume, dorea doar să înlăture bariera pe care ea o tot punea între ei; simțise nevoia să o revadă și să o țină iarăși în brațe. Clara îl întâmpinase într-un mod atât de neprevăzut, încât, pentru o clipă, crezuse că de data aceasta totul o să fie simplu. Dar ea o luase de la capăt!

Se ridică cu o mișcare bruscă și, în timp ce Clara, cu chipul răvășit, se așeza pe marginea patului, începu să se plimbe prin încăpere.

— Dimpotrivă. Asta ar putea să schimbe totul, spuse în sfârșit, oprindu-se dinaintea ei. Nu vezi că a sosit momentul să spunem lucrurilor pe nume?

„Și eu, care tocmai asta voiam să nu se întâmple, gândi Clara cu inima cuprinsă de durere. Și iată totuși, iată că s-a întâmplat”. Încercă să-și recapete stăpânirea de sine, încercă încă să mai lupte.

— Nicolas… te rog!

El își scoase din buzunar o țigară pe care o aprinse dus pe gânduri, într-o atitudine de profundă concentrare. Din nou, privirea se opri asupra Clarei.

— M-am gândit și eu la toate lucrurile la care te-ai gândit tu. Din această cauză am ezitat să-ți telefonez așa cum îți promisesem. În

primele zile am reuşit chiar să mă conving că nici nu ţineam să o fac…

Clara profită imediat de ocazia ivită.

— Vezi deci…

Chipul lui Nicolas îşi înăspri trăsăturile. Spusese toate acestea în încercarea de-a justifica atitudinea pe care, acum câteva momente, ea i-o reproşase, fără să ştie prea bine cum avea să continue. Oprindu-i elanul, Clara îl obligase să-şi ducă gândurile până la capăt şi nimicnu-i putea fi mai dezagreabil decât faptul de-a trebui să-şi etaleze stările sufleteşti în faţa unei femei. Oricât de ambalat ar fi fost, ştiuse întotdeauna să-şi impună o atitudine care să nu-l trădeze. Ar fi putut foarte bine să-i spună „te iubesc", dar aceste două cuvinte nu făceau parte din vocabularul său; de fiecare dată când încercase să le rostească, i se opriseră în gât. Reuşi să se descurce, evitând o mărturisire directă.

— Nu te preface că nu înţelegi. Dacă am însoţit-o pe Isabelle atunci când a venit la clinică să te vadă, dacă astăzi mă aflu aici, asta nu poate decât să însemne că dorinţa de-a te revedea a fost mai puternică decât tot restul.

Deşi glasul său nu mai păstra nicio notă de blândeţe, fiecare vorbă pe care-o rostea, reuşea să deschidă o breşă în apărarea Clarei.

— Tot n-ar fi trebuit să… se smiorcăi ea.

Din nou, Nicolas se aşeză lângă ea.

— Dar sunt aici! Şi n-am de gând să plec, înainte de-a ne explica.

Clara ridică uşor din umeri, încercând să pareze:

— N-am mai făcut deja, acest lucru, Nicolas? Prima oară când ai venit aici…

Cu-n gest nerăbdător, el alungă această amintire supărătoare şi deja depăşită, terminându-şi mişcarea prin lăsarea mâinii într-un mod posesiv, pe coapsa Clarei.

— Cuvinte! spuse el, simţind cum căldura trupului ei, învingând efemerul obstacol al desabille-ului, îi ardea degetele. Simple cuvinte care nu spun nimic, cu atât mai mult cu cât asta nu ne-a împiedicat…

Ea îi astupă gura cu palma.

— Taci! Ştii bine că n-avem dreptul. Vreau să uit…

Nicolas, o prinse cu putere de umeri şi-o trase spre el. Simţi pe piept apăsarea sânilor ei tari şi freamătul, asemănător unei trestii în bătaia vântului, care-o cuprinse la contactul cu trupul lui.

— Şi cu toate astea nu uiţi, şopti el cu o voce surdă, la fel cum nici eu nu uit! Spui că n-avem dreptul? Poate nu-l avem. Dar avem, şi unul şi altul, o dorinţă: aceea de-a reîncepe. Şi ştii bine acest lucru! Trebuie deci să existe o soluţie?

Total pierdută, Clara găsi totuşi puterea de-a protesta:

— Nu.

— Ba da! Să-i spunem Isabellei, adevărul.

Cuvintele sunară ca o palmă rapidă, apăsată, pentru că Nicolas nu mai avea timp să se gândească la consecinţe. Nu fusese nimic premeditat şi ajunsese în această situaţie doar pentru că încăpăţânarea cu care Clara continua să-i reziste, îl întărâtase peste măsură. Şi-l mai orbea şi pasiunea pe care nu avea cum să şi-o satisfacă. Astăzi era încă stăpân pe situaţie, dacă circumstanţele ar fi fost altele, ar fi putut chiar să o recunoască… Dar simţea că mâine, ea o să-i scape iarăşi şi această idee, n-o putea accepta. Vorbele rostite mai înainte fuseseră o ultimă şansă, aşa, ca atunci când tragi cel din urmă glonţ în direcţia unui adversar care mai are muniţii, ştiind că acesta este singurul lucru pe care îl mai poţi face…

Acum tăcea, pândind pe chipul Clarei o reacţie. Ca să nu-l mai vadă, ea îşi ţinea ochii închişi şi ar fi preferat mai curând să moară, decât să mai audă glasul acela, care părea că vine de undeva din adâncul ei, şoptindu-i: „Da, probabil aceasta este soluţia, singura… Te iubeşte… El, te iubeşte… Nici nu putea s-o spună mai clar de-atât”.

Cu toată lupta care se dădea în ea, această certitudine o umplu de fericire. Numai că această fericire îi ardea inima. Ceea ce simţea, în sufletul ei, era la fel de insolit ca un cuplet vesel, de sărbătoare, în mijlocul unui câmp de luptă. Şi foarte repede, muzica începu să se îndepărteze, iar atunci când nu se mai auzi de loc, în locul rămas gol, apăru imaginea dramei: imensa şi imposibila suferinţă a Isabellei.

Cuvintele pe care ştia că va trebui să le spună, nişte cuvinte definitive, începuseră deja să i se alcătuiască în minte când un târâit

scurt al soneriei de la intrare, îi întrerupse gândurile, instinctiv, se îndepărtă de Nicolas, îngrozită că ar putea fi Isabelle. Faptul că în acea zi ea începuse serviciul, nu excludea această posibilitate; când era vorba de Isabelle, te puteai aştepta la orice… Bătăile inimii se accelerară atât de mult încât simţi că i se taie respiraţia.

— Nu te duci să deschizi? o întrebă Nicolas, ridicându-se.

Şi lui îi trecuse prin minte că ar putea fi Isabelle, dar această eventualitate nu îl neliniştea câtuşi de puţin. Ba chiar, în situaţia dată, nu i-ar fi displăcut câtuşi de puţin ca evenimentele să decidă pentru el… Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

Încă o dată, soneria se făcu auzită, de această dată prelung şi de abia atunci, se ridică şi Clara.

— Ar putea fi doctorul… zise ea cu o voce şovăitoare, încercând să-şi facă curaj.

Nicolas îşi netezi cracul drept al pantalonului, care se sifonase puţin, apoi, calm, îşi încheie nasturii de la vesta de velur, cam largă pentru el.

— În cazul ăsta, te las.

Se îndreptară împreună spre mica anticameră şi, după o scurtă şi ultimă ezitare, Clara deschise uşa. Era doctorul Sarty. Se simţi atât de uşurată, încât un surâs larg îi lumină chipul.

— Ah… dumneavoastră sunteţi, doctore! Intraţi…

În trecere, Philippe Sarty îşi înclină capul spre Nicolas, căruia din cauza luminii ce abia răzbătea în interior, de-abia îi ghici trăsăturile feţei; oricum nu-şi adresară niciun cuvânt. În cameră, Clara îl invită să ia loc.

— Mă întorc imediat…

Nicolas, gata să plece, se afla deja în pragul uşii. Clara se precipită spre el şoptindu-i grăbită:

— Nu-i spune nimic Isabellei.

Apăsă pe cuvinte şi îl privi rugătoare.

…Nu încă!

El nu-i răspunse, dar se aplecă spre umărul ei şi prin ţesătura uşoară, Clara simţi muşcătura delicată a dinţilor lui. Se înfioră toată şi

fugind, auzi uşa de la intrare închizându-se.

Doctorul Sarty, rămăsese în picioare, părând a contempla micile vase cu răsaduri, orânduite pe o scândură, deasupra caloriferului.

— V-am rugat să luaţi loc, doctore! repetă ea, uşor iritată.

Întorcându-se, Philippe îi surâse.

— Mai curând dumneavoastră sunteţi acea care ar trebui să se aşeze… dacă nu chiar, să vă băgaţi în pat. Nu aveţi o mină prea bună!

Clara ridică din umeri.

— Mă simt foarte bine.

Doctorul se îndreptă spre ea şi prinzându-i bărbia între degete o întoarse cu faţa spre lumina.

— Ar fi un adevărat noroc, fiindcă, mi se pare, că nu sunteţi deloc o pacientă rezonabilă, mai ales, ţinând cont de faptul ca de-abia aţi fost operată.

Ochii aceia de-un albastru deschis, strălucitori şi-n egală măsură cercetători, o jenaseră întotdeauna. Îşi eliberă agasată bărbia şi rosti cu răceală:

— Îmi petrec ore întregi în acest pat, nu credeţi c-ajunge?

El aruncă o privire scurtă asupra cuverturii, mototolite şi îi replică:

— Felicitările mele. Cred totuşi că ar fi în interesul dumneavoastră să petreceţi o bucată de vreme… singură.

Îl privi furioasă şi, numaidecât deveni agresivă.

— De fapt, pentru ce aţi venit, doctore? Ca să mă consultaţi… sau pentru a-mi ţine predici?

— Era un simplu sfat medical, îi răspunse el pe un ton cumva sec. Şi dacă am venit la dumneavoastră, acest fapt se datorează doar buletinului de externare din clinică, pe care aproape mi l-aţi smuls eu forţa, fiindcă, pentru liniştea mea personală, aş fi preferat să vă mai ţin internată câteva zile, până aş fi putut fi sigur că este totul bine. Sper că nu aveţi temperatură

— Nu, nu am.

Şi, în dorinţa de a-l vedea plecat, cât mai repede cu putinţă, Clara se strădui chiar să mai facă vreo câteva precizări.

— Totul este perfect normal. Chiar în această dimineaţă mi-am schimbat singură pansamentul şi cred că o să rămân cu o cicatrice frumoasă. Mulţumesc.

— Acum va trebui să vă aşezaţi! spuse doctorul pe un ton care nu admitea replică şi fără să fi fost invitat, îşi trase el însuşi un scaun, pe care se aşează cu picioarele depărtate, cu palmele aşezate pe coapse, întocmai ca unul care dispune de întregul său timp liber.

Clara se lăsă să cadă pe marginea patului, descoperind indispusă cât este de răvăşit. Cu latul palmei, încercă, absolut inutil, să netezească câteva cute.

— Locuiţi singură? întrebă chirurgul aruncând asupra încăperii o privire circulară.

De la bun început, Clara nu considerase necesară această vizită, şi cu atât mai puţin, o conversaţie. Ar fi dat orice să-l vadă plecat, dar nici nu putea să fie nepoliticoasă.

— Nu, cu o prietenă. Vedeţi în asta un inconvenient?

El surâse. Avea maxilarele largi, dinţii erau mari şi foarte albi. În momentul în care privirea sa îşi mai pierdea din duritate, devenea chiar simpatic.

— Dimpotrivă, cred că această prietenă vă este de un real ajutor în momentul de fată. Cu toate astea, mi-am închipuit că locuiţi la unul dintre părinţii dumneavoastră, fiindcă dacă nu mă înşel, aveţi posibilitatea de-a alege…

Clara fu surprinsă să constate cât de bine memorase tânărul chirurg toate amănuntele pe care i le înşirase, vis-à-vis de situaţia sa familială. Dar, insistenta cu care el se amesteca în treburi care nu-l priveau, câtuşi de puţin, o agasa.

— Ei bine, vă înşelaţi! După cum puteţi constata şi singur, realitatea este alta.

Amuzat, doctorul îşi îngădui chiar să râdă.

— Într-adevăr! înseamnă că nu degeaba m-au picat la psihologie: ar fi trebuit să-mi dau seama că sunteţi o persoană extrem de independentă.

Adăugă, privind-o prietenos:

…Spuneţi-mi… cine era tartorul care ieşea de-aici, tocmai în momentul sosirii mele?

Numai că, acum furia îi înroşi toată faţa şi reacţia ei, fii extrem de violentă.

— Nici măcar nu mă gândesc să răspund la o astfel de întrebare. Şi înainte de toate, nu văd cu ce drept aţi îndrăznit să mi-o adresaţi.

— Pur şi simplu am avut impresia că persoana în cauză nu are o influenţă pozitivă asupra moralului dumneavoastră. Vă rog să mă credeţi că nu am avut nici cea mai mică intenţie de a vă ofensa. În fond, un adevărat medic trebuie să ştie întotdeauna să fie şi prieten, şi confident…

Clara era de-a dreptul depăşită. Atitudinea doctorului o irita în cel mai înalt grad şi-n plus, de când se despărţise de Nicolas, nu-şi mai dorea nimic altceva, decât să fie singură.

— Obişnuiesc să-mi aleg singură prietenii şi, mai ales, nu simt nevoia unui confident.

Într-o clipă privirile doctorului căpătară sclipirea rece a gheţii.

— Foarte bine. Vă rog să vă întindeţi…

Îi dădu ascultare pentru că nu ştia cum ar fi putut să n-o facă şi cu o mişcare bruscă, desfăcu cordonul capotului cu care era îmbrăcată. În momentul când el apropie scaunul de pat, aplecându-se deasupra ei, îşi întoarse, ostentativ privirile în partea cealaltă. Philippe Sarty examină rana care se cicatriza normal, fără să scoată vreun cuvânt, apoi îi palpă abdomenul şi în cele din urmă, pentru a se asigura că nu are temperatură, îi ţinu câteva clipe încheietura mâinii. Acest examen păru să-l satisfacă. Cu excepţia stării de excesivă nervozitate a pacientei, şi care nu era totuşi urmare a intervenţiei chirurgicale suferite, deoarece constatase această surexcitare chiar de la prima consultaţie. De asemenea, nici faptul că slăbise foarte mult nu se datora operaţiei. Fiindcă totul decursese normal şi cazul în sine, fusese de natură benignă.

— Poftă de mâncare aveţi? întrebă el, îndreptându-şi spatele…

Şi fiindcă Clara, îmbufnată, nu catadicsi să-i răspundă, îşi ieşi oarecum din sărite.

— Nu sunteţi deloc o pacientă comodă! Cineva care vrea să vă poarte de grijă, trebuie să fie o persoană deosebit de calmă.

— Şi cine v-a rugat tocmai pe dumneavoastră să aveţi acest calm? se răsti ea, ridicându-se în capul oaselor. V-am rugat eu să treceţi astăzi pe aici, sau m-am plâns că aş avea vreo problemă oarecare? Sau, dacă într-adevăr nu m-aş fi simţit bine şi aş fi avut nevoie de dumneavoastră, nu credeţi că sunt destul de matură, încât să vă pot chema şi singură? Am impresia, doctore, că prea vedeţi lucrurile în negru, prea le luaţi în serios. Iar eu v-am spus deja şi v-am repetat, că mă simt cât se poate de bine. Şi ca să fiu absolut sinceră, m-aş simţi chiar mai bine de-atât dacă nu v-aş mai revedea.

— Cred că este într-adevăr de preferat să renunţ la grija firească ce v-o port, încredinţându-vă unui coleg de-al meu, rosti doctorul pe un ton tăios, ridicându-se atât de brusc, încât fii gata să răstoarne scaunul.

— Ce ziceţi de un psihiatru? adăugă el, accentuând cuvintele.

Vorbele lui avură efectul unei palme şi urmarea nu se lăsă aşteptată prea mult. După ce, în primul moment, Clara îl privi uluită, ca pe unul care-a căzut din lună, apoi imediat îşi acoperi faţa cu mâinile şi izbucni în plâns.

Philippe o lăsă să se liniştească, apoi, cu blândeţe, îi luă mâinile de la ochi, şi Clara nu dădu niciun semn de împotrivire, nici prin vreun gest, nici prin vorbe. Avea încă lacrimi în ochi şi părea confuză şi ruşinată de felul în care se purtase, iar glasul părea al unui copil care ştie că a greşit.

— Scuzaţi-mă. Este adevărat… sunt cam nervoasă.

— Foarte, surâse el, realizând că şocul pe care i-l produsese fusese salutar şi, deci, nu mai avea motive să se arate dezagreabil.

— Am să vă scriu o reţetă, dar cred că este nevoie, în plus, de nişte condiţii mai bune în această perioadă când încă sunteţi în convalescenţă. Nu aveţi posibilitatea de-a pleca din Paris?

— Chiar aveam această intenţie. Mama mea locuieşte la Amiens, în afara oraşului şi vreau să merg acolo, imediat ce tatăl meu vitreg o să poată veni să mă ia cu maşina.

— Aş fi preferat să puteţi merge într-o localitate unde este mai mult soare, dar, decât deloc, mai bine şi aşa. Când credeţi că o să poată veni tatăl dumneavoastră vitreg?

Între timp, rămânând în picioare scrisese reţetă şi acum, după ce i-o dăduse Clarei, în aşteptarea răspunsului, îşi punea stiloul şi notesul în buzunar.

— Nu ştiu nimic precis, fiindcă în momentul de faţă participă la un congres de arhitectură.

— Şi cât ar dura drumul până acolo? Mai mult de două ore, chiar fără să ne grăbim, nu cred… Vinerea următoare, aş putea fi liber, după-amiază şi, dacă sunteţi de acord, vă pot duce eu?

După tot ce se întâmplase până atunci, după felul în care îl primise şi mai ales după felul în care se purtase cu el, o asemenea propunere era ceva cu totul neaşteptat. Acum chiar că nu mai ştia ce să spună.

— Dar… doctore…

— Este o ofertă absolut prietenească. Vedeţi, este foarte adevărat că prietenii trebuie să ţi-i alegi singur… dar sunt momente în viaţă, când prietenii sunt cei care te aleg. Şi, probabil, aceştia sunt cei mai buni. Trecând cu vederea peste momentele dumneavoastră de furie, pe care deocamdată nici nu reuşesc să le înţeleg, vă port totuşi o mare simpatie.

Era, sau mai bine zis părea atât de sincer, încât Clarei îi venea greu să-l refuze aşa, pur şi simplu. Din această cauză, căută o scuză cât mai plauzibilă, şi în acelaşi timp, politicoasă.

— Nu am nici cel mai mic motiv să vă las să faceţi un asemenea efort pentru mine. Timpul dumneavoastră este extrem de preţios…

— Cum credeţi. Dacă totuşi vă răzgândiţi, ştiţi unde mă puteţi găsi.

— Vă mulţumesc, şi schiţă gestul de a se ridica pentru a-l conduce, sperând că în acest fel îl va împiedica să mai insiste. Dar Sarty o opri cu o uşoară apăsare a mâinii, obligând-o să se aşeze din nou.

— Nu vă deranjaţi! Găsesc drumul şi singur… la fel de bine pentru a pleca, cât şi pentru a reveni. Fiindcă, bineînţeles, am să revin.

Cred că aţi observat deja că sunt încăpăţânat.

— Da, am observat, zâmbi ea, absolut dezarmată.

Era tocmai pe punctul de-a se întoarce spre uşă, când observă pe etajeră, în faţa unei cărţi, fotografia Isabellei. Din nou, îl birui curiozitatea.

— Este prietena dumneavoastră? Sau poate vreo soră?

— Sunt singurul copil al părinţilor mei. Ea este prietena cu care locuiesc.

— E tare drăguţă…

— Da.

Dintr-odată, fără să-şi dea seama care este cauza acestui imbold, adăugă:

— …Tânărul pe care l-aţi întâlnit la venire este logodnicul ei. Venise să vadă cum mă mai simt.

Un surâs fericit, care urmă unei clipe de neîncredere, lumină dintr-odată chipul doctorului.

— Este cert, n-am stofă de psiholog! Dar îmi pare bine că nu este aşa cum mi-am închipuit eu.

Deja, Clara regreta precizarea făcută, care nu-şi avea locul şi care suna, într-un fel, a justificare. Nu-şi putea da seama ce anume o împinsese să spună toate acestea, şi din nou se enervă, dar de data aceasta, reuşi să se domine.

— De ce vă pare bine că nu este cum aţi crezut?

— Fiindcă am impresia că femeia care-l va lua de bărbat nu o să se amuze în fiecare zi.

— Dar bine… nici nu aţi avut timp să-l vedeţi cum trebuie.

— Într-adevăr. Nevăzut, necunoscut… Mi-a părut un tip cam sălbatic!

Ca să nu înceapă o nouă discuţie, mai ales despre Nicolas, Clara se forţă să zâmbească.

— Cred că nu trebuie să vă încredeţi prea mult în prima impresie, doctore. Singur aţi spus-o.

— Poate că aveţi dreptate… Ei, dar acum chiar trebuie să vă las să vă odihniţi. La revedere.

Clara îi întinse mâna şi îl privi în timp ce se îndrepta spre ieşire. Era masiv, impozant şi, deşi mai scund decât Nicolas, avea umerii mai largi şi lăsa impresia unei puteri şi siguranţe ieşite din comun. Lovi în trecere un portmantou din vestibulul de la intrare şi ea rămase privind balansul vestei sale roşii de piele, mult timp după ce doctorul ieşise. În cele din urmă, devenind conştientă de apatia care-o cuprinsese, luă farfuria cu resturile micului dejun şi o duse la bucătărie. Apoi, reîntorcându-se, încercă să facă puţină ordine prin cameră, dar obosea la cel mai mic efort şi nu avea chef de nimic. Epuizată, se trânti pe pat şi întorcându-se cu spatele la fereastră, se făcu covrig cufundându-se într-un somn greu, fără vise.

O trezi răcoarea. Ameţită şi cu o senzaţie de greaţă, se ridică să închidă fereastra. Cerni se acoperi cu nori negri şi se pornise vântul. În întreg Parisul se aprindeau luminile şi Clara îşi dădu seama că era trecut de opt şi jumătate. Se nelinişti imediat şi inima începu să i se zbată cu putere, Isabelle nu se întorsese…

Trecură douăzeci de minute de aşteptare crispată. „Nu-i spune nimic Isabellei”, îl rugase pe Nicolas înainte să plece. Dar el nu-i răspunsese nimic, nu-i dăduse niciun fel de asigurare şi, poate, în timp ce ea dormea fără nicio grijă, ireparabilul avusese loc. Şi-o închipuia pe Isabelle, rătăcind de-a lungul străzilor cu o privire goală şi purtând în suflet o durere de care, vinovată era ea.

Gândurile îi fură, întrerupte de zgomotul cheii în uşa de la intrare şi sări din pat, întrebând în timp ce alerga să deschidă:

— Tu eşti, Isabelle?

— Da, eu sunt.

Chipul Isabellei care rămăsese în pragul uşii cu privirile aţintite asupra cheii ce îi rămăsese în mână, exprima o vie mirare.

— Ăsta da, noroc. Nu. Credeam că o să mai reuşesc să o scoţ din broască. Ştii se cam uzase şi-am încercat să improvizez ceva cu guma de mestecat. Dar, n-a mers. Părea, perfect senină şi preocupată doar de incidentul cu cheia, ceea ce însemna că Nicolas. Nu-i spusese nimic.

— Trebuia să suni.

— N-am vrut să te deranjez. Credeam că te-ai culcat… Cum te

mai simţi?

Surâsul ei adorabil nu făcea decât să confirme faptul că nu ştia nimic. Pentru o clipă, Clara închise ochii şi în sufletul ei mulţumi cerului că nu s-a întâmplat nimic rău.

— Mă simt foarte bine. Dar tu? Cum merge la noul serviciu?

— Este absolut pasionant, răspunse Isabelle intrând în cameră şi aruncându-şi – după bunul ei obicei – geanta pe un scaun şi haina pe un altul. Stai să-ţi povestesc… Dar nişte clor, nu avem pe-aici?

— Ba da. Pentru ce îţi trebuie?

— Uite-te şi tu ce mâini am. A sărit banda de la maşina de scris şi nu-ţi spun ce m-am chinuit s-o pun fa loc… şi nici măcar n-am reuşit. Cu toate astea nu m-am dat bătută. Am continuat să scriu la maşină, deşi literele sunt foarte tăioase şi-au făcut în hârtie numai găuri. Nu este chiar atât de uşor să citeşti, dar cel puţin, şefii mei or să-şi dea seama că nu am stat degeaba. Ba chiar mi-a luat foarte mult timp, fiindcă trebuia mereu să mă aplec ca să văd ce-am scris. Asta nemaivorbind de dictafonul ăla, care are şi părţile lui bune dar şi rele. Ştii, Raymond şi Jacques dictează pe rând împreună, şi din când în când se mai şi ceartă. Eu nu ştiu niciodată dacă ceea ce spun ei, face parte, sau nu, din roman. Închipuie-ţi c-am scris de cel puţin zece ori: „la naiba, lasă-mă să vorbesc!" crezând că asta face parte din text, ca să-mi dau seama mai târziu că nu era aşa. Pentru că personajele romanului, îşi vorbesc cu dumneavoastră. Noroc că niciunul dintre patronii mei nu era astăzi la birou, aşa încât am avut tot timpul să fac corecturile de rigoare.

— Cu cerneală simpatică, desigur, o ironiză Clara prietenește. Interminabila vorbărie a Isabellei, continua ei veselie îi creau un sentiment de eliberare.

— Toate astea m-au făcut să întârzii foarte mult şi Nicolas a trebuit să mă aştepte la Flore, aproape trei-sferturi de oră. Nici n-am avut timp să stăm de vorbă, fiindcă ne-am despărţit aproape imediat. Era furios, dar ce să-i faci. Avea întâlnire la opt pentru înregistrarea cântecului său, care va intra în repertoriul lui Tony Roy, la Alhambra. De altfel, chiar cântecul său a inspirat ilustraţia copertei discului.

— Şi când îl mai vezi?

— Mâine, desigur… ştii bine că nu putem sta două zile despărţiţi.

— Desigur, zise Clara gânditoare.

În acel moment sună telefonul.

— Răspunde tu, strigă Isabelle, îndreptându-se spre baie. Eu trebuie să-mi curăţ mâinile.

Fluierând, dădu drumul la apă, în timp ce Clara ridică receptorul.

— Alo… Ascult!

— Tu eşti, Clara? răsună în aparat vocea dură a lui Nicolas. Isabelle a ajuns?

— Da… şi receptorul începu să-i tremure în mână, vrei să…

Coborându-şi vocea el o întrerupse.

— Cu tine vreau să vorbesc. Trebuie să-ţi spun… De-abia m-am întâlnit cu ea, dar n-am avut curajul…

La rândul ei, căutând să scurteze această discuţie fără rost, Clara îl întrerupse.

— Da, ştiu.

— Clara. Acest curaj doar tu mi-l poţi da. Spune-mi un sigur cuvânt şi… dar nu vreau s-o sacrific degeaba! înţelegi?

— Da, înţeleg, răspunse ea scurt şi puse receptorul în furcă, evitând s-o privească pe Isabelle, care tocmai apăruse în pragul uşii.

— Cine era?

— Fabry. Este neliniştit din cauza desenelor sale.

— Oh! Doar n-ai de gând acum să te apuci de lucru?

— Nu. De altfel, vineri vreau să plec la Amiens.

— Cum vineri? Parcă spuneai că tatăl tău vitreg…

— Astăzi a venit să mă consulte doctorul Sarty şi, auzind că vreau să merg acolo, s-a oferit să mă conducă. Cred că am nevoie să mă odihnesc cu adevărat, aşa încât, o să-i accept propunerea.

De abia după ce luă această hotărâre şi se auzi rostind-o cu voce tare, avu curajul să-şi privească prietena.

CAPITOLUL XV

„Da' norocoasă mai sunt!", se gândi Isabelle, ieşind din staţia de metrou. Bizuindu-se pe timpul frumos din ultimele două zile, plecase de-acasă îmbrăcată cu rochiţă subţirică şi decoltată, dar, din nefericire, furtuna care începuse în timpul călătoriei sale subterane o punea acum într-o situaţie cam neplăcută. Deşi era în întârziere, rămase o vreme la adăpost, sperând că ploaia se va opri, însă, din câte se părea, norii erau hotărâţi să-şi verse întreaga cantitate de apă.

Luându-şi inima în dinţi, Isabelle traversă în fugă strada Étienne Marcel, îndreptându-se spre strada Tiguetonne. Dar ghinionul continuă s-o urmărească: nimeri într-o băltoacă şi se stropi pân' la genunchi. Enervată, lăsă să-i scape o vorbuliţă care, deşi în decursul istoriei fusese folosită de un ilustru general, o făcu pe o bătrânică să-şi întoarcă indignată, de sub umbrelă, privirile după ea. Mânioasă, Isabelle se scutură ca un căţel aruncat în apă şi intrând în imobil începu să urce scara, părându-i-se că miroase mai rău ca de obicei. Din cauza ploii probabil, care, ca şi-n grădini, accentua efluviile.

„Nu-i de locuit aici" – îi trecu prin minte, apăsând pe butonul soneriei, cu fruntea lipită de uşă. Când i se deschise, fu cât pe ce să cadă în braţele unui individ cu o statură impresionantă, al cărui aspect o descumpăni. Părul roşcat şi creţ făcea una cu barba-i legată şi la fel de creaţă. Privindu-l stupefiată, aproape speriată, ea descoperi, totuşi în această claie de păr roşcat, doi ochi, un nas, ba chiar şi o gură, descoperire care o mai liniştiră. Zicându-şi apoi, că nu există niciun motiv să-l întâlnească în acest loc pe omul zăpezilor, trase concluzia că se află în faţa celei de-a doua jumătăţi de romancier, pe care încă nu avusese onoarea s-o cunoască în cele trei zile de când lucra pentru cei doi distinşi scriitori asamblaţi sub pseudonimul „Rayjac".

— Sunteţi, desigur, domnul Jac? spuse Isabelle, miorlăindu-se şi făcând graţii din umeri.

Omul cu claia de păr încuviinţă cu o plecare a capului şi zâmbi arătându-i că are şi dinţi, apoi adăugă cu o voce care ar fi acoperit o baterie de tunuri:

— În carne şi oase. Jacques Varais – Iar dumneata nu poţi fi decât domnişoara Isabelle, noua noastră secretară.

— Da, răspunse ea, continuând să se simtă intimidată, am întârziat puţin, fiindcă începuse să plouă când am ieşit din staţia de metrou.

— Din păcate, o întrerupse scriitorul, ridicând spre tavan nişte ochi de culoarea şocolatei cu lapte, luna mai nu ne-a fost defel favorabilă şi nici iunie nu pare să debuteze sub auspicii mai fericite.

Negăsind nicio replică pe măsura unei fraze atât de bine alcătuite, Isabelle avu înţelepciunea să tacă şi, îndreptându-se spre măsuţa unde se aflau maşina de scris şi vechiul dictafon, se aşeză, pregătindu-se să-şi pună căştile de ascultare la urechi. Dar un gest al patronului o opri.

— Nu… aşteaptă puţin.

Cu o expresie de durere care-l schimonosea între mustaţă şi barbă adăugă:

— E proastă! Dezastruoasă! Nepublicabilă.

Trebuie să reluăm totul, de la capitolul unsprezece.

Se aplecă peste umărul Isabellei pentru a găsi un text în ultimele pagini dactilografiate în ajun, oferindu-i astfel prilejul să constate că până şi-n urechi avea păr. Reprimându-şi un frison, ea se trase uşor într-o parte, pentru a-şi feri braţul gol de atingerea hainei de antilopă a scriitorului.

— Sincer vorbind, întrebă acest om al cavernelor, ce părere ai despre el dacă ar fi revizuit şi corectat conform normelor lumii civilizate?

Bineînţeles că Isabelle nu avea nicio părere. Şi era destul de greu să prindă din zbor cuvintele şi să le dactilografieze cu ortografia cuvenită, aşa că nu mai putea fi atentă la gândirea profundă a autorului.

— Mie, mi se pare că e foarte bine.

Jacques Varais făcu un gest ce voia să exprime o adâncă tristeţe şi aerul său de suprem dezgust se accentuă şi mai mult.

— Eu nu cred deloc că ar fi aşa. În literatură, romanul poliţist este aidoma calamburului faţă de spirit; un rahat.

Emise această reflecţie, pe un ton declamator, cu capul şi cu

braţele ridicate, de parcă i s-ar fi adresat lui Dumnezeu însuşi. Aducea cu un actor al cărui nume Isabelle nu şi-l putea aminti, dar pe care îl văzuse jucând în *Ruy-Blas*.

— Din nefericire, trebuie totuşi să trăim, reluă maestrul, cu emfază. Astăzi, dacă nu ai nimic împotrivă, vom lăsa baltă această lucrare deprimantă şi ne vom apuca de alta. O operă personală, de care nu ne vom ocupa chiar acum.

Plină de admiraţie, Isabelle introduse în maşina de scris o filă de hârtie, convinsă că i se va dicta direct. Dar Jacques Varais o întrerupse din nou.

— Nu te grăbi! Pentru mine, a lucra înseamnă, înainte de toate, a gândi. Or, pentru a gândi am nevoie de o ambianţă, de un climat propice creaţiei şi-ţi închipui, desigur, că inspiraţia nu poate rodi într-o asemenea cocioabă.

Întrucât ea încuviinţase, fără să priceapă despre ce-i vorba, şi maestrul sesizase acest amănunt, el îi preciză că muza sa, astăzi se plimbă pe malurile Senei, ceea ce vor face şi ei, Isabelle trebuind să-şi ia hârtie şi creion pentru a putea culege preţioasele fructe ale imaginaţiei romancierului.

— În fond, adăugă el, văzând nedumerirea de pe chipul fetei, cred că şi pentru dumneata acest lucru va fi mult mai plăcut, decât să rămâi închisă aici, între aceşti patru pereţi mucegăiţi.

— Desigur, răspunse ea, aruncând o privire timidă spre fereastră. Doar că nu mai plouă…

Pentru a-i demonstra că, indiferent de timpul de afară, el era hotărât să facă ceea ce spusese „fac” puse pe umerii fetei un vechi impermeabil, care aparţinea probabil lui „Ray”, deoarece nu-i ajungea decât până la glezne, şi ea îşi urmă ascultătoare patronul, după ce-şi băgase în buzunarul din dreapta, un blocnotes şi un pix…

Ploua în continuare, dar cerul începuse să se însenineze, încercând să ţină pasul, Isabelle aproape că alerga. Înalt, păşind grăbit, cu nişte pantofi ultra-ascuţiţi ce păreau să aibă cei puţin numărul patruzeci şi şase şi făceau un contrast puternic cu pantalonul foarte strâmt, ciudatul patron al Isabellei era din punctul de vedere al

dimensiunilor, un tip într-adevăr reprezentativ.

Fiu al unui măcelar din arodismentul paisprezece – al cărui cel mai bun prieten era farmacistul din colţ, cu care împărtăşea aceleaşi opinii politice – Jacques fusese hrănit de mic cu muşchiuleţ şi calciu, ceea ce ajutase şi mai mult naturii, şi aşa generoase; la treisprezece ani avea deja un metru şi şaptezeci şi nouă de centimetri şi cântărea şaptezeci şi şapte de kilograme. Bineînţeles că vrednicul măcelar vedea pe drept cuvânt, în acest uriaş pe succesorul său. Numai că doamna Varais avea alte ambiţii pentru acest mic Hercule, dorind să-l vadă profesor. Conform însă principiului că socoteala de-acasă nu se potriveşte cu cea din târg, tânărul Jacques fusese nevoit să renunţe la studii, după ce, cu câteva luni înainte de a împlini douăzeci de anii căzuse pentru a patra oară la examenul de bacalaureat. Talentul de prozator şi-l descoperise în armată, datorită unei asidue corespondenţe cu o fată din cartierul său. Corespondenţa, de altminteri, nu durase foarte mult timp, curmându-se spre uimirea bietei fete – brusc şi fără nicio explicaţie. Şi, la urma urmelor, cine ar fi putut să-şi închipuie că tânăra scriitor, îndrăgostindu-se de propriile-i scrisori (atât de frumoase le găsea) renunţase să le mai trimită după ce le scria, păstrându-le pentru a le putea reciti, spre propria-i satisfacţie şi pentru a le citi celor din anturajul său, care, în unanimitate le găseau geniale. Un oarecare Raymond Candry, camarad de-al său, nu se mulţumi numai să-şi manifeste admiraţia, ci îi făcu şi o propunere.

— Am şi eu oarecări aptitudini pentru scris, dar nu chiar în aceeaşi măsură. Am foarte multe idei şi excelez în dialoguri. Numai că nu prea reuşesc să creez atmosfera de rigoare şi mă rătăcesc de-a binelea când e vorba de psihologia personajelor.

Tu mi-ai putea da un sprijin pentru realizarea unui extraordinar scenariu poliţist pe care-i am deja în minte. Şi ăsta dacă o să meargă – ar fi doar primul dintr-o serie, pentru care mă fac forte să găsesc subiecte. S-ar vinde ca pâinea caldă.

Aşa luase fiinţă, după efectuarea stagiului militar, asociaţia „Rayjac". Numai că primul roman nu speriase pe nimeni, iar următoarele, dificil editate, se vânduseră mai curând ca timbrele

pentru Crucea-Roşie, decât ca pâinea caldă.

Fiind convins de geniul său, Jacques arunca întreaga responsabilitate a acestor nereuşite în cârca asociatului său, pe care, în ciuda inepuizabilului stoc de idei, pe care le avea, începuse să-l dispreţuiască. El pretindea, de altminteri, că nobilul produs al gândirii sale nu are nevoie de subiecte şi ca urmare, începuse fără colaborarea lui Raymond, o lucrare intitulată provizoriu *Coma mentală*. Rezultatul: în patru luni ouase nouă pagini. Dar ce pagini!

Respectându-i tăcerea, Isabelle continua să alerge alături de el. Traversară strada Rivoli şi, luând-o de-a lungul Louvrelui coborâră spre Pont Royal. Trecând prin faţa ştrandului, fata se opri o clipă. În pofida recentei ploi, amatorii de plajă continuau să aştepte cu încredere reapariţia soarelui. Îi privi cu invidie, dar pentru că patronul ei îşi continua drumul, trebui să alerge din nou după el, ca să-l ajungă din urmă, ţinându-şi cu o mână impermeabilul care-i aluneca de pe umeri.

— Să ne aşezăm acolo, îi spuse el, indicându-i câteva trepte care coborau până-n Sena.

Deci, aici era locul unde-şi. Găsea inspiraţia, chiar în faţa ceasului de la gara Orsay. Isabelle se aşeză cuminte lângă el, având pregătite la-ndemână cele necesare scrisului şi aşteptă cu picioarele încrucişate, un cot proptit în genunchi şi bărbia sprijinită-n palmă. Jacques părea întruchiparea Gânditorului. Căutându-şi o preocupare în timpul meditaţiei maestrului, Isabelle începu să se joace cu resortul pixului, dar observând privirea încruntată care se ridică spre ea, renunţă să mai facă zgomot şi se mulţumi să privească în lungul apei pe care pluteau şomoioage de paie, plecate probabil de la Bercy. Se făcuse cald şi, scoţându-şi impermeabilul simţi pe umeri mângâierea plăcută a razelor soarelui. La urma-urmelor, munca asta era destul de plăcută, deşi, dacă Nicolas ar fi trecut întâmplător pe-acolo şi-ar fi văzut-o, cu greu l-ar fi putut convinge că lucrează… Trebuie neapărat să-i povestească despre asta. Ce-o să se mai mire!

— Eşti aici? ajunseră până la ea, de undeva de departe, cuvintele lui Jacques.

— Da… da, domnule, răspunse uşor speriată, deoarece la început, auzindu-i timbrul vocii, crezuse că tună. Şi se întoarse spre el ca să nu fie stânjenită, în timp ce scrie, de soarele care acum îi bătea în faţă.

El începu să-i dicteze:

„Maxime nu făcea parte din categoria fiinţelor al căror spirit se revendică de la o filosofie elementară, pe care ulterior o îneacă în noianul unor idei noi. Depindea de el însuşi certitudinea că imponderabilul este legat de elevaţia supra umană cu căutarea absolutului. Sufletele obişnuite rămân adesea dependente de un senzorial uniform, pe câtă vreme el, care ştia asemenea Medeei care se despărţise de Absyrte, fugea de pasiunea ce şi-o disecase, cu pumnii apăsaţi în orbite…

Jacques se întrerupse brusc, pentru a-şi trage răsuflarea şi o întrebă neliniştit pe Isabelle:

— Înţelegi cel puţin despre ce-i vorba?

— O, da, desigur, se grăbi ea să încuviinţeze, cu mintea aiurită de acest delir literar.

— Ai scris tot?

— Absolut totul.

Avusese grijă să nu folosească metoda steno, care de multe ori te poate păcăli şi îşi promise, în sinea sa, că va căuta într-un dicţionar să afle cine sunt acele două personaje, Medeea şi Absyrte, ca să nu le stâlcească numele.

— Foarte bine, spuse Jacques, uşurat. Fiindcă, vezi tu, drăguţă, gândirea nu este ceva mecanic. Scânteia, cea adevărată, nu sare de două ori. Pentru astăzi, este de ajuns.

Se ridică, iar Isabelle, după ce făcu impermeabilul ghemotoc şi îl puse sub braţ, îl imită. Parcurseseră din nou acelaşi drum, de-a lungul cheiului, de data aceasta în sens invers.

Mulţumit că reuşise să-şi mai despovăreze geniul de surplusurile acumulate, Jacques fluiera fără grijă. Chiar dacă îi vor trebui zece ani, sau poate chiar douăzeci, pentru a-şi termina lucrarea, el era sigur că aceasta va fi o capodoperă. *La* naiba cu literatura de larg

consum spre care-l împinsese, cu realismul său, Raymond Candry. Slavă Domnului, hălcile de carne erau încă suficiente în prăvălia tatălui său ca să-i permită să aştepte liniştit ora triumfului.

Toate acestea, Jacques, i le comunică Isabellei între o trecere de pietoni şi o cafenea de pe strada Rivoli, pe terasa căreia s-au oprit să bea o cafea.

— Deci o să-mi pară rău pentru tine, dragă Isabelle, dar cred că a venit timpul să mă descurc singur, ceea ce înseamnă că vei rămâne doar secretara lui Raymond. Doar dacă…

— Doar dacă ce?

Înainte de a răspunde, Jacques îşi scoase din buzunar pipa, o umplu cu tutun dintr-un săculeţ şi o aprinse.

— Doar dacă nu vei prefera să lucrezi numai pentru mine.

Era într-adevăr ceva neaşteptat, Isabellei nu-i trecuse niciodată prin minte că se va ivi cândva un asemenea conflict între patronii ei, pe care-i credea la fel de uniţi ca jumătăţile lor de prenume. Acum, se vedea pusă în faţa unui caz de conştiinţă. Raymond era într-adevăr foarte drăguţ, dar acum nu-l mai putea considera demn de serviciile. Ei. Cum să pui în balanţă elucubraţiile lui de băieţel care joacă „liniuţa", sperând să câştige niscaiva parale cu geniul lui Jacques? Cu toate astea, avu o uşoară ezitare.

— Dumneavoastră sunteţi, desigur acela care doriţi, să vă mutaţi în Champ-Élysées?

Jacques avu un gest vag.

— Nu ştiu exact unde mă voi instala. Deocamdată, însă nu se va schimba nimic, căci din păcate trebuie să-l ajut pe Raymond să termine acel insipid: „40 de grade sub pământ".

— Adevărat, suspină fata. Şi după aceea… ce-o să se facă fără dumneavoastră?

— Habar n-am.

— Ham-ham!

— Poftim?

— Scuzaţi-mă, răspunse ea roşind până-n vârful urechilor, mi-a scăpat fără voia mea. Habar n-am… ham-ham.

— Am un ciudat simţ al poeziei, remarcă maestrul, oarecum înţepat şi. Ridică halba cu bere pe care tocmai i-o adusese chelnerul.

Pentru a-şi ascunde stânjeneala, Isabelle dădu peste cap halba ei, prilej de pe urma căruia se alese cu o superbă pereche de mustăţi spumante.

— Şterge-te la gură, o sfătui Jacques, surâzând împotriva voinţei sale, fiindcă altfel poţi fi confundată cu peştişorul – Clemenceau.

În loc de şerveţel ea îşi folosi dosul palmei şi, privindu-l se gândi că este chiar drăguţ când binevoieşte să zâmbească. În ciuda păroşeniei sale, părea foarte tânăr şi Isabelle nici n-ar fi putut să şi-l închipuie fără barbă, pe care nu era exclus s-o fi avut chiar de la naştere.

— Eu am o întâlnire importantă, îi spuse Jacques, care s-o mai tapeze pe maică-sa de nişte bani, aşa încât nu mă mai întorc la birou cu tine. În cazul că Raymond nu este acolo, uite cheia şi nu ai altceva de făcut, atunci când pleci, decât s-o pui sub preşul de la intrare. Te rog să dactilografiezi astă seară ce ţi-am dictat… în şapte exemplare.

Regretând atmosfera aceasta plăcută care o făcea să se simtă bine, Isabelle se ridică cu o evidentă părere de rău.

— Am înţeles domnule, răspunse ea respectuos.

— Nu-ţi uita impermeabilul…

Se întoarse din drum şi adună de jos impermeabilul care alunecase lângă scaun, apoi plecă liniştită visând deja la viitoarea ei menire de secretară a unui om de geniu. De pe acum fericită că nu va trebui să bată la maşină decât acele câteva rânduri dictate de Jac, fiind de la sine înţeles, că bazaconiile de pe dictafon, nu fac doi bani.

Doar să nu aibă ghinionul să-l întâlnească pe Raymond care să-i dea, cu vocea lui piţigăiată, alte instrucţiuni…

Al doilea patron nu era la birou, dar cele câteva rânduri lăsate de el, îi dădură mai multă bătaie de cap decât îşi putuse ea închipui. Cu cât înainta în text, cu atât înţelegea mai puţin. Degeaba apelă la ajutorul dicţionarului. Faptul că tatăl Medeei fusese regele Calchidelor, iar ea fugise cu conducătorul Argonauţilor nu o ajută deloc să priceapă motivul pentru care Maxim, fugind de pasiunea pe care şi-o disecase,

trebuia să-şi înfunde pumnii în *arbitru*! (Fiind tot timpul cu capul în nori, scrise în loc de orbite, arbitru). Din cele şapte exemplare dactilografiate toate deodată, doar patru erau vizibile. Se apucă să rescrie celelalte trei exemplare, dar puse indigoul de-a-ndoaselea – lucru de care-şi dădu seama doar la sfârşit şi trebui să repete operaţia. Din această cauză termină lucrul de-abia la ora şapte şi când ajunse la Flore, unde trebuia să fie de la fără un sfert, nu-l mai găsi pe Nicolas. Mai rămăsese totuşi o jumătate de oră sorbind o Coca-Cola, agasată de privirile insistente ale unui puşti blond aflat – se vede treaba – în călduri, dar pricepu în cele din urmă că Nicolas nu o aşteptase. Bineînţeles asta nu din cauză că întârziase ea un Fleac de douăzeci de minute. Probabil avusese iarăşi o întâlnire de afaceri cum i se tot întâmplase de vreo săptămână, de când cu pregătirile pentru lansarea noului său cântec. Erau însă şi aspecte cărora Isabelle nu le putea găsi tot atât de uşor o explicaţie. Ca de pildă, faptul că în loc să se bucure, el se afla tot timpul într-o dispoziţie foarte proastă, tot încruntat şi nemulţumit. Cu o seară înainte, îi făcuse ditamai tărăboiul, decât fiindcă răsese prea tare pe stradă şi unii care n-aveau ce face, se uitaseră mai lung în direcţia lor. Stătuseră împreună doar câteva minute apoi el o lăsase în staţia de autobuz, uitând, la despărţire, să o sărute.

Reamintindu-şi melancolică toate astea, Isabelle continua să tragă din paiul aflat în paharul ce se golise, producând nişte sunete caraghioase de tetină, suptă vârtos de un nou-născut. Dintr-odată se gândi că lui Nicolas nu i-ar fi plăcut deloc starea ci de apatie şi chemă chelnerul să plătească, lăsându-i cincizeci tic franci bacşiş, ca să nu-şi mai bată capul cu socotitul şi ieşi în stradă.

— Tristă? se interesă o voce în spatele ei.

Întorcându-se, îl recunoscu pe băiatul care o privise atât de stăruitor în local. Înălţă exasperată din umeri şi îşi dădu ochii peste cap, în genul „Of, Doamne”! dar puştiul nu renunţă doar pentru atâta lucru.

— N-a venit?... Urât din partea lui! Şi-acum, Ofelia, unde te duci?

— La morgă, îl fulgeră Isabelle cu privirea. Şi dacă vrei să mă

însoţeşti, o să-mi facă o mare plăcere să-ţi indic drumul.

Băiatul începu să râdă, arătându-şi nişte dinţi laţi şi depărtaţi, apoi, fără altă introducere, o apucă de braţ.

— Nu preferi să bem ceva împreună?

Jos labele! mârâi Isabelle, prevenindu-i peste mână. Şi să ştii că nu obişnuiesc să mă compromit cu primul castor care-mi iese-n cale.

Ignorându-şi asemănarea cu o rozătoare, băiatul trase concluzia că are de-a face cu una care-şi dă ifose şi deoarece chiar atunci apăru o brunetă cu rotunjimi care de care mai apetisante, o lăsă pe Isabelle să-şi continue drumul singură. El avea o seară liberă pe care dorea s-o petreacă într-o companie agreabilă. Mai trebuia doar să se hotărască în alegerea partenerei.

În autobuzul care o ducea spre casă, Isabelle continuă să se gândească la Nicolas. Nu că i-ar fi stat în obicei să adâncească prea mult lucrurile, dar de câtăva vreme, el nu mai era acelaşi, îşi promise să stea de vorbă cu Clara chiar în acea seară despre frământările ei, convinsă fiind că aceasta o va ajuta să înţeleagă ce se întâmplă. Şi, în acest caz, în mod sigur va reuşi, la fel ca în alte dăţi, să-i ridice moralul.

Numai că atunci când ajunse acasă nu o găsi pe Clara singură. Împreună cu ea, se afla tatăl său bun, care conform obiceiului, era foarte gălăgios.

— Ia te uită… Isabelle! Tocmai vorbeam de tine… îi spusesem Clarei că eu şi Irène vrem s-o invităm duminică la noi, la masă, că vine şi băiatul nevesti-mii în permisie… Dar mi-a spus că ea pleacă la Amiens şi-atunci m-am gândit că poate ai să vii tu…

Tocmai termina de fumat un trabuc şi camera era plină de fum. Aproape înecându-se, Isabelle îi răspunse:

— Sunteţi foarte amabil, domnule Bernardini, dar… mai mult ca sigur am să fiu ocupată.

Lèonard Bernardini îşi trase o palmă peste frunte.

— Într-adevăr, uitasem că eşti logodită. Oricât ar părea de curios, nu reuşesc deloc să mi te închipui în această ipostază, îmi pare rău că n-ai să poţi yeni… Armând s-ar fi bucurat să vadă în casă o persoană tânără. Bine… Acum, eu trebuie să plec. Astă seară, Irène face

spaghetti şi m-a avertizat că fix la ora opt şi un sfert, le pune să fiarbă.

Îşi stinse trabucul pe marginea unui ghiveci şi, la fel de zgomotos ca de obicei, o sărută pe Clara de mai multe ori. Îndată ce-l văzu plecat, se repezi să deschidă larg fereastra.

— Miroase a crematoriu aici. Nu te-ai asfixiat, Clara?

— Nu, dar sunt foarte obosită. Papă a stat aproape două ore şi a vorbit tot timpul. Dacă chestia asta nu te supără, aş vrea să mă culc. Portăreasa a făcut cumpărăturile şi găseşti tot ce-ţi trebuie pentru cină, în frigider.

Era într-adevăr foarte palidă şi tânăra ei prietenă, deşi aşteptase cu nerăbdare să se sfătuiască cu ea, nu îndrăzni, oricât de dezamăgită ar fi fost, să protesteze. În vreme ce Clara se lungea în pat, ea îşi puse la fiert două ouă, însă datorită neobişnuitului fapt că nu-i era foame, le mâncă fără pâine. În schimb, doar aşa fiindcă era pofticioasă, îşi umplu un castronaş cu căpşuni, continuând să fie frământata de gânduri. „Dacă Clara n-a adormit, poate că am să reuşesc totuşi să vorbesc cu ea”.

Clara nu dormea. Ţinea ochii larg deschişi şi îşi pusese mâinile sub cap. Isabelle veni să se aşeze pe pat, lângă ea şi ca să nu lase impresia că vrea să vorbească despre problemele ei, o abordă cu discreţie.

— A rămas hotărât? Pleci mâine?

— Da. O să vină să mă ia doctorul Sarty, pe la două.

— E destul de drăguţ din partea lui, bombăni Isabelle. Deci eu am să rămân timp de cincisprezece zile, absolut singură. Se aplecă să-şi îmbrăţişeze prietena şi continuă suspinând. E cam trist. Cu atât mai trist cu cât Nicolas nu prea mai are timp liber în ultima vreme…

— Da?

— Da. De pildă, astă seară nici nu a putut măcar să mă aştepte. Deşi poate că într-un fel este mai bine aşa… am impresia că în momentul ăsta îl cam agasez.

— Îţi faci gânduri de pomană, făcu Clara un efort ca să se liniştească. Probabil că toate aceste demersuri pe care trebuie să le facă îl enervează şi-l obosesc, dar ai să vezi că, în câteva zile. Lucrurile

se vor schimba în bine.

— Crezi?

— Desigur… desigur.

Era convinsă de ceea ce spunea, mai ales că acesta fusese motivul pentru care acceptase să plece. Când Nicolas o să afle că ea a părăsit Parisul, o să aibă mai întâi una dintre acele crize care-l făceau înspăimântător, dar apoi se va obişnui cu această idee, şi lucrurile îşi vor reintra în ordinea lor firească.

— De altminteri, o întrerupse din gânduri Isabelle, care deja se liniştise, numai eu am fost de vină că nu ne-am văzut. Săracul Nicolas… S-o fi gândit că cine ştie ce mi s-a întâmplat şi din cauza asta şi-a făcut o grămadă de sânge rău. Deoarece, dacă aşa ar fi. Stat într-adevăr lucrurile, Nicolas ar fi dat cel puţin telefon. Clara fu de altă părere, dar se abţinu s-o împărtăşească şi tinerei sale prietene, care nici măcar nu se gândise la aşa ceva.

— Şi ce ţi s-a întâmplat de-ai întârziat atât? o întrebă ea dornică sa schimbe subiectul.

Dintr-odată, Isabelle îşi regăsi toată veselia.

— Ah, dacă ai şti… a fost formidabil. Astăzi l-am cunoscut pe cel de-al doilea patron al meu. E un tip cult, pe cinstea mea. Dacă-l vezi, poţi crede că este doar un urangutan idiot şi când colo… scrie nişte lucruri atât de deosebite. Şi ştii unde am lucrat astăzi? Pe nişte trepte.

— Pe nişte trepte?

— Da, pe unele care coborau până la marginea Senei. Apa curgea limpede şi pură la picioarele mele… păsările cântau pe ramuri şi el… el gândea.

De uimire, Clara se ridică în capul oaselor.

— Şi la ce anume se gândea, Isabelle?

— Cum la ce? La opera lui, bineînţeles! Mi-a dictat un pasaj întreg şi pe urmă am fost împreună la o terasă să luăm ceva. Cred că în fiecare zi o să fie la fel.

— Hâm! făcu Clara uşor neliniştită. Dar ce vârstă are acest domn?

— Cel puţin douăzeci şi cinci, dar este cineva!

— Mda, zise Clara gânditoare.

— De altminteri, peste puţină vreme am să lucrez doar pentru el. Mi-a spus că asociatul său este un imbecil şi că n-o să mai poată continua să colaboreze cu el. Mi-a propus să fiu secretara lui particulară. Tu ce zici?

Clara gândea că toate acestea aveau într-adevăr un caracter mai particular, dar nu voia să curme brusc entuziasmul prietenei sale, aşa încât se hotărî să aprofundeze cu altă ocazie, acest subiect.

— Încă nu ştiu ce să-ţi spun. Aş prefera să discutăm mâine… Aci în vreau să mă odihnesc.

— Să trag jaluzelele?

— Da, te rog.

Isabelle închise geamul şi sărutându-şi în trecere prietena pe frunte, se duse la baie. Făcu duşul cântând, plină de veselia regăsită, când îşi dădu seama că Nicolas nu dăduse totuşi niciun semn de viaţă. Cum se vor întâlni a doua zi, la ce oră? „Poate că o să sune mâine dimineaţă", încercă ea să se liniştească singură. Şi cu toate astea, nu-şi găsi prea uşor somnul în acea noapte. Când, în sfârşit, adormi, visă că se căsătorea cu Nicolas într-o atmosferă de mare fast… într-o piscină. Toţi invitaţii – şi erau o mulţime – purtau costume de baie. Femeile, în plus, aveau nişte pălării foarte elegante. Ea însăşi, într-un bikini cu flori, se pierdea în mijlocul unui voal alb, de mai mulţi metri lungime. Singurul care apărea normal era mirele, îmbrăcat cu pantaloni rataţi şi redingotă. Preotul îi binecuvânta de la înălţimea trambulinei având în jurul gâtului un colac de salvare, şi în plus, o barbă mare şi roşie.

CAPITOLUL XVI

Casa familiei Favre, la Amiens, se găsea pe o înălţime, mult în afara oraşului. Era de fapt o vilă extrem de confortabilă, construită de René după propriile-i planuri, cu câţiva ani înaintea războiului, care-i onora din plin capacităţile de arhitect. Grădina era închisă înspre partea străzii de un grilaj, pe care-l vopsea el însuşi din trei în trei ani, primăvara. O placă metalică lustruită cu grijă, aflată pe uşa dublă, pe care se afla trecut numele şi profesiunea proprietarului, îi conferea în acest orăşel de provincie, o anume notorietate.

Aici, René Favre ducea o viaţă simplă şi laborioasă, secondat de soţia sa, care calcula şi bătea la maşină devizele construcţiilor. Asta nu o împiedica totuşi pe Henriette să se ocupe activ şi de treburile de interior, nu atât din necesitate, cât din vocaţie. Mijloacele materiale de care dispunea i-ar fi permis din plin să renunţe la treburile menajere şi să se folosească mai mult de femeia care nu venea decât de trei ori pe săptămână, pentru muncile mai grele. În acea după-amiază era ocupată cu călcatul rufelor în sufragerie, când auzi motorul unei maşini care se oprea în faţa casei. Ducându-se la fereastră, putu să vadă cum dintr-un „Aronde" negru cobora un bărbat al cărui chip nu-i era necunoscut, dar căruia, pe moment, nu-i putu atribui niciun nume. El ocoli maşina, deschise cealaltă portieră şi ajută unei tinere femei să coboare.

— Clara! exclamă Henriette recunoscându-şi fiica.

Întrebându-se în continuare cine ar putea fi bărbatul care-o însoţeşte, se grăbi în întâmpinarea lor şi, în timp ce el scotea din portbagaj o valiză, ea deschise poarta grădinii şi îşi îmbrăţişă fata.

— Draga mea… tu eşti! Dacă aş fi ştiut…

— N-ai primit scrisoarea mea? o întrebă Clara printre pupături.

— Scrisoarea ta? Nu…

În fond, nici nu era de mirare. Scrisoarea îi fusese încredinţată în ajun Isabellei, pentru a o pune la cutie. Probabil că încă se mai afla în geanta ei.

— Ţi-l prezint pe doctorul Sarty, mamă, îl arătă pe Philippe care se afla înapoia ei, cu valiza în mână. Cred că l-ai mai văzut odată, la clinică.

— Doctorul Sarty? Da… da… se strădui Henriette să-şi amintească, neavând o foarte bună memorie vizuală. În cele din urmă îşi dădu seama că-l mai văzuse în ziua aceea în care, el intrase în salon şi expediase toată lumea. Ceea ce explică cu atât mai puţin faptul că acum îşi dăduse osteneala să o aducă pe Clara până aici.

— S-a întâmplat ceva? se nelinişti ea ridicând spre doctor o privire temătoare. Căci era la fel de spontană atunci când trebuia să se sperie ca şi atunci când trebuia să se bucure. Şi acum, îşi imagină că s-a întâmplat ceva rău, că fata sa este atinsă de vreo maladie neaşteptată

şi că acest medic se află aici ca să o pregătească pentru a primi această veste. Dar Philippe, înţelegând ce se petrece în mintea bietei femei, îi zâmbi grăbindu-se să o liniştească.

— Totul este în ordine doamnă. Dar eu m-am gândit că fiicei dumneavoastră o să-i meargă mai bine aici, în sânul familiei, decât la Paris unde nimeni n-o îngrijeşte aşa cum ar trebui, şi atunci…

— Iar dumneavoastră… aţi adus-o chiar dumneavoastră? se miră Henriette în faţa unei asemenea conştiinţe profesionale. E un gest foarte amabil din partea dumneavoastră, doctore! Dar scuzaţi-mă, vă ţin aici în faţa uşii…

Apucându-şi fata de braţ, îi conduse înăuntru.

— Vino, draga mea… şi arată-i domnului doctor drumul spre biroul lui René… Acum, el este în oraş. Revin numaidecât.

Alergă în sufragerie să strângă rufele pe care le îngrămădi într-un dulăpior, deasupra unui teanc de farfurii. În salonul de trecere aranjă perdelele de la fereastră şi îndreptă pernele de pe fotolii. Reveni în grabă şi îi rugă pe cei doi tineri să o urmeze.

— Vă rog să luaţi loc, domnule doctor. Cu ce să vă tratez? Doriţi un ceai?

— Vă mulţumesc, dar nu este cazul să vă deranjaţi.

Henriette îşi consultă fiica din priviri.

— Domnului doctor nu-i place ceaiul? La ora asta nu îndrăznesc să vă propun un apetitiv. Dar… poate un suc de fructe?

Era extrem de agitată iar Philippe, care nu avea nici intenţia şi nici posibilitatea de-a întârzia, acceptă totuşi să se aşeze din dorinţa de ai face plăcere şi, în cele din urmă, acceptă şi trataţia.

— Un suc de fructe ar fi binevenit. Dar vă cer scuze că nu pot rămâne prea mult timp. Trebuie să mă întorc, până seara, la Paris.

— Vă înţeleg foarte bine şi vă sunt deja extrem de recunoscătoare că aţi adus-o pe Clara până aici. Grepfrut sau ananas?

— Grepfrut, vă rog.

— Mama este peste măsură de impresionată, spuse Clara după ieşirea acesteia; cred că asta se întâmplă din cauza dumneavoastră.

— Este absolut şarmantă. Tatăl dumitale vitreg este la fel de

încântător?

— La prima vedere nu s-ar putea spune aşa ceva. Pe cât este mama de expansivă, pe atât este el de închis. Ai zice că-i un urs; dar cu toate astea e cel mai minunat om din lume.

— În acest caz, regret că n-am putut să-l întâlnesc astăzi. Rămâne pentru altă dată.

Clara avu o uşoară tresărire.

— Aveţi de gând să reveniţi? Credeţi că acest lucru este necesar?

— Necesar? Depinde de unghiul din care priveşti lucrurile.

— Nu înţeleg! şi chipul ei deveni dintr-odată grav. Sănătatea mea vă îngrijorează atât de mult?

El îşi lăsă capul pe spate şi izbucni în râs.

— Bineînţeles că nu. Îmi permit chiar să afirm că sunteţi, în ceea ce priveşte însănătoşirea, pe calea cea bună. Mă gândeam doar să dau o fugă până aici peste câteva zile, de duminică exact opt, pentru a vă invita la mare o zi întreagă. Nu este prea departe de-aici, vreo şaptezeci de kilometri. Nu v-ar face plăcere?

Deşi era destul de surprinsă, Clara nu lăsă să se observe acest lucru şi îi răspunse pe un ton nepăsător:

— Încep să cred doctore, că devotamentul dumitale este într-adevăr fără limită, dar n-am de gând să abuzez de acest fapt.

— Aici greşeşti, îi replică Philippe privind-o îndelung. Era aşezată departe de el şi soarele îi lumina profilul care, din cauză că slăbise, părea şi mai ascuţit… Nu trebuie să descurajezi niciodată o bună intenţie.

Fără nicio îndoială intenţia lui era bună, dar lipsită de claritate. Sub aparenta unei glume, tânăra femeie se hotărî să lovească în plin.

— Simt nespus de mişcată, dar, după părerea dumitale, doctore, ce-ar spune părinţii mei aflând cât de plin de solicitudine sunteţi?

Philippe nu luase în calcul şi acest aspect, astfel încât, nedorind acum să-i aprofundeze, găsi o altă soluţie.

— Până atunci cred că vă veţi simţi destul de in putere ca să ne putem fixa, de pe-acum, o întâlnire, ceea ce o să vă scutească de a vă informa părinţii, în cazul în care credeţi că se vor. Formaliza.

— Ah, mă dezamăgiţi doctore, îşi bătu ea joc în mod deschis, în ritmul în care avansau lucrurile credeam că te pregăteşti să le ceri mâna mea.

Deşi o umbră îi întunecă faţa, Philippe găsi totuşi modalitatea de-a o alunga cu un zâmbet şi luând un ton glumeţ intră. În joc…

— Nu-ţi pierde toate speranţele, dulce fetiţă. Poate că după ce vom petrece o zi întreagă împreună, îmi voi da seama că nu mai pot trăi fără tine.

Clara nu mai avu când să-i răspundă, fiindcă Henriette apăru de la bucătărie, purtând o tavă pe care se aflau pahare, sticle şi într-un vas, cuburi de gheaţă. Avusese timp să-şi rearanjeze coafura şi să-şi pună bijuteriile: un colier de perle, un ceasbrăţară din aur şi inelul pe care-l primise de la René pentru cei zece ani de căsnicie. Ca o adevărată femeie de lume, ea începu să facă serviciile de gazdă.

— Grepfrut şi pentru tine, draga mea?

Pe Clara aceste exagerări o agasau, dar reuşi să nu arate nimic.

— Da, mamă, te rog.

După ce le întinse paharele şi-l umplu şi pe-al său, Henriette se aşeză vis-à-vis de ei şi încerca să-şi alunge ultimele temeri.

— Deci, într-adevăr doctore, pot fi liniştită în privinţa sănătăţii fiicei mele?

— Nu trebuie să vă mai faceţi nicio grijă: doar că mă bizui pe dumneavoastră ca s-o puteţi convinge să se hrănească cum trebuie ca să-şi poată recupera kilogramele pierdute după operaţie.

— Da, dar ştiţi, fetele din ziua de azi ţin atât de mult la silueta…

— Sunt convins că vă seamănă, deci nu cred că este cazul să se preocupe de păstrarea siluetei, strecură galant doctorul.

Acest compliment indirect o făcu să roşească de plăcere deoarece era foarte mândră de supleţea pe care-o avea la vârsta ei. Se simţi cuprinsă de-o profundă simpatie pentru acest bărbat cu alură de tenismen, pe care cu greu şi-l putea închipui ca fiind chirurgul care deschisese pântecul fiicei sale. Pentru ea doctorii erau nişte fiinţe aparte, nişte entităţi complet în alb, care nu pot fi întâlnite decât pe culoarele spitalelor; şi faptul de-a primi un astfel de personaj în casa ei

şi de-a i se putea adresa ca oricărei fiinţe muritoare, o umplea de orgoliu.

— Îmi pare atât de rău că soţul meu lipseşte…

— Şi mie îmi pare rău, răspunse Philippe ridicându-se. Vă mulţumesc pentru primirea pe care mi-aţi făcut-o.

— Vai doctore, eu sunt cea care trebuie…

Peste umărul Henriettei privirile celor doi tineri se intersectară pentru o fracţiune de secundă şi Philippe nu fu din cale-afară de uimit auzind-o pe Clara că intervine, tocmai în momentul în care mama sa, se pregătea să-l conducă.

— Lasă mamă… îl conduc eu pe doctor.

Strângând mâna lui Philippe şi mulţumindu-i încă o dată, Henriette era atât de emoţionată de parc-ar fi sărutat inelul papal, în trecere, coborând treptele de la intrare, Clara se opri să culeagă un trandafir din bolta arcuită deasupra. Un spin îi pătrunse în came şi făcând o grimasă, îşi prinse degetul rănit între degetele celeilalte mâini, strângându-l cu putere. Imediat Philippe îi luă mâna şi studie atent mica înţepătură.

— Spinul a rămas înăuntru?

— Nu. Oricum, sper că nu o să fie din nou nevoie să mă operez, îl persiflă ea, retrăgându-şi mâna.

Ajunseră în dreptul maşinii şi doctorul deschise portiera.

— Ei, atunci… la revedere.

— La revedere, răspunse cu încetineală Clara.

Apoi întrebă brusc:

— …Sunteţi într-adevăr liber duminică?

Un fulger rapid trecu prin ochii lui, dar îşi mască această emoţie pe care nu o putuse controla, cu un zâmbet.

— Duminica aceasta nu, dar cealaltă… doar v-am spus.

Fata avu o uşoară ezitare, apoi se hotărî.

— Mi-ar face plăcere să facem excursia aceea.

Philippe îşi retrase piciorul pe care apucase să-l bage în interiorul maşinii şi o privi maliţios, înainte de a-i răspunde:

— Adevărat? Atunci nimic mai simplu. Unde ne putem întâlni ca

să salvăm aparenţele?

Jenată din cauza tonului pe care el îl folosea şi în egală măsură, din pricina îndrăznelii avute, Clara îşi întoarse privirile ca şi cum ar fi vrut să fugă dintr-o capcană în care se prinsese singură.

— În apropiere de gară este o braserie…

— Perfect. La orele unsprezece, nu este prea devreme?

— Nu. E foarte bine.

Încă o dată, Philippe îi prinse mâna şi văzând o picătură de sânge pe degetul rănit, se aplecă şi-o şterse cu buzele.

— Odihniţi-vă, spuse el în timp ce se aşeza la volan, mâncaţi bine şi, mai ales, menajaţi-vă nervii, fiindcă, din câte se pare, ei lui fost cei mai încercaţi din toată povestea asta.

— Am să fac imposibilul pentru a vă satisface, doctore, răspunse Clara încercând să râdă.

— Şi dacă veţi încerca să-mi spuneţi Philippe, o să fie şi mai Iii ne… duminică!

Fără a mai aştepta nici măcar demarajul maşinii, Clara intră în grădină. Pe treptele din faţa casei se apleca să ridice trandafirul pe care-l aruncase atunci când o înţepase la deget. Avea culoarea ceaiului, era de-abia îmbobocit şi semăna cu aceia pe care-i primise la spital, după operaţie. Într-o scurtă viziune, revăzu buchetul acela de trandafiri, anonim, şi revăzu, de asemenea, scena când în joacă Isabelle scuturase petalele unuia dintre ei deasupra patului ei. Îşi aminti gestul dur pe care-l avusese Nicolas pentru a o fac să înceteze cu acel joc, absolut nevinovat. Pe moment, fusese şocată, dar acum, revăzând scena, avu o revelaţie: trandafirii fuseseră trimişi de el… Desigur… cum de nu-şi dăduse seama până acum?… Strânse cu putere trandafirul pe care-l ţinea în mână de parcă-ar fi vrut să-l Strivească, apoi îl aruncă departe de ea, la fel cum ar fi vrut să arunce cât mai departe tristeţea care-o cuprinsese. Ştia că nu trebuie să se lase pradă sentimentelor, chiar dacă şi, mai ales, acestea erau mai intense decât voise să creadă! Faptul că trandafirii fuseseră trimişi de Nicolas şi că era într-adevăr îndrăgostit de ea, nu schimba cu nimic situaţia. Nu trebuia să se mai gândească la el şi de altfel, acesta fusese şi scopul pe care-l avusese

atunci când plecase din Paris.

Seara, la masă, subiectul predilect al Henriettei, fu doctorul Sarty, despre care îi vorbi soţului său tot timpul; de la ciorbă până la desert, cu o vervă neobosită. Un bărbat de-o asemenea valoare… care ştia să fie totuşi atât de simplu şi care se mai şi obosise s-o aducă pe Clara acasă.

— Poate că s-a îndrăgostit de ea, sfârşi prin a spune René care avea totuşi o logică a lui.

— Poate… aprobă soţia sa cu o aparentă inocenţă. Fiindcă în realitate avea destule motive ca să fie de acord. Ascunsă în spatele ferestrei, nu pierduse niciun amănunt al despărţirii dintre cei doi tineri şi, văzându-l pe doctor ducând la buze mâna fiicei sale nu-i trebuiseră mai mult de trei secunde ca să alcătuiască un întreg roman, în finalul căruia, Philippe îi devenea ginere. Sperase chiar, că fata sa îi va face o mărturisire oarecare, dar Clara intrase în casă fără să scoată un cuvânt, încruntată şi preocupată, iar ea nu îndrăznise, nici măcar pe ocolite, s-o întrebe nimic.

Iar acum, când apăsase pe acel „poate”, pândea o reacţie din partea Clarei, dar ea ţinea ochii în jos, mâncându-şi liniştită desertul, ca şi cum nu ar fi auzit nimic. Imediat ce termina de mâncat, se ridică de la masă, şi sărutându-şi ambii părinţi, le ură noapte bună.

— Ai grijă să te odihneşti. E totuşi drăguţ acest doctor Sarty, nu se putu împiedica Henriette să adauge.

— Da, mamă, ştiu, se arătă agasată Clara, ai spus-o deja de cel puţin zece ori.

Deşi perplexă din cauza acestei ieşiri şi, simţindu-se chiar puţin vinovată, Henriette se gândea cam ce-ar fi dacă, a doua zi, ar lăsa să-i scape în faţa farmacistei – care-i era confidentă – că fiica sa urmează să se logodească, cât de curând, cu un chirurg din Paris. Era tentant acest gând, dar poate că totuşi era mai bine să mai aştepte.

— Tu n-ai impresia că fata noastră ne ascunde ceva? îşi întrebă soţul.

— Ce idee! Doar ştii că nu-i genul ei.

— Ştiu. Dar ascultă-mă ce-ţi spun: Clara nu mai este ea însăşi în

ultima vreme.

René, căruia i se făcuse somn, se ridică de la masă şi lovi de câteva ori, liniştitor, umărul soţiei sale.

— Dar bine Henriette, gândeşte-te că a fost bolnavă.

Două zile mai târziu, Clara îşi îndeplini o obligaţie ducându-se în vizită la bunica Isabellei, care locuia la vreo trei sute de metri distantă, într-o casă de cărămizi roşii, cu ieşire la stradă.

Ca să ajungi în grădină trebuia să traversezi bucătăria şi o altă cameră. Acolo o găsi pe bătrână, care profitând de timpul frumos se aşezase lângă umbrar, la adăpost de razele puternice ale soarelui.

— Ah, tu eşti! mormăi ea, ridicându-şi pe nas ochelarii cu ramă metalică. M-am întâlnit ieri la brutar cu mama ta şi mă aşteptam să apari.

Clara, conform Obiceiului luat de când era mică, se aplecă să o sărute.

— Bună ziua, mamă Rose.

„Mama Rose", căreia numele nu i se potrivea întru totul, având în vedere culoarea galbenă de fruct prea copt pe care-o avea tenul ei, nu se lăsă sărutată chiar cu inimă bună.

— Înţep, nu? se arătă ea satisfăcută. Fir-ar să fie! Când Isabelle era aici, îmi smulgea ţepii din bărbie cu un fel de pastă încălzită… dar eu, cu ingredientele astea, înţelegi…

Avea un profil ascuţit, care se prelungea cu o bărbuţă albă ce-o făcea să semene cu o capră, iar ochii înfundaţi în orbite şi ridaţi de jur-împrejur îi erau ca două biluţe negre.

— Ce mai faceţi? V-a trecut gripa?

— Nu chiar, se lamenta bunica. Dar la vârsta mea ce mai contează! Oricum, trec toate când bate ceasul. Dar mai bine ia, loc, copila mea.

Clara îşi trase un fotoliu vechi, afectat de intemperii, care stătea tot timpul afară.

— Deci aşa, reluă „mama Rose", iată-te revenită. Ştiu că nu pentru multă vreme. Din câte mi-a spus mama ta, ai fost operată de curând. Ce porcărie! Prin câte trebuie să treceţi voi, tinerii din ziua de

azi, din pricina progresului. Să taie, să deschidă… numai la asta se gândesc doctorii. Dacă m-aş fi luat după ei, de-acum douăzeci de ani aş fi rămas fără rinichiul bolnav. Numai că eu, cu aşa ceva n-am să fiu niciodată de acord.

— Da, însă tot de atâţia ani, acest rinichi te face să suferi, îi atrase atenţia Clara cu delicateţe, amintindu-şi că o ştia dintotdeauna strânsă într-un corset foarte dur.

— Mă face să sufăr, dar îl am.

Nu fusese niciodată o persoană prea comodă şi trecerea anilor nu făcuse nicio schimbare. Cei şaizeci şi opt de ani pe care-i trăise nu-i aduseseră prea multe simpatii. Chiar şi acum, schimbă grăbită subiectul şi începu să-i blameze pe chiriaşii cărora, din cauză că locuinţa devenise prea mare pentru ea, le închiriase primul etaj.

— Şi-mi plătesc pentru asta cât pentru o bucăţică de pâine. Şi măcar dacă ar fi nişte persoane mai interesante, dar de unde. Abia sunt capabili să se hrănească pe ei şi au făcut deja trei copii. De parcă s-ar ocupa doar cu asta. Dacă o să continue în ritmul ăsta, în curând o să-mi umple casă, din pivniţă până-n pod, cu mormolocii lor. Uite-te şi tu în ce hal au putut şnapanii ăştia să-mi strice grădina.

— Dar sunt copii…

— Şnapani, îţi spun! Astăzi, că este duminică, i-au dus la bâlci – că se pricep s-arunce cu banii pe fereastră – dar în restul săptămânii, bâlciul este aici. Să ştii că într-adevăr se pot lăuda că-mi otrăvesc existenţa. N-am întâlnit niciodată bandiţi de talia lor… Isabelle, în comparaţie cu ei, pare un înger, deşi numai Dumnezeu ştie câte mi-a mai făcut şi ea.

— M-a rugat să te sărut din partea ei, o întrerupse Clara, în speranţa că va reuşi s-o mai îmbuneze. Dar îşi pierdea timpul de pomana.

— Da? Mă mir că şi-a adus aminte. Cum e ea, departe de ochi, departe de inimă… şi nici cu scrisul nu se omoară, deşi, ca să-mi trimită fotografia „muzicantului" ăla al ei, a avut timp să treacă pe la poştă. Am primit-o ieri. Spune-mi, draga mea, este adevărat că o să se mărite cu băiatul ăla?

— Desigur, mammy Rose, se strădui Clara să-şi păstreze un aer firesc. Cum ţi se pare?

Doar nu crezi cumva că am putut să-mi dau seama. În poză stă cu ochii aplecaţi şi nu ştii dacă este un om bun sau rău. Tot ce-ţi pot spune este că e lung ca o zi de post şi că, în comparaţie cu el, Isabelle pare un avorton. Tu ai văzut fotografia aia?

— Nu… nu cred.

— Oricum, nu se poate spune că este o operă de artă. Pe vremea mea, portretul era cu totul altceva. Aşa, nici măcar n-au fost în stare să-i fotografieze în timp ce mergeau pe stradă, nepoata mea, de pildă, se strâmbă şi are din cauza vântului, fusta-ntr-o parte. Aşteaptă… mă duc să-ţi aduc poza!

Clara încercă să o oprească spunându-i să nu se deranjeze, dar bătrâna când îşi punea ceva în cap, nu era chip să se răzgândească. Se ridică cu greu şi se îndreptă şchiopătând spre casă. Reveni tot şchiopătând, cu o fotografie în mână. I-o întinse Clarei şi aceasta fii obligată să o ia şi să o privească. Bunica avusese dreptate: Isabelle făcea o mutră care n-o avantaja de loc, iar trăsăturile lui nu se prea puteau distinge. Dar aceste amănunte n-o interesau de loc. Un singur lucru conta cu adevărat: acela că el era lipit de tânăra fată şi că îşi strecurase braţul pe sub cotul ei, prinzându-i mâna care dispărea în palma lui mare. Era aplecat spre ea şi se putea observa că-i vorbea, atunci când fusese făcut instantaneul; îi vorbea cu tandreţe… Vedea pentru prima oară această fotografie, dar îşi dădu seama imediat că este de dată recentă, fiindcă Isabelle era îmbrăcată cu o fustă pe care de-abia o scosese de la vopsit. Deci Nicolas, care încerca să o facă să renunţe la scrupulele pe care le avea şi să ia o hotărâre în ceea ce priveşte dragostea lor, în acelaşi timp păstra, faţă de logodnica sa, nişte sentimente evidente… bare ce fel de om era, dacă putea să iubească două femei deodată? „Nu trebuie să mă mai gândesc la lucrurile astea, îşi repetă cu hotărâre, încă o dată, mai ales că exact lucrul acesta mi-l doream… între noi doi, totul s-a terminat”. Dar i se umeziseră colţurile ochilor şi, când îi înapoie Rosei fotografia, mâinile îi tremurau.

— Când crezi că o să se hotărască să mi-l prezinte pe logodnicul

ăsta al ei? o chestionă bătrâna. Dacă-i într-adevăr atât de serios pe cât încercaţi amândouă să mă convingeţi, tot este mai bine decât nimic!

Pentru Clara conversaţia pe marginea acestui subiect începuse să fie un adevărat supliciu. Nemaiputând să suporte, se ridică, pregătindu-se de plecare.

— O să-l aducă să-l cunoşti, mammy Rose… Cât de curând. Şi după ce-o îmbrăţişă pe bătrână, plecă brusc, ştiind că nu va mai reveni niciodată.

Săptămâna care urmă i se păru Clarei că nu se mai termină niciodată. Majoritatea timpului şi-o petrecu în grădină încercând să citească ori să deseneze, dar nu reuşi să se intereseze de nimic şi rămase ore întregi fără să facă ceva, privind în gol.

— Anul acesta n-or să prea fie cireşe, repeta Henriette la nesfârşit, tot învârtindu-se primprejurul ei.

În fiecare an, în acest sezon, mama Clarei nu scăpa niciodată ocazia de-a face aceeaşi remarcă atunci când avea cine s-o audă. Şi în fiecare an, arborele se încăpăţâna să producă totuşi, cincisprezece – douăzeci de kilograme de cireşe. În acest cadru, care încetase să-i mai fie familiar, pentru Clara zilele deveniseră nesfârşite. Din această cauză întâmpină sosirea duminicii cu o oarecare plăcere. Nu pentru că perspectiva de-al revedea pe Philippe Sarty ar fi încântat-o peste măsură, dar era totuşi o binevenită ocazie de-a ieşi oarecum din această stare care pusese stăpânire pe ea. Ca să scape de inevitabilele întrebări pe care i le-ar fi pus Henriette dacă ar fi aflat adevărul, ea îi spuse că a telefonat unei foste colege de şcoală, care locuieşte în celălalt capăt al oraşului, şi că se va duce să-i facă o vizită, rămânând mai mult timp, poate toată ziua, acolo. René se oferi să o conducă cu maşina, dar ea refuză, asigurându-l că mersul pe jos o să-i facă bine. Desigur, era idioată această minciună, deoarece nu avea nimic de ascuns. Dar nici să spună ceva nu putea, mai ales că relaţia ei cu Philippe luase o întorsătură inexplicabilă şi nu ştia unde anume vor ajunge.

Contrar celor spuse părinţilor ei, Clara nu avea niciun chef să meargă pe jos, astfel încât atunci când ajunse în staţia de autobuz se

opri să aştepte, dar trebuiră să treacă mai mult de douăzeci de minute până să vină autobuzul de gară. Când ajunse la locul de întâlnire, era aproape unsprezece şi jumătate, dar Philippe o aştepta şi nici măcar nu părea nerăbdător. Se instalase pe terasa braseriei şi citea un ziar. Mai mult chiar, îndreptându-se spre el cât putu de încet, Clara îl observă atentă şi faptul că el nici măcar o dată nu-şi ridicase ochii ca să-i pândească sosirea, o irită, dar căută să-şi revină, studiindu-i îmbrăcămintea. Purta un pantalon gri deschis, o cămaşă fără nasturi dar largă la gât, şi părul său, tuns foarte scurt, strălucea în lumina acelei dimineţi însorite.

— Bună, îl salută ea, ajungând în dreptul mesei.

Îşi ridică privirile şi îi zâmbi senin.

Bună…

Clara îi întinse mâna şi, dintr-un instinct specific femeilor, încercă să-l zgândăre.

— Te rog să mă scuzi. Am întârziat. Probabil că începuseşi să te întrebi…

O întrerupse, accentuându-şi surâsul.

— Nu-mi puneam nicio întrebare. După cum vezi, citeam liniştit, aşteptându-te. Eram sigur că ai să vii.

Ca un bumerang, răutatea pe care i-o pregătise lui se întorcea împotriva ei. Iar siguranţa lui o scotea din sărite. Încercă să se arate nepăsătoare, dar vocea ascuţită, îi trădă nervozitatea.

— Într-adevăr!

Acum, Philippe chiar începu să râdă şi prinzându-i braţul, o făcu să se aşeze, după care redeveni serios.

— Te înşeli asupra sensului celor spuse de mine. Desigur, sunt şi eu, ca toţi bărbaţii, un pic pretenţios, dar nu exagerez niciodată. Am vrut pur şi simplu să spun că nu este genul dumitale să laşi un băiat simpatic să parcurgă 130 de kilometri, doar ca să ai satisfacţia de a-i da plasă. Sunt convins că, dacă ar fi intervenit ceva, ori pur şi simplu te-ai fi răzgândit mi-ai fi dat telefon să mă anunţi… Nu-i aşa?

Ea aprobă, uşor jenată, şi el o întrebă ce vrea să bea. Dar la ora aceea nu o tenta nimic şi imediat ce Philippe îşi achită consumaţia, se

ridicară, îndreptându-se spre maşină. Traversară rapid oraşul şi drumul deveni, în momentul când intrară în zona picardă, atât de neted şi atât de lipsit de verdeaţă, încât un simplu viraj sau un tufiş căpătau accente de pitoresc.

— Unde mă duci? întrebă Clara. La Deauville?

— Dacă vrei, vreau şi eu, deşi aveam un alt plan.

— Să mergem unde vrei, se arătă ea absolut indiferentă, fără ca măcar să întrebe care era alternativă lui. Eu nu am idei – preconcepute. Şi continuă să privească drept în faţă, fără să-i mai acorde vreo atenţie, ca şi cum ar fi fost un simplu şofer de ocazie. Chipul ei exprima o resemnare plictisită, de parcă plimbarea i-ar fi fost impusă.

Lui Philippe, această detaşare, nu-i plăcea deloc. Ea fusese cea care, atunci când el, atins de butadele ei ironice, renunţase să mai insiste, readusese în discuţie propunerea făcută. Ea fusese aceea care spusese: „Mi-ar plăcea să fac această excursie" tocmai în momentul în care el era pe punctul de plecare, fără să-şi fi reînnoit oferta. Şi, deşi fusese plăcut surprins de acest reviriment de ultimă clipă, el nu lăsase să se observe nimic. Se reîntorsese la Paris bucuros, gândindu-se neîncetat la ultimele ei cuvinte, care ar fi părut altcuiva absolut insignifiante, dar care pentru el aveau o importanţă foarte mare. Fiindcă era convins că ea înţelesese că dorinţa sa de-a o revedea nu provine poate doar din grija pentru sănătatea ei. Fără a neglija niciun amănunt viitor – el nu era omul care să viseze cu ochii deschişi – Philippe consideră că o primă barieră aflată între ei, se ridicase. Şi anume bariera ce permite unui bărbat şi unei femei – care în ajun nici măcar nu ştiau unul de existenţa celuilalt – să devină dintr-odată mai apropiaţi. Dar iată că, tocmai acum, Clara părea mai îndepărtată ca niciodată.

— Nu s-ar spune că eşti prea veselă. Arăţi de parcă te-aş duce la tăiere.

Dintr-odată Clara îşi dădu seama că atitudinea ei era nepotrivită şi găsi imediat un pretext pentru a se justifica.

— Zi mai bine că arăt ca şi cum m-ai duce la moarte… Ceea ce nici nu ar fi exclus, dacă luăm în consideraţie viteza cu care ne

deplasăm.

Într-adevăr, Philippe conducea cu pedala acceleraţiei la podea şi nici nu era prima oară când cineva îi reproşa mania lui pentru viteză. Ba chiar acest lucru provocase într-o anume împrejurare ruptura brutală a legăturilor sale cu o prietenă, la care, din fericire, nu ţinea foarte mult. „Dacă nu reduci viteza imediat „eu cobor.”, îl ameninţase fata furioasă şi el oprise şi-o lăsase în mijlocul drumului, purtare pe care ea nu i-o iertase niciodată. Ca urmare a acestei întâmplări, îşi propusese să îşi mai modereze această pasiune, dar fiind convins că meseria pe care-o avea îi impunea să-şi măsoare şi să-şi stăpânească fiecare gest, de îndată ce un drum i se deschidea liber în faţă, simţea o acută nevoie de refulare. Ca un elev care începe să alerge de cum se vede ieşit din clasă, bucuros că poate scăpa de rigorile cerute unuia care trebuie să devină înţelept.

— Scuză-mă, dar nu-mi închipuiam că ţi-e frică.

— Nici nu-mi este. Dar mi se pare idiot. Cred că nici măcar nu ai când să citeşti tabelele indicatoare.

Fără să-şi dea seama, el accelerase din nou.

— N-are nici cea mai mică importanţă. Cunosc regiunea ca pe propriul meu buzunar.

— Ah… încercă ea să se arate, măcar politicoasă. Nu ştiam acest lucru.

— Da, sunt un copil al Abbeville-ului, deşi numai accidental, având în vedere că părinţii mei sunt meridionali, dar tocmai acolo şi-a deschis tatăl meu, cu câteva luni înainte de a mă naşte, un cabinet medical. În perioada respectivă afacerile nu mergeau prea bine.

Gândurile Clarei aveau o permanentă tendinţă de-a se afla aiurea şi nimic din tot ce el îi spunea nu o interesa. Cu toate acestea făcu un efort să fie atentă şi astfel putu să afle că la vârsta de patru ani el fusese lăsat în grija unei familii de pescari dintr-un mic orăşel numit Houlery, situat pe malul râului Manche.

— Aveam o constituţie fragilă şi tatăl meu a găsit de cuviinţă că o climă tonică şi încărcată cu iod este indispensabilă dezvoltării mele.

Privindu-l, Clara surâse, fiindcă totul la el, pieptul său foarte

larg, umerii lui bine construiţi, evoca sănătatea şi forţa.

— Ceea ce se pare că ţi-a reuşit din plin, fiindcă în materie de constituţie fragilă… în glumă el îşi umflă pieptul şi începu să râdă.

— Vezi, mi-am petrecut acolo doi ani şi după aceea toate vacanţele, până când tatăl meu a putut în sfârşit să se instaleze într-o zonă la care visa de foarte multă vreme… şi totuşi era atât de pitoresc şi de frumos acel micuţ port pescăresc situat la graniţa departamentului.

— De ce spui *era*? Nu mai există?

— Portul, bineînţeles că există. Dar eu mă gândeam la satul care a fost în întregime distrus în timpul războiului. N-am mai fost pe acolo de la şaisprezece ani, dar mai corespondez încă cu brava femeie care mi-a fost doică şi am aflat de la ea că n-a mai rămas în picioare nici măcar o singură casă. Totul a fost reconstruit şi lucrările diferă atât de mult, încât nu mai pot fi recunoscute. Cu toate astea, mi-ar plăcea să le revăd… Acolo mergem, acum… Se întorsese spre ea, genunchiul său îl atingea pe al ei şi Clara îl privi cu uimire, deoarece părea gânditor şi melancolic.

— Ce chestie, murmură ea. Nu-mi închipuiam că eşti sentimental.

— Sentimental… să nu exagerăm! ripostă el depăşind ca o cometă un camion care se târa pe o parte a drumului. Dacă aş fi fost într-adevăr amator de pelerinaje, nu aş fi aşteptat până acum. Să spunem mai bine că aflându-mă la Amiens, în apropierea acelor locuri, mi-au revenit câteva amintiri, iar circumstanţele au făcut restul.

Se opriră la Abbeville ca să mănânce. În salonul unde se servea masa, la hotelul la care-o dusese Philippe, nu era multă lume. Încăperea era imensă, sobră şi cele câteva persoane care-şi luau prânzul acolo, vorbeau în şoaptă, de parcă s-ar fi aflat într-un confesional. Nu era foarte vesel, dar el o asigură că aici se mănâncă bine, ceea ce chiar se dovedi a fi adevărat. Clara gustă cu plăcere din pateul de ficat, specialitatea casei, şi găsi chiar apetitul de-a onora *steackul* picant pe care-l comandă doctorul după aceea. Încheiară cu două pahare de vin ceea ce avu darul de-ai bine dispune pe amândoi. Şi

în plus, îi amuză de-a binelea spectacolul pe care-l oferea un individ ce rata două îmbucături din trei, deoarece nu se îndura să-şi mişte deloc privirile din ziarul pe care-l citea.

Părăsind restaurantul, avură în schimb neplăcuta surpriză de-a vedea că cerul era acoperit din loc în loc de nişte nori apăruţi de nu se ştie unde şi că această înnourare parţială, avea tendinţa de-a prolifera. Pe stradă, Philippe o apucă de braţ şi Clara găsi acest gest cât se poate de normal.

— Nu ţi-e frig?

Ea se îmbrăcase destul de subţire, cu o fustă plisată din tergal alb şi un sweater bleumarin, dar avusese totuşi prevederea de a-şi lua şi o vestă de lână, pe care o lăsase în maşină.

— Deocamdată nu. Sper că nu va ploua…

Examinând cerul înainte de a se instala în maşină, Philippe pronostică aproape cu siguranţă.

— Nu prea cred, dar unde mergem noi, o să cam bată vântul.

— Mai avem mult?

— Ceva mai puţin de treizeci şi cinci de kilometri. Şi cu toate astea, acolo este capătul lumii, ai să vezi.

Drumuleţul pe care o luară la ieşirea din oraş nu era luminat decât în unele porţiuni, acolo unde răzbătea din când în când soarele. Pe partea stângă era delimitat de o linie de cale ferată, iar în dreapta – un adevărat miracol după porţiunea absolut plată de până atunci – câteva ridicături de pământ. Clara era uşor somnolentă şi îşi lăsă capul pe spate închizând ochii, dar nu dormea. Era o moleşeală plăcută şi în cap avea un gol binefăcător, care-o făcea să se simtă bine, aşa cum nu se mai simţise de foarte multă vreme. Philippe îi respectă tăcerea, mulţumindu-se să-i arunce din când în când câte o privire înduioşată. Cu părul ei tuns scurt, aşa cum ţinea ochii închişi, având gura puţin bosumflată, semăna cu un copil adormit. Rezistă cu greu tentaţiei de a-i strecura un braţ pe sub ceafa ca să aducă pe umărul său căpşorul acela care se tot clătina. În acea clipă i-ar fi plăcut să o poată legăna încetişor şi să-i sărute cast chipul.

Era o tentaţie nouă, pe care foarte rar o mai încercase. Femeile

pe care le cunoscuse de-a lungul celibatului său chiar îi reproşau adesea bruscheţea sa şi lipsa de sentimentalism. Ştia să fie pasionant, dar nu-i plăcea să se piardă într-o tandreţe pe care o considera ca fiind un semn de slăbiciune.

Găsind că această emoţie a sa este ridicolă, Philippe încetă s-o mai privească. Şi, de lupt, ea nici nu era copilul dezarmat care părea; îndărătul pleoapelor ei, pe care acum le ţinea coborâte, se ascundea o privire care nu era întotdeauna uşor de înfruntat. De când o cunoştea, văzuse în acea privire, rând pe rând, furia, ironia, provocarea… Ochii ei puteau să devină, la o adică, chiar ameninţători.

Şi ce se întâmpla oare îndărătul acelei frunţi pe care cădeau bucle mici de păr? Nu ştia nimic. Oare faptul că acum se afla alături de el putea să însemne că în viaţa independentă pe care ea părea să o prefere, nu exista niciun alt bărbat?

În prezent, misterul existenţei Clarei îi devenise insuportabil. Şi, oare, nu acesta era momentul când ar fi trebuit să stea de vorbă cu ea, să o întrebe?… Pentru că, în general, el nu prea obişnuia să se poarte cu mănuşi, atunci când avea de-a face cu o femeie.

Pentru prima oară în viaţa lui, nu îndrăznise. Poate din teama de-a nu vedea dispărând o speranţă, care nu avea nimic în comun cu ceea ce simţise el până atunci.

Din ziua aceea când se încrucişase în anticameră cu Nicolas, el ştiuse că o iubeşte, deoarece lovitura pe care-o primise văzându-l pe acel bărbat, presupus a fi amantul Clarei, îl edificase complet asupra sentimentului căruia, până atunci, refuzase să-i dea un nume.

Cu toate acestea, mai întâi nu voise să creadă că i s-a întâmplat una ca asta. Clientela sa feminină nu a fost niciodată o sursă de aventuri amoroase şi, de-a lungul carierei sale, prin faţa lui defilaseră o mulţime de femei frumoase, pe care le dezbrăcase fără să fie tulburat câtuşi de puţin. Chiar şi Clara, atunci când o examinase prima oară, nu fusese pentru el decât un caz obişnuit, ca multe altele până atunci. Ba chiar reuşise să-l enerveze puţin cu apropourile ei tăioase. Ca femeie, o descoperise mai târziu, la clinică. Atunci simţise dragostea insinuându-se în el, sub o formă pe care n-o mai cunoscuse şi aproape

fără ca el să îşi dea seama de ceea ce i se întâmplă. Iar atunci când ea trebui să plece, indiferentă şi oarbă la dragostea lui, simţi că îi este cu neputinţă să nu încerce s-o vadă, indiferent de şansele pe care le-ar fi avut pe lângă ea. Chiar şi astăzi, când ea se afla lângă el, nu putea să-şi dea seama care îi sunt aceste şanse. Nici un singur moment nu citise în ochii ei un gest de încurajare, oricât de discret. Era prima oară când se lansa într-o aventură de dragoste atât de nesigură, mai ales că nu suporta eşecurile.

— Deşteptarea! strigă el jovial, ca pentru a-şi dovedi că nu era în pragul unei căderi într-o sensibilitate ridicolă. Ajungem imediat.

Clara deschise ochii şi se întinse ca un pisoi. Prânzul care fusese copios o moleşise şi era aproape adormită.

— Ah, da… deja?

Mai rulară câteva minute şi Philippe trase maşina la marginea unui drum pietros şi, în acelaşi timp, nisipos. Clara se aplecă puţin în faţă ca să poată vedea mai bine locurile.

În stânga văzu o înşiruire cenuşie de case identice, înghesuite unele în altele, ale căror acoperişuri din ţiglă roşie păreau că nu formaseră decât un singur şi imens acoperiş. Acest bloc de ciment cu un caracter strict utilitar semăna cu o cazarmă, a cărei unică dimensiune era lungimea. În dreapta, deasupra unei întinderi nesfârşite de culoare gri, unde stagnau alături de băltoace murdare, largi ochiuri de apă, avansa în gol un debarcader de lemn. În apropiere, câteva nave de pescuit şi nişte bărci îşi înţepeniseră coca în acest noroi. Surprinsă de această privelişte, Clara nu-şi putu ascunde decepţia.

— Aici este? Dar… unde se află marea?

— Este perioada refluxului şi aici, marea se retrage pe o distantă de mulţi kilometri. Apoi rezemându-se de volan, adăugă melancolic:

…Dumnezeule… Cum au reuşit să facă aşa ceva locurilor astea încântătoare! Noune avea dreptate, nu mai poţi recunoaşte nimic. Altă dată acest drum îngrozitor era o alee străjuită de stejari centenari şi casele pescarilor erau răspândite în sat pe locurile unde se află acum ruinele pe care le mai poţi încă vedea. La capătul satului, pe o

esplanadă se afla cafeneaua lui Terry, cu scaune şi mese aşezate afară, unde, în serile de vară, bărbaţii jucau cărţi şi fumau pipă. Îmi petreceam acolo după-amiezi întregi aşteptând reîntoarcerea pescarilor… Nici nu-ţi poţi închipui cât era de diferit… Părea atât de descurajat, încât Clara se simţi emoţionată şi-i puse prietenește mâna pe braţ.

— Nu trebuie să regreţi că ai venit, ai să poţi, cel puţin, să-ţi îmbrăţişezi bătrâna doică.

— Da, ai dreptate. Nu te deranjează dacă mergem s-o vedem?

— Bineînţeles că nu.

— O să trebuiască mai întâi să mă interesez unde locuieşte acum, spuse el coborând din maşină. Văzând o femeie care-şi sprijinea coatele pe balustrada ferestrei i se adresă politicos:

— Scuzaţi-mă, doamnă… puteţi să-mi spuneţi unde stă madam Joilland?

— Madam Joilland? Din păcate, dragul meu domn… a murit iarna trecută! Acum, casa este locuită de fiul său, Georges. Aşteptaţi… să vă arăt unde stă.

Dispăru de la fereastră şi imediat coborî treptele unei intrări identice cu toate celelalte.

— Acolo, jos… vedeţi? A noua de-aici… de-a lungul zidului are trandafiri…

— Noune este moartă… şopti tânărul ca pentru el.

Clara îl văzu crispându-se.

Femeia care-i dăduse lămuririle se apropiase de el şi dintr-odată exclamă:

— Dar acesta este Philippe! Sunt sigură…

O recunoscu imediat după ochii săi rotunzi, de-un albastru spălăcit, dar cu irisul atât de negru, încât lăsa impresia unei pete de cerneală. De când era o copilă avea obiceiul acesta de a-şi holba ochii atunci când ceva o uimea din cale-afară.

— Maryse! exclamă la rândul său, prinzând-o de umeri.

Ea încercă să-şi ascundă emoţia într-un râs zgomotos.

— Ţi-a fost greu să mă recunoşti? La naiba, în douăzeci de ani,

se mai schimbă oamenii!

— Tu nu prea mult…

Maryse nu avea decât doi-trei ani mai mulţi decât el, însă fata ei înăsprită de vânt şi ridată mult prea devreme deja nu mai avea vârstă. Părul ei, altă dată blond, devenise de un castaniu şters cu câteva fire de păr alb. Nu era prea pieptănată, iar dinţii i se stricaseră. Sub rochia ei înflorată, soldurile osoase şi sânii plaţi nu mai aveau nimic din corpul bine garnisit al fetei pe care Philippe o păstrase în amintirile sale. Noune era moartă, la fel ca şi Maryse pe care o cunoscuse el.

— Ei, da, spuse femeia, ca şi cum i-ar fi urmărit gândurile, sărmana Noune ne-a părăsit brusc, un pic după Crăciun. Ţi-aminteşti de bronşita aceea a sa din fiecare an… în cele din urmă s-a terminat rău. Dar poate că vrei să-l vezi pe Georges? S-a însurat cu Gisele şi au acum patru copii…

Philippe îşi scutură capul, oarecum făcându-şi o vină, dar, din cei trei băieţi ai Nounei, cu acesta nu se înţelesese niciodată prea bine şi nu avea niciun chef să-l revadă.

— Atunci intră câteva minute în casă, propuse Maryse aruncându-şi privirea spre Clara, rămasă cu discreţie mai departe, dacă acest lucru nu o deranjează pe doamna?

— Domnişoara, rectifică el surâzând.

— Ah, făcu Maryse cu o voce joasă. Nu este soţia ta?

— Nu. Nu sunt căsătorit… şi făcându-i semn Clarei să se apropie: Clara, ţi-o prezint pe Maryse, o prietenă din copilărie. Aceasta din urmă, îşi şterse mâna pe pântece şi i-o întinse fetei, în timp ce cu cealaltă mână gesticula.

— Adevărat! Când l-am cunoscut era doar atât de înalt… parcă ar fi fost Iisus copil, atât era de prăpădit.

Îşi reînnoi invitaţia, pe care însă Philippe o declină cu fineţe:

— Mulţumesc, Maryse, dar nu vrem să te deranjăm şi, mai ales, nici nu prea avem timp. Aş vrea să-i mai pot arăta măcar împrejurimile, căci mi-e teamă ca locul ăsta a cam dezamăgit-o.

— Da, într-adevăr, nu mai este ce-a fost. Ei, atunci eu nu vreau să vă mai reţin şi nu insist, cu atât mai mult cu cât este cam deranj. Cu

un bărbat şi nişte copii care fac doar dezordine… Philippe ştia din scrisorile Nounei că Maryse îl luase de bărbat pe fiul adjunctului de primar, Polyte, şi că avea cu el cinci copii. Primul trebuia să fie băiat mare acum…

— Dar totuşi văd că nu staţi prea rău… Are un aer confortabil locuinţa voastră.

— Şi ce să facem cu acest confort care nu interesează pe nimeni? Toţi câţi am mai rămas regretăm casele noastre de dinainte, care aveau şi magazie pentru plasele de pescuit. Crezi că ne vine uşor să le urcăm în pod? Şi nu-ţi mai spun că ne-au montat şi cabinetele înăuntru… Ţi se pare că ăsta e un lucru sănătos?”

Philippe îşi păstră opiniile pentru el, nevrând să o contrazică.

— Dacă vreţi să vă plimbaţi, nu treceţi prin port că este invadat şi infestat de meduze. Luaţi-o mai bine prin spate ca să ajungeţi la dune şi să vă puteţi îndrepta de acolo înspre Cayeux.

— Aşa o să facem, o asigură Philippe. Mă bucur că te-am revăzut Maryse. Ne pupăm?

— Cum naiba, făcu ea bucuroasă, doar n-o să ne pierdem acum toate obiceiurile bune. Şi sărutările ei ţocăiră zgomotoase pe obrajii lui, iar ochii, în ciuda eforturilor care le făcea ca să nu se arate emoţionată, i se umeziră.

Clara, care nu avusese ocazia să plaseze nici măcar o vorbă până atunci, îi strânse mâna un pic jenată de faptul că era străină.

— La revedere, doamnă…

Philippe o luă de braţ şi o trase uşurel după el. Ocoliră locuinţele acelea masate parca într-un bloc şi ajunseră pe un teren viran, unde, din loc în loc, se mai puteau vedea vestigiile caselor distruse: porţiuni de ziduri şi păstrate de pardoseală între despărţiturile căreia îşi croise drumul o vegetaţie sălbatică.

— Prietena ta părea foarte emoţionată de revedere.

— Da, cum putea să se aştepte că o să mă mai revadă astăzi. Şi-apoi în trecut, noi doi am flirtat puţin împreună… aveam vreo opt ani.

— Şi mai târziu, nu?

— Ba da, cum să nu. Şi începu să râdă.

Trebuind să frecă printre nişte tufe pline cu spini, Philippe se aventură primul şi îi întinse mâna Clarei, avertizând-o:

— Ai grijă… şi fii atentă să nu te zgârii. Tufele astea nu sunt atât de inofensive precum par a fi.

De acest lucru îşi dădu şi singură seama. Fiecare atingere era agresivă şi se simţi extrem de uşurată când depăşiră această porţiune, din capătul căreia începea o cărare care după ce cobora puţin, se oprea în faţa unei întinderi de nisip.

— Dar ăsta este deşertul! exclamă stupefiată.

— Nu. Este doar plaja în întregime descoperită. E uimitor, nu-i aşa? Dar în curând, marea va începe să crească, acum se formează curenţii care o ridică… Este curios că nu ai venit aici niciodată, deşi locuiţii la Amiens?

— Mergeam câteodată la Treport, sau chiar la Touquet, dar despre locul acesta nu ştiam nici măcar că există.

— Nu prea îţi place, nu?

— Ba da… numai că este puţin… dezolant.

Era duminică şi totuşi ei se aflau absolut singuri pe această plajă imensă. Philippe privi cerul şi constată nemulţumit:

— Timpul este urât, nu prea avem noroc. Ar trebui să te îmbraci… Mă tem că ai putea să răceşti. Luându-i de pe braţ vesta pe care o luase cu ea din maşină, i-o puse pe spate. Aşezând-o, îi atinse ceafa, iar apoi îşi lasă mâna pe umărul ei şi continuară să meargă aproape lipiţi unul de celălalt.

Clara nu se gândi nicio clipă să protesteze. Cu toate că tocurile de la pantofi nu erau foarte înalte, la fiecare pas pe care-l făcea se înfigeau în nisip şi i-ar fi fost greu să meargă fără ajutorul lui Philippe. Apoi, căldura acelui braţ pe umerii săi îi era agreabilă şi se simţea mai apropiată de el, cunoscându-l mai bine acum, de când îi vorbise despre copilăria lui.

Merseră în direcţia dunelor, a căror creste cocoşate şi presărate ici-colo cu corali se zăreau în depărtare. Doctorul nu spunea nimic, însă privirile sale nu părăseau deloc chipul fetei. Aşa cum arăta acum,

cu părul ciufulit de vânt, cu obrajii înroşiţi şi cu buzele pe care aproape nu şi le rujase, părea o nuca sălbatică. Şi el simţea parcă o exaltare religioasă având-o atât de aproape, şi fiind conştient la fiecare pas, de mişcările trupului ei. Niciodată până acum nu avusese în preajma unei femei un sentiment atât de profund.

— Nu eşti prea obosită?

— Vântul ăsta mi se pare ucigător. Şi se opri dezlipindu-se de el, dar tocmai atunci, de parcă ar fi vrut s-o pedepsească pentru vorbele rostite, vântul se strecură pe sub fusta ei şi i-o ridică în sus, până la jumătatea pulpelor. Cu un gest rapid, Clara o prinse cu ambele mâini coborând-o la loc, dar jenată de privirea lui Philippe, întrebă cu o voce precipitată:

— Nu avem cum să ne-adăpostim undeva? Aşteptând ca *marea dumitale* să sosească… Fiindcă nu aş vrea totuşi să plec fără a o fi văzut.

— Ba da, răspunse el râzând, în anumite locuri dintre dune, putem să găsim o protecţie împotriva vântului. Vino…

Îi întinse mâna, pe care ea o prinse cu o oarecare reţinere, fiindcă de fapt, ar fi preferat să se întoarcă în oraş. Dar nu mai avea chef de nimic, aerul prea tare o ameţise şi singurul lucru pe care şi-l dorea era să se aşeze undeva, ca să se poată odihni puţin înainte de-a face cale-ntoarsă.

Prima adâncitură a dunelor pe care-o întâlniră era departe de-a fi adăpostul dorit. Dimpotrivă! Era un fel de canal în care vântul se năpustea cu o şi mai mare putere, care-l făcea să fie de-a dreptul violent.

— Aşteaptă, vreau să aflu ce se află dincolo, spuse Philippe în timp ce lua cu asalt un munticel de nisip.

Ajuns în vârf, se întoarse spre Clara.

— Poţi să vii! Este o pâlnie imensă şi nu se mişcă niciun fir de iarbă. Urcă cu grijă…

Clara începu să urce, aşa cum i se spusese şi când ajunse aproape în vârf, Philippe o prinse de încheietura mâinii ca s-o ajute la ultimii paşi. Elanul pe care ea singură îl avusese, dublat de forţa lui, o făcu să-i ajungă direct în braţe şi în timp ce îşi trăgea sufletul, el o ţinu

aşa, lipită de el, fără să-şi retragă mâna care rămăsese prizonieră între sânii ei.

Tocmai când se aplecă să o sărute, Clara se desprinse brusc de el şi începu să coboare versantul opus. La început, el crezu că se joacă şi îi strigă vesel:

— Nu trebuie să alergi aşa! Ai uitat că eşti pacienta mea…

Din câteva salturi o ajunse, gata s-o ia din nou în braţe, dar privirea ei dură îl ţintui în loc şi nu mai putu să facă un singur pas, mai ales când îi auzi şi vocea, seacă şi ironică:

— Se pare că dumneata eşti acela care a uitat, fiindcă altfel nu m-ai fi adus într-un asemenea loc.

Nu departe de ei trecu un bărbat cu o pălărie trasă adânc pe ochi, însoţit de un setter englezesc care-l urmărea cu urechile atârnând la pământ în vreme ce mirosea de zor orice întâlnea în cale. După ce omul dispăru în depărtare, Philippe i se adresă cu blândeţe:

— Acest aer curat, ozonul care-l conţine, nu îţi poate fi decât de folos, cu singura condiţie de-a nu comite imprudenţe. Aceasta este părerea medicului! Dar spune-mi, îţi este chiar imposibil, măcar o clipă, să uiţi că acest medic sunt eu?

Complet indispusă, regretând slăbiciunea pe care-o avusese atunci când el îi atinsese sânii, îi răspunse pe un ton agresiv:

— Şi ce-ai vrea să-mi imaginez? Că eşti pescarul din Islanda, asta doar pentru că ne aflăm la malul mării şi… pentru că ai ochii albaştri?

Deşi deconcertat de acest ton, îşi putu da seama privind-o că acum ea trecuse în apărare şi încerca să glumească:

— Drăguţ din partea dumitale că ai remarcat culoarea ochilor mei. Oricum… este un început.

— Începutul a ce? Nu înţeleg! zise ea pe un ton provocator care arăta clar că, dimpotrivă, înţelesese totul foarte bine.

Atitudinea Clarei avu darul de-a face ca toată tandreţea pe care Philippe o nutrise până atunci pentru ea să se surpe ca un castel de nisip. Îşi pierdu brusc locul pe care-l ocupase până atunci în inima lui şi nu mai rămase decât o femeie pe care o dorea cu patimă şi care i se

împotrivea. Vântul îi lipise fusta de coapse, iar bluza îi scotea, cât se poate de bine, sânii în evidenţă. Ochii lui erau acum în întregime ocupaţi de imaginea acestui trup tânăr, încordat şi aplecat puţin înainte, ca pregătit de-o luptă.

O mânie bruscă, amestecată cu o dorinţă pe care nu o mai putu controla, îl făcu să-şi scoată mâinile din buzunare şi să înainteze spre tânăra femeie. Prevăzu retragerea ei şi îi prinse umerii lipind-o cu pieptul de torsul lui puternic şi tiara putu să-i simtă respiraţia atunci când îşi apropie faţa de-a ei. Când el îi găsi buzele, ea încercă să scape zbătându-se, dar Philippe îi prinsese cu o mână ceafa şi nu putu să-şi mişte nici măcar capul. O gură cu buze tari şi aspre puse stăpânire pe-a ei, în timp ce, ameţită, ea îşi închidea ochii.

Când, în sfârşit, îşi regăsi suflul, după acest sărut care-o aneantizase, ochii-i aruncară fulgere, iar buzele îi tremurau.

— Brută… răbufni ea. Eşti o brută! El era puţin palid şi continua s-o ţină de umeri, privind-o drept în ochi.

— Mi s-a mai spus chestia asta, dar era un compliment… un cuvânt de dragoste. Chiar nu te aşteptai să te sărut?

— Ar fi trebuit, nu-i aşa? ripostă ea, susţinându-i cu încăpăţânare privirea. Probabil că dumneata crezi că nu sunt genul de femeie care poate rezista unui băiat drăguţ care parcurge 130 de kilometri cu o intenţie foarte precisă.

— Două sute, specifică el, şi asta fără să mai vorbim de drumul de la întoarcere. Şi dacă priveşti lucrurile chiar aşa, să admitem…

Îi vorbea atât de aproape, încât ea trebui să-şi tragă capul înapoi.

— Lasă-mă!

— Nici gând! Nu încă! Dar poţi să fii liniştită căci nu am intenţia să te violez. Aerele dumitale de prinţesă ultragiată au început însă să mă calce serios pe nervi. De ce crezi oare că am încercat să te revăd? Fiindcă în ceea ce priveşte sănătatea dumitale nu pot fi acum mai îngrijorat decât ar fi un frizer care te-a tuns…

Îşi lipi picioarele de ale ei, făcând-o să se retragă exclamând:

— Atunci lasă-mă-mpace! Du-mă la Amiens şi încetează să te

mai ocupi de mine. El o lăsă atât de brusc încât, pentru o clipă Clara se dezechilibră.

— De acord! Dar puneţi totuşi vesta pe tine că ţi s-a făcut pielea de găină.

În vreme ce se îmbrăca cu gesturi automate, chipul lui Philippe îşi redobândi întreg calmul. Înainte de a porni, o întrebă cu o ironie abia ghicită:

— Aş putea, fără să-ţi ofensez virtuoasele principii să te iau de braţ, ca să te ajut la mers?

La întoarcere spre Amiens îi prinse ploaia. Începuse mai întâi să bureze uşor şi parbrizul se acoperise cu o ceaţă fină. Însă imediat se porni de-a binelea să plouă şi râuleţe de apă începură să lase dâre lungi pe capota prăfuită, pentru ca în cele din urmă să o inunde complet.

Lipită cu totul de portieră, având genunchii strânşi şi braţele încrucişate, Clara privea fără să clipească acel du-te-vino al ştergătoarelor. În faţa ei, drumul strălucea şi vântul smulgea arborilor frunzele care nici nu apucaseră să se dezvolte prea bine. Se întunecase atât de mult, încât majoritatea maşinilor care circulau într-o direcţie sau alta, aveau farurile aprinse.

Din când în când, prin faţa ochilor îi treceau panouri indicând, ori că şoseaua este lunecoasă, ori că nu se află într-o stare prea bună. Dar Philippe părea să nu acorde nicio atenţie acestor indicatoare, deoarece acul vitezometrului, în pofida ploii, nu cobora aproape deloc sub o sută. Clarei nici măcar nu-i era frică. Inima îi împietrise, capul îi era gol şi urmărea peisajul fără niciun un fel de reacţiei

De-abia când companionul ei opri maşina din cauza unei bariere, creierul începu să-i funcţioneze. În maşina oprită înaintea lor, în genunchi pe bancheta din spate, o fetiţă blondă îşi turtea nasul de geamul maşinii şi nu încetă să se strâmbe tot timpul cât maşinile trebuiră sa aştepte trecerea unui marfar, care se mişca cu o încetineală de melc.

Revenită la realitate, Clara îşi dădu seama că Philippe nu-i adresase până atunci, de când porniseră la drum, niciun cuvânt. Când

el porni din nou motorul, i se adresă încercând să pună capăt stânjenelii dintre ei, care ameninţa să se eternizeze:

— Ce timp mizerabil…

— Nu-i aşa? ripostă el aruncându-i o privire scurtă. Este ceea ce se cheamă o zi stricată. Pe toată linia.

Acest ton îi displăcu profund tinerei femei. Lăsând la o parte timpul care aproape de la început nu le fusese favorabil, cine era acela care se străduise să strice această zi, dacă nu el. Nu numai că îi impusese acel sărut brutal, dar după toate astea tot el era supărat. Asta chiar era culmea!

Şi când te gândeşti că se lăsase impresionată când Maryse îl anunţase că i-a murit doica adăugând, mai apoi, cât de prăpădit şi firav fusese când era mic. Chiar dacă în acel moment îi fusese absolut indiferent, în acea clipă simţise cum se naşte în ea un sentiment apropiat de prietenie. Păcat că el avusese o idee fixă…

Îi aruncă o privire piezişă şi înregistră aspectul de perie al părului său tuns scurt, linia subţire a buzelor pe care le ţinea strânse şi ochii săi îngheţaţi. În mod sigur nu era un om obişnuit să piardă, dar asta nu mai avea acum nicio importantă. Vor rămâne aşa, ceea ce era poate lucrul cel mai bun.

Se retrase din nou în colţul ei de până atunci, iar Philippe, la fel de tăcut ca ea, parcurse într-un sfert de oră şi restul drumului, păstrând aceeaşi viteză nebunească. Şi, totuşi, la intrarea în oraş, o întrebă:

— Este necesar să te duc până la gară?

— Nu! răspunse ea scurt. Fă la dreapta când o să fie verde, apoi continuă la stânga. Pe urmă, îţi mai spun… O să mă laşi cu puţin înainte de casă.

În momentul când opri maşina în dreptul unei clădiri ce se afla încă în construcţie, acolo unde-i indicase, parcă dinadins ploaia îşi dublă volumul. Clara puse mâna pe mânerul portierei, dar el o întrerupse.

— Doar n-ai de gând să mergi până la tine prin ploaia asta. Ar trebui să fii complet nebună…

— Sunt la doi paşi de casă. La revedere… şi mulţumesc totuşi pentru gura de aer curat. De data aceasta Philippe îi luă mâna şi i-o păstră într-a sa pe care o coborî pe propriul picior.

— Nu fi ridicolă… Şi, de altfel, nici nu putem să ne despărţim aşa… definitiv.

Ea îşi retrase mâna, eliberându-şi-o dintr-a lui şi ridică uşor din umeri:

— De ce nu? în fond aşa ar fi cel mai simplu. Să ştii că nu mai sunt supărată pe dumneata, însă, absolut sincer, nu cred că o adevărată amiciţie se poate întemeia astfel.

Philippe îşi sprijini cotul stâng pe volan şi îşi strecură braţul celălalt pe după spatele fetei, fără să o atingă, ci doar sprijinindu-l de-a lungul spătarului banchetei. Privirea nu-i mai era întunecată şi oprindu-se asupra Clarei, căpătase parcă consistentă, devenind grea. Când vorbi, vocea lui avea o gingăşie neaşteptată:

— Cine ţi-a vorbit de amiciţie?

Ochii ei se aprinseră instantaneu.

— Oh, nu! Nu începe iar. Întotdeauna insişti atât de mult atunci când o femeie te respinge?

— În general, răspunse el calm, nu mă aflu niciodată în situaţia de-a fi respins. Acum, am făcut o excepţie, pentru dumneata.

— Urât calcul, de fapt. Cu toate astea, sublinie ironică, mă simt flatată. Chipul lui Philippe redeveni sever şi mâna lui apucă cu putere umărul Clarei, mişcarea pe care ea încercă s-o facă pentru a se elibera neservindu-i la nimic. Cu cealaltă mână, îi prinse bărbia şi o forţă să-l privească.

— N-ai înţeles nimic, zise, atingându-i cu două degete obrazul pe care-l ţinea prizonier. Absolut nimic! Ce-ţi închipuiai? Că te-am atras în locul acela pustiu – ca lupul cel rău care a momit-o pe Scufiţa Roşie… ca să te mănânc? Că totul era preparat şi reglat cu minuţiozitate în capul meu, cu mult timp înainte?

Jenată, Clara reuşi să-şi întoarcă privirile:

— Ce pot eu să ştiu… şi îi luă mâna de pe bărbia ei. El o puse înapoi pe volan şi continuă să bată darabana cu degetele.

— Într-adevăr, se pare că n-ai aprofundat prea mult chestiunea. Fiindcă ai fi înţeles de foarte multă vreme cât de mult îmi placi, iar faptul că am simţit astăzi dorinţa să te sărut, nu ţi s-ar mai părea atât de anormal. Dar probaţii ar fi trebuit să-mi prepar nişte „replici". Să-ţi fi spus de exemplu: „Clara, te visez de zile şi nopţi întregi, lasă-mă te rog să te cuprind în braţe şi să-ţi sărut buzele tale atât de frumoase…" Cu un genunchi la pământ, eventual?

— Nu mă lua drept o idioată, ripostă ea. Între acest scenariu grotesc şi manierele dumitale brutale, ar fi existat totuşi o soluţie de mijloc.

— M-ai exasperat. Niciun bărbat n-ar fi putut să-ţi suporte sarcasmele fără să dorească să ţi le înfunde înapoi în gât.

— Deci trebuie să înţeleg că m-ai sărutat doar ca să mă faci să tac. Cum de nu m-am gândit la asta? încă o dată ea îl provoca, ochii îi erau strălucitori şi era parcă o pisică gata de atac. O

apăsare a mâinii lui Philippe pe umărul ei o făcu să se întoarcă spre el.

— Ai să încetezi oare vreodată să mai spui prostii? o întrebă el liniştit.

Ea încercă să scape, dar mâna bărbatului rămase fermă.

— Lasă-mă…

— De ce? îţi displace atât de mult să te ţin în braţe?

O simţea tremurând şi aproape că simţea sângele ei fierbinte răspândindu-se în tot corpul. Într-un fel de bravadă ea îi susţinu privirea şi nu ezită decât un scurt moment înainte de a-i răspunde:

— Nu, dar nu te iubesc.

Îşi închipuise că a spus totul şi se aştepta să-l vadă îndepărtându-se brusc de ea, palid din cauza umilinţei. Dar el, în loc să aibă reacţia prevăzută, îşi puse mâna sub sânul ei stâng şi spuse pe un ton de parcă i-ar fi vorbit unui copil pe care nu este bine să-l bruschezi.

— Poate că inima asta micuţă este deja dată?

Cu un gest violent Clara îi îndepărtă mâna, furioasă de a fi simţit o tulburare pe care nu voia să o recunoască.

— Ce-ţi pasă şi cu ce schimbă asta lucrurile?

Philippe părea însă hotărât să nu se lase atins de cuvinte şi se mulţumi doar să surâdă.

— Dimpotrivă, este foarte important. Fiindcă dacă inima ţi-e liberă, atunci pot spera ca într-o bună zi să pun stăpânire pe că.

Îşi ridică uşor mâna de-a lungul gâtului ei şi-i mângâie lobul urechii, înainte de a continua:

— Iată de data aceasta o exprimare foarte galantă, deci nu vei putea să-mi reproşezi din nou că mă comport ca o brută. Aşa încât, poţi să fii atât de drăguţă să-mi răspunzi cu sinceritate.

Singura lui şansă de-a o mai retine era aceea de-a insista asupra subiectului. Ea avu un surâs dureros.

— Şi de ce trebuie neapărat ca dragostea să fie unica mea preocupare? Doar mai sunt şi alte lucruri în viaţă…

Tânărul o sărută atât de rapid şi atât de uşor, încât ea nu avu nici măcar când să se ferească.

— Bineînţeles… dar şi reciproca este valabilă. Şi de fapt, sunt convins că dacă ţin cu tot dinadinsul să te conving, o să-mi trebuiască o răbdare nelimitată. Bine. Sunt cât se poate de dispus să te curtez oricât de mult vei dori să o fac!

Ea râse.

— Înseamnă că ai timp de pierdut, nu glumă!

Dintr-odată chipul lui Philippe redeveni serios şi în vocea sa nu mai rămase nicio urmă de glumă.

— Tocmai că nu! Dacă aş fi avut o meserie mai puţin absorbantă, poate că m-aş fi gândit într-adevăr să-mi consacru o parte din timp ca să alerg după dumneata oriunde, luni întregi… Din nefericire, o micuţă fantezie în genul celei de azi nu s-ar mai putea repeta fără să dăuneze preocupărilor mele… Dar sunt totuşi dispus să-ţi fac curte… când vom fi căsătoriţi.

Un grup de tineri şi tinere dădură buzna în stradă, ţinându-se de braţ şi făcând o gălăgie infernală. Cu toate că erau îmbrăcaţi în impermeabile, se udaseră din cap până-n picioare, dar acest fapt nu le scădea cu nimic pofta de viaţă. Trecând pe lângă maşină, unul dintre ei şterse cu latul palmei o porţiune de geam şi se îndepărtară râzând toţi

cu poftă.

Prin porţiunea de geam în care ploaia continua să lovească cu obstinaţie, Clara privi grupul tinerilor îndepărtându-se. Tirada bărbatului aflat lângă ea şi mai ales concluzia, o lăsaseră total interzisă, cu toate că nici măcar nu putea fi sigură că a înţeles bine.

Un cap, apoi două şi în sfârşit trei se mai întoarseră hilare în direcţia lor, înainte ca grupul de tineri să dispară într-o intersecţie. Brusc se îndepărtă de Philippe.

— Ce ţi se pare că suntem noi? întrebă ea iritată.

— Doi îndrăgostiţi, presupun. Asta te nelinişteşte atât de mult? Dacă este vorba despre reputaţia dumitale, nu-mi doresc nimic mai mult decât să te conduc acasă şi să-ţi asigur părinţii în privinţa purităţii sentimentelor mele. Bineînţeles, cu condiţia să fii de acord!

Deci înţelesese bine! O cerea în căsătorie, între două colţuri de stradă, fără să ştie nimic despre ea… sau aproape, nimic.

— Dar eşti nebun… sau pur şi simplu îţi baţi joc de mine!

El îşi luă braţul de pe spătarul banchetei, fiindcă începuse să-i anchilozeze, şi spuse în timp ce-şi mişca degetele ca să le dezmorţească.

— Pentru nimic în lume. Şi oricum, am să vin într-una din zile.

Clara era pur şi simplu stupefiată. Stupefiată şi în acelaşi timp încurcată, deoarece devenise evident faptul că nu se mai putea apăra cu ajutorul bruscheţei sau al ironiei. El o privea tară să facă un gest şi privirile sale nici măcar nu implorau. În ele exista doar sinceritate şi aşteptare.

Ea continua să tacă, complet dezorientată, ceea ce îi permise lui să continue:

— Nu te teme să îmi răspunzi, fiindcă ştiu că am jucat la dublu sau deloc. Dacă pierd, am să încerc să o fac în mod sportiv, dar cel puţin o să aflu cum stau lucrurile.

De data aceasta fu ea aceea care îşi puse mâna pe-a lui.

— Philippe…

El îi dădu un bobârnac uşor peste nas.

— Este mult mai dificil să renunţi la un domn serios care-ţi cere

mâna decât la un abominabil satyr, nu-i aşa? Atunci, mai bine gândeşte-te înainte de-a da verdictul. Când te întorci la Paris?

— Cred că de azi într-o săptămână.

Philippe o trase cu gingăşie spre el.

— Ei bine, haide să amânăm cuvintele decisive o săptămână, ce zici?

— Ascultă, Philippe…

Dar el nu o lăsă să termine.

— Nu vreau să aud nimic. Cel puţin astăzi. În fond, nu poţi să-mi refuzi o minusculă săptămână de speranţă.

Avea un ton degajat şi era zâmbitor, dar cu toate astea, Clara înţelese, observându-i trăsăturile, că pentru el această speranţă însemna foarte mult. Avea ea însă dreptul să-i mai lase această speranţă când ştia bine că peste opt zile răspunsul ei va fi acelaşi de azi? Ea nu-l iubea pe Philippe Sorty şi nici nu o să-l iubească. Nici pe el… nici pe altul! Inima sa era plină de Nicolas şi singurul lucru pe care-l dorea era să rămână singură cu durerea ei. Şi atunci de ce să trişeze… de ce să inventeze amânări? La ce ar servi toate astea?

— După părerea ta, în care seară putem cina împreună? întrebă Philippe.

„Trebuie să fiu dură, se gândi Clara, este singura modalitate de-a termina odată cu toate astea". Dar curajul o abandonă şi se încurcă singură în răspunsul său.

— Nu ştiu… nu ştiu Philippe… Mi-ar face plăcere, dar… Ce-o să se schimbe cu asta? dacă ani să-ţi spun nu, vei fi nemulţumit.

— Nemulţumit! Dar ăsta este un eufemism. Bineînţeles că am să fiu, dar îţi promit că n-am să te las să observi nimic… Pe data de opt, miercuri, îţi convine?

— Dacă ţii cu tot dinadinsul…

— Da. telefonează-mi când te întorci ca să putem stabili locul. Rămâne promis?

— …Da.

Continua să plouă, dar nu cu aceeaşi putere. Clara deschise portiera şi în momentul în care se pregăti să coboare, Philippe îi luă

mâna şi i-o sărută.

— Ar trebui să încerci să nu mai conduci cu o asemenea viteză.

— Ţi-e teamă pentru mine?

Clara nu-i răspunse nimic. Fusese o frază banală şi nu se gândise la nimic atunci când o rostise doar ca să spună ceva. Îşi strânse vesta la piept şi având grijă să ocolească băltoacele, se îndreptă spre casă.

Henriette asculta radioul în timp ce tricota o rochie pe care-o destinase unei tombole.

— Aha, iată că ai venit! Dar eşti udă toată. Soţul prietenei tale ar fi trebuit să te aducă cu maşina până acasă.

Clara habar nu avea că Jöelle avea maşină şi că era însărcinată, în trei luni. Dar află acest lucru de la mama sa care o întrebă dacă deja se observă.

Părându-i rău că minţise într-un mod atât de ridicol, şi fără motiv, Clara evită cât mai mult posibil să intre în amănunte şi, ca să schimbe subiectul, se folosi de primul pretext plauzibil.

— Mă duc să-mi pun o rochie, fiindcă fusta mi-e udă.

Era deja în pragul uşii când maică-sa îşi aminti.

— Ah, uitam să-ţi spun, ai primit o scrisoare, probabil, de la Isabelle.

— O scrisoare? Duminica?

— Da, este o scrisoare *expres*… Am lăsat-o pe biroul lui René.

Oare ce se putuse întâmpla ca să o facă pe Isabelle să-i trimită o scrisoare în regim de urgenţă? Clara dădu buzna în încăperea unde René Favre lucra, aplecat deasupra unor planuri din faţa cărora cu greu se urnea, chiar şi în zilele de sărbătoare. Nefiind prea comunicativ din fire, atunci când fiica sa îl sărută, se mulţumi să încline capul şi să surâdă. Scrisoarea era la vedere, pe birou, şi Clara se precipită să o deschidă, rupând plicul pe toată lungimea sa. Dar se linişti imediat fiindcă scrisoarea începea cu: *Clara mea de zahăr rafinat* ceea ce însemna, desigur, că scrisoarea nu conţinea nimic grav. În continuare, chiar cu entuziasm, prietena sa îi anunţa deschiderea turneului efectuat de Tony Roy, miercurea viitoare la Alhambra, având în debutul programului chiar melodia „*Snack-Bar*”. Mai adăuga că Nicolas

era nervos ca o colonie întreagă de râme. Ceea ce nu o împiedicase să-i rezerve trei locuri, deoarece spera că şi Clara o să vină să asiste la premieră. „*Cred că dacă nu ai să vii*, continua fata, exagerând, ca de obicei, *o să se îmbolnăvească de disperare*, *atât de mult contează pe tine*. *Atunci el nu ar mai merge*. *Atunci nici eu nu aş mai merge*. *Aşa că*, *vino*! *Sărutări majuscule*!

Clara împături scrisoarea fără grabă. „N-am să merg. Nu am niciun motiv ca s-o fac". Cu toate astea, simţea cum bătăile inimii i se accelerează. Ridicându-şi privirile, tatăl său vitreg îi văzu chipul descompus.

— Ai primit vreo veste proastă? întrebă el.

— Nu, nimic important. Isabelle ar vrea să particip miercuri la o premieră.

— Şi ai de gând să te duci?

— Nu.

René se ridică de la locul său, apropiindu-se de ea.

— Este mai bine aşa, spuse el înconjurându-i cu un braţ umerii. Probabil nu te vei reface complet până atunci şi, cât vei rămâne mai mult timp împreună cu noi, cu atât mama ta şi cu mine vom fi mai fericiţi.

— Te iubesc… îi spuse Clara sărutându-l pe obraz.

Privind-o cu o infinită tandreţe, el îi răspunse:

— Adevărat? Chiar şi acum, când ţi-ai regăsit tatăl?

Întrebarea o emoţionă cu atât mai mult cu cât îl simţise neliniştit din această cauză, de mai multă vreme.

— Eşti prostuţ… îi spuse cu gingăşie, el este tatăl meu, dar tu, eşti… Papa.

La rândul său René o sărută cu inima dintr-odată plină de căldură. Căci dacă ea avea doi taţi, el nu avea decât o singură fiică, pe ea. O privi îndepărtându-se, atât de mândru de frumuseţea ei, de parcă într-adevăr ar fi fost copilul lui.

Clara urcă în camera ei şi din primul moment, aerul închis, amestecat cu un miros de trandafiri îi pătrunse în nări. Henriette închisese fereastra chiar în momentul în care începuse să plouă, iar în

ceea ce privește trandafirii, aceştia constituiau punctul ei slab. Îi îngrijea cu o adevărată dragoste, acolo, în grădina unde-i răsădise şi, tot timpul cât era sezonul lor, casa era plină de flori.

Deschise fereastra şi îşi scoase veşmintele ude lungindu-se pe pat doar în chiloţi şi sutien, rămânând aşa, cu ochii închişi şi întrebându-se dacă Nicolas insistase într-adevăr să se întoarcă fa Paris sau doar fusese o politeţe din partea sa, pe care logodnica lui o interpretase şi-o exagerase în felul ei caracteristic.

Amintirile i se învârteau prin cap şi revedea silueta lui Nicolas aplecându-se spre masa sa de lucru, ca şi cum ar fi fost real.

„Pentru cineva atât de conformist ca dumneata, ai un talent destul de original…". Sau: „În curând cântecul meu va fi compus… şi în acelaşi timp înregistrat. Ţi-ar place să te ocupi de ilustrarea copertei discului?"

Cât de departe erau totuşi, aceste lucruri! Se întoarse pe burtă, cu buzele lipite de cuvertură şi cu ochii închişi, refuzând să vadă altceva în afară de punctele multicolore de dindărătul pleoapelor strânse cu putere.

Coborî să mănânce pe la opt, când Henriette veni să o anunţe că masa este gata. În ultimul moment, când supa era deja pusă în farfurii, se îndură şi René să-şi părăsească biroul.

— Apropo, întrebă mama sa, nu mi-ai spus ce voia Isabelle. Sper că nu era nimic grav?

— Nu, mamă. Nu era nimic grav. Mă ruga numai să mă întorc miercuri la Paris.

— Miercuri? De ce?

Clara îi explică pe scurt despre ce era vorba şi adăugă repede:

— Am să plec miercuri dimineaţa.

Lingura pe care maică-sa o ducea spre gură, rămase suspendată în aer.

— Dar… Te reîntorci aici?

Clara văzu cu coada ochiului privirea atentă şi mirată cu care tatăl său vitreg o urmărea.

— Nu cred, răspunse, coborându-şi privirile. Trebuie să-mi

reîncep şi eu lucrul.

— Dacă ai nevoie de bani… începu René care căuta o explicaţie acestei bruşte schimbări.

— Mulţumesc Papa, dar nu este vorba de asta… Am foarte multe lucrări rămase în întârziere.

— Zece zile de convalescenţă înseamnă foarte puţin, se amestecă din nou Henriette, după ce-şi ştersese atentă fundul farfuriei cu o bucăţică de pâine. Este într-adevăr necesar să participi la acea serată?

— Da, mămico.

Când îi spusese tatălui său vitreg că nu se va întoarce la Paris, Clara îşi ascultase prima pornire, spunându-şi cu brutalitate, că nu are nimic important de făcut acolo. Gândindu-se însă mai bine, ajunsese la concluzia că odată şi-odată tot va trebui să dea ochi cu Nicolas şi Isabelle, aşa încât, de ce să nu o facă acum. S-ar putea să fie o probă salutară, iar ea, oricum, trebuie să aibă curajul de-a privi realitatea în faţă.

Capitolul XVII

Invitaţii, în număr extrem de mare, se înghesuiau în holul de la Alhambra, dar Nicolas reuşi totuşi să-şi facă drum prin mulţime şi, prezentând invitaţiile la control, îi dădu voie Clarei să treacă înaintea lui. Apoi o trase de braţ şi pe Isabelle care rămăsese cu gura căscată în faţa unei „elegante", al cărei decolteu generos, o hipnotizase.

— Crezi că sunt îndeajuns de *chic*? o întrebă neliniştită pe Clara.

— Bineînţeles, draga mea. Eşti absolut fermecătoare.

Pentru această seară, tânăra îmbrăcase o rochie verde, de mătase naturală, a cărei parte de jos, plisată, se deschidea cu – generozitate în jurul picioarelor sale, dar al cărei corsaj mula cu strictețe bustul ei subţire, închizându-se chiar la baza gâtului. Părul îi ajungea până la jumătatea spatelui şi era într-adevăr încântătoare. În schimb, Nicolas nu renunţase la nimic din tot ceea ce alcătuia neglijenta lui obişnuită. Vesta de velur maro nu I era nici măcar încheiată fa nasturi iar eleganţa clasică cu care se fi îmbrăcase Clara, făcea un oarecare contrast cu felul ţinutei celor» doi prieteni ai săi.

Plasatoarea le indică locurile, care se aflau în rândul al cincilea şi încercând să treacă peste un domn vârstnic, Isabelle îşi pierdu un pantof. Se aşeză pe locul ei desculţă, cu pantoful în mână, iar lângă ea luară loc Nicolas şi Clara.

— Crezi că acum, te poţi încălţa? o întrebă cu umor logodnicul său, care, de când venise să le ia de acasă cu un taxi, aproape că nu-şi descleştase dinţii. „De douăsprezece zile este aşa", îi strecurase Isabelle, Clarei.

Prima parte a programului nu prezenta un aşa mare interes, cu excepţia unui trio format din comici acrobaţi. Prietena Clarei îi aprecie foarte mult, renunţând totuşi să adauge că, după un oarecare exerciţiu ar putea şi ea, foarte bine, să execute acest număr.

Înaintea pauzei o cântăreaţă, chipurile peruviană, îşi strigă şi îşi plânse dragostea cu suspine pornite parcă din stomac, în vreme ce-şi tot mângâia trupul, cu gesturi extrem de sugestive.

— Dragă… îţi faci singură sânge rău, se scăpă Isabelle, cu o voce destul de puternică pentru a face ca o doamnă aşezată cu câteva rânduri mai în faţă, să-şi întoarcă spre ea, nişte ochi furibunzi.

Deja fetele care aveau în coşuleţe sandvişuri şi alte lucruri de ronţăit, se strecurau printre rânduri. Lumea începu să se ridice, scaunele se ridicau cu zgomot şi Isabelle trecu din nou peste domnul cel bătrân, acum adormit de-a binelea, ajungând în intervalul liber, cu prietena sa alături. Nicolas mergea înaintea lor şi puştoaica profită de acest lucru:

— Vreau să fac pipi… dar mi-e ruşine să afle şi Nicolas.

— Probabil că-şi închipuie totuşi că ţi se mai întâmplă din când în când şi un asemenea lucru, îi răspunse Clara amuzată. Hai, fugi. Întorcându-şi capul, Nicolas o văzu singură şi se întoarse lângă ea.

— Unde-i Isabelle?

— Revine imediat…

Tocmai atunci Nicolas o văzu zbătându-se să-şi croiască drum printre spectatorii ieşiţi în pauză şi o apucă imediat de braţ pe Clara, trăgând-o în direcţia opusă.

— Haide să fumăm câte-o ţigară. Ne găseşte ea când se întoarce.

Căldura mâinii lui, îi crea Clarei o senzaţie de slăbiciune. Îşi trase uşor braţul, dar îl urmă, aproape fără să vrea, împinsă de şuvoiul de oameni aflaţi într-o continuă mişcare. Ajunşi afară, Nicolas se rezemă de un zid şi băgându-şi o mână în buzunar, extrase un pachet de ţigări din care o servi mai întâi pe Clara, a cărei mâna avu, în momentul în care luă ţigara, un tremur necontrolat.

— Eşti nervoasă? o întrebă după ce ea trase trei fumuri, unul după altul.

Se decise să-l privească şi să aibă un ton firesc.

— Deloc. Dumneata eşti cel care ar trebui să fie… cel puţin astă-seară.

— Chiar sunt, puţin.

— Înţeleg foarte bine acest lucru, dar cântecul, sunt sigură, o să aibă un succes enorm.

— „Sunt sigură că va avea un succes enorm", exclamă Nicolas străduindu-se să îi imite şi vocea. Tu nu crezi că această comedie, acuma că suntem singuri, este oarecum ridicolă?

Tutuitul o lovi atât de neaşteptat, încât îşi pierdu toată stăpânirea de sine.

— Nicolas… şi căută cu disperare, din priviri, silueta Isabellei.

— Nu fi nerăbdătoare să o revezi. Tu ştii că oricum trebuie să stăm de vorbă într-o zi. Jocul ăsta de-a v-aţi-ascunselea nu poate dura la infinit.

Se mulţumi să o privească intens, însă fără să o atingă. Clara, începu să se bâlbâie.

— Care joc de-a v-aţi-ascunselea?

— Încă nu mi-ai răspuns la întrebarea pe care ţi-o pusesem înainte să pleci.

— Dar bine, tocmai această plecare a fost un răspuns. Mă mir că nu ai înţeles. Şi, de altfel…

— De altfel, ce?

— Nu te iubesc. Nu te-am iubit niciodată cu adevărat, Nicolas.

— Minţi, Clara… Şi minţi prost!

Îi prinse încheietura mâinii strângându-i-o aproape să o

sfărâme. Ea se smuci cu violenţă şi aproape că îi strigă:

— Nu, nu mint! Este atât de adevărat, încât chiar am să mă căsătoresc.

De-abia pronunţă această frază că o uimire imensă i se aşternu pe chip, ca şi cum ar fi auzit pe altcineva rostind aceste cuvinte.

Desfigurat, Nicolas se uită la ea fără să poată măcar să-şi mai deschidă gura.

— Cu-cu… se auzi în spatele lor vocea Isabellei, care le zâmbea radioasă, ţinând în mână trei îngheţate. După câteva clipe se aflau din nou aşezaţi pe locurile lor şi Isabelle remarcă imediat că omuleţul pleşuv ce se afla în prima parte a spectacolului în faţa ei, îşi schimbase locul cu o femeie, Acum, în locul cheliei strălucitoare peste care putea privi cu uşurinţă, se afla o pălărie imensă, ornamentată cu fel de fel brizbrizuri care-i diminuau cu mult câmpul de vedere.

Deocamdată, în afara unui panou publicitar, nu era nimic altceva de văzut, biata fată începu să se agite pentru a-şi putea găsi cu anticipaţie un unghi propice vizionării.

— Crezi că dacă suflu cu putere o să înceapă să zboare, îl întrebă tare pe Nicolas, şi o să-şi scoată de pe cap „colivia”?

Dar cucoana, ocupata să-şi vâre mâinile într-o pungă imensă cu bomboane, nu-i dădu mei cea mai mică atenţie. Atunci, Isabelle începu să fredoneze:

— Pană-pană… tra-la-la…

De data asta, persoana vizată întoarse o privire furioasă şi se adresă „chelului” care-i era probabil soţ şi care rămăsese impasibil:

— Dumnezeule… ce generaţie!

— Bopabopornipiţăpă, rosti repede Isabelle.

— Ce naiba spui acolo? interveni un pic iritat Nicolas.

Ea aproape se lungi peste el ca să-i poată explica în şoaptă că este vorba de un cuvânt japonez care înseamnă „baborniţă”. Apoi, cu o privire şmecherească în ochi, îl rugă să schimbe locul cu ea.

— Hai… tu eşti atât de mare, încât ai putea vedea şi peste „pasărea asta rară”.

Nu foarte încântat de propunere, Nicolas se ridică totuşi, nu

înainte de a-şi mai arunca odată ochii spre Clara, care privea drept în faţă în timp ce se chinuia să desfacă, cu ajutorul unghiilor, poleiala de pe îngheţată.

— La ce te gândeşti? întrebă Isabelle, aşezându-se lângă ea.

— La nimic… şi se strădui să zâmbească.

În acel moment se ridică cortina, lumina se stinse şi numai proiectoarele asigurau vizibilitatea scenei. După o scurtă cacofonie a instrumentelor care erau acordate, urmă un moment de linişte şi imediat după aceea orchestra începu o serie de potpuriuri din repertoriul lui Tony Roy. În cele din urmă, apăru prezentatoarea, care deja îşi schimbase de patru ori îmbrăcămintea, şi purta acum o salopetă strălucitoare, pentru a anunţa vedeta serii, cu ajutorul unui catren, tot atât de îndepărtat de poezie, ca Amazonia de sediul primăriei din arondismentul 18.

„Făcând să sune ceasul fermecat
Al cărui rege este
În chiar acest moment soseşte.
TONY. ROY!”

Tobele răpăiră cu putere acompaniind o nouă ridicare a cortinei îndărătul căreia cântăreţul stătea ţeapăn, în mijlocul scenei, având în spatele său, ca fundal, o draperie de mătase crem. Brunet, nu foarte înalt, dar totuşi solid, Tony era îmbrăcat într-un smoking albastru deschis, pe care se distingea culoarea roşie a gardeniei de la butonieră.

Sobru, el coborî microfonul la înălţimea potrivită şi îşi deschise recitalul cu o melodie pe care o anunţă ca pe o noutate, dar care se dovedi în primul rând, soporifică. Acest lucru nu o împiedică pe Isabelle să aplaude din toată inima, deşi o făcuse din spirit de imitaţie, procedând asemeni majorităţii spectatorilor care-şi aclamau idolul.

— Nu vă place? întrebă privindu-i pe rând pe Nicolas şi pe Clara, care nu aplaudaseră.

Cu braţele încrucişate pe piept, cu privirea fixă, Nicolas nu arăta să fie prea bine dispus. Cât despre Clara, ea îşi făcea absentă scobitori minuscule din bucăţica de lemn pe care fusese îngheţata.

După câteva melodii Tony se opri să facă un anunţ care-l trezi

pe Nicolas, făcându-l să se ridice în scaun.

— Şi acum, pe muzica şi versurile lui Nicolas Berthet, cântecul în premieră absolută: *Snack-Bar*!

Emoţionată, simţind furnicături în vârful degetelor, Isabelle îşi înţepeni bine fundul, cu o mişcare violentă din şolduri, în fotoliu, pregătită să asculte, cu religiozitate. Acompaniat doar de acordeon, tenorul îşi înălţă vocea:

„Când el sosi la bar în aceea zi
Ea se afla în picioare la bar
Şi, fiindcă-l văzu, îl privi
Printr-un fund de pahar.
S-au înţeles de-ndată numai din priviri
Şi doar din inimi fuse-a lor vorbire.
Ajunşi aici se regăsiră dintr-odată singuri
Şi-şi comandară imediat, un pic de fericire…”

Mai era vorba în cântec de muzica ce acompania întâlnirea celor doi îndrăgostiţi, un vals care devenind succesul anului, va putea fi ascultat cu numai douăzeci de cenţi la tonomat, ori se va vinde „laolaltă cu pâinea, în vrac eternilor răpitori din snack…”

În momentul în care Tony Roy începu cea de-a doua strofă, Clara o văzu pe Isabelle strecurându-şi braţul pe sub cel al lui Nicolas şi lăsându-şi uşor capul pe pieptul lui. El nu făcu nicio mişcare, părând că nici nu şi-a dat seama, toată atenţia lui fiind concentrată asupra cântecului şi Clara îşi dădu seama că în acea clipă nu mai existau, pentru el, nici Isabelle şi nici ea.

Îşi închise ochii ascultând acest vals despre care Nicolas îi vorbise de atâtea ori, dar pe care nu-l auzise niciodată şi care, acum, o mişca până în adâncul sufletului. Acest fragment ameţitor, atât de tandru la început şi dintr-odată violent în refren, i se înfigea parcă în cap şi ea ştia deja că îi va fi imposibil să-l uite. Când se stinse ultima notă, sala vui de aplauze şi de bravouri, care, de data aceasta, nu se mai adresau doar interpretului ci, mai ales, operei lui Nicolas. Îl privi şi putu să-i citească paloarea, ochii pe jumătate închişi şi mâna care strângea, poate fără să-şi da seama, degetele micuţe ale Isabellei.

Tenorul mai interpretă câteva din vechile sale cântece, dar Clara nu mai ascultă. Ea asculta în continuare acel vals care-i plutea în inimă ca şi cum însuşi acordeonul şi-ar fi găsit acolo un ascunziş. Şi dintr-odată i se păru că un cuplu apropiat ilustra povestea pe care Nicolas o pusese pe muzică. Şi acest cuplu nu era altul decât acela pe care-l alcătuiau Nicolas şi Isabelle.

Brusc vru să fugă. Dar nu putu să o facă, Isabelle n-ar fi înţeles… Când recitalul luă sfârşit, Nicolas dădu semnalul de plecare. Pe chipul său nu se mai citea nicio urmă de satisfacţie sau de bucurie. Părea doar grăbit să iasă din sală şi o împingea pe Isabelle, ceea ce o obliga şi pe Clara să se grăbească. Ajunse înaintea lor în hol şi se opri să le aştepte, un pic agasat.

— Mi-ar fi plăcut să vă duc la un restaurant, dar trebuie să mă duc să-l felicit pe Tony şi mai am şi nişte amănunte de discutat cu editorul meu…

Isabelle se agăţă de braţul lui, rugătoare.

— Oh… dar nu putem merge la tine? Sunt zece ani de când vreau să-l cunosc pe Tony Roy!

— Nu mi se pare a fi acesta momentul cel mai potrivit. Cabina sa trebuie să fie deja plină, cu admiratori, fotografi, ziarişti…

— Şi ce contează o persoană sau două în plus? insistă Isabelle. Lasă-mă să vin cu tine!

Nerăbdător el îndepărtă mâna care-l trăgea de vestă.

— Nu!

Apoi, privind spre Clara.

…Te rog să mă scuzi, dar sunt obligaţii cărora nu mă pot sustrage. Sper că veţi găsi destul de uşor un taxi.

Încercând să-l împace, Isabelle se arătă plină de admiraţie.

— Ştii, Nick… cântecul tău a fost cel mai bun dintre toate. Şi din priviri, ceru parcă ajutorul Clara.

…Hei, Clara? Tu de ce nu spui nimic? Ai putea totuşi să-l complimentezi!

— Sunt convinsă că valsul dumitale s-a bucurat de succes, Făcu ea un efort, având o voce monocordă.

Nicolas îi luă mâna pe care i-o întinsese şi îi răspunse învăluind-o într-o privire a cărei semnificaţie era clară doar pentru ea.

— Mulţumesc. În orice caz un lucru este sigur: n-am să uit această serată. Noapte bună, Clara, şi vise plăcute.

Îi lăsă mâna şi se întoarse spre Isabelle căreia, din vârful buzelor, îi sărută uşor nasul.

…Şi ţie la fel, draga mea.

— Pe mâine? întrebă ea.

— Pe mâine.

Se îndepărtase deja, când păru să-şi aducă aminte şi se întoarse zicându-i Clarei:

— Era să uit… Felicitările mele pentru logodnă! Ochii Isabellei se făcură mari, mari de tot şi era tocmai pe punctul de a deschide gura, când prietena ei o apucă aproape cu bruscheţe de braţ şi o împinse înaintea ei.

— Vino! Fiindcă altminteri n-o să mai rămână nici urmă de taxiuri.

Ceea ce se şi întâmplă şi cele două tinere trebuiră să coboare să ia metroul. În compartiment găsiră două locuri, faţă în faţă:

unul alături de o cucoană care mirosea prea tare a parfum, celălalt lângă un vagabond care nu mirosea îndeajuns. Aşa că rămaseră în picioare ţinându-se de bara din mijlocul vagonului.

— Ce tot spunea Nicolas despre logodna ta? întrebă Isabelle, care murea de curiozitate de când părăsiseră music-hall-ul. N-aş vrea totuşi să i se fi suit succesul la cap şi să fi înnebunit brusc.

— Este adevărat! răspunse scurt Clara. Mă căsătoresc.

Isabelle lansă un adevărat strigăt:

— Tu! Şi nici măcar nu mi-ai spus nimic. Mai multe persoane, inclusiv vagabondul care mesteca ceva, îşi întoarseră privirile spre ele.

— Te rog… îi şopti Clara, pe un ton totuşi, imperativ, încearcă să îi mai moderată. O să discutăm despre asta când o să ajungem acasă.

Bosumflată ca un copil pedepsit pe nedrept, Isabelle îşi lipi fruntea de-o bară lăsându-şi-o să se izbească de metalul rece, la fiece mişcare mai bruscă, în speranţa că în felul acesta va reuşi să-şi

înduioşeze prietena. Niciodată Clara nu fusese atât de dură cu ea şi nu-i vorbise pe un asemenea ton, nici măcar atunci când făcuse cele mai mari prostii.

Dar Clara tăcea şi, săturându-se să-şi tot lovească inutil capul, lipsită de explicaţiile pe care amica sa nu părea dispusă să i le dea, Isabelle încerca să le caute singură. I se părea totuşi ciudat că prietena sa îi anunţase lui Nicolas o logodnă despre care ei nu-i suflase niciun cuvânt. Şi mai întâi, care logodnă?

Se gândi imediat la Georges Falquet. De multă vreme îşi dăduse seama de slăbiciunea pe care ziaristul o arăta Clarei. Dar cum putuseră aranja această căsătorie când nu se mai văzuseră de două săptămâni? „îşi scriau – se gândi. Da, cu siguranţă. Această despărţire de scurtă durată îi ajutase probabil să-şi dea seama de adevăratele sentimente pe care le aveau unul pentru celălalt şi pe care, până atunci, nu le putuseră analiza". Astea sunt lucruri care se pot întâmpla oricui…

Imaginaţia sa îşi continuă drumul şi îşi aminti chiar şi un vers potrivit acestei situaţii:

„Absenţa pentru dragoste este ca vântul pentru foc
Pe cea puternică o cuprinde şi-o stinge pe cea slabă, pe loc!"

Singura chestiune care nu se potrivea în această poveste, era faptul că niciodată Clara nu se arătase câtuşi de puţin amorezată de Georges. O sumedenie de întrebări îi înţepau Isabellei limba, dar figura pe care o făcea Clara o oprea să-i pună vreuna.

— Intri tu prima în baie? întrebă Clara de îndată ce ajunseră acasă.

Auzind din nou vocea prietenei sale, care nu scosese nicio vorbă până atunci, Isabelle se simţi dintr-odată reconfortată şi se grăbi să-i răspundă:

— Nu, nu… am tot timpul. Du-te tu, fiindcă ai un aer obosit şi aşa te vei putea culca mai repede.

Clara nu era obosită. Era de-a dreptul zdrobită. De când îi spusese lui Nicolas că o să se mărite, avea impresia că nu mai trăieşte, iar felicitările sarcastice pe care le primise după aceea de la el şi curiozitatea prietenei sale, i se păreau fără nicio legătură cu ea. Fusese

altcineva care vorbise atunci în locul ei, iar acum altcineva i se ascunsese sub piele şi se mişca pentru ea.

Rămase vreme îndelungată sub duşul abia călduţ, fără să reuşească sub nicio formă să-şi pună ordine-n idei. Ploicică aproape rece care cădea asupra ei mărunt şi regulat îi dădea frisoane între omoplaţi şi în scobitura coapselor aşa încât se hotărî să iasă din baie şi, tremurând toată, îşi înfăşură în jurul trupului, încă şiroind de apă, un prosop mare şi călduros.

Oglinda de deasupra lavabo-ului era aburită ceea ce dădea chipului ei o aparenţă de neclaritate, irealitate. Şi, de fapt, totul era ireal în acea seară… Deschise fereastra şi găsindu-şi pijamaua şi-o puse fără ca măcar să bage de seamă că era încă umedă. Singura ei dorinţă în acel moment era aceea de a se scufunda în somn: mâine, poate o să vadă mai clar şi o să ştie ce are de făcut.

Isabelle însă, îmbrăcată, se trântise pe burtă de-a curmezişul patului şi frunzărea o revistă de cinema. Ca să poată trage ce-l de-al doilea pat geamăn, Clara fu nevoită să o deranjeze, după care se culcă imediat.

Numai că micuţa nu era dispusă să renunţe atât de uşor la întrebările care nu-i dădeau pace de loc. Îşi îmbrăcă urgent cămaşa de noapte şi fiindcă prietena sa stinsese lumina, se îndreptă pe pipăite spre pat şi se strecură sub cuvertură. De formă, întrebă:

— Dormi?

— Nu.

— Aha, atunci e bine… Deci, este adevărat, ai de gând să te măriţi?

Ştiind că tot ce-i va spune, va ajunge la Nicolas, Clara nu mai putu să dea îndărăt:

— Da.

— Deci, aşa, zise Isabelle uimită.

În ciuda tuturor deducţiilor ei personale nu-şi putuse explica cum de reuşise Clara să hotărască un lucru atât de important, fără să-i fi suflat un singur cuvânt, ei, cea mai bună prietenă. Mai ales că venise să o aştepte la gară şi dejunaseră împreună, deci timp ca să-i spună ar

fi avut suficient. Curiozitatea o făcu să ceară lămuriri.

— Şi de hotărât, te-ai hotărât acolo la Aimens?

— Da, şopti Clara.

— Ai fi putut totuşi să-mi spui! insistă Isabelle cu greutate.

— Bineînţeles… dar n-am găsit ocazia potrivită.

Isabelle se ridică într-un cot, încercând să vadă prin întuneric chipul prietenei sale, al cărui păr forma pe albeaţa fesei de pernă o pată închisă la culoare. Foarte intrigată de o asemenea atitudine, se aplecă înspre ea.

— Şi cu Nicolas… această ocazie s-a prezentat?

Clara ar fi dat orice ca Isabelle să tacă, să o lase în pace, aşa încât se arătă obosită.

— Trebuie să mă crezi!

— Nu face nimic, dar nu mi-ar fi trecut totuşi niciodată prin gând că ai să te măriţi cu Georges. Eu credeam…

— Dar cine a vorbit de Georges? se ridică dintr-odată Clara, în capul oaselor.

Şi pentru că sosise momentul când nu mai putea să facă niciun pas înapoi, se angajă definitiv.

— Mă căsătoresc cu Philippe Sarty. Doctorul.

De data aceasta Isabelle făcu un adevărat salt, care fu urmat de scârţâitul dureros al somierei, şi se întinse să aprindă veioza.

Rapid, încercând să-şi ascundă chipul bosumflat, Clara îşi puse braţul în faţa ochilor.

— Stinge lumina, te rog!

Dar, încremenită de uimire, Isabelle nu făcu niciun gest, rămânând aşezată cu fundul pe călcâie şi privindu-şi prietena cu un aer complet aiurit.

— Doctorul Sarty, doctorul Sarty…

Repetă aceasta de mai multe ori la rând, ca şi cum s-ar fi străduit să-şi bage acest nume în cap. Apoi, în mintea ei se făcu lumină.

— Aha, acum înţeleg de ce-a vrut cu tot dinadinsul să te conducă la Amiens: era îndrăgostit de tine.

Avansând de-a buşelea, în genunchi, se mai apropie puţin.

— Dar tu? îl iubeşti de mult?

Sub cămaşa transparentă de nailon, sânii ei micuţi se desenau perfect, părând două mere rotunde şi cărnoase. De-o parte şi de alta a pântecului său absolut plat, şoldurile îi erau bine reliefate şi apetisante. „În curând acest trup îi va aparţine în întregime lui Nicolas, care îl va strânge în braţe şi-l va acoperi cu mângâieri… tot aşa cum strânsese şi mângâiase trupul ei".

Această viziune a Clarei fu atât de precisă, încât aproape că-i smulse un strigăt de durere şi o gelozie pur animalică o făcu, pentru o clipă, să-şi urască prietena.

— Culcă-te, şopti ea cu duritate, şi stinge lumina aia.

Suspinând, copila îi dădu ascultare după care se lăsă să recadă înapoi, pe pernă. Era însă prea excitată ca să poată păstra tăcerea prea mult timp.

— Ce curios, nu pari să fii prea încântată…

Ura de-acum o clipă, a Clarei, dispăruse şi-n locul ei nu mai rămăsese decât ruşinea şi o infinită tristeţe.

— Ba da, sunt fericită. Numai că-mi este teribil de somn şi din câte ştii, nu obişnuiesc să mă culc atât de târziu.

— Bineînţeles! Deci… îl iubeşti?

Era imposibilă… Nu putea deloc să o lase în pace!

— Da, îl iubesc, explodă Clara, la capătul nervilor. Îl iubesc, îl iubesc, ÎL IUBESC!

Un moment fu linişte. Apoi, vocea Isabellei se făcu din nou auzită.

— Spune-mi Clara… crezi că poţi să-mi împrumuţi nişte bani până la sfârşitul lunii? Mi-am cumpărat o geantă şi…

— Bine, am să te împrumut.

— Clara, ştii ce-ar fi cu adevărat minunat? Să ne căsătorim amândouă în aceeaşi zi… Dacă vrei, vorbesc eu cu Nicolas…

Clara se întoarse brusc pe burtă şi îşi înfundă capul în pernă, ca să nu mai audă şi ca să-şi înăbuşe hohotul de plâns care-i strângea pieptul. Dacă ar fi fost singură, ar fi urlat ca o fiară rănită de moarte.

— Poate că-i idiot ce spun, se făcu din nou auzită agasanta

făptură de lângă ea, dar nu ştiu cum m-aş simţi eu să fiu soţia unui chirurg… a unuia care, cât este ziulica de lungă, cotrobăie prin trupul oamenilor… Brrr!

În sfârşit, fiindcă de câteva minute i se făcuse somn, căscă!

— …pte bună, Clara!

Capitolul XVIII

Femeia se afla acolo de cel puţin un sfert de oră, prăbuşită într-un fotoliu, cu faţa ascunsă-ntre mâini. Din ea nu se vedea decât un spate încovoiat, părul negru nepieptănat şi umerii care-i săltau lent, dar continuu. Plângea.

Aşezat pe colţul biroului, într-o poziţie care-i era familiară, Philippe Sarty o privea gânditor. Îndărătul ecranului celor două mâini, putea citi cu uşurinţă durerea de pe chipul ce-l întrevăzuse noaptea trecută, pe culoarul spitalului, atunci când ieşise din sala de operaţie.

În seara aceea se afla de gardă, când fusese alertat, puţin după orele unsprezece. Tocmai aduseseră la secţia sa un trapezist, care la sfârşitul numărului căzuse, zdrobindu-se în rumeguşul arenei. Era tânăr, nici nu împlinise treizeci de ani, frumos, dar, în aceeaşi măsură era un caz care-ar fi făcut pe orice practician oricât de optimist şi experimentat ar fi fost, să-şi ridice încruntat sprâncenele într-un semn de neputinţă: vertebrele fracturate, şi, fără nicio îndoială, măduva spinării atinsă.

Timpul se scursese incalculabil în tăcerea unei încăperi unde totul era alb: pereţii, oamenii, cearşafurile, care de multe ori semnifică un linţoliu… Moartea care pândeşte ascunsă în spatele fiecărei mişcări a chirurgului, împotriva ei trebuind să lupţi cu sudoare curgându-ţi pe faţă şi ţinând dinţii încleştaţi… Sarty se obişnuise deja, fiindcă avea un antrenament îndelungat.

Când ieşise din sala de operaţie, femeia păşise în întâmpinarea sa, strângându-şi în jurul trupului impermeabilul de parcă i-ar fi fost frig. Îl îmbrăcase în grabă, direct peste colantul roşu şi, în ciuda machiajului violet, chipul îi era patetic, iar în ochi i se citea teama. Chiar înainte de-a deschide gura, Sarty ştiu că este partenera şi în acelaşi timp soţia celui accidentat.

Încercase să o liniştească spunându-i că nu era totul pierdut şi că mai exista o şansă pentru ca soţul ei să scape. Dar astăzi femeia venise iarăşi la el, şi nu-i putuse ascunde faptul că deşi scăpase cu viaţă, tânărul va rămâne paralizat de la mijloc în jos. Şi nu putuse să mai facă altceva decât să o lase să plângă.

În cele din urmă, ea îşi îndreptă umerii şi, ridicându-şi capul, expresia pe care-o dezvălui chipul său, era terifiantă. Era palidă, obrajii păreau să-i fi căzut dintr-odată, iar în orbitele mult adâncite, ochii negri sclipeau de parcă ar fi avut febră.

— Scuzaţi-mă, doctore… rosti cu voce încă tremurândă. Nu m-am putut stăpâni. Gino nu trăia decât pentru meseria sa… pentru meseria *noastră*! *Şi* s-a sfârşit… E îngrozitor, înţelegeţi…

— Înţeleg. O să aveţi nevoie de mult curaj.

Femeia îşi îndreptă spre el privirea în care i se adunase toată suferinţa din lume.

— Oh, eu… Pentru mine nu mai are nicio importanţă!

— Dimpotrivă, o contrazise doctorul apropiindu-se de ea şi punându-i mâna pe umăr. Acum totul depinde de dumneavoastră. Eu i-am dat soţului dumitale posibilitatea de-a trăi, dar gustul pentru viaţă numai dumneata i-l poţi reda, ascunzându-vă, fată de el, suferinţa şi lacrimile.

Femeia avu o aplecare dureroasă a capului.

— Bineînţeles că am să fac tot ce-mi stă-n putinţă ca să nu fie foarte nefericit.

— Nu, asta nu este de-ajuns! Trebuie să faceţi totul pentru ca soţul dumneavoastră *să fie fericit*… Dacă-l iubiţi şi veţi fi alături de el, cu siguranţă acest lucru va fi posibil.

— Oh, da… îl iubesc!

Din nou îşi ascunse faţa cu mâinile şi doctorul o auzi murmurând cu vocea înecată în plâns:

— Gino… marele meu Gino…

— Aveţi copii? întrebă el.

— Nu… încă nu.

Şi în timp ce rostea cuvintele, pe chipul ei se aşternu din nou

neliniştea, teama. Tocmai înţelese că asta însemna că nu vor mai putea avea, de acum înainte, copii. Satry îşi aplecă privirile, crispat. Nu reuşise niciodată să se blindeze în faţa suferinţelor oamenilor.

— Am să-l văd pe soţul dumneavoastră mâine şi de asemenea în toate zilele până când o să-l puteţi lua casă. Pe cât îmi va sta în puteri, vă promit că am să-l ajut şi eu.

Femeia se ridică aruncând în jurul ei o privire rătăcită. Doctorul se aplecă să ridice geanta care-i căzuse la picioarele fotoliului şi i-o întinse, iar ea o luă cu un gest maşinal, rostind cu o voce abia auzită:

— Vă mulţumesc, doctore… sunteţi atât de bun.

El o conduse până la uşă prin sala de aşteptare şi, apropiindu-se, îi întinse mâna.

— Mulţumesc, repetă trapezista, mulţumesc că l-aţi salvat.

De-abia atunci când se întorsese ca să intre în biroul său – o văzu pe Clara, lângă fereastră, în picioare, cu o revistă în mână. Uimit, se îndreptă spre ea.

— Dumneata? Dumneata eşti aici!

Şi dintr-odată îşi îndreptă privirea, devenită severă, înspre secretara sa, care bătea conştiincioasă la maşină.

— De ce nu m-ai anunţat, Sophie?

În cazuri de genul acesta, chipul secretarei devenea de-o candoare greu de închipuit.

— Dar, domnule…

— Eu am rugat să nu fiţi deranjat, interveni Clara aşezând revista înapoi pe măsuţa din sala de aşteptare. Nu mă grăbesc de loc… doctore.

Revenindu-şi cu greu din uimire, Philippe o apucă de braţ.

— Veniţi…

Îi permise să intre prima în cabinetul său de consultaţii, aşa cum ar fi procedat cu oricare altă clientă. Fiind încă sub impresia neplăcutei discuţii cu soţia trapezistului, nu realiza pe deplin prezenţa atât de neaşteptată a Clarei. Din această cauză, fata nu se putu împiedica să gândească cât de rece este primirea pe care i-o face.

— Nu arăţi prea încântat să mă vezi, spuse ea în timp ce-şi

scoase mănuşile. Ar fi trebuit, poate, să-ţi telefonez înainte?

Era într-adevăr ea, era acolo, dar nu uitase să-şi aducă şi provizia de ironie.

— Dimpotrivă, sunt cât se poate de bucuros. Numai că nu mă aşteptam în niciun caz să ne revedem astăzi. Nu spuneai că te întorci abia miercurea viitoare?

— Ba da. Însă m-am grăbit să-mi devansez venirea.

— Da?… zise el pălind uşor. De ce?

— Diverse… între altele grija de a nu lăsa prea mult de-o parte un litigiu.

Nicio bucurie nu părea să-l aştepte, şi o neliniște surdă, pe care se străduia să nu o arate, puse stăpânire pe doctor.

— Atunci, vino spuse el deschizând o altă uşă, care dădea în salonul englez. O să fie mai plăcut să discutăm aici.

Trecând prin faţa lui, Clara se atinse uşor de el.

— Într-adevăr, este foarte plăcut aici… ba chiar, intim.

— Ia loc, o invită Philippe rigid. Dar în loc de asta, Clara se întoarse spre el şi-l privi în ochi:

— Nu mă săruţi? Chiar nu ai înţeles?

Nu, el nu înţelesese nimic. De când ea se afla acolo, nu văzuse nimic în privirile sau în surâsul ei, un pic forţat, care să-l fi îndreptăţit să aibă vreo speranţă. Din contră, îşi închipuise că ea venise să rezolve „litigiul", cum îl numise într-un sens negativ. Şi că venise mai devreme decât promisese, tocmai ca să scape mai repede de-o povară.

Dornic, încă nevenindu-i să creadă, o prinse în braţe.

— Clara… e adevărat? Ai venit atât de repede ca să-mi spui…

Ea îi susţinu privirea fără să clipească şi un surâs îi apăru în colţul buzelor.

— Da. Doar dacă între timp nu te-ai răzgândit?

El îi prinse uşor ceafa şi-i trase capul pe pieptul său.

— Între timp, n-am făcut altceva, în fiecare clipă, decât să mă gândesc toată ziua, ca un licean, la tine.

Apoi, îi ridică bărbia, căutându-i privirile.

…Iubito…

Se lăsă sărutată cu ochii închişi. El o strângea din ce în ce mai tare şi pipăitul său îi zdrobea sânii. Dacă în inima sa nu ar fi existat un bloc de gheată, această îmbrăţişare ar fi fost chiar plăcută.

În acea clipă, din camera cealaltă se auzi sunând telefonul şi, dezlipindu-se cu regret de ea, Philippe îşi privi ceasul.

— Da, am o întâlnire la cinci! Vrei să mă aştepţi aici, sau…

Deja, Clara îşi punea mănuşile.

— Am să plec, fiindcă mai am de făcut nişte cumpărături.

Nesăţios, Philippe o mai sărută de zece, de douăzeci de ori, pe gură, pe ochi, pe frunte, pe toată faţa.

— Am să-ţi telefonez pe la opt şi vom cina împreună. De acord?

— Da, răspunse Clara.

Traversând cabinetul de consultaţii, se gândi cu amărăciune, că de acum înainte, în fiecare seară, la ora opt, va trebui să cineze împreună cu Philippe Sarty. Soţul său… un bărbat, pe care nici măcar nu-l iubeşte!

Era a doua oară deja, când Philippe îi spunea Clarei să-şi îmbrace taiorul, pe care-l purta doar pe umeri, deasupra unei bluziţe subţiri şi foarte decoltate.

— Eşti sigură că nu ţi-e frig, iubit-o?

— Nu… nu-mi este, tresări ea.

Nu reuşea de loc să se obişnuiască cu „tutuiala” pe care el o adoptase atât de uşor şi nu reuşea decât din când în când s-o folosească ea însăşi, cu preţul unor mari eforturi, continuând să-i spună, atunci când nu era atentă, *dumneata*. Cât despre „a iubi”, din care Philippe „consuma o cantitate” incomensurabilă, îi părea pe cât de insolit, pe atât de jenant.

Totuşi trecuse mai mult de o săptămână de când ea venise la el la spital ca să-i comunice că este de acord cu mariajul propus, şi, cu acelaşi prilej, tot atâta timp de când el folosise pentru prima oară cuvântul „iubito”. În aceeaşi seară ieşiseră împreună şi de atunci, exceptând zilele când era de gardă, Philippe îi consacra toate serile. Ea însă, nu se putea obişnui nici cu prezenţa lui, nici cu vocea şi nici cu ceea ce spunea, mai ales când spunea câte ceva în legătură cu viitorul

lor. Fiindcă această căsătorie, în pofida tuturor faptelor concrete şi precise ce o înconjurau, continua să-i pară o irealitate.

În acea seară, Philippe o invitase la un restaurant aflat la vreo cincisprezece kilometri de Paris, unde vara se putea mânca în aer liber, pe o terasă care se afla deasupra Senei.

În afara exteriorului care etala un mare lux, restul stabilimentului era de un gust discutabil. Mai ales grădina, pe care proprietarii găsiseră cu cale să o împopoţoneze, în afara unor tufe înflorite, cu fel de fel de statui, ce aveau de-a face mai mult cu bazarul, decât cu arta. Busturi de femei, amoraşi caraghioşi, fauni ciudaţi şi alte întruchipări, mai mult sau mai puţin mitologice, îşi etalau suprafeţele proaspăt vopsite într-un alb crud.

În completarea ambiantei, aproape peste tot se aflau răspândite animale de tot felul, din faianţă: pisici, maimuţe, papagali, şopârle… unele agăţate de ramuri, altele ivindu-se din ziduri.

De fiecare dată când privea în jur, Clara descoperea ceva nou, iar mesele fiind singurele luminate, tot ansamblul avea un aer de coşmar. Philippe îşi puse mâna peste a ei.

— Sunt şi eu de aceeaşi părere cu tine. Nici nu-mi pot da seama cum de-au putut să adune atâtea orori. Vrei să intrăm înăuntru?

— Nu, este un aer plăcut aici…

Privea Sena şi mai ales malul opus care rămăsese aşa cum îl lăsase natura, fără ca mâna distrugătoare a omului să fi modificat ceva. O barcă veche, legată de trunchiul unui copac a cărui coroană rămânea imobilă în aerul liniştit al serii, se lăsa uşor legănată de tresăririle apei. Aceasta îi amintea o altă barcă, asemănătoare, alunecând într-o zi de primăvară pe apele Mamei. Şi purtând-o şi pe ea şi pe Nicolas… Aici, pe malul acestei ape, amintirile erau mai puternice decât în oricare alt loc.

Când picoliţa le aduse specialitatea casei, ea se revăzu la Nagent, aşezată incomod în iarbă, în timp ce-şi mesteca sandvişul şi bea direct din sticlă. Se mai revăzu într-o căsuţă de tară, în braţele lui Nicolas, dansând cel mai frumos tangou din lume.

Asta îi făcu atât de rău, încât simţi că începe s-o doară inima. Şi, totuşi, acelea erau singurele momente pe care le putea evoca fără să-i

fie ruşine. Tot ceea ce urmase o umplea de-un asemenea dezgust faţă de ea însăşi, încât i se părea că nu o să mai scape niciodată de el.

— Nu mănânci? o întrebă Philippe.

— Ba da…

Începu să ciugulească atât de absentă din farfuria aflată în faţa sa, încât el înţelese imediat că bănuiala ce-o purta în suflet, era mai mult decât o bănuială. *Clara nu-l iubea*!

Când ea venise atât de spontană la el, mult mai devreme decât o aştepta, simţise o bucurie de care niciodată până în acel moment nu se crezuse capabil. În prima clipă nu contaseră decât plăcerea de a o putea ţine în braţe şi acceptarea ei. Ceva mai târziu însă, în cursul aceleiaşi seri, când se întâlniseră să cineze împreună, îşi dăduse seama că purtările ei erau mai curând convenţionale decât entuziaste. Zâmbetele ei lipsite de-o veselie adevărată, conversaţia fragmentată şi mai ales detaşarea cu care îi asculta proiectele de viitor pentru ei doi, îi creaseră o stare crescândă de nelinişte.

Cu toate astea, de exact zece zile el acceptase acest joc, sperând că, în cele din urmă, un elan de-al ei, un impuls iraţional dar sincer îi vor spulbera îndoielile. Ax şi vrut să creadă că această atitudine se datora caracterului ei orgolios, pudorii exagerate cu care, probabil, îşi privea propriile sentimente.

Dar în tot acest timp nu se schimbase nimic şi seara aceasta era la fel ca toate celelalte seri. Erau împreună, dar de fapt fiecare era singur, fiindcă ea se gândea la altceva. Aşa cum tot la altceva se gândea atunci când el o săruta şi această absenţă lui nu i se părea normală.

— Ce zici de şapte iulie?

— Şapte iulie!? se arătă mirată Clara, de parcă atunci s-ar fi trezit dintr-un vis.

Făcu un efort ca să rămână calm şi reuşi chiar să surâdă.

— Vorbesc despre data cununiei noastre, iubito…

— Ah, da… zise ea cu o voce fermă. Este… foarte bine.

Dintr-odată tonul lui Philippe se înăspri.

Dacă aş fi spus şapte octombrie, sau şapte ianuarie, răspunsul tău ar fi fost acelaşi: *Este foarte bine*!

Degetele lui le strânseră pe ale ei.

— Nu-i aşa? Pentru că lucrul acesta îţi este indiferent.

Surâsul ei păru aproape strâmb, atât de fals era.

— Dar bine Philippe… ceea ce spui este ridicol.

— Ridicol sunt eu. Şi asta durează deja de câtăva vreme!

Clara nu putu suporta asprimea vocii lui şi nici gravitatea cu care o privea. Îşi eliberă brusc mâna şi dădu deoparte cupa cu îngheţată pe care-o comandase la desert.

— Ăă mergem… rosti ea cu obrajii deja roşii, în timp ce arunca de jur-împrejur priviri jenante. Nu-mi place să mă dau în spectacol.

După zece zile de eforturi reciproce, scena avusese loc, brutală, fără ca ei să se poată controla. Philippe strânse din dinţi.

— Foarte bine.

Bătu cu pumnul în masă ca să cheme picoliţa, care sosi îndată, întrebând cu amabilitate:

— Doriţi cafeaua?

— Nu. Plata!

Ieşind din restaurant, Clara se îndreptă cu un pas rapid spre maşina lui Philippe care era parcată în diagonală pe trotuar, la câţiva metri distanţă. Dar el o apucă de braţ, întorcând-o din drum, şi o îndrumă spre o potecă ce cobora spre apă.

Noaptea era întunecată şi pietrişul mărunt scârţâia sub paşii lor. Când ajunseră chiar la malul apei, Clara îşi eliberă braţul pe care Philippe continua să i-l ţină.

— Şi acum? se interesă ea cu o voce alterată, datorită surprizei din care încă nu-şi revenise.

El îşi petrecu un braţ pe după spatele ei şi apucându-i umărul o forţă delicat să-şi continue mersul de-a lungul ţărmului. Nervii păreau să-i fi trecut şi cerceta cu coada ochiului chipul încruntat al femeii de lângă el.

— Ce poate fi mai natural şi mai plăcut pentru doi îndrăgostiţi decât o plimbare sub clar de lună?

Era aşa de întuneric, încât Clara nu vedea nici măcar unde punea piciorul şi se lăsa condusă de doctor, cuprinsă de-o lehamite

totală.

— Care clar de lună? întrebă totuşi ironică, dar şi cu o oarecare melancolie.

— Ei, şi tu acum. E o imagine poetică. În plus, aici suntem liniştiri şi putem vorbi fără riscul de-a intriga lumea.

— Despre ce naiba să vorbim?

— De noi doi, draga mea Clara! îndeobşte, când un bărbat doreşte să-şi lege viaţa de-o femeie, la un anume moment mi se pare extrem de logic că trebuie să-l preocupe sentimentele pe care aleasa inimii sale i le poartă. Nu crezi?

Din nou acest ton îi devenise insuportabil şi Clara se depărtă de el, întorcându-se cu spatele şi străduindu-se să-şi stăpânească iritarea care o cuprinsese, căutând să pună punct discuţiei.

— Ascultă, Philippe, eu nu prea înţeleg la ce-ţi serveşte discuţia asta. Credeam că între noi totul e clar.

— Eu nu cred asta!

— Bine, dar în fond dumneata vrei ca eu să-ţi spun ce? Că sunt nebună după dumneata? Ştii bine că nu-i aşa. *Sunt dispus să-ţi fac curte atunci când vom fi căsătoriţi*… Sunt propriile dumitale cuvinte şi mi se pare că deja ai început să nu mai ai răbdare.

Philippe recepţionă această palmă direct în inimă. Niciodată o femeie nu-l tratase în felul ăsta! Cuprins de-o furie nebună, mai ales că-şi amintea perfect vorbele pe care le rostise atunci, îşi întinse braţele înainte, apucându-i Clarei încheieturile şi trăgând-o spre el.

— Iată-ne deci ajunşi şi aici! E comod, nu-i aşa, să interpretezi astfel totul, în sensul strict al cuvântului. Dacă ţi-aş fi spus că mă faci să-mi pierd capul, probabil astăzi ai fi fost mirată că I încă îl mai port pe umeri!

Clara îşi scutură mâinile încercând să şi le elibereze, dar el o ţinea cu putere, ceea ce o făcu să mârâie furioasă:

— Cu siguranţă, eşti ultimul dintre mojici. Oh… m-am săturat de manierele dumitale!

— Iar eu m-am săturat să-ţi tot baţi joc de mine! Care sunt manierele care-ţi plac? Cele ale ziariştilor, poate…

— Ce spui? încremeni ea.

Îi prinsese bărbia şi-i ţinea figura prizonieră, iar ochii lui deschişi la culoare străluceau în noapte ca două lumini aţintite asupra ei. Un biciclist trecu prin apropierea lor, fără să-i vadă, fluierând o melodie la modă. Philippe aşteptă să se îndepărteze, până când nu se mai auzi nimic şi începu să explice:

— Vinerea trecută, când am venit la tine să te aştept, am stat puţin de vorbă cu micuţa ta camaradă. Mai bine zis am lăsat-o să vorbească. E puţin cam trăsnită fetiţa asta, dar ceea ce spunea, este câteodată teribil de instructiv.

Auzindu-l rostind aceste cuvinte, Clara simţi cum o trece un frison de-a lungul omoplaţilor. Oare ce consideraţii necugetate putuse să facă Isabelle în acea seară, în doar un sfert de oră de tête-à-tête. Ce voia Philippe să spună?

— Cu adevărat instructiv, reluă aceasta fără să fie nevoie să-l întrebe. Mi-a povestit că în ziua în care i-ai anunţat intenţia ta de-a te căsători, înainte de a-i fi pomenit numele meu, crezuse cu tărie că vrei să te măriţi cu un anume Georges Falquet… sau

Flaquet, nu contează! De altminteri ea se amuza teribil de confuzia sa, biata copilă.

Îi lăsă bărbia şi o apucă de umeri, iar vocea sa deveni tăioasă:

— Ea da, eu nu!

— Şi totuşi e caraghios… zise Clara cu o ironie nedisimulată.

Această scenă de gelozie avea un motiv atât de greşit încât aproape că-i venea să râdă.

— Nu aceasta este şi părerea mea. Oricât de aiurită este amica ta, nu avea cum să facă o asemenea confuzie, dacă n-ar fi avut totuşi un motiv.

Furios apropie trupul subţire al Clarei de-al său.

— Ce este între tine şi tipul ăla? Poţi să-mi spui?

— Nimic. Este doar un camarad.

El o privi atent amestecându-şi răsuflarea cu a ei.

— Nici măcar un flirt?

Exasperată de această insistenţă, furioasă şi simţindu-se

dominată de strânsoarea puternică a mâinilor lui, se smuci cu o putere de necrezut, care se datora numai şi numai mâniei sale.

— Ţi-am mai spus o dată că nu! Deşi mi-ar fi plăcut, măcar să flirtez cu el…

Îşi aranjă nervoasă pe umeri haina care-i tot aluneca.

— Şi în fond, unde vrei să ajungi? Nu sunt decât trei săptămâni de când doreai să-ţi fiu soţie cu orice preţ… fără să-mi pui condiţii. Iar acum, ca să fiu aşa cum vrei tu, probabil că ar trebui să ies direct din colegiu. Ei bine, regret, dar nu cred că este cazul.

Philippe o trase din nou înspre el, hotărât ca de data asta să rămână cel mai tare. În jurul lor nu era decât întuneric şi tăcere, iar siluetele lor aproape nici nu se zăreau în aceasta noapte opacă.

— Îmi închipuiam acest lucru. Dar ceea ce vreau eu să aflu este de ce te-ai grăbit atât de mult să accepţi un lucru care în urmă cu zece zile, îţi era de neconceput. Fiindcă nici măcar nu ai profitat de răgazul pe care ţi-l acordasem. De ce?… dacă tot nu mă iubeşti.

El mergea atât de departe şi atât de repede în acest sens inchizitorial, încât Clara fu tentată să lase totul baltă. Dacă el adoptase încă de pe acum tonul ăsta şi avea asemenea pretenţii când nici nu porniseră bine la dram, atunci n-o să fie nimic posibil între ei, oricât de bune ar fi fost intenţiile ei. Viaţa lor ar fi devenit în foarte scurt timp un infern pe care deja îl întrevedea cu spaimă. Cu toate acestea, găsi forţa de a se stăpâni, simţind, şi fiind conştientă în acelaşi timp, că s-a angajat pe un drum care nu are cale de întoarcere, chiar dacă în acest moment se afla într-un impas.

Desigur, mai exista o soluţie foarte simplă de a ieşi din acest impas. Să joace scena iubirii, turnai că ea era incapabilă de aşa ceva.

— Am acceptat, spuse ea apăsat, fiindcă de la dragoste nu mai aştept nimic. Dumneata mi-ai făcut o propunere care, pe moment, mi s-a părut lipsită de interes. Dar am stat să mă mai gândesc şi am ajuns la concluzia că este posibil totuşi să construieşti ceva viabil şi dacă pleci de la altceva. O puternică stimă, de exemplu.

— Un mariaj raţional, ricană el, tu vrei să tragi linia… la douăzeci şi patru de ani!

Jenată, Clara îşi întoarse privirile.

— Dacă vrei…

El nu voia. Tocmai asta nu voia. Ar fi bătut-o fără să şovăie pentru răul pe care i-l făcea. Sarcasmele ei de mai înainte aproape că nu-l atinseseră în comparaţie cu explicaţia aceasta rece, a cărei indiferenţă îl ardea parcă de viu.

Fu cuprins de furie, simţind dorinţa de a o trânti aici, imediat, în iarba uscată. S-o aibă cu forţa dacă altfel nu s-ar fi putut… să-i zdrobească buzele pentru ca ea să tacă, să-i zdrobească corpul sub greutatea corpului său pentru ca ea să înceteze de a-i mai rezista… Să-i demonstreze chiar şi prin violenta pasiunii sale ceea ce raţiunea nu ar fi reuşit niciodată… Să se termine odată cu vorbele… să o înfrângă până-n adâncul fiinţei ei!

Deja îi apucase părul scurt şi îi aplecase capul pe spate când un strigăt, apoi altul, şi în sfârşit al treilea, aproape un plânset, se auziră în noapte.

— Didi…! Didi…! Didi…!

Oprindu-se din lupta lor, deveniră atenţi. Clara profită de acest moment de surpriză ca să-i scape.

— Auzi? Aş zice că este un copil…

— Cu siguranţă este un copil, s-a auzit din direcţia asta…

Dintr-un elan se repeziră amândoi în direcţia de unde se auziseră strigătele, uitând cu totul de cele întâmplate între ei. Alergând pe terenul acela denivelat, Clara se împiedică de mai multe ori, dar Philippe îi întinse mâna şi ea i-o prinse fără nicio ezitare.

Pe măsură ce avansau, glăsciorul acela care părea că se lamentează la nesfârşit, devenea mai apropiat.

Descoperiră copilul la două sute de metri mai departe. Nu părea să aibă mai mult de opt anişori, era îmbrăcat cu o pijămăluţă albă şi aplecat într-un mod periculos deasupra apei, târându-se pe un fel de podeţ de scânduri, îşi striga mereu apelul.

— Nu te mişca, îi şopti Philippe, Clarei.

Fără zgomot, în timp ce ea rămăsese ţintuită-n loc, se apropie de micuţa formă albă şi când fu destul de aproape, o înhăţă brusc,

trăgând-o înapoi. O clipă dezechilibrat, pustiul îşi reveni totuşi repede şi proptindu-se din nou pe propriile-i picioare, privi uluit spre doctor, incapabil să scoată o vorbă din pricina surprizei. Îşi rotunjise ochii, gura îi era deschisă şi inimioara îi bătea ca un orologiu.

— Ce faci aici! exclamă Philippe.

Fata puştiului se contractă brusc.

— Oh, domnule… mă plimbam cu Didi şi dintr-odată nu l-am mai văzut. Cu siguranţă că a căzut în apă! Da… cu siguranţă!

Neliniştit, Philippe se grăbi să afle.

— Dar cine este Didi? Frăţiorul tău mai mic?

— Nuuu… este câinele meu.

Un hohot de râs zgudui pieptul doctorului, care trecuse, printr-o sperietură zdravănă.

— Câinele tău… Ei bine „bătrâne", nu trebuie să-ţi faci griji. Cu siguranţă nu a căzut în apă, fiindcă altminteri l-ai fi văzut. Toţi căţeii ştiu să înoate, nu ştiai asta?

Chiar în acea clipă un foxterier speriat, alb şi cu pete galbene, i se opri între picioare.

— Iată-l, strigă puştiul, unde-ai fost răule?

Îl luase în braţe, iar javra, fericită, îi lingea faţa. Clara asistase de departe la această scenă şi de-abia acum începea să-şi simtă inima că începe să-şi regleze ritmul. Trăsese o spaimă grozavă şi ea.

Philippe îi lăsă pe cei doi „prieteni" să-şi consume mai întâi întreaga bucurie a regăsirii şi de-abia după aceea interveni.

— Bine! Totul e bine când se termină cu bine. Dar acum, ai putea, amice, să-mi explici şi mie ce făceai la ora asta şi, mai ales, într-o asemenea ţinută?

— Eh, v-am spus deja! Mă plimbam…

— Te plimbai! Singur, la ora zece seara şi… în pijama! Părinţii tăi găsesc că-i bine ce faci?

— Părinţii mei nu sunt aici.

— Da?… Dar atunci, unde sunt?

— Mama este la spital că trebuie să nască, explică puştiul fără să aibă niciun complex… şi tata a plecat şi el în seara asta să-l vadă pe

frate-meu mai mic… sau pe sor-mea… că din câte ştiu, nu prea ai cum să afli mai înainte.

— Ce vârstă ai? întrebă Philippe, ridicându-i o şuviţă de păr care-i căzuse pe ochi.

— La anu' fac opt.

— Aşa! Şi tatăl tău te-a lăsat acasă singur?

Pustiul lăsă capul în jos, cu un aer vinovat.

— Iii, nu chiar! Madam Berthe a venit să-mi dea să mănânc. E vecina. Apoi m-a trimis la culcare şi-a zis c-o să plece şi ea când o s-adorm. Atunci, m-am prefăcut… înţelegeţi.

— Prea bine, şmechere! Şi nu te-a încuiată

— Oh, ba da! bar am ieşit pe fereastră.

Eu dorm la parter, în sufragerie.

— Şi dacă atunci când te întorci, o să-l găseşti acasă pe tatăl tău? Ce o să se întâmple?

Năsucul puştiului se încreţi într-o strâmbătură caraghioasă.

— Nu-i niciun pericol. Spitalul este departe şi barca cu pânze a lui tata e stricată. Aşa încât trebuie să pedaleze.

Dintr-odată se arătă totuşi îngrijorat.

— Dar neavoastră dom'le… nu o să-i spuneţi… mâine?

— Nu. Locuieşti departe de-aici?

— Oh, nu. Mă întorc chiar acum dom'le, nu vă fie teamă!

— Nu mi-e teamă, amice. Şi asta pentru că am să te duc chiar acum acasă!

— Dar nu-i nevoie…

Philippe însă îi şi ridicase în braţe, pe el şi câinele lui, iar Clara se repezi să culeagă de jos o mică sandală de plastic, care nefiind încheiată cum trebuie, îi căzuse din picior.

Neplăcându-i probabil că se află la înălţime, Didi sări jos.

— Fiţi atentă, doamnă, că dacă nu, iar fuge însă Didi, înţelegând probabil, câtă îngrijorare le pricinuise până atunci, mergea cuminte în urma lor, cu urechile atârnându-i la pământ, iar pustiul, pe deplin liniştit, îşi petrecu mâinile în jurul gâtului lui Philippe.

Alcătuiau un tablou atât de fermecător, încât Clara avu impresia

că trecuse un timp infinit din clipa în care strigătele copilului îi oferiseră ocazia să scape din îmbrăţişarea furioasă a bărbatului, care acum, mergând alături de ea şi săltând bucuros copilul în braţe, părea cu totul alt om. Chipul său era plin de bunătate şi de drăgălăşenie.

— Cum te cheamă? îl întrebă el pe puşti.

— Gilou. Gilles, mai bine zis. Fratele meu mai mic o să se numească Jean-Luc sau dacă o să fie o surioară, Martine.

— Şi te bucuri că vei avea un frate… sau o surioară?

— N-ştiu. Când sunt mici, nu ştiu să se joace, înţelegeţi? Şi mie îmi plac prietenii. Dar Didi? Unde e iarăşi?

Philippe întoarse capul şi-l văzu că se oprise adulmecând un tufiş. Îl fluieră uşor şi câinele veni imediat lângă ei.

— Aici este… anunţă Gilou întinzându-şi braţul. Îi arătă lui Philippe o căsuţă fără etaj, aşezată în fundul unei grădini bine întreţinute, dar închisă doar de un gărduleţ din scânduri, cam dărăpănat. Printr-un astfel de loc o întinsese pustiul de-acasă şi tot pe acolo avea de gând să se întoarcă. Didi găsise deja o spărtură şi trecând prin ea, se opri acum în dreptul unui tufiş, dând vesel din coadă.

După ce Clara îl încălţă pe băiat cu sandaua lipsă, Philippe îl lăsă uşor la pământ.

— Vrei să te ajut să treci?

— Da’ de unde! Doar sunt obişnuit!

— Atunci promiţi că intri în casă, te bagi în pat şi dormi?

— Oh, da… desigur! Dar spune-ţi, locuiţi pe-aici?

— Nu, surâse Philippe care înţelesese că puştiul se temea totuşi ca părinţii lui să nu afle a doua zi cele întâmplate… Locuiesc la Paris.

— A, atunci e bine… la revedere dom’le!

Philippe îi strânse mâna într-o atitudine foarte serioasă.

— La revedere, Gilles.

— La revedere doua nă, mai adăugă puştiul, privind intimidat în direcţia Clarei, care se aplecă să-l sărute şi-l ţinu pentru o clipă la piept, simţind cum o cuprinde o undă de duioşie.

Apoi, împreună cu Philippe, privi cum puştiul se strecoară printr-o spărtură a gardului şi-o ia la fugă spre casă, pe o alee pavată

cu scoici şi cochilii goale de melci.

— Ei bine, să mergem, spuse. Philippe luându-i braţul, nu cred că o să-i mai ardă de plimbări în seara asta. Ciudat puştiul…

Tăcu câteva clipe, apoi reluă:

— De ce l-ai sărutat cu atâta pasiune? Pentru că îţi plac copiii sau numai din cauză că… a fost norocul tău?

Clara simţi că roşeşte la gândul că el ar fi putut să ghicească, că în ciuda rezistenţei pe care-o opusese, nu rămăsese deloc insensibilă. Şi că, de fapt, tocmai pentru că această îmbrăţişare trezise în ea o dorinţă irezistibilă, se împotrivise. Dezechilibrul simţurilor sale, în momentul în care ea voise să-l respingă pe acest bărbat brutal, o făcuse să-i fie ruşine de ea însăşi. Iar acum, nu mai resimţea decât o imensă resemnare şi-o teribilă confuzie.

— Ah… Philippe… bâigui ea, neştiind prea bine ce-ar putea să răspundă.

Îşi reluaseră drumul în sens invers, tocmai răsărise şi luna. Locurile nemaipărând atât de înfricoşătoare. Arborii le apăreau în cale conturându-se bine în întuneric, ca într-un început de răsărit.

— Curioasă seară, nu-i aşa? spuse Philippe. Îmi închipui că nici tu şi nici eu nu ştim în ce stadiu al relaţiei noastre, ne aflăm.

— Mă gândesc, răspunse ea, că şi unul şi altul am mers cu mult mai departe decât am fi dorit s-o facem. Ceea ce este un lucru absolut stupid.

— Da… eu n-ar fi trebuit să-ţi pun atâtea întrebări, iar tu, n-ar fi trebuit să-mi răspunzi în acest fel. Dar mi-era greu să nu o fac”. Înţelegi?

Împotriva voinţei sale, Clara se strânse lângă el, cuprinsă parcă de un fel de milă, care de fapt, îi învăluia pe-amândoi. Îl revedea punându-i neliniştit întrebări lui Gilou, iar apoi ridicându-l în braţe. Cu siguranţă că nu meritase toate vorbele acelea, pe care în deruta ei totală, i le aruncase în faţă. Ea de asemenea nu meritase dispreţul cu care el o tratase din cauza acelei dorinţi pe care nu şi-o putuse controla. Da, totul devenea al naibii de dificil, dacă nu chiar, imposibil!

Se întreba dacă nu cumva ajunsese şi el la aceeaşi concluzie,

când îl auzi vorbind:

— Părinţii mei, ţi-am mai spus, locuiesc în Provence. Mi-ar plăcea să tragem o fugă până acolo, cât de curând, pentru ca ei să te poată cunoaşte.

Clara lăsă să-i scape un strigăt sugrumat, care arăta cât este de surprinsă.

— Philippe…

El îi strânse şi mai puternic braţul.

— Nu, Clara, n-am renunţat! N-am să renunţ niciodată!

— Atunci trebuie să-ţi spun…

Îi aruncă o privire rapidă, dar avu totuşi timpul să vadă în ochii lui o licărire de teamă.

— Nu-mi spune nimic. Ştiu.

— Ştii ce?

În mod firesc, de data asta, îl tutuise. Acest lucru îi încălzi inima lui Philippe, care-i lăsă braţul pentru a o cuprinde pe după umeri.

— Am înţeles că ai venit spre mine ca să fugi de altceva. De ceva care-ţi făcea rău. Nu vreau să ştiu ce este… nu vreau să ştiu *cine este*. Eu vreau să-l uiţi, Clara! Vreau să te ajut să-l uiţi.

Capul ei se lăsă uşor pe umărul lui şi simţi cum palma sa mare îi cuprinde obrazul. Acum ştia că el nu o să mai spună nimic… şi că nici ea nu mai avea nimic de spus.

Încet, ajunseră la maşină, care acum rămăsese singură pe trotuarul din faţa restaurantului cu luminile stinse.

Capitolul XIX

Cea de a doua săptămână a lui iunie a fost toridă. În fiecare zi aerul se îngreuna parcă mai mult de aburii ce se ridicau spre cer dându-i acestuia o culoare de zinc. Era acea căldură specifică Parisului, care făcea asfaltul să se prelingă, oamenii să transpire şi care parcă încetinea chiar şi viaţa.

Nici măcar noaptea nu era mai răcoare şi toţi aceia care timp de cincisprezece zile înjuraseră timpul urât, se rugau acum să vină furtuna, de parcă ar fi fost o binefacere. O furtună care plutea în aer, dar refuza, cu toate astea, să vină.

Tolănită într-un şezlong, în faţa ferestrei deschise, Irène Bernardini îşi făcea unghiile cu o pastă de un roşu foarte aprins, lăsând să-i scape, din când în când, oftaturi prelungi. Lèonard, cu pieptul gol şi transpirat, aranja masa pentru trei persoane, Clara, în seara aceea, urmând să cineze cu ei.

— Eşti sigur că nu încălzeşte prea tare cuptorul? îşi întrebă Irène soţul. Parcă miroase a ars.

Ascultător, Lèonard se duse să verifice pulpa de berbec pe care o pusese să se frigă.

— Nu… se pare că totul este în regulă.

— Nu uita să pui sticla de apetitiv sub robinet, fiindcă altfel nu o să se poată bea. Taie şi nişte pâine, dar nu prea multă, că se usucă.

El asculta ca un băieţei cuminte, un băieţei mare şi fraier, iar Irène nu se jena văzându-l agitându-se atâta în vreme ce ea se relaxa. Nici măcar el însuşi nu găsea nimic anormal în treaba asta, deoarece aşa stătuseră lucrurile de la începutul căsătoriei lor.

— Sper că vei găsi o modalitate de-a vorbi cu fiica ta astă-seară, reluă Irène în vreme ce înşuruba atentă capacul sticluţei de ojă. Fiindcă altfel am s-o fac eu.

— Bine, bine, răspunse Lèonard cu oarecare nerăbdare, o să vedem.

De când Clara îi anunţase că urmează să se mărite, Irène nu avea decât o, singură idee: aceea de a recupera apartamentul pe care Leo i-l cedase Clarei, când venise la Paris în folosul fiului ei, care în curând urma să-şi termine stagiul militar. Numai că Lèonard făcea pe prostul ştiind că această problemă va fi dificilă din cauza Isabellei şi numai gândul că ar trebui să-i vorbească Clarei despre aşa ceva îi strica dinainte seara.

Fiica sa ajunse în jurul orelor opt, gâfâind puţin din cauza celor patru etaje pe care trebuise să le urce pe scări.

— Sper să-mi scuzi ţinuta, îi spuse Irène care n-avea pe ea decât un capoţel subţire de casă înflorat, dar cu o căldură ca asta, nici nu prea ştii ce-ai putea îmbrăca.

Lèonard îşi luase peste pantalon o cămaşă cu mâneci scurte, pe

care nu o încheiase la nasturi. Îşi sărata afectuos fiica, pe care transpiraţia obrazului său o făcu, împotriva voinţei sale, să se retragă puţin.

Sufrageria nefiind încă zugrăvită, se aşezară la masa din bucătărie, unde Lèonard le servi, în nişte castronaşe bleu cu firişoare aurite pe margini, o supă care abia apucase să se răcească puţin. Aflându-se în faţa perspectivei de a mânca, Irène, care era o gurmandă de neegalat, deveni brusc de-o veselie ieşită din comun. Ridicând paharul, îşi invită soţul şi fiica vitregă să ciocnească în cea mai pură tradiţie nemţească.

— Beau pentru iubirile tale, Clara, fiindcă iată-te logodită.

Clara înghiţi cu noduri, lichidul cald şi prea dulce din castronaş, asistând jenată la observaţiile pe care le primi tatăl său din cauza pateului în coajă pe care nu ştiuse să-l aleagă cum trebuie. De fapt, nu avea niciun chef de mâncare, fiindcă vorbăria Irènei, indiscreţiile ei în legătură cu mariajul hotărât atât de repede, o ameţeau. Între două înghiţituri, agasanta femeie arunca priviri pline de înţelesuri către soţul său, invitându-l parcă să abordeze subiectul care-i stătea pe suflet, dar Lèonard se prefăcea că nu vede nimic şi rămânea într-o expectativă. Prudentă.

— Viitorul tău soţ s-a instalat la Neuilly, nu-i aşa? întrebă în cele din urmă Irène, şi după ce Clara încuviinţă din cap, continuă: Şi bineînţeles că tot acolo şi locuieşte… Este un cartier foarte frumos din câte ştiu, şi, desigur, te vei simţi foarte bine acolo.

— Sper, răspunse Clara fără prea mare entuziasm.

— Apropo, profită rapid de ocazie Irène, l-am rugat pe

Lèonard să te anunţe că intenţionăm să luăm înapoi studioul din stradă Vaneau, pentru a-l instala acolo pe Armând, la întoarcerea sa din armată. Nu ştiu dacă el…

Tonul său era dulceag şi plin de ipocrizie, iar Clara, privindu-şi tatăl cum îşi apleacă capul înspre farfuria pe care-o avea sub nas, înţelese că Irène ştia foarte bine că el nu făcuse nimic în această direcţie, chiar dacă ea îl forţase s-o facă.

Ghicind dezacordul lor în această privinţă, se simţi mai în largul

său atunci când răspunse.

— Nu, n-am avut ocazia să stăm de vorbă. Însă oricum nu o pot da afară pe Isabelle doar pe motiv că eu am să locuiesc în altă parte.

Imediat, vocea Irènei deveni ascuţită:

— De ce? În fond nu trebuie, în curând, să se mărite şi ea?

— Ba da, însă logodnicul său nu dispune acum decât de o cameră inconfortabilă, insuficientă pentru ei doi şi…

— Iar fiul meu nu dispune de nimic, când se va întoarce, rosti agresiv Irène, deci mi se pare normal…

— Stai puţin draga mea… interveni delicat Lèonard, poate s-ar găsi şi o altă soluţie. Dacă tinerii căsătoriţi se vor instala în strada Vaneau, atunci logodnicul Isabellei ar putea să-i cedeze cămăruţa sa lui Armând…

Irène înghiţi un dumicat atât de mare, încât fu gata să se înece şi se înroşi toată la faţă.

— Nu văd motivul pentru care fiul meu ar trebui să se mulţumească cu un amărât de bordei, în vreme ce zăpăcita aia mică se lăfăie într-un apartament care, în fond, este al tău. Al nostru!

Apoi, moderându-şi vocea:

…În sfârşit, Clara, ceea ce spun eu este logic, nu-i aşa? Lèonard nu are niciun motiv să facă pentru o străină, ceea ce a făcut pentru propria sa fiică!

Cu toată situaţia neplăcută în care se afla, Leo încercă din nou să intervină:

— Dar Isabelle nu este o străină, draga mea. Clara o consideră ca pe-o soră mai mică.

— O soră care, de mai bine de-un an, trăieşte pe spinarea ei. Halal de-aşa soră… ce să mai vorbim!

Neputând suporta acest atac împotriva prietenei sale, Clara se enervă.

— Luaţi-vă înapoi apartamentul dacă consideraţi că este dreptul dumneavoastră, dar în rest aş prefera să vă abţineţi de la comentarii, întrucât asta mă priveşte doar pe mine.

— Oh… exclamă dezolat Lèonard, doar n-o să începeţi acum să

vă certaţi?

Văzându-l cât de amărât era din cauza asta, Clarei i se făcu milă.

— Nu, tată, fii liniştit. Oricum, să nu mai vorbim despre aşa ceva, e mai bine.

Până la sfârşitul mesei atmosfera rămase totuşi tensionată, cu toate încercările pe care le făcu Irène să o destindă din nou. În ceea ce o privea, era satisfăcută şi îşi regăsise veselia obişnuită.

Clara nu întârzie mult, pentru că nu suporta să-l vadă pe tatăl său aservit acestei matroane.

Îşi luă destul de rece la revedere de la ea, iar Lèonard coborî să o conducă până la maşină „pe care şi-o parcase într-o străduţă învecinată.

— Ştii, îi spuse el în timp ce mergeau, dacă ar depinde doar de mine… însă de când am făcut greşeala să-i spun că te vei mărita, mă pisălogeşte întruna. Dacă aş fi ştiut…

— Oricum, era dificil să-i ascunzi acest lucru. Iar, apoi, este absolut normal să se gândească la băiatul ei.

După care, surâzându-i, îl întrebă:

— Şi tu, tăticule? Cum merge cu munca ta?

— Nu prea grozav. Vara, cinematografele din staţiuni nu sunt prea căutate, majoritatea îşi suspendă stagiunea în acest sezon, încep să cred că Irène are dreptate şi că trebuie să mă gândesc serios la taximetrie.

Se opriseră lângă maşina ei. În uşa imobilului din faţă, un cuplu în vârstă ieşise să ia aer. Probabil erau portarii. Ea, enormă şi aşezată pe un scăunel pliant, cu picioarele depărtate, tricota. El era mic şi uscăţiv, şi fuma pipă, stând lângă soţia sa, în picioare. Lèonard îşi sprijini cotul de acoperişul 4 CV-ului.

— I-ai spus logodnicului tău cu ce mă ocup, se nelinişti el, sau i-ai vorbit doar despre mama ta şi soţul ei?

— De ce mă întrebi, surâse Clara. Of, tată, bineînţeles că i-am vorbit de tine.

— Şi nu vrea să mă cunoască?

— ba da… însă, şi ezită, mă cam deranjează să-l aduc la tine…

Irène vorbeşte mult şi-o ia gura pe de lături.

Mâhnit, tatăl sau îşi lăsa capul în jos.

— Te înţeleg…

Apoi prefăcându-se vesel:

…Ei bine, atunci ai să mi-l prezinţi într-una din zilele astea, în altă parte, la întâmplare. Dar pentru ziua când vei avea cununia cred că soţul mamei tale este mai potrivit decât mine. Oricum, n-am putea să te ducem în faţa altarului eu de-o mână şi el de alta… Şi, apoi, cred că totuşi el merită mai mult decât mine această onoare.

Cu tot tonul lui degajat, pentru întâia oară în viaţă se simţea invadat de un sentiment apăsător de regret, acela de-a nu fi ştiut să descopere, la timp, unde este adevărata fericire. Pentru că în trecut fugise din faţa unor responsabilităţi care i se păruseră prea grele pentru el, acum nu putea să aibă parte de bucuria pe care ar fi avut-o oricare alt tată. Oricât de mare ar fi dragostea pe care i-o purta Clara, el nu va fi niciodată pentru ea altceva decât un bun prieten. Simţea acest lucru şi dintr-odată constatarea îi făcu rău…

Era atâta amărăciune în vocea sa şi în ochii lui atât de veseli de obicei, încât Clarei nu-i fu deloc greu să înţeleagă ce se petrecea în sufletul lui. Cu gingăşie, îi puse o mână pe umăr şi, ridicându-se pe vârfuri, îl sărută pe obraz.

— Vreau să-ţi spun că mariajul meu se va face fără prea mare tămbălău. Lui Philippe nu-i place să se dea în spectacol.

Tatăl ei îşi înclină capul zâmbind, iar ea îl mai sărută încă o dată, ca să-i spună la revedere, plină de tandreţe şi apăsat, ca să-l facă să înţeleagă că nu era supărată pe el. Nici pentru povestea cu apartamentul… nici pentru altceva.

— Fii atentă în intersecţii, o atenţionă el când o văzu urcată în maşină. La ora asta oamenii îşi închipuie că sunt singuri şi aleargă ca nebunii.

— Să nu-ţi fie teamă, tăticule, am să fiu atentă.

El rămase acolo să o privească până când nu o mai zări, zicându-şi că toate grijile astea pe care şi le făcea acum pentru ea, veneau din păcate, cam târziu. Urcând scările înapoi, spre

apartamentul unde locuia, încercă să-şi remonteze moralul gândindu-se la formele generoase ale Irènei care în curând, în pat, se vor afla sub degetele lui.

În fond, nu poţi avea niciodată totul…

Aşteptând-o pe Clara, Isabelle se întinsese pe pat, aproape goală, păstrând doar pe ea, dintr-un rest de decenţă, un chilotei minuscul. Deschisese fereastra camerei şi pe aceea din baie, clar cu toate astea nu se simţea nici cel mai mic curent de aer.

Din când în când, cu gesturi măsurate, îmbiba o bucată de tifon în lavandă, trecându-şi-o apoi peste frunte şi gât. Dar senzaţia de răcorire nu dura decât foarte puţin timp şi ea începea din nou să suspine, căutând inutil un pic de aer, răsuflând greu, ca un peşte scos din apă.

Nereuşind să-şi găsească locul din cauza căldurii, când Clara ajunse acasă, spre miezul nopţii, era de un umor masacrat. O întâmpină cu un mormăit, iar la întrebări îi răspunse prin monosilabe.

— Din cauza caniculei eşti atât de irascibilă, îi spuse Clara când îşi dădu seama de starea ei. Într-adevăr, de-abia se mai poate respira. Aşteaptă puţin, mă duc imediat să prepar nişte citronadă.

— Nu te obosi, boscorodi Isabelle ridicându-şi un braţ deasupra capului, pe timpul ăsta lămâile nu au niciun pic de zeamă.

— Haide, nu fi şi tu atât de noroasă, fiindcă are şi vara părţile ei bune.

— Da, nu-şi dezminţi Isabelle nici de data asta felul de a fi, nu poţi nici măcar să te duci la cinematograf, atât de tare miros picioarele spectatorilor.

— Foarte bine, în cazul acesta, nu te duce la cinematograf.

— Şi-atunci ce se poate face altceva la Paris ca să te distrezi? M-am săturat, of… m-am săturat de Paris!

Nu era genul pe care s-o iei cu duhul blândeţii şi n-avea niciun rost să insişti. Clara, care trebuia să-i dea şi vestea cea proastă cu apartamentul, nu prea vedea cum ar putea să o facă că să mai toarne gaz pe foc. Şi, totuşi, trebuia s-o anunţe cât mai curând pentru ca Nicolas să poată să se aranjeze într-un fel sau altul. Dar ce

deziluzionată avea să fie Isabelle, care deja îşi planificase toate modificările pe care avea să le facă! renunţase la camera stil Ludovic XV pentru care nu avea spaţiu suficient, dar voia să schimbe paturile rabatabile cu un divan care va servi şi drept canapea, proiectase de asemenea nişte schimbări în ceea ce priveşte baia şi bucătăria.

Ca să câştige timp, după ce se dezbrăcă şi ea, Clara se duse totuşi să prepare cele două citronade.

— Poftim, îi spuse Isabellei în timp ce-i întindea un pahar, bea. O să-ţi facă bine.

Dar primul lucru pe care-l făcu micuţa fu acela de a-ţi băga două degete în pahar, pentru a extrage un cub de gheată pe care şi-l puse între sâni. Apoi, în speranţa că va reuşi să culeagă şi cu restul trupului câteva picături din apa care i se scurgea în buric, începu să execute cu încetineală, la orizontală, un fel de dans oriental.

Prietena sa văzu în asta un semn bun: „dacă ar începe cu micile ei nebunii, atunci ar însemna că o să primească mai uşor vestea pe care trebuie să i-o dau".

— Isabelle… începu ea, aşezându-se pe marginea patului, Trebuie să-ţi comunic un lucru nu tocmai plăcut.

Micuţa îşi puse paharul lângă pat şi se lăsă recăzând pe spate, punându-şi mâinile sub cap.

— Ah… zise cu indiferenţă, privind ţintă tavanul.

— Tu ştii că astă-seară am fost să cinez la tatăl meu.

— Da, ştiu…

În mod evident, Isabelle era cu gândurile în altă parte. Ca să o scuture din amorţeala în care căzuse şi în acelaşi timp pentru a se elibera mai repede, Clara merse direct la ţintă.

— Draga mea, sunt dezolată, dar mă tem că nu vei mai putea rămâne aici când eu am să plec. Tatăl meu îşi reclamă apartamentul.

— Ah… se arată la fel de indiferentă prietena sa, divorţează?

În câteva cuvinte Clara îi explică situaţia, dar în continuare

Isabelle nu-i acordă nicio atenţie. Ochii săi larg deschişi nici măcar mi mai clipeau, iar Clara, care se aştepta din partea ei la o reacţie violentă de protest, nu se mai putu stăpâni şi prinzând-o de un

braţ, începu să o scuture.

— Tu auzi ce-ţi spun? Sau eşti complet cu capul în nori?

— Nori, repetă fata cu o voce ca din mormânt. Măcar dacă ar fi doar… nori.

Se întoarse pe burtă de parcă ar fi vrut să pună capăt discuţiei, de parcă nimic din ceea ce i se spusese nu avea legătură cu ea. În faţa unei asemenea atitudini de neînţeles, Clara se enervă de-a binelea.

— Eu îţi vorbesc, Isabelle, şi cred că ceea ce-ţi spun ar trebui să te intereseze, să aibă măcar o oarecare importanţă pentru tine. Aveai sau nu aveai nevoie de apartamentul ăsta?

— În viaţă, se auzi vocea ei de sub perna sub care-şi băgase capul, nu trebuie să contezi prea mult pe nimic.

— Dar ai putea măcar să-mi spui ce gândeşti.

— …Nu gândesc!… *e* prea cald…

Cu o smucitură bruscă, de data aceasta, o obligă să se întoarcă şi să o privească în faţă. Şuviţele lungi şi blonde îi căzură Isabellei peste obraz, ca o eşarfă aurită.

— Vreau să ştiu de ce-mi răspunzi aşa, ce se întâmplă?

Micuţa o privi şi-atunci îi văzu chipul desfigurat, un chip pe care nu i-l cunoştea. Oricât de mare şi de toropitoare era căldura, i se părea imposibil ca aceasta să fie cauza unei asemenea transformări. Isabelle avea cu siguranţă ceva.

— Ai probleme cu banii? o întrebă pe un ton îmblânzit.

— Şi dac-aş avea, care-i baiu? Sunt obişnuită.

— Far eu sunt obişnuită, întotdeauna, să te depanez, nu-i aşa? Şi-atunci de ce s-o iei acum în tragic?

În acelaşi moment un fulger străbătu cerul şi lumină pentru o clipă camera şi chipurile lor apropiate. Isabelle se ridică de parcă ar fi intrat în transă şi alergă strigând spre balcon:

— Furtuna! O să plouă… o să plouă!

Clara îi văzu silueta lungă şi subţire decupându-se în cadrul uşii-fereastră ca o umbră chinezească, cu capul aplecat mult pe spate, cu bustul avântat înainte, cu braţele larg deschise. Mai multe fulgere, unul după altul luminară noaptea, dar niciun tunet nu se făcu auzit,

nici măcar în depărtare, şi nici de plouat nu ploua.

— Cred că este inutil să aştepţi ploaia. Sunt fulgere care se datorează căldurii. Mai bine te-ai duce să faci un duş…

Isabelle nu se mişca şi contrar celor gândite şi spuse de Clara, imediat începură să cadă picături mari de ploaie. La început, rare şi, căzând cu un sunet sec pe cimentul prăfuit al balconului, se transformară rapid într-o cortină de apă care se abătu cu violenţă, culcând florile din jardiniere, în timp ce un tunet puternic se rostogoli în apropiere.

— Vino înăuntru, Isabelle! strigă Clara.

Dar prietena sa nu răspunse. Cu capul aplecat pe spate, cu gura deschisă se oferea în întregime goală furtunii şi privirilor vecinului din faţă, care se repezise să închidă fereastra. Tot cerul părea un imens foc de artificii şi, la intervale neregulate, în lumina fulgerelor apărea lucitor tumul Invalizilor, vizibil printre celelalte acoperişuri, ca în plină zi.

Clara se repezi la baie de unde reveni imediat cu două prosoape mari, dintre care unul îl puse în faţa balconului, fiindcă ploaia începuse să pătrundă în cameră, iar celălalt îl aruncă pe umerii Isabellei, după care o trase înăuntru.

Impasibilă, ea se lăsă condusă, chipul ei micuţ pe care se scurgea apa fiind lipsit de orice expresie şi, în timp ce Clara îi freca energic spatele şi părul, ea se cutremură, scuturându-se ca un animal tânăr care iese din apă.

— Eşti nebună! o apostrofă prietena sa, nebună…

— Din moment ce toată lumea o spune, probabil este adevărat.

— Dar totuşi ce ai astă-seară? Doar nu vrei să mă faci să cred că eşti în starea ta normală!

— Ba da, nebunia este starea mea normală.

— Nu fi rea acum, se simţi Clara vinovată, doar ai înţeles cum şi de ce am spus-o. Ce nu merge? Nu vrei să-mi spui?

Încercă să o ajute să-i răspundă.

— Ai necazuri la serviciu? Sau ai rămas din nou fără post?

— Nu.

— Atunci, ce ai! Te-ai… şi ezită. Te-ai certat cu Nicolas?

— Ah, niciun pericol de-aşa ceva! în sfertul de oră pe care mi-l acordă o dată la două zile, nu văd cum…

Deci asta era buba!

„Trebuia să-mi închipui, se mustră Clara în gând, cu o disperare bruscă o face pe ea să plătească tot răul pe care i l-am făcut eu…”

„Răul pe care i l-am făcut eu…”. Dar oare îi făcuse un atât de mare rău? Cu Nicolas era întotdeauna dificil de ştiut… în seara aceea la Alhambra nu durere văzuse în ochii lui. Ura era sentimentul care-i făcea să lucească. Dar poate acesta era felul său orgolios de-a suferi? Nu, nu putea să ştie…

Inima i se strânse dureros. În pofida a tot ce făcuse ca să repare, ca să-l oblige pe Nicolas să revină la Isabelle, era vinovată de nefericirea din această seară a prietenei sale. Şi poate nu numai de acum era nefericită, dar ea nu văzuse… A fost nevoie de această furtună care a provocat izbucnirea aceea de nervi, pentru ca ea să-şi poată da seama.

Cu gingăşie cuprinse mijlocul Isabellei şi conducând-o până în dreptul patului o făcu să se aşeze, apoi se instală lângă ea.

— Nu ţi-e frig?

Isabelle negă dând din cap.

— Ascultă iepuraşu meu, nu trebuie să te laşi într-o asemenea stare, din cauza unei prostii. Doar ştii foarte bine că Nicolas în ultima vreme are mult de lucru cu cântecul său.

— Cântecul său? Care, cântecul său? Doar s-a lansat deja. Discul se vinde… şi-atunci ce-i mai trebuie?

— Dar poate că se resimte din cauza tensiunii nervoase în care s-a aflat în ultimele două săptămâni. La asta nu te-ai gândit?

— Fiindcă Isabelle continua să tacă, cu chipul la fel de încruntat, făcu un efort teribil ca să-i facă o propunere.

— Vrei să încerc să vorbesc eu cu el?

— Nu! rosti pe un ton atât de violent, încât pentru o clipă Clarei i se opri inima-n loc.

— De ce? îndrăzni în cele din urmă, cu o jumătate de voce.

Isabelle o privi, avu o uşoară ezitare, dar sfârşi totuşi prin a spune:

— Nu-mi vine prea uşor să-ţi spun aşa ceva, dar… cred că el nu te place deloc.

Atât de mare fu uşurarea Clarei, încât pentru o clipă închise ochii.

— Spune că eşti snoabă, arivistă şi chiar…

— Şi chiar?…

Isabelle îşi plecă privirile.

— Crede că te măriţi cu Philippe Sarty pentru că este" bogat. Doar pentru asta!

Deci nu numai că era odios, dar în plus, Nicolas încerca să o ponegrească în faţa Isabellei. Şi, ceea ce era mai grav, chiar credea în ceea ce spune! Este foarte adevărat că împreună ajunseseră chiar să-şi piardă, pe moment, raţiunea. Dar de cunoscut, nici el nu putuse să o cunoască foarte bine, la fel cum nici ea nu-l cunoscuse.

— Philippe nu este bogat, preciză cu Răceală. Atâta doar că are un salariu foarte bun. Şi, de altfel, ceea ce gândeşte Nicolas despre mine, nu are nicio importanţă „fiindcă important este ceea ce gândeşte despre tine.

Îi dădu Isabellei bluza de pijama.

— Pune-o pe tine, s-a făcut răcoare.

O ajută să se bage în pat, iar Isabelle care acum părea epuizată, se arătă foarte docilă. Clara îi luă şuviţele încă ude şi le întinse pe pernă ca să nu-i ţină frig la umeri şi la ceafă, apoi se aplecă să o sărute şi simţi cu bucurie două braţe subţiri înnodându-se pe după ceafa sa. Când, la rândul său, se culca, o auzi pe Isabelle murmurând cu o voce somnoroasă:

— Poate că, şi în ceea ce mă priveşte, Nicolas se înşală.

Clara nu înţelese ce-a vrut să spună, dar nu-i puse nicio întrebare pentru că respiraţia Isabellei începuse să devină regulată şi adormi. Ea însă nu-şi putu găsi somnul tot atât de uşor, pentru că, nereuşind să afle până la capăt ceea ce voise prietena ei să spună, se simţea neliniştită. Din discuţia purtată anterior, de asemenea nu

reieşise nimic clar, argumentele Isabellei şi răspunsurile ei în doi peri sporindu-i nedumerirea. Apoi, ca să pună capac la toate astea, mai venise şi chestia cu apartamentul.

Capitolul XX

Odată calmul revenit între ei, Philippe îi dăduse de înţeles Clarei că nu doreşte ca ea să mai continue, după căsătoria lor, să muncească. Pentru ca această problemă să nu devină imediat tranşantă, ea dorindu-şi totuşi să nu abandoneze desenul, îl convinsese că trebuie măcar să-şi respecte angajamentele deja luate. Ca urmare a operaţiei la care trebuise să se supună, comenzile la zi erau mult întârziate şi din această cauză deveni extrem de activă. Îi rămăseseră doar câteva zile până la voiajul programat de Philippe, care voia să o prezinte părinţilor săi.

De-abia când ieşi de la Editions Fabry, unde duseseră două ilustraţii, se gândi, pentru întâia oară, să treacă pe la snack, mai ales ca doctorul pleca întotdeauna de la spital prea târziu ca să poată mânca împreună. Intrând în local, prima persoană pe care o văzu fu Myrtho, fotograful. Era îmbrăcat cu o vestă Prinţul de Galles, care-i dubla umerii şi părea foarte preocupat să înfulece, cu poftă, porţii întregi de camambert, pe care le arunca, înainte de a le înghiţi, pe nişte bucăţi uriaşe de pâine.

— Ia te uită, Clara! exclamă cu gura plină, holbându-şi ochii. Asta da surpriză!

— Bună Myrtho. Georges nu este în Paris?

— Ba da, ba da! şi o privi lung, continuând să mestece. Chiar trebuie să pice dintr-un moment în altul. Avem întâlnire aici, după care plecăm să-i luăm un interviu soţiei lui Martin Daullier, pilotul de încercări mort ieri. Drăguţă treabă, în paranteză fie spus.

Pălăvrăgeau de câteva minute când sosi Georges, care, văzând-o pe Clara, avu un moment de uimire şi păli uşor. Dar îşi reveni imediat şi porni spre ea, îi spuse uşor zeflemitor, în momentul în care îi puse o mână pe umăr:

— Nu, nu poate fi adevărat! Tocmai acum, când începusem cu adevărat să cred că ai murit…

Clara îl privi cu o bucurie sinceră, în timp ce el se aşeza la masă, în faţa ei, constatând că îi face plăcere să-l revadă.

— După cum poţi constata, n-am murit! Şi dacă gluma ta voia să fie un reproş să ştii că-ţi pot răspunde fa fel… Nu rămăsese stabilit că vii la spital, să mă vezi?

— Chiar asta aş fi făcut, dar nu m-au lăsat cei de la ziar nici să respir. M-au trimis mai întâi pentru trei zile la Bourges şi imediat după asta într-un colţişor pierdut de lume, în Vosges. Când m-am întors, m-am grăbit să-ţi telefonez. Şi am făcut-o de mai multe ori… degeaba. Cine ştie pe unde hoinărea zgubilitica aia mică.

Chipul Clarei redeveni sobru.

— Te rog…

— Bine, bine. Uitasem că Isabelle este o sacrosanctă pe seama căreia n-ai voie nici să glumeşti. Şi chiar cred că este mai indicat să vorbim despre tine. Ce mai faci?

Îşi plimbă ostentativ degetele pe etu-ul cartonat al proiectului pe care Clara îl sprijinise vertical de piciorul mesei.

— Te întreb doar aşa, de amorul artei, că doar pot să văd şi singur că n-au intervenit schimbări prea mari. Treabă şi iar treabă! De un mic apetitiv pentru a sărbători reîntoarcerea ta în sânul civilizaţiei, ce zici?

Clara acceptă cu plăcere invitaţia şi, de fiecare dată când îşi îndrepta privirile spre casa aflată în spatele tejghelei, întâlnea surâsul doamnei Irma, care părea să-i spună, „mă bucur să vă revăd”. O liotă de tineri gălăgioşi erau îngrămădiţi la bar şi conform tradiţiei, *juke-box*-ul funcţiona din plin, alimentat de monezile unei puştoaice îndrăgostită de „cha-cha-cha”.

Era plăcut să se regăsească din nou în această ambianţă, să-l reîntâlnească pe Georges şi chiar pe aiuritul de Myrtho, a cărui asemănare cu o focă se accentua în acelaşi ritm în care i se lungea mustaţa. Snack-barul şi tinerii aceştia bonomi erau ca un simbol a tot ceea ce însemna bucuriei ei de a trăi, pe vremea când n-avea nicio grijă. Pe vremea când era fericită…

Îndată Myrtho termină cea de-a treia, porţie de brânză, ştiind că

nu se omoară după desert, Georges găsi un pretext ca să-l îndepărteze, trimiţându-l ca să cumpere ultima ediţie apărută a unui jurnal de seară.

— Du-te… îi spuse dându-i un ghiont uşor. Până te întorci am să-ţi comand cafeaua.

Imediat Myrtho plecă, Clara se arătă curioasă să afle motivul acestei manevre.

— De, ce l-ai expediat aşa pe bătrân? Eşti chiar atât de nerăbdător să afli ultimele noutăţi?

Mâna lui se întinse peste masă până când atinse braţul ei gol, acoperit doar cu un puf fin, auriu.

— Doar ştii bine că nu-i acesta adevăratul motiv. Doream să te curtez puţin… E-atâta vreme de când n-am mai avut ocazia s-o fac. De-abia l-am expediat. Pentru că, dacă ar fi rămas aici, cel puţin un sfert de oră ar fi încercat să mă convingă că nu am nicio şansă cu tine! Şi chiar dacă ştiu şi eu acest lucru, nu suport să mi-l spună altcineva. Ieşim împreună în seara asta?

Să iasă cu Georges… Pe Clara o încercă brusc dorinţa imperioasă, nebunească, de-a merge cu el la cinema, la un teatru, sau oriunde în altă parte. Ceea ce ar fi însemnat să o reînnoade cu zilele acelea fericite, cu perioada aceea binecuvântată când totul, pentru ea, însemna veselie. Dar în seara asta, ca şi în toate celelalte, ea trebuia să cineze cu Philippe.

— Nu eşti liberă? insistă Georges văzând-o că nu răspunde.

Doar câteva cuvinte, aparent banale care o frapară însă şi constituiră pentru ea o brutală revelaţie. Nu, nu era şi nu o să fie niciodată liberă! Toate evenimentele de până atunci se succedaseră atât de rapid, încât nici măcar nu avuseseră timp să înţeleagă ce se întâmplă. Pentru întâia oară, avu viziunea absolut netă a unui viitor la care refuzase să se gândească, fiind doar preocupată să se smulgă din trecut.

Abia acum înţelegea că trecutul nu însemna doar Nicolas. Privindu-l pe Georges, ascultându-l vorbind, îşi aminti că trăise şi înainte de a-l cunoaşte pe logodnicul Isabellei… şi trăise fericită.

Trecutul său, acela de care voia să fugă, avea doar câteva săptămâni! Şi nici nu era cuprins în întregime într-o plimbare la Nagent sau între pereţii unei camere de hotel, unde cunoscuse amara beţie a unei iubiri dinainte condamnate. Şi, în acelaşi timp, ruşinea.

Trecutul său era, în primul rând acela de dinaintea acestor momente. Şi din el făceau parte reconfortanta prietenie a lui

Georges, în aceeaşi măsură cu barul acesta atât de familiar şi cu munca ei, care-i plăcea mai mult decât orice altceva. Toate acestea împreună, într-un echilibru la care mai contribuiau o serie de alte bucurii, simple şi sănătoase… Şi acum, viaţa sa de care fusese atât de mândră – îi apărea dintr-odată destrămată şi lipsită de sens. Iar realitatea, cu cât devenea mai evidentă, cu atât i se părea mai de nesuportat.

— Ba da, sunt liberă. În sfârşit, mă aranjez eu într-un fel!

Chipul lui Georges, deşi lipsit de frumuseţe, se lumină de zâmbet.

— Drăguţ din partea ta! Va trebui să găsim ceva cât mai amuzant de făcut.

— Desigur, Georges.

— Ce zici dacă ne întâlnim aici, pe la opt, ca să ciugulim mai întâi ceva?

Clara încuviinţă cu o aplecare a capului şi, ca şi cum ar fi aşteptat ca ei să-şi termine discuţia, Myrtho îşi făcu apariţia, fluturând în mână jurnalul pe care-l cumpărase.

— Uită-te la asta! zise surescitat băgând paginile sub nasul lui Georges. Şi îi indică în josul paginii o scurtă relatare: „*Văduva pilotului de încercări Martin Daullier al cărui aparat a explodat ieri în timpul unui zbor de probă, a părăsit în această dimineaţă Parisul, încercând să-şi ascundă suferinţa în Elveţia*…

— Da, m-am lămurit, spuse Georges fără să citească mai mult. Trebuie să găsim altceva!

— Povestea smintitului din Corbières care şi-a construit un bungalow din cutii de Pont-l'Evèque, propuse Myrtho. O adulmecasei pe-asta?

— Nu prea, zâmbi Georges. Dar dacă este vorba într-adevăr Pont-l'Evèque am să adulmec la faţa locului.

— Asta înseamnă că mergem?

— Mergem!

Chemă chelneriţa, ca să achite consumaţia, apoi se ridică făcându-i semn lui Myrtho, şi Clara ieşi din local împreună cu ei.

În ziua aceea, lucru care i se întâmpla destul de des, Georges îşi lăsase maşina la garaj, pentru ca mecanicul să i-o poată aranja. Îşi luă rămas bun de la Clara şi încălecă scuterul jegos al fotografului, care demară într-o gălăgie de explozie nucleară, în timp ce amândoi tinerii îşi fluturau braţele spre ea, în semn de la revedere.

Un moment, Clara rămase nemişcată pe trotuar, puţin buimăcită de forfota străzii cu care nu mai era obişnuită.

Privea, fără ca într-adevăr să vadă, afişele pestriţe ce ornau vitrina agenţiei de voiaj, când îi ajunseră la urechi frânturi sonore dintr-un vals, provenite din interiorul snack-bam-lui. Valsul se intitula *Snack-Bar*…

Un tânăr bărbat care o privea de câteva minute bune cu un viu interes tresări când o văzu luând-o brusc la fugă. Nemaiputând să suporte această melodie şi toate amintirile pe care i le redeştepta, Clara dădu bir cu fugiţii. Se precipită pe după colţul străzii şi se apropie în grabă ele maşina sa. Dar valsul era mereu acolo, se agăţase de ea şi o urmărea peste tot. Porni motorul, dar nici zgomotul acestuia nu reuşea să acopere sunetele acelea infernale, care nu mai alcătuiau acum o melodie interpretată la acordeon, ci una orchestrală, cu un timbru metalic, care-i izbea tâmplele şi îi accelera bătăile inimii.

Apăsă pe acceleraţie şi ţâşni înainte fără a şti măcar încotro merge. Se afla chiar în dreptul Palais-Royal, când brusc, sub. Efectul puternic al unui fluierat, obsesia muzicală încetă. Subconştientul o avertiză că acest sunet nou îi era adresat, ceea ce o făcu să oprească imediat. Privind-o sever, un agent de circulaţie o apostrofă scurt:

— N-aţi văzut că era roşu!

— Nu… n-am văzut.

— Actele?

Clara scoase din geantă un *porte-feuilles* şi, deschizându-l, i-l întinse cu indiferenţă, în capul său nemaifiind acum decât un mare gol, o gaură. Încruntat, poliţistul examină permisul de conducere şi cartea gri a maşinii…

— Bun… de data asta am să trec cu vederea, spuse el privind-o atent în vreme ce-i înapoia actele. Trebuie totuşi să vă atrag atenţia că în timp ce şofaţi nu este cel mai potrivit lucru să vă gândiţi în altă parte.

În mijlocul străzii se strecuraseră câţiva curioşi şi pentru a-şi linişti conştiinţa profesională, pe care un acces ele galanterie o făcuse pentru o clipă să adoarmă, agentul întocmi procesul de contravenţie de care-o scutise pe Clara, unui nenorocos „pentru a-l învăţa să traverseze pe unde trebuie!”

Revenită, în sfârşit la realitate, Clara se încadra pe artera de circulaţie ce ducea spre casă. Era puţin trecut de ora două când ajunse în strada Vaneau şi, prima ei grijă fu aceea de-a pune ordine printre lucrurile aruncate de-a valma de Isabelle. Apoi se aşeză în faţa planşei de desen, în aşteptarea momentului când va putea să-i telefoneze lui Philippe.

Era una dintre zilele în care avea consultaţii şi era sigură că o să-l găsească acasă începând cu ora trei. Fără îndoială, nu. O să fie uşor să-l determine să admită că în acea seară nu vor cina împreună, dar cu toate astea era hotărâtă. Nu exista niciun motiv pentru care el să poată dispune de persoana ei după bunul plac, ca şi cum ea nu ar avea niciun drept la propria sa existentă!

Timp de aproape o oră se întărâtă singură imaginându-şi cearta care în mod sigur urma să aibă loc şi îşi prepară argumentele, în avans.

Contrar aşteptărilor sale, Philippe nu găsi nimic de obiectat atunci când îi spuse că un impediment neaşteptat o obligă să nu-l poată întâlni.

— Bine, am înţeles, răspunse el calm la sfârşit. Oricum în după-amiaza aceasta am mai multe întâlniri care, probabil, mă vor reţine destul de mult. Deci tot răul e spre bine.

Nici măcar nu se arătă interesat să afle natura impedimentului

invocat, mulţumindu-se doar să-i spună că o să-i telefoneze a doua zi.

Clara puse receptorul în furcă exact atunci când el rostea aceste cuvinte, simţindu-se oarecum nemulţumită şi dezamăgită. Poate din cauză că, mai mult sau mai puţin conştient, speculase ideea ieşirii dintr-o sigură dispută, fiind pregătită să-i spună „în fond încă nu suntem căsătoriţi". Sau chiar: „Mai putem încă renunţa dacă ceva nu merge

Devenea însă evident că după ultima lor discuţie, Philippe adoptase o linie de conduită nouă, care, în principal, consta în grija de a nu o supăra cu nimic. Atitudinea sa de acum era o dovadă, ceea ce însemna că tocmai în momentul în care ea îşi dădea seama că această căsătorie, decisă într-un moment de rătăcire, era o aberaţie, şi se gândea deja la o altă soluţie, el o punea în imposibilitatea de a se retrage. Ca să profite de o ceartă în urma căreia să-şi poată lua cuvântul dat înapoi, era simplu, dar ca să redeschidă discuţia asupra acestui subiect, fără motiv plauzibil, nu se mai putea. Lira prea târziu.

Clara avu brusc cumplita senzaţie de-a fi căzut în propria-i capcană. Doamne, cum de putuse oare să creadă că acest mariaj poate fi singura armă capabilă să o apere de Nicolas! în mod sigur ar fi existat şi alte soluţii… nemaivorbind de propria sa voinţă. Se trezi râzând singură, râzând de ea însăşi. Care voinţă?…

Au fost suficiente discul acela pe care tonomatul îl pusese-n mişcare şi valsul pe care-l auzise şi se simţise pierdută…

Un îngrozitor asalt al gândurilor care se ciocneau unul cu altul în căutarea adevărului şi eşuau apoi în confuzie. Şi totuşi, în mijlocul acestui întuneric, o rază de lumină: dacă în această clipă ar fi apărut Nicolas, ea s-ar fi lăsat pradă unei plăcute ameţeli, fiindcă în prezenţa lui, Clara nu mai era decât slăbiciune.

Dar cu toate acestea, din seara aceea de la Alhambra, Nicolas nu mai încercase să o revadă şi probabil că nici nu va mai încerca, deoarece înţelesese. Deci căsătoria aceasta pripită fusese singura salvare… Centru fericirea Isabellei.

Revolta îi încetă brusc şi Clara avu certitudinea că făcuse exact ceea ce trebuia şi că va trebui să meargă până la capăt.

Capitolul XXI

În anul 1829, atunci când a fost inaugurat pentru nevoia şi plăcerea parizianului, primul vapor, Le Parisien, acesta era mai curând o bărcuţă cu aburi. Cu timpul, bărcuţa a suferit numeroase modificări, s-a modernizat şi din ce în ce mai mulţi oameni au început să renunţe la omnibuz, când trebuiau să meargă dintr-un punct al capitalei în altul, în favoarea vaporului.

Situaţia a continuat să se schimbe, astfel încât nimănui nu i-ar mai trece prin minte, în prezent, să ia vaporul doar pentru a merge de la Solferino la Samaritaine. Şi, de altfel, nici vaporul parizian, care acum este denumit în mod curent vaporul-muscă, nu mai opreşte în orice colţ al ţărmului, fiindcă face croazieră. Pierzându-şi caracterul utilitar, vaporul nu mai transportă decât turişti, în cea mai mare parte străini.

Instalându-se împreună cu Clara la una dintre măsuţele care făceau parte din inventarul restaurantului plutitor, Georges reflecta asupra unor aspecte. Din dorinţa de-ai oferi tinerei femei o seară originală, o invitase la cină pe vaporul-muscă şi constata acum, amuzat, că în jurul lor se vorbeau aproape toate limbile pământului, mai puţin franceza.

— Pariez, îi spuse Clarei că suntem singurii francezi aflaţi la bord…

Un bărbat arătând în jur de şaizeci de ani, aflat la o masă în spatele lor, se întoarse zâmbind.

— Oh… voi francezi! Permiteri de prezenta eu: Franck Bennett din Philadelphia. Materie plastică.

Fură obligaţi să-i permită, mai ales că era deja un fapt împlinit. Din nou amuzat, Georges îşi înclină curtenitor capul.

— Georges Falquet, din Grenelle… Reporter.

Politeţea lui trecu aproape neobservată, fiindcă atenţia americanului era îndreptată mai ales asupra Clarei, pe care-o contemplă cu o clătinare admirativă din cap. Era tare simpatic: părul grizonant, ochii foarte albaştri şi o dantură, autentică sau nu, perfectă. Purta un costum gri-deschis, iar la rever avea o panglică neagră,

cravata, la fel, era neagră.

Deplasându-şi scaunul pentru a-l apropia de cel pe care stătea Georges, îi spuse cu un aer plin de subînţelesuri:

— Voi noi căsătoriţi? *Is 'n lit*?

— Aţi ghicit! răspunse Georges făcându-i complice cu ochiul Clarei.

Mister Bennett avu din nou o mişcare a capului care, de această dată, părea să sublinieze gravitatea vorbelor.

— Oh… eu am fost căsătorit… treizeci de ani. Soţia meu cu mine trebuia venit *Parisse* pentru sărbători *birthday*… aniversare. Dar de două luni eu sunt *văduvă*. Şi sunt *Parisse* singur. Este mai puţin pleasant… (încercă să găsească cuvântul franţuzesc şi făcu o mină aproape tragică) … *rigolo*.

Mai pălăvrăgi încă o vreme, povestind despre cele două fete ale sale, care erau măritate şi-i dăruiseră cinci nepoţi. Apoi îşi ceru scuze şi se ridică să asculte explicaţiile ghidului, care vorbea despre Notredame unor turişti, femei şi bărbaţi, îmbrăcaţi care de care mai curios, şi având toţi un aparat de fotografiat sau o cameră video.

— Săracul om, se înduioşă Clara, dacă a avut de gând să facă această călătorie împreună cu soţia sa pentru a sărbători treizeci de ani de căsătorie şi ea a murit, atunci înseamnă că este mai puţin *rigolo*.

— Nu va trece mult timp până să se convingă de contrariu, începu Georges să râdă. O să fie de-ajuns ca unul dintre amabilii cunoscători ai Parisului, vesel să-l îndrume spre Folies Bergere sau… în Pigalle!

— Tot la fel ai reacţiona şi tu dacă ai fi acela care să te trezeşti văduv după treizeci de ani de viaţă în comun?

— Mi-e greu să-ţi răspund… şi la fel de greu să mă văd căsătorit.

— De fapt, cam ai dreptate. Probabil vei eşua în pielea unui bătrân egoist.

— De ce nu? Şi, poate, ne vom reîntâlni cândva, nu contează unde, pentru a sărbători împreună treizeci de ani… de prietenie.

Expresia Clarei se schimbă imediat.

— Mă tem că acest lucru nu se va întâmpla…

— De ce nu?

Aplecându-şi capul, ea îşi privi mâinile, în timp ce rostea abia auzit şi cu o oarecare reticenţă:

— Pentru că, eu, mă căsătoresc.

Vestea avu asupra lui Georges acelaşi efect pe care-l, avusese asupra Isabellei. Literalmente, el sări de pe scaun exclamând:

— Nu, nu este adevărat!

— Ba da, Georges. Şi până atunci n-au mai rămas nici cincisprezece zile. Iar aceasta, cred că este ultima seară pe care o petrecem împreună.

El o privi uluit.

— Ultima seară? Dar ce-o să faci? Părăseşti Parisul, te căsătoreşti cu un explorator?

— Nu, cu un chirurg… acela care m-a operat.

— Ia te uită ce chestie! Ştii, am şi eu o bătătură în talpă, nu crezi că în virtutea unei prietenii atât de vechi cum este a noastră, ar putea să-mi facă o reducere de preţ?

Cu tot râsul care o acompanie, butada suna fals şi el reluă pe un alt ton:

— Clara, într-adevăr e serios?

— Absolut serios, Georges.

— Dar atunci, ce-a fost asta, întrebă privind-o atent, o dragoste fulgerătoare?

Fără să răspundă, ea îşi înclină uşor capul, iar prietenul său continuă să o privească, neplăcut surprins de această veste, dar mai ales derutat de atitudinea Clarei. Fiindcă orice s-ar fi putut spune despre ea, mai puţin faptul că era cuprinsă de veselie povestind despre apropiatul ei măritiş.

— Ei bine, complimentele mele, dar nu înţeleg totuşi de ce nu o să ne mai putem vedea? Doar nu înseamnă că dacă te măriţi, trebuie să renunţi la toate relaţiile pe care le-ai avut!

Clara surâse jenată.

— Relaţiile mele le pot număra pe degetele de la o mână! iar în ceea ce te priveşte, cred că este mai bine să-ţi spun: Philippe este gelos

pe tine.

— Ah, se numeşte Philippe şi este gelos pe mine… Bun! Dar când naiba ne-am cunoscut, că eu, unul, nu-mi aduc aminte?

— Nu, într-adevăr. Dar a aflat de existenta ta… de la Isabelle.

— Ooo! exclamă Georges. Dacă-i vorba de-aia…

Şi nu-şi mai rosti gândurile care nu erau deloc măgulitoare pentru prietena Clarei. Dintr-odată îl străfulgeră o idee.

— Dar, apropo… ce mai face Isabelle? Tot logodită?

Nici nu terminase de vorbit şi, văzând-o pe Clara pălind, îşi dădu seama că lovise în plin. Fiindcă el nu uitase nici destăinuirea pe care i-o făcuse în seara aceea când fuseseră împreună la gala de box şi nici scurta, dar edificatoarea conversaţie avută cu Nicolas când se întâlniseră la snack, în timp ce Clara era internată. Toate astea erau bizare… După o scurtă ezitare, ce lăsase totuşi să se vadă că era panicată, ea îi răspunse la întrebare:

— Da. În mod sigur se va mărita la scurtă vreme după mine. Ghicind că se află pe drumul cel bun, Georges continuă să facă pe prostul, ca să afle tot adevărul.

— Deci pasiunea aceea de moment, pe care-o aveai pentru mălai mare ăla ţi-a trecut? Spune-mi dulceaţo, în ultima vreme te aprinzi cam uşor, nu-i aşa?

Evitând să-l privească, crispându-se din ce în ce mai mult, Clara îi spuse: „Tu nu poţi să înţelegi”, dar el nu se dădea niciodată învins cu una-cu-două, aşa încât, punându-şi tandru mâna pe a ei, rosti cu blândeţe:

— Tu mă crezi chiar atât de prost? Când, dimpotrivă, eu cred că am înţeles totul. De fapt, tu te arunci în această căsătorie aşa cum te-ai arunca într-o apă… din disperare.

Fără să ţină seama de încercarea ei de protest, continuă:

— Hai, lasă, este de ajuns să te privesc ca să-mi dau seama că treaba asta nu este aşa cum ar trebui să fie şi că tu nu-l iubeşti deloc pe tipul cu care vrei să te măriţi.

Reuşise să-i prindă privirea, însă din nou ea întoarse capul.

— Te rog, Georges…

El tăcu. Vaporul făcuse o jumătate de întoarcere şi acum cobora Sena irizată în întregime de farurile sale şi de lumina becurilor de pe mal, care erau agăţate pe ramurile arborilor. Insula Saint-Louis deja se estompase şi în faţa lor arcadele lui Pont – neui se deschideau ca pentru o îmbrăţişare. Pe nava asta de operetă, luminile împrăştiau culori de carnaval, în difuzoare se auzea o melodie languroasă.

Seara părea anume făcută pentru visare, dar, tocmai din cauză că nu visa niciodată, Georges îi resimţea farmecul ca pe o greutate.

Ţinea în continuare mâna Clarei şi o privea în tăcere, admirându-i umerii feminini, lăsaţi în întregime descoperiţi de pătratul decolteului. Chipul ei se afla în penumbră şi din cauza asta, ochii îi păreau şi mai întunecaţi decât erau în realitate. Dar luminiţa maliţioasă care-i lumina altă dată dispăruse; şi chiar dacă nu pierduseră nimic din frumuseţe, acum adăposteau în adâncul lor o mare tristeţe. Pentru întâia oară o umbră de tandreţe se amestecă cu dorinţa pe care frumuseţea ei i-o inspirase dintotdeauna, simţind că în acest moment ar fi vrut să o poată lua în braţe, să-i vorbească duios şi să încerce să o consoleze.

— Într-adevăr, crezi că nu ai altă soluţie?

— Poate… dar aceasta a fost singura care s-a ivit şi acum este prea târziu ca să mai dau înapoi.

— Dar el, bineînţeles, te iubeşte?

— Din câte se pare…

O necăjeau întrebările lui insistente, stricându-i astfel o seară pe care şi-o dorise plină de bucurie. Niciunul nu se atinsese de bunătăţile care le fuseseră servite.

Ea îşi retrase mâna întorcându-şi capul ca să privească apa. Tocmai atunci se lovi de coca vasului trupul umflat de apă al unei pisici înecate şi Clara îşi întoarse din nou capul cât putu de repede.

— Mănâncă ceva… zise Georges împingând spre ea platoul pe care se aflau crudităţi.

Îşi puse o porţie în farfurie şi începu să mănânce câte puţin. Nu-i era foame. Nici lui. Era într-adevăr o seară stricată.

Nici mai târziu, când se ridicară de la masă apropiindu-se de

bastingaj pentru a privi acest Paris de Vară, îmbrăcat în lumini, nu-şi regăsiră vioiciunea. Privind Sena, Clara nu se putea împiedica să nu gândească la pisica aceea moartă şi nu se putea împiedica să remarce câtă murdărie şi cât noroi se poate ascunde sub o aparenţă poetică. Totul nu era altceva decât iluzie şi înşelătorie!

Cât despre Georges, el îşi reproşa că nu se putuse împiedica să împingă lucrurile peste limita admisă şi mai ales că nu putuse după aceea, să găsească ceva, care să o scoată pe amica sa din starea pe care el i-o provocase… îşi petrecu un braţ pe după umerii ei, dar, cu toate acestea, nu îndrăzni să spună nimic.

Când vasul acostă la ţărm şi debarcară, Clara îi propuse să-l ducă până acasă cu maşina, dar el refuză spunând că o mică plimbare nu-i face rău, că se îngrăşase în cursul săptămânii cu trei sute de grame şi că, în fond, nici nu locuieşte atât de departe.

— Sper că-mi vei da totuşi, din când în când, măcar câte-un telefon, spuse Georges în clipa când se despărţeau.

Şi adăugă brutal:

…În fond, eu sunt acela cu care ar fi trebuit să te măriţi. Necesitate pentru necesitate şi, cel puţin, ai fi avut siguranţa de-a avea drept soţ, un adevărat prieten.

— Dar tu nu mi-ai propus niciodată aşa ceva, ripostă ea, având „pe buze, umbra unui surâs. Iar în plus, nu mă prea văd eu în stare de-a împărţi patul cu un prieten.

Brusc, privirea lui Georges o fixă cu atenţie.

— Aha! Deci asta înseamnă că vis-à-vis de celălalt… asta nu-i o problemă pentru tine?

Clara deveni violetă la faţă, deoarece îşi dădu seama că-i mărturisise, şi în acelaşi timp ei înseşi, că nu luase în consideraţie obligaţia de-a se culca cu Philippe.

Imediat, ca să alunge acest gând, încercă să evoce imaginea lui Nicolas şi se revăzu în braţele lui, goală şi transpirată, punând în actul de contemplare al chipului acela, care-o făcuse să afle extazul, toată fervoarea de care era capabilă în dragoste. Ceea ce simţise în seara când Philippe, atunci, pe malul apei, o îmbrăţişase, nu avea nimic de-a

face cu asta, chiar dacă amintirea o făcea să simtă un frison. În momentul acela, cu Sarty, doar trupul său fusese cel care reacţionase; în capul ei şi în inimă nu se produsese decât revoltă.

— Nu este suficient ca un bărbat să nu-ţi displacă din punct de vedere fizic ca să-l şi iubeşti, îi răspunse lui Georges, pe un ton sec.

— Bineînţeles, aprobă el, gânditor. La revedere, Clara, ştiu că pare idiot, dar am convingerea că ne vom revedea. Cât de curând.

O sărută pe tâmplă, gingaş şi, înainte de a se urca în maşină, ea îl privi îndepărtându-se.

La întoarcere, se gândi îndelung la Nicolas. Şi în loc să încerce să alunge amintirile, aşa cum făcuse până atunci, se strădui să le recheme. Descoperise că singurul om care-o putea ajuta să trăiască, era el.

Înţelese, în sfârşit, că, deşi renunţase la Nicolas, nu va renunţa niciodată la dragostea ei. Acea dragoste minunată şi dureroasă în acelaşi timp, care o împinsese spre el şi pe care nimic altceva nu o va putea înlocui vreodată.

Ajungând acasă, constată că Isabelle încă nu venise.

Tocmai apucase să se descalţe, când auzi un fel de ciripit şi, ridicându-şi privirile, descoperi pe etajeră în locul unde până atunci se aflaseră vasele cu răsaduri, o colivie în care se găseau doi papagali. Păsările începură să se agite, lovindu-se de gratiile între care se afla o foaie de hârtie.

Erau câteva cuvinte de la Isabelle, scrise pe pagina de gardă a unei ediţii de lux din „Madame Bovary" ruptă fără niciun fel de precauţie.

„Un cadou care mi-a fost făcut. Sunt un băiat şi o fată. Se numesc Napoleon şi Josephine. Vei remarca desigur că masculul este de tip corsican. Sunt obligată să plec iarăşi ca să fac ore suplimentare la birou, dar am mâncat. Pe curând. Nu mai e unt. Nici biscuiţi. Dacă Nicolas telefonează cumva, spune-i că munca înseamnă libertate

Clara rămase un moment gânditoare, cu biletul în mână, privindu-l pe Napoleon cum face salturi la trapezul zburător. Apoi, cu o mişcare fatalistă a umerilor, se duse la baie.

Într-adevăr, Isabelle mâncase. Toate ustensilele pe care le

folosise zăceau împrăştiate pretutindeni, iar uşa frigiderului era deschisă. Oftând, aranjă totul la loc şi pe urmă scoase din chiuvetă juponul şi dresul pe care Isabelle le pusese la muiat… împreună cu nişte coji de ouă pe care, probabil, nu avusese unde să le arunce.

Apoi făcu un dus şi înainte de-a se culca, puse peste colivia cu perechea imperială un prosop. Asta pentru a-i invita, dacă nu la somn, măcar la tăcere.

Isabelle nu se întoarse acasă decât după ce bătuse ora unu noaptea şi Clara o auzi mai întâi chinuindu-se cu broasca de la uşă, apoi mişcând o grămadă de lucruri în baie şi, în cele din urmă, închizând şi deschizând robinetele.

— Poţi să aprinzi, îi spuse când reuşi în sfârşit să ajungă în cameră. Nu dorm.

Dar fata continua să avanseze pe întuneric şi, împiedicându-se, căzu peste ea.

— …nă seara! spuse în timp ce căuta pe pipăite fata.

Vocea îi era tărăgănată şi mirosul respiraţiei absolut edificator. Găsind întrerupătorul, Clara aprinse veioza şi se trezi în faţa unei Isabelle care se clătina şi sughiţa tot timpul. Nici măcar părţile opuse rotulelor, care se aflau înfipte între cele două somiere, nu reuşeau s-o ajute să-şi menţină echilibrul.

— Ai băut, exclamă ea prinzând-o de braţ ca să o facă să se aşeze.

— D-da… un pic, răspunse prietena sa, între două sughiţuri. Când munceşti târziu… hâc!… trebuie să-ţi susţii moralul cu ceva.

N-o mai văzuse niciodată într-un asemenea hal şi nu-i venea să creadă că o vede acum. Râdea prosteşte, dar era îngrijorător de albă la faţă şi privirea i se învârtea aiurea.

— Ai lucrat până la ora asta?

— Păi, da.

Îşi puse o mână pe stomac făcând o grimasă. Zi… pe tine nu te-te doua… re inima?

— Eu n-am lucrat până dimineaţa. Aşteaptă… Nu te lungi pe pat că atunci chiar o să-ţi fie rău…

Se ridică şi după ce-i prepară un pahar mare cu apă şi bicarbonat, trebui să o forţeze să-l bea, fiindcă Isabelle împingea paharul, vărsându-l deja pe jumătate.

— Phu… ce porcărie!

Porcăria avu drept rezultat imediat că o făcu să-i vină să vomite. Clara o târî până la baie şi îi ţinu capul aplecat deasupra lavabo-ului, apoi, readucând-o în cameră, albă la faţă cu un Pierrot, o ajută să se aşeze în pat.

— Ţi-e mai bine?

— Aşa un pic, parcă nu se mai învârte atâta. Dar simt că sunt ca un balon roşu şi în curând încep să zbor. Ar trebui să închizi fereastra.

— Nu văd de ce ar fi necesar. Aerul nu-ţi poate face decât bine.

— Ba da… te rog, Clara, închide fereastra. Fiindcă astfel, am să zbor, sunt sigură.

Ca să evite continuarea acestei discuţii absurde, Clara se ridică să împingă geamul, apoi, la rândul ei, se culcă. Dar, Isabelle nu avea de gând cu niciun chip să tacă.

— Clara… trebuie să-ţi spun ceva.

— Că în seara asta nu ai lucrat? îmi închipui!

— Ba da, am lucrat, îţi jur. Numai că…

— Bine. Te cred. Dar atunci, ai să-mi povesteşti când ne trezim.

— Să ştii că o să rămâi tut. Mi-ai văzut păsările?

— Da, le-am văzut, dar acum, dormi!

În loc de asta, Isabelle începu să fredoneze: „*Napoléon muri la Saint Hélène… la Saint Hélène muri Napoléon*".

Şi totul dură cinci minute întregi, până când începu să sforăie zgomotos.

Dimineaţa, la ora zece, încă dormea. Pe burtă, cu un braţ pus peste ceafă şi cu celălalt ascuns pe jumătate sub pătură. Umărul stâng, dezgolit, era de-o imobilitate mai mult decât convingătoare.

De când se trezise, Clara aranjase puţin prin casă, străduindu-se să nu facă zgomot. Acum însă, privind pendula, socoti că este timpul să-şi scoale prietena din toropeală. Aşa încât nu mai luă nicio măsură de precauţie atunci când deschise geamul, dând transperantele de-o

parte şi permiţând astfel soarelui să pătrundă în încăpere. Isabelle făcu o mişcare furioasă din fund şi în timp ce mormăia dezaprobator, căuta cu o mână cearşaful pe care şi-l trase peste cap.

Drept replică, Clara deschise radioul şi un crainic amabil începu să le explice domnilor care aveau bunăvoinţa să-l asculte, că doar o singură lamă în lume poate lăsa în urma ei o piele fină ca de bebeluş, după penibila operaţie la care-i obligă bărbieritul zilnic.

— Asta-i barbă! protestă Isabelle, în timp ce, schimbându-şi poziţia, se făcu colac.

— Să ştii că este trecut de zece, o anunţă Clara apropiindu-se de pat.

— Han, han… apoi un sforăit, încă câteva contorsionări şi, în sfârşit, se decise să-şi întoarcă spre prietena ei ochii, care erau larg deschişi, dar cam încercănaţi.

— Ce spuneai?

— Că este ora zece şi un timp minunat, îi zâmbi Clara aşezându-se lângă ea şi ridicându-i, cu două degete, bărbia.

— Ia să văd ce mină ai… Ei, nu-i încă grozavă. Cum te simţi, măscăriciule?

Ridicându-se încet în şezut şi trecându-şi o mână prin păr, măscăriciul răspunse:

— Merge… bine.

— Bine. Atunci ieşi din aşternut şi eu, între timp, pun de ceai.

— Ceai? exclamă micuţa sărind în sus. Eşti nebună, ştii că nu-mi place! N-a mai rămas ciocolată?

— Nu ţi-e teamă, că după mica ta beţie de-aseară, o să te mânzoleşti toată?

— Mica mea beţie? şi privirea i se umplu de inocenţă. Ah, da… dar n-a fost nimic… Spune, mi-ai văzut păsările?

Isabelle întoarse capul spre locul unde se afla colivia dar, văzând-o acoperită cu prosopul, sări indignată:

— Sărmanele mele dragi, ce v-a făcut?

Îşi strecură boticul printre gratiile coliviei, distribuind în aer sărituri arzătoare, pe care papagalii nu părură să le aprecieze în mod

deosebit, deoarece începură să se învârtă agitaţi, împrăştiind peste tot mici seminţe gălbui.

— Nu crezi că pe balcon se vor simţi mai bine decât pe etajeră? întrebă Clara, oarecum neliniştită.

Isabelle se întoarse jignită.

— Ca să răcească la plămâni? Nu, mulţumesc! Josephine a mea este foarte, foarte fragilă. O biată pasăre mignonă din insule. Hai, Fifine a mea. Spune-i lui Taţi că ai nevoie de mai mult confort, de tot confortul şi de dragoste. Plin, plin, plin de dragoste.

La fiecare mişcare pe care-o făcea, Clara îi zărea de sub marginea bluzei de pijama o porţiune din fese.

— Este mişcător, dar de unde au apărut aceste păsări rare? Cine ţi-a făcut un cadou atât de somptuos?

— Jaques Varais… în fine, patronul meu.

— Delicată atenţie, observă Clara care găsea ciudată această grijă a unui patron pentru secretara sa. Şi face des gesturi dintr-astea, atât de generoase?

— Ei, asta-i doar aşa… înţelegi… până când când o să-mi poată plăti. Fiindcă acum, nu prea stă bine cu banii.

Dintr-odată se ambală:

…Dar când romanul său o să fie vândut în milioane de exemplare… atunci să vezi!

— Romanul său? care roman şi în primul rând, al cui? Eu credeam că ai doi patroni care-şi scriu cărţile în colaborare…

Isabelle făcu un gest de agasare.

— Asta a fost o dată, dragă! Trebuie să-ţi dai şi tu seama că Jacques nu poate continua să-şi piardă vremea cu imbecilul ăla de Raymond! Nici măcar nu sunt de-aceeaşi rasă, închipuie-ţi, aşa încât oricum chestia asta o să se termine odată şi odată.

Clara nu-şi închipuia, evident, nimic în genul acesta despre cei doi patroni, fiindcă nu avusese niciun motiv să se gândească la ei. Dar acum, o asculta pe Isabelle cu un interes din ce în ce mai mare.

— Ei bine, continuă fata, chestia asta s-a întâmplat ieri-seară. Jacques i-a spus lui Ray că nu e bun decât să scrie inepţii, folosesc

cuvântul ăsta ca să-ţi faci o idee, fiindcă de fapt, cuvântul folosit începea cu e: … şi că el are cu totul altă vocaţie. Chiar sau şi bătut puţin, fiindcă Raymond a avut tupeul să-i răspundă că vocaţia cu care se laudă este aceea de-a produce un fel de gudron care curge printr-un tunel astupat la ambele capete cu… câte o gură de canal. Aşa că-ţi dai seama… Jacques sângera la nas şi i-a spus asociatului său că nu mai pune niciodată piciorul în strada Tiquetonne şi că n-are decât să se scoată singur din ra… din încurcătură, vânzându-şi spanacul lui de carte. Şi foarte demn s-a întors la părinţii lui, în strada a paisprezecea, acolo unde lucrez şi eu acum, nu departe de Parc Montsouris. E foarte practic, mai ales vara când vrei să mănânci un sandviş.

— Da, aprecie Clara, uşor ameţită de tiradă. Şi de fapt… tu ai plecat de la el?

— Asta-i! Dar remarcă faptul că Ray ar fi vrut să mă păstreze. Chiar mi-a fost teamă că or să înceapă iarăşi să se bată din cauza mea, dar au reuşit să se oprească la timp, şi-atunci Jacques mi-a zis „alege singură Isabelle, în deplină libertate de opţiune a spiritului, fiindcă eu nu-mi recunosc dreptul de-a influenta liberul dumitale arbitru".

— Vorbeşte frumos, se prefăcu Clara că-l admiră.

— Ţi-ai dat seama şi tu? deci înţelegi că alegerea mea a fost făcută imediat. Între un biet tip care scrie… inepţii şi un om care are chemarea de-a deveni celebru, n-am ezitat nicio clipă. Tu ce-ai fi făcut în locul meu?

— Aş fi căutat un alt serviciu. Fiindcă dacă geniul tău va continua să te plătească cu păsări, mi-e teamă că foarte repede o să fie extrem de dificil să mai stăm în casă.

— Dar gândeşte-te Clara! El mi l-a dat acum pe Napoleon împreună cu Fifine pentru că întâmplător se aflau la părinţii lui. Însă data viitoare, dacă tot n-o să aibă bani, o să-mi dea altceva…

— Un bufet Henri II, poate? E şi ăsta cam incomod.

Încetă însă imediat cu gluma şi îi întinse pantalonul de pijama, cum făcea în fiecare dimineaţă, Isabelle nefiind niciodată în stare să şi-l găsească singură.

…Toate astea nu-mi plac deloc, draga mea. Mai întâi pentru că

patronul tău nu are bani ca să te plătească şi mai apoi pentru că te învaţă să bei. Erai într-un hal aseară…

Pe buzele Isabellei apăru acel surâs care-i descoperea dantura frumos ordonată, surâs căruia cu greu îi putea rezista cineva.

— Eu? Oh… păi după cât am băut… Doar trei-patru whisky-uri într-un păhărel microscopic. Ca dovadă că era aşa de mic, pot să-ţi spun că nu mai era loc în el pentru apă.

Clara nu insistă şi pentru ca Isabelle, sleită după efortul pe care-l făcuse punându-şi pantalonul de pijama se lăsase să cadă în pat, veni să se aşeze lângă ea.

— Nicolas este la curent cu povestea asta cu orele suplimentare pe care le faci seara?

Surâsul fetei dispăru instantaneu şi deveni agresivă ca de fiecare dată, în ultima. Vreme, când i se pomenea de el.

— Ia mai lasă-mă-n pace cu Nicolas. Nu mai poate el de asta.

— Dar eu pot şi-mi pasă de ceea ce faci. Ştii că n-am să mai stau multă vreme aici şi vreau să fac tot posibilul ca să poţi păstra apartamentul măcar până te măriţi, ceea ce nu este încă de ajuns ca să mă liniştească în privinţa ta. Mi-ar plăcea tare mult să ai o situaţie sigură ceea ce se pare, nu-i cazul acum.

Şi fiindcă prietena sa întorsese capul, îmbufnată, insistă:

— Înţelege, Isabelle, că fiecare dintre noi ajunge la un moment dat la o vârstă când trebuie să-şi asume propriile-i responsabilităţi.

— Dar cete. Îngrijorează atât treaba asta când eu sunt pe punctul de-a mă căsători?

— Până atunci, trebuie să trăieşti, să mănânci… Şi în condiţiile actuale, chiar admiţând că te vei hotărî să-i pui pe Napoleon şi Josephine în tigaie, nu cred că vei ajunge prea departe.

Ultimul amănunt, păru s-o trezească puţin la realitate.

— Tu te măriţi cu Philippe chiar aşa de repede?

— Destul de repede, desigur. Însă oricum am să lipsesc câteva zile până atunci, fiindcă plec cu el să mă prezinte părinţilor săi.

— O să-mi laşi şi mie câţiva bănuţi acolo, când vei pleca?

— Bineînţeles… dar tu crezi că asta este o soluţie?

Isabelle îşi aruncă braţele în jurul gâtului său, sărutând-o cu frenezie.

— Eşti o bomboană! Şi să ştii că nu trebuie să-ţi faci griji din cauza mea, fiindcă romanul lui Jacques este aproape terminat, deja a ajuns la pagina 98! în curând o să fie lansat şi atunci o să fiu cel mai bine plătită secretară din tot Parisul. Nici nu ştiu dacă, într-un asemenea caz, voi mai fi dispusă să-mi las serviciul atunci când am să mă căsătoresc. O să trebuiască să-l conving pe Nicolas, apoi gândeşte-te că este doar o chestiune de câteva zile şi, după aceea am să te pot răsplăti pentru tot ce ai făcut pentru mine. Uite… am să-ţi înapoiez toţi banii pe care mi i-ai împrumutat de când ne cunoaştem şi, în plus, atunci când ai să fii bătrână şi neputincioasă, o să-ţi asigur o rentă.

— Foarte frumos din partea ta, dar ce voiai să-mi povesteşti aseară înainte să adormi?

— Aseară? Am vrut eu să-ţi spun ceva aseară? E caraghios, dar nu-mi amintesc. A da… probabil ceea ce ţi-am spus deja.

Clara îi dădu peste obraz o palmă uşoară, prietenească, şi se îndreptă spre baie, în intenţia de-a se schimba, căci era încă în capotul de casă, dar brusc, Isabelle sări sus, cuprinsă de-o neaşteptată energie.

— Ah, te rog lasă-mă pe mine să-mi fac toaleta înaintea ta. I-am promis lui Jacques că vin devreme, fiindcă vrea să avanseze rapid cu romanul său, înţelegi?

— Dispune măcar de-un birou, acolo, la părinţi, scriitorul ăsta al tău?

— Desigur chiar deasupra măcelăriei tatălui său. De fapt… mă rog, este într-un fel şi camera lui, dar avem tot confortul pentru a putea lucra. Există chiar şi o maşină de scris.

Clara se gândea că acesta este cel mai neimportant dintre lucruri, dar nu era deloc liniştită. Intuia că acest Jacques este un potlogar care profită acum de monumentala credulitate a Isabellei, aşa cum profitase probabil, în alte împrejurări, de pe urma altor persoane, şi că biata fată nu o să vadă niciodată nici măcar o centimă de pe urma muncii sale. Mai ştia că atunci când Isabelle o să priceapă acest lucru, o

să fie din nou deznădăjduită şi demoralizată. Dar ca să încerce acum să-i ia de pe ochi bandajele de optimism, înseamnă o zadarnică pierdere de timp.

— Bine, du-te să te îmbraci, deşi nu prea înţeleg ce fel de devreme este ora la care vei ajunge tu?

— Pentru un mare scriitor ora unsprezece înseamnă răsăritul soarelui. Căci noaptea, înţelegi, gândeşte… iar dimineaţa, bineînţeles, doarme.

— Sper că, cel puţin, o să fie treaz când vei ajunge tu, se arătă Clara din ce în ce mai puţin favorabilă acestei modalităţi de lucru.

Isabelle plecase cam de trei sferturi de oră când *el* sosi. Nici măcar nu trebui să sune pentru că ea nu închisese uşa, aşa încât nu avu altceva de făcut decât să intre.

Clara era pe balcon, aplecată deasupra jardinierelor când auzi în spatele ei o tuse uşoară şi aproape că sări în sus, speriată, întorcându-se brusc. Văzându-l, din obraji îi pieri orice urmă de culoare şi mâinile începuseră să-i tremure, fără să poată rosti un singur cuvânt.

— Isabelle nu este acasă? întrebă el liniştit.

— Nu, nu este, îi răspunse tăios Clara.

De două ori Nicolas o surprinsese tot aşa, venind când ea nu îl aştepta. Acum, venise când ea nu îl mai aştepta. Era o nuanţă şi el pricepu imediat acest lucru. Oricât de vizibilă fusese surpriza ei, de data aceasta nu-i mai şoptise gemând numele, ca în alte dăţi, de parcă i-ar fi cerut ajutorul, şi degeaba căută el în ochii întunecaţi care-l priveau, o cât de mică urmă de deznădejde. Acolo nu se afla decât o mânie grea. Contrariat de toate acestea, avu totuşi stăpânirea de sine să nu o arate.

— Mă mir totuşi, rosti în timp ce-şi privea ceasul… rămăsese stabilit să trec pe-aici ca să mergem undeva să luăm micul dejun împreună.

— Tu minţi! şi-n aceste două cuvinte puse tot dispreţul de care era capabila.

Această tutuială scurtă şi tonul folosit îl scoaseră din minţi şi

simţi nevoia să o pălmuiască, măcar pentru a pedepsi rigiditatea insultătoare pe care ea o afişa. Dar reuşi şi de această dată să se stăpânească, gândindu-se că, fără nicio îndoială, ea voise să-i dea a înţelege că vremea echivocurilor trecuse şi că acum jucau cu cărţile pe masă.

— Bineînţeles că am minţit, admise el fără – a-şi pierde nimic din calmul afişat până atunci. Sigur că aş fi putut veni spunându-ţi că în urma convorbirii telefonice pe care am avut-o ieri cu Isabelle ştiam că lucrează dimineaţă şi că am să te găsesc singură. Dar m-am temut de reacţia ta şi de faptul că m-ar fi aşteptat iarăşi o lecţie de morală. Ştiu că am fost un laş şi probabil tu eşti aceea care ai dreptate: este mai bine să vorbim cinstit.

Fără nici cea mai mică slăbiciune în voce, imobilă în faţa ferestrei, Clara îi răspunse:

— Mi-e teamă că tu şi sinceritatea nu faceţi casă bună împreună, Nicolas.

El încasă cu dificultate această nouă injurie, dar nici de data aceasta nu reacţionă şi, întinzându-şi mâna spre masa ei de desen luă un pachet de ţigări, pe care, înainte de a se servi, îl întinse spre Clara. Cu un revers al mâinii ea îl făcu să-l răstoarne şi ţigările se rostogoliră pe podea în toate direcţiile, una fiind oprită cu piciorul de Nicolas şi strivită cu furie pe covor.

— Doctorul cu care te măriţi ar trebui să-ţi dea ceva pentru nervi, observă el în timp ce, aplecându-se, ridică o ţigară de jos şi o aprinse trăgând apăsat fumul în piept!

Ca şi cum ar fi fost singură, Clara trecu pe lângă el, intrând în cameră fără să-i adreseze nicio vorbă şi nici măcar o privire. Urmărind-o din ochi el putu zări prin rochiţa de vară portocalie pe care-o purta, larg decoltată la spate, pielea de culoare mată şi talia mult mai subţire acum, de când slăbise. O legănare a soldurilor trezi în el o dorinţă brutală, dar Clara, intrând în baie, dispăruse din raza lui vizuală.

— Apropiindu-se de colivia papagalilor, privi distrat, cu gândurile aiurea, întrebându-se ce caută el acolo, cuprins de o jenă

care nu-l încercase niciodată. Şi ce aştepta acum? Trase cu furie dinţ igara pe care-o ţinea strâns între degete, gata s-o rupă.

Detestă această cameră unde se înmagazinaseră decepţia şi furia sa, detesta vara şi soarele care scormonea ca într-o rană, amorul său propriu. Şi cu toate acestea, rămânea acolo, înfipt în podea, când i-ar fi fost atât de uşor să deschidă uşa şi să se regăsească, din nou, în stradă.

În sfârşit, Clara reapăru din baie şi întinse mâna să ia din cuier o jachetă subţire pe care şi-o puse pe umeri. Dintr-un salt fu lângă ea şi o apucă de ceafa rămasă dezgolită în urma recentului pieptănat, simţind cum degetele parcă îi ard de căldura ei. Închise pentru o clipă ochii, apoi strânse mai tare.

— Rămâi, o rugă cu o voce profundă şi gravă, am venit pentru tine.

Mai întâi, ea rămase nemişcată privind cu obstinaţie un perete, apoi când el îi şopti din nou: „rămâi" îşi întoarse capul încet şi şocul privirii care o pândea pe a ei, fu primit ca o lumină prea puternică, în momentul când ieşi din întuneric.

Se agăţă de speteaza unui scaun care se găsea acolo, umerii săi avură un tremur şi jacheta alunecă jos. Nicolas profită pentru a-şi strecura mâna în deschizătura decolteului, cu o încetineală calculată, prinzând cu gingăşie un sân atât de dur şi arogant, încât nu-şi putu da seama dacă era o reacţie de apărare sau un răspuns la mângâierea sa.

Corpurile lor nu se atingeau, dar pentru că îşi simţi palpitând sub palma lui, Clarei i se păru că o ţine în braţe. Atât de reală fu această senzaţie, încât nici măcar nu-şi dădu seama că ar fi fost de ajuns un simplu gest pentru a se elibera. Rămase acolo, aşa, imobilă, prizonieră a mâinii lui şi a inimii ei.

— Trebuie să plec, reuşi totuşi să spună. Am întâlnire într-un sfert de oră.

— Cu el?

Clara aprobă din cap, cu ochii ridicaţi spre Nicolas, cu priviri pierdute… Făcuse bine că rămăsese. Mânia ei de adineauri nu era decât dragostea pe care i-o purta. Fără să lase sânul fierbinte care-i ardea

palma, Nicolas se aplecă spre ea şi o sărută cu o asemenea violenţă, încât dinţii lor se izbiră, aproape dureros.

Restul se petrecu ca şi cum ar fi fost în afara lor. Se întâlniră ca fluviul cu marea, pe patul unde se dusese Nicolas, care o posedă fără ca măcar vreunul dintre ei să se fi dezbrăcat. Lipsită de raţiune, dar cu ochii larg deschişi, Clara nu mai era decât ameţeală în faţa acelui chip regăsit, pe care degetele ei tremurătoare, căutau fiecare contur cunoscut cândva. Apoi, el vru şi mai mult, şi se ridică să închidă fereastra.

Acum erau deja orele două ale după-amiezii. Traversând persianele care rămăseseră închise, soarele desena pe covor dungi luminoase.

Întinsă pe pat, goală şi moleşită, Clara nu era capabilă să-şi mişte decât ochii, cu care urmărea fiecare gest al lui Nicolas. Acesta, deja îmbrăcat, îşi potrivea nodul de la cravată în faţa pătratului de geam care fusese lipit de perete. Încă palid, chipul lui păstra toate urmele ultimei lor nebunii, ceea ce o făcu pe Clara să se gândească şi la chipul ei, pe care-l simţea cu trăsăturile trase, cu buzele umflate şi dureroase. Pentru nimic în lume nu s-ar fi uitat acum în oglindă şi totuşi acesta era chipul pe care îl va vedea Philippe când o să vină să o ia la masă.

Ruşinea şi un imens dezgust faţă de ea însăşi o invadară. Trase cearşaful de pe pat şi îşi acoperi trupul, care din nou o trădase, apoi, întoarsă cu faţa la perete, înăbuşindu-şi un hohot de plâns, îşi muşcă braţul cu furie. În acelaşi moment simţi în părul ei o mână şi se ridică cu violenţă, observând surâsul satisfăcut al lui Nicolas.

— Vezi… spuse el mulţumit.

Ea se făcu covrig, vârându-se complet în perete, trăgându-şi cearşaful peste sâni, aidoma unui animal căruia îi este teamă. În acea clipă îl ura.

— Văd ce? se înecă ea cu plânsul care voia să-i scape din piept odată cu lacrimile adunate în colţul ochilor. Nu s-a schimbat nimic… nimic!

Ca să-şi permită un respiro el căută prin buzunare, găsi batista

cu care-şi şterse fruntea, reintroducând-o apoi în buzunar.

— Bineînţeles, nimic nu te va putea face să renunţi la această căsătorie. Ea reuşi să îi susţină privirea.

— Nu. Nimic.

Apoi vocea îi deveni precipitată:

— A fost ultima oară Nicolas… ultima oară.

Aşezându-se lângă ea, Nicolas îi spuse cu blândeţe:

— Tu ştii bine că nu, şi că de fiecare dată când voi reveni aici şi ne vom afla singuri, ceea ce s-a întâmplat astăzi, se va întâmpla iarăşi… şi niciunul dintre noi nu se va putea opune.

— Dacă revii aici, nu ai să mă mai găseşti.

— Te măriţi mâine?

— N-ai să mă găseşti. S-a terminat. De-adevăratelea…

El îi mângâie mâna cu vârful degetelor şi se ridică.

— Draga de tine. Cum îţi mai place să te minţi singură! apoi tonul îi reveni sec:

— Vei fi soţia unui bărbat pe care nu-l iubeşti, iar eu am să fiu soţul unei micuţe pe care-o iubesc mult, dar vom rămâne amanţi. Pentru că ne iubim şi tu ştii acest lucru.

Clara îşi ascunse faţa între mâini şi gemu.

— Ah, du-te… du-te…

— Da, am să plec Clara. Pe măsuţa de la intrare ai să găseşti un cadou pe care ţi l-am adus ţie.

— Un cadou?

Deja, el nu se mai afla în încăpere, dar îl auzi înainte să iasă.

— Ai să vezi…

După plecarea lui, total răvăşită, Clara se dădu jos din pat, străbătu camera, cu picioarele care-i atârnau grele ca plumbul şi, luând în trecere capotul Isabellei aruncat pe speteaza unui fotoliu, se duse în vestibul. Pe măsuţă se afla discul lui Tony

Roy, cu fotografia cântăreţului imprimată pe copertă, iar melodia lui Nicolas era a treia în ordinea de ascultare. Ea rămase un moment mângâind fibrele discului pe care-l scosese din copertă dar brusc, cu o privire nebună, îl aruncă la pământ, unde acesta se

rostogoli lovindu-se de o mobilă, dar fără a se sparge. Atunci îl ridică, începu să-l îndoaie în mâini şi, când nu mai rămăsese decât un ghemotoc inform de fibre plastice, îl aruncă de un perete. Se întoarse în cameră şi se trânti pe pat, tremurând din tot corpul după care izbucni în plâns. Din această stare o scoase la un moment dat soneria telefonului. Era Philippe, uşor de recunoscut după tonul profund al vocii.

— Mă bucur că te-am găsit acasă. Îmi era teamă că la ora asta ai plecat deja.

— Nu, n-am plecat, sunt aici, îşi auzi singură stupidul răspuns.

— Cu atât mai bine iubito. Uite despre ce este vorba: am aranjat să-mi ţină locul la spital un coleg, aşa încât, dacă vrei putem pleca chiar mâine dimineaţă.

— Mâine dimineaţă?

— Da. Pot telegrafia imediat părinţilor mei şi nu văd de ce n-ar fi posibil, pentru doar câteva zile nu ai nevoie de cine ştie ce pregătiri. Ţi se pare prea scurt răgazul?

— Nu, dimpotrivă, dacă tu zici mâine dimineaţă…

— Da. În jur de ora cinci dacă nu ţi-e prea dificil. Aş vrea să parcurgem tot drumul într-o singură etapă… dacă vrei, trec diseară să te iau să cinăm împreună şi atunci discutăm şi amănuntele.

— Da, Philippe.

El închise, nu înainte de-ai adresa un cuvânt mai mult afectuos decât pasionat şi Clara respiră îndelung, punând receptorul în furcă. Să plece… da! Şi-n acest moment dacă s-ar fi putut. Să fugă de Paris, de camera asta, ar fi fost ca şi cum ar fi scăpat de toate problemele, iar această călătorie de numai câteva zile i se părea o plecare definitivă, fără întoarcere. I se părea propria sa eliberare.

Deschise larg fereastra de parcă ar fi vrut să iasă afară tot aerul acela viciat, pe care-l respirase şi unde rămăsese şi respiraţia lui Nicolas şi mirosul trupurilor goale, transpirate de dragoste. Îşi spălă îndelung faţa, mâinile, întreg trupul, de parcă ar fi vrut să-şi purifice chiar sufletul. „Niciodată, îi şopti făptura din oglinda în care se privea, nu o să mai fie, acum a fost ultima slăbiciune”.

Nimic din ceea ce spusese Nicolas nu conta, fiindcă erau doar vorbe. Ea nu îl înşelase pe Philippe, pentru că între ei nu era încă nimic, dar atunci când o să fie soţia lui, nicio forţă din lume nu o va putea împiedica să fie, să redevină ea însăşi. Îşi jură asta.

La ora trei ieşi din casă pentru a se duce la Editurile Fabry. Într-un săculeţ din plastic se afla discul îndoit şi rupt, pe care, în trecere, îl aruncă într-un canal.

Capitolul XXII

— Neplăcută situaţie, spuse Fabry, jucându-se cu verigheta. Mă bazam mult pe dumneavoastră. Chiar săptămâna trecută am refuzat oferta unui tânăr desenator, destul de iscusit, gândindu-mă că, odată vindecată, o să vă puneţi serios pe treabă. Da, penibilă situaţie…

Editorul era un bărbat de vreo cincizeci de ani, voinic, aproape chel, cu chip simpatic, deşi i se citea pe el o îngrijorare permanentă. Niciodată Clara nu l-a văzut pe deplin destins. De altfel, pe ea nu o interesa asta. Astăzi, totuşi, era o situaţie puţin diferită, căci nervozitatea bărbatului era din pricina ei. Tocmai îi anunţase apropiata sa căsătorie şi îl avertizase că nu mai este sigură că poate lucra pentru el.

— Bineînţeles, voi termina seria în curs, se grăbi ea să precizeze. Dar pentru viitor nu mai pot să mă angajez. Cel puţin pentru o colaborare regulată.

Fabry înţelese foarte bine, dar asta nu-i descreţi fruntea. Pentru el seria conta. Cât despre aducerea unui desen din an în paşte, asta nu-l interesa. Îi plăcea să se poată bizui pe colaboratori permanenţi şi, pe cât posibil, care să lucreze permanent pentru el. De altfel, poveştile pentru copii ale lui Adrien Lebarge s-au vândut în mare parte şi datorită ilustraţiilor Clarei, care a reuşit să-i descopere stilul, scoţând-o foarte bine la capăt.

Când Georges Falquet i-o prezentase, Clara era încă o tânără debutantă, şi în ciuda primelor încercări nereuşite, el o angajase şi o formase întrucâtva în acest stil. Resimţea puţin această ruptură neprevăzută ca pe o trădare.

Se răsturnă în fotoliu şi o privi pe Clara cum nu o mai privise

niciodată până atunci. Era mişcat de tinereţea şi frumuseţea ei, de aerul ei uşor vinovat. Totuşi, Fabry nu fii mai puţin deschis.

— Într-un cuvânt, vă pregătiţi pur şi simplu să abandonaţi desenul?

Clara încercă să se eschiveze, neştiind prea bine dacă pe el încerca să-l amăgească, sau pe ea însăşi.

— Să abandonez… n-aş zice.

— Din păcate, da, draga mea! o întrerupse el. Întrevăd chiar şi cum se vor petrece lucrurile! După căsătorie o să mai desenaţi câteva fleacuri, pe care, probabil, vi le voi prelua, şi apoi, încetul cu încetul, vă veţi lăsa de tot. Pentru a deveni o femeie de lume.

Fabry se ridică, înconjură biroul şi-i puse mâna pe umăr.

— Vi se potriveşte ca nebunului tichia de mărgăritar.

Clara râse nervos.

— Nu pricep ce vreţi să spuneţi.

Bărbatul se îndepărtă de ea şi începu să se plimbe prin cameră.

— Să fim serioşi! Ştiţi foarte bine! De altfel, cred că sunteţi prima care regreta această stare de lucruri. Vă iubiţi prea mult meseria ca să nu fie aşa. Numai că, vorba ceea: noblesse oblige.

Se opri în faţa ei.

— E ciudat, nu v-aş fi văzut niciodată măritată cu un chirurg.

Clara îşi ridică privirea şi-i întâlni ochii negri, inteligenţi şi pătrunzători.

— Într-adevăr, este ciudat. Dar de ce nu?

El făcu o mutră nehotărâtă.

— Îmi imaginam că veţi evolua mai curând într-un mediu artistic, fantezist şi în plină mişcare. La adăpost de anumite convenţii… sau exigenţe. Căci presupun, viitorul dumneavoastră soţ vă cere să nu mai lucraţi?

— Ar prefera, mărturisi tiara.

— Aş dori să-l cunosc, spuse Fabry, dând gânditor din cap. I-aş spune cât de mult greşeşte! Dar, desigur, va fi convins că acţionez din interes. Totuşi, râu-i chiar aşa.

De câteva clipe se gândea la propria lui soţie. Când se

căsătoriseră, ea era traducătoare la editura al cărei redactor era el însuşi. Au fost nespus de fericiţi până în ziua în care el s-a căpătuit şi a început să câştige bani. Din ce în ce mai mulţi bani.

Numai el singur putea şti ce făcuseră inactivitatea, ucenicia penibilă la şcoala snobismului şi frecventarea ceaiurilor de cucoane dintr-o fiinţă încântătoare şi plină de viaţă: o femeie plină de sine, care nu mai gândeşte cu mintea ei şi care astăzi nu se mai exprimă decât în formule gata fabricate cu false entuziasme şi false indignări. Indiferentă la tot ce este în afara mediului ei social, ducând o viaţă perfect inutilă. Şi măcar de-ar fi avut copii!

— Voi continua să desenez şi să pictez, spuse Clara, pentru plăcerea mea.

Fabry dădu din umeri, neîncrezător. Mai întâi că nu credea nimic din ceea ce spunea Clara şi, oricum, avea oroare de diletantism.

— Cred, zise el văzând-o că se ridică, c-ar fi ridicol să-ncerc să vă conving. Din moment ce-l iubiţi pe acest tânăr…

Ea îşi coborî privirea fără să-i răspundă. Oare putea să-i spună că nu se căsătorea din dragoste? Oare putea să-i mărturisească acestui om că nu acţiona orbeşte, ci doar pentru că exista o altă cale pentru ea? îi era imposibil căci n-ar fi înţeles. Chiar şi Georges, care era prietenul ei, n-ar fi înţeles.

Fabry o însoţi până la uşă şi îi strânse mâna.

— Cel mai supărat în toată această afacere va fi tot Lebarge, spuse el, prefăcându-se nepăsător. Ilustraţiile dumneavoastră îi serveau de minune textele şi el o ştie foarte bine.

Clara se strădui să zâmbească.

— Mă măgulește acest compliment. La revedere, domnule Fabry.

— Când am să vă revăd?

— La întoarcerea mea din călătorie. Dacă voi rămâne mai multe zile în Sud, voi încerca să lucrez şi acolo, pentru a nu întârzia publicarea. Puteţi conta pe mine, căci nu voi uita cât de mult vă datorez.

După plecarea Clarei, Fabry îşi chemă secretara şi-i spuse,

pocnindu-şi degetele, cu un aer nerăbdător:

— Pregătiţi manuscrisul lui Cremois. Vreau să-l iau să-l citesc acasă. Desigur, nu ştiţi ce-aţi făcut cu el!

— Ba da, domnule. Îl am. Vi-l pun în servietă.

— Bine, spuse el cu un Năduf dezarmant. Atunci, dacă-l aveţi, lăsaţi-mă să lucrez. Şi nu mai intraţi tot timpul în biroul meu fără niciun motiv!

În seara aceea, Isabelle nu făcu ore suplimentare.

— Mă simt epuizat, explică maestrul, după ce-i dictase o jumătate de pagină din incomparabila sa proză. Am nevoie să-mi limpezesc mintea. O să mă duc la piscină. *See you tomorrow*, *baby*.

Se întoarse devreme acasă şi până la ora nouă citi de la un capăt la celălalt o revistă ilustrată pentru copii pe care o găsise pe o bancă a metroului.

În cele din urmă, mâncă singură, în picioare, cu coatele pe fereastra băii-bucătărie, un copan de pui, rece, cu a cărui grăsime se mânji până la urechi, şi o bucată mare de şvaiţăr. Când sosi Clara, era la struguri, iar sâmburii îi scuipa ca un automat în curtea vecină.

— Ah, iată-te! exclamă ea. Începusem să mă neliniştesc.

Ceea ce nu era deloc adevărat: Era încă lumină, habar n-avea cât e ceasul şi doar foamea îi dăduse ghes să mănânce.

— Ştii foarte bine că cinez aproape în fiecare seară cu Philippe, spuse Clara, mirată.

— Oh, e-adevărat că mai e şi el! N-o să mă obişnuiesc niciodată. Dar ce faci?

Clara se urcase pe un scaun pentru a apuca o valiză mare, cocoţată sus, pe dulap.

— Vezi prea bine ce fac, dau jos valiza, răspunse ea, agasată, simţindu-se urmărită.

— Ce vrei să faci cu ea? insistă Isabelle.

Clara coborî de pe scaun şi aruncă valiza pe pat.

— Pur şi simplu vreau s-o umplu. Ai uitat, desigur, că trebuie să plec în voiaj!

Isabelle păru atât de întristată, încât Clara îşi reproşă că i-a

răspuns cu asemenea brutalitate. Era nedrept, o ştia, dar cu cât sentimentul de vinovăţie fată de Isabelle creştea, cu atât prezenţa, vocea, agitaţia sa îi erau mai insuportabile.

În această seară îi purta pică chiar şi pentru ceea ce însemna ea. Tot ceea ce o înduioşase la Isabelle, naivitatea sa dezarmantă, încrederea sa absolută în oameni – îi deveniră pe neaşteptate odioase.

— Ia spune, făcu Isabelle pentru a rupe tăcerea, dar ştiu că ai fumat astăzi! Am aruncat cel puţin douăzeci de chiştoace. Aveam

Nevoie de scrumieră ca să dau apă la papagali.

Clara fu obligată să-şi muşte buzele ca să nu-i arunce în faţă: „Dar tu eşti oarbă! Aşadar, nu vezi ce se întâmplă! Tu nu simţi că el a fost aici, adineaori, în braţele mele! Insultă-mă… fă ceva… apără-te!”

Căci dacă o dată, o singură dată, Isabelle ar fi adoptat o atitudine ostilă, totul, poate, ar fi fost posibil. Dar Isabelle nu a ghicit şi nu a înţeles nimic. De trei luni fără s-o ştie, ea valsa, râzând, pe un vulcan gata s-o înghită. În asta consta forţa ei, apărarea ei firească, deoarece ceea ce s-a urzit împotriva ei nu o atingea cu nimic. Fiindcă, în definitiv, Clara era aceea care se chinuia să închidă craterul.

— Vrei să te ajut? întrebă Isabelle cu amabilitate, ştergând cu poalele rochiei capacul plin de praf al valizei.

Clara închise ochii. Era la un pas de-a o un, dar acum inima îi era plină de tandreţe faţă de ea. Sărmana mititică! Cu ce era ea de vină? Că avea încredere oarbă în cei pe care îi iubea! Cum a putut s-o urască, chiar şi pentru o clipă, numai pentru că avea un suflet atât de curat şi de încrezător? Poate pur şi simplu pentru că o invidia.

— Da, poţi să mă ajuţi, răspunse ea cu o blândeţe nesfârşită. Dar repede. Nu iau mare lucru.

Eliberată de slaba nelinişte ce-o sâcâia, întotdeauna îi era frică să nu spună vreo prostie când Clara era prost dispusă, Isabelle începu să se agite. Într-o clipă, tot ce se găsea în şifonier plutea pe pat.

— În Sud e cald, iar serile sunt răcoroase. N-am fost niciodată acolo, dar aşa am auzit, preciză ea. Deci trebuie să-ţi iei şi asta… şi asta! ŞI costumul de baie? Unde e? Doar ai să faci baie, nu-i aşa?

— Nu sunt prea sigură. Părinţii lui Philippe locuiesc cam la

cincizeci de kilometri de mare.

Isabelle cotrobăia prin sertarele comodei.

— O, dar e totuşi minunat! Eu, dac-aş fi în locul tău, m-aş duce să mă scald, chiar dac-ar fi să merg pe jos! Ştii, dacă vrei, pot să-ţi împrumut fusta mea albastră… şi pe cea cu flori… Dar… când pleci?

— Mâine, la ora cinci.

— La naiba! N-o să fiu aici să-mi iau rămas-bun.

— Ba sigur o să fii… La ora cinci mâine dimineaţă.

Ochii Isabellei încremeniră de uimire.

— Ora cinci dimineaţa? Philippe al tău este nebun! Va trebui să mă scol şi eu…

— Ba nu, scumpo. N-o să facem gălăgie. Sunt sigură că nici măcar nu te vei trezi.

— Imposibil, spuse Isabelle cu demnitate. Philippe m-ar vedea în pat.

— Şi ce-i cu asta? E obişnuit să vadă oameni în pat. Şi chiar aşa îi vede pe cei mai mulţi.

Clara îşi termină rapid bagajele, respingând cu răbdare tot ceea ce Isabelle îi propunea. Apoi îi făcu unele recomandări: să închidă bine contoarele şi robinetele înainte de a părăsi apartamentul; la fel şi ferestrele, cel puţin pe cele dinăuntru şi pe cât posibil uşa de la intrare.

Isabelle începu să râdă.

— Drept cine mă iei? Cât ai fost la Amiens, casa n-a sărit în aer.

— Am să-ţi las nişte bani, mai spuse Clara, dar aş vrea să te rog ceva.

— Da. Ce?

— Mai sunt patru zile până la sfârşitul lunii. Crezi că patronul tău te va plăti?

Isabelle îşi muşcă buza de jos.

— Aş vrea eu…

— Înţeleg. Numai că dacă nu te plăteşte la sfârşitul lunii, n-o să te mai plătească în veci. Dacă aşa se va-ntâmpla, promite-mi ceva: că-l vei părăsi imediat.

— Nu mi-ar conveni, suspină Isabelle. Îmi place mult la el.

— La preţul ăsta găseşti destule posturi vacante… fără să te osteneşti.

— O!… ştii, nu prea fac mare lucru la el.

— Tocmai asta mă-ngrijorează, spuse Clara. Atunci, promiţi?

Isabelle merse până la fereastră şi răspunse, stând cu spatele:

— Asta nu pot să ţi-o promit, Clara. Ţi-am explicat deja…

Apoi, privindu-şi din nou prietena.

— Ascultă, ar fi o prostie să fi lucrat cu el până acum pe degeaba şi să-şi ia o altă secretară îndată ce va avea posibilitatea! Şi-apoi… te asigur, ţine la mine.

— Asta nu mi-e greu s-o cred. Unde mai găseşte el o mică fraieră ca tine?

— Oh… se văicări Isabelle, niciodată nu vrei să crezi ce-ţi spun! Asta mă supără la tine.

Şi brusc zise:

— Cât o să-mi laşi?

— Am avut intenţia să-ţi dau douăzeci… douăzeci şi cinci de mii de franci, zise Clara, cu o oarecare reticenţă. Dar stau să mă întreb dacă aşa ţi-aş face un adevărat serviciu…

Dintr-o săritură, Isabelle îşi luă în braţe prietena.

— Dar asta este un serviciu formidabili Aşa… nici măcar nu mai am nevoie să caut altă slujbă, căci pe trei august mă mărit.

Clara simţi cum se schimbă la faţă şi nu-şi putu retine strigătul.

— Pe trei august!

— Te deranjează? întrebă Isabelle, tulburată de expresia şi de timbrul vocii prietenei sale. Crezi că n-ai să te-ntorci până atunci?

Clara apelă la tot ce mai putea să însemne stăpânire de sine.

— De ce crezi că m-ar deranja? Sunt pur şi simplu surprinsă. Nu ştiam că aţi fixat deja o dată. Şi de când ştii asta?

— De curând, răspunse Isabelle cu mândre. Astă-seară m-am întors mai devreme de la muncă; atunci i-am telefonat lui Nicolas şi ne-am văzut. Numai pentru zece minute… El n-avea prea mult timp. Şi mi-a spus că ne vom căsători pe trei august, căci este în vacanţă începând cu întâi şi că aşa am putea pleca imediat în voiajul de nuntă.

Vom merge în Spania. Va fi grozav…

Apoi chipul i se posomorî uşor.

— Crezi că în Spania nu e voie să te scalzi decât în costum de baie întreg?

Dar Clara nu o mai asculta. Un uragan de revoltă se abătu asupra ei, colorându-i pometii obrajilor, strângându-i dinţii. Ea ştia, desigur, că se vor căsători! Dar de ce oare Nicolas o fi ales tocmai această zi pentru a fixa data… tocmai astăzi…? De cine îşi bătea joc? De ea? De Isabelle? Sau de amândouă?

— Ţin neapărat să mă bronzez pe burtă, continuă Isabelle, urmându-şi ideea. Iar toreadorii n-au decât să mă urmărească că, tot n-am să-mi pun un costum întreg!

Clara nu o mai asculta. Ea nu auzea decât vocea lui Nicolas: „*Vei fi soţia unui bărbat pe care nu-l iubeşti*, *iar eu voi fi soţul unei copile pe care o iubesc mult*. *Dar vom rămâne amanţi*…"

— Niciodată!… se surprinse ea spunând cu voce tare.

— Niciodată! Perfect! insistă Isabelle, crezând că i-a răspuns ei. Voi merge pe plajă în bikini! Şi dacă jandarmii spanioli îmi vor face greutăţi, mă voi dezbrăca în pielea goală, ca să-i bag în sperieţi.

Dar nimic din ceea ce putea să spună Isabelle nu ajungea la puterea de înţelegere a Clarei. Ea nu avea decât un singur gând: să se apere de Nicolas, să-i dejoace planul josnic pe care-l urzise.

Oare va reuşi vreodată? Când l-a revăzut adineauri, primul său reflex a fost admirabil, iar atitudinea exemplară. Dar asta nu a durat. I-a fost suficient s-o atingă pentru ca hotărârea ei să se topească. El era acela care avea dreptate, o cinică dreptate, el era cel puternic.

Disperată dar lucidă, Clara îşi mărturisi cu sinceritate că plecarea de a doua zi şi chiar căsătoria cu Philippe n-ar servi la nimic dacă l-ar revedea pe Nicolas. N-ar trebui să-l mai revadă. NICIODATĂ.

Clara încă nu ştia cum avea să procedeze pentru a evita orice contact cu el atunci când va fi soţul Isabellei, dar acum era sigură că va găsi un mijloc. Cel puţin bunăvoinţa nu-i lipsea.

Capitolul XXIII

— Te rog Louis, este deja a treia.

Ascultător, Louis Sarty puse înapoi în cutie ţigara pe care tocmai se pregătea să o aprindă.

— Atunci ia tu una, îi spuse zâmbind soţiei sale. Ştiu că după ce mănânci, asta îţi face plăcere.

Marie-Louise Sarty negă din cap şi spuse:

— Nu… Nu vreau să-ţi fac poftă.

Aşezată în faţa lui pe terasa casei lor de provincie îl privea şi în ochii ei albaştri, atât de frumoşi, se adunase toată tandreţea din lume. Dar şi o nelinişte care-i lucea câteodată prea ficşi.

De când o gravă criză de inimă îl obligase pe soţul său să renunţe la exercitarea profesiei, ea trăia tot timpul cu spaima că un nou atac ar putea să-l omoare, asta cu atât mai mult cu cât, cei doi medici specialişti care-l consultaseră, nu fuseseră prea optimişti. Şi nici Philippe care alergase în ajutorul tatălui său nu-şi putuse ascunde temerile.

Cu toate astea, de patru ani de când se retrăseseră în provincie, în afara unor neînsemnate neplăceri, nu se mai produse nicio criză. Marie-Louise mulţumea în fiecare zi cerului şi veghea cu grijă asupra lui, scutindu-l şi de cel mai mic efort, pentru ca el să poată trăi alături de ea.

După treizeci şi opt de ani de căsnicie, îşi iubea soţul la fel ca în prima zi, şi era fericită în fiecare dimineaţă când se trezea lângă el şi în fiecare noapte pentru că se culca lângă el.

Dragostea maternă nu o deturnase măcar pentru o clipă de la acest gen de… religie. Accepta să fie departe de Philippe, mulţumindu-se să ştie că este sănătos şi că îi merge bine, dar nu ar fi putut trăi fără să-l aibă alături pe Louis.

El îi răsplătise această dragoste cât mai onorabil posibil din partea unui bărbat: cu pasiune în primii ani, cu discreţie în următorii; deşi agasat câteodată de un asemenea devotament, făcuse întotdeauna în aşa fel încât ea să nu ştie absolut nimic despre relaţiile sale pasagere, ca de pildă aceea cu secretara sa, care durase mai bine de un an, fără însă să transpire nimic.

Acum se felicita în sinea sa pentru modul în care se comportase,

fiindcă în adâncul inimii sale bolnave dar tinere totuşi, regăsise intactă dragostea de altă dată pentru soţia sa. Şi i se întâmpla destul de des să o ţină de mână, ca în seara aceasta, poate şi pentru că nu era sigur că o va mai putea face a doua zi.

Era abia ora opt şi era încă lumină. Ziua fusese arzătoare, dar de când apusese soarele, se mai răcorise şi mirosul de mimoze, în unele momente, părea mai puternic decât acela al cimbrului care înflorea pe toate drumurile.

— Nu ţi-e frig? întrebă Marie. Să-ţi aduc un pulover.

— Nu te deranja, Marie. Mi-e bine aşa… crezi că or să mai întârzie mult?

— În telegramă Philippe a spus: „*Sosim după cină*" şi încă nu-i târziu.

— Adevărat… Eşti emoţionată?

— Un pic, Louis. Tu cum crezi că arată?

În prima scrisoare nu a pomenit nimic de ea şi nu ştiu de ce mi-o închipui blondă.

— Poate din cauza Mariannei?

— Poate…

Era deja o poveste veche. Într-o dimineaţă, când Philippe se afla în vacanţă la Tourmes, se deschiseseră ferestrele casei de vis-à-vis şi prima imagine pe care o avusese Marie-Louise, fusese aceea a stăpânei casei, o blondă admirabil construită care făcea o baie de soare, aproape goală.

De la Philippe aflaseră că o cheamă Marianne Kahn, iar apoi tinerii începuseră să iasă împreună cu maşina, să meargă la plajă, iar băiatul ajungea din ce în ce mai târziu acasă, câteodată lipsind nopţile. Philippe nu le prea vorbea de ea şi când Marianne venise din nou, în următorul an, să-şi petreacă vacanţa la tară, nu se mai numea Kahn, ci Duchesne, după numele celui de-al doilea soţ, care, de altminteri, o şi însoţea.

— Clara… rosti gânditoare Marie-Louise, este un prenume frumos!

Şi apoi, suspină.

— Măcar de i-am fi pe plac.

— Eu aş fi mulţumit, de asemenea, să o îndrăgim şi noi pe ea.

La acea oră Philippe şi Clara mâncau într-un restaurant din Castellane, fiindcă de la plecarea lor din Paris nu se opriseră decât la benzină şi la un mic dejun, pe care Philippe îl scurtase.

De-abia ieşiţi din aglomeraţia oraşului, începuse să conducă de parcă ar fi participat la un raliu.

— Nu poţi conduce mai încet? îl apostrofase Clara.

— Adevărat. Uit întotdeauna că îţi este frică.

Dar în următoarele momente uitase din nou, iar Clara renunţase să mai spună ceva, cramponându-se însă de mânerul uşii ori de câte ori efectuau un viraj brusc, sau intrau într-o depăşire din care era convinsă că nu o să mai scape cu viaţă.

Cu toate acestea, în afara unui derapaj, nu se întâmplă nimic şi ajunseră cu bine. Acum, privea nedumerită la farfuria din faţa ei. Simţindu-se obosită şi murdară, de parcă ar fi călătorit opt zile şi nu doar timpul record în care efectuaseră drumul. Pe ultima parte a traseului, Soarele îi bătuse în faţă şi acum, durerile de cap ce doar o încercaseră pe parcurs, deveniră violente.

— Nu mănânci? o întrebă Philippe.

— Nu prea mi-e foame.

— Cum te simţi… eşti obosită? Sau totuşi eşti fericită?

Clara nu era. În niciun fel, fiindcă de fapt nici nu era. Se trezise la patru dimineaţa, iar acum i se închideau ochii de somn şi ar fi dat orice să se poată culca şi dormi. Făcu un efort ca să ducă lingura cu ciorbă la gură, dar culoarea roşie pe care-o avea, o îngreţoşă.

— Câţi kilometri mai avem?

— Nici cincizeci. O să ajungem pe la nouă şi jumătate fiindcă drumul se învârte mereu.

Se învârtea de multă vreme drumul! Şi nici măcar nu ştia încotro se învârte şi unde? Sau spre ce merge? Degeaba îşi spunea Clara că jocurile sunt făcute şi zarurile aruncate, tot nu-i venea să creadă că ceea ce se întâmplă este real.

Dar, pentru că Philippe îi zâmbea, îi zâmbi şi ea, cu ochii pe

jumătate închişi.

Pe la opt şi jumătate, porniră iarăşi la drum. Soarele apusese şi puteai crede că se lasă noaptea.

— Ar trebui să te acoperi, îi spuse Philippe văzând-o că tremură.

Ea se întinse să-şi ia jacheta şi, în vreme ce-o ajuta să se îmbrace, Philippe îi sărută mâna. Nu era prima oară, în cele cincisprezece ore de când se aflau la drum, că făcea un gest de tandreţe, dar ea le primea cum le primea pe toate până atunci: zâmbind, politicoasă şi indiferentă, ba chiar mai mult: onestă. Pentru că drumul şi bărbatul de lângă ea o purtau spre un ţel necunoscut, ea refuza să participe şi de fapt nu era prezentă. De-abia când Philippe încetini pentru a se angaja pe un drumeag pietros, care urca, reveni şi ea la realitate, mai ales că dulceaţa aerului, clipocitul unei ape şi o sumedenie de parfumuri care începuseră să o împresoare, puneau încet stăpânire pe ea.

— Ajungem, spuse el. Este aici, în spatele acestei curbe…

Maşina se opri şi ea reuşi să zărească prin întuneric o uşă de lemn, care se descinse aproape imediat, lăsând să apară silueta micuţă a unei femei.

— Eram sigură că eşti tu, rosti o voce încărcată de emoţie. Am recunoscut zgomotul motorului.

Fără să-i dea timp să coboare, doamna Sarty se aplecă să îl sărute.

— Sper că tata se simte bine, răzbătu din vocea lui Philippe o uşoară nelinişte, în timp ce ieşea din maşină.

— Da, da!” Este sus, pe terasă! Eu n-am vrut să-l las să coboare când ţi-am auzit maşina… Toate treptele acelea pe care ar fi trebuit să le urce înapoi…

— Ai făcut foarte bine, răsuflă el uşurat. Mulţumită ţie o să trăiască o sută de ani.

— Să te audă Dumnezeu, fiule. Dar… vorbim doar noi…

În întuneric privirea ei căută un alt chip în interiorul maşinii.

— Bună seara, domnişoară.

— Bună seara, doamna, rosti Clara, un pic rigidă.

Philippe îi deschise portiera şi ea coborî.

— Pot să vă sărut? întrebă Marie-Louise.

Clara o lăsă şi o sărută şi ea.

— Ei, după câte văd, nu mai sunt necesare prezentările. Dar să mergem, continuă Philippe jovial prinzându-le pe fiecare cu câte un braţ, ştiu eu pe cineva care probabil a început deja să se neliniştească.

Urcând treptele spre primul etaj, de la jumătatea scărilor Marie, exclamă:

— Ei sunt!

Soţul său veni în capul scărilor pentru a-i întâmpina şi cu toate că afişa un zâmbet cam forţat, Clara îi plăcu imediat.

— Mă bucur să te cunosc copila mea, spuse el pe un ton deja patern. Ai călătorit bine?

Philippe îşi sărută tatăl şi răspunse în locul ei.

— Puţin cam în grabă pentru gustul ei, din câte cred. Am trezit-o ia patru dimineaţa ca să putem ajunge astă-seară şi nu cred că m-a iertat.

— O înţeleg pe deplin, surâse bătrânul, mai ales că, ştiindu-te de multă vreme, pot uşor să-mi închipui în ce ritm infernal ai condus…

— Dar să nu-i lăsăm în picioare, interveni doamna Louise. Cel puţin aţi mâncat?

— Desigur, o asigură Philippe, chiar dacă tata îşi închipuie că sunt un torţionar… nu-i aşa, draga mea? Tu nu spui nimic?

Clara se aşezase, dar nu rostise încă niciun cuvânt şi, în ciuda eforturilor depuse de părinţii lui Philippe pentru a o ajuta să se simtă în largul ei, era stingherită. Ghicindu-i jena, Louis Sarty îi veni în ajutor.

— Ce vrei să spună, biata copilă? Pariez că este epuizată şi că nu-şi doreşte nimic mai mult în clipa asta decât o baie bună şi un pat. Am dreptate?

— E adevărat, domnule, îmi pare rău că sunt aşa.

— Nu vă mai scuzaţi atât, fiindcă este absolut natural. O să avem şi mâine timp de vorbit.

— I-am pregătit camera pe care mi-ai spus tu s-o pregătesc, interveni Louise, sper că ai să te simţi bine în camera cealaltă, mai

mică.

— Fii liniştită, mamă, o să deschid geamul ca să fac curent. Dar ce-ar fi să ne dai ceva de băut în timp ce eu mă duc după bagaje?

— Doamne, unde-mi este capul! Bineînţeles că vă este sete după căldura de astăzi…

Dispăru de pe terasă în acelaşi timp cu fiul său, în vreme ce Clara rămase singură cu Louis Sarty.

— Cunoaşteţi regiunea? întrebă el cu un surâs cald. Sau este prima oară când veniţi aici?

Cei doi bărbaţi – tată şi fiu – semănau extraordinar de mult şi ea putu să-şi dea seama cum o să arate Philippe la vârsta pe care-o avea tatăl său.

— Nu, domnule, nu cunosc chiar deloc Sudul.

— Şi… vă place?

Dorind să-i facă o plăcere, Clara aprobă cu entuziasm.

— Este foarte frumos. Tocmai atunci urcă şi Philippe cu valizele, iar doamna Sarty apăru cu o tavă cu băuturi şi cafele. Clara acceptă un pahar cu bere, iar tânărul o cafea cu gheată şi în timp ce conversaţia se reînnodă, Clara simţi că este încorporată din oficiu în această atmosferă de familie.

Contrar aşteptărilor sale, părinţii lui Philippe nu-şi manifestau niciun fel de curiozitate în legătură cu ea, nu-i puneau întrebări şi nu comentau alegerea făcută de fiul lor. Louise se interesă doar, cât se poate de firesc, ce vrea pentru a doua zi la micul dejun, iar domnul Sarty îi vorbea despre via pe care o au şi care, anul acesta, fusese afectată de secetă.

Era adevărat că ei îi deschiseseră nu numai casă, dar şi inima lor, că o acceptaseră cu bucurie şi sinceritate şi o considerau deja ca pe o persoană cunoscută de când lumea. În ciuda acestor semne de simpatie, Clara se simţea şi mai jenată decât la început, de parcă ar fi interpretat un rol care nu-i aparţinea.

În cele din urmă, tot Louis Sarty îi observă stânjeneala şi cu delicateţe o trimise la culcare. După ce le ură noapte bună, scuzându-se încă o dată pentru starea ei, Clara, însoţită de Philippe, care nu

acceptase să-şi lase mama să o conducă, ajunse la capătul unui culoar unde se afla camera sa.

— Iată-te la tine, îi spuse tânărul deschizându-i uşa. Sper să te simţi bine aici şi să-ţi placă… Uite, camera de baie este alături.

— Mulţumesc, Philippe.

Obişnuită ca de fiecare dată când se despărţeau, să se lase sărutată, ea îşi ridică uşor capul oferindu-i gura. Dar în loc să o cuprindă în braţe cu pasiunea obişnuită, el îi mângâie părul şi îi atinse uşor buzele, cu un sărut delicat.

— Noapte bună iubito. Pe mâine.

Se întoarse pe terasă, dar părinţii săi intraseră în *living-room*-ul din care dădea balconul, aşteptându-l.

— Ei bine, întrebă el, cum vi se pare.

— Oh… foarte, foarte frumoasă! se entuziasmă Louise. Doar că mi s-a părut puţin intimidată.

— Eu cred mai degrabă că era obosită din cauza drumului, rămase Louis Sarty fidel primei sale impresii. Ce idee şi pe tine să faci drumul ăsta într-o singură zi!

— La începutul săptămânii viitoare, trebuie să fiu la spital explică fiul lor, şi n-am vrut să pierdem timpul pe drum.

— Cum, şi ai să rămâi doar câteva zile? se arătă dezamăgită mama sa.

Apoi, în timp ce-şi servea soţul cu o ceaşcă de ceai îi oferi şi lui Philippe, dar el refuză hotărât.

— Nu, mamă, mulţumesc! Crede-mă că n-am nevoie de ceai de tei ca să dorm liniştit în noaptea aceasta.

— Eu te cred fără să te juri, interveni Louis râzând. Hai, du-te la culcare… Mai pălăvrăgim noi şi mâine.

Philippe îşi sărută părinţii şi se retrase în camera sa. În trecere, auzise curgând apa de la robinet şi acum, întins pe divan, cu ţigara aprinsă, aştepta ca baia să fie liberă. Şi el se trezise la ora patru, şi el era obosit, dar nu făcuse acest drum, pe care îl făcea întotdeauna în două etape, (cea de-a doua după o noapte de somn) într-o singură etapă, doar fiindcă era ahtiat după viteză.

Motivul fusese altul. Nu că îl presa timpul, aşa cum îi explicase tatălui său. De fapt, nu dorise să fie nevoie de o noapte petrecută cu Clara la hotel. Şi asta pentru că, în urma acelei ultime discuţii pe care-o avusese în noaptea când fusese cât pe-aci să o violeze pe malul Senei, îşi impusese singura linie de conduită, potrivită înainte de căsătorie: o atitudine tandră şi, în acelaşi timp, răbdătoare. Astfel, se întâlniseră doar în locuri publice, iar o noapte petrecută cu Clara într-o cameră de hotel era de neacceptat. În mod sigur nu s-ar fi putut stăpâni.

Scrumul ţigării îi căzu pe cămaşă şi el îl scutură cu nervozitate.

Nu… el nu se vedea în pragul unei camere în care Clara îi interzisese accesul, şi se mulţumea cu un sărut tradiţional, demn de un logodnic respectuos, care ştie să-şi modereze pasiunea, pentru a menaja pudoarea tinerei sale viitoare soţii, până în noaptea nunţii.

Asta nu pentru că şi-ar fi făcut iluzii în privinţa virginităţii ei. Doar nu era un idiot! în noaptea aceea când încercase să o facă cu forţa metresa lui, trupul care se apărase cu atâta înverşunare era trupul unei femei, care aparţinuse deja unui alt bărbat.

Cine ar fi putut fi acest altul. Şi din ce cauze şi în ce măsură acest altul o dezamăgise? Deoarece se hotărâse să nu pună întrebări, mulţumindu-se cu un: „La ce bun… acesta este trecutul” pe care ea îl ascundea. Mai ales pentru că ştia că trecutul acesta o urmărea, mai mult chiar decât prezentul şi viitorul.

Clara nu ştia că în momentele când o săruta şi îi spunea tandru: *iubita mea*, cel mai adesea el îşi reprima o furioasă pornire de a o bate.

Calmul nopţii nu era tulburat decât de sunetele, specifice nopţii. Philippe lăsase fereastra şi uşa larg deschise şi un uşor curent de aer începuse să circule prin cameră, mângâindu-i fata ca şi cum ar fi fost o răsuflare de copil.

Trecuse deja o grămadă de vreme de când o auzise pe Clara ieşind din baie şi cu toate astea nu se mişca din loc, rămânând cu ochii închişi şi imaginându-şi-o culcata, poate goală… La ce, la cine se gândea ea?

Zdrobită de oboseală, Clara adormise numaidecât. El însă nu dormea…

Capitolul XXIV

Nimic mai greu, la Tourmes, decât să găseşti o menajeră permanentă. La începutul instalării ei, familia 5 arty angajase, una după alta, patru fete tinere, dar niciuna nu făcuse purici. Se plictiseau în această pustietate. De doi ani însă se mulţumeau cu o femeie cu ziua. Originară din Nissa şi măritată cu un zidar italian stabilit în sat, Lise Falco urca la fermă în fiecare dimineaţă şi cobora seara, pe la şase. Se ocupa de curăţenie, de spălat şi uneori de bucătărie.

Era o femeie de treizeci şi doi de ani, cu părul şi ochii ca smoala. În ciuda formelor revărsate, picioarele subţiri şi talia bine marcată îi dădeau oarecare farmec. Ar fi fost chiar atrăgătoare dacă n-ar fi avut năravul să mestece doi, trei căţei de usturoi, îndată ce i se părea că nu e în apele ei. Şi asta de mai multe ori pe zi, ca şi cum ar fi luat un tonic.

Cu toată simpatia pentru exuberanta ei tipic meridională, Clara s-ar fi lipsit bucuroasă de atentă şi grija cu care Lise oficia micul dejun: pregătindu-i cana cu lapte, cafeaua, pâinea prăjită exala, cu fiecare exclamaţie, un damf de usturoi. Dar Lise era atât de drăguţă, de îndatoritoare, încât Clara n-ar fi contrariat-o pentru nimic în lume.

În ziua aceea erau singure. Dimineaţa devreme, Philippe îşi coborâse părinţii cu maşina în sat, la cumpărături. Lise profită aşadar, aşezându-se comod de cealaltă parte a mesei de piatră de pe terasă.

— Aşa-i că vă place la noi, domnişoară? începu ea cu felul ei, inimitabil, de a vorbi.

În timp ce musca din pâinea prăjită, unsă din belşug cu unt şi dulceaţă, Clara îşi ridică faţa radioasă.

5 5

— Desigur, Lise. Îmi place foarte mult!

Nimic nu era mai adevărat. Şi această bucurie de a trăi o simţise chiar de-a doua zi după venirea ei aici. O năpădise tot atât de fulgerător cum te poate copleşi o stare de lehamite, fără un motiv anume.

Gând se trezise, după o noapte fără vise, soarele pusese deja stăpânire pe odaie. Era peste tot. Lipit de zidurile albe, oglindindu-se în tavanul albăstrui, cuibărit în cutele cuverturii înflorate pe fond

galben. Mângâia trandafirii roşii din vasul de ceramică, poleia comoda, aprindea luciul obiectelor vechi de aramă. Şi mai ales îi mângâia întreg trupul, ca palmele unui îndrăgostit.

Sări din pat la fereastră. Orbită de lumină, eu inima dilatată, descoperi dintr-odată ceea ce memoria ei refuzase să înregistreze în ajun. Munţii, copacii, cerul şi pământul. Un amalgam de forme, de culori, de bucurii!

Clara îşi lărgi decolteul puloverului portocaliu şi-şi lăsă umerii goi în voia soarelui triumfător. Jur-împrejur ţiuiau greierii.

— Totdeauna cântă aşa? o întrebă pe Lise.

— Păi cum altfel! Tac doar când plouă, şi astă se-ntâmplă rar de tot. Cântă şi iar cântă, ca şi cum n-ar avea altceva de făcut.

Se ridică cu greu

…Nu ca mine săraca! Pardoseala din *liverpool* (voia să spună living-room) nu mai seamănă a om cu-atâta praf cât a înghiţit. De obicei, la noi e linişte şi pace. Dar acum, în timpul sezonului, cu toate afurisitele astea de automobile! Nu vorbesc de conaşul Philippe, el trebuie să mai vină şi pe-acasă. Dar toanta aia de la „Pietrărie", când trece cu limuzina aia a ei, parcă se cutremură pământul!

— „Pietrăria" e vila aia albă, care se vede mai jos, înainte de perdeaua de pini?

— M… da! făcu Lise, pusă pe bârfa. Văzută de-aci, pare la locul ei. Dar ce se-ntâmplă câteodată înăuntru, e de necrezut!

— Ce Dumnezeu se-ntâmplă?

Clara deveni curioasă.

Privirea Lisei se holbă către casa vecină.

— Orgii, domnişoară! Nici mai mult, nici mai puţin decât orgii. Ce să vă mai spun! Anul trecut, de 15 august, au adus şi orchestră de negri.

Se lovi cu palma peste frunte.

…O muzică… să roşeşti, nu alta. Venisem, cu toatele, că aveam liber, pentru că domnului nu-i fusese bine, şi doamna era obosită. Să fi văzut forfotă la Pietrărie! Pe puţin treizeci de invitaţi, care dansau aproape goi, în grădină. Şi se bâţâiau transpirând, bărbaţi şi femei

laolaltă, ca sălbaticii! Băutura, chicoteli…

Cu un ultim damf de usturoi, îşi încheie rechizitoriul:

— …Şi unde mai pui că necioplita aia are tupeul să vină să stea de vorbă cu domnul şi cu doamna, când n-are ce face! în locul lor as da-o afară. Dar sunt mult prea cumsecade!

Clara se abţinu de la orice comentariu. Se vedea limpede că Lise exagera în relatarea acestei „surprinse party" din vila vecină.

— Mă duc să dau o raită prin grădină, spuse şi-şi împături şervetul.

— Şi eu m-apuc să fac lună gresia, răspunse Lise, care avea obiceiul să se convingă prin viu grai de necesitatea lucrului pe care-l avea de făcut. Ţi-e mai mare sila s-o vezi aşa!

Se putea oare numi grădină imensitatea care se deschidea în spatele casei? Nu se vedea gard, nici în dreapta, nici în stânga. Singurul hotar al acestui teren ce cobora abrupt, dar în trepte succesive, părea un promontoriu stâncos, la picioarele căruia drumul se înfunda.

Clara se opri pe prima platformă, plantată cu portocali. Fructele erau mici şi verzi. Culese una şi o păstră în căuşul palmei, aşa, de drag.

Mai jos, coborau simetrice, brazde înverzite, ca treptele unei scări monumentale dintr-o curte princiară. Erau cultivate şi întreţinute de un oarecare Gorewici, fost ofiţer în armata ţarului, pe care revoluţia l-a făcut să eşueze în acest colţ de lume, ca simplu grădinar, acum vreo treizeci de ani şi mai bine. Era înalt şi slab, cu faţa prelungă şi arsă de soare, în care străluceau ochii mici, de un albastru de gheaţă…

În dimineaţa asta, îmbrăcat cu pantaloni de călărie decoloraţi şi cu o cazacă cu brandenburguri, toată ferfeniţă, plivea cu demnitate un strat de roşii, la adăpostul unei pălării de pai. Odată cu proprietatea, familia Sarty moştenise şi acest personaj ciudat, care trăia singur într-o cabană şi nu accepta salariu, dar îşi însuşea trei sferturi din recoltă.

— Bună ziua! îi strigă Clara, în trecere.

Se ridică drept, salută ţeapăn şi-şi văzu mai departe de treabă…

Acum Clara cobora panta unui drum îngust, cu părul în vânt, cu fusta înflorată, pe care Isabelle i-o vârâse cu sila în valiză,

unduindu-i-se în jurul pulpelor goale. Pietrele se rostogoleau sub paşii ei, se agăţa în mărăcini, dar mergea mai departe. Alerga, privind în sus, cu braţele deschise, fericită şi liberă, eliberată ca prin farmec de toate, şi netrăind altceva decât comuniunea cu această extraordinară natură, care o învăluia cu o nuanţă de bucurie.

Nu se opri decât pentru a contempla o libelulă albastră, care-şi pâlpâia aripile pe o tufă de cimbrişor. Mai încolo, văzu un fluture, şi apoi un pâlc de flori mici şi roşii, pe care le ocoli, să nu le strivească.

Îşi conteni alergarea în nişte hăţişuri care-i tăiau calea. Era imposibil să treci mai departe. Lângă ea se afla un smochin cu ramurile parcă sculptate. Smochinele încă nu erau coapte, dar vederea acestui arbore solitar o emoţionă şi mai mult, ca o întâlnire neaşteptată. Se apropie de el, mângâie o frunză care-i venea în întâmpinare, ca o mână întinsă, şi-şi lipi obrazul de trunchiul lui noduros.

— Ce faci? Strângi în braţe copacii?

Clara deschise ochii. Philippe era în faţa ei. Râdea. Îl privi întâi năucită, pe urmă îi surâse.

— M-ai speriat… Pe unde-ai venit?

El arătă cu mâna, în stânga lui.

— Pe-aici, pe scurtătură. Te-am zărit de sus. Sperai s-ajungi mai departe?

— Da, aş fi vrut să ajung la picioarele muntelui. Nu se poate?

— Nu, scumpo, îi spuse, râzând. Domeniul nostru nu se întinde până acolo. Eroare de perspectivă. Ca să ajungi unde vrei tu trebuie să parcurgi două serpentine şi să cobori din nou. Drumul este impracticabil şi de altfel e departe.

Ea dădu din umeri, în semn că n-are importanţă. Aici sau mai departe, îi era la fel de bine. Şi, lucru bizar, prezenta lui Philippe nu-i umbrea deloc bucuria. În două zile se şi bronzase, în blue jeans şi cu cămaşa în carouri descheiată, făcea parte din peisaj.

— De ce mă simt aşa de ataşată de locurile acestea, Philippe? îl întrebă ea cu însufleţire.

Se sprijinea de copac. Philippe se apropie, dar n-o atinse.

— Îţi place chiar aşa de mult?

— Da, dar nu numai fiindcă e cald şi senin. Şi la Paris e soare câteodată. La Paris sau aiurea. Nicăieri însă nu m-am simţit ca aici. Îmi place totul! Culoarea cerului, a pământului…

Piciorul aproape gol în sandaua decoltată atinse un pietroi.

…Şi chiar culoarea pietrelor.

Ar fi vrut să se explice mai bine, dar ceea ce simţea era atât de intim, atât de al ei, încât renunţă; cuvintele erau prea palide.

Niciodată Philippe nu observase această expresie de încântare pe faţa ei. Obrazul, de obicei mai, se colorase acum, ochii îi străluceau, iar freamătul buzelor avea ceva nou, senzual. Dori pe loc, aprig, aceste buze şi mai mult decât atât. Se stăpâni însă.

— Cred că ghicesc ce te leagă de locurile acestea, spuse el, desprinzând cu unghia o aşchie din scoarţa smochinului. Seamănă cu locurile de baştină ale tatălui tău, cu însorita Italie. Le-ai recunoscut fără să-ţi dai seama, dintr-un impuls lăuntric.

Ea ridică spre el privirea împăienjenită.

— Poate…

Se priviră în ochi câteva clipe, şi pe neaşteptate Clara făcu un pas către el şi-i înlănţui talia. Philippe simţea nodul pumnului ei mic care mai strângea portocala culeasă pe drum.

— Philippe, murmură ea. Dacă s-ar putea…

El o îmbrăţişă fără să se mai gândească, şi ea simţi pe umerii goi căldura mâinilor lui, de parcă însuşi soarele ar fi mângâiat-o. Scăpă portocala din mână, şi aceasta se rostogoli pe pământul în pantă. O văzu cum, în cădere, loveşte două pietre şi cum se opreşte apoi într-o rădăcină uscată.

— Dacă s-ar putea…? repetă Philippe.

Blând, ea se desfăcu din îmbrăţişare, se aşeză pe pământ şi se propti de copac, prinzându-şi genunchii cu braţele.

— Dacă s-ar putea să ne căsătorim aici, spuse ea dintr-o suflare.

O privi înmărmurit.

— Cum aici? Doar ştii bine că trebuie să mă întorc la Paris.

Cu ochii în jos, ea se juca nervos cu şireturile.

— Ştiu. Dar mă gândeam că pentru câteva zile ai putea să te

întorci singur. Dacă părinţii tăi ar vrea să mă găzduiască, te-aş aştepta…

O privi o clipă în tăcere şi răspunse:

— Desigur, se poate şi aşa.

Ea reluă cu ardoare:

— Acolo te-ai ocupa şi de formalităţi, în ceea ce mă priveşte. Fără îndoială, anunţul de căsătorie trebuie afişat şi la primăria din circumscripţia mea.

— Fără îndoială.

Îi răspundea la întrebări, accepta totul, dar gândul lui era aiurea. În cele din urmă se schimbă la faţă. Un zâmbet generos îi înflori pe chip. Îi dădu mâna.

— Gata, hai să ne întoarcem. Cred că mama abia aşteaptă să-ţi arate cum se face plăcinta cu praz!

Ea se ridică, îl luă de mână încrezătoare şi urcară, pe scurtătură, către casă.

Încă înainte să intre, Philippe recunoscu vocea arogantă a Mariannei Duchesne.

Era în living cu doamna Sarty şi ţinea în lesă un boxer roşu, magnific.

— În sfârşit, iată-l! strigă ea, văzându-l că intră, urmat de Clara.

Se repezi la el şi-i dădu un ghiont, chipurile amical.

— Cum, dom'le, eşti aici de trei zile şi încă n-ai trecut să-ţi saluţi prietenii? Eşti de neiertat, Philippe! apoi privind spre Clara: Mama ta mi-a dat vestea cea mare. Felicitări, dragul meu, logodnica e încântătoare. Sper că o să-mi faceţi onoarea unei vizite.

Apoi, examinând-o pe Clara din cap până-n picioare:

— Jucaţi bridge?

— Doamna e vecina noastră cea mai apropiată, crezu de cuviinţă să precizeze Marie-Louise, destul de încurcată.

— V-aş fi invitat în seara asta, reluă Marianne cu emfază, dar avem un pisălog la masă şi va trebui să-l suportăm cel puţin până la miezul nopţii. E genul de tip care uită să plece. Avere mare, influenţă enormă în lumea politică. E util bărbatului meu, dar de-o vulgaritate! O

lăsăm pe altă dată, nu-i aşa? Hai, Brandy!

Nici nu plecă bine, şi Philippe o trase pe Clara pe terasă, sub privirea consternată a maică-sii.

— Marianne a fost amanta mea acum patru ani, îi spuse fără altă introducere, când rămaseră singuri. Ţineam să ţi-o spun eu, fiindcă oricum ai fi aflat, chiar de la ea. Pe-atunci era divorţată şi încă nemăritată.

— Da?… zise Clara cam ţeapănă. Şi cum de nu ţi-a trecut prin minte s-o iei de nevastă?

El râse cu poftă.

— Un bărbat nu se poate însura cu toate femeile cu care se culcă. Şi ca să nu-ţi ascund nimic, ideea căsătoriei nu mi-a trecut prin minte decât o singură dată.

Cântărind-o lung cu privirea, adăugă:

— Eram, mi se pare, în maşină… pe o stradă din Amiens. Ploua.

Capitolul XXV

Isabelle împinse uşa de sticlă cu genunchiul şi-şi făcu o intrare cel puţin triumfală în berăria de pe bulevardul, Saint-Germain, unde Nicolas îi dăduse întâlnire pentru masa de prânz. Fusta ei amplă, numai flori şi păsări, foşnea în jurul ei, iar puloverul alb, de lână fină, o strângea atât de tare, că părea desenat direct pe piele. Era cald şi-şi strânsese părul în coadă de cal, cu un elastic roşu.

În timp ce-şi făcea loc printre mese, privirea îi plutea suverană în căutarea lui Nicolas, pe care-l găsi, în sfârşit, în fundul sălii. Era aplecat asupra unui carnet şi nota ceva.

— Bună… mormăi ea, când ajunse în dreptul lui.

— Bună, iepuraşule…

Îi făcu loc lângă el, pe banchetă. Ea se trânti, aruncând alături o poşetă de pai, albastră, de proporţii extravagante, încât putea fi luată foarte bine drept coş de piaţă.

— Încântătoare achiziţie! începu Nicolas s-o tachineze. Ce naiba transporţi în asemenea paporniţă?

Îşi bătea joc de ea, şi asta nu-i scăpă Isabellei. Îi plăcea din ce în ce mai puţin tonul ăsta al lui, jumătate protector, jumătate zeflemitor,

pe care-l avea de la o vreme încoace.

— Nimic, răspunse scurt, cu toate că sacoşa era plină ochi. Şi tu, tu ce faci?

— Un cântec nou…

Pe dată, Isabelle se însenină, deveni curioasă.

— Arată-mi-l!

Dar Nicolas băgase repede carnetul în buzunar.

— Altă dată. Când o fi gata.

Îi întinse lista de bucate.

— Ce iei?

— N-am idee, răspunse ea, cu o mutriţă total dezgustată. Mai întâi că am oroare de localul ăsta. E prea mare şi se simte mirosul de varză râncedă.

— Nimeni nu te obligă să mănânci varză. Alege altceva, ai de unde.

Nu trecuseră nici cinci minute de când erau împreună, nu schimbaseră nici zece vorbe, şi deja erau puşi pe harţă.

Isabelle întoarse capul. În faţa ei, un tip roşcat se scobea tacticos în dinţi cu un chibrit violet, şi asta păru s-o fascineze.

— Ei, te-ai hotărât? insistă Nicolas, întinzându-i lista.

Ea suspină, parcurse titlurile şi răpăi ca o mitralieră:

— Scrumbie marinată, cartofi prăjiţi, un cârnat fript, brânză de vacă şi îngheţată. Şi vin roşu. N-am să diger nimic, dar puţin îmi pasă!

Nicolas o luă de braţ.

— Spune-mi, fetiţo, ce-i cu tine? Nu eşti în apele tale, astăzi!

Isabelle chicoti.

— De obicei ţi se întâmplă ţie. Azi e rândul meu.

Era atât de adevărat, că Nicolas nu mai avu ce să răspundă. Făcu semn chelnerului, care luă comanda.

Începură să mănânce în tăcere. Văzându-şi scrumbia uscată, Isabelle avu pe dată poftă de varză din farfuria lui Nicolas, uitând că o vorbise de rău cu nici cinci minute în urmă. Nu îndrăzni să spună nimic, în schimb deveni mai agresivă.

— Deci nu te interesează ce am? spuse după ce dădu pe gât

jumătate de pahar de vin, fiindcă peştele nu era numai uscat, ci şi sărat de mama focului.

Nicolas o întrebă din ochi:

— Ai într-adevăr ceva?

— Închipuieşte-ţi! Sigur că am! Şi dac-ai vrea să ştii ce…

Nicolas nu ţinea neapărat, dar Isabelle îşi luă sacul uriaş şi începu să scotocească nervoasă.

— Ţi-ar trebui ochelari subacvatici ca să găseşti ceva înăuntru, o ironiză din nou, sincer impresionat de ce-ar fi putut conţine această prăpastie fără fund şi albastră pe deasupra.

După tot felul de manevre, Isabelle sfârşi prin a scoate trei sferturi din conţinut, punând pe masă, pe rând: o pudrieră întredeschisă, din metal lucitor, patru tuburi de ruj, o agendă, un portmoneu, ochelarii de soare, un set de fotografii şi un ciorap de dus la remaiat.

După aceea îşi puse în ordine nişte hârtii mototolite şi găsi, în sfârşit, un plic gri pal, desfăcut şi boţit.

— M-aş fi mirat să-l fi pierdut!

Băgă tot calabalâcul la loc.

— Mi l-a dat portăreasa, adineauri, când să ies. Să turbezi, nu alta! Ai să vezi şi tu! spuse, împingându-i sub nas o foaie de hârtie. Ia-o, citeşte-o.

El luă hârtia nepăsător, fără să se gândească că-i o scrisoare de la Clara. Nu-i cunoştea scrisul mic şi nervos, uneori greu de descifrat. Pe măsură ce citea, faţa i se crispa şi devenea tot mai palidă.

O parcurse până la capăt. Şocul fusese atât de violent, atât de greu de suportat, că-i trebuiră clipe lungi ca să-şi revină.

— Ei şi, răspunse el cu indiferenţă. Ce-i atât de extraordinar în asta? Doar ştiai că se mărită, nu?

Şi el ştia. Această scrisoare nu aducea nimic nou, doar că fixaseră data căsătoriei şi că ceremonia avea să aibă loc în Alpii Maritimi. O simplă confirmare a unui eveniment hotărât dinainte. Dar în sinea lui îi purta pică Isabellei, pentru că-i deschidea o rană pe care voia s-o ascundă măcar când erau împreună.

— Sigur, numai că nu-mi închipuiam că o să se mărite în clandestinitate, adică pe ascuns.

Se aprinse şi-l luă pe Nicolas părtaş la indignarea ei.

— Să-mi facă mie una ca asta! Mie, care ar fi trebuit să fiu prima domnişoară de onoare…

— Îţi imaginai poate că o să aibă măcar o duzină de domnişoare de onoare! i-o reteză el muşcător. Că o să se mărite cu mare pompă, la o biserică mondenă, cu cortegiu, orgă şi tot tamtamul de rigoare. Ce romanţioasă eşti! în definitiv, cu cine se mărită? Cu un doctoraş fără renume, ai cărui părinţi sunt nişte simpli fermieri, într-un fund de provincie.

— Exagerezi. Şi maică-ta locuieşte în provincie. Eu cred că Clara a avut mai degrabă noroc, întâlnindu-l pe Philippe. Nu e încă o celebritate, dar va veni cu timpul. Nu crezi?

— N-am nicio părere şi puţin îmi pasă.

— Totuşi, continuă Isabelle, ce-a făcut Clara nu-i deloc frumos. Ascultă…

Simţea nevoia să recitească tare pasajul care o duruse cel mai mult:

— „Ne vom căsători aici, pe 18 iulie, cu doi martori şi cât mai discret posibil. Fii cuminte până la întoarcerea mea la Paris”… Ai remarcat? Nici măcar nu ne invită! Dar nu las eu lucrurile aşa! Ai să vezi ce-o să-i răspund.

Privirea lui Nicolas deveni ameninţătoare.

— Şi ce-ai să-i răspunzi, mă rog?

— Că o să plecăm amândoi, să fim de faţă la căsătorie! Şi Isabelle era foarte mândră de ideea ei. La urma urmei, sunt sora ei. În sfârşit, aproape…

Nicolas o prinse cu brutalitate de mână.

— Îţi interzic s-o faci!

— De ce? Nu vrei să mergi cu mine în Sud? Cred totuşi că ai putea…

— N-are importanţă dacă pot sau nu să-mi permit acest drum, i-o reteză el, scurt. Nu merg şi gata! Şi nici tu n-ai ce căuta, din moment

ce. N-ai fost poftită. Sentimentalismul tău e ridicol! Prietena ta Clara, mă rog, sora ta, dacă ţii, nu se mai sinchiseşte de tine nici cât de regina Angliei. Ţi-a dovedit-o, nu?

Părea atât de vindicativ, încât Isabellei nu-i venea să creadă. În faţa unei asemenea ieşiri, Isabelle simţi cum se topesc toate resentimentele ei faţă de Clara şi nu mai rămâne decât amintirea minunatei lor prietenii. Îşi eliberă uşor mâna şi-l privi pe Nicolas cu un fel de spaimă.

— Tu n-o iubeşti, nu-i aşa? spuse, în sfârşit, clătinând din cap. Ştiam eu.

— Atunci, dacă ştii, nu mai pune întrebări. Şi nu-mi mai bate capul cu prietenia asta a voastră, care nu mă interesează.

Îi îndesă furculiţa în mână.

— Mai bine mănâncă!

Isabelle simţi că o podidesc lacrimile. Ca să n-o vadă Nicolas, îşi vârî nasul în farfurie şi începu să ciugulească.

Îi trecuse foamea.

Fără nici cel mai mic îndemn, doar ca să nu-şi mai vadă farfuria plină, Nicolas începu şi el să mănânce. Clocotea de mânie. Simţea nevoia să spargă tot ce-i era la îndemână, inclusiv mutra tâmpă a chelnerului care se agita printre mese.

Când o femeie în vârstă se ridică şi-l atinse din greşeală cu braţul, fu tentat s-o ucidă. Într-un târziu îşi aduse aminte de Isabelle.

Mesteca încet, conştiincios, cu bărbia tremurând, cu ochii în lacrimi. Lui Nicolas i se făcu ruşine de el însuşi, de toate răutăţile pe care i le spusese pe nerăsuflate, doar ca să se descarce. Dar şi ea, ce nevoie avea să aducă vorba despre Clara ori de câte ori se vedeau, ca şi cum n-ar mai fi existat şi alt subiect de conversaţie.

— Hai, nu mai face mutriţa asta, spuse când îşi reveni de tot. Altfel aş putea să cred că mariajul Clarei te preocupă mai mult decât al nostru, care, de altfel, va fi curând.

Ea suspină, îşi şterse nasul cu şervetul şi-l privi reticentă.

— Nu poţi înţelege. Sunt al naibii de amărâtă!

Nicolas o luă de umeri, se aplecă şi-şi lipi obrazul de al ei.

Un val cald de tandreţe îl năpădi fără voia lui.

La fiecare întâlnire, lucrurile se petreceau la fel. O revedea fără plăcere, gata să facă aluzii sarcastice privind felul cum era îmbrăcată, cum se pieptăna, cum se fardează. Ea protesta cu vehemenţă, şi cearta era gata.

Dar era suficient ca Isabelle să treacă de la defensivă, la lacrimi, pentru ca el să nu mai dorească decât s-o ia în braţe, s-o legene. S-o consoleze ca pe un copil certat pe nedrept, până când îi vedea iar zâmbetul alungându-i tristeţea din ochi.

Observând tabloul înduioşător din faţa ei, o duduie de la masa vecină zâmbi acru; căci falsul ei Marlon Brando, care o însoţea, nu părea dotat pentru astfel de demonstraţii. Preocupat doar de muzica de jazz, dansa stând pe scaun, cu privirea goală şi plescăind din buze, la intervale regulate, câte un iee-iee, de un comic irezistibil.

Nicolas reveni la realitate.

— Hai, răţuşco, mănâncă-ţi îngheţata. La două fix trebuie să fiu la Arhive.

Se despărţiră la staţia de metrou, după clasicul sărut de împăcare.

Ca să intre în imobilul din strada Moulin-Vert, unde lucra în prezent, Isabelle trebuia să treacă prin faţa vitrinei măcelăriei pe care o ţinea tatăl lui Jacques Varais. Deşi prăvălia era închisă la ora aceea, pentru orice eventualitate Isabelle trecu pe trotuarul celălalt, de teamă să nu-l vadă pe bătrân hăcuind carnea cu satârul.

De altfel, Guillaume Varais n-avea nicio consideraţie pentru afacerile literare ale unicului său moştenitor, pe care nu-l scotea din „pierde vară” şi „nătărău”, după cum se nimerea. Nutrea însă speranţa secretă că într-o bună zi va renunţa la cai verzi pe pereţi şi va trece la tejghea.

Faptul că Jacques angajase o secretară cu jumătate de normă, nu-l impresiona, dimpotrivă.

Într-o după-amiază, urcând în camera unde filosofa fecioru-său, să-l cheme să-l ajute să dea jos din cârlig jumătatea de vită atârnată, îi aruncase o astfel de privire Isabellei, încât ea înţelese că o găseşte de

prisos. Din fericire, odaia lui Jacques era separată de apartamentul părinţilor, şi de cele mai multe ori se strecura acolo neobservată.

— Când intră Isabelle, cu sufletul la gură după ce urcase pe jos cele cinci etaje, Jacques Varais era tolănit pe divanul verde cu capul atârnând, cu ochii închişi.

Isabelle nu se miră. Se obişnuise; Jacques îi explicase pe larg că această poziţie îi favoriza în mare măsură transformarea impresiilor senzitive în excitaţii motrice de voinţă şi, în consecinţă, în act de creaţie literară.

La început se îndoise, căci uneori lui Jacques îi trebuia măcar o oră ca să-i dicteze opt-zece rânduri. Până la urmă, fatalistă, ajunse la convingerea că, ori culcat, ori în picioare, Jacques n-ar fi fost în stare să-i dicteze mai mult.

— Tu eşti. Belle? se osteni el să întrebe, cu toate că ea se afla la măsuţa de scris, de zece minute bune.

Îi spunea Belle şi o tutuia. Ea nu se formalizase. Jacques era un tip aparte, un fel de geniu, şi va veni ziua când bruta de taică-su va trebui să admită că nu-i făcut pentru măcelărie.

— Da, eu răspunse. Vreţi să iau note, sau să bat direct la maşină?

Când se adresa acestui patron excepţional, Isabelle îşi controla şi limbajul şi tonul. Dorea să fie la înălţimea situaţiei.

— Nu! urlă el, ridicându-se brusc.

Îşi dădu cu pumnii în cap.

— E gol, gol! Mă înăbuş aici, mă sclerozez de la o zi la alta! Ce-am creat cu adevărat într-o săptămână? Vrei să-mi spui?

Bineînţeles, nu mare lucru. Isabelle se feri, totuşi, să facă orice comentariu. Aştepta, răbdătoare şi mută, să-i treacă criza de descurajare, în timpul căreia Jacques se făcea albie de porci, pentru ca după aceea să ia cu şi mai multă convingere poza sa glorioasă.

Îşi părăsise culcuşul şi acum se zbătea ca un leu în cuşcă, scărpinându-şi chica şi barba roşie.

— Bineînţeles, ai să-mi răspunzi că lui Flaubert i-au trebuit ani de zile ca să scrie Madame Bovary aia a lui. Totuşi, eu sunt altcineva decât Flaubert!

Ce-i drept, nu-i plăcut. Şi deşi Isabelle era înclinată să dea acestei aserţiuni sensul măgulitor pe care Jacques îl aştepta de la ea, se margini doar să ofteze. Căci, trebuia să recunoască, n-avea ce face: capodopera lui Jacques se lăsa aşteptată.

Aşa cum de altfel Clara prevăzuse, Jacques nu-i plătise pentru luna trecută. Se scuzase, asigurând-o că e doar o chestiune de zile, că aşteaptă o sumă din vânzarea ultimului roman poliţist, scris în colaborare cu Raymond Caudry.

Ca s-o împace, îi dăduse un rasol de supă şi trei bucăţi de friptură. Isabelle o ferici pe portăreasă cu rasolul, avea bărbat şi doi vlăjgani de băieţi pe care nu-i putea sătura, şi trei zile fa rând îşi exersă conştiincios dinţii în aşa-zisele fripturi, tari ca piatra.

El continua să gesticuleze şi, la un moment dat, aproape că dădu cu mâinile în tavan.

— Cum să-l fac să răsară din aceşti pereţi mizerabili, meschini, pe marele Maxime de Pierfieu! (eroul operei sale).

Care descinde direct din cavalerii cruciaţi, cu sabia în adâncul inimii şi cu inima în vârful sabiei… bum să răsară silueta acestui aristocrat, rătăcit în epoca noastră, într-un asemenea decor!

Ochii lui verzi, punctaţi cu roşu, scânteiau.

— Belle! strigă, inspirat, ia-ţi de scris, mergem la Versailles!

Pe scară se încrucişaseră cu doamna Varais, întoarsă de la coafor, toată numai zulufi platinaţi. N-o găsi pe Isabelle pe gustul ei, şi, din solidaritate eu bărbatu-său, nu-i adresă nicio vorbă.

— Am uitat să cumpăr pâine, Jacques. Dacă te întorci înainte de opt, adu o intermediară!

Capitolul XXVI

Ca şi Isabellei, Clara-i scrisese mamei sale şi tatălui vitreg, pentru a le anunţa căsătoria din 18 iulie, la Tourmes. Ca să nu-i şocheze, pretextă că starea sănătăţii lui Louis Sarty nu-i permite să se deplaseze la Paris. Adăugase, firesc, că dorea să-i aibă alături la ceremonie.

Henriette îi răspunse, la rândul său. O scrisoare dezolată. Îşi fisurase colul de femur, alunecând, de pe scară în timp ce-şi culegea

primele cireşe din grădină. După ce se mira politicos de o hotărâre atât de rapidă, îşi imaginase o logodnă oficială de care să se vorbească mult timp în cartierul ei, încheia astfel: „Ce ghinion, fata mea dragă! Dar René şi cu mine vă aşteptăm neapărat, îndată ce vă veţi întoarce la Paris". Urma un post-scriptum: „Pentru că nouă ne este imposibil să ne deplasăm, nu crezi că ai putea să-i ceri tatălui tău să vină el?"

După ce-a chibzuit îndelung, Clara a încercat mai multe variante de scrisoare către Lèonard, dar fără să găsească formula potrivită pentru a-i da de înţeles să vină singur, fără actuala lui soţie. Îi era teamă să nu-l rănească. Bineînţeles, ar fi putut să n-o menţioneze pe Irène în invitaţie, ceea ce ar fi însemnat că prezenţa ei ar fi fost de prisos în această împrejurare. Dar ar înţelege el oare? Nu voia să-şi asume riscul de a se trezi pe cap cu această mahalagioaică, absolut străină şi antipatică.

În cele din urmă, Clara renunţă să-i mai scrie tatălui său, rezervându-şi pentru mai târziu o explicaţie care să-l mulţumească. Dată fiind natura oarecum specială a relaţiilor dintre ei, el n-o să se formalizeze.

Şi totuşi o încercă o oarecare tristeţe. Ea, aparent atât de răsfăţată în ceea ce priveşte numărul părinţilor, să se mărite fără niciunul lângă ea! Ca o orfană!

Dar această tristeţe îi trecu repede. De opt zile, de când era la Tourmes, nimic n-o mai atingea în profunzime. Trăia din plin, cu gust de miere pe buze, pătrunsă de soare până-n adâncul fiinţei, ruptă de restul lumii.

În fiecare dimineaţă cobora până-n piaţa satului, unde erau negustorii. Îi plăcea pitorescul brutăriei, în care, pe lângă pâine, se vindeau mirodenii, vin, cărţi poştale, chiar şi espadrile. Accentul oamenilor din partea focului, nedezminţita lor bună dispoziţie, o încântau.

La întoarcere, zări cocoţată pe o înălţime şi străjuită de doi plopi uriaşi capela cenuşie, cu cimitirul ei atât de mic, încât ai fi zis că la tourmes nu se moare. Trecu pe lângă şcoala pustie, pe lângă primăria minusculă, năpădită de muşcate. Peste câteva zile va intra, alături de

Philippe, în această primărie, în această biserică. Aici se vor uni pe viaţă. Ideea n-o mai speria. Totul i se părea simplu şi uşor.

După-amiezile, pe terasă, sporovăia îndelung cu Louis Sarty. Sau intra în bucătărie cu Marie-Louise, care-i încredinţa secretul unor reţete de familie. Prin ei ajunsese să-l cunoască mai bine pe Philippe. Cât a înduioşat-o când i-au arătat fotografiile unui băieţaş cu părul buclat şi ochii iscoditori!

Într-una din zile, pe când urca spre casă cu mici cumpărături, o maşină opri atât de brusc lângă ea, că se lipi instinctiv de un zid. Era Marianne Duchesne. Cu capul acoperit de un batic roşu aprins, cu ochii ascunşi sub nişte imenşi ochelari verzi, tânăra femeie îi surâdea fermecător cu ce se mai vedea din obrazul foarte bronzat.

— Urcaţi, se oferi ea amabilă. Cred că muriţi de căldură urcând astfel la ora asta.

Clarei, Marianne nu-i plăcea, dar nu îndrăzni s-o refuze. Nu îndrăzni să spună nu, nici când o invită în casă la un pahar. De altfel, insistase.

— Spuneţi da, faceţi-mi, vă rog, plăcerea! Sunt singură şi mă plictisesc de moarte.

Clara o urmă într-un hol arhimodern, unde totul era cromat, şi luă loc într-un fotoliu conic, inconfortabil, gata să se răstoarne de cum se aşează.

— Am să vă servesc eu însămi, se scuză Marianne. În pustietatea asta n-ai cum să-ţi găseşti un personal mai ca lumea. Şi apoi, nu oricine e în stare să prepare un cocktail adevărat! Philippe spunea întotdeauna că nimeni pe lume nu se pricepe mai bine ca mine: probabil doar ca să-mi facă plăcere.

Clara o privea agitându-se în jurul ei, mulată, de la talie până la glezne, într-un pantalon gata să plesnească. Bluza galbenă, asortată, îi scotea în evidenţă sânii generoşi, dar perfecţi. Era admirabil făcută şi, tot privind-o, Clara nu putu să nu-şi amintească ceea ce-i spusese Philippe despre ea, în ajunul plecării lui la Paris.

Îi era recunoscătoare pentru sinceritate, dar, în acelaşi timp, îi părea rău că ştie. Îşi aminti şi de clevetelile Lisei Falco şi şi-l imagina

pe Philippe dansând cu Marianne într-una din serile acelea zgomotoase. Ajunse până acolo că şi-o închipui pe-această femeie singură cu Philippe…

— Doriţi puţină muzică? propuse Marianne, în timp ce se îndrepta spre aparatul ultrasofisticat.

Clara fu obligată să asculte un talmeş-balmeş muzical, iar Marianne se aşeză lângă ea, oferindu-i încă o ţigară.

Pick-up-ul era automat, discurile se schimbau singure. Mai întâi un rock asurzitor, urmat de mai multe piese de jazz, care acopereau sporovăială Mariannei, din care Clara nu reţinu decât numele lui Philippe, menţionat mult, mult prea des.

Tocmai căuta o frază politicoasă de rămas-bun, când auzi un cântec care-i aducea aminte de ceva. Unde îl mai ascultase? Şi-n clipa în care-şi aminti, inima începu să-i bată cu putere. Şansoneta asta fada şi siropoasă aparţinea repertoriului lui Tony Roy, o cântase la Alhambra… Dintr-odată liniştea Clarei se risipi, într-o clipă fu în picioare.

— Iertaţi-mă, mă aşteaptă acasă…

— Mai rămâneţi câteva minute! Aş vrea să ascultaţi melodia următoare. O cunoaşteţi poate? *Snack-bar*! E foarte în vogă acum, şi acompaniamentul de clarinet e absolut formidabil!

— O cunosc vag, răspunse Clara pe nerăsuflate. Îmi pare rău, dar trebuie să plec.

Îşi luă repede coşuleţul şi porni spre casă. Pentru nimic în lume n-ar fi suportat să audă acum acest cântec. Nu!

— Sper să ne revedem…

Clara nu-i răspunse. Se depărtase, şi acum alerga cu obrajii în flăcări. Nu-şi dorea decât atât; să regăsească pacea şi răcoarea casei de tară, surâsul binevoitor al viitorilor socri. Poate că o aştepta o scrisoare de la Philippe.

O întâmpină Lise, foarte agitată.

— Iacă-tă-vă, domnişoară, Aţi primit un telefon!

— Eu? se miră Clara, nevenindu-i să creadă. Eşti sigură?

— Cred că sunt sigură. Am notat tot ce mi-a spus.

Domnul şi doamna Sarty ieşiseră să se plimbe, cum făceau deseori înainte de masă.

— Iacă, citi Lise cu dificultate însemnarea făcută, o prietenă de-a dumneavoastră, domnişoara Laury.

— Isabelle!

Clara era năucită.

— Da, aşa. Vă roagă să vă întâlniţi după-amiază, la cinci.

Clara făcu ochii mari.

— Cum după-amiază? Ai încurcat lucrurile, Lise. Prietena mea e la Paris şi…

— N-am încurcat nimic, domnişoară! Tânăra a spus răspicat: după-amiază, la cinci! Şi, de altfel, n-are cum să fie la Paris fiindcă e la Juan-les-Pins!

— La Juan-les-Pins? Isabelle…

— Da, aşa mi-a spus. Că vă aşteaptă la „Mistral", un bar de pe plajă… şi că e foarte important.

Isabelle aici, doar la cincizeci de kilometri! Ce să însemne asta? De unde a avut bani de drum?

— Ţi-a spus dacă e singură? întrebă Clara cu vocea pierdută.

— Asta nu! Nu mai ştiu! E şi o scrisoare de la conaşul

Philippe.

Clara luă plicul, dar nu-l deschise.

Ochii i se pironiseră pe fereastra deschisă, şi dintr-odată cerul încetă să mai fie albastru.

Capitolul XXVII

Băiatul n-avea încă douăzeci de ani. Foarte blond, foarte bronzat şi gol până la brâu, conducea fluierând o decapotabilă albastră, când frână brusc, să nu intre într-un Peugeot 402, oprit chiar la ieşirea din curbă. Îl depăşi, apoi opri într-un scrâşnet teribil şi într-un nor de praf. Furios, se întoarse şi-o luă la zor pe femeia în rochie pastelată, ce se sprijinea de aripa dreaptă.

— Tocmai aici v-aţi găsit să faceţi fotografii?

Văzând-o tânără şi frumoasă, o lasă mai moale.

— Era cât pe ce să vă fac praf…

Şi cum ea nu răspundea, cu gândul aiurea, trase în faţa Peugeot-ului, coborî din maşină şi se apropie.

— Ce se întâmplă? întreba. Aveţi o pană?

Băgă de seamă că-i albă ca ceara la faţă şi că nările-i sunt palide.

— Dar ce-i cu dumneavoastră? Sunteţi bolnavă?

Clarei îi trebuiră câteva clipe bune până să realizeze că această statuie de bronz, în sort alb, vorbeşte cu ea.

— O mică indispoziţie, răspunse, când îşi dădu seama ce se întâmplase. Ceva fără importanţă. O să pornesc chiar acum.

În realitate, îi venise rău şi se văzuse constrânsă să oprească brusc. Şofa de aproape douăzeci de minute pe drumul în serpentină, copleşită de căldură, cu toate că geamurile erau deschise, când simţise că i se învârte capul. Mai întâi îşi lăsase fruntea în mâini pe volan, aşteptând să-i treacă. Dar imediat trebuise să coboare, icnind.

— Mergeţi departe? se informă cu insistenţă tânărul automobilist.

— Nu, la Juan-les-Pins.

— Dar mai aveţi de făcut încă nouăsprezece kilometri. Poate că n-ar fi bine să vă aşezaţi la volan, dacă nu sunteţi în formă. Eu mergeam la Cap d'Antibes, dar, dacă vreţi, vă las la Juan-les-Pins şi vă iau după aceea. Asigurăm maşina şi o găsiţi la întoarcere.

Era înduioşător cu spontaneitatea lui stângace, cu mesa blondă care-i cădea în ochii albaştri, de copil. Dorea să fie util, dar era evident că nu voia să-i scape nici ocazia de a cunoaşte mai bine o fată frumoasă pe care soarta i-o scosese în cale.

Clara dădu negativ din cap.

— Sunteţi foarte amabil, dar nu e nevoie. Mă simt mai bine, vă mulţumesc.

— Ştiţi, nu mă încurcă deloc. Tot sunt în vacanţă, aşa că…

Aruncă o privire la numărul maşinii.

— Dumneavoastră locuiţi chiar aici, se pare.

— Nu e maşina mea.

Uitând total de poziţia vulnerabilă a maşini, tânărul îşi puse piciorul pe bara de protecţie, decis să stea de vorbă. Fetele din grupul

cu care se întâlnea zilnic pe plajă îl obosiseră şi dorea să le demonstreze că faima lui de cuceritor nu se limita doar la ele.

— Dacă şi dumneavoastră sunteţi în vacanţă, se aventură el, am putea să… Părinţii mei au o vilă la Grasse şi mai rămânem încă cinci săptămâni. Eu cobor să înot în fiecare zi… Dumneavoastră?

— Eu nu mă duc să-not. Am o întâlnire.

— Daa? zise profund dezamăgit. Şi credeţi că el s-ar înfuria dacă v-ar vedea în maşina mea?

O fixă cu ardoare. Clara înţelese că tânărul ar fi vrut ca ea să dezmintă ideea unei întâlniri de dragoste. Era atât de copilăros, atât de nesigur, cu toată bravada lui, că fu pe punctul să-i spună adevărul. Dar, temându-se că n-o să mai scape de el, renunţă.

— Sigur că nu i-ar plăcea, aşa că fii drăguţ şi eliberează drumul ca să pot trece.

Băiatul îşi luă piciorul de pe bara maşinii, dar nu se-ndură să plece.

— Şi dacă, din întâmplare, locuiţi pe-aproape? – insistă el. Poate că suntem vecini, fără s-o ştim.

Clara îşi pierdu răbdarea.

— Nu, nu suntem vecini, şi mă aflu aici doar în trecere.

Şi cum el părea să fi prins rădăcini, ea se aşeză decisă la volan. El îşi vârî capul pe geamul portierei.

— Doar nu o să ne despărţim aşa? Ar fi o prostie! Nici măcar nu ştiu cum vă cheamă. Eu sunt Claude, Claude Marchand.

— Şi eu Clara. Acum eşti mulţumit?

Protestă vehement, cu o mutră comică, şi îi citeai dezolarea în ochii din care încă mai surâdea copilăria.

— Nu, aş vrea să ştiu unde staţi. Aş putea să-mi fac drum…

— Degeaba, te-asigur.

Îi atinse cu degetul braţul gol.

— Nu vă angajează cu nimic, dacă ne revedem.

Dezarmată de-atâta încăpăţânare, nu se putu abţine să nu zâmbească. Dar asta n-o împiedică să pornească maşina, fără a-i răspunde. El fu obligat să se dea la o parte, şi rămase câteva secunde

consternat, în mijlocul drumului.

Clara îşi dădu apoi seama că încăpăţânatul ei curtezan reacţionase destul de repede şi că acum o urmărea îndeaproape cu decapotabila lui albastră. Părea că n-are decât o preocupare: să n-o piardă din ochi.

Insistenţa lui, până adineauri sâcâitoare, acum o emoţiona. O ducea cu ani în urmă, în vremea liceului şi a primei iubiri. Iubire furtunoasă şi atât de inocentă.

Aveau fiecare şaptesprezece ani. Îl chema Antoine, tot blond şi el, cu o faţă de copil într-un trup de bărbat. Ca s-o cucerească, urmaşe aceeaşi cale: dând buzna, îndrăzneţ la culme, smulgându-i o întâlnire în parc, şi imediat după aceea reticent şi stângaci.

Îl revedea, după ani, apărând la întâlnire nepăsător, dar roşu la faţă decât alergase, de frică să nu întârzie. Îşi amintea de strângerea timidă de mână, de tăcerile lungi şi de sărutul pe care şi l-au dat abia la despărţire.

Inocente şi scurte întâlniri pe o bancă udă de ploaie… Singuri în univers, în săli de cinema arhipline… Cât era de ameţitor, şi cum mai trecuse vremea!

Clara auzi în spatele ei claxonând uşor, şi tânărul o depăşi. O clipă crezu că vrea să-i ţină calea. Cum *o* făcuse pe vremuri Antoine, cu bicicleta, în pădurea de la Amiens.

Dar nu, el îi făcu doar un semn amical de adio şi acceleră. Nu o urmărise; aşteptase doar momentul potrivit să i-o ia înainte fără să rişte.

Clara văzu cum se depărtează şi apoi dispare maşina albastră. Avu o strângere de inimă inexplicabilă.

Chiar dacă băiatul ar fi urmărit-o la Juan-les-Pins, chiar dacă s-ar fi cramponat de ea, n-ar fi acceptat să-l revadă.

Vise prosteşti. Ce putea fi comun între acest căţeluş nebunatic şi ea, Clara Bernardini? De altfel, peste câteva zile nu va mai fi nici măcar Clara Bernardini, ci doamna Philippe Sarty. Repetă în gând, de câteva ori, noul său nume.

Aşadar, vremea întâlnirilor mână în mână şi a privirilor ochi în

ochii, cu extaz, trecuse pentru ea. Această constatare o durea puţin.

Capitolul XXVIII

Isabelle chemă pentru a doua oară chelnerul să aranjeze umbrela care-i apăra masa de soarele după-amiezii. Acesta se conformă ţeapăn, fără a-i arunca măcar o privire. Îşi făcea meseria, dar refuza să le acorde nici cea mai mică atenţie acestor turişti stupizi, care se înghesuiau pe terasa încinsă fie soare la o oră când el ar fi preferat să-şi facă siesta.

Dispreţuia mai cu seamă clientela feminină. Păpuşelele astea, croite toate pe acelaşi calapod, la care nici măcar n-ai ce vedea, în afară de nişte fese-n pantaloni foarte strâmţi şi foarte scurţi. Făcea meseria asta din 1920 şi păstra în suflet nostalgia Rivierei de dinainte de război. Mai ales de dinaintea concediilor plătite.

Pe vremea aceea sezonul dura din decembrie până în aprilie, şi el servea în marile hoteluri din Nissa, Cannes sau Monte-Carlo. Elegantele vremii nu făceau altă concesie soarelui decât că-şi puneau ciorapi albi. El aprindea ţigările domnilor, care purtau guler apretat şi pălării albe de pai. O plăcere să-i serveşti. Era cu totul altceva decât turma asta de cărnuri care invadau Coasta de Azur şi nu băteau în retragere până nu se prăjeau cât trebuie!

Dacă Isabelle şi-ar fi închipuit măcar o clipă că cineva ar fi putut s-o includă în categoria „turmă", fie el doar un chelner bătrân şi sceptic, ar fi fost surprinsă şi amărâtă. Căci nu neglijase niciun amănunt pentru a stârni interesul general.

Turistă până-n măduva oaselor, într-un short negru ultracolant, continuat de un jerseu strâmt, negru şi el, părea mai degrabă filiformă, şi asta din pricina pălăriei peste măsură de înaltă, conică, din pai lucios, cu franjuri lăţoase, bineînţeles că negre, care-i acopereau aproape în întregime partea de sus a obrazului. Precauţie inutilă, fiindcă Isabelle purta şi nişte uriaşi ochelari galbeni, ornitopterici, care-i asigurau anonimatul. Picior peste picior, sprijinindu-se-ntr-un cot, pufăia fără spor dintr-un ţigaret subţire şi lung cam de vreo cincizeci de centimetri. Şi el negru (fin cel mai negru bine-nţeles. Făcu din nou semn chelnerului.

— Un foc… vă rog!

Dispreţuitor, acesta puse un plic de chibrituri pe masă, lângă pahar. Cu gesturi studiate, demne de o împărătească, Isabelle desprinse un chibrit, îl scăpără şi începu să facă nişte mişcări complicate, privindu-şi cruciş ţigara, aflată la o distanţă apreciabilă, pe care, totuşi, ar fi vrut s-o aprindă.

O zări pe Clara, care o căuta, dezorientată, printre mese, în puhoiul pestriţ de consumatori.

— Cucu! rosti ea, ridicându-şi bărbia şi făcându-i semn cu mâna.

Cu greu, nevenindu-i să creadă, Clara avansă spre această arătare care avea vocea Isabellei. Apropiindu-se, îi recunoscu gura, cu toate că era serios modificată de un ruj pe care l-ai fi luat mai degrabă drept pastă de dinţi, atât era de alb.

— Nici nu m-ai văzut? se miră inocentă Isabelle. Şi doar ţineam atât de mult să mă fac remarcată!

Remarcată, era puţin spus.

— Nu puteam să prevăd că te-ai deghizat, răspunse Clara, fixând-o uluită. Eşti nebună!

— Mai degrabă tu eşti deplasată, îi replică Isabelle foarte vexată. Ce idee să vii în rochie la Juan-les-Pins. Priveşte în jurul tău…

Dar Clara n-avea ochi decât pentru ea.

— Mai întâi să-mi spui, şi se aşeză, ce faci aici? Mărturisesc că telefonul tău…

— Te-a impresionat, nu? Şi Isabelle îşi pierdu pe loc aerul afectat. Am vrut să-ţi fac o surpriză. Te bucuri că mă vezi?

Vorbea cu capul dat pe spate, din pricina pălăriei care-i lua toată lumina.

— Să te văd, e un fel de a vorbi, răspunse Clara. Am impresia că vorbesc cu un călugăr penitent. Eşti drăguţă să-ţi scoţi streaşină asta… şi masca?

— Masca?

— Mă rog, ochelarii. Ca să mă conving că eşti într-adevăr tu.

Fără regret, echipamentul începuse s-o incomodeze, aşa că Isabelle se descotorosi de el imediat.

Părul lung, înghesuit sub pălărie, i se revărsă pe umeri. Clara recunoscu, în sfârşit, lumina ochilor ei căprui.

— Iată-mă! zise ea, punând pălăria pe gâtul unei sticle de apă gazoasă. Eşti sigură, acum?

Dar Clara nu-şi descreţi fruntea.

— Zău, Isabelle… ce cauţi tu aici? Şi cum ai ajuns?

— Cu avionul, dragă! Formidabil! Nu numai că stai ca-n puf, dar te şi-ndopi pe gratis. Câtă ciocolată n-aş fi mâncat dacă nu mi-ar fi fost greaţă din cauza golurilor de aer! Te înştiinţez că ieri, la Paris, era o vreme oribilă.

— Când ai sosit?

— Azi-noapte. Şi aeroportul de la Nissa iluminat… Senzaţional! Să crezi că suntem în 14 iulie!

Îl trase de haină pe chelner.

— Un whisky pentru domnişoara. Please!

— Nu, un suc de fructe, o corectă Clara. De grepfrut. Vă rog!

— Păcat, spuse Isabelle. Scotch-ul e remarcabil. Chelner, mai adă-mi unul!

Şi îndată ce acesta se depărtă:

— Nu-ţi face probleme, eu plătesc.

Precizarea n-o linişti pe Clara, dimpotrivă. De unde făcuse rost de bani? Cine-i plătise călătoria, hotelul, toaleta extravagantă? Şi ideea care nu încetase s-o obsedeze în ultimele ore, deveni certitudine: îndărătul acestei mascarade, în care biata Isabelle juca rolul paiaţei, stătea Nicolas.

— Ai venit singură?” o întrebă, făcând efortul de a părea cât de cât naturală.

Isabelle plecă ochii, stânjenită.

— Cum adică… singură?

— M-ai înţeles foarte bine, Isabelle. Când am plecat, acum opt zile, ţi-am lăsat 25.000 de franci. După cum te cunosc, e sigur că nu din economii ai putut să-ţi permiţi o vacanţă pe Riviera.

Isabelle surâse.

— Bineînţeles! Ştii cât îmi mai rămăseseră? 98 de franci.

— Atunci?

Isabelle se agită pe scaun.

— Păi, tocmai asta e surpriza. Dar dacă nu mă laşi să vorbesc!

Îşi drese glasul.

— Să zicem că m-aş fi măritat în Patagonia şi că tu ai fi avut ocazia să vii la nunta mea, cu toate că n-ai fi fost invitată… Ce-ai fi făcut? Spune repede! Ei bine, eu am profitat de ocazie şi am venit. Cu toate că nu eşti prea încântată…

Clara îşi dădu pe loc seama că întâlnirea cu Isabelle fusese rece, anormală. Surâse.

— Sfii bine că da… Dar care a fost ocazia?

— Papillote.

— Nu înţeleg.

— Cel mai supersonic cal posibil, câştigător în cursa de duminică, la Auteuil. Cota: 200.000 de franci contra nu ştiu ce mărunţiş. O baftă de zile mari, după cum vezi.

— Bineînţeles, dar nu ştiam că joci la curse.

— O… nu eu!

Numele lui Nicolas îi stătea pe buze, dar Clara se feri să-l rostească.

— Cine, atunci?

— Dă-ţi cu părerea!

— Am oroare de ghicitori, ripostă Clara cu asprime neaşteptată.

Era acum pe deplin convinsă că Nicolas venise cu Isabelle la Juan-les-Pins. Dar de ce? S-o revadă, s-o recâştige? Sau pur şi simplu s-o sfideze, dacă altceva nu mai era de făcut. Biata Isabelle, înduioşătoare şi ridicolă, nu era decât un paravan. Clara se aştepta ca el să apară din clipă în clipă, cu surâsu-i maliţios, pe care i-l cunoştea atât de bine.

— Renunţi deci? spuse Isabelle.

Cum Clara, dusă pe gânduri, nu-i răspundea, continuă:

— Bine! Ocazia cea mare e Jacques. Întotdeauna a avut baftă. Anul trecut a câştigat 20.000 la Loteria Naţională şi 5 kilograme de zahăr la tombola invalizilor.

Un pumn în plină figură n-ar fi adus-o mai prompt la realitate pe Clara, care bâjbâia cu groaza-n suflet prin ceaţa presupunerilor.

— Ţi-am spus doar că şeful meu are baftă. Şi eu alături de el.

— În sfârşit, ţi-a plătit leafa.

Răspunsese automat, cuprinsă de un gol ameţitor.

Clara începu să realizeze că tot ce clădise imaginaţia ei înfierbântată, din momentul în care Lise îi vorbise de telefonul Isabellei, nu fusese spaimă, ci numai dorinţa nemărturisită şi de nemărturisit a întregit sale fiinţe. Acum, ştiind că Nicolas nu e implicat în această poveste, că n-are cum să apară, îşi privea durerea în faţă, fără să se apere.

Accepta, în sfârşit, realitatea mizeră. Şi totuşi ar fi dat orice să-l revadă, o dată, măcar o dată, cu ochii lui, cu surâsul ştiut, pe care-l iubea. Pe care nu încetase niciodată să-l iubească.

„*Şi cântă, cântă din mandolină*

Micul meu băieţaş…"

Vocea siropoasă a interpretului de ocazie, vioara care-l acompania, îi zgâriau auzul. Chelnerul desfăcu sucul şi-i servi Isabellei whisky-ul. La masa vecină, o brună frumoasa izbucni în râs, contaminându-şi însoţitorii. În larg, un schior nautic despica valurile, lăsând în urma-i o spumă de argint.

„*Dar eşti încă tânăr, prea tânăr…*

Să te joci de-a dragostea!

Micul meu băieţaş…"

— Să plecăm, hotărî Clara. Înnebuneşti aici, nu alta.

— Oh… deja? protestă Isabelle. Dar mai am încă atâtea să-ţi spun.

Clarei îi era peste putinţă să mai suporte.

— Sunt cu maşina. Dacă vrei, te conduc la hotel. Îmi povesteşti pe drum.

Nici nu se atinsese de pahar. Isabelle îl dădu pe gât pe-al ei şi ţinu neapărat să plătească. Lăsă generoasă 500 de franci bacşiş şi o urmă pe Clara prin labirintul meselor înghesuite.

Când dădu cu ochii de bătrâna Peugeot, aliniată între un Buick şi

un Mercedes, Isabelle nu-şi putu ascunde decepţia.

— Asta ţi-e maşina!

— Fii drăguţă şi arată-mi drumul. Am pierdut destul timp până să găsesc barul de pe plajă.

— Nimic mai simplu! Ia-o drept, fă la stânga, pe sub pod, şi dai direct în piaţă. Acolo e.

Drumul era un furnicar de maşini conduse la-ntâmplare, aşa că le trebuiră douăzeci de minute să ajungă în piaţa cu pricina. Puţin mai mult timp decât le-ar fi trebuit ca să ajungă pe jos.

Clara opri maşina la umbra unui palmier, iar Isabelle îi arătă hotelul.

— Vrei să urci să-mi vezi camera? Nu e rea, să ştii.

— Nu, spuse Clara, trebuie să mă întorc. Părinţii lui Philippe cinează devreme şi nu vreau să fiu nepunctuală.

— Ai să mai vii?

— Nu ştiu, Isabelle.

— Ai vrea să viu la cununie, spune?

— Desigur.

— Da… dar într-o zi ca aia n-o să putem vorbi cine ştie ce… Mai bine să-ţi spun acum, imediat! Să-mi iau piatra de pe inimă. Trebuie să-ţi cer un serviciu, Clara…

Automat, Clara îşi deschise poşeta, dar Isabelle o opri.

— Nu, nu e vorba despre asta…

— Atunci despre ce? spuse Clara, nerăbdătoare. Ţi-e aşa de greu să-mi spui?

— Da, fiindcă sigur c-ai să te faci foc.

Clara ridică din umeri.

— Grăbeşte-te, sunt în întârziere.

Isabelle se făcu mică pe banchetă. Începu să-şi mototolească nefericita aia de pălărie de pai, pe care nu mai îndrăznise s-o pună pe cap. Pe urmă, brusc, ca şi cum s-ar fi aruncat în apă, zise:

— Nu sunt singură la hotel.

— Nuu?… şuieră Clara, şi o înfruntă cu privirea.

— Nu. Sunt cu Jacques.

Clara închise ochii. Apoi îi deschise şi o privi cu atenţie.

— Cu patronul tău?

— Nu mai e patronul meu.

— Nu înţeleg nimic din ce spui, se enervă Clara. Vrei să mă lămureşti, la urma urmelor?

Fetişcana plecă ochii şi-şi făcu mai departe de lucru cu franjurile pălăriei. Până la urmă mărturisi printre dinţi:

— S-a întâmplat când ne-am întors de la Versailles. Ne-am dus să-l căutăm pe Maxime de Pierfieu, eroul cărţii lui Jacques. Plouase, eram uzi până la piele. Jacques mi-a dat-o pijama de-a lui şi mi-a făcut un ceai cu mult rom. Înţelegi acum, Clara?

Ea nu îndrăznea să înţeleagă, nu era cu putinţă!

Dar cu Isabelle ireparabilul se produsese.

— Oh!… nu te alarma! O să ne căsătorim. Ştii… zise ea cu însufleţire. O să-şi termine romanul, o să cumpărăm un apartament confortabil la Nissa, pe Promenade des Anglais… Ce faci? Mă doare!

Clara o apucase cu brutalitate de mână, să i-o rupă, nu alta.

— Spune că nu-i adevărat Isabelle! articulă ea cu voce sugrumată. Spune că minţi!

Din nou Isabelle lăsă capul în jos.

— Te-asigur că-i adevărat, Clara. Acum e plecat la un prieten; dacă urci cu mine în cameră, pot să-ţi arăt şi pantofii lui.

Buzele Clarei tremurau.

— Aşadar eşti… amanta acestui tip!

Un strigăt îi sfâşie pieptul.

— Şi Nicolas?

Isabelle se bosumflă.

— Păi Nicolas… tocmai…

— I-ai spus? Ştie?

— Isabelle îşi muşcă buzele.

— Nu, n-am îndrăznit. Îi sare ţandăra din orice. I-am scris doar un bilet să-i explic că vin să te văd…

Ezită o clipă, apoi se decise:

— Tocmai asta voiam să-ţi cer… Să-i explici tu, când te-ntorci la

Paris.

O palmă seacă, teribilă, răsună pe obrajii Isabellei. Clara nici măcar nu-şi dădu seama ce făcuse. Înmărmurită, Isabelle o privi, nevenindu-i să creadă, apoi două lacrimi mari îi inundară ochii.

— Ce te-a apucat? îngăimă ea, ducându-şi mâna la obrazul în flăcări. Mă aşteptam să nu fii de acord, dar nici chiar aşa! îl iubesc pe Jacques, nu mai e nimic de făcut!

Ochii Clarei aruncau scântei de furie.

— Nu mai e nimic de făcut! îl iubeşti, aşadar. Ca şi pe Nicolas… Ca şi pe profesorul tău de înot!

— Oh… nu! E cu totul altceva! protestă Isabelle cu candoare, între mine şi Jacques există o legătură carnală.

Clara îşi strânse pumnii să nu înceapă s-o lovească iar. S-o lovească pană cade lată, până tace.

— Mai întâi, continuă Isabelle, mă întreb de ce pui atâta la inimă? Ţi-ar fi plăcut să fie Nicolas, nu? Şi el, care nu te poate suferi! dovadă, ce mi-a răspuns când i-am arătat scrisoarea ta şi l-am rugat să venim amândoi la nuntă… Ştii ce mi-a răspuns?

Că-l plictisesc cu o poveste care nu-l interesează. Textual. Nu ţine la tine, nici de leac!

Clara o privi cu spaimă. Era palidă, cu dinţii încleştaţi, cu ochi de nebună. Din nou îşi înfipse degetele în braţul ei.

— Ce ştii? Spune-mi ce ştii!

Cuvintele Clarei o izbiră atât de dur, de neaşteptat, încât Isabelle avu senzaţia unei explozii. Tresări, apoi ridică privirea copleşită.

— Aşadar… el… în sfârşit, tu…

Vorbea fără şir. Nimic coerent nu-i ieşea din gură. Întrebările pe care ar fi vrut să i le pună se loveau încă de îndoială. Urmă o linişte apăsătoare, în timpul căreia aştepta cu frică un semn, o lămurire din partea Clarei. Aceasta tăcea în continuare, dar expresia îi rămăsese aceeaşi: sălbatică, înnebunită, impenetrabilă. Isabelle n-o văzuse niciodată arătând astfel. Oricare i-ar fi fost suferinţa, expresia părea disproporţionată. Din nou i se auzi vocea, această voce de nerecunoscut, care-i rupea inima.

— Astea erau orele tale suplimentare! Astea…

Isabelle făcu o încercare să-şi elibereze mâna pe care degetele Clarei o strângeau ca într-o menghină. Privi pe furiş spre portieră. O durea şi îi era frică. Ar fi vrut să fugă, dar îşi dădea seama că e imposibil, că trebuie să îndure acest rechizitoriu până la capăt.

— Nu, Clara… – murmură ea din nou, tremurătoare. S-a întâmplat după plecarea ta.

Dar o mulţime de amănunte, cărora nu le dăduse importantă la vremea cuvenită, reveneau precis în memoria Clarei. Unul, mai ales.

— Nu mai spune, şuieră ea, încă tremurând. Atunci ce ai de spus despre noaptea când ai venit acasă pe jumătate beată?

Isabelle încerca să câştige timp, prosteşte.

— Care noapte?

— Dimineaţa, dacă preferi! Trecuse bine de miezul nopţii şi de-abia te ţineai pe picioare. Mi-ai împuiat capul cu un discurs retoric şi înflăcărat despre provenienţa papagalilor pe care îi căpătaseşi; pretindeai că ai o veste senzaţională pentru mine. Doar că nu erai în stare să legi nici măcar două vorbe ca lumea! Ţi-aduci aminte?

— Da, parcă. Dar îţi jur Clara că nu era vorba de asta. Nu încă. Doream doar să te fac să râzi.

— Să mă faci să râd?

Isabelle continuă fără chef:

— Lucrasem până târziu şi băusem, fiindcă ne era cald. Pe cuvânt! Jacques îmi dicta direct la maşină, era în spatele meu. Şi dintr-odată mi-a spus: „*Belle*, *dacă într-o zi am să muşc din umărul tău ca dintr-o piersică*, *să nu te miri*. *Îmi faci poftă*. „Şi m-a muşcat. Imediat. Oh… dar nu cu răutate!

— Îmi închipui, spuse Clara sever.

— Pe moment, am crezut că o să ţi se pară amuzant. Dimineaţa, însă, fiindcă n-aveai o mutră prea binevoitoare, am renunţat.

— Într-un cuvânt, îţi făcea curte de mult?

Isabelle ridică din umeri.

— Ei, şi tu, curte… Nu-mi dam seama. Doar când am început să-l iubesc, atunci doar… Dar din moment ce ne vom căsători, Clara…

— Idioată! făcu Clara, cu lehamite, lăsându-i braţul. Proastă ca noaptea!

De data asta nu despre Isabelle vorbea, ci despre ea însăşi. Ea care fusese atât de stupidă, atât de legată la ochi, încât să ia în serios pretinsul amor mortal al acestei caraghioase cu mintea-n nori!

O vedea, de parcă era azi, cum venise acasă pe ploaie, cu ochii în extaz, tremurând de emoţie, cu numele lui Nicolas pe buze. „*Îl iubesc… o să ne luăm…*" Acelaşi extaz ca şi azi. Aceleaşi vorbe, fără să schimbe o iotă. Doar numele era altul.

Înghesuită în portieră, lăsând cât mai mult loc între ele, atât o simţea pe Clara de furioasă, Isabelle o privea ca un câine bătut.

— Poate că ai dreptate să-ţi faci griji pentru Nicolas, spuse ea blând. La început totul a fost frumos între noi, dar de câtva timp aveam impresia că se plictiseşte cu mine.

— Totuşi, trebuia să vă căsătoriţi în 3 august. Mi-ai spus-o chiar tu, doar n-am visat!

Isabelle ridică din umeri cu fatalism.

— Ce vrei! Destinul!

Iarăşi vorbe mari, mereu aceleaşi vorbe mari, pentru ca Isabelle să-şi satisfacă un nou capriciu, împins de data asta prea departe… Şi ea, care s-a lăsat dusă ca o imbecilă! Pentru asta şi-a sacrificat o fericire pe care nici măcar nu îndrăznea s-o privească în faţă. Pentru asta a suferit, a luptat şi a acceptat până la urmă această căsătorie, care acum i se părea aberantă. Pentru un nimic! Să-ţi vină să plângi. Să urli.

Se repezi spre portieră şi o deschise brusc.

— Coboară, îi spuse Isabellei, fulgerând-o cu privirea. Pleacă! Mărită-te cu Jacques al tău… Sau cu cine vrei, numai să nu mai aud de tine! Să nu te mai văd.

Isabelle n-avea decât un pas de făcut ca să scape de furia Clarei. Totuşi nu se mişcă. Rămase pe loc, împietrită de violenţa acestei ieşiri care-i clătina din temelii noua sa fericire. Căci fără Clara nu-şi putea închipui nicio fericire.

Cum să n-o mai vadă, când ea era singurul om din lume pe care se putea bizui cu adevărat… Clara, prietena ei… sora ei cea mare! Nu,

n-auzise bine, nu era cu putinţă!

— Dar ce-am făcut atât de-ngrozitor? se smiorcăi ea, cu bărbia tremurând. Spune-mi, Clara, de ce eşti atât de rea cu mine? De ce?

— Vrei să ştii? Vrei să ştii cu adevărat?

Fata ei, vocea ei erau de nerecunoscut. Isabelle ar fi vrut să-i spună nu şi să fugă. Simţea un fior nervos pe şira spinării. Făcu totuşi un semn imperceptibil cu capul, a încuviinţare.

— Îl iubesc pe Nicolas, spuse pe un ton firesc Clara, şi această mărturisire o uşură ca un buboi spart.

Pupilele Isabellei deveniră imense. Avea impresia că trupul ei se destramă şi capul se goleşte ca un balon spart.

— Aşa deci… Şi respiră adânc. Dar Philippe?

— Am hotărât să mă mărit cu Philippe numai ca să-l fac pe Nicolas să renunţe la mine. Căci şi el mă iubeşte.

— Oooh…

Stavila fusese ruptă şi puhoiul cu care Clara se luptase de una singură, se revărsa acum şi asupra Isabellei; acum se zbăteau amândouă să iasă la suprafaţă.

Clara continuă:

— Ne iubim din ziua în care m-ai obligat să stau cu el o după-amiază întreagă la Nogent, dacă ţi-aduci aminte. Din chiar ziua aceea, înţelegi?

Isabelle o auzea, dar adevărul o pătrundea cu încetul, cu mici lovituri, extraordinar de dureroase.

— Atunci, murmură ea, e o bună bucată de vreme de când nu mă mai iubeşte…

— Asta-ţi convine, nu?

Replica Clarei era necruţătoare.

Isabelle nici măcar nu se întreba până unde ajunseseră relaţiile dintre ei. Nu-şi dădu seama nici de suferinţele pe care le îndurase Clara ca să reziste acestei iubiri. Ceea ce auzise îi era suficient, şi, în ciuda a tot ce făcuse ea, a ultimului ei proiect de căsătorie care trecea acum pe planul al doilea, se simţea trasă pe sfoară.

În toate aceste ultime săptămâni deci, Nicolas venise la întâlniri

cu gândul la altă dragoste, doar din milă! în toate aceste săptămâni, Clara o minţise, tot din milă.

Era îngrozitor. Atât de îngrozitor şi de umilitor, încât pentru prima oară în viaţă Isabelle reacţionă ca un adult, omeneşte, cu o rară violenţă. Orice sentiment de culpabilizare îi era acum străin. Îmbătrâni dintr-odată şi strigă, la rândul ei, cu vehementă:

— Şi ţie îţi convine, nu-i aşa? Mă mir că nu mi-ai sărit de gât, recunoscătoare, în loc să-mi faci morală. La urma urmei, încă nu te-ai măritat cu Philippe… n-ai decât să alergi la Paris şi să-i spui lui Nicolas că în sfârşit sunteţi liberi… că nu mai trebuie să vă faceţi scrupule din cauza micuţei Isabelle!

— Taci… o rugă Clara.

Această idee, pe care Isabelle i-o sugerase în gura mare, începuse să încolţească şi-n mintea ei, dar nu îndrăznea s-o scoată la lumină.

— Şi să-i mai spui, cu aceeaşi ocazie, continuă ea dezlănţuită, că sărmanei Isabelle puţin îi pasă! Da, da, puţin îi pasă!

— Atunci taci, repetă Clara. Taci şi pleacă.

Isabelle se aplecă să-şi ia pălăria şi coborî din maşină.

— Puţin îmi pasă dacă o să te mai văd vreodată! îi aruncă ea peste umăr, trântind portiera. Puţin îmi pasă!

— Cu-atât mai bine! răspunse Clara, cu asprime.

Şi una şi cealaltă pierduseră simţul realităţii şi al răspunderilor pe care le aveau în această lamentabilă poveste încâlcită. Isabelle plecă ţeapănă, fără să arunce măcar o privire în urmă, iar Clara, ostilă, nu se uită după ea nici măcar o dată. În această clipă se urau.

Capitolul XXIX

Clara rămase mult timp nemişcată, cu mâinile pe volan, cu ochii în gol.

De partea cealaltă a drumului, care dădea în şoseaua naţională, maşinile circulau disciplinate în ritmul obişnuit.

Un convoi funerar se ducea către neant, cu aceeaşi dezinvoltură în care camionul din faţă rula spre afacerile lui. O fetiţă de vreo zece ani se juca pe trotuar, în aşteptarea părinţilor care traversaseră să

cumpere ziare.

De câteva ori o minge uriaşă îi izbi caroseria, dar Clara nici nu o băgă în seamă. Nu vedea nimic. Sau mai degrabă vedea altceva, la sute de kilometri de-aici.

Era un han modest, o căsuţă din lemn, pe malul Marnei… Un restaurant parizian, cu mesele luminate de opaiţe cu abajur roz. O cameră de hotel urâtă şi banală, dar ale cărei detalii îi rămăseseră fixate în memorie… apartamentul ei din strada Vaneau. Şi pretutindeni, pretutindeni era Nicolas.

Nicolas surâzător. Nicolas tandru. Nicolas cinic. Nicolas pătimaş. Nicolas vindicativ. Nicolas posesiv. Nicolas brutal. NICOLAS!

Să plece acum, să părăsească această maşină şi tot ce reprezenta ea, să alerge la gară, să alerge spre el! Dar ceva nu era în ordine, o paraliza. Faptul că aşa ceva nu era cu putinţă, nu mai era cu putinţă.

Sigur că nu! Nu putea proceda aşa. Mai întâi să-i scrie lui Philippe, să-i mărturisească măcar o dată întreg adevărul… Şi să-şi ia rămas bun de la părinţii lui, care o primiseră atât de frumos. Cum o s-o facă? Nici nu îndrăznea să se gândească.

— Rămâneţi, doamnă, sau plecaţi?

Clara întoarse capul. Un Buick mare, cenuşiu, era lângă maşina ei, şi omul de la volan voia să ştie dacă îi poate lua locul.

— Plec, spuse Clara.

Făcu ocolul pieţii, se înscrise în convoiul celorlalte maşini şi căută din ochi indicatorul drumului spre Grasse, care ducea şi fa Tourmes. Oricare ar fi fost hotărârea luată, deocamdată n-avea altceva de făcut, decât să ajungă la Tourmes.

Traversând oraşul, îşi aduse aminte că doamna Sarty o rugase să-i cumpere fursecuri proaspete. Căută din ochi o patiserie, coborî, alese dulciurile, urcă din nou în maşină. Gesturi obişnuite în împrejurări excepţionale.

La întoarcere, drumul fu cel puţin tot atât de greu ca la venire. Aceeaşi senzaţie de greaţă, de ameţeală. Tot ceea ce îi redase bucuria de a trăi, în ultimele opt zile, părea să se fi risipit. Soarele, căldura, peisajul care o fermecaseră, i se păreau acum barbare, excesive.

De ce? Drumul care se deschidea în faţa ei, în frumoasele culori ale apusului, nu fusese niciodată atât de luminos, de curat, şi inima ei ar fi trebui? să cânte de bucurie, acum când fericirea, pe care o crezuse pierdută, devenea posibilă. Trebuia doar să aibă curajul să…

„Îl voi avea, îşi jură ea. Chiar în seara asta îi voi scrie lui Philippe. Va înţelege. El a ştiut de la început că nu-l iubesc cu adevărat".

Urcând din greu, în dreptul vilei familiei Duchesne, bătrâna ei Peugeot începu să gâfâie. Ajunsese.

Tocmai intra pe sub poarta înaltă de lemn, rămasă deschisă, când descoperi, pe stânga, în alee, o Aronde neagră, plină de praf. De-abia avu răgazul să verifice numărul, sperând, împotriva asemănării, că nu e maşina lui Philippe, că acesta şi apăru, surâzător, în faţa casei.

Îi veni în întâmpinare, în timp ce ea cobora din maşină, abia ţinându-se pe picioare.

— Bună seara, spuse el. A fost plăcută plimbarea?

— Philippe…

Sta pironită locului, cu braţele încordate de-a lungul trupului, cu ochii imenşi pe faţa încremenită.

— De ce mă priveşti ca pe o nălucă? întrebă, luându-i mâna şi sărutându-i-o cu delicateţe. Ţi se pare exagerat că m-am întors cu cinci zile înainte de căsătoria noastră?

Ea negă nervos din cap, incapabilă să-şi revină:

— Nu, nu Philippe… doar că în scrisoare…

— Îmi place să fac surprize. Şi azi e ziua surprizelor! Venirea neaşteptată a prietenei tale te-a tulburat şi ea, după cum mi-a spus mama. Pare-se că erai întoarsă pe dos când ai aflat că e la Juan-les-Pins… Era o veste într-adevăr neaşteptată!

Tonul de şagă cu care-i vorbea contrasta cu privirea grea, care o măsura cu neîncredere. Philippe nu spuse o vorbă în plus şi schimbă imediat subiectul, ca s-o scutească de a da un – răspuns.

— Sper că n-ai uitat de fursecuri… Mama îşi face o mulţime de probleme cu privire la oaspeţii de astă-seară.

Copleşită, Clara îşi aminti de prietenii familiei Sarty, doctorul

Evans cu soţia, care erau invitaţi la o partidă de bridge, după cină. Nu-i cunoştea încă, dar auzise multe despre ei şi era chiar vorba să fie martori la cununie. Astă-seară urma să le fie prezentată.

— Le-am adus, îngăimă ea, luând cartonul de pe banchetă.

Fără niciun gest de tandreţe, cu atât mai calm cu cât Clara părea mai nervoasă, Philippe i-o luă înainte spre casă. Ea îl urmă, urcând scările în spatele lui.

— Masa ne aşteaptă, mă întorc în cinci minute, spuse Philippe, lăsând-o în pragul camerei de zi.

Tacâmurile erau deja puse pe o faţă de masă galbenă, strălucitoare ca soarele. Aşezat în fotoliu, lângă fereastra larg I deschisă, Louis Sarty citea. Când o văzu intrând, puse revista deoparte şi se ridică s-o întâmpine.

— Iată-te, în sfârşit, copila mea, spuse el cu surâsul acela bun pe care-l avea faţă de ea, ori de câte ori i se adresa. Începusem să mă neliniştesc, şi Philippe era furios că te-am lăsat să pleci cu maşina cea veche. Sper că nu ţi-a făcut necazuri…

— Nu, nu, răspunse încet Clara. Niciunul.

— Ah! Văd că n-ai uitat! exclamă Marie-Louise intrând, şi repezindu-se la cutia cu fursecuri. Mulţumesc, draga mea Clara. Sper că nu te-am deranjat prea mult.

— Nu, nu… deloc.

— Clara se căzni să zâmbească, dar era un chin. Această atenţie ocrotitoare, grija lor constantă să-i fie pe plac, o terorizau acum. *„Copila mea”*… *„Draga mea Clara”*… Dacă ar fi ştiut ei ce gânduri o frământau!

O pocnitură surdă, ce părea aproape, o făcu să tresară.

— Nu te speria, spuse Louis Sarty. Nu-i decât o petardă. Mă tem numai să n-o tină aşa până după miezul nopţii.

— Şi încă trei zile după aceea, îi întări spusele Marie-Louise. La noi, ziua de 14 iulie, cu toată puştimea din sat, e Leva de neînchipuit. Şi când mă gândesc că doctorul Evans vine curând şi că are oroare de zgomot!

Era 13 iulie. Deja…

— Suntem nişte bătrâni morocănoşi, spuse Louis. Sunt sigur că Clarei o să-i placă sărbătoarea de mâine, căci Philippe o s-o ducă neapărat. Ai să vezi, copila mea, e foarte pitoresc. Nu seamănă nici pe departe cu aniversările obişnuite. Se adună oameni de pretutindeni. Trebuie să te informez că primarul din Tourmes are reputaţia unui straşnic organizator.

Primar, primărie. Cununie. Cel mai neînsemnat cuvânt accentua obsesia Clarei şi-i răscolea suferinţa. Ar fi vrut să le strige amândurora: „Încetaţi odată să-mi mai vorbiţi, să-mi mai zâmbiţi atât de binevoitor. Nu vă daţi seama că totul nu e decât înşelătorie!”

Când se întoarse Philippe, se aşezară la masă, şi conversaţia se învârti în jurul sărbătorii de a doua zi. Vor defila care alegorice, se vor organiza jocuri, iar marele bal va avea loc în piaţa satului.

Îndată după desert, Clara se ridică s-o ajute pe Marie-Louise la strânsul farfuriilor. Dar Philippe o opri.

— O clipă, draga mea… Doar o mică formalitate…

Scoase din buzunar o casetă minusculă, din piele albă, i-o puse în faţă şi adăugă:

— Sper să-ţi placă.

— Hai, Philippe, interveni doamna Sarty, trebuie să i-l pui chiar tu în deget! Aşa-i datina.

Philippe zâmbi.

— Ei, dac-aşa-i datina…

De-abia în acest moment Clara înţelese totul.

Privi în jur şi văzu odaia plină de flori. Erau pretutindeni, în vaze, în oale de pământ. Numai trandafiri aibi şi roz pal. Remarcă surâsul complice al domnului şi al doamnei Sarty. Îl văzu pe Philippe deschizând cutioara alba şi scoţând un inel de platină împodobit cu un singur diamant mare, frumos şi sobru încrustat. Simţi când îi ridică mâna inertă şi când i-l strecură pe inelar.

— E cam larg, mă aşteptam, constată el. Va trebui dat la strâmtat, dacă vrei să nu-l pierzi.

Nu spuse niciun cuvânt. Privea, împietrită, bijuteria care-i scânteia pe mâna îngheţată, cum de altfel îngheţat îi era întreg trupul.

Nici nu îndrăznea măcar să ridice privirile, atât îi era de frică să nu le transmită panica ei şi celorlalţi trei, care o priveau lung.

Trebuia totuşi să spună ceva, să se manifeste cumva. Atunci, cu ochii încă plecaţi, găsi puterea să-şi mişte mâna stângă şi să-şi privească diamantul în lumina apusului de soare.

— E minunat, Philippe, spuse încet, ca la spovedanie, dar n-ar fi trebuit, chiar n-ar fi trebuit.

Louis Sarty şi soţia lui schimbară o privire, uimiţi că încă nu-l îmbrăţişase pe Philippe, dar puneau asta în seama emoţiei prea mari. Sensibilitatea extremă a acestei fete îi înduioşa.

— Ah! exclamă Marie-Louis, au telefonat de la casa de mode Grandal că taiorul tău e gata. Uitasem să-ţi spun, Clara!

Toaleta albă pe care şi-o comandase fa Nissa pentru căsătorie… inelul atât de preţios, de frumos şi de greu pe deget… oamenii aceia care vor veni dintr-o clipă într-alta şi care vor fi martori la ceremonie… Clara se simţi încercuită din toate părţile. O ciudată senzaţie de alunecare în gol, de înec şi de imposibilitate de a striga după ajutor, pentru că, din vina ei, cei ce-o înconjurau erau surzi şi orbi!

— Ar trebui să ieşiţi puţin în grădină, propuse Louis, în timp ce Marie va face ordine, înainte să vină prietenii noştri.

— Vino… zise Philippe, prinzând-o uşor de după umeri.

„Trebuie să-i vorbesc, îşi spuse ea. Trebuie să-mi iau inima-n dinţi chiar astă-seară, chiar acum. După aceea va fi prea târziu”.

Dar tăcea în continuare, înfiorată, mergând agale pe alee, cu inima grea, gata să-i plesnească. Noaptea se lăsa foarte repede acum, şi primele stele tremurătoare păreau să facă parte dintr-un balet de lumină. Se ivi şi luna, care îmbrăcă muntele cu nuanţe de argint vechi.

Depărtându-se de casă, Clara şi Philippe fură înghiţiţi de întuneric. Măslinii păreau negri. Mana lui deveni grea pe umerii ei. La fiecare pas îi simţea coapsa atingându-i-o uşor pe a ei.

Şi dintr-odată o imobiliza, o cuprinse în braţe şi, strângându-i, tot trupul lângă trupul său, o sărută pe gură.

Scuturată de un fior, cu ochii închişi, se înăbuşi sub acest sărut stăruitor, care-i întredeschidea buzele. Sărutul pe care, de atâta vreme,

Philippe visa să i-l dea şi să-l primească, la rândul lui.

Departe, petardele pocneau ca nişte focuri de armă. Clara nu auzea nimic. Nu vedea nici ploaia de artificii lansate de copiii din sat. Nu mai trăia decât în această îmbrăţişare.

Uşor, fără să-şi – desprindă gura lui de gura ei, Philippe o apropie de un copac de care ea se sprijini. Înlănţuită, se simţi alunecând încet, împinsă de mâinile lui puternice, care o sileau să se întindă pe pământul tare. Iarba uscată foşni sub ea, zgâriindu-i picioarele. Simţi în şale colţul unei pietre care o înţepă când Philippe se lăsă peste ea, devenind din ce în ce mai greu, mai dominant, mai posesiv.

Capul Clarei se goli. Nu mai era decât un trup încins de dorinţi, într-o noapte caldă. Nu mai era decât un trup, pe care alt trup îl făcea să vibreze. Când, în cele din urmă, o avu, cu un strigăt înăbuşit pe buzele ei, Clara încercă, cu ochii întredeschişi, să-i desluşească trăsăturile voalate de întuneric. Nu-i văzu decât ochii foarte aproape de ai ei, care reflectau ca o oglindă propria ei plăcere. Nu mai simţea nimic altceva. Nici iarba ţepoasă, nici piatra din sale. Nimic altceva, decât această îmbrăţişare, care o arunca dincolo de timp, dincolo de ea însăşi. Un trup de bărbat, pe potriva trupului ei de femeie, dar un trup fără chip. Inimile lor băteau la unison, ca nişte ceasornice, dar fără să măsoare timpul.

După aceea o ţinu mult timp îmbrăţişată, cu obrazul lipit de al lui. Nu spunea nimic. Şi tăcea şi că, cu mâna petrecută pe sub cămaşa lui descheiată.

El se desprinse primul din îmbrăţişare. Clara nu se mişcă, nu deschise ochii. Ar fi vrut să se scufunde cu totul în acest pământ pe care o răstignise o patimă de care acum îi era ruşine. Un fel de bucurie din care, odată cu desprinderea din îmbrăţişare, nu mai rămăsese nimic.

— Clara…

Îşi deschise pleoapele grele, se sprijini într-un cot şi văzu silueta înaltă a lui Philippe aplecată asupra ei. El îi întinse mâna. Ea se săltă de jos fără ajutorul lui, îşi netezi fusta boţită şi îşi trecu degetele prin păr.

O strânse din nou, cu duritate. Acum, în plină lună, obrazul îi era palid, crispat.

— Logodna noastră a fost scurtă, nu? spuse, ţintuind-o cu privirea. Căci din clipa asta eşti femeia mea.

„Trebuie să-i vorbesc… trebuie să am curajul chiar în seara asta… Dar nu găsi acel curaj! N-o să-l găsească niciodată! Era prea târziu.

— Nu te întreb ce-ai făcut azi la Juan-les-Pins, spuse el, luând-o de braţ şi pornind spre casă, nu te întreb cu cine te-ai întâlnit. În orice caz, îţi dai seama, a fost pentru ultima oară.

Clara îşi trecu de câteva ori mâinile peste figură. Ai fi zis că încearcă s-o modeleze din nou, să-i dea expresia ei obişnuită.

Căci figura aceasta, nouă, pe care i-o reflecta oglinda din încăpere, o înspăimânta şi o umplea de ruşine. Ochii ei, nefiresc de strălucitori, erau înfundaţi în orbite. Barba aspră a lui Philippe îi lăsase urme pe unul din obraji. Buza inferioară, umflată şi uşor crăpată, sângera. Îşi vedea şi corsajul rochiei, şifonat şi prost încheiat, cu un nasture pe jumătate rupt, spânzurând de un fir de aţă. Era adevărat?… Era oare ea însăşi?

Clara închise violent ochii, să nu mai vadă ceea ce nu se putea ascunde. Dar asta n-o linişti. Ceea ce nu mai vedea acum în oglindă simţea cu trupul ei îndurerat, cu capul înfierbântat, cu inima care-i bătea să se spargă, ca la trezirea dintr-un coşmar. Numai că nu visase, totul se petrecuse aievea.

Se întoarse şi descoperi vastitatea impresionantă a camerei, abia luminată de două aplice murale, şi tăcerea ei adâncă. Un fluture cenuşiu începu să zboare bezmetic, căutând o ieşire şi nevăzând fereastra larg deschisă. Fereastra era deschisă în noapte.

Ca şi această insectă oarbă, la fel de înnebunită, Clara căuta zadarnic o ieşire. Şi, ca şi ea, rămânea prizoniera acestei case, în care nimeni, în afară de ea însăşi, nu o zăvora.

Dacă ar putea măcar, întocmai fluturelui care, până la urmă, se lipise de perete, să se arunce pe pat, să doarmă, să nu se mai gândească! Dar trebuia să aibă puterea să-şi schimbe rochia, să-şi

acopere cu pudră obrajii înroşiţi, să-şi fardeze buzele strivite şi să se prezinte cuviincios în faţa musafirilor familiei Sarty.

Când Philippe o revăzu, era gata îmbrăcată cu o rochie plisată, verde pal, îngrijit pieptănată.

El îşi schimbase ţinuta de voiaj cu un costum de alpaca bleumarin. Cravata – de aceeaşi culoare, cămaşa – albă, impecabilă.

— Prietenii noştri vor fi încântaţi, spuse el, apropiindu-se. Eşti fermecătoare! Rochia îţi stă minunat, dar dragostea şi mai şi…

Dragostea! Clara era cât pe ce să-i strige în faţă că nu-l iubeşte. Că ceea ce se întâmplase între ei cu câteva minute în urma era fără importanţă. Că niciodată nu fusese aşa de nefericită. Îl urmă totuşi fără să rostească o vorbă, fără să-l privească în ochi.

Doctorul Evans şi soţia veniseră de vreun sfert de oră. Philippe se scuză că nu ieşise în întâmpinarea lor şi o prezentă pe Clara.

Doamna Evans era o bătrână adorabilă, al cărui obraz, fin, încununat de păr alb, respira bunătate. Obez, pe jumătate chel, roşcovan, bărbatul ei nu era mai puţin simpatic. La şaptezeci şi unu de ani, încă mai dădea consultaţii, în satul vecin, mai mult din dragoste de meserie, decât din nevoie de bani.

Impresionaţi de frumuseţea şi distincţia Clarei, făcură amândoi complimentele de rigoare, dar din toată inima. Apoi fiecare se aşeză, să petreacă o seară tihnită.

Clara se aşeză într-un colţ al salonului, în penumbră, şi-şi feri ochii. Ochii pe care privirea grea a lui Philippe îi căuta neîncetat, fără să poată citi nimic în ei.

Nu se vorbi decât despre ceremonia care urma să aibă loc peste cinci zile. Se făcuseră toate pregătirile. Primarul socotea ca pe o onoare personală faptul că un parizian se hotărâse să se cunune în localitatea administrată de el. Mai discret, preotul se bucura şi el. Aranjase să aducă un cor din vecinătate, să cânte la biserică în ziua cununiei.

Se hotărî, de asemenea, ca după formalităţile de căsătorie să fie dată o masă, şi după aceea părinţii lui Philippe să petreacă vreo câteva zile la familia Evans, lăsând casa la dispoziţia noilor căsătoriţi.

Vorbe. Vorbe banale, înşirate unele după altele, dar a căror

semnificaţie o îngrozea pe dara. Cinci zile, doar cinci zile!

Îşi privea mâna stângă, pusă pe genunchi. Diamantul sclipea pe deget, şi dintr-odată îi păru că ia foc şi îi explodează în obraz.

Dar explozia era în ea însăşi. Disperare şi neputinţă. Plasa ţesută clipă de clipă în jurul ei se strânsese acum şi o ţinea captivă. Nu mai era nimic de făcut ca să se poată elibera.

Să moară. Să nu-şi mai reproşeze ca în chiar clipa când omul iubit devenise liber, ea se dăduse altuia. Să nu-i mai danseze în faţa ochilor obrazul fără contur şi plin de grimase al Isabellei. Să nu se mai simtă pândită de dorinţa care continua să ardă în privirea lui Philippe. Să nu-i mai audă pe aceşti oameni vorbind nestingheriţi de un mâine la care era nu voia să mai ajungă. Să moară…

— Eşti drăguţă să serveşti fursecurile, în timp ce eu mă ocup de băutură, drăguţa mea, îi spuse încet Marie-Louise.

Cu un surâs eroic pe buze, Clara se ridică.

Capitolul XXX

— Doamnă… Doamnă?… Doamnă!…

Nu numai că Isabelle nu era obişnuită să i se spună doamnă, dar era şi cu gândurile aiurea.

La a treia chemare, totuşi, se opri la mijlocul scării, se întoarse şi-o întrebă din ochii pe proprietara hotelului, care croşeta în spatele ghişeului:

— Cheia dumneavoastră… îi spuse, arătând spre panoul cu chei.

— A, da, mulţumesc.

Încet, Isabelle coborî şi luă cheia cu numărul 8, pe care i-o întinse patroana hotelului.

Apoi urcă la primul etaj, unde era camera ei.

Hotelul era modest, dar corect şi, în afară de paharul crăpat care se spărsese la prima atingere şi în cioburile căruia Isabelle se tăiase, nu era nimic de reproşat. Fără lux, dar mergând cu confortul până acolo încât bideul şi chiuveta, proaspăt dezinfectate, ascunse după un paravan înflorat, aveau şi apă caldă.

Patul cu zăbrele, vopsit în albastru, avea o perdea uşoară împotriva ţânţarilor, astfel că, dacă o lăsai, te acoperea cu totul, ca o

horbotă albă pe un leagăn de copil.

— Pentru muşte, precizase băiatul care urcase bagajele, ţânţari n-avem.

Da' de unde! Aveau şi de unele, şi de altele.

Mai era şi oglinda din interiorul garderobului, prost turnată, în care, privindu-se, Isabelle îşi descoperise, cu spaimă, un început de celulită a coapselor. Nu şi-a găsit liniştea până nu s-a urcat pe un scaun ca să se uite în oglinda de la chiuvetă.

— Îţi dai seama, îi spusese Jacques, care moştenise de la taică-său un oarecare bun-simţ în mânuirea bunurilor, două sute de mii de franci, nu înseamnă comorile din Perú… De altfel, nu ne-au mai rămas decât o sută cinci zeci şi şapte de mii, şi dacă i-am risipi pe un hotel de cinci stele, după trei zile ar trebui să dormim pe plajă.

Un hotel de cinci stele… Isabelle nu era pretenţioasă! Privirile nu-i ajungeau să îmbrăţişeze întreg paradisul în care intrase dintr-odată. În autocarul miraculos care-i adusese, pe Jacques şi pe ea, de la aeroportul din Nissa la Juan-les-Pins deschise ochii mari ca să vadă marea, deşi era noapte, scoţând tot felul de exclamaţii ori de câte ori descoperea, pe marginea şoselei, plante nemaivăzute încă de ea.

— Vai, Jacques… ce frumos el cum îi zice arbustului ăstuia plin de flori?

— Păi, îi zice oleandru roz!

— Ce ciudat!… Eu văd că-i alb!

Căldura uşor umedă, palmierii şi cactuşii imenşi o îmbătau cu parfumul lor exotic. Cât despre cameră, o găsi formidabilă, în primul rând, din cauza plasei pentru ţânţari. Când să se culce, îl rugă pe Jacques s-o desfacă în jurul patului. Şi când Jacques o strânse în braţele lui puternice, cu tehnica lui de expert, cu care ea spera să se obişnuiască, vederea pânzei subţiri îi evocă o secvenţă din *Orgolioşii*, un film în care Michèle Morgan transpira abundent, cu tot ventilatorul-aşezat aproape.

— Sunt în Mexic… suspină ea cu pupilele dilatate de extaz.

Jacques, care o urma îndeaproape, se simţise ca un gaucho în preerie şi-şi intensifică galopul.

Dimineaţa, când Isabelle se trezi înfăşurată toată în plasa contra ţânţarilor, el îi spuse:

— Ce noapte Belle, nu-i aşa? Mi-ai spus nişte chestii…

Se rădea, şi o rază de soare îi incendia barba roşie şi scotea în relief o pată de grăsime de pe tapet.

— Ce chestii? îl întrebă, candidă, Isabelle.

— N-are importanţă. Ce-i sigur e că noi ăştia, intelectualii, când facem amor, rămânem nişte cerebrali incorigibili.

Cam pe la zece, după un mic dejun care semăna vag a cafea cu lapte, s-au duş să înoate la celălalt capăt al digului, aproape de calea ferată. Îşi fixară cortul, mai bine zis sacul de plajă, între două blocuri de ciment dreptunghiulare, care ofereau o penibilă analogie ca un cavou de familie. Era un şir întreg de astfel de blocuri, şi între ele, din loc în loc, câte un spaţiu de nisip, unde se înghesuiau, ca sardelele, bieţii turişti de iulie!

Văzută de pe ţărm, Mediterana nu era chiar aşa de albastră cum ar fi vrut să te convingă când o vedeai din larg. Era mai mult cenuşie şi rostogolea neîncetat aceleaşi coji de portocale, resturi de ciorchini de struguri, ambalaje de ciocolată şi de gumă de mestecat. În definitiv, omul trebuia să se şi hrănească, nu?

Dar ce plăcere, totuşi, să intri în apă fără să te zgribuleşti şi să te laşi în voia valurilor! Isabelle nu fusese decât o singură dată la mare, în nord, din motive de sănătate.

— Nimic mai bun pentru întărirea oaselor, declarase doctorul, descoperind o uşoară scolioză, cum aveau toţi şcolarii care stăteau într-o poziţie defectuoasă când scriau.

În fiecare zi bunica o silea să intre în mare până la umeri şi să se bălăcească, clănţănind din dinţi, în acest lichid rece ca gheaţa. Şi tot în fiecare zi, întorcându-se în cocioaba închiriată, bunica îi pregătea o baie de muştar, fierbinte, pentru picioare. Ca să se producă reacţia.

În afară de Marea Manecii, Isabelle nu mai cunoscuse decât apa stătută şi tratată cu clor a piscinelor, în care învăţase să înoate, după ce se mutase la Paris. Acum Juan-les-Pins, pentru ea, însemna Polinezia! Ieşind din apă, se miră că indigenii n-o întâmpină cu ghirlande de

orhidee în jurul gâtului…

Către prânz făcură insolaţie şi plecară cu uriaşe arsuri pe umeri şi la încheieturile genunchilor. Jacques mai ales, alb ca brânza, reacţiona violent la soare.

Dejunul în restaurantul hotelului. Siesta între pereţii încinşi, cu storurile trase. Amor şi iar amor, încât Isabelle intră la idei, întrebându-se dacă toţi bărbaţii or fi la fel.

Din fericire, Jacques plecă pe la trei să-şi vadă un prieten care-şi petrecea vacanta pe-aproape, într-o tabără de cactuşi. Asta i-a dat răgazul să tragă un pui de somn înainte de a se travesti pentru întâlnirea cu Clara.

Intrând în camera pe care o părăsise cu două ceasuri mai devreme, atât de încântată de ea însăşi, cu inima zburând.

Isabelle aruncă pe pat accesoriile cheie ale ţinutei ei balneare: pălăria neagră şi ochelarii uriaşi. Apoi se trânti şi ea, dărâmată.

Nu-i mai rămăsese nimic din mânia cu care o înfruntase pe Clara în clipa în care se simţise atât de jignită, când înţelesese ce rol stupid jucase între aceste două fiinţe care pretindeau că s-au sacrificat pentru ea. Acum, că vocea veninoasă a Clarei nu-i mai împungea timpanele, nu simţea nimic altceva decât o adâncă mâhnire. Cum să nu se mai vadă niciodată?

Şi Nicolas? Cât despre el!… Să-şi facă atâta sânge rău din pricina lui, să aibă până şi remuşcări, să-i fie frică să nu cumva să-şi facă seama din pricina ei, aflând că l-a părăsit! Să-ţi dai cu pumnii în cap, nu alta.

Când Jacques reveni, spre seară, o găsi la maşina de scris portativă, pe care o confiscase de la Raymond Caudry, nu tocmai legal, căci o cumpăraseră împreună, de ocazie.

— Lucrezi, Belle? o întrebă el. Isabelle acoperi, cu cotul hârtia scrisă.

— Nu. E ceva personal.

Dar laba groasă, de uriaş, a lui Jacques se abătu peste foaia de hârtie şi o scoase din maşina de scris.

— Îmi permiţi, totuşi…

— Las-o, se interpuse Isabelle şi se învârtea împrejurul lui, căci

el muta hârtia dintr-o mână într-alta, ba în faţă, ba în spate, ba deasupra capului şi n-ajungea să i-o smulgă. Mai întâi că e o simplă ciornă…

— Un motiv în plus să-mi dau cu părerea. Cui îi scrii?

Isabelle oftă din greu.

— Lui Nicolas, na!

Bineînţeles, el era la curent cu întreaga poveste şi contribuise din plin să-i risipească scrupulele, spunând că rostul logodnelor era să fie desfăcute. Mai cu seamă când nu sunt oficiale.

— De ce îi scrii? o întrebă, încruntând din sprâncene. Credeam că de-aia te vezi cu prietena ta astăzi, s-o rogi să-i spună ea, cu binişorul.

— M-am răzgândit, răspunse Isabelle, care nu ţinea să-i dea amănunte.

— Ca să vezi! Ia să ne uităm.

Ea încercă încă o dată să-i smulgă hârtia, dar el îi dădu peste mână şi începu să citească.

„*Nicolas*.

*Dacă ai văzut opera Carmen, ştii că iubirea e un copil pribeag, care nu a cunoscut niciodată opreliști. Aşa e viaţa. Aş fi vrut să ţi-o spun mai de mult, dar de fiecare dată mila îmi sfâşia sufletul ăi n-am fost în stare. Din păcate, pasiunea ce mă devora a fost mai puternică. Sărmanul meu Nicolas, păcat de tine! Căci eu sunt fericită cu omul care m-a făcut femeie într-*un *Extaz pe care, din delicatețe, nu ţi-l pot descrie. E vorba de un celebru autor dramatic. Frumos, bogat, inteligent, aproape tot atât de înalt ca tine, dar nu aşa de suplu. Cum să-i fi rezistat! Trebuia s-o rup cu tine dintr-odată. De aceea am părăsit împreună Parisul, cu avionul, ca să ne ascundem iubirea la Juan-les-Pins* (*Alpii Maritimi*). *Pentru moment este amantul meu în toate nopţile, chiar şi-n timpul zilei, dar mă va lua în căsătorie neîntârziat, poate chiar şi mai curând, iartă-mă, sărmanul meu Nicolas, şi mai ales nu crede că ţi-am scris toate astea ca să mă laud. E adevărul adevărat. Hotelul meu dă într-o piaţă spaţioasă, plină de bananieri, care se numeşte…*"

Cu câteva întreruperi ale vocii, la pasajele cele mai stupefiante,

Jacques reuşi să citească până la capăt această scrisoare nimicitoare.

— Ai? Ce! Eşti de-a dreptul ţicnită!

— De ce? Trebuia să-l previn, totuşi. E vorba de o politeţe elementară. Nu uita, Coco, că trebuia să ne căsătorim luna viitoare!

El răcni, cu ochii ieşiţi din orbite:

— Să nu-mi spui mie Coco! E idiot! Una la mână! Cât despre bruionul tău de scrisoare, uite ce fac cu el…

Mototoli hârtia şi, furios, o făcu ghem în pumni.

— N-are importanţă, îi zise în ciudă Isabelle. Am scris-o de vreo şase ori, aşa ca o ştiu pe dinafară. Mai întâi şi la urma urmei, nu ştiu de ce te-nfurii aşa. Tot ceea ce spun despre tine e drăguţ, nu? Chiar exagerat, aşa că…

— Puţin îmi pasă de ceea ce spui tu despre mine! Despre tine, despre noi! Doar se ştie că toate femeile văd amorul numai prin geamul catedralei, cu muzică de fond gen marşul nupţial…

— Ia ascultă, sări ea înţepată. Tu eşti acela care ai spus că ne vom căsători! Eu nu ţi-am cerut nimic!

— Bineînţeles că o să vină şi căsătoria, cu condiţia să nu faci vreo prostie.

— Ce prostie?

— Jacques se îmblânzi.

— Uite, Belle… dacă tu-i dai adresa noastră tipului, dacă-i spui unde suntem, se va repezi pe capul nostru, ăsta-i primul lucru pe care o să-l facă!

Ea îl privi pe sub gene, ipocrită.

— Crezi?

— Cum mă vezi şi cum te văd. Îţi dai seama ce coridă se va încinge? îmi placi ai dracului de mult, Isabelle, dar n-am niciun chef să mă iau de guler cu un pârlit de arhivist gelos.

— Pân-aici! protestă cu indignare Isabelle. Nu e numai arhivist. E şi paleograf!

— Jacques Varais înălţă din umeri a dispreţ.

— Ce-i aia paleograf?

— Ce ştiu eu? Dar tocmai d-aia! Şi-apoi, nu uita că a scris şi un

cântec, text şi muzică, şi că are chiar succes.

— Asta era, care va să zică? O să spui imediat că eu nu scriu decât porcării şi că nimeni nu mă citeşte. Că sunt un ratat, în timp ce tu…

Trase un şut puternic ghemotocului de hârtie pe care-l aruncase.

— Dacă e-atât de senzaţional Nicolas ăsta al tău, de ce nu te măriţi cu el, de ce-ai fugit cu mine?

Isabellei nu-i plăcea scandalul.

Întotdeauna îi era puţin frică. Iar în clipa de faţă ştia că n-are întru totul dreptate.

Ca să-l potolească pe Jacques, se făcu mică şi dulce şi se apropie de el.

— O ştii prea bine… Şi-apoi e cam forţat.

— Forţat… Cum adică forţat?

Ea netezi cu un deget marginea cămăşii în care Jacques transpirase de enervare.

— Ar fi forţat să mă mărit c-un altul, în timp ce poate port rodul iubirii noastre, în pântecul meu.

El făcu doi paşi înapoi şi-o privi neliniştit.

— Ce spui, Belle? Ai… ai cumva probleme?

— Nu, nu încă, răspunse ea calmă. Dar ştiu ce se poate întâmpla cu două persoane de sex opus, dacă fac ce facem noi doi, întruna.

Răsuflă uşurat.

— Da, bine, sper să mai aştepte. În materie de copii, tu ştii că am deja unul, pe drum, şi-asta ne-ajunge pentru moment. Îl cheamă „Comma mental” şi-ţi promit că va vedea lumina zilei, orice-ai gândi tu!

Isabelle regretă că-l jignise adineauri, mai ales că era convinsă acum de geniul său. Şi, pe urmă, ideea de-a avea un copil al lor, în carne şi oase, după Comma, o făcea să devină moale şi tandră. Se ridică în vârful picioarelor şi-i încolăci gâtul cu braţele.

— Am înţeles, gata…

— Bine, dar dacă vrei ca lucrurile să meargă cum trebuie, nu mă mai deranja, în plină inspiraţie, cu relicvele unei vechi poveşti

sentimentale şi jură-mi că nu vei trimite această scrisoare, cu niciun preţ.

Ea se simţea moale şi tandră, dar îi era şi foame. Iar dacă prelungeau discuţia, cine ştie când mai coborau la masă! Şi tocmai aveau supa de peşte, cu crutoane.

— Dacă i-aş scrie că mă duc la mănăstire? sugeră ea.

— Nu-i scrii nimic! strigă Jacques exasperat. Fă-mi plăcerea şi lasă-l baltă. Când o să vadă că nu te mai întorci, o să înţeleagă. Şi mai cred că prietena ta e la curent cu toată povestea. O să-i facă ea un comentariu, când s-o întoarce la Paris. Jură-mi că n-ai să trimiţi scrisoarea asta, nici azi, nici mâine, niciodată.

— Dacă ţi-aş da cuvântul de onoare, propuse ea, n-ar fi mai bine? Oricum, eu nu prea cred în bunul Dumnezeu, aşa că…

— Crezi de-ajuns, dacă te îndoieşti. Jură. Aştept…

— Îţi jur, na! Mergem să mâncăm?

Capitolul XXXI

Dimineaţa de 14 iulie se ivi într-o pâclă de zăpuşeală, încât nu se mai zărea nici muntele şi nici măcar soarele.

Aerul era apăsător. Nu se clintea nicio frunză, niciun fir de iarbă, şi chiar din zori ziua se anunţă caniculară.

Cu toate acestea, la insistenţele părinţilor care erau de părere că tineretul trebuie să se distreze, Philippe şi Clara coborâră la serbare.

Plecară pe jos, cam pe la cinci după-amiază.

Când ajunseră în sat, defilarea carelor alegorice se terminase. Rămăsese un grup de puşti care continuau să se bată cu flori, culegând din praful drumului buchete amărâte, pe care şi le aruncau unul în capul altuia, ca nişte derbedei fără ruşine.

Mai departe, o mulţime compactă îşi făcea loc cu coatele, ca să vadă mai de-aproape cursa în saci autentică, pe care primarul o organiza în fiecare an şi care stârnea un haz nebun. Mai ales. Când concurenţii cădeau laţi.

Era atâta lume, încât Philippe şi Clara nu se putură apropia, înghesuiţi din toate părţile, se opriră, totuşi, în faţa unei tarabe. Era o tombolă dintre cele mai rudimentare. O tânără neagră şi slabă, ca o

prună uscată, într-un coşuleţ de pâine, bilete bine împăturite.

— Cine vrea să câştige o frumoasă dansatoare? striga ea. Doar zece franci biletul… Şi toate numerele care se termină cu cifra cinci sunt câştigătoare? încercaţi-vă norocul…

În faţa lor stătea o femeie cu doi copii agăţaţi de fustă, o fetiţă de vreo zece ani şi un băieţel, aproape un ţânc.

— Mai ia un bilet, mamă, hai! o rugă fetiţa.

Mama mai luă un bilet şi încă unul. După ce cumpără bilete de vreo trei sute douăzeci de franci, dibui, în sfârşit, numărul 875, şi fetiţa tropăi de bucurie când primi păpuşa de celuloid împopoţonată cu fustiţă de tul roz, cu paiete.

Pe dată, prichindelul, care nu scosese niciun sunet până atunci, strigă cât îl ţinea gura:

— Vreau şi eu o dansatoare ca asta!

— Haidem, încercă mama să-l tragă de mână, asta nu e jucărie pentru un băiat mare ca tine! Hai să plecăm.

Ţâncul începu atunci să dea din picioare şi să urle:

— Vreau o dansatoare! Vreau şi eu una!

Resemnată, dar neavând chef să mai piardă o jumătate de oră, femeia o întrebă pe tânăra vânzătoare dacă nu era posibil să cumpere, pur şi simplu, o altă păpuşă.

— Cum să nu, doamnă, răspunse amabilă vânzătoarea, întinzându-i una identică. Vă costă două sute cincizeci de franci.

— Dansatoarea Nicolei e mai frumoasă, spuse puştiul, dezamăgit.

— Vezi că te plesnesc! zise mamă-sa şi-l trase cu putere după ea.

— Ne-au ameţit, nu crezi? îi spuse Philippe, Clarei, zâmbind. Dac-am încerca să mergem să dansăm?

— Pe căldura asta?

— Cel puţin să bem ceva.

Sub cupola de circ portocalie, unde avea loc balul, susţinut de o orchestră semănând a fanfară, era şi mai multă lume decât afară. Perechile, înghesuite unele într-altele, mai mult se călcau pe picioare decât dansau un tangou bizar ritmat. În jurul pistei de dans, din lemn,

la mesele lungi, de-un albastru spălăcit, abia de încăpeau cei ce pentru moment n-aveau loc să tropăie. Se serveau tot felul de băuturi, în pahare de muştar. Mirosea a poşircă şi, din plin, a sudoare.

Trăgând-o pe Clara după el, Philippe îşi făcu loc la o masă, unde se aşezară, unui lângă altul, pe banca tare.

— Este ocupată, se oţărî la ei o femeie.

— Ei bine, o să ne strângem puţin, îi răspunse Philippe, fără să se mişte. Aşa-i la petrecere!

Erau acolo de câteva minute, aşteptând să se termine nemaipomenitul tangou, când o văzură pe Marianne Duchesne venind spre ei, toată numai zâmbet.

— Philippe! Clara! Ce noroc că sunteţi şi voi aici! Bărbatul meu e plecat de ieri la Toulon şi mă plictiseam de moarte. Am venit să arunc doar o privire… La noi distracţiile sunt atât de rare! Pot să mă aşez lângă voi?

Fără să mai aştepte încuviinţarea, se aşează, sub privirea furioasă a femeii, care însă nu mai îndrăzni să protesteze.

Cu o lovitură de tobă neaşteptată, tangoul amuţi. Dar, după ce-şi şterseră frunţile, muzicanţii începură imediat un slow, dintre cele mai siropoase.

— Dansăm? o întrebă Philippe pe Clara.

Ea făcu semn că nu. O durea capul.

— Atunci, dacă îmi permiţi, se grăbi Marianne, o să ţi-l răpesc eu pentru acest slow. Accepţi, Philippe?

El nu avea niciun chef să danseze cu Marianne, dar îi fii imposibil să scape. Când se ridicară, Clara evită să-i privească. Dar puţin după asta, fără voia ei, îi căută din ochi. Şi îi văzu dansând unul lângă altul. Mâna lui Philippe sta ţeapănă pe omoplatul gol al Mariannei. Oare el era acela care-o strângea atât de tare, sau mai degrabă ea îşi lipise trupul de al lui? Clara nu-şi putu da seama, dar o izbi expresia fixă a acelei femei, privirea lacomă pe care i-o arunca lui Philippe de câte ori se uita la el, exprimând o dorinţă puternică, fătişă.

Clara întoarse capul stingherită. Se simţea prost. Nu gelozia îi accentua bătăile inimii, ci emoţia unei descoperiri. Pentru prima oară,

poate, îşi da seama cât de seducător era Philippe. Niciodată nu-şi oprise prea mult. Privirea asupra acestui chip frumos şi grav, asupra acestui trup armonios şi puternic, care putea s-o facă pe o femeie să-l dorească.

Oare câte femei o fi cunoscut şi iubit înaintea ei? Câte l-au dorit astfel? O întrebare pe care nu şi-o pusese până acum şi pe care ar fi vrut să şi-o scoată din cap. La urma urmelor, ce importantă avea? Doar nu-l iubea! Iubitul ei era Nicolas. Numai el!

O voce din spatele ei o făcu să tresară:

— Bună ziua… Clara!

Se întoarse.

Cu meşa blondă pe frunte, ochii şăgalnici şi zâmbetul pe buze, tânărul o privea cu aerai unui copil obraznic, după o poznă reuşită.

— Vedeţi, spuse, aşezându-se lângă Clara, nu v-am uitat numele.

— Nici eu pe-al dumneavoastră, domnule Claude Marchand, îi răspunse ea pe un ton mai degrabă sever, dându-se mai la o parte.

El îşi puse coatele pe masă şi o privi bravând.

— Eram sigur că o să ne mai întâlnim. Dar nu atât de repede, nu chiar azi! Ce inspirată aţi fost să veniţi la Tourmes! Nu-i aşa că hazardul aranjează cel mai bine lucrurile?

— N-am venit la Tourmes, preciză Clara. Aici locuiesc pentru moment. Mâna hazardului nu-i chiar atât de lungă pe cât vă place să credeţi.

Siguranţa de sine a acestui tânăr fluşturatic o irita. Nu simţea nicio plăcere să-l revadă, aşa cum nu mai regăsea nimic din emoţia şi melancolia pe care le încercase în ajun, când o părăsise pe neaşteptate. Avu totuşi o mică strângere de inimă: n-ar fi vrut ca Philippe să fie martor la această scenă.

Îl căută pe ringul de dans şi-i găsi pe amândoi printre ceilalţi dansatori. Slowul se terminase, făcând loc unui cha-cha îndrăcit, şi amândoi se descurcau de minune. În vacarmul pestriţ al cuplurilor, sub lampioanele şi serpentinele colorate, se agitau râzând, fără să se sinchisească de prezenta ei. Îi privi timp de câteva clipe. Uitaseră cu totul de ea.

— Sunt cu un grup de prieteni, continuă Claude, trei fete şi cel mai bun prieten al meu. I-am lăsat la căluşei, când te-am zărit.

— În acest caz, răspunse repede Clara, cu ochii la pândă, aţi face bine să vă întoarceţi la ei. Vă cer acest lucru, întrucât nici eu nu sunt singură.

— Daa? zise el descumpănit. Şi, privind-o gânditor, adăugă: Acelaşi?

— Da! Acelaşi.

— Atunci… e ceva serios?

— Cum nu se poate mai serios. Acum aţi înţeles?

N-avea deloc aerul să fi înţeles. Rămânea în continuare lipit de bancă, fixând-o cu gura întredeschisă. Exact aşa cum încremenise în urmă cu zece zile la Paris, în faţa listei de candidaţi reuşiţi la bacalaureat, de pe care numele lui lipsea. Parcă aşteptând un miracol.

— Aţi înţeles, da sau nu? repetă Clara, scoasă din fire.

Tocmai se ridica să plece, când Philippe şi Marianne se întoarseră la locurile lor.

— Noi te-am pus pe fugă? întrebă Philippe suav. Nu pleca, te rog, eşti un prieten de-al Clarei, bănuiesc.

El roşi ca un copil prins şterpelind o prăjitură.

— E un fel de-a spune…

— Prezintă-ne şi nouă pe-acest tânăr, continuă Philippe, pe acelaşi ton, adresându-i-se Clarei, doar vezi bine că se simte stingher.

— Claude Marchand, spuse Clara cu o voce vinovată. Şi cu un gest abia schiţat: Doctorul Sarty, doamna Duchesne.

Claude întinse repede mâna pe care Philippe i-o atinse în treacăt. Apoi, înclinându-se în faţa Mariannei Duchesne, al cărei farmec agresiv nu-i scăpase:

— Doamnă… declamă el cu voce gravă, ca la Comedia Franceză.

Tânăra femeie îi întinse mâna să i-o sărute, cântărindu-l printre gene.

— Marchand… Sunteţi rudă cu uleiurile?

— E unchiul meu, răspunse el, cu o vanitate copilărească, fratele tatii. Tata se ocupă cu porţelanurile.

— Raoul Marchand ţi-e unchii Dar soţul meu şi cu mine îl cunoaştem perfect! E la Grasse acum?

— Nu, acum e în Grecia, şi pufni în râs, asocierea celor două locuri, Grasse şi Grecia, părându-i-se plină de haz, ambele potrivindu-i-se unui fabricant de uleiuri.

Nimeni nu înţelese cauza acestei ilarităţi subite, şi râsul tânărului se topi într-o tăcere jenată, pe care, din fericire, Marianne o umplu foarte repede.

— Eu, spuse ea, aşezându-se picior peste picior şi ridicându-şi uşor fusta, cu un gest studiat, eu rămân credincioasă locului, cu toate că Tourmes nu-i întotdeauna prea amuzant. Dar ce vreţi? Trebuie să te odihneşti! Trei luni de linişte pe an nu e mult, cu viaţa trepidantă pe care o ducem.

Aruncând o privire încurajatoare spre tânărul Claude, adăugă:

— Trebuie să vii într-o zi la „*Pietrăria*".

El repetă, neînţelegând:

— La pietrărie?…

— E proprietatea mea şi îşi merită din plin numele. Înainte de-a o cumpăra, nu văzusem în viaţa mea atâta piatră la un loc. Philippe poate să confirme. De câte ori venea la mine, pe vremuri, puţin îi lipsea să nu se împiedice şi să cadă. Nu-i aşa Philippe?

— Esenţialul e că plecam întotdeauna întreg şi nevătămat, răspunse prompt acesta.

Un fulger rău şi scurt străluci în privirea Mariannei. Dar se întoarse repede spre Claude.

— Ca să-mi fac o grădină ca lumea, continuă ea, am angajat o întreagă armată de salahori italieni, ca să cureţe terenul. Ce-am mai muncit! A fost o epocă agreabilă, totuşi… Îmi plac teribil muncitorii italieni. Nu sunt prea înalţi, dar au nişte ochi… şi nişte muşchi.

Pe loc, Claude îşi bombă pieptul mulat într-un tricou alb cu dungi, care-i dădea aerul unui înotător de pe la 1900 sau al unui camionagiu contemporan.

— Atunci rămâne stabilit, domnule Marchand. Contez pe vizita dumitale! Să zicem… miercuri? Mai vin nişte prieteni.

Îl privi din nou pe Philippe, care sta lângă Clara, cu o mână pe umărul ei.

— Sper că veţi veni şi voi, amândoi!

Philippe surâse.

— Miercuri? M-aş mira. Miercuri suntem în 18, scumpo.

— Şi ce dacă?

Mâna lui Philippe se făcu grea pe umărul Clarei.

— E chiar ziua căsătoriei noastre.

— A, da, e-adevărat! exclamă Marianne, ca şi cum şi-ar fi adus aminte abia acum. E 18! Cum de-am uitat o zi atât de importantă! Sunt cu atât mai de neiertat, cu cât doamna Sarty mi-a vorbit alaltăieri pe larg despre eveniment. Da… ne-am întâlnit la librărie. Dac-am înţeles bine, ar fi dorit să fiu şi eu alături de voi, dar din nenorocire nu-mi plac nici căsătoriile, nici înmormântările. E ceva patologic.

— Dar nu e deloc acelaşi lucru, se simţi dator Claude să intervină.

— Crezi? E-adevărat, eşti prea tânăr. Nu vreau să-ţi spulber iluziile. Nu vrei să dansând? îmi place la nebunie valsul ăsta.

Peste strigătele şi râsetele publicului acum dezlănţuit, orchestra începu primele măsuri din *Snack-bar*. În doar câteva săptămâni cântecul lui Nicolas devenise şlagăr, era pe toate buzele, se cânta peste tot.

— Aaa… ştiţi… valsul nu e genul meu, zise Claude strâmbând din nas.

Philippe o privi pe Clara, aşteptă o reacţie pe chipul ei, aşteptă să spună ceva. Dar Clara rămase mută, ca şi cum n-ar fi fost acolo. Absentă, mereu absentă. Atunci, fără un cuvânt, o luă pe Marianne pentru a doua oară la dans.

Imediat se lipi de el, îmbrăţişându-l.

— Crezi că bănuieşte ceva în legătură cu noi doi?

— Nu bănuieşte, ştie, răspunse Philippe liniştit.

— Ştie c-am fost amanta ta?

— Am găsit că e mai prudent să-i spun, şi constat c-am avut dreptate. Eşti cea mai afurisită muiere din lume, Marianne Duchesne.

Ea zâmbi înciudată.

— Parcă nu-ţi displăcea altă dată. Mă întreb ce te-a făcut să te schimbi în halul ăsta! Ce găseşti la fata asta? E destul de frumoasă, admit, dar în afară de asta, este inertă, fără conversaţie, parc-ar fi un buştean.

— Să presupunem că mi-am pus în cap s-o fac să ardă, şi cu asta punem punct subiectului.

Dar Marianne nu era de acord să pună punct acestui subiect.

— E mult mai tânără ca tine, nu-i aşa?

— Cu treisprezece ani, ca să fii precis informată. Altceva?

— Altceva, nimic. Mă mir, şi atât. După cum se observă, nu-i displac deloc tinerii?

Philippe se stăpâni cu greu să nu se uite spre masa lor. Îşi păstră o voce neutră şi răspunse:

— Mi se pare că nici ţie, dacă-mi aduc bine aminte.

Ea râse scurt şi sec.

— Excelentă memorie! Văd că nici acum nu m-ai iertat pentru micul Gilles.

Nu făcuse niciun efort să-şi amintească de seara când o surprinsese pe Marianne în braţele unui adolescent firav, proptită în frigider, în bucătărie. Îşi amintea foarte bine, dar cu indiferenţă.

— Ba da, cum să nu! Micul Gilles şi atâţia alţii ca el. Dar acum totul aparţine preistoriei, Marianne, şi tu o ştii foarte bine.

Da, o ştia prea bine şi asta o făcea să strângă din dinţi.

— Căsnicia, spuse ea ca încheiere, încordată ca un arc, copiii, presupun; pantofi de casă seara, televizorul, fără îndoială! Ai să te-amuzi nebuneşte, bietul meu Philippe!

— Şi de ce te preocupă aşa, dintr-odată, liniştea mea? în ultima vreme nu mai contam în ochii tăi nici cât o ceapă degerată!

— E un reproş?

— Dumnezeule, nu! mai degrabă îmi displace accesul tău subit de gelozie.

— Gelozie… Eu! Pe gâscă asta? Glumeşti?

Philippe îi aruncă o privire în care nu se citea nimic. Apoi zâmbi.

— Sigur că glumesc. Doar n-a fost nimic serios între noi, niciodată!

Fără să mai aibă argumente, ea se resemnă. Şi în timp ce ei valsau, tânărul Claude încerca, la rândul lui, să se dumirească.

— Aşadar, cu el te măriţi? o întrebă pe Clara.

Ea se dezmetici greu, ca dintr-un vis în care numai se legăna în muzica unui vals, şi se strădui să fie atentă.

— Da…

— Îl iubeşti?

— Ce întrebare…

— Ce răspuns, mai degrabă! Şi ţi-e indiferent că dansează într-una cu lungana asta cu sâni provocatori?

Ea mişcă din umeri, cu ochii ţintă la ghirlandele multicolore care atârnau ca un baldachin sub foaia de cort ce acoperea sala de bal improvizată. Unul din muzicanţi se apropie de microfon şi, tenor improvizat cum era, începu să cânte, ca un ţârcovnic, refrenul.

„Şi totul era împănat
Cu muzică de doi bani
Când cântecul cel nou
Zgudui localul…”

Când sfârşi, orchestra o luă de la capăt, cu acordeonul în frunte. După câteva minute de frenezie generală, după un ultim acord, muzicanţii amuţiră şi se prăvăliră pe scaune, ca seceraţi de plutonul de execuţie. Pe pistă se iscă o harababură de nedescris, fiecare căutându-şi zgomotos locul, în aşteptarea băuturii sălcii, plătită dinainte.

— Păcat că ai făcut nazuri la vals, îi spuse Marianne lui Claude. E ca un preludiu de dragoste.

Vocea ei, alterată de ciudă, nici măcar nu ajungea până la Clara. În clipa asta era departe. Fu nevoie de strângerea de mână insistentă a lui Philippe, ca să revină la realitate.

— Plecăm? o întrebă.

— Dacă vrei tu…

— Sunteţi cu maşina? vru să ştie Marianne.

— Nu, spuse Philippe. Vrem să ne dezmorţim puţin. Mergem pe jos.

— Dacă vreţi, pot să vă iau cu maşina mea.

— Mulţumesc. Nu e cazul.

Îndreptă breteaua de la rochia Clarei, care-i căzuse de pe umăr, şi-i luă braţul, ajutând-o să se ridice. Ea se supuse ca o marionetă.

Îşi strânseră mâinile, se salutară, schimbară formule de politeţe, şi Marianne se trezi faţă-n faţă cu zâmbetul încurcat al lui Claude, care nu ştia ce să facă. Spre norocul lui, prietenii, care-l căutau din ochi, îl zăriră, şi o tânără vikingă, cu coadă de cal, îi făcu semn să vină la ei.

— Nu te sinchişi de mine, spuse Marianne, care observase întreg manejul. Plec şi eu. Genul ăsta de bâlci nu poate fi suportat mai mult de zece minute… Pe miercuri, ne-am înţeles?

— Perfect.

Înainte de a se ridica, la rândul ei, îl văzu pornind spre uşă.

Încercând să răzbată prin mulţime, o anume mişcare a umerilor şi a şoldurilor o tulburară acut şi precis, doar o clipă. Adevărata şi singura ei preocupare era Philippe. Căsătoria asta o înnebunea de furie.

Mergeau de-o bună bucată de vreme, fără să scoată o vorbă, pe drumul potopit de soare şi atât de alb, încât părea trasat cu cretă. Clara căuta umbra, la adăpostul zidului, Philippe se ţinea foarte aproape de ea, o atingea uşor la fiecare pas, dar nu-i lua braţul.

— Acest Claude Marchand, se hotărî în sfârşit să întrebe, cine e?

— Fiul unui negustor de porţelanuri şi nepotul unui negustor, de ulei, răspunse calm. Cel puţin aşa am înţeles.

Philippe îşi strânse pumnii în fundul buzunarelor.

— Ai înţeles bine, fiindcă ştiai mai de mult. De când îl cunoşti?

— Nu-l cunosc.

Se năpusti atât de brusc spre ea, încât se lipi de perete instinctiv. Dar Philippe îi şi prinse braţul, gata să i-l învineţească.

— Îţi baţi joc de mine?

— Dacă preferi, consimţi ea să se explice, abia dacă-l cunosc. Ieri, pe drum, a trebuit să opresc maşina tatălui tău, mi-a fost rău. Era

în urma mea, a oprit să vadă ce se întâmplă. Am schimbat câteva cuvinte, s-a prezentat, şi l-am revăzut adineauri, din întâmplare. Asta-i tot.

Philippe n-o crezu şi mânia îi crescu de două ori pe-atâta. O scutură de braţul pe care i-l imobilizase.

— Mă crezi imbecil, nu? Dar ai grijă, micuţă Clara… Nu sunt atât de naiv precum crezi! Povestea întâlnirii cu Isabelle a îmbrobodit-o pe mama, pe mine nu. Te-ai dus să te întâlneşti cu tipul ăsta, nu? Cu mucosul ăsta.

Ea dădu din umeri a lehamite.

— Îţi repet că ieri l-am văzut pentru prima oară şi că în afară de numele lui n-am ştiut nimic despre el, până astăzi.

Era atât de sigur că îl mintea, încât cu greu se abţinu să n-o pălmuiască. Trebui, totuşi, să-i dea drumul la mână, căci, din faţă, venea un grup de tineri care cântau cât îi ţinea gura. Îşi reluară mersul, unul lângă altul.

— Într-un cuvânt, o întâlnire întâmplătoare, o ironiză el, coborând glasul. Şi, tot din întâmplare, a venit şi prietena ta la Juan-les-Pins, pe nepusă masă?

— Da, răspunse ea, scoasă din răbdări. Nu văd nimic extraordinar în asta. Nu e singura fată care-şi petrece vacanţa în Sud.

— Sigur, cum să nu! continuă Philippe pe acelaşi ton jignitor la culme. Îmi imaginez că ai profitat de prilej ca să o inviţi la nunta noastră.

— Nu!

Îi aruncă o privire înspăimântătoare.

— Nu? Şi de ce nu?

— Pentru că am avut o neînţelegere… ne-am certat.

Îi strânse din nou braţul, cu răutate.

— Ai prevăzut totul. Perfect. În aceste condiţii, nu mai ai ce căuta la Juan-les-Pins sau aiurea.

De data asta Clara reacţionă cu violentă.

— Lasă-mă! Mă duc unde-mi place! Am acceptat o căsătorie, nu o temniţă!

Reacţionase fulgerător, sub primul impuls, nemaiînţelegând cum de putuse să se apere, să se justifice. Scena de gelozie care îi luase minţile lui Philippe putea fi salvarea ei. Dacă el continua să se simtă atât de trădat, înseamnă că-i deschidea larg o poartă de care ea nici nu încercase să se apropie măcar.

Nu se înşela deloc. Philippe privea acum cu răceală chipul care-l obsedase toată noaptea trecută, în timp ce îndoiala îl chinuise. Acest chip stigmatizat de iubire, aşa cum îl văzuse când o răsturnase la pământ, ca un soldăţoi în permisie, devorat de patimă, fără bucurie. Chip pe care l-a avut, poate, şi în braţele altuia, în după-amiaza aceleiaşi zile.

Ar fi putut să îndure bănuiala, dar nu şi prezenţa acelui tânăr lângă ea. Încerca din toate puterile s-o urască, să şi-o scoată din inimă, din sânge.

Clara crezu că era gata să câştige partida auzindu-l spunând:

— Mă tem că avem concepţii diferite în privinţa căsătoriei. Păcat.

Ea nu răspunse. Ajunseră în faţa casei. Firul care o ţinuse prizonieră se desfăcea de la sine. Trebuia doar încă puţin tras, ca să se destrame cu totul. În mod paradoxal, o simplă schimbare de macaz o împingea acolo unde nu mai sperase să ajungă vreodată.

Marie-Louise Sarty era în bucătărie. Ieşi când auzi paşi.

— Aţi venit, în sfârşit! strigă ea. Vă aşteptam cu nerăbdare. Clara, ai o vizită.

— O vizită?

— Da… prietena ta, micuţa Isabelle!

Uimirea o pironi locului.

— Isabelle? Unde-i?

— În grădină, în spate. Desigur, am invitat-o în casă, dar a preferat să rămână afară. La drept vorbind, ţinea morţiş. „Aşa e mai bine, mi-a spus ea, dacă Clara nu vrea să mă vadă, mă puteţi preveni şi o să plec pe neobservate”. N-am prea înţeles.

— Eu înţeleg, răspunse Clara. Ne-am cam certat ieri şi se teme că nu mi-a trecut supărarea. E un copil, iertaţi-o.

— Sigur, mai e vorbă! Du-te repede s-o vezi; era, ca să mă exprim aşa, cam răvăşită.

Philippe, care până atunci nu scosese o vorbă, o urmă în grădină. Făcu un gest s-o ia de mână, dar ea se depărtă.

— Lasă-mă!

— Clara…

Ea nu-i răspunse. Alergă, ocoli casa şi o descoperi pe Isabelle aşezată sub un migdal. Era îmbrăcată cuviincios, cu o rochiţă cu buline roz, frumos pieptănată.

— Ooo… ai vrut, aşadar! Ai vrut să mă vezi!

Clara o luă în braţe. Nu putea face altfel. Nu dorea să facă altfel.

— E teribil, teribil să fie cineva supărat de moarte pe tine, Clara, spuse Isabelle, dând într-una din cap. Aseară nu mă puteam opri din cântat. Nu de bucurie, îţi dai seama. *Mi-am pierdut clarinetul*, *mi-am pierdut clarinetul*… Clara… Clarineta… îţi dai seama de unde mi se trage. Chestie de psihanaliză. Aşa că dimineaţă, când m-am trezit, mi-am zis: „Aşa nu se mai poate. Ori te sinucizi de inimă rea, ori o mai vezi o dată pe Clara, să afli dacă merită gestul”. M-am decis să vin, fiindcă, dacă m-aş fi omorât, n-aş fi făcut-o decât cu revolverul, ori revolver n-aveam. Ar fi trebuit să-i cer bani lui Jacques pentru asta. Înţelegi acum?

— Desigur, spuse încet Clara.

— Atunci, nu mai suntem supărate? Nu mai suntem supărate deloc?

Clara avu un surâs chinuit.

— Nu, vezi bine.

— Ce-i mai rău, continuă Isabelle, care-şi regăsise pe nesimţite volubilitatea, e că m-am certat şi cu Jacques. Din cauza scrisorii pe care voiam să i-o trimit lui Nicolas. A strigat, a rupt-o bucăţele şi m-a făcut să jur, pe bune, că n-am să-i mai scriu niciodată, pune-mi cum să fac să-l previn, totuşi. Să nu creadă c-am murit.

— N-o să creadă, Isabelle, se auzi Clara vorbind. Am să-i explic când am să mă întorc la Paris.

— Şi când te întorci?

Acum Isabelle era foarte atentă.

— Nu ştiu.

Clara o privea fără s-o vadă.

— Nu ştii dacă pleci mâine, sau poimâine, sau râs…

Deşi neformulată, întrebarea era clară. Încercă să ghicească intenţiile Clarei, să ştie dacă se mai mărită cu Philippe, sau nu.

— Nu, nu ştiu. Nu ştiu nimic.

Clara îşi ascunse brusc fata în mâini, închise ochii.

Isabelle se apropie.

— O, Clara… tu plângi! Tot eu sunt de vină?

Degetele Clarei lunecară în jos, pe obraz, şi-şi ridică încet, dar curajoasă, capul.

— Nu, nu eşti tu de vină, Isabelle! Nu e vina nimănui. Hai, vino să iei masa cu noi… Părinţii lui Philippe vor fi încântaţi să te primească.

— Nu, Clara, mi-e imposibil. Jacques a închiriat un scuter şi m-a adus până aici. Mă aşteaptă la barul din apropiere, şi sigur că a-nceput să se enerveze. I-am spus că stau doar un sfert de oră.

Doamna Sarty, de la care-şi luă politicos rămas-bun, încercă, totuşi, s-o reţină la masă. Isabelle se scuză cam în doi peri, spunând ba că nu vrea să deranjeze, ba că e deja invitată la masă în altă parte.

— M-am gândit că e mai bine să nu ştie că am un amant, îi explică ea Clarei, în drum spre poarta. N-ar fi fost frumos. Atunci, la revedere.

— La revedere, Isabelle.

Se îmbrăţişară. Isabelle făcu trei paşi şi se întoarse.

— Clara… acum, că ne-am împăcat, aş putea să vin şi eu la cununia ta… vrei? Mi-aş putea pune costumul bleumarin, care mă face foarte serioasă…

Clara închise o clipă ochii.

— O să mai vedem. Am… am să-ţi telefonez.

Închise repede poarta, alergă spre casă, urcă în grabă scările şi se încuie în cameră. Când coborî, după zece minute, avea ochii roşii.

Philippe era singur în încăpere, lângă fereastra deschisă. Auzindu-i paşii, se întoarse, o văzu şi se apropie. Ochii lui, de obicei

reci, erau acum trişti, temători.

— Clara…

Ea se apropie de măsuţa pe care se aflau revistele. Răsfoi una la întâmplare, cu o mână tremurătoare. Nu putea spune nimic, niciun cuvânt. Simţi prezenţa lui Philippe foarte aproape.

— Clara, repetă el cu o voce pe care ea nu i-o cunoscuse încă. Te rog să mă ierţi! Am fost odios… şi ridicol!

Era în spatele ei. Îi simţi trupul aproape, braţele lui o cuprinseră. Un nod imens îi tăie răsuflarea.

— Vorbeşte-mi, Clara, o rugă Philippe cu tandreţe, lipindu-şi obrazul de al ei. Spune ceva, te implor!

— Iată… cred că cina e gata. Puteţi să vă aşezaţi la masă, mă duc să-l chem pe tata.

Nu auziseră pasul uşor al doamnei Sarty, când intrase în cameră. Încet, Philippe se depărtă de Clara, fără s-o piardă din ochi. Ea nu era decât un chip împietrit, o privire goală.

— Eşti obosită fetiţa mea, spuse Marie-Louise. Sper că nu eşti bolnavă?

Clara se căzni să zâmbească.

— Nu, totul e în ordine.

Îndată ce fură din nou singuri, Philippe o luă iar în braţe.

— Iartă-mă, iubito… Te rog, uită tot ce-am spus, tot ce-am făcut. Mi-am pierdut minţile. Îmbrăţişează-mă.

Îi luă chipul în mâini, obligând-o să-l privească în ochi. Ea tremura.

— Philippe…

— Dragostea mea… îi închise ochii cu un sărut, apoi îi sărută fruntea, obrajii şi în sfârşit gura, cu o tandreţe nouă, pe care ea niciodată nu o meritase mai puţin. Apoi îi mângâie părul, implorând-o din ochi.

— A trecut? o întrebă ca pe un copil.

— A trecut, repetă ea, cu voce stinsă, pe care de-abia o auzi.

Capitolul XXXII

Lèonard Bernardini nu-şi mai văzuse fiica din seara în care

venise să cineze cu ei în strada Tocqueville şi se certase cu Irène. După trei săptămâni, timp în care sperase în van ca ea să-i dea un semn de viaţă, se hotărî s-o sune la telefon. Tăcerea ei începuse să-i stea pe suflet.

De câteva ori încercase s-o prindă în ultimele zile, dar ţârâitul continuu al telefonului confirma absenta Clarei. Nu-i trecuse prin cap că ar fi putut să plece din Paris. Se gândise doar că n-are noroc cu telefonul şi se hotărî să-i trimită câteva cuvinte afectuoase, cerându-i veşti despre ea. Nu conveniseră oare să-i prezinte logodnicul?

Trecuse aproape o săptămână şi nu primise niciun răspuns.

— N-are niciun chef să te vadă tocmai acum, încheie nevastă-sa, cu evidentă satisfacţie. Dacă n-ai înţeles încă, e fiindcă eşti un prost, sărmanul meu Leo!

Lui Leo nu-i plăcea s-o vadă cum îşi dă ifose, dispreţuindu-l.

— Admiţând că e adevărat, ripostă el, a cui e vina? Dacă nu te-ai fi purtat cum te-ai purtat ultima oară, Clara n-ar ezita să vină pe la noi. Ce nevoie aveai să-i ceri sus şi tare apartamentul din strada Vaneau? Fecioru-tău nu va fi eliberat înainte de cinci luni, deci nu era nicio urgenţă. Şi măcar dacă te-ai fi comportat civilizat… Dar nu! Când te porneşti… Mă-ntreb dacă ţi-ai dat măcar seama de tonul cu care i-ai vorbit!

— Vorbesc cum îmi place! Doar nu-ţi închipui c-am să mă port cu mănuşi faţă de mucoasa asta, doar fiindcă e fata ta? Cât despre recuperarea apartamentului, noroc că mai sunt şi eu pe-aici! Ca-n toate de altfel… că dacă m-aş lăsa pe seama ta!

De oriunde ar fi început discuţia dintre ei, sfârşitul era acelaşi. De aproape două luni, Lèonard era fără angajament; trăiau deocamdată din economiile ei, şi pentru nimic în lume ea n-ar fi scăpat ocazia să i-o scoată pe nas. Era atât de sătul de reproşuri, încât de obicei părăsea camera înainte ca cearta să ia proporţiile pe care demnitatea lui de bărbat nu le putea admite.

Într-o seară, Irène se întorsese şi mai pornită şi mai aprigă decât de obicei. Era aproape opt, şi Lèonard nu ştia niciodată prea bine ce făcea dânsa în oraş după amiezi întregi în timp ce el se ocupa de

gospodărie.

Tocmai prăjea nişte bucăţi de iepure pentru a doua zi, cu cămaşa descheiată, pentru că era foarte cald lângă maşina de gătit. Părul negru pe care îl purta prea lung, i se lipise în şuviţe pe frunte şi transpiraţia i se prelingea pe obraji.

— Ai putea măcar să-ţi ştergi mutra, spuse Irène, când intră. Dacă-ţi închipui că e apetisant să-ţi pice sudoarea-n crăpelniţă!

Vulgaritatea ei îl ofensă din ce în ce mai tare. În clipele acelea nici nu îndrăznea s-o privească măcar, căci îndată ce-i zărea carnea albă şi plină, pofta cu care-o dorea îl făcea să-i fie ruşine de el însuşi. Scoase batista din buzunar, îşi şterse fata şi continuă să mestece sosul cu lingura de lemn, fără să-i răspundă.

Gâfâind ca o focă, Irène dădu jos etola de vizon sintetic pe care, din motive de elegantă, o punea peste rochiile de vară, chiar când era zăpuşeală. de duse s-o agate în cuierul de la intrare şi se întoarse imediat în bucătărie, cu intenţia clară de a-l pisa în continuare.

— Pentru că n-ai vesti de la fii-ta faci mutra asta? îi spuse. Aşteaptă numai puţin şi-o să afli!

— Ce anume ştii? răspunse el, atins în punctul sensibil.

Irène luă cutia cu zahăr de pe etajeră, scoase două bucăţi şi începu să le ronţăie.

— Ştiu mai mult decât îţi închipui, vorbi ea cu gura plină. Pentru că eu nu sunt genul să stau cu mâinile în sân când mă zgândări ceva.: Domnul telefonează, domnul scrie şi domnişoara face pe moarta-n păpuşoi. E foarte comod! Dar deviza mea este: *Dacă nu se duce Mahomed la munte să vină muntele la Mahomed*.

De data asta, Lèonard întoarse capul spre ea, cu lingura de lemn în aer, neliniştit.

— Nu înţeleg bine ce vrei să spui… De ce te interesează Clara, aşa, dintr-odată? E o noutate.

Irène îşi vârî a treia bucăţică de zahăr în gură.

— Nu Clara. Apartamentul.

— Iarăşi? Hotărât lucru, ai o idee fixă.

— Exact. Şi aşa cum mă vezi, vin din strada Vaneau.

Lèonard păli uşor. El însuşi nu îndrăznise să treacă pe la fiica lui, de teamă să nu deranjeze în cazul în care Philippe Sarty ar fi fost acolo. Oricât de nerăbdător era să-l cunoască, trebuia să aştepte clipa şi prilejul hotărâte de Clara, ca să i-l prezinte pe viitorul ei soţ. Lipsa de bun-simţ a nevestei îl puse în mare încurcătură.

— Şi… ai văzut-o? se nelinişti el.

— Atenţie, o să se prindă, spuse Irène, arătându-i cratiţa de pe sobă. Nu, n-am văzut-o. Pentru bunul motiv că nu era acasă.

Dar când am ajuns în faţa uşii, mai era unul care bătea darabana, sperând să i se deschidă, fiindcă soneria era defectă. Un tip înalt, deloc rău, pe cinstea mea, cam de treizeci şi cinci de ani.

Lèonard închise gazul şi lăsă iepurele de-o parte.

— Doctorul Sarty? întrebă el, din ce în ce mai necăjit.

— Aşa am crezut şi eu la început, când i-am vorbit. Dar nu!

Era logodnicul celeilalte… micuţa ei prietenă. Asta nu m-a împiedicat să-i pun câteva întrebări, ce era să fac?

Lèonard n-avea niciun dubiu în privinţa aceasta, dar răsuflă uşurat când auzi că Irène n-avusese de a face cu logodnicul Clarei.

— Şi-atunci?

Fata lui Lèonard se luminase.

— Atunci, micul meu Leo, spuse Irène mieroasă, aşază-te mai bine, să nu cazi jos. Fiica ta – dulcea ta Clara! – s-a măritat alaltăieri!

Lèonard trebui să se aşeze. I se muiaseră picioarele, numai se făcuse ghem.

— Alaltăieri… repetă el, cu ochii în gol.

— Aşa cum îţi spun! într-un cătun din Sud, pe-ascuns. În felul ăsta nu a riscat să fie stingherită de persoane care nu i se păreau destul de prezentabile. Bagă de seamă, asta n-a împiedicat-o totuşi pe ţicnită aia de Isabelle să se ducă la nuntă. Pe ea o căuta tipul de pe palier. Gândea că poate s-a întors.

Şi îi repetă aproape cuvânt cu cuvânt discuţia avută cu Nicolas, care răspunsese cam în silă la întrebările pe care ea i le adresa, în timp ce cobora scările, urmărindu-l pas cu pas. Aflase totuşi destule ca să-l informeze pe Lèonard şi o făcu cu o plăcere nedisimulată, punând paie

pe foc.

— Ţi-am spus întotdeauna că fata ta e o înfumurată. În fond, îi e ruşine cu tine.

— Nu-i adevărat! strigă Lèonard respingând cu tărie această idee. Încercă să se refugieze în camera lui, dar Irène îl urmă necruţătoare.

— Dacă nu e aşa, explică-mi pentru ce nici măcar nu te-a înştiinţat despre data căsătoriei?

— Nu ştiu. A avut probabil, motivele ei.

— Motivele ei… Motivele ei sunt clare! în noua ei situaţie, doamna nu vrea să aibă nimic de-a face cu un tată care fredonează romanţe pe scene de periferie, plătit cu trei mii de franci pe seară! Cu atât mai mult că are pe un altul la îndemână, mult mai simandicos! Şi-o fi zis că un arhitect susţinut de guvern se potriveşte mai bine în noul tablou de familie. Într-un fel, o şi înţeleg.

Lèonard îşi privi nevasta cu durere. Un lucru, măcar, îi era limpede: gândurile urâte, adevărate sau false, puse pe seama Clarei, erau numai ale ei. Şi asta de la un timp încoace. Acum o înţelegea mai bine ca oricând.

— E normal ca Clara să se simtă mai ataşată de soţul mamei sale, spuse cu tristeţe. Doar el a crescut-o. Eu, eu n-am fost în stare.

— Păi tocmai asta el triumfă Irène, al cărei singur scop era s-o elimine pur şi simplu pe Clara, pe care o ura. Dacă ai avea acum un alt copil, ar fi la fel. N-ai nimic de tată în tine, trebuie să te resemnezi.

— Taci odată… – murmură Lèonard, cu inima sfâşiată, ferindu-şi ochii.

E stupid să vezi un bărbat de aproape cincizeci de ani plângând. E idiot…

În taxiul pe care Nicolas îl luase în grabă, ieşind din imobilul de pe strada Vaneau, îl urmărea încă parfumul nesuferit al Irènei Bernardini. Un amestec îngrozitor de cuişoare şi balsam oriental.

Îşi pierduse răbdarea încă de când această namilă cu voce ţipătoare îl oprise pe palier, crezând că se adresează logodnicului Clarei. Confuzia, supărătoare, n-a făcut decât să-l enerveze şi mai tare,

şi, totuşi, de-ndată ce Irène şi-a spus numele, el i-a explicat ce caută acolo. De altfel a trebuit să răspundă şi la alte întrebări, puse fără nicio urmă de discreţie.

Nu, nu ştia când o să revină Clara la Paris. N-avea nici cea mai mică idee, fiindcă Isabelle, care plecase în Sud ca să asiste la căsătorie, nu se întorsese încă, după cum îşi dăduse singur seama. Când s-a măritat Clara? Cu două zile în urmă, adică pe 18. De ce acolo? Habar n-avea. N-avea nimic în plus de adăugat.

Şi cum Irène nu-l slăbise nici în stradă, opri primul taxi care trecea, scuzându-se. Era foarte grăbit.

În fond, nu minţise. Trebuia într-adevăr să ajungă la gara Austerlitz, s-o primească pe mama sa, care venea de la Orléans.

De când era văduvă, Marguerite Berthet venea regulat câteva zile la Paris, de trei, patru ori pe an. Trăgea la acelaşi hotel, situat pe o străduţă din spatele pieţii Palais Royal.

Înainte de a se mărita cu Jean Berthet, erau aproape patruzeci de ani de atunci, trăise în acest cartier, alături de părinţi, la cinci minute doar de Teatrul Francez. Şi dacă n-a regretat că şi-a urmat omul iubit în provincie, cât timp acesta trăise, acum, că era singură în casa prea mare din Orléans, i se întâmpla din ce în ce mai des să aibă nostalgia capitalei. Astfel, ea încerca o plăcere din ce în ce mai mare să-şi clătească privirile în acest decor parisian familiar.

Faptul că fiul ei se stabilise la Paris era un pretext cum nu se poate mai bine venit pentru micile ei călătorii, dar de data asta exista şi un argument mai concret. Venise mai cu seamă ca s-o cunoască pe Isabelle.

Nicolas ştia. Aflase din scrisoarea care-i anunţase sosirea. Dar primise această scrisoare în chiar ziua în care o altă scrisoare, cea a Isabellei, îl anunţa că fata pleacă. Neobişnuit de scurtă, în termeni cu totul enigmatici.

Plicul „expres” – care-i venise ca o scrisoare obişnuită fiindcă uitase să-l timbreze şi plătise el taxa – era în buzunar. Îl scoase şi-l reciti, pentru a zecea oară poate, dar tot fără să înţeleagă mare lucru.

Dragul meu Nicolas.

Nu mă aştepta la Flore în seara asta, ca de obicei, n-am să pot veni. Plec imediat pe Coasta de Azur şi voi profita să asist la căsătoria Clarei. Nu sunt supărată. Nu te enerva, o să ţi se explice. Te sărut, dar nu pe gură. Isabelle.

Degeaba analiza frazele, una câte una, nu le găsea niciun sens. „*Voi profita de ocazie să asist la căsătoria Clarei*". Va profita… de ce anume? Nu era exact invers, adică nu mariajul Clarei îi servea de pretext, ca să meargă în Sud? „*O să ţi se explice*". Cine anume? „Te sărut, dar nu pe gură". De ce această precizare restrictivă, dacă nu era supărată? Hotărât lucru, nu înţelegea nimic.

Taxiul se opri la stop. Nervos, Nicolas băgă scrisoarea în buzunar. Ceea ce era clar, era că Isabelle dispăruse pur şi simplu. Exact în momentul când mama sa venea special ca s-o vadă. Era furios.

La Austerlitz trebui să aştepte. Venise cu douăzeci de minute mai devreme. Măsură sala de aşteptare în lung şi-n lat de patru ori; cu ochii fixaţi pe vârfurile pantofilor, cu fălcile încleştate.

În sfârşit, se opri pe peronul unde trebuia să sosească trenul. Când acesta se opri şi călătorii începură să coboare, o căută din ochi pe doamna Berthet şi o recunoscu uşor, după toaleta pe care o purta întotdeauna când călătorea vara: un taior simplu, cenuşiu şi o pălărie violet. La şaizeci şi doi de ani, cu părul argintiu şi cu obrazul fin, uşor pudrat, îşi păstrase o înfăţişare foarte plăcută.

Nicolas îi luă valiza şi se îmbrăţişară cu discreţie. Sentimentul foarte profund pe care îl aveau unul fată de altul nu se manifesta niciodată decât cu extremă rezervă. Ăsta din ziua în care Jean Berthet îi explicase fiului său că depăşise vârsta de a mai sta în braţele mamei sale. Pe-atunci, Nicolas n-avea încă şapte ani.

— Ai călătorit bine? o întrebă el. N-ai obosit prea tare?

Ea zâmbi.

— Deloc. Se călătoreşte foarte repede, acum. Dar tu eşti singur? Speram că micuţa ta logodnică va veni, poate, cu tine.

— Nu, după cum vezi!

Lăsase să se ghicească proasta lui dispoziţie, dar îşi reveni pe dată.

— A trebuit să plece în Sud, să asiste la căsătoria unei prietene.

Expresia contrariată a doamnei Berthet se topi într-un zâmbet.

— A, înţeleg… Şi când se întoarce?

În vocea lui Nicolas din nou iritare.

— Nu ştiu exact, mamă. S-ar putea să profite de soare şi să-şi ia câteva zile de vacanţă.

Vacanţă? Fără el? Ideea despre dragoste a doamnei Berthet era cu totul alta. În sinea ei, se miră.

— Nu-ţi face griji din pricina mea, îl asigură ea pe Nicolas, dându-i braţul la ieşirea din gară. Tu ştii că niciodată nu-mi pare rău de o călătorie făcută la Paris. Nădăjduiesc doar că te vei hotărî s-o aduci pe Isabelle la Orléans, înainte de căsătorie. Sunt nerăbdătoare s-o cunosc pe această fetiţă. Pe fetiţa noastră.

— Sigur, răspunse el, dându-şi seama că, de fapt, nu mai e sigur de nimic. Şi această nesiguranţă îi deveni deodată insuportabilă.

Capitolul XXXIII

În taxiul care-i ducea la hotel ea îi vorbi cu entuziasm şi mândrie despre cântecul lui. Cel puţin o dată pe zi îl auzea fa radio. Probabil că era mulţumit.

Nici măcar asta nu-i descreţi fruntea. De altfel, se gândea la cu totul altceva. În holul hotelului, în timp ce maică-sa urcase în cameră să se schimbe pentru masă, încercă să telefoneze în strada Vaneau. S-ar fi putut, totuşi, ca Isabelle să se fi întors cu trenul de seară. Nu-i răspunse nimeni.

— Ce-ai zice să cinăm în Montmartre? o întrebă pe doamna Berthet, când aceasta coborî.

— În Montmartre? făcu ea surprinsă. Apoi, încântată: Dar e o idee grozavă!

Nicolas nu-i propuse această variantă decât pentru ca, în drum, să se poată opri o clipă acasă, să o întrebe pe portăreasă dacă nu venise vreo scrisoare pentru el:

— Da. Tocmai acum a sosit, domnule Berthet! răspunse aceasta, dându-i un plic.

Era factura instalatorului, care-i desfundase chiuveta,

săptămâna trecută.

Obţinură cu greu o masă afară, pe o terasă din piaţa Tertre, deja invadată de turişti. Doar două degete dintr-un apetitiv, cu care nu era obişnuita, o făcură mai întâi pe doamna Berthet visătoare şi puţin melancolică.

— Am fost aici într-o seară cu tatăl tău… Oh, e mult de-atunci! Nu eram decât logodiţi.

Apoi îşi reveni.

— Parisul e minunat… Ştii la ce mă gândesc de-o vreme încoace?

— Nu, spuse Nicolas.

— Să cumpăr aici un apartament în care să locuiţi tu şi soţia ta. Un apartament destul de mare, ca să pot sta şi eu… iama, ele exemplu. Fiindcă nu vreau să părăsesc cu totul casa de la Orléans. Mă leagă prea multe amintiri. Ce crezi, ar fi posibil?

— Totul e posibil, când ai bani, răspunse el cam acru.

— Nu e ceea ce doream să spun, Nicolas. Te întreb dacă tu crezi că Isabelle ar avea ceva împotrivă să stea cu mine. Din când în când, bineînţeles; N-aş sta tot timpul.

Nicolas era profund iritat, dar se strădui să nu se vadă.

— Isabelle e încă un copil, spuse, nu cred să aibă o părere definitivă faţă de tot ceea ce se întâmplă în jurul ei. Dar oricum, problema locuinţei nu se pune, dacă asta te nelinişteşte. Prietena ei, care tocmai se mărită, ne lasă apartamentul ei.

— Ştiu, mi-ai scris. Dar spuneai că e foarte mic.

— În momentul de faţă ar ferici pe orice pereche de tineri căsătoriţi.

Devenea tăios, fără să vrea.

— Iartă-mă, spuse doamna Berthet, necăjită. N-am vrut să…

Nicolas făcu un gest, ca şi cum ar fi vrut să îndepărteze un viitor care se anunţa detestabil.

— Dacă vrei, mamă, ţi-aş propune să vorbim altă dată despre asta.

Doamna Berthet nu-şi explica deloc această atitudine, căci n-avea de gând să insiste. Nu era felul ei de-a încerca să se impună şi

credea că fiul ei ar fi trebuit s-o ştie.

Schimbă vorba. Îi pomeni despre munca lui. El se strădui să-i răspundă, dar ea îşi dădu bine seama că o făcea în silă.

Tocmai erau la desert când un acordeonist ambulant se strecură printre mese şi începu să cânte un şlagăr la modă. Urmară alte două melodii şi, după ce făcu cheta, încheie cu *Snack-bar*, pe care i-l ceruse cu insistenţă o micuţă pariziană cu ochii vioi, aflată la o masă vecină.

— Aş vrea să mor cu valsul ăsta pe buze, se pisici ea, culcându-şi capul blond pe umărul confortabil al tânărului care lua masa cu ea, un lungan de american, cu ochi inocenţi.

Madame Berthet, care-şi observase cu atenţie fiul, constată că nici măcar nu reacţionase. Cu o faţă inexpresivă, lovea inconştient cu degete prelungi, nervoase, în faţa de masă cu carouri.

— Ce se-ntâmplă cu tine, Nicolas? îl întrebă atunci, cu sfială.

Nu vrei să-mi spui?

De nimic nu se temea Nicolas mai mult, decât de destăinuiri.

Faţă de oricine ar fi fost! Privirea aceasta care o scormonea pe a sa, îl stingherea cumplit.

— Totul e în regulă, mamă, răspunse, silindu-se să devină atent. Nu vrei o cafea?

— Niciodată seara, dragul meu, ştii bine.

Nu comandă nici pentru el. N-avea decât o singură dorinţă: s-o conducă pe maică-sa la hotel şi să rămână singur.

Trebui, totuşi, să se plimbe cu ea la braţ, prin bătrânul Montmartre. Ea dorea să vadă biserica Sacré-Cœur luminată noaptea şi rămase un timp sprijinită de balustradă, contemplând Parisul, tind se despărţiră, era aproape unsprezece.

Făcu drumul pe jos spre casă. Vederea camerei sale îl umplu de dezgust. Femeia care-i făcea curăţenie era în concediu: patul nici măcar strâns nu era. Haina de la pijama era pe jos, celelalte haine atârnau pe spătarul scaunului.

Dădu de două ori cu piciorul într-o pereche de pantofi lăsaţi în mijlocul camerei şi se aruncă îmbrăcat pe divanul în dezordine. Cu toate că stinsese lumina, camera era totuşi luminată din stradă, la

intervale regulate; de o reclamă de neon care reflecta pe perete, ba culoarea roşie, ba culoarea verde.

Nicolas îşi astupă ochii, dar i se părea că sclipirile luminoase-i pătrundeau prin pleoapele închise. Roşu. Verde. Roşu… Verde… Şi, în acelaşi timp, în acelaşi ritm insuportabil, două chipuri se succedau în mintea lui; unui izgonea pe celălalt, ca să apară din nou şi tot mai repede.

Isabelle. Clara. Verde. Roşu. Isabelle… Clara…

Două chipuri care-l urmăreau acum în somn. Mai întâi Isabelle. Era mireasă. O vedea ieşind din biserica Sacré-Cœur, în rochie albă. Şi această rochie părea cu atât mai albă, cu cât era noapte. Impunătoare, frumoasă ca o regină, împărţea flori din buchetul de nuntă unui, alai de acordeonişti, îngenuncheaţi pe treptele bisericii şi cântând *Snack-bar*, în chip de imn religios.

Apoi fu rândul Clarei. Într-un parc imens, fără hotar, desfrunzit, se balansa într-un leagăn şi râdea în hohote. Era goală sub un şal de mătase transparent. Şi râsul ei creştea pe măsură ce leagănul zbura tot mai sus, depărtându-se de mâinile-i întinse, care voiau s-o oprească. De o sută de ori crezu că o atinge. De o sută de ori îi scăpă din mâini. Şi zbură tot mai sus, tot mai departe. Şi râdea, râdea…

Nicolas se trezi lac de sudoare. Îngheţat. De cealaltă parte a străzii reclama luminoasă se stinsese.

La o mie de kilometri depărtare, în aceeaşi noapte, Isabelle plângea cu sughiţuri în patul ei cu polog. Culcat alături de ea, Jacques o auzea bâzâind, smiorcăindu-se, oftând. Şi această durere de nepotolit, care o zgâlţâia toată, făcând să se cutremure patul, dura de cel puţin zece minute.

Jacques simţi deodată că nu mai poate răbda. Se ridică într-un cot şi o scutură de umăr.

— Potoleşte-te, zău… Vreau să dorm.

Un miorlăit prelung, disperat izbucni de pe buzele Isabellei:

— Nu pot… Sunt prea nenorocită.

Lui îi scăpă o înjurătură din adâncul inimii.

— Atunci du-te-n în…!

De două zile şi două nopţi nu făcea altceva decât să-ncerce s-o scoată din această criză, tu mijloace costisitoare, în treacăt fie spus. Nu precupeţise nimic: restaurante elegante, discotecă, băuturi scumpe. În afară de rochia de gală pe care i-o cumpărase în după-amiaza asta, ca să-i ridice moralul. Şi ea – tot nefericită!

Totul începuse în 17 iulie, la ora când obişnuiau să iasă pe plajă.

— Hai, eşti gata? îi spuse Jacques Isabellei, în timp ce-şi trăgea şortul pe el.

Ea se pieptăna în oglinda de deasupra chiuvetei, plictisită la culme.

— N-am chef să înot în dimineaţa asta. Aş prefera să rămân în cameră. Dac-am lucra puţin, scumpi?

Isabelle folosea acest apelativ de alint numai în împrejurări grave.

Pentru ca Isabelle să manifeste dorinţa de a se apuca de lucru din zorii zilei, trebuia să i se fi întâmplat ceva excepţional.

— Să lucrăm? se miră Jacques, care n-avea de loc chef, pe soarele ăsta…

— Putem lăsa storurile…

Sfârşi prin a-i mărturisi că vrea să rămână la hotel, fiindcă aştepta un telefon de la Clara. Clara asta, pe care n-o văzuse în viaţa lui şi cu care Isabelle îi împuia necontenit urechile.

— Înţelege-mă, îi explică ea, mâine se mărită. Şi mi-a promis că mă sună să-mi spună dacă să mă duc şi eu.

— Bine, se posomorî el, dacă o să te sune, or să-ţi spună cei de la recepţie.

— Aaa, nu! Trebuie să-i răspund eu însămi. Altfel s-ar putea simţi jignită.

Se dusese singur la plajă, şi ziua trecu fără cel mai mic semn de viaţă din partea Clarei. Spre seară Isabelle se pusese deja pe plâns, şi el îşi dăduse toată osteneala s-o consoleze. Iar a doua zi o luase de la început. Cu mai multă disperare.

Tocmai mâncau, când a apucat-o din nou.

— Când mă gândesc că în clipa asta… Clara… Vai, nu mă mai

iubeşte! E îngrozitor!

O obligă să mănânce desertul şi ridicând-o cu forţa de pe scaun, unde rămăsese înţepenită, îi spuse:

— Sus! Hai să facem un tur cu bicicleta.

Jacques realiză brusc că în două zile risipise mai mult de cincizeci de mii de franci din mica lui avere. Şi pentru ce? Ca s-o vadă pe Isabelle scufundându-se şi mai tare într-o disperare pe care el n-o înţelegea deloc.

— La urma urmei, Belle, spuse, nu-i chiar aşa de dramatic.

Ea tresări mânioasă, ridicându-se brusc în capul oaselor:

— Asta s-o crezi tu!

Pe urmă începu să geamă.

— Nu-ţi dai seama? Clara s-a măritat fără mine! Fără mine.

Lui Jacques îi era atât de somn c-ar fi făcut orice, numai s-o oprească din plâns.

— Şi dacă nu s-a măritat, ai? spuse el într-o străfulgerare de geniu.

Isabelle se năpusti asupra veiozei ca să-i vadă figura. Şi mutra lui sinceră îi apăru în toată splendoarea.

— Crezi c-ar fi cu putinţă? întrebă ea, cu ochii încă plini de lacrimi.

El căscă, dar continuă afirmativ:

— Totul e posibil. Nu mi-ai spus chiar tu că măritişul ăsta nu-i convenea decât pe jumătate? Atunci! Atâta timp cât n-ai zis încă „da”, mai e timp să te răzgândeşti. Poate că-n ultima clipă s-a răzgândit.

S-a răzgândit… Ca să se întoarcă la Nicolas! La asta nu se gândise! Cel puţin de când o revăzuse pe Clara, la Tourmes, în grădina viitorilor ei socri…

Acum Jacques chiar că nu mai înţelegea, de ce ea începuse iarăşi să plângă, în hohote.

Capitolul XXXIV

Presupunerea lui Jacques nu se întemeia pe absolut nimic. O făcuse la întâmplare, şi totuşi era exactă. Căsătoria lui Philippe şi a Clarei n-a avut loc pe 18 iulie.

Cu două seri înainte, puţin după cină, în timp ce domnul şi doamna Sarty vorbeau tocmai despre ceremonia de poimâine, Louis dăduse primele semne ale unei crize de astm cardiac. Simptomele erau cele clasice: o tuse seacă şi scurtă, dar care se repeta până când respiraţia devenea şuierătoare şi aspră şi din ce în ce mai grea.

— Louis… Louis… bâigui Marie-Louise, luând mâna soţului ei, care i se păru rece şi înţepenită.

El o privi, încercând să zâmbească.

— Nu te îngrijora. O să treacă.

Dar începuse să se înăbuşe. Atunci ea se repezi către fereastra deschisă.

— Philippe! strigă, pierzându-şi capul. Philippe.

El era în grădină, cu Clara. Se ridicară grăbiţi de pe scaun şi dintr-un salt intrară în casă. Philippe îl văzu pe tatăl său sufocându-se, cu braţele atârnând de-a lungul fotoliului şi înţelese imediat despre ce era vorba.

Întrebă imediat:

— Unde sunt fiolele?

— În camera de baie, în dulăpiorul de medicamente, spuse Marie-Louise.

Tremura, cu mâinile împreunate sub bărbie. Incapabilă să se mişte, să se depărteze de bărbatul ei, să-l piardă din ochi, măcar şi pentru o clipă. Era a treia criză pe care o avea, şi, din fericire, nu fusese niciodată singură cu el în asemenea momente. Căci devenea atât de buimacă în asemenea clipe, încât nu putea lua nicio iniţiativă.

Clara fu cea care alergă să caute cutia cu medicamente şi trusa lui Philippe. Fierse apă ca să sterilizeze seringa şi acul. Când se întoarse în cameră, Louis Sarty era întins pe divan, cu capul ridicat pe perne. Philippe, concentrat, îi ţinea mâna şi-i număra bătăile inimii.

Foarte repede, îi făcu injecţia şi aşteptă în continuare efectul, supraveghindu-i pulsul, gata să-i ia sânge, dacă ar fi fost necesar. Dar, după cum prevăzuse, respiraţia se linişti şi căpătă un ritm mai bun, deşi nu perfect normal.

Curând, Louis Sarty fu în stare să le zâmbească celor trei chipuri

neliniştite, aplecate deasupra lui.

— Pericolul a trecut, spuse în cele din urmă, încet, încercând să se ridice.

Readusă la viaţă în acelaşi timp cu soţul ei, ca şi cum în pieptul celor doi ar fi bătut *o* singură inima, Marie-louise luă blând mâna bolnavului.

— Nu te mişca, Louis. Vrei să bei ceva cald?

— Nu, interveni Philippe. Mai bine să nu bea nimic în seara asta. Te vom conduce în camera ta, tată, şi vei încerca să dormi. Cu capul şi cu bustul ridicat cât mai sus posibil. Trei sau patru zile de repaus total, alimentaţie foarte uşoară… şi-ţi vei reveni complet.

Şi ca să destindă atmosfera, îi făcu cu ochiul, complice.

— Corect, doctore?

Uşurat acum, doar puţin obosit, Louis Sarty intră în joc. Îngrijorarea care i-o pricinuia soţiei lui în asemenea clipe cântărea tot atât de mult cât şi criza propriu-zisă, aşa că se forţă să glumească şi el:

— Corect, doctore. Dar ştiţi tot atât de bine ca şi mine că niciun bolnav nu respectă întocmai o prescripţie medicală. Serios… acum mă vezi tu, rămânând, aici, în pat, în ziua căsătoriei tale? Nu mi-aş ierta-o niciodată. Şi, de altfel, sunt sigur că după o noapte liniştită, mâine mă voi simţi în putere.

Philippe replică, de astă dată fără să mai glumească:

— Nici nu poate fi vorba, tată. Nu vreau să te mişti, măcar patruzeci şi opt de ore. Minimum.

Doamna Sarty se îngrijoră din nou.

— Poate ar fi mai bine să nu-l contrariezi, Philippe…

— De ce-ar fi contrariat? se grăbi să răspundă, aruncând o privire Clarei, care stătea deoparte, tăcută. O să amânăm nunta cu câteva zile, asta-i tot! Cred că nu e niciun impediment.

Totul se aranja cum nu se putea mai bine. La Tourmes, în 18 iulie avea loc un mare concurs de popice, iar primarul nu era numai organizatorul, ci şi un jucător împătimit. Astfel că ascultă cu bunăvoinţă cererea lui Philippe, bucurându-se că-şi poate consacra toată atenţia activităţii sportive, fără să fie nevoit ca, între două

reprize, să-şi asume şi sarcina de ofiţer al stării civile. Rectificarea administrativă nu ridica nicio problemă. Preotul satului, un om cumsecade, fu de asemenea înţelegător, şi ceremonia fu hotărâtă pentru ziua de marţi a săptămânii următoare.

Încă şase zile.

Şase zile care se desfăşură fără ca Clara să poată profita decent de această amânare, ce i se oferea. Pe moment, îi plăcu să creadă că este un semn al destinului. Fără nicio intervenţie din partea ei, cătuşa îşi slăbise strânsoarea. O voce îi şoptea, plină de făgăduinţe: „Profită! Eliberează-te!". Dar foarte repede îşi dădea seama că, în ciuda aparenţelor, nu putea profita de asemenea circumstanţe.

Nu era momentul ca acum, când fiecare din ei îşi dădea toată silinţa să-i asigure bolnavului un climat cât mai reconfortant, ea să intervină cu o lovitură de teatru.

Şi tot acum, Marie-Louise avea un fel de a o privi, când o numea „copila mea", care ar fi înduioşat şi pietrele.

Amândoi părinţii lui Philippe, *o* întrebaseră dacă ar fi fericită să aibă un copil, ca şi cum vedeau deja cum se perpetuează prin ea un întreg neam de mici Sarty, care să le ia locul când ei nu vor mai fi.

Cu un amestec de emoţie, de milă şi de enervare, Clara îşi dădu seama că îi era cu neputinţă să dezamăgească în asemenea măsură nişte oameni, care o adoptaseră atât de firesc, cu atâta căldură. Prin felul cum se purtaseră cu ea, o ţineau, poate mai mult chiar decât Philippe, zălog al cuvântului dat. Nimic mai rău decât resemnarea. Atâta timp cât luptase, atâta vreme cât căutase o ieşire, Clara simţea că trăieşte, ori cât de greu i-ar fi fost. Din acest moment însă, timpul se scurgea fără ca ea să opună nicio împotrivire, oricât de mică.

Nu se sinchisise nici când un comisionar adusese, în primele ore ale dimineţii lui 18 iulie, uriaşul coş de flori comandat de mama sa şi de tatăl vitreg prin telefon la Nissa, anume pentru ea. Doamna Sarty a fost aceea care a aranjat în toate glastrele din casă liliacul alb şi trandafirii care sosiseră cu şase zile mai devreme.

— Nu ţi-ai prevenit părinţii că nunta a fost amânată, draga mea? se miră ea.

— Nu, spuse Clara.

— Oh! Ar fi trebuit… Poate că în câteva zile mamei tale i-ar fi fost cu putinţă să se deplaseze?

— Poate… nu m-am gândit.

Nu se gândea la nimic. Nimic nu mai avea importanţă.

După un sfert de oră sosi şi telegrama de la Amiens. Urările iarăşi înainte de vreme, pe care i le adresau René şi Henriette Favre ca să însoţească florile: „*Dezolaţi că nu suntem lângă tine în această zi mare. Vă urăm la amândoi bucurie şi fericire şi vă îmbrăţişăm din toată inima*”.

Această stupidă nepotrivire, de care numai neglijenta ei era vinovată, cuvintele afectuoase ale mesajului, florile care se vor ofili până în 24… totul o lăsa indiferentă. O indiferentă inimaginabilă.

Philippe fu acela care, sâmbătă, îi aduse aminte de Isabelle. Erau împreună pe plaja de la Cagnes, aproape de port, lungiţi unul lângă altul pe pietrele netede şi lunecoase. Înotaseră, şi câţiva stropi mai străluceau încă pe umerii bronzaţi ai Claire-i. Philippe îi şterse cu o mângâiere. Niciodată nu se arătase atât de blând, atât de tandru şi de îndatoritor de când îi făcuse scena aceea penibilă, în legătură cu tânărul Claude Marchand.

— Iubito, îi spuse încet, dacă tot te-ai împăcat cu Isabelle, ce-ar fi să-i spun să vină la Tourmes marţi?

Neştiind, bineînţeles, ce anume se petrecuse între ele, găsea invitaţia foarte potrivită. Clara nu făcu nicio obiecţie. Că vine sau nu vine Isabelle la Nunta ei, îi era totuna în prezent. Când s-au întors, i-a telefonat.

Isabelle nu era în hotel. Clara dădu amănuntele necesare persoanei de la recepţie şi o rugă să-i transmită comunicarea.

Duminică.

Luni.

Clara continua să existe, să se mişte, să vorbească şi chiar să surâdă când era nevoie. În adâncul ei nici măcar o umbră de împotrivire. Nimic în afară de o mare de linişte şi un gol imens.

Această ultimă seară se încheie la fel cu celelalte. După cină,

după ce Louis Sarty şi soţia lui se retrăseseră în odaia lor, Philippe o luă pe Clara pe terasă. Petreceau acolo clipe lungi înainte de culcare.

Noaptea era limpede. În faţa lor, muntele părea violet şi, văzut de departe, focul de mărăcini aprins pe coasta lui şi scânteind părea cuibul unei puzderii de licurici. Philippe îi oferi un fotoliu şi se aşeză lângă ea. De îndată ce se instalară, îi luă mâna şi i-o strânse cu putere.

În acest gest puse toată dorinţa lui de-a o avea, dorinţă pe care nu mai îndrăznea s-o exprime altfel. Violenţa pe care o folosise ca s-o facă să-i cedeze în seara reîntoarcerii lui la Tourmes, fără altă justificare decât o bănuială fără temei, îl făcea şi acum să se simtă atât de tulburat şi să-i fie atât de ruşine de sine însuşi, încât nu mai ştia cum să se poarte, pentru a o ajuta să uite.

Când se plimbau amândoi pe câmp, i se întâmpla ca, la vreo cotitură a drumului, s-o strângă în braţe, fără voia lui. Acestui gest nu-i putea rezista. Ea nu se împotrivea, închizând ochii, orbită de lumină. Închidea şi el ochii, orbit de prezenţa ei. Apoi blând, o săruta fără grabă pe obraz, pe frunte, pe pleoapele închise şi în sfârşit pe gură.

De fiecare dată o dorea tot mai mult. Dorea să regăsească, să aprofundeze secretul acestui trup dezvăluit prea brutal, prea stângaci. De fiecare dată găsise forţa să se stăpânească. Purtându-se astfel, el nădăjduia s-o facă să înţeleagă, mai bine decât prin cuvinte, cât de mult regreta cele întâmplate.

Oare îl înţelegea? La ce se gândea oare în timpul acelor lungi tăceri? Ca în seara asta…

Mâna lui Philippe lunecă în lungul braţului Clarei şi se opri la încheietura cotului.

— La ce te gândeşti?

Îi punea adesea această întrebare, dar întotdeauna ea găsea un pretext să schimbe vorba, să nu vorbească despre sine.

Şi pentru că se „uita la fereastra încă luminată de la camera părinţilor lui, răspunse:

— La tatăl tău. Pare-se că şi-a revenit acum.

— Da, spuse Philippe gânditor. Până data viitoare.

— I se întâmplă adesea?

— Nu, din fericire.

— De ce nu consultă un specialist?

— L-au văzut doi. Se îngrijeşte, se cruţă. Nu se poate face nimic mai mult.

— Eşti neliniştit?

Philippe zâmbi trist.

— Voi fi cât va trăi. Foarte mulţi ani încă, sper.

— Şi eu nădăjduiesc la fel, Philippe. Îl iubesc mult pe tatăl tău.

Îl iubea mult pe tatăl său. Şi pe mama sa; i-o spusese în câteva rânduri. Dar pe el, pe ei îi iubea oare? Mai erau doar câteva ore până la căsătoria lor, şi el nu ştia încă dacă ea îl iubeşte.

Clara se afla în faţa lui, surâzătoare, dulce şi pasivă, dar la fel de misterioasă, ca-n prima zi. Nu refuza să rămână singură cu el, îl lăsa să-i mângâie braţul, dar ar fi fost în zadar să aştepte vreo iniţiativă din partea ei. Ştia că îndată ce se vor desparţi în faţa uşii de.la camera ei, îi *va* întoarce sărutul, dar că uşa se va închide, fără ca ea să facă vreun gest de a-l reţine. Îmbrăţişarea pătimaşă care îi unise atât de scurt timp părea ca nu lăsase nicio urmă în ea, nicio dorinţă de a o repeta.

Mâine, însă această cameră nu va mai fi numai a ei. Va fi a *lor* Noaptea următoare va fi *a lor* Philippe nu se gândea decât la acest lucru.

Clara nu se gândea la nimic. Era un exerciţiu dificil, pe care şi-l însuşise admirabil, concentrându-şi privirea pe un amănunt al peisajului, pe o fâşie de mare, pe un colţ de cer. Acum, în noaptea albastră, numără stelele.

Capitolul XXXV

Pe 18, iulie, Jacques ar fi putut s-o ducă pe Isabelle la Tourmes cu scuterul pe care îl închiriase. Pe 24 nu mai putea fi vorba de-aşa ceva, fiindcă trebuise să înapoieze vehiculul, ca să poată recupera suma lăsată ca garanţie. Era o nebunie cum se topiseră banii doar în câteva zile.

Isabelle luă, aşadar, autobuzul de dimineaţă, şi încă nu era ora zece când îşi făcu apariţia la fermă. Ajunsese, şchiopătând, cu pantoful drept în mână; îşi rupsese tocul într-o piatră, pe drum.

Îi deschise uşa Falco. Louis Sarty, soţia sa, Philippe şi Clara luau micul dejun în grădină. De cum îşi zări prietena, înainte să dea bună ziua cuiva, o anunţă învârtind pantoful deasupra capului.

— Uite Clara ce-am păţit… Mi-am distrus complet tocul! N-ai nişte pantofi să-mi împrumuţi?

Pe urmă, dându-şi seama de necuviinţă, se opri la câţiva paşi de masă şi făcu trei miei reverenţe.

— Bună ziua, doamnă. Bună ziua, domnule. Bună ziua, Philippe.

El fu acela care o scoase din încurcătură, căci părinţii, chiar şi Clara, încremeniseră. O ştia pe Isabelle cam aiurită, dar o găsea foarte simpatică. Cu costumul ei bleumarin şi cu codiţele făcute melci pe urechi, în speranţa că asta îi va da un aer mai demn, era ca o şcolăriţă ieşită de la internat.

— Bună, Isabelle, îi spuse, surâzând. Drăguţ din partea ta că ai venit. Îi cunoşti, cred, pe părinţii mei.

Roşie ca sfecla şi nădăjduind să repare impresia făcută, exagera:

— Ooo… am avut plăcerea, şi repetă: Bună ziua, doamnă, Bună ziua, domnule. Iertaţi-mă c-am venit prea devreme, dar mi-era frică să nu întârzii.

Revenindu-şi din uimire, doamna Sarty îi zâmbi la rândul ei.

— Nu face nimic, domnişoară. Dimpotrivă! Suntem bucuroşi să vă avem oaspete la dejun, şi-i arătă un scaun. Stai jos, drăguţă. Vrei să guşti ceva cu noi? Puţină cafea… o cană de ciocolată?

— Oh, nu! Mulţumesc, doamnă. Mi-a fost rău în autocar. Pentru că, şi n-o spun aşa, ţi se învârte capul până ajungi în cotlonul ăsta. Şi ce te mai scutură, mai ales dacă stai pe roată!

Clara se simţi stânjenită.

— Vino, îi spuse ea ridicându-se de la masă, să vedem dacă-ţi găsesc nişte pantofi.

Ca să-i fie mai lesne, Isabelle îşi scoase şi al doilea pantof şi, luându-i pe amândoi la subţioară, o urmă pe Clara, în picioarele goale. Meditase îndelung dacă să-şi pună ciorapi sau nu, şi ajunsese la concluzia că putea să renunţe, dat fiind că se bronzase binişor. Nemaivorbind că singura pereche pe care o poseda avea firele duse

chiar în faţă, de parc-ar fi fost o scară de pompieri, şi Jacques nu mai părea dispus să-i dea bani ca să-şi cumpere alţii, deoarece de câteva zile strânsese serios băierile pungii.

De cum intrară în cameră, Isabelle se extazie.

— Ia te uită, arată colosal! Chiar aici dormi?

Se repezi la fereastră.

— Ce-i acolo sus, pe munte? Zăpadă, sau un nor?

— Un nor probabil, răspunse Clara, fără să se uite măcar.

Scosese de sub comodă o pereche de balerini din piele albă şi îi întinse prietenei. Isabelle făcu mutre.

— Sunt cu tocul jos, cam plaţi pentru o căsătorie… Nu crezi că-mi strică silueta?

— Îmi pare rău, dar în afară de cei pe care îi încalţ eu nu mai am alţii. Încearcă-i.

Isabelle o ascultă şi făcu câţiva paşi prin încăpere, mergând ca Charlot.

— Îmi vin, dar aş fi preferat cu tocuri. Nu crezi că Philippe ar putea să-l repare pe-al meu?

— În acest moment nu, nu cred, răspunse Clara, pierzându-şi răbdarea. Philippe nu e cizmar.

— A, da! făcu Isabelle, ca şi cum n-ar fi aşteptat decât această precizare, ca să renunţe. Vai… Clara, ce bucuroasă am fost când o tipă de la hotel mi-a spus că ai telefonat! Crezusem că te-ai măritat, fără să mă inviţi. Dar cum de s-a amânat?

— Tatăl lui Philippe a avut o criză cardiacă.

— Ah… Şi n-a murit?

Clara era din ce în ce mai enervată.

— Nu, n-a murit. Doar l-ai văzut! Fii atentă la ce spui, Isabelle. Acum trebuie să vină martorii noştri, la dejun; sunt oameni în vârstă… şi foarte bine. Mi-ar face plăcere să fii la locul tău, dacă e posibil.

— Mai e vorbă! răspunse Isabelle, plină de bunăvoinţă.

Apoi, dintr-odată neliniştită:

— Dar ştii, tocmai când eşti mai. Atentă se întâmplă o nenorocire, sau faci o gafă. Ţi-aduci aminte de ziua primei mele

comuniuni… când m-am înecat şi am vărsat totul pe unchiul Eugene?

Clara oftă.

— Încearcă, totuşi, să faci un efort, te rog din suflet! Şi acum lasă-mă; trebuie să mă pregătesc. Du-te şi plimbă-te în grădină, o să te chem imediat.

— Vor fi şi oamenii aceia bine cu noi?

Clara o împinse spre uşă.

— Da. Du-te…

— Dar n-am pălărie. Nu merge fără pălărie la biserică.

— Am să-ţi împrumut un batic, e suficient. Nici eu n-am să pun decât o eşarfă. E o simplă binecuvântare, nu o mare ceremonie.

— Nu-i nimic, eşti o norocoasă! conchise Isabelle, când se resemnă să iasă din cameră. Îl găsesc straşnic de frumos pe Philippe, aşa bronzat cum el

După ce coborî în grabă scările, Isabelle se opri brusc în faţa oglinzii din hol, care-i reflecta imaginea. Profită de această întâlnire cu ea însăşi ca să-şi dea o lecţie de cum să se poarte. „Ia să vedem noi ce atitudine trebuie să iei ca să ai aerul unei fete impecabile?” îşi aplecă puţin capul spre dreapta, îşi dibui o privire candidă, un surâs direct şi-şi încrucişă mâinile pe burtă: „Am aerul unei idioate; dar nu-mi pasă, numai celorlalţi să le placă”.

Pe urmă începu un monolog, cu o voce suavă, cu guriţa pungă:

— Sunt încântată să vă cunosc. Marea mea prietenă, Clara, mi-a vorbit atâta despre dumneavoastră! Da, da, da! încântată… Cu adevărat încântată…

— De-a ce vă jucaţi? auzi o voce foarte aproape de ea, în timp ce strângea pe rând nişte mâini imaginare, acompaniindu-şi gestul cu nişte plecăciuni cum nu se poate mai ceremonioase.

Întoarse capul şi se înroşi. În picioare, în pragul uşii, Philippe râdea din toată inima.

— Oh… scuzaţi-mă, bălmăji ea. Nu ştiam că sunteţi aici. Eu… repetam.

— Aşa mi s-a părut şi mie. Dar ce anume repetaţi? Faceţi cumva teatru, în timpul liber?

— Nu, mărturisi Isabelle, destul de încurcată. E pentru acuma, când vor veni prietenii dumneavoastră. Clara are trac, se teme că n-o să fiu la înălţime!

Îşi muşcă unghia degetului mare.

— Cum să fac?

El o bătu încurajator pe umeri.

— Clara nu are dreptate să-şi facă probleme. Părinţii mei vă găsesc adorabilă. Rămâneţi cum sunteţi, Isabelle, e cel mai bun lucru. Veţi vedea că totul va fi perfect.

Lucrurile s-au desfăşurat într-adevăr, mult mai bine decât se aştepta. Doctorul Evans şi soţia lui o liniştiră imediat spunându-i că seamănă puţin cu una din nepoatelor.

La masă, totuşi, Isabelle se scuză că nu mănâncă homarà l' armoricaine, pretextând că crustaceele îi dau urticarie. Asemenea animale, înotând în sos, erau exact ce trebuia ca să se facă de râs. Preferă să renunţe, chiar dacă va regreta toată viaţa că n-a gustat măcar o bucăţica.

Lăsă de asemeni pe os trei sferturi din pulpa de pui, pentru ca nu cumva să facă vreo boacănă. Chiar şi brânza îi dădu emoţii. Sare atât de repede în obrazul vecinului de masă o bucăţică de caşcaval tăiată cu prea multă nervozitate!

Nu fu în stare să mănânce fără panică decât îngheţata de la sfârşitul mesei. Şi îi era o foame! Dar nici măcar Clara nu putea să-i facă reproşuri asupra ţinutei, şi asta era esenţialul.

În realitate, Clara era prea departe de toate astea. Masa festivă de dinaintea căsătoriei avea parcă ceva neobişnuit, dar tot ce o înconjura îi apărea ca prin ceaţă.

Nici chiar la primărie, Clara nu reuşi să realizeze că e vorba de propria ei căsătorie. Când primarul citi pasajul din codul familiei destinat noilor căsătoriţi, împănându-l cu consideraţii personale şi cu strănuturi succesive (era alergic), avu impresia că asistă la un film al lui Pagnol.

Îl auzi asigurându-se de prezenţa celor doi martori, apoi rostind cu exagerată gravitate dubla întrebare rituală. Mai întâi lui Philippe,

după ce îi enunţă numele şi prenumele.

— …sunteţi de acord s-o luaţi de soţie pe Clara Paula Bernardini, aici de fată?

O respiraţie.

— Da.

— Paula Clara… mă iertaţi: Clara Paula Bernardini sunteţi de acord să-l luaţi de soţ pe Philippe Jean Louis Sarty, aici de faţă.

O altă respiraţie.

— Da.

— Vă declar uniţi prin legătura de căsătorie.

Această frază sună prelung în mintea Clarei, fără să-şi găsească drumul spre inima ei. Semnă în registrul care îi fu întins. Doctorul Efans şi soţia lui semnară şi ei.

— Şi acum, reluă primarul, deschizându-şi larg braţele şi strănutând de cinci ori la rând, permiteţi-mi să declar cât de onorată se simte modesta noastră municipalitate de a fi teatrul unui eveniment care… care… o onorează! Nu mulţumim numai domnului Sarty fiul şi chirurg la Paris, care ne-a făcut onoarea să se căsătorească printre noi, dar ţin să profit de circumstanţă pentru a aduce un omagiu tatălui său, doctorul Sarty, care, în mica noastră localitate, se bucură, de aproape cinci ani, de stima şi consideraţia noastră, a tuturor. Fără să o uităm, nu mai e nevoie să repet, pe doamna Sarty, întotdeauna prima când e vorba să-şi dea concursul moral şi material la operele noastre de binefacere şi la tombolele noastre… domnul părinte mi-o spunea chiar ieri.

Simţi că-l mănâncă nasul, dar de astă dată îşi stăpâni strănutul şi putu să încheie patetic:

— Iată de ce astăzi, cu acest prilej emoţionant, vreau să salut medicina întreagă prin aceste două generaţii, poate în curând trei. Trăiască tinerii căsătoriţi şi urmaşii lor!

Isabelle, aşezată cuminte pe un colţ de bancă, fu singura care aplaudă. Căci, lăsând deoparte pe cei în cauză, discursul acesta se adresă unei săli goale şi nu se făcea ca tocmai cei trei doctori şi nevestele lor să aplaude, pentru că de fapt s-ar fi aplaudat pe ei înşişi.

Asta nu-l împiedică pe primarul din Tourmes să fie foarte mulţumit de sine. Nutrea dorinţa de-a candida într-o bună zi la deputăţie şi nu pierdea niciodată ocazia de: a face dovada talentelor sale de orator şi de om de spirit. Îşi mâi amintea şi-acum, cu secretă vanitate, de admirabilul joc de cuvinte făcut atunci când o căsătorise pe fata lui Jassardi cu calfa unui brutar din Nissa pe care, printr-un joc al hazardului, îl chema Marcel Pin.

— …şi acum, copii, nu vă mai rămâne altceva de făcut decât nişte pâinişoare!

Fără mofturi, ca şi cum ar fi fost vorba de nişte vecini invitaţi la o gustare, îşi conduse oaspeţii spre ieşire. În prag, strânse călduros; toate mâinile, chiar şi pe a Isabellei, care-l găsi cam prea familial.

Nu aşa îşi închipuise ea căsătoria. Ar fi vrut s-o vadă pe Clara coborând solemn cele şapte scări ale primăriei alături de Philippe, cu o jerbă enormă de fiori în braţe.

Clara nu avea decât un buchet minuscul, prins la reverul taiorului de in alb. Şi chiar dacă se sprijinea de braţul lui Philippe, îmbrăcat într-un costum închis, absenta unui adevărat cortegiu golea de orice prestigiu, de orice solemnitate evenimentul. Primăria, îmbrăcată-n ghivece cu muşcate, semăna atât de puţin a edificiu public, încât ai fi putut să crezi foarte bine că oamenii ieşeau de la ei de-acasă, pentru a se duce la pescuit. Cel puţin Clara să fi fost ceva mai veselă.

În mica piaţă, copleşită de soare, nu era ţipenie de om. Asta puse capac consternării Isabellei. Oare aceasta să fie cauza tristeţii Clarei? Atunci striga voinicește:

— Trăiască mireasa!

Philippe îi adresă un zâmbet afectuos. Părea să fie singurul care o auzise.

Curioşii se adunaseră la biserică, pentru bunul motiv că acolo era răcoare. Erau cam douăzeci, în majoritate femei, aparent cufundaţi în rugăciune, dar cu ochii şi urechile ciulite. Voinica Marguerite, care creştea trei sute de găini şi nouă copii, lăsă vraişte albia de rufe, când văzu oprindu-se în faţa bisericii cele două automobile. Cu pielea mâinii încreţită de-atâta leşie, cu o batistă în carouri pusă în grabă pe cap, se

strecură între două rânduri de bănci, când Clara intră în pridvorul bisericii, la braţul lui Louis Sarty.

Era o capelă mică, în stil romanic, cu cupolele joase, cu zidurile mâncate de vreme, cu micuţii sfinţi din ipsos colorat, cu vitraliile străpunse de soare, o capelă veselă ca un ciripit de păsare.

Preotul nu se lăsă aşteptat. Fără vârstă, înalt şi slab, cu obrajii scofâlciţi şi cu ochii strălucitori, avu mai întâi o conversaţie mută, scurtă cu Dumnezeu Tatăl. Apoi, despărţindu-se de cei doi copii de strană, care aveau aerul că pregătesc un complot – fiecare separat – preotul se îndreptă către miri. Philippe îi dădu actul de căsătorie nou-nouţ şi puse verighetele pe tava pe care i-o întindea paracliserul, reparator de scaune împletite, între liturghii.

Din ceea ce urmă mai apoi, Clara nu va păstra decât o amintire confuză. Binecuvântarea, cuvintele spuse de preot, orga şi corul îi ajunseră la urechi ca prin ceaţă. Singurul lucru pe care îl simţi clar fu acela când Philippe îi puse verigheta în deget. Din păcate, momentul fusese marcat de un incident nefericit, care o goli de întreaga emoţie şi care revoltă întreaga asistenţă.

Un cuplu de turişti, destul de vulgari, cu un băieţei de vreo cinci ani, intrară necuviincios în biserică. Paşii lor răsunară cu putere pe lespezi, în timp ce se învârteau de colo până colo, ca într-un magazin universal. Şi, deodată, se auzi vocea puştiului răsunând sub cupola bisericii:

— Mamă… vino să vezi! Au şi un lavabou!

Mama se grăbi să-l smulgă de lângă agheasmatorul în care-şi băgase amândouă mâinile.

— Vezi, îi reproşa ea bărbatului, iată ce rezultate are metoda ta de educaţie! Frumos, n-am ce zice!

— Şi ce? răspunse bărbatul, atât de tare că-l auzi toată lumea. Prefer să confunde un agheasmator cu un lavabou decât invers.

Îi dădu o palmă copilului.

Demn, arătând spre altar unde tocmai se termina slujba religioasă, paracliserul îi chemă la respect şi-i pofti să iasă. Murmure de protest circulară din gură în gură.

— E o ruşine! Ce păcat să vezi asemenea lucruri!

— Să li se interzică unor astfel de oameni să intre în biserică!

Fără să se clintească, doar cu obrajii parcă ceva mai brăzdaţi, preotul amintea acum şi despre copiii acestor creaturi ale Domnului, pe care le unise în numele său, la bine şi la rău:

— Şi să-i creşte-ţi în dreapta credinţă…

Copleşită de respect, pierdută de emoţie, Isabelle îngenunchease. Buzele ei murmurau încet:

— Iartă-mă, Doamne, de păcatul destrăbălării… Făgăduiesc să mă spovedesc… făgăduiesc să mă mărit cu tatăl copiilor mei pe care o să-i învăţ să se poarte creştineşte. Amin.

Cât a durat încheierea slujbei şi trecerea prin faţa altarului, Clara n-a simţit nimic. Absolut nimic. Deşi nu erau decât câţiva oameni împrejurul ei, figuri familiare, se simţea atât de străină printre ei, atât de nepăsătoare în sinea, ei, că-n mijlocul unei mulţimi care ar fi purtat-o-ncolo şi încoace, fără voia ei.

Doar când părăsi biserica la braţul lui Philippe, petrecută de corul religios care-i salută ieşirea, bătăile inimii o făcură să-şi amintească de propria existenţă, de curgerea timpului. Timpul care marca sfârşitul unui episod de viaţă. Începuse un altul.

De data asta pagina era întoarsă, o dată pentru totdeauna. Acum, după ce rătăcise atâta, Clara îşi regăsi dintr-odată luciditatea care făcuse din ea atâta vreme o fată de nădejde. Acum, era încredinţată că singura ei şansă de fericire era să nu mai privească în urmă. Niciodată.

Ridică ochii spre Philippe. Era soţul ei şi aceşti primi paşi făcuţi împreună pe aceeaşi cale, trebuiau să continue până la capătul vieţii lor. O întreagă viaţă!

Ea băga de seamă că pe obrazul lui nu strălucea nici triumf şi nici bucurie. Era serios şi chiar puţin crispat, ca şi cum şi lui i-ar fi fost frică de viitor. Atunci îşi apăsă mâna pe braţul lui ca să-l liniştească. Ca să se liniştească.

Capitolul XXXVI

În afara dejunului care precedase căsătoria, un adevărat ospăţ

de nuntă nu avu loc. Nimic altceva decât o gustare în familie, pe care o pregătise Lise Falco cu ajutorul unei nepoate venită la fermă să-i dea o mână de ajutor.

Destul de nedumerită de numărul atât de mic de invitaţi – ea avusese şaizeci şi două de persoane la nuntă – Lise s-a dat peste cap ca totul să capete un aer sărbătoresc. Încăperea vastă era ticsită de flori şi când ceea ce ea numea totuşi „alai de nuntă" apăru, cristalele străluceau în soare, pe faţa de masă din dantelă albă.

Cantitatea impresionantă de tartine şi dulciuri de tot felul care garniseau bufetul improvizat ar fi putut să sature un întreg internat. Dar cu excepţia Isabellei, nimănui nu-i era foame, şi numai din cauza căldurii făcură cinste băuturilor.

Doamna Sarty veghea cu prudentă ca soţul ei să nu bea decât suc de fructe – alcoolul fiindu-i interzis – şi o dată în plus deplânse absenţa părinţilor Clarei.

— Nădăjduiesc că vor. Găsi curând prilejul să ne facă o vizită. Am fi atât de bucuroşi să-i cunoaştem! Dac-ar putea să petreacă vreo câteva zile cu noi, iarna aceasta, de exemplu, am fi fericiţi să-i găzduim. Să le-o spui, draga mea.

Deşi Philippe o pusese în temă cu situaţia din familia Clarei, doamna Sarty nu făcea niciodată aluzie la tatăl adevărat al acesteia. Pentru ea căsătoria fiind sfântă, de nedezlegat, preferase să uite pe loc că părinţii viitoarei ei nurori sunt despărţiţi şi continua să-l ignore pe leonard Bernardini, care, după cât înţelegea, era singurul răspunzător de acest divorţ, pe care îl respingea cu toată fiinţa ei.

Isabelle era cu gândul tot la homarul de care nu se atinsese la prânz; se îndopă aşadar pe furiş cu sandvişuri, cu fursecuri şi cu migdale proaspete şi i se făcu sete. Îi plăcea la nebunie şampania şi nu refuză nici măcar o singură dată, când Philippe, din politeţe, îi întinsese sticla să-i umple paharul. În ritmul ăsta, nu trecu mult şi deveni foarte veselă, ba chiar exuberantă.

— Dacă vreţi, propuse ea fără să ezite, după al şaselea pahar, pot să vă cânt ceva. Mirii ăştia parcă-s nişte ciocli, trebuie să-i înveselim un pic!

Fără să aştepte invitaţia, sări cu picioarele încrucişate pe un scaun capitonat şi, cu trei tonuri mai sus decât era necesar, începu primul cuplet din *Snack-bar*:

„*Când intră în local în acea zi*
Era în picioare lângă bar
Şi pentru că el o văzu; *şi ea îl privi*" …

După ce se gândi o clipă, vocea ascuţită se opri ca să facă loc unei versiuni vorbite:

— …ea îl privi… ea îl privi… Drace am un lapsus! *i*

Isabelle o solicită pe Clara, rugător:

— Hai, ajută-mă…

— Dacă nu ştii, taci! răspunse Clara sever. Nu e neapărat nevoie să cânţi, mai ales în halul ăsta.

Dar cu încăpăţânarea beţivului înrăit, cu fruntea încreţită de efort, Isabelle o luă de la capăt:

„*Şi pentru că el o văzu… ea îl privi*".

— Ea îl privi… Am găsit, asta el

„*Pentru că el o văzu*, *ea îl privi*!
Şi el nu se mai aşează".

Pe urmă îşi puse mâinile pe piept, adăugând cu un aer languros:

„*S-au înţeles pe dată doar dintr-o privire*
Şi-au vorbit îndelung doar cu inima
Veniseră singuri, *acum erau doi*
*Şi-n*tr-*un glas cerură un strop de fericire*".

Dezlănţuită acum, execută cu brio refrenul, rotindu-şi fusta şi ridicând-o până la jumătatea coapselor.

— Isabelle! protestă Clara, făcând un pas spre ea.

Philippe o opri.

— Las-o! E foarte nostimă.

— Nu găsesc deloc!

Domnul şi doamna Sarty, ca şi soţii Evans, priveau năuciţi la Isabelle, dar ea nu mai era în stare să-şi dea seama. Mici puncte luminoase îi dansau în faţa ochilor şi nu se mai sinchisea nici cât negru sub unghie de părerea celorlalţi. Cu acelaşi brio şi cu Aceleaşi salturi în

voie, dar tară întrerupere de data aceasta, le cânta şi celelalte trei strofe urmate de refren.

Când termină, era roşie, şi se vedea că îi e rău. Nu de ajuns însă, ca să tacă de tot.

— Cântecul pe care vi l-am interpretat, anunţă ea cu enfază, gata să-şi piardă echilibrul, aparţine lui Nicolas Berthet. Cuvintele de Nicolas Berthet. Muzica de Nicolas Berthet. Totul de Nicolas Berthet.

Vocea Clarei răsună ca o palmă.

— Ajunge, Isabelle!

O apucase de braţ, o ridicase de pe scaun şi încerca s-o scoată din cameră.

Imprevizibilă, cu toate că abia se putea ţine pe picioare, Isabelle opuse o rezistentă sălbatică.

Căpătase dintr-odată o forţă supraomenească şi-şi agita braţele ca o nebună.

— Lasă-mă! Vreau să le mai spun ceva! Trebuie să le spun că Nicolas… ei bine Nicolas e logodnicul meu şi numai al meu! Da, domnilor şi doamnelor, aşa cum auziţi!

— Vino… şuieră Clara printre dinţi, eşti complet beată.

— Lasă-mă! Du-te şi te culcă cu Philippe! Eu vreau să rămân aici, vreau să petrec. Şi după aceea mă mărit şi eu imediat. Du-te şi caută-mi-l pe Jacques!

Striga, continuând să se zbată şi vorbele ei erau din ce în ce mai incoerente. Philippe găsi cu cale să intervină. Se apropie de ea şi spuse cu un ton părintesc, dar ferm.

— Gata, Isabelle, nu te mai enerva. Ai să te duci frumos să-ţi dai cu apă pe faţă şi totul o să fie în ordine.

Isabelle păru că-şi revine. Pufni încet.

— Oooh… spuse ea mişcându-şi degetul. În dreptul nasului: dumneata mă tutuieşti!

Voi să se oprească în faţa lui, dar era cât pe ce să-i cadă în braţe, atât de tare se legăna pe picioare:

— Şi eu pot să te tutuiesc, dacă vreau.

Întorcându-se spre Clara:

— Şi tu îi spui *tu* lui Nicolas… când nu sunt eu de faţă?

De data asta Clara o târî cu sila şi fu obligată s-o urmeze. Râsul ei de copil prost se-auzea de-a lungul culoarului.

Când ajunseră în faţa sălii de baie, Clara deschise uşa şi-o împinse înăuntru. Isabelle se propti în chiuvetă. După ce trase zăvorul, Clara o luă de umeri şi o scutură cu furie.

— Ai înnebunit? Eşti bună de legat!

— Nu mă zgâlţâi dara… o imploră mititica, am să vărs.

Clara o întoarse brusc şi-i băgă capul în chiuvetă.

— N-ai decât, varsă! Tot n-ai altceva mai bun de făcut!

Isabelle icni de două ori şi se aplecă. Apoi îşi şterse gura cu dosul mâinii, şi respirând adânc, îşi întoarse spre Clara o privire de căţel bătut.

— Mi-e rău…

Era atât de vrednică de milă, că mânia Clarei se topi pe loc. Susţinând-o, îi stropi faţa cu apă rece, îi puse un, scaun în dreptul ferestrei deschise şi o aşeză.

Aerul proaspăt o învioră şi căpătă culori în obraz.

— Mă simt mai bine, spuse. Ar trebui să mă întorc, să nu se creadă că nu ştiu să mă port.

— Mă tem că i-ai lămurit deja.

— Am spus multe prostii, nu-i aşa?

— Destule pentru astăzi, în orice caz. Părinţii lui Philippe trebuie să plece de îndată ce familia Evans, la care sunt invitaţi până la sfârşitul săptămânii. Imediat după aceea te vom conduce la Juan-les-Pins, cu maşina.

— Nu vă incomodează, chiar în ziua nunţii voastre?

Clara înălţă din umeri.

— În tot cazul, nu mai ai autobuz. Rămâi aci liniştită. Mă duc să te scuz faţă de toată lumea şi mă întorc imediat să te iau.

— Lipseşti mult?

— Nu cred. La vârsta lui, doctorul Evans evită să conducă noaptea, când nu e obligat, şi cred că ar vrea să ajungă acasă înainte de ora mesei.

— Mai eşti supărată pe mine?

— Sigur că nu!

Cu toată străduinţa Clarei de a nu o amărî în plus, tonul o dezmintea.

— Ştii, spuse atunci Isabelle, în speranţa de a se răscumpăra cât de cât, dacă te plictiseşte să te duci şi să-i spui lui Nicolas ce mi s-a întâmplat cu Jacques, nu-i nimic, nu te duce.

Clara pusese deja mâna pe clanţa uşii.

— Nu-i treaba mea, ai să te descurci şi singură.

Philippe fu acela care veni s-o caute pe Isabelle. Îşi revenise, îşi aranjase părul şi acum sta cuminte în colţul ei, simţindu-se cam plouată şi cu conştiinţa nu tocmai în ordine. Când intră în camera de baie sări ca arsă.

— Dumneavoastră sunteţi?

El se apropie de ea surâzând şi-i ridică bărbia cu un gest amical.

— Ia te uită! Ce protocolară suntem!

Ea lăsă capul în pământ, vinovată.

— Vă cer iertare, Philippe. M-am purtat îngrozitor, nu-i aşa?

O luă afectuos de umeri şi o linişti.

— Da' de unde? Nici chiar aşa! înseamnă pur şi simplu că nu eşti obişnuită cu băutura. Şi cum eu sunt acela care ţi-am tot turnat în pahar, e şi vina mea.

— Părinţii au plecat?

— Da. Au vrut să vină să-şi ia rămas-bun, ca şi prietenii noştri de altfel, dar Clara s-a gândit că o să te jenezi în cazul în care mai eşti cu capul în lavabou.

Isabelle se făcu roşie ca sfecla.

— V-a spus? N-ar fi trebuit!

Philippe începu să râdă.

— Păi sunt medic, doar ştii. Am văzut eu şi altele. Haide, linişteşte-te; n-ai de ce să-ţi faci probleme.

— Adevărat? Nu sunteţi supărat?

— Da' de unde! spuse Philippe. Mă întreb doar că dac-aş fi eu în locul logodnicul tău, aş lăsa sau nu un copil ca tine să-şi petreacă

vacanţa singură pe Coasta de Azur. Cine e Jacques ăsta pe care-l tot pomeneai în euforia şampaniei? Un mic flirt de vacanţă, nu-i aşa?

Isabelle fu pe punctul să-i mărturisească tot. Era atât de drăguţ, de înţelegător, de generos, încât ar fi fost urât să-l înşele, lăsându-l să creadă că era doar o fetiţă, în timp ce ea… în toate nopţile fusese cu Jacques. Dar, temându-se de Clara, care, după toate probabilităţile, nu-l informase pe Philippe despre ultimele evenimente, îşi stăpâni elanul de sinceritate. Făcuse destule gafe pe ziua de azi.

— Oh, nu, răspunse în cele din urmă, fără să mintă cu totul, vă asigur că n-am niciun flirt.

„Pe urmă ridică spre el o privire recunoscătoare şi căută să spună ceva care să fie la înălţimea admiraţiei pe care i-o purta: Aş vrea să fiu în comă şi dumneavoastră să mă operaţi!

— Ei bine, aprecie el surâzând din toată inima, ce plăcere ne doreşti la amândoi! Hai, să mergem. Ne aşteaptă Clara.

Era aproape opt seara când o lăsară în faţa hotelului. Făcuseră drumul în liniște. Lui Philippe nu-i plăcea să vorbească în timp ce şofa. Clara n-avea nimic de spus, iar Isabelle sta cuminte deoparte. Îndată ce opriră maşina, îi îmbrăţişă pe amândoi şi-o şterse tiptil.

— Vrei să mâncăm aici? întrebă Philippe.

— Să mâncăm? Nu mi-e foame deloc.

— Drept să spun, nici mie. Ce-ai zice să bem ceva într-un loc agreabil?

Clara acceptă, şi el o conduse într-un local aproape de barul în care o întâlnise pe Isabelle cu câteva zile mai înainte. De altfel, toate erau la fel, cu umbrelele lor de soare colorate, cu jardinierele pline de flori.

Animaţia se potolise vizibil, la oră. Aceea. Estrada orchestrei era goală. Consumatorii erau puţini, aşa încât nu fii nicio dificultate să găsească o masă. Philippe apropie două fotolii de pai şi se aşezară unul lângă altul, cu faţa la mare şi la plaja îngustă, pustie la ora aceea.

Seara era călduţă, învăluitoare, blândă. Nu se auzea decât zgomotul valurilor care alunecau aşternându-se uşoare peste nisip, ca umbra unei păreri de rău. Soarele coborâse de mult dincolo de stâncile

ce mărgineau micul golf. Marea, netedă, te tăcea să te gândeşti la o uriaşă folie de aluminiu. Doar din când în când, câte un înotător întârziat lipăia cu sandalele pe pardoseala de lemn. Pe terasă nu mai era decât o singură pereche şi un domn singur, îmbrăcat în costum complet, preocupat de o misterioasă corespondenţă.

— Se vede că ora cinci e sfântă, constată Philippe. Câtă pace!

— Da, spuse Clara, fără convingere.

El o simţea neliniştită.

— Te deranjează ceva, dragă? o întrebă Philippe.

— Sunt dezolată, din cauza Isabellei. Ce şi-or fi închipuind părinţii tăi?

El dădu uşor din umeri.

— Că nu ţine la băutură, ceea ce nu e deloc dezonorant. Mie personal mi-a plăcut mult şi mă întreb dacă, fără ea, ziua asta n-ar fi fost de-a dreptul sinistră.

Clara îl privi atentă.

— De ce spui asta, Philippe? A fost foarte frumos, totul a fost perfect.

— Nu te-am văzut zâmbind măcar o singură dată…

Ea se strădui s-o facă acum, dar nu-i izbuti decât un uşor tremur involuntar al buzelor.

— Eram poate… Prea emoţionată, zise, încercând să găsească o explicaţie.

— Nu, răspunse Philippe fără să ezite, erai cu totul într-altă parte. Şi acest cu totul într-altă parte nu părea să fie prea vesel. N-ai vrea să laşi trecutul în urmă, măcar acum?

Comandaseră îngheţată. Clara o mânca pe a ei încet. Rămase cu linguriţa în aer şi privirea îi fu străbătură de-o undă de panică. Aşadar, toată bunăvoinţa cu care se înarmase la ieşirea din biserică să fi fost în zadar?

— Philippe… murmură ea, cu o nuanţă de ton aproape rugătoare.

El redeveni blând, şi-i mângâie tâmpla.

— Linişteşte-te. N-am să-ţi pun azi mai multe întrebări decât

ieri. La ce un? Ceea ce-i important e ziua de mâine. Toate zilele de-acum încolo! Şi vor fi aşa cum ni le vom face, tu şi eu. Împreună!

Liniştea deveni dintr-odată adâncă. Se uitau unul în ochii celuilalt, fără ca niciunul din ei să-şi poată desprinde privirea de a celuilalt. Nu se mai priviseră astfel decât o singură dată. Într-o seară, nu de mult, exact înainte ca îmbrăţişarea brutală să-i fi răsturnat pe pământ, cu buzele şi trupurile contopite. Acelaşi fior îi străbătu pe amândoi.

Această secvenţă, care-l chinuise pe Philippe nopţi de-a rândul, îi reveni Clarei în minte pentru prima oară. Se revăzu prizoniera acestor braţe puternice, dominante, amintindu-şi de sărutul acela care nu semăna deloc cu sărutările de după aceea. O bucurie scurtă, fulgerătoare, pe care nu voise să şi-o mărturisească, dar pe care, acum, şi-o dorea din nou.

Mai rămaseră aşa, mai mult tăcând, încă o bucată de vreme, apoi coborâră pe plajă. Acum marea strălucea, reflectând toate luminile oraşului care începea să reînvie. În cafenele, muzicienii urcaseră pe estradă, şi melodiile lor se amestecau sprintene între ele.

Se depărtară de tot acest zgomot, de toţi aceşti oameni, căutând întunericul. Tocurile Clarei se înfundau în nisip. Îi plăcea această moliciune pe care o simţea sub paşi, dar şi fermitatea braţului care o sprijinea. În două rânduri, Philippe făcu gestul să-i îndrepte o şuviţă de păr pe care i-o răsfira vântul uşor.

Într-un ungher ferit, el se opri şi o luă în braţe. Chiar înainte de-a o îmbrăţişa, ea se lipi de trupul acesta robust ca şi cum s-ar fi înghesuit într-un zid, aşteptând să treacă un pericol. Îndată simţi ardoarea primei lor îmbrăţişări şi avu aceeaşi senzaţie de răsturnare. Fără voia ei mâinile i se agăţară de grumazul bărbatului, tot atât de încordat ca şi dorinţa care-l mâna către ea. Fără voia ei, buzele i se întredeschiseră să primească sărutul pe care Philippe i-l da.

Lumina farurilor unei maşini în trecere pe şosea deasupra lor, îi lovi în faţă. Dezmeticindu-se, se desprinseră şi-şi reluară drumul, dar în sens invers.

Ca să urce la Tourmes, Philippe conducea încet. Clara era atât de

dezobişnuită, încât drumul, cu marile lui spaţii de întuneric, îi păru interminabil. Tăcea, cu mâna pe braţul lui, cu ochii întorşi către el, atentă să reţină fluidul dintre trupurile lor. Toate gândurile i se concentrau lacome asupra lui. Nu mai dorea nimic altceva.

Trecuse de ora zece când ajunseră la fermă. Clara intră prima, în timp ce Philippe gara maşina, dar îl aşteptă în vestibul, înfricoşată deodată de marea linişte a acestei case goale.

Când el îi luă mâna, în capul scării, crezu că o va duce direct în camera lor. Dar Philippe se opri în pragul living-roomului.

— Nu ţi-e sete? o întrebă. Sunt sigur că mai avem şampanie în frigider.

Ea încuviinţă din cap. Simţea că i-ar face bine să bea ceva, n-avea importantă ce. Îşi simţea gura uscată şi trupul fierbinte.

Se duse să aducă sticla, umplu două cupe şi-i întinse una ei.

— Pentru cine să închinăm, în noaptea asta? o întrebă el, nelăsând-o din ochi.

— Pentru noi… iubitule, şi duse repede cupa la gură.

Philippe dădu drumul la radio şi căută un post cu muzică de dans. Dorea, din tot sufletul, ca seara aceasta să-i rămână Clarei în amintire ca o seară de tandreţe. Tot căutând, dădu peste un slow, cam fad.

— Vino să dansăm, totuşi, îi spuse surâzând, cu mâna întinsă.

Clara se lipi de el, când deodată răsună soneria telefonului.

Fără s-o lase din braţe, Philippe aruncă o privire uimită spre aparat. Cine putea să cheme la ora asta? Dar telefonul continuă să sune, aşa că ridică receptorul.

Clara observă că, pe când îşi asculta interlocutorul, trăsăturile lui se înăspresc. Imediat se gândi la Louis Sarty, la un accident.

— În definitiv, e grav? întrebă Philippe. Are febră?

— Tatăl tău? murmură Clara, speriată.

Dădu din cap, mai degrabă stânjenit decât îngrijorat.

— Bine… spuse, ne-am înţeles… o să vin.

Clara se apropie de el.

— Ce s-a întâmplat, Philippe? Răspunde-mi…

O luă de umeri o privi lung…

— Sunt chemat la „Pietrărie”, îngăimă. Marianne Duchesne tocmai s-a îmbolnăvit.

Ochii Clarei se făcură nefiresc de mari şi de întunecaţi.

— Marianne?

— Da, rosti el cu o iritare care nu o privea câtuşi de puţin pe ea. Iubito… sunt consternat!

Revolta ţâşni din adâncul făpturii ei.

— De ce consternat? Nu poţi să nu te duci?

Dădu din umeri plictisit.

— Nu pot să fac aşa ceva…

Clara i se agăţă de reverul hainei.

— Dar bine, Philippe, trebuie să mai existe şi alt medic prin împrejurimi! N-are niciun motiv să ţi se adreseze ţie! Tu eşti aici doar… în vacanţă.

El încercă s-o liniştească, o mângâie uşor pe obraz.

— Nu are importanţă că sunt în vacanţă. Sunt medic. Îţi promit că o să mă întorc repede… foarte repede.

Cramponată încă de el, îi spuse dintr-o suflare:

— Nu e adevărat! Tu ştii bine că nu e adevărat, că-n clipa asta ea nu e mai bolnavă decât tine! Philippe…

Încet, îi desfăcu mâinile care se agăţau de el, sărutându-le de câteva ori.

— Tocmai asta e, că nu sunt sigur. Şi n-am dreptul…

Şi cum el se îndepărtă, cu părere de rău, ea mai încercă încă o dată să-l oprească, aţinându-i calea în faţa uşii.

— Nu te duce Philippe… Nu mă părăsi… nu acum!

O îmbrăţişă cu o violenţă născută din bucuria care-i inunda inima, descoperind aceasta gelozie pe care nu i-o bănuise niciodată. Îi mulţumi Mariannei din tot sufletul pentru acest telefon dat prin intermediul bonei, chiar dacă nu era decât o farsă grotescă.

N-avea cum să ştie că ea, Clara, era terorizată de ideea de a rămâne din nou singură cu ea însăşi. Că acest timp mort aruncat între ei o înspăimânta ca o prăpastie în care ar fi împins-o chiar el.

— Nu te duce… repetă Clara.

O apucă strâns de umeri, fericit.

— Fii înţelegătoare, dragostea mea… E alături, nu lipsesc mult timp.

Nu mult timp! Dar chiar şi zece minute erau prea destul. Deja reîncepeau s-o bântuie toate gândurile pe care le zăvorâse în ea. Oricât va dura absenţa, mult sau puţin, se va simţi pradă acestor gânduri şi, când el se va întoarce, va găsi în locul ei un sloi de gheată. Era sigură.

O conduse la un fotoliu şi o obligă să se aşeze.

— Nu te mişca… aşteaptă-mă aici.

Ea nu se mişcă, nimic nu mai trăia în ea. Dorinţa atât de puternică pe care o simţise când el o sărutase pe plajă, apoi în maşină, murea, în timp ce alt chip se suprapunea peste chipul lui Philippe. Un chip pe care crezuse că şi i-a scos din minte; cel al lui Nicolas.

Capitolul XXXVII

În câteva minute, Philippe ajunse la „Pietrărie". O fată-n casă, angajată de curând, îl aştepta pe scările largi ale intrării, bine luminate. Era foarte tânără, brună, cu faţa de păpuşă şi cu ochii prea mari, care îi acopereau jumătate din obraji. Îndată ce-l văzu intrând pe poartă, îl întrebă:

— Dumneavoastră sunteţi, domnule doctor?

Philippe parcurse repede aleea şi nu-i răspunse decât când păşi pe primele trepte.

— Da. Ce s-a întâmplat?

Ea îl conduse în casă.

— Doamnei nu-i e bine deloc! Au apucat-o durerile în timpul mesei, iar adineauri am crezut că o să leşine, atât îi era de rău.

— Se pare că febra creşte…

— Ce fel de dureri? întrebă Philippe, urcând scara ce ducea la primul etaj.

— În burtă. Doamna spune că e cu siguranţă apendicită.

Fata bătu uşor în uşa dormitorului.

— E doctorul, doamnă… Poate să intre?

— Da, se auzi o voce, mai degrabă plictisită, decât suferindă.

Intrând în camera spaţioasă, de un lux agresiv, Philippe nu putu să nu-şi amintească de clipele petrecute aici împreună cu Marianne, în vremea fulgerătoarelor întâlniri de dragoste. Elanul ei era atât de fierbinte, încât, la început, o crezuse. Pe urmă îşi dăduse seama că ceea ce considerase el a fi o pasiune, nu era decât o lăcomie carnală, care nu-l privea numai pe el. Foarte curând legătura lor se transformase în conflict şi sfârşise printr-o ruptură. Ea îl crezuse gelos. Nu era decât dezgustat.

Toate acestea nu mai erau nici măcar o amintire acum, ci o simplă înregistrare de fapte.

Marianne era întinsă pe patul nedesfăcut, dar răvăşeala cuverturii trăda zbuciumul ei. Îndată ce-i văzu faţa, nu se îndoi o clipă, măcar, că e într-adevăr bolnavă. Pielea, de obicei strălucitoare, părea îngălbenită, ochii erau duşi în fundul capului şi aprinşi de febră, iar nările subţiate.

— Lasă-ne, te rog, singuri… îi spuse el fetei, care rămăsese pironită în pragul uşii, cu gura căscată.

Se apropie de patul în care Marianne se prăbuşise încă din timpul mesei, fără măcar să se dezbrace. Îşi descheiase doar tricoul alb şi-şi slăbise cordonul pantalonului de casă, din pânză albastră. Culcată pe o parte, cu genunchii adunaţi, ţinea pe burtă o pungă cu gheată.

— Aţi mai consultat vreun doctor? se miră Philippe.

Marianne nu putea suferi, chiar după ce se despărţiseră, să nu-i spună *tu*, când erau singuri. O umbră de nemulţumire trecu prin ochii ei arşi de febră, apoi răspunse scurt:

— Nu. Dar ştiu ce am. E a doua criză.

— Bine! spuse el, aplecându-se, să vedem…

O întinse cu faţa în sus, îi înlătură complet veşmintele de pe stomac şi abdomen şi începu s-o palpeze uşor.

— Când a-nceput?

Ea se strâmbă de durere.

— Acum două ore, aproximativ.

Deodată scoase un ţipăt ascuţit. Apăsând exact sub regiunea inghinală, în dreapta, durerea, amorţită de punga cu gheaţă,

redevenise acută.

— Într-adevăr, spuse el, ridicându-se, simptomele sunt caracteristice, şi cred că sunt nişte complicaţii. Trebuie să vă operaţi de urgentă.

Ea nu păru îngrijorată.

— Eram sigură.

— Soţul dumneavoastră lipseşte?

— E la Marsilia… până la sfârşitul săptămânii, răspunse, cu respiraţia tăiată de durere.

— Atunci va trebui să hotărâţi singură. Nu cred că vă gândiţi la un spital. Aveţi în vedere vreo clinică particulară?

Ea se chirci din nou, cu mâinile pe abdomenul bronzat şi gol.

— Da… la Cimiez. Acolo poate opera oricare chirurg din afară.

— Cunoaşteţi vreunul?

Marianne îşi opri capul, care se tot legăna dintr-o parte într-alta, şi-l privi pe Philippe în adâncul ochilor.

— Da, răspunse în cele din urmă, pe tine.

La început, el o luă în glumă.

— Sunt teribil de măgulit de încredere. Dar la Nissa sunt chirurgi excelenţi…

Ea nu-l lăsă să termine.

— Dacă ţi-am telefonat ţie, înseamnă că vreau ca tu să mă operezi.

Începu să se enerveze. Faţa îi deveni dură.

— Marianne…

— E noaptea nunţii tale, ştiu, i-o reteză ea. Dar trebuie să recunoşti, n-am făcut-o dinadins.

Făcea un efort enorm să susţină conversaţia şi, din timp în timp, fata i se strâmba de durere.

Sperând să termine mai repede, Philippe reveni la familiaritatea pe care îşi puse în gând s-o înlăture dintre ei, o dată pentru totdeauna.

— Ascultă-mă… pierdem minute preţioase, îţi dai seama? Ai numărul clinicii?

Marianne nu-l slăbea din ochi.

— Este în cartea de telefon, pe biroul lui Max.

— Perfect. Mă duc să aflu numele chirurgului de serviciu ca să facă toate preparativele şi să te ia imediat în îngrijire. Te voi coborî chiar eu la Cimez, că să câştigăm timp.

Era pe punctul de a se îndepărta, când ea îl apucă de braţ.

— Mă vei duce şi mă vei opera, Philippe. Dac-aş fi vrut s-o facă altul, aş fi sunat de-acum două ore, nu m-aş fi zvârcolit în pat de durere, pândind sosirea maşinii tale.

El ridică din umeri, scos din răbdări, de-atâta încăpăţânare.

— Dar e ridicol! Şi dacă nu m-aş fi întors?

— Femeile noastre de serviciu au trăncănit între ele. Ştiam c-ai să te întorci.

— Şi m-ai aşteptat! Cu toate riscurile!

— Se vrei, spuse ea sfidându-l uşor, chiar şi în circumstanţe dramatice, nu-mi pierd niciodată simţul umorului. Din clipa în care am înţeles ce se întâmplă cu mine, m-am gândit că n-ar fi lipsit de haz să-ţi petreci noaptea nunţii cu mine, chiar în situaţia dată.

Philippe dădu din mâini a lehamite. Acest joc al sorţii era de-un grotesc desăvârşit, dar nu mai putea schimba nimic. Marianne era odioasă, iar el era prins în cursă şi o ştia bine. Împrejurările nu-i permiteau să-i spună ce credea despre această manevră a ei, nici să încerce s-o convingă că încăpăţânarea ei e absurdă. Pierduseră şi aşa destul timp, intervenţia trebuia făcută urgent şi amânarea nu făcea decât să mărească complicaţiile, nu-şi putea asuma responsabilitatea, oricare ar fi fost argumentele de ordin personal.

Pentru că nu mai era nimic de făcut, cedă.

— Foarte bine. Chem imediat clinica să-mi pregătească un asistent şi un anestezist şi mă întorc să te iau cu maşina, încearcă să te mişti cât mai puţin.

Din biroul lui Max Duchesne dădu prin telefon la sanatoriu toate dispoziţiile necesare. La parter, în vestibul, o găsi pe micuţa bonă năucită de întâmplare. N-o iubea pe această stăpână nervoasă şi dispreţuitoare, dar gustul ei pentru melodramă o făcea să se emoţioneze întotdeauna peste măsură.

— E grav doctore? întrebă ea.

— Trebuie operată. Am s-o duc eu, răspunse scurt Philippe. Fii bună şi umple din nou punga cu gheaţă. Şi pregăteşte o cuvertură.

— Şi eu am fost operată, la nouă ani. Mi-au pus şi două drene! Şi…

— Grăbeşte-te.

Dintr-un salt fu acasă, din câţiva paşi traversă grădina şi urcă scările din patru-n patru.

În living-room-ul luminat doar de un lampadar, o regăsi pe Clara aşa cum o lăsase; Cufundată în fotoliu, avea ochii închişi şi el crezu că doarme. Fără zgomot, se apropie de ea, o mângâie pe păr.

— Clara…

Nici măcar nu tresări. Îl auzise intrând, ştia că era lângă ea.

— Aşadar? întrebă ea, ridicând pleoapele, dar fără să-l privească.

El îşi zise că ea era însă supărată şi-ar fi vrut să-i spună cât de mult regretă întâmplarea stupidă care-l făcuse s-o părăsească atât de brusc, într-o seară ca asta. Dar nu era timp – pentru explicaţii, aşa că spuse dintr-odată tot ce avea de spus:

— Era adevărat, am avut dreptate să mă duc. O criză de apendicită acută. Trebuie s-o duc la Nissa, şi s-o operez chiar. Eu. E cel mai simplu.

— Bineînţeles.

El se aştepta la reproşuri, dar ideea că ar fi putut s-o opereze un alt chirurg nici măcar nu-i trecuse Clarei prin minte. Această voce neutră, această acceptare pasivă, îl descumpăni. Îngenunche şi-i mângâie coapsa.

— Sunt dezolat, scumpo. Dezolat, dar n-am ce face. Mă înţelegi, nu?

De data asta Clara întoarse ochii spre el. El îi captă cu lăcomie privirea, încercând să descopere ce se întâmplă în sufletul ei, dar nu citi în ochii ei nici bănuială, nici mânie, nici dezamăgire. Era surprinzător de calmă când rosti:

— Da, înţeleg… n-avem de ales.

Simţi, că foarte încet, ea îi îndepărtează mâna.

Se ridică, smulgându-se dorinţei de a o mângâia mai departe. Pe gât, pe braţele goale, pe şolduri, pe întreg trupul.

Ca un automat se ridică şi ea, petrecându-l până la ieşire, din politeţe, aşa cum faci cu un musafir oarecare. În capul scărilor, o strânse în braţe.

— Nu mă aştepta, spuse el mâhnit, am să mă întorc târziu, noaptea.

Clara încuviinţă din cap. Pe faţa ei nu se văzu nicio tresărire. Brusc, Philippe se desprinse de ea şi plecă.

Clara mai rămase lipită de balustradă până auzi plecarea maşinii. După aceea, se întoarse în încăperea spaţioasă şi goală unde, deşi era târziu, mai persista încă zăduful unei zile de arşiţă.

Florile agonizau în glastre, pe platouri sandvişurile subţiri se curbaseră părând nişte talaşuri căzute de la rindea. Pe covorul grena erau firimituri, iar pe fundul cupelor – resturi de şampanie tulbure.

Fără să vadă nimic, Clara traversă încăperea şi se aşeză cu coatele pe pervazul ferestrei deschis. Grădina i se păru mai întâi un hău de întuneric. Pe urmă ochii i se obişnuiră cu obscuritatea şi aleea principală se contură, pală, străjuita de peluzele cu flori. Simţi, fără să-i vadă, arborii.

Aici, în stânga, era primul măslin, cel mai bătrân. În dreapta, un smochin cu crengile chircite, şi imediat mai încolo îmbrăţişând zidul casei, leandrul cu frunzişul aproape negru.

Petrecuse ore fermecate în această grădină, dar în seara aceasta încerca să refacă vraja în zadar. Nimic nu o mai impresiona. Nici măreţia liniştită a cerului, nici miresmele pământului care urcau la ea învălmăşindu-se.

Se gândea la Paris. Un mic colţ familiar şi retras, unde, în fiecare zi, luni de-a rândul, se întâlnise cu Georges Falquet şi cu inseparabilul său Myrto. Un du-te-vino continuu, muzică, gălăgie, nepăsare. Snack-bar… începu să i se învârtă capul, ca în ziua în care Nicolas năvălise în acel bar, a doua zi după plimbarea lor de la Nogent. Nicolas…

Brusc, întoarse spatele nopţii, cu inima palpitând. La ce bun să mai răscolească totul, iarăşi? Totul aparţinea trecutului! Chiar dacă Georges şi Nicolas existau încă, ei existau într-o lume la care ea nu mai avea acces, devenită pentru ea străină. Urmele modestei petreceri de după căsătorie, pe care le vedea de-abia acum, erau martorii şi dovada acestei înstrăinări.

Stinse lampadarul şi părăsi grăbită încăperea.

Capitolul XXXVIII

Ieşind din blocul operator, Philippe scoase batista din buzunar şi-şi şterse fruntea. Intervenţia nu fusese simplă. Un apendice infectat, aderenţe. Totul durase patruzeci de minute, pe puţin.

Auzi în spatele său roţile căruciorului cu care o duceau pe Marianne spre camera ei. Uşa ascensorului se deschise. Fără să se întoarcă, se îndreptă spre o nişe luminată de la capătul culoarului.

Era cămăruţa infirmierei de noapte, dar ea nu era acolo. Pe masă, un roman poliţist, deschis la pagina 92 şi o ceaşcă cu un rest de cafea pe fund. Philippe se trânti pe un scaun, cu coatele pe genunchi, cu bărbia în palme.

— Cum e? o întrebă pe soră, când se întoarse.

— Încă nu şi-a revenit, dar începe să se mişte. Un pachet de nervi; ne-aşteaptă o noapte de toată frumuseţea!

— Am să trec s-o văd, peste zece minute.

Arătă ceaşca de pe masă.

— Nu v-a mai rămas puţină cafea?

— O, cu plăcere doctore! Dacă vreţi o ceaşcă, nimic mai simplu.

Îi mulţumi cu un zâmbet vag. Infirmiera avea cam patruzeci de ani, o faţă lătăreaţă, ochi albaştri proeminenţi şi o gură mare, al cărui contur era accentuat de o adevărată mustaţă, decolorată cu apă oxigenată. În ciuda glasului aspru, din întreaga sa înfăţişare greoaie, se degaja o profundă bunătate.

Puse în priză fierbătorul electric şi scoase din sertar cutia de cafea solubilă.

— Încercaţi s-o beţi fierbinte, îl sfătui, când fu gata. O să vă întărească.

Philippe sorbi încet conţinutul ceştii. Pe urmă îşi privi ceasul care arăta unu şi douăzeci.

— Ei, hai să mergem.

Infirmiera îl urmă în camera Mariannei. Când Philippe se apropie de pat, era cu ochii deschişi. Îl privi şi zise:

— Max… mă doare.

Bătând-o uşor pe braţ, el o îndemnă să fie calmă:

— O să treacă. Totul merge bine.

Ea îşi bălăbăni capul pe pernă şi continuă să spună:

— Max… Max…

Nici măcar nu se gândise să-şi prevină soţul şi totuşi semiconştientă, îi pronunţa într-una numele. „Ciudată natura umană" se gândise Philippe. Dădu instrucţiuni infirmierei, pe care aceasta şi le notă. Unităţile de antibiotic. Pungă cu gheaţă. Somnifer pentru la noapte.

— Am să trec mâine, în cursul dimineţii, adăugă el. Am lăsat la secretariat numărul meu de telefon.

— Max! urlă Marianne, delirând din nou, dac-ai şti ce mi-au făcut! Nişte brute! Brutele.

— Ia nu mai striga. Nu-ţi foloseşte la nimic, spuse infirmiera cu autoritate, întinzându-i picioarele. Aşa…

Şi cum Philippe ajunsese la uşă, îi făcu un semn că putea să se bizuie pe ea, urându-i:

— Noapte bună, doctore.

Acum luna strălucea pe cerul înalt, dar odată cu apariţia ei se pornise violent şi mistralul. Ieşind din clinică, Philippe îşi simţi obrajii biciuiţi şi se grăbi să intre în maşină. Traversă în goana Nissa, straniu de tăcută, şi pustie. Pe Promenade des Anglais, se auzea doar rostogolirea pietrelor, pe care marea le muta din loc cu o furie neobişnuită.

Lăsase de câtăva vreme în urmă oraşul, când motorul Orondei sale începu să ezite. Se opri tocmai în clipa în care Philippe se aşezase de-a lungul trotuarului, ca să vadă ce se întâmplă. Instinctiv privi la manometrul de benzină. Era la zero. În grabă, la plecare, uitase să-l

verifice.

Se crispă de enervare. Asta mai lipsea! Şi firește, niciun garaj pe-aproape.

Coborî, trânti furios portiera, ezită o clipă încotro s-o apuce şi, în cele din urmă se întoarse la Nissa pe jos.

Vântul îi biciuia omoplaţii. Trebui să meargă un sfert de oră, pe puţin, până să găsească o staţie de benzină. Bineînţeles, era închis dar Philippe nu avu curajul să meargă mai departe. După felul cum arăta se putea deduce că vânzătorul locuia chiar acolo. Într-o latură a casei, descoperi o uşă şi sună fără să stea pe gânduri. Sună de câteva ori. După câteva minute, la primul etaj se deschise o fereastră. Văzu cum se apleacă un cap zburlit, şi se auzi o voce morocănoasă:

— Ce e?

— Scuzaţi-mă, am pană de benzină.

Imediat adăugă, în speranţa că-l va influenţa favorabil:

— Sunt medic.

— Medic… repetă acesta impresionat. Bine. O să cobor; aşteptaţi puţin.

Coborî o femeie. Îşi pusese un halat peste cămaşa de noapte, târşâindu-şi picioarele goale în nişte papuci vechi.

— Vreţi benzină? întrebă ea cu atâta mirare în glas şi în ochi de parcă ar fi fost vânzătoare de confeti.

— Da, sunt dezolat că v-am deranjat în puterea nopţii. Aveţi vreo canistră sau vreun alt recipient să mi-l împrumutaţi? Maşina mea se află la vreo mie cinci sute de metri de-aici.

Ea căscă.

Mă duc să văd…

Fără să se grăbească, ocoli casă, intră într-un fel de magazie şi ieşi cu două bidoane goale.

— E tot ce am.

— E foarte bine.

Mişcându-se ca o somnambulă, urcă la etaj să caute cheia, de care uitase. Pe urmă, cu mişcări, greoaie, plictisite, umplu cele două bidoane. Philippe trebui să mai aştepte să-i aducă restul, căci n-avea la

el decât o hârtie de cinci mii de franci: Nu mai văzuse alt om să se mişte cu atâta nepăsare. Era o femeie destul de atrăgătoare, şi îi venea s-o bată, numai ca s-o grăbească puţin…

Cu cele două bidoane în mâini putu, în sfârşit, să se întoarcă. De data asta mistralul îl bătea din faţă şi imediat lacrimile îi înceţoşară privirea şi începură să-i curgă *de-a* lungul obrajilor.

Umplându-şi rezervorul, vărsă multă benzină pe caroserie. N-avea pâlnie, şi nervozitatea îşi spunea cuvântul. Prudent, aşteptă mai întâi ca surplusul să se evapore, înainte de a porni motorul.

Cu toate că ardea de dorinţă s-o revadă pe Clara cât mai curând, îşi impuse să conducă încet. Simţea că e obligatoriu. Cafeaua foarte tare pe care o băuse făcea să-i tremure mâinile, şi cu toate astea cu greu reuşea să-şi ţină ochii deschişi, de obosit ce era.

Vântul şuiera ascuţit pe capota maşinii. Pe drumul îngust şi povârnit care urca la Tourmes, fiecare ungher de umbră căpăta o înfăţişare sinistră. La ieşirea dintr-o curbă, înşelat de un zid întunecat, Philippe se opri brusc, crezând că alunecă într-o prăpastie.

Niciodată până acum nu simţise o asemenea nervozitate. O blestema pe Marianne şi întreg şirul de ghinioane absurde, care făcuseră din noaptea atât de mult visată, o noapte de coşmar.

Era trei dimineaţa când ajunse acasă. După ce opri maşina în alee, trebui să facă un efort ca să nu-i cadă capul pe volan. Îi ardeau pleoapele şi i se părea că-l lovise cineva în ceafă.

Se târî până în casă, urcă la primul etaj. Uşa dormitorului era închisă. Apăsă pe clanţă şi o împinse cu grijă.

Toate luminile erau stinse, dar prin fereastra larg deschisă luna lumina ca ziua. Clara dormea culcată pe burtă, de-a curmezişul patului, cu faţa înfundată în pernă. Dăduse la o parte cuvertura, dar cearşaful înfăşurat pe trupu-i fragil o acoperea până la umeri. Philippe nu vedea decât rotundul întunecat al părului şi un braţ gol care atârna la marginea patului.

Şopti „dragostea mea" şi buzele sale îi articulară în şoaptă numele „Clara".

Ajunse la pat, îl ocoli şi se aşeză pe marginea lui. O contemplă

îndelung. Aşa cum era, pradă somnului, era adorabilă. O adora.

Fără voia lui se simţi atras de colţul de pernă rămas liber. Cu pleoapele grele, frânt de oboseală se-ntinse cum putu pe locul rămas liber.

Ştia că mai întâi ar fi trebuit să facă altceva. Camera de baie era alături, la doi paşi… Ar fi trebuit să se radă, să facă o baie… Dar somnul îl copleşi înainte de a-şi încheia gândul.

Afară, vântul, grăbit, dădea iama prin grădină, făcând să vibreze frunzişul, ca sub un arcuş. Vântul acesta o trezi pe Clara în zori.

Mormăi ceva fără să deschidă ochii, apoi vru să-şi întindă braţul amorţit. Întorcându-se, îl văzu pe Philippe alături de ea. Îmbrăcat, cu un picior afară din pat, dormea pe spate, cu buzele strânse.

Era el, dar cu o faţă neştiută, umbrită de barba crescută, şi-atât de obosit, încât avea o expresie aproape dureroasă. La ce oră s-o fi întors? Şi cum de nu-l auzise intrând, cum de nu-l simţise culcându-se alături de ea?

Se depărtă uşor şi-l învălui cu privirea. Cât era de mare!

Uriaş… Atâta forţă adâncită în somn făcu să-i crească în inimă un sentiment nou, necunoscut, în care se amestecau tandreţea şi o curioasă milă şi admiraţie în acelaşi timp. Şi mai ales un reproş.

Din momentul în care se despărţiseră, Clara nu se gândise decât la ea însăşi. Acum îşi dădu seama de ceea ce însemnase această noapte pentru el. Pentru prima oară şi-l imagină în faţa mesei de operaţie. Pentru prima oară, dincolo de acest chip neclintit, văzu făptură omenească. Omul.

— Philippe…

Murmurul se topi în sărutul depus pe umărul lui, prin stofa aspră a hainei. Şi totuşi el o auzi. Se ridică tresărind brusc, se frecă la ochi, pe obrazul aspru. Şi, la rândul lui, o privi. Ea îi zâmbea, cu bucurie tandră în ochi, ca şi cum petrecuseră împreună sute de dimineţi fericite, până acum.

— Oh, zise el consternat. Am adormit! Cât e ceasul?

Ea zâmbea în continuare, cu o tandră mirare nu numai în priviri, ci chiar şi în adâncul inimii, fără să ştie de unde-i vine.

— Ceasul? Nu ştiu… dar se luminează, după cum vezi!

— Da, spuse el gânditor, aducându-şi aminte de noaptea pierdută, se luminează.

Dintr-o singură mişcare se întoarse spre ea, o luă în braţe şi-i acoperi obrazul cu săruturi, O auzi râzând.

— Mă înţepi. E îngrozitor!

Îi mângâie obrazul iritat.

— Iartă-mă. Arăt ca o sperietoare! Dar când m-am întors, eram pur şi simplu zdrobit.

Privirea Clarei se făcu gravă:

— Totul e în ordine cu doamna Duchesne?

— Da, cred că e o problemă rezolvată, o dată pentru totdeauna.

Ea îl urmări în timp ce se ridica. Când fu în picioare, silueta lui o impresionă.

El îşi frecă bărbia.

— Nu cred că o să fie un lux, dacă o să mă rad.

Îndată ce ieşi din cameră, ea se cuibări sub cearşaf. Îi era cald. Îi era bine. Auzi cum curge apa în baie, zgomotul aparatului de ras electric. Un timp preţios se pierdea, dar aşteptarea era uşoară, dulce. În câteva minute Philippe se va întoarce şi totul va fi simplu. Miraculos de simplu. Brusc, îşi dădu seama că s-a luminat de-a binelea şi că această lumină o înfricoşează. Se ridică din pat, să tragă draperiile.

Era în mijlocul camerei când intră Philippe. Rămase nemişcat, iar ea nu se simţea în largul ei, jenându-se de cămaşa de noapte transparentă, cu dantele, pe care i-o dăruise doamna Sarty şi pe care ea o găsea ridicolă. Când Philippe se apropie de ea, se apără cu braţele şi spuse roşind:

— Am oroare de cămăşile de noapte.

El îi şopti, de foarte aproape:

— Şi eu…

Cu ochii închişi ea simţi că i-o scoate. Cu mişcări atât de blânde, de parcă mâinile lui nici nu ar fi atins-o. El îmbrăcase, după baie, un halat uşor. Îl deschise şi o înfăşură, făcând-o una cu el, legând simbolic şnurul în jurul ambelor trupuri.

Astfel se îndreptară spre pat, unul lipit de celălalt, cu paşi mici, răsturnându-se înlănţuiţi în culcuşul care mai păstra şi acum, căldura trupurilor. Nevoia infinită de-a o avea nu mai semăna deloc cu lăcomia care îl aruncase asupra ei, atunci, în noaptea aceea, când o posedase atât de brutal, prima oară. Nu mai era violată, ci căutată, descoperită. Îi mângâia şoldurile, umerii şi ea îi înapoia mângâierile în acelaşi ritm. El nu-şi dăduse seama cât de mult o iubeşte, iar ea, la rândul ei, nu ştiuse până acum cât de minunat e să fii iubită astfel.

Capitolul XXXIX

Punându-şi mănuşile, Clara intră în biroul secretarei soţului ei.

— Sophie, la ce oră are doctorul azi după amiază prima consultaţie?

Tânăra aruncă o privire pe agenda de lângă maşina de scris. Era deschisă la 12 noiembrie cu o notiţă personală: *ceva pentru ziua lui René*. Întoarse repede paginile înapoi, până la data zilei: 31 octombrie.

— La ora trei, doamnă. Cu domnul Lajoie.

Habar n-avea cine era domnul Lajoie şi de ce boală suferea. Dar constată că era 3 fără 20 şi că Philippe, reţinut pentru a nu ştiu câta oară la spital, nu avea timp să mănânce înainte de a-şi începe consultaţiile.

Ca întotdeauna când el întârzia, nu se aşeza la masă, ci doar ciugulea ceva. Câteva felii de roşii, puţin caşcaval şi un măr. Nu era poate foarte consistent, dar minunat pentru siluetă.

— Trebuie să plec, se adresă ea secretarei. Fii amabilă şi spune-i doctorului Sarty că mă întorc devreme, probabil înainte să se întunece.

— Desigur, doamnă, răspunse Sophie, fără să-şi ridice ochii.

Căsătoria-fulger a şefului ei o uimise peste măsură. Erau de acum trei luni de când Clara circula normal în apartament, dar ea nu-şi revenise încă şi tot se mai gândea la ziua când o văzuse prima dată intrând aici ca pacientă.

— Am avut pe una puţin nebună, spusese doctorul după ce o condusese la plecare.

Să te mai încrezi!

În ascensor, Clara îşi strânse cordonul de la impermeabilul

galben şi ochii se opriră, trişti, pe banda îngustă, neagră, de la reverul stâng. Trecuseră nişte săptămâni şi tot nu putea admite realitatea acestui doliu care o lovise ca un trăsnet şi de care aflase în condiţii foarte penibile, a doua zi după întoarcerea ei la Paris.

În ziua aceea, în afară de nişte drumuri pentru diverse cumpărături, plănuise să treacă prin strada Vaneau ca să-şi ia nişte lucruri, lenjerie şi alte obiecte personale, până va putea să le ia pe toate. Mai ales masa de desen. Îşi pierduse vremea prin magazine şi era aproape şapte seara când i-a cerut portarului cheile pe care le lăsase Isabelle înainte de a pleca din Paris, împreună cu papagalii.

De la portăreasă şi de la soţul ei a aflat, cu destule ocolişuri, că tatăl ei murise subit pe 28 iulie. O embolie. Căzuse pe peronul metroului la Villiers, pe la 11 seara, în drum spre casă, după ce cântase pe scena unui cinematograf din Courbevoie.

Imediat, Irène Bernardini încercase să intre în posesia apartamentului, arătând că fusese al defunctului, nu al Clarei, deoarece contractul de închiriere nu fusese încă modificat. Voia să se instaleze chiar atunci pentru a-şi apăra drepturile, datorită faptului că era căsătorită sub regimul comunităţii de bunuri.

Ea uită însă faptul că orice ar fi, Clara rămânea principala moştenitoare a lui Lèonard şi că nu se putea hotărî nimic până nu se lua legătura cu ea. Aşa că toate s-au terminat, spre marea ei supărare, prin sigilarea apartamentului.

Portăreasa le ştia pe toate chiar de la această văduvă agitată, care venea zilnic să afle dacă fata ei vitregă a dat vreun semn de viaţă. Şi ea, şi soţul ei erau indignaţi de aceste demersuri interesate.

Clara îi asculta pe amândoi absolut nemişcată, cu mintea la mii de kilometri de aceste lucruri sordide. Fără să plângă, dar cu inima neagră de amărăciune, îşi revedea tatăl. Capul frumos cu trăsăturile parcă tăiate, privirea plină de viaţă, surâsul atât de tânăr, neobosita bună-dispoziţie chiar în momentele dificile… Era oare posibil?

— Un om aşa minunat… spunea portăreasa, cu aerul de circumstanţă, şi atât de dinamic! Cine. Şi-ar fi închipuit…

Clara nu mai suporta. Incapabilă să spună două vorbe, abia reuşi

să se scuze şi părăsi loja. Portarului. Deşi era inutil, se urcă până la etajul şapte.

Sigiliul! Banda asta amărâtă, simbolic fixată cu un sigiliu de ceară, pe care şi un copil ar fi putut să o rupă cu unghia… Semăna cu o etichetă lipită pe sfoara unui ambalaj de cadou.

Simţi nevoia să le rupă, să intre în ciuda acestei interdicţii ca să regăsească decorul unde a trăit Lèonard înainte de ea. Mobilele, tablourile pe care le-a ales…

Se rezemă tremurând de perete, cu mâinile strângându-şi gâtul ca şi cum ar fi vrut să sugrume hohotele de plâns. Din ochii închişi, lacrimile se rostogoleau pe obraji până pe buze. Nu-şi ierta că a plecat, că se măritase fără măcar să-l anunţe. Dacă i-ar fi spus să vină la nunta ei, aşa cum o sfătuise maică-sa, l-ar mai fi văzut măcar o dată şi i-ar fi făcut această bucurie. Acuma, totul era terminat.

Niciodată nu va mai simţi pe obraz mângâierea caldă a mâinii lui. Niciodată nu vor mai exista între ei acele priviri complice care spuneau, mai mult decât cuvintele, ce apropiaţi erau, în pofida aparenţelor.

— „Cine s-ar fi putut gândi. Nimeni! Un bolnav grav ca Louis Sarty, care în fiecare moment putea să-şi piardă viaţa, va mai trăi poate încă mulţi ani, înconjurat de îngrijire şi dragoste. Iar tatăl ei, care era pentru toată lumea invulnerabil, murise – singur pe un peron de metrou. La patruzeci şi şase de ani!

— Tată… murmură ca o fetiţă mică, te iubeam mult…

Rămase mult acolo, până ochii nu mai avură lacrimi. Dar acasă, în braţele lui Philippe, consternat de această dramă imprevizibilă, reîncepu să plângă. Iar el o legănă, o linişti, o consolă.

În noaptea aceea îşi puse întrebarea ce s-ar fi făcut fără acest umăr pe care să-şi sprijine capul îndurerat. Căldura binefăcătoare a unui corp şi a unui gând care le îmbrăţişează pe ale tale până la contopire. Siguranţa de a se simţi înţeleasă, iubită, ocrotită. Toate îi deveniseră necesare, şi după trei luni de viaţă comună se întreba încă cum putuse să treacă atât de brusc de ia lupta secretă la încrederea deschisă.

Şi totuşi aşa era. În fiecare dimineaţă, primul surâs al soţului ei, primul lui sărut, prima mângâiere îi demonstrau încă o dată cât de mult dorea s-o facă fericită.

Fără să i-o ceară, Philippe îi oferise chiar o zonă de independenţă, sugerându-i să continue să deseneze, dacă voia.

Spre marea satisfacţie a lui Fabry, revenise la lucru şi chiar în ajun îi dăduse două schiţe de care acesta fusese încântat.

Deci, noua sa viaţă îi aducea doar satisfacţii. Şi-o repeta mereu, iar când apărea, totuşi, o umbră de tristeţe care o lăsa pe gânduri, era pusă pe seama doliului încă recent. Sau pe faptul că Isabelle nu dădea niciun semn de viaţă.

Singura scrisoare pe care i-o trimisese, la Juan-les-Pins, îi venise înapoi cu menţiunea clasică: „Plecat fără să lase adresa". Adeseori se întreba ce se întâmplase cu ea şi de ce această tăcere. Philippe, căruia în final îi povestise totul, pentru că întrebase de vreo câteva ori de ea, o liniştise.

— Probabil, totul merge mai bine. Dacă avea necazuri ţi-ar fi scris cu siguranţă.

Se gândea la toate astea, destul de confuz, îndreptându-se spre staţia Şablons. Ambreiajul autobuzului începuse brusc să patineze; îşi lăsase maşina la garaj şi ca să ajungă la cimitirul din Clichy, unde era înmormântat tatăl ei, trebuia să folosească transportul public.

Cu metroul, apoi cu trenul, ajunse la această periferie pe care începuse să o cunoască. Mai venise încă de cinci ori să se reculeagă la mormântul lui Lèonard: întotdeauna simţind aceeaşi apăsare, acelaşi sentiment de inutilitate disperantă.

În acest ajun de Toussaint, ploua atât de fin'că picăturile nu se vedeau, iar acoperişurile şi asfaltul păreau mai curând unse cu ulei decât ude.

Cumpărase la o poartă o crizantemă mare, mov, cu cinci corole buclate ca nişte capete de îngeraşi şi le ţinea strâns la piept, în mâna dreaptă. Părăsi aleea centrală, se strecură printre două rânduri de morminte şi se opri în faţa celui pe care-l căuta.

Era o concesiune familială, dar. Fără monument funerar. Nimic,

doar o lespede la nivelul solului, acoperită cu pietricelele albe şi înconjurată de şase sfeşnice din fier forjat, unite între ele cu un lanţ. În fund, o placă de ciment, cu o cruce deasupra, cu tradiţionala placă pe care erau gravate trei nume. Cele ale bunicilor din partea tatălui, pe care prea puţin îi cunoscuse, morţi în 1933 şi 1948, şi cel al lui Lèonard Bernardini.

Clara rămase un moment nemişcată, pierdută, incapabilă să-şi dea seama că acest locaş ar putea avea vreo legătură cu tatăl ei. Îi era atât de viu în minte, că toată. Flinta ei refuza să facă vreo apropiere între acest mormânt şi el.

Ca şi altă dată, avu o singură pornire: să plece cât mai repede ca să se poată gândi în voie la el, fără ca mintea să-i fie blocată mereu de ceea ce era imposibil de admis, şi anume că el era acolo, sub acea lespede, nemişcat şi mut pentru totdeauna.

Trebuia totuşi să facă gesturi rituale. De-aceea venise. Scoase dintr-un vas de metal florile pe care le adusese ultima oară, de mult ofilite. Pentru a-şi aşeza crizantema, trebui să dea puţin deoparte o altă floare, roşcată şi cu vinişoare roşii, care o făcu să se gândească la o bucată de carne sângerândă. Bănui că fusese adusă de Irène.

Amintirea întrevederii obligatorii pe care o avusese cu mama ei vitregă reuşi să o demoralizeze. În tot timpul cât durase această discuţie penibilă, Irène nu a vorbit decât despre dificultăţile materiale în care o aruncase moartea soţului ei. Ce se va întâmpla cu ea dacă, în plus, Clara va revendica partea ei de moştenire din nenorocitul de mobilier din strada Vaneau şi Tocqueville!

Încă îi mai suna în urechi vocea ei plângăreaţă: „Dar ştiu că eşti prea bună, că nu eşti în stare să faci aşa ceva, micuţa mea. Dara”.

Ideea de a pretinde ceva nu i-a venit niciodată Clarei. Voia doar crucea Legiunii de Onoare a tatălui ei, care avea pentru ea o valoare sentimentală. Dar cum era din aur şi argint aurit, Irène o şi vânduse.

Alungă repede gândurile grele care o asaltau. Oricât de puţin remarcabilă fusese această femeie, tatăl ei o iubise şi pentru asta nu-şi putea permite să o judece.

Continua să plouă, des şi mărunt ca o ceată. Simţi un fior pe şira

spinării. Aruncă o ultimă privire spre mormânt şi se îndepărtă repede.

Dădu să iasă din cimitir când silueta unui bărbat, aflat chiar în faţa ei, o izbi ca un pumn în piept. Întâi crezu că este victima unei iluzii. Dar nu! Această ceafă scobită cu părul mai lung, aceşti umeri slabi dar extraordinar de laţi, acest mers puţin târşâit… nu le uitase niciodată.

Totul în ea se crispă. Se opri, cu picioarele tremurând din cauza unei emoţii care-i tăia respiraţia. Chiar în acel moment el se întoarse, ca şi cum privirea înspăimântată pe care i-o arunca ea l-ar fi atins fizic. O secundă rămaseră faţă-n faţă, la câţiva paşi unul de celălalt, cu aceeaşi stupoare în ochi.

Primul care făcu o mişcare fu el. Veni spre ea şi Clara îi simţi degetele strângându-i braţul. Gestul lui dintotdeauna când se apropia de ea. Îi auzi vocea, o recunoscu.

— Nu… Nu se poate!

— Nicolas…

Îl privea, pierdută. La fel de uimită că nu se schimbase ca şi cum nu trecuseră zece ani. Şi inima începu să-i bată cu atâta violenţă, încât i se păru că o aude.

— În cimitir! reluă Nicolas, cu faţa deja destinsă. Am fost sigur că ne vom revedea cândva, dar niciodată nu mi-aş fi imaginat că se va întâmpla într-un asemenea loc! Este aproape simbolic, nu ţi se pare? Ce cauţi aici? Cu siguranţă, obligaţia anuală.

Atât de mult o uimi această ultimă remarcă încât reacţionă:

— Tatăl meu a murit, spuse cu o voce înăbuşită.

Nicolas se simţi jenat.

— Iartă-mă. Credeam că ai venit să pui flori pe mormântul vreunei rude îndepărtate şi aproape uitate. Ca mine.

O ţinea în continuare de braţ.

— Vino… pari îngheţată. Trebuie să fie prin apropiere vreo cafenea unde să putem bea ceva cald în timp ce stăm de vorbă.

Acest „tu” care venise spontan pe buzele lui încă din primul minut, fără nicio ezitare, îi produse Clarei o tulburare deosebită. Mergea lângă el, îl urma automat, dar nu ştia prea bine unde se află.

Timpul era atât de închis încât sugera amurgul. Oamenii veneau

în sens invers cu ghivece de flori în braţe. O mamă îşi certa băieţelul care ţinea morţiş să meargă cu patinele cu rotile pe aleea principală a cimitirului.

Pentru Clara, se deşteptară imagini, fără contur. Avea impresia că se mişcă într-o lume ireală pe care se aştepta să o vadă, dintr-o clipă-n alta, destrămându-se.

Nicolas o invită în prima cafenea întâlnită. Un bufet de cartier, cu un bar şi câteva mese, a căror tăblie imita marmura. Un camionagiu comisionar cu o geantă din piele pe umăr bea un pahar de vin alb la bar, discutând cu patronul. Din fundul prăvăliei, unde patroana pregătea cina, veneau diferite mirosuri. Se simţea prazul şi cârpa de spălat pe jos, prost clătită.

Clara se aşeză ca un automat pe o banchetă. Nicolas veni lângă ea.

— Când mă gândesc, spuse el, că există oameni care nu cred în Providenţă! N-au dreptate. Eu ţin întotdeauna seamă de ea.

Capul Clarei era uşor înclinat, ochii ficşi. Auzea vocea lui Nicolas, îi vedea braţul şi mâna prelungă pe masă; ştia că ele era acolo, că tocmai se întâlniseră printr-unul din acele jocuri ale hazardului care în fiecare zi, aproape peste tot, face ca oamenii să se întâlnească; dar nu îndrăznea să-l privească în faţă.

— Ce vrei să bei? o întrebă.

— Ceai, răspunse ea, cu privirea aţintită acum pe un regiment de sticle aliniate de-a lungul unei etajere ca la paradă, în faţa oglinzii de pe perete.

Cârciumarul nu avea ceai, nu i se cerea niciodată, dar dacă domnii vor să se încălzească le-ar putea pregăti un grog bun. Într-adevăr o vreme de Toussaint! E adevărat că nici de patruspreze ce iulie nu fusese mai bine…

Patruspreze ce iulie. Pentru o secundă decorul se schimba şi Clara se văzu din nou la Tourmes, coborând la serbare, la braţul lui Philippe, pe drumul însorit. Apoi iar sticlele cu etichete colorate, filtrul vechi de cafea, pântecul rotund al patronului, prea mare pentru puloverul tricotat de mână şi intrat la apă.

Cârciumarul le puse în faţă două pahare pline cu un lichid fierbinte, pe care pluteau rondele de lămâie. Nicolas nu-şi lua ochii de la ea. Îi urmărea paloarea, tulburarea.

— Bea cât este cald. Tremuri.

Cum. Ea nu făcea nicio mişcare, îi desfăcu gulerul ud al impermeabilului şi, cu blândeţe, îi scoase mănuşile. Brusc, înăsprită, privirea se opri pe verigheta de pe mâna ei care totuşi nu-i spunea nimic.

— Bea… repetă el, întinzându-i paharul.

Clara îl luă cu un gest nesigur şi privirile lor se întâlniră. Văzu de foarte de aproape ochii cenuşii ai lui Nicolas cercetându-i pe ai ei, şi de asemenea gura uşor întredeschisă lăsând să se vadă dinţii strânşi. Niciunul din ei nu pusese acele întrebări care se pun spontan la o întâlnire după luni de zile: Ce este cu tine? Care sunt noutăţile?

Se priveau.

Şi erau totuşi atâtea lucruri de spus. În mintea înceţoşată a Clarei se ridica de altfel, cu multă dificultate, chestiunea Isabelle. Despre asta ar fi trebuit să-i vorbească ea imediat. Dar chiar în acest moment, când îşi dădu seama de necesitatea unei astfel de discuţii, nu găsi forţa să o facă.

Simţi braţul lui Nicolas alunecându-i pe spate, mâna învăluindu-i umerii.

— Nu pari să te simţi bine, spuse el. Vrei să mergem? Eşti cu maşina? Ea dădu din cap.

— …Acum locuieşti la Neuilly… dacă îmi amintesc bine, continuă el. Dacă vrei putem să ne întoarcem împreună, cu taxiul?

Făcu o mişcare cu buzele, iar pe figură i se citi protestul. Fără să o lase să spună ceva, cu dosul palmei o mângâie pe obraz.

— Nu face mutra asta, n-am intenţia să te compromit ducându-te până acasă. Rămân eu întâi, la mine, este aproape în drum. Probabil „el" este gelos, bineînţeles.

Era prima aluzie pe care o făcea la Philippe, la căsătoria ei. Simţi o profundă nemulţumire. Dar Nicolas era deja în picioare.

— …Stai liniştită. Mă duc să văd dacă pot găsi o maşină.

Simţi că singura ei şansă era să fugă în lipsa lui. Dar trupul îi ora ca de plumb şi când el se întoarse, ea nu făcuse nicio mişcare. Înainte de a pleca, o obligă să-şi bea grogul. Se supuse. De o perioadă bună de timp gesturile ei nu mai erau decât reflectarea voinţei lui.

Cum s-a făcut că douăzeci de minute mai târziu se afla în atelierul din strada Rochechouart, Clara n-a înţeles niciodată. În taxi, nici măcar nu a atins-o. Nici nu-şi amintea ca el să-i fi spus ceva pe drum. Dar când maşina s-a oprit, l-a auzit spunând:

— Eşti palidă, cu siguranţă ai răcit în cimitir, în ploaie. Urcă… să-ţi prepar un alt grog. Unul adevărat.

Şi a urcat. Un număr nesfârşit de trepte, căci nu era ascensor. În faţa uşii, Nicolas şi-a căutat cheile în toate buzunarele. Când au intrat, a surprins-o frigul, şi mai pătrunzător decât cel de afară. Se simţea umezeala, iar mobilele erau acoperite cu atâta praf, încât pianul negru părea gri.

— Nu-ţi scoate încă mantoul, îi spuse el, invitând-o să stea pe divan. O să aprind focul şi în cinci minute va fi bine.

Se lăsa în voia lui. Îl urmări cum rupe ziare, cum umple soba cu surcele luate dintr-o debara, cum pune peste ele lemne. Aprinse un chibrit şi flăcările se înălţară. Închise uşiţa sobei şi focul începu să danseze în spatele geamului de mică. O căldura timidă începea să se răspândească în odaie.

Clara îşi bău grogul stând pe jos, la jumătate de metru de soba care duduia. Se apropiase la un semn făcut de Nicolas, total hipnotizată, aşa cum fusese de când îl întâlnise. El îi scosese impermeabilul şi acum era ghemuit lângă ea. Surâdea, destins complet şi îl auzi spunând:

— Vezi ce simplu este totul până la urmă.

Abia în momentul acela prezenţa lui îi apăru ca o realitate. Se lăsase să alunece ca într-un vis. Sau ca într-un coşmar, nu ştia sigur… Ceva ca un infern agreabil. Dar dintr-odată revenea pe pământ.

Se uită la el înspăimântată şi gândurile care se agitau nebune în capul ei se precizară. Ce căuta ea aici cu el? Cât era ceasul? Philippe…

Încercă să se ridice, dar la fel de iute ca ea, Nicolas o opri. Un

gest pe care îl cunoştea prea bine – această încleştare a braţului.

— Trebuie să plec, strigă, lasă-mă…

— Oh… Seu el continuând să surâdă, asta îmi aminteşte ceva. Lasă-mă… întotdeauna se întâmplă la fel, dar nu te las niciodată, o ştii bine!

Braţele lui o strângeau, simţea gura lui pe gâtul ei şi se zbătea inutil. Îngăimă:

— Nicolas…

O rostogoli sub el.

— Tu mă iubeşti încă. Îndrăzneşte să spui nu! Am înţeles acest lucru imediat, din privirea ta. bar oare tu nu o ştiai?

Poate nu… Oricum, acuma o ştia. Această dragoste continuase să existe în ea în ciuda bunei înţelegeri cu Philippe şi a tandreţei pe care o avea pentru el, în ciuda a tot! O simţea din slăbiciunea care o cuprindea doar când îl privea pe Nicolas, din încordarea trupului care lupta contra dorinţei ce o domina în braţele lui. Cu cât el devenea mai brutal, cu atât această dorinţă era mai mare.

Reuşi totuşi să se smulgă din braţele lui şi, plină de ură, rosti scurt:

— Deci asta voiai?

Nicolas surâdea.

— Tu nu?

— Nu!

Nu minţea. Urcase la el ca o somnambulă, Dar ochii lui sceptici nu o credeau.

— Nu… repetă, mai puţin dur. Nu puteam rămâne la infinit în taxi sau pe trotuar, şi trebuia să-ţi vorbesc.

Îi dădu drumul. Se priveau, obosiţi.

— Despre ce voiai să-mi vorbeşti? o întrebă, neîncrezător.

Toată nervozitatea Clarei apăru în mici gesturi sacadate.

— Despre Isabelle. Ştiu, ar fi trebuit să o fac imediat, dar eram aşa de…

— Hai să spunem, tulburată, făcu el cu oarecare mândrie. Nu trebuie să te superi, şi eu eram tulburat, doar ai văzut!

În schimb, numele Isabelle îl lăsa complet indiferent. Se ridicară în acelaşi timp. El aprinse o ţigară, dar după două fumuri o strivi cu piciorul şi violenţa cu care o luă în braţe din nou, o surprinse.

Nu mai putu să scape. Căzu pe spate cu braţele desfăcute şi el se aruncă imediat peste ea, mâinile lui imobilizându-i palmele ca să nu mai poată mişca. Orice împotrivire era imposibilă sub sărutul lui violent, care-i zdrobea buzele. Dinţii se ciocniră.

Se făcuse noapte. Doar lumina palidă a sobei dădea camerei o vagă impresie de viaţă. Dintr-un apartament învecinat se auzea un radio.

Fusta, puloverul, toate lucrurile ei zăceau împrăştiate pe jos. Era goală pe pat şi degetele lui îi remodelau sânul. N-ar fi putut spune de câtă vreme stăteau aşa. Simţea plăcere şi ruşine în acelaşi timp.

Când reuşi să-şi mişte trupul îndurerat, Nicolas se ridică pe jumătate şi o sărută pe pântece. Un fior o făcu să tresară şi, alunecând pe sub el, se dădu jos.

Mai târziu, când se pieptăna în oglinda în care de obicei el se rădea, Nicolas veni în spatele ei şi o muşcă de Umăr, prin pulover, prudent, să nu-i lase urme. Îl privi aspru prin oglindă.

— Şi el îţi face aşa?

Îşi feri, sălbatic, privirea.

— Te rog!

— Da, da, văd că ai prefera să vorbim despre Isabelle. N-a fost ăsta subiectul nostru favorit? Iartă-mă că nu l-am abordat mai devreme, dar nu mi s-a părut important. Cred că ştiu tot ce voiai să-mi spui.

Se întoarse brusc spre el.

Nicolas umbla la sobă.

— Nu, zău, răspunse fără să se uite la ea. Ştiu totuşi că aventura cu imbecilul ăla nu a durat nici 15 zile. Când a văzut că se apropie de fundul sacului, i-a reproşat că a tocat toţi banii şi a părăsit-o cu 900 de franci în buzunar, ca să se întoarcă la mama şi la tata, iar lui i-a mai rămas atâta cât să-şi ia un bilet de tren. Unul singur.

Îl privea uimită, nemişcată în mijlocul camerei.

— Cum… ai aflat?

Nicolas îşi îndreptă umerii cu o mică grimasă.

— Îmbătrânim! Cum am aflat? Pentru că ea s-a întors la Paris la începutul lui august.

— La Paris?

— Da, cu autostopul. Te miri că nu a trecut să te vadă? Imaginează-ţi că nu a îndrăznit; se pare că nu vă înţelegeaţi foarte bine. Pe scurt, după ce i s-a trântit uşa în nas în strada Vaneau, unde portăreasa i-a spus că nu are ce căuta, fără vreo altă explicaţie, a venit aici. Am găsit-o într-o seară pe scară. Ieşeam pe la zece seara să mă duc la cinema. Norociţi ei, altfel şi-ar fi petrecut noaptea acolo, pentru că nu mai îndrăznea să bată la uşa mea.

Tăcu puţin ca să vadă efectul celor spuse pe figura palidă a Clarei, şi continuă:

— Câine pierdut fără zgardă… A venit la mine ca la Sfântul Petru. Am avut parte de o întreagă spovedanie şi nu-mi cerea decât un lucru: să o las să intre, să mănânce ceva şi să se culce. Nu mai dormise într-un pat de trei nopţi. Atunci i i-am oferit pe al meu, bineînţeles şi eu în el, şi am făcut dragoste ca să ne consolăm. Ea pentru decepţiile ei, eu pentru ale mele.

Clara nu ştia dacă făcea aluzie la trădarea Isabellei sau la povestea lor nenorocită. Figura lui nu exprima nimic.

— Şi… pe urmă? murmură.

— Pe urmă?

Făcu un gest dezinvolt.

— Ei bine, pe urmă m-a anunţat într-o zi că este însărcinată, că vinovatul eram sigur eu, şi ne-am căsătorit pe 21 septembrie.

Clara deveni livid, pe când o furie mută creştea în ea, enormă, înroşindu-i obrajii:

— Şi abia acum mi-o spui? Acum!

— Ce importanţă are! Tu şi ea aţi fost întotdeauna atât de deosebite!

— Şi asta înseamnă că poate veni aici în orice secundă?

— Aici? Oh, nu! Linişteşte-te. Mama a cumpărat un apartament

la Ternes şi locuim acolo toţi trei, aşteptând apariţia ţâncului. Întâmplător am păstrat garsoniera asta, dar nu mai stau aici.

Îşi trecu degetele peste clapele pianului.

— De altfel, se vede.

Ochii Clarei scoteau scântei.

— Dar eşti un monstru!

— Un monstru? Cuvântul e poate prea tare. Să spunem că sunt un pic întortocheat. Dar tu nu prea ai de ce să te plângi, tocmai asta îţi place. Nici unuia dintre noi nu-i plac lucrurile simple, căci altfel ţi-ai iubi soţul la nebunie. Se pare că este un băiat foarte bun, foarte inteligent şi încântător. Doar că nici pe tine, cum de altfel, nici pe mine, nu te satisfac nişte îmbrăţişări obişnuite. Nu apreciezi decât dragostea impusă ca o pedeapsă. Tocmai asta te ameţeşte, chiar dacă nu-ţi dai seama. Dar eu, care-ţi văd în acele momente figura, ochii, o ştiu. Sunt sigur de asta.

Clara îşi luă impermeabilul şi îl îmbrăcă tremurând de furie.

— Nu ştii ce spui. Nu mai vreau să te văd niciodată, auzi, niciodată.

El îşi puse haina şi trenciul.

— Aud, dar nu cred. Din contră, abia acum sunt sigur că ne vom revedea din ce în ce mai des. Isabelle e prea amărâtă de cearta voastră ca să nu-i spun că te-am întâlnit.

— Ba mai mult, îi voi spune că aştepţi cu nerăbdare să-ţi facă o vizită şi sunt convins că soţul tău, despre care mi-a spus că o apreciază mult, va fi încântat să mă cunoască. Nu ţi se pare firesc?

— Nu vei avea totuşi îndrăzneala… începu să spună Clara, cu maxilarele strânse.

Îşi strecură mâna sub cotul ei.

— Îndrăznesc orice, şi o ştii bine. Nu ţi-am spus eu: te vei căsători cu un bărbat pe care nu-l iubeşti, eu mă voi însura cu o păpuşică pe care o iubesc, dar vom rămâne amanţi? Aminteşte-ţi…

— Lasă-mă! Eşti oribil!

O strânse cu putere în braţe.

— Să nu mai spui aşa ceva, e periculos. Cu cât mă deteşti mai

mult, cu atât mă iubeşti mai tare. Şi cu atât te doresc şi eu mai tare.

Încercă să o sărute cu forţa. Clara îşi mişca furioasă capul, ferindu-şi gura. Când buzele fui fură peste ale ei, înţelese că tot ce spusese el era adevărat. Şi era groaznic.

— Lasă-mă să plec, gemu ea, cu lacrimi în ochi, de îndată ce putu să respire.

Calm, Nicolas se îndreptă primul spre uşă.

— Sigur, îngeraşule. Şi eu sunt aşteptat.

Coborâră împreună până la cea mai apropiată staţie de taxiuri. O urcă în maşină şi îi spuse înainte de a se despărţi:

— Să fii atentă la drum, ca să-ţi fie mai uşor când vei veni din nou… în curând.

Capitolul XL

În fiecare seară când se întorcea acasă, Nicolas era la fel de iritat când vedea pe uşă cartea de vizită a mamei lui. O carte de vizită gravată cu nişte litere pretenţioase, brodate cu negru, rămasă aşa de 11 ani de când era văduvă. Din cauza asta nici nu avea impresia că vine la el acasă.

Apartamentul pe care-l cumpărase doamna Berthet, în urma discuţiilor cu fiul ei, se afla la etajul şase într-un imobil din strada Acacias. Nu era modern, dar era spaţios, confortabil şi printr-un concurs favorabil de împrejurări, îl obţinuse liber fa vânzare.

După cumpărare, a insistat mult ca Nicolas şi Isabelle să vină, după nuntă, să stea acolo. Doar pentru asta cumpărase casa.

La vremea aceea Nicolas nu prea dăduse atenţie spuselor maică-sii, dar când venise momentul mutării, se lăsase cam greu. Obişnuit să trăiască în Montmartre, nu-i prea plăcea acest cartier, dar Isabelle se arătase atât de fericită de avantajele locuinţei pusă la dispoziţia lor cu atâta generozitate, încât până la urmă a Cedat. Oricum, ar fi fost imposibil să continue să locuiască împreună cu copilul în singura cameră din strada Rochechouart.

Teoretic, aveau la dispoziţie un apartament întreg, doamna Berthet rezervându-şi doar o singură cameră „în vederea unor scurte vizite la Paris". De fapt, de mai bine de două luni stătea în strada

Acacias şi locuiau pur şi simplu toţi trei.

Chiar ea organizase instalarea tinerei perechi, hotărâse ce mobile trebuie cumpărate şi se ocupase de amenajarea şi decorarea camerelor. Chiar dacă vorbea zilnic de plecarea ei înapoi în Orléans, chipurile să-i lase singuri în luna de miere, se agăţa de orice pretext ca să amâne această plecare.

Cel mai puternic i-l furnizase chiar Isabelle, care-i spusese într-o dimineaţă, după ce dăduse afară micul dejun, că aşteaptă un copil. Uimire, înduioşare de convenienţă, apoi doamna Berthet îi spuse lui Nicolas:

— În aceste condiţii ar fi poate mai bine să mai rămân câteva zile cu voi? Primele luni de sarcină sunt de multe ori destul de grele şi aş putea să o ajut cu câte ceva…

În loc să protesteze cum ar fi făcut orice femeie dornică să-şi salveze independenţa, Isabelle n-a ştiut cum s-o sărute şi să-i mulţumească mai tare. Rămase cu gura căscată de atâta bunăvoinţă din partea soacrei.

Iar doamna Berthet, pe care la început Isabelle cu tinereţea şi aerul ei fluşturatec o descumpănise, era acum fericită că găsise în ea un aluat de modelat după voia ei. Totdeauna dorise o apropiere de Nicolas şi iată că se ivise această ocazie nesperată de a se introduce cu totul în viaţa tinerei perechi.

Deşi îşi iubea mult mama, Nicolas nu prea vedea cu ochi buni acest mod de viaţă. Dar atitudinea Isabellei îl împiedica momentan să ridice vreo obiecţie.

Şi, pe deasupra, când venea acasă seara, era obligat să sune pentru că nu exista decât un singur rând de chei, la doamna Berthet, sub pretextul că ieşea rar şi oricum se întorcea prima acasă.

Sună mai nervos ca altă dată. Îi deschise maică-sa. Încorsetată într-o rochie violet închis de jerse, impecabil coafată, îl primi cu un surâs binevoitor şi îi întinse obrazul pudrat pentru un sărut.

— Bună seara, Nicolas.

— Bună seara, mamă. Isabelle nu-i aici?

— Ba da, în dormitor la voi. Bănuiesc că vrea să-ţi facă o

surpriză. Vestimentară, cred, pentru că a ieşit imediat după tine şi s-a întors cu o grămadă de pachete printre care o cutie mare.

Tuşi.

…Îmi pare rău că n-am putut să merg cu ea, dar cu bronşita mea nu prea pot ieşi pe o vreme ca asta.

Fără să-i acorde prea multă atenţie, el îşi scoase trenciul ud. Îşi trecu degetele prin păr în faţa oglinzii de la intrare şi se uită la scrisorile adunate pe o măsuţa.

— Şi tot în această ordine de idei, continuă doamna Berthet în spatele lui, poate ar trebui să mai temperezi pornirile ei risipitoare. Am impresia că nu are nicio raţiune despre valoarea banului pe care-l cheltuieşte cu uşurinţă. Chiar alaltăieri, şi-a cumpărat pantofii ăia cu toc ascuţit pe care cu siguranţă nu-i poate încălţa acum.

— Ei bine, o să-i poarte mai târziu, răspunse Nicolas iritat.

Doamna Berthet nu mai insistă.

— În ce stadiu ai găsit mormântul amărâtei de Irma? Sper că nu prea rău?

Irma era sora mai mare a mamei ei, moartă acum opt ani.

— Nu, din contră, marmura era proaspăt spălată de ploaie şi, aşa cum m-ai rugat, am umplut jardiniera.

— Săraca Irma…

Şi continuă suspinând:

— Sper că bietul taică-tău nu se va supăra pe mine că n-am fost anul ăsta la mormântul lui. Dacă mă vede, de acolo de sus, va înţelege că locul meu este acum aici.

Nu asta era şi părerea lui. Fără să răspundă, porni spre dormitor s-o caute pe Isabelle. Dar aici era întuneric şi când aprinse lumina, văzu că nu era nimeni.

— Cucu… se auzi o voce timidă care venea dintr-un dulap mare de după a cărui uşă, apăra capul Isabellei ca al unei răţuşte din stufăriş.

— Dar ce faci acolo? exclamă. Te joci de-a v-aţi ascunselea sau de-a Barbă-albastră?

Isabelle sări în mijlocul camerei, desfăcu braţele şi se învârti de câteva ori, apoi veni în faţa lui.

— Ce părere ai?

O privea, stupefiat. Într-adevăr, surpriza era vestimentară, dar uluitoare. Căci dacă fusta albastru-închis nu avea nimic neobişnuit, exista însă o tunică indigo, închisă în nasturi de sus până jos, care cobora până la jumătatea coapsei şi în care încăpeau două, dacă nu chiar trei Isabelle, aşa era de largă.

— Ce-i cu oroarea asta? întrebă cu ochii holbaţi.

— Cum, nu vezi? făcu ea, candid. Rochia mea de sarcină.

— Rochia ta de sarcină? Dar nu ai decât două luni şi jumătate; nu era chiar aşa de urgent.

— Tocmai că era. Şi o s-o port mereu, şi nimeni n-o să-şi dea seama că aştept un copil. Nici nu se vede… Uite!

Strânse la spate plusul de rochie şi netezi cazaca, doar – doar s-o vedea rotunjimea pântecului care se încăpăţâna să rămână plat.

…Oh… făcu cu ciudă, n-o să pot aştepta şapte luni! E prea mult.

Apoi se cuibări în braţele lui şi îşi frecă nasul de reverul hainei, ca o pisicuţă.

…Dragul meu… mi-aş dori să mişte deja. Spune-mi, e adevărat că la sfârşit dă cu picioarele şi că poţi să le simţi dacă pui mâna?

O împinse, puţin jenat.

— Nu prea sunt la curent cu chestiile astea, dar probabil, aşa este.

— Te va impresiona?

— Cu siguranţă, mult.

Era sincer. Chiar acesta era adevărul, singura reacţie la ideea că va avea un copil. Era impresionat. Isabelle se strecură din nou în braţele lui şi îl privi în extaz.

— Nicolas… e minunat când mă gândesc că acest copilaş este al nostru. Nu-i aşa?

Îi mângâie uşor părul, cu privirea pierdută.

— Bineînţeles, draga mea.

Dar vocea lui i se păru ciudată şi tresări brusc.

— Spune-mi că nu numai din cauza lui ne-am căsătorit, întrebă cu vocea schimbată. Mă iubeşti?

O strânse blând la piept.

— Cum să nu te iubesc, dragostea mea?

Îşi strânse puternic palmele ce încolăceau gâtul lui.

— Pentru că eu te iubesc, Nick. Te iubesc! Bineînţeles, e posibil să nu mă crezi după… după tot ce ţi-am făcut! Dar este adevărat… Te iubesc atât de mult, încât adesea am impresia că zbor. Tu nu simţi la fel, când te gândeşti la noi? Dar, mai ales, te gândeşti la mine când nu sunt aici?

— Ce întrebare! spuse laconic. Hai, ieşi din costumaţia asta şi vino la masă. E târziu.

Isabelle consultă ceasul de aur, primit de curând de la soacra ei, în locul celui pe care-l purta de la prima comuniune şi care mergea o zi din cinci.

— Adevărat, e opt şi zece!

Apoi o cută îi încreţi fruntea.

— Dar de ce ai întârziat aşa? Ştiam că azi nu trebuia să mergi la Arhive… iar la cimitir închide poarta înainte de a se întuneca?

Pe Nicolas îl cuprinse iritarea şi ca întotdeauna în asemenea situaţii, îşi aprinse o ţigară.

— Am trecut pe la Societatea Autorilor să las titlul de la cântecul cel nou. Şi pe urmă… dar grăbeşte-te puţin, o să-ţi explic totul la masă.

— Care totul?

— Isabelle! Ştii bine că mama se culcă devreme.

Se simţea pierdută când el îi vorbea pe tonul ăsta sever, mai ales după manifestările ei caline. Îi era teamă că el îşi amintea deodată de ceea ce făcuse ea cu Jacques! îşi scoase repede rochia de sarcină şi luă din dulap o fustă plisată pe care şi-o puse în grabă.

— Gata! şi se îndreptă spre uşă.

Nicolas o apucă de braţ şi dădu din cap.

— Sus… nu pui nimic?

Se înroşi.

— Iartă-mă! Ce proastă sunt…

Scormoni într-o grămadă de haine adunate pe spătarul unui scaun, încercând să găsească o bluză. Dar ceea ce găsi era prea şifonat,

aşa că apucă un pulover pe gât, pe care, din cauza emoţiei, îl trase cu mâneca pe cap.

Amuzat fără să vrea de spectacol, o ajută să se descurce şi o sărută pe vârful nasului.

— Proastă mică, haide.

Tulburată de blândeţea ce revenise în glasul lui, i se strânse la piept.

— Dragostea mea… eşti drăguţ… atât de drăguţ! Ai fi putut să mă goneşti când am venit înapoi de la Juan-les-Pins, să mă scuipi…

Nicolas nu prea se imagina scuipând-o pe Isabelle în faţă. Era singura femeie care, orice ar fi făcut, nu-i putea stârni violenta.

— Nu mai spune prostii, zise, cu ochii aproape închişi, amintindu-şi prima noapte petrecută împreună, dulce şi, în acelaşi timp, banală.

Dar ea se agăţă de el insistând cu o emfază cam stângace:

— Ba da! Vreau să ştii că nu voi uita niciodată generozitatea ta. M-am purtat ca o femeie de nimic, cu un roşcovan prăpădit care nici măcar nu mă iubea, şi tu, Nick, m-ai iertat. Ca Iisus care a iertat pe Maria Magdalena.

Surâse.

— Ai cam uitat catehismul, Isabelle. Când Iisus ierta, proceda altfel.

Îşi lipi obrazul de umărul lui.

— Ştiu, dragule… totuşi sunt zile în care mă gândesc la tine ca la un Dumnezeu.

Se îndepărtă puţin şi îl privi cu intensitate încercând să se facă cât mai bine înţeleasă.

— În ceea ce priveşte inima, vreau să spun. Câteodată, aş vrea să spun o rugăciune care să înceapă cu: „cred în tine Nicolas" aşa cum spuneam altă dată: „cred în Tine, Dumnezeul meu"…

El îi cuprinse faţa în mâini şi murmură cu gravitate:

— Nu trebuie, draga mea. Sunt doar un om.

Dar ea repetă, cu faţa ascunsă în umărul lui:

— Cred în tine, Nicolas. Eşti soţul meu adorat, Nicolas. Eşti tatăl

adorat al copilului meu adorat, Nicolas. Te ador. Nicolas!

Apoi ridică privirea şi schimbă brusc tonul:

…În seara asta avem la desert nuci. E prima dată că mănânc anul ăsta şi am dreptul să-mi pun o dorinţă. Ghiceşte care?

Se pretă la jocul ei, mai ales că îi convenea evitarea unui subiect de discuţie care l-ar fi pus într-o situaţie neplăcută. Mai ales în seara asta.

— Băiat? întrebă surâzând. Sau fată?

Isabelle dădu puternic din cap.

— Eşti departe, dragostea mea. Pentru mine, odată ce este vorba de un copil…

— Atunci eşti liniştită, râse destins, există prea puţin risc să fie un cartof. Şi dorinţa, care este?

Ridică spre el ochii umezi de atâta adoraţie.

— Să mor înaintea ta, spuse încet.

Apoi îl luă de mână şi spuse, veselă:

— Haide, mama ta îşi va pierde răbdarea.

Când doamna Berthet îşi pierdea răbdarea, acest lucru nu se vedea. Deşi ora de masa era mult depăşită, îi întâmpină surâzând.

— Mi-e teamă că supa s-a îngroşat puţin. Mă întrebam dacă Isabelle se simte bine.

— Oh, mamă, mă simt foarte bine. Chiar mi-e o foame de lup.

Îi spunea soacrei ei „mamă", cu o plăcere evidentă. Acest cuvânt dulce pe care nu-l putuse spune până acuma, îi ieşea de pe buze ca o miere. Niciodată nu se simţise mai profund fericită.

Lui Nicolas nu-i era foame. Mâncă însă forţându-se; pentru a nu stârni curiozitatea femeilor care nu-l pierdeau din ochi. Îl obseda ceea ce îi spusese Isabelle. Mai ales o frază: „Când mă gândesc la tine, am impresia că mă gândesc la bunul Dumnezeu…" Chiar şi nimerise ziua pentru această profesiune de credinţă!

Din contră, el se simţea posedat de diavol, iar eforturile de a scăpa erau inutile. De când se despărţise de Clara, amintirea corpului ei, a gurii, nu-l părăsea. Iar dorinţa de a o revedea, de a o poseda iar, îl înfiora ca o febră.

Să o revadă… Pentru asta nu era decât o cale, cea la care se gândise în momentul în care şi-a dat seama că nu va reveni la el din proprie iniţiativă. O cale pe care, lucid, o considera josnică, dar la care nu putea renunţa pentru că nu exista alta; Isabelle. Şi acum era momentul să-i spună cum se întâlnise din întâmplare cu Clara. Astă seară… Mâine ar fi fost prea târziu.

Aşteptă sfârşitul mesei ca maică-sa să se retragă în camera ei ca de obicei. Şi când Isabelle se ridică să închidă radioul, o opri cu un gest.

— Nu, lasă-l… vreau să-ţi spun ceva.

Când o văzu întorcându-se cuminte şi pregătindu-se să-l asculte, îi fu silă de el, şi o parte a fiinţei lui încercă să se opună. Dar cealaltă învinse.

— Ştii ce vârstă avea tatăl Clarei?

Când auzi numele, Isabelle clipi uşor, semn de emoţie puternică. Nu fusese vorba de Clara decât o singură dată, când ea. Se explicase, după întoarcerea de la Juan-les-Pins. Îi vorbise mult despre căsătoria la care participase, încercând să-l facă să uite aventura ei stupidă cu Jacques Varais, dar de atunci nu se mai pomenise de ea, iar întrebarea lui Nicolas era mai mult decât neaşteptată.

— Tatăl Clarei?… Domnul Bernardini?… se bâlbâi ea. Nu ştiu exact. De ce?

— Pentru că a murit.

Figura ei trăda o emoţie puternică.

— Oh! Săracul! Ce s-a întâmplat?

Apoi ridică din sprâncene.

…Dar… de unde ai aflat că a murit, Nick? Din ziar?

„*Când mă gândesc la tine*…" Atâta dragoste şi devotament, toată această încredere de care el îşi bătea joc… Pentru o secundă, îi fu silă de el şi încercă să se oprească. Era aşa uşor să răspundă:

— Da, din ziar, un ziar vechi pe care l-am citit întâmplător.

Dar teama de a pierde legătura cu Clara era mai puternică decât scrupulele lui.

— Nu, chiar de la Clara.

Isabelle sări în picioare. Degetele strângeau nervos pliurile

fustei. Vocea deveni sacadată:

— Ai văzut-o?... Unde? Când?

— Azi după amiază în cimitirul din Clichy. Acolo este înmormântat tatăl ei.

— Aha... aprobă ea. Şi... aţi vorbit?

— Bineînţeles, răspunse Nicolas, brusc indispus, pentru că acest chestionar îl deranja foarte mult. Altfel nu aveam de unde şti ce căuta acolo.

Dar ea nu dădu atenţie tonului. Era prea bucuroasă de această veste extraordinară. Îl apucă de mânecă.

— Povesteşte... Cum s-a întâmplat? I-ai spus că ne-am căsătorit?

Dădu agasat din umeri.

— Bineînţeles.

— Cu siguranţă asta a uimit-o, nu-i aşa?

Până acum, evitase să se uite la ea, dar ca să-i răspundă la întrebare, o privi fix.

— Da. Te credea în continuare pe Coasta de Azur, în plină poveste de amor cu aşa-zisul tău romancier.

Isabelle lăsă ruşinată capul în jos, uimită neplăcut de vocea lui rece şi de reproşul conţinut. Dar el era satisfăcut de lovitură. Amintirea greşelii ei îi scădea din culpabilitate. Îşi căuta, cu orice preţ, o scuză.

Se aşeză.

— Nu face mutra asta, spuse blând. Vino aici...

Se apropie cu teamă şi se lăsă pe vine între genunchii lui. O trase spre el, punându-i mâna pe ceafă. Se simţi mai bine.

— Şi ea, ce ţi-a spus? reluă după un timp.

— Era uimită că nu ai dat niciun semn de viaţă, răspunse.

Suspină, lipindu-se din ce în ce mai mult de el.

— Are dreptate, ar fi trebuit... Dar era aşa furioasă pe mine când am ajuns acolo. Nu poţi să-ţi închipui... N-ai să ghiceşti niciodată ce mi-a spus...

— Îmi imaginez că nu te-a felicitat.

— Asta, nu! Şi chiar... chiar... m-a pălmuit. Când am întrebat-o de ce este furioasă, ştii ce mi-a răspuns?

— Nu.

Înălţă capul şi spuse privindu-l în ochi:

— Că… că ea… În sfârşit, că tu şi cu ea v-aţi iubit puţin fără ca eu să ştiu. Oh… asta a însemnat ceva pentru mine! Atunci mi-am dat seama că puţin îmi pasă de Jacques!

Nicolas izbucni:

— De ce nu mi-ai povestit asta niciodată?

Gura ei tremurândă schiţă un surâs.

— Oh… Pentru ce? După aceea, când am văzut că se căsătorea totuşi cu Philippe, am înţeles că a spus acest lucru ca să mă pedepsească, ca să-mi dea o lecţie. Dacă ar fi fost adevărat, ar fi venit la tine şi tu, Nick, nu mai m-ai fi luat când am revenit.

Nu răspunse nimic. Gânditor, mângâia continuu părul ei blond.

— Dar ştii, reluă, nu sunt supărată pe ea. Aş fi chiar foarte fericită s-o revăd. Crezi că şi ea ar vrea?

— Cred că da, răspunse după o lungă ezitare.

— Ţi-a spus ea? Vrea să trec s-o văd?

— Nu chiar. Dar mă gândesc că dacă îi vei telefona zilele astea, o să-i facă plăcere.

Într-o secundă, Isabelle fu în picioare, agitată.

— Zilele astea? De ce nu chiar acum! Ţi-a dat numărul ei?

— Nu, răspunse sec, îl găseşti în anuar, dar poţi să aştepţi până mâine, nu cred că este o oră potrivită.

Acum când lucrurile se puseseră în mişcare, îl cuprinse teama.

Isabelle, care se îndrepta deja spre telefon, se opri în mijlocul camerei, dezamăgită.

— Crezi?

Apoi reluă, bucuroasă:

…E grozav că ai întâlnit-o, Nick. Altfel, nu ne-am mai fi revăzut niciodată. Sigur, nu va mai fi ca înainte, pentru că ei s-au căsătorit, totuşi sunt fericită. Atât de fericită!

Nicolas se ridică. Ea veni în braţele lui.

— Şi dacă e adevărat ce ţi-a spus ea la Juan-les-Pins, zise el încet, tot aşa de bine îţi pare s-o revezi?

Pentru o secundă îl privi îndoită, apoi bucuria îi lumină din nou fata.

— De ce mă necăjeşti, răule? Ştiu că nu este adevărat. Pentru că, dacă ar fi, nu mi-ai fi spus că ai întâlnit-o. Totuşi nu sunt chiar aşa de proastă!

Proastă, nu… Dar atât de naivă, atât de îndrăgostită, atât de încrezătoare încât inima lui fu cuprinsă de remuşcări şi de o imensă tandreţe. N-ar fi găsit cuvinte, dacă ar fi trebuit să califice pe cineva care ar fi procedat ca el. „*Cred în tine*, *Nicolas*…" *În* momentul acela dorea din suflet să revină asupra faptelor.

— O s-o sun mâine, devreme, ca s-o întreb dacă pot să trec pe la ea. Sau mai bine, nu… O să-i spun să vină aici. Vreau să-mi vadă casa… S-o cunoască pe mama ta… Oh, Nick, dragostea mea… eram deja atât de fericită. O să fie şi mai grozav acum! Tu… Clara… Ce mai, totul!

Era prea târziu.

Capitolul XLI

Philippe tocmai se rădea când sună telefonul. Era în jur de opt. Nici secretara, nici fata din casă nu veniseră încă, iar Clara dormea.

Cum telefonul se afla în dormitor, crezu că va auzi şi va răspunde ea, dar telefonul continua să sune şi se duse să răspundă din birou.

— Alo? se auzi o voce slabă ca a unui bolnav, casa doctorului Sarty?

— Da, eu sunt…

— Tu eşti, Philippe?

Vocea deveni mai puternică. I se părea cunoscută şi încerca să-şi amintească cine ar putea fi.

— Cine întreabă?

— N-ai ghicit? Isabelle…

La început fii uimit, apoi surâse.

— Isabelle! exclamă. Ia te uită!… Nici nu m-aş fi gândit… De unde telefonezi?

— De la Paris… cum de unde! Nu ţi-a spus Clara?

O întrerupse:

— Ce să-mi spună? V-aţi revăzut de curând?

— Nu. Dar soţul meu a întâlnit-o ieri. Adică ea l-a întâlnit… în fine, ei s-au întâlnit, şi credeam…

— Tu te-ai măritat? întrebă el, din ce în ce mai surprins.

— Da, da. Şi aştept chiar un copil! Deci Clara nu ţi-a spus nimic? Sau te prefaci ca să mă necăjeşti?

— Nu mi-a spus absolut nimic.

Gânditor, îşi mângâia partea rămasă nerasă a feţei.

— E adevărat că ieri seară am rămas la clinică până foarte târziu. Când am ajuns acasă Clara se culcase, nu se simţea prea bine. Cred că are un început de gripă… Presupun că vrei să vorbeşti cu ea?

Vocea de la telefon se făcu mai mică.

— Păi… da. Dar dacă e bolnavă…

— Sper să nu se îmbolnăvească. Când m-am sculat, nu se trezise încă, dar mă duc să-i spun şi sunt sigur că o să zboare când va auzi cine o cheamă. Aşteaptă puţin…

Când Philippe intră în cameră, Clara dormea pe burtă, poziţia ei favorită. Atât de profund, încât la început ezită dacă să o scoale. În timpul nopţii se agitase mult, i se păruse că are febră, iar acest somn prelungit era oarecum reparator. Dar dorea mult să o audă spunând că se simte bine şi asta îl făcu să o trezească.

Se apropie de pat şi o mângâie pe păr. Gemu uşor şi se ghemui mai tare în pernă.

— Draga mea, insistă, mângâindu-i încet ceafa, şi liniştit că nu o mai simte fierbinte. Draga mea… repetă puţin mai tare.

Deschise ochii resemnată şi întoarse încet privirea spre el.

Era adorabilă când se trezea, cu părul în dezordine, cu mutra de copil contrariat şi privirea oarecum nedumerită.

— Bună dimineaţa micul meu O'Cédar, murmură tandru Philippe, aplecându-se să o sărute. Cum te simţi azi?

— Bine, răspunse, dar tuşi când îşi schimbă poziţia.

O acoperi până la bărbie şi închise fereastra.

În timp ce revenea spre pat, o văzu acoperindu-şi un căscat.

Pe la patru dimineaţa, când el dormea, se sculase să ia două

somnifere, iar acum cu greu ieşea din toropeală.

— Cât este ceasul?

— Opt şi un sfert, opt şi douăzeci…

Se ridică.

— Oh… masa! Să nu întârzii la spital.

— Nu de asta te-am trezit, zise surâzând. Puteam, o dată, să ţ mănânc în oraş. Dar te caută cineva la telefon, la mine în birou.

— Cine? întrebă, ştiind sigur cine putea fi.

Îi dădu, cu drag, un mic bobârnac peste nas.

— Nu ştii cine, şmechero?

Şmecheră – cuvântul era blând. Dar el nu-şi putea imagina că aseară, când venise acasă, îşi storsese creierii pentru a lua o hotărâre, neştiind ce să facă; să-i spună sau nu de întâlnirea din acea după-amiază. Dacă tăcea, se expunea la explicaţii în cazul în care Nicolas şi-ar fi pus planul în aplicare şi Isabelle suna. Să vorbească, era nevoie de ipocrizie şi duplicitate, de care nu se simţea în stare.

Şi de aceea Philippe o găsise la zece seara în pat, într-o asemenea stare de slăbiciune, că nici nu era nevoie să simuleze că se simte rău. De altfel, răcise într-adevăr după-amiază în cimitir.

Şi iată că acum totul reîncepea. Nu erau decât două căi. Ori îl omora pe Philippe, uşurându-şi conştiinţa şi mărturisind exact tot ceea ce se petrecuse, sau minţea de ia cap la coadă. Dori pentru un moment să moară ea însăşi, ca să scape de privirea încrezătoare şi plină de dragoste a soţului ei.

— Isabelle… rosti cu greutate, sfâşiată între remuşcare şi ruşine. E adevărat, nu ţi-am spus…

Îi întinse capotul.

— O să-mi povesteşti mai târziu. Hai repede… Te aşteaptă de mai mult de cinci minute la telefon. O să închidă.

Se îmbrăcă, îşi puse papucii. Făcea eforturi supraomeneşti pentru a se comporta normal, dar inima îi bătea îngrozitor şi se simţea ca într-un carusel vertiginos.

Chiar când ieşeau din dormitor, menajera traversa vestibulul. Era o persoană slabă, cu o figură anodină, care sosea invariabil la

aceeaşi oră după ce-şi ducea băiatul de 7 ani, la scoală.

— Bună dimineaţa, doamnă. Bună dimineaţă, domnule. Vremea e ceva mai bună azi dimineaţă, dar cred că se va răci.

— Cu atât mai bine, Lucie, – replică vesel Philippe, va fi mai bine decât ploaie şi noroi. Ce-ţi face soţul?

— Din nenorocire, tot aşa. Aproape că nu mai mănâncă nimic. Nu-i mai trece, zice el.

— E normal. În situaţia în care se află cu ulcerul, nu este decât o soluţie: operaţia. Şi, i-am spus asta.

Lucie ridică trist din umeri, iar vulpea roşcată şi demodată pe care o purta la gât părea că spune:

— Ce, parcă eu nu i-o repet zilnic. Dar ce să fac, se opune. Îi e frică. Sub pretextul că taică-său, în 1932…

Dar Philippe nu-i mai dădu atenţie. Prin uşa deschisă a biroului, o frază pronunţată de Clara la telefon îl izbi, şi acuma asculta cu atenţie crescândă ce spunea.

— Nu ştiu sigur, spunea, dar câteva zile cu siguranţă… Nu, asta nu se poate… îţi repet, plec chiar azi!… Da… Da… Notez numărul tău… Galvani…

— I-am tot spus că în 25 de ani chirurgia a progresat, el însă nici nu vrea să audă, încheie Lucie, care nu-şi dăduse seama că stăpânul ei nu-i acorda atenţie. De altfel, taică-său a avut cancer. Şi…

— Încearcă să-l aduci să-l consult, o scurtă Philippe. O să încerc încă o dată să-l conving.

— Oh, dacă aţi putea, doctore…

Se duse în birou şi închise uşa. Clara tocmai terminase. Era în picioare, palidă.

— Ce-i povestea asta? Chiar intenţionezi să pleci la Amines?

Ea se crispă.

— Dat fiind că mama e acolo, nu văd nimic extraordinar.

Deci auzise bine. O privi totuşi cu stupefacţie.

— Poate… Dar recunoaşte că te-a apucat aşa, deodată! Ieri nici nu era vorba de aşa ceva şi, dacă nu mă înşel, vrei să pleci chiar azi?

— Dacă nu te deranjează, da.

Se sprijinea de marginea biroului. De cealaltă parte, Clara mângâia spătarul de piele al fotoliului de care se ţinea. Lumina zilei se strecura cu greutate prin perdeaua dublă de mătase roşu închis, dar niciunul nu se gândea să o dea deoparte sau să aprindă lumina.

— Dar de ce azi? întrebă el, ridicând mecanic capacul unei cutii goale de ţigări. Mai ales că nu poţi folosi maşina ta, care este la reparat, iar eu am absolută nevoie de a mea.

— N-ar fi prima dată în viaţa mea că iau trenul, răspunse încet.

Philippe se ridică şi se plimbă puţin prin cameră, cu mâinile în buzunarele halatului de baie, pe sub care era gol. Apoi înconjură biroul şi se opri în faţa ei.

— Mărturisesc că nu înţeleg nimic. E normal să vrei să o vezi pe mama ta, dar atât de brusc…

Îi luă mâna.

…Ce se întâmplă? Vreo veste proastă?

Clara dădu din cap.

— Atunci e o toană? o întrebă lung cu privirea. Şi când te-ai hotărât exact?

„*Fiecare cuvânt pe care-l va pronunţa de acum încolo va fi*, *obligatoriu*, *o minciună*”. Lăsă ochii în jos ca să răspundă:

— Ieri.

Îi strânse mâna, brusc iritat de această atitudine pe care nuşi-o putea explica.

— Ieri… De fapt, o zi plină de neprevăzut! îmi pare rău că ai considerat că nu trebuie să ştiu. Şi când intenţionai să o faci, dacă nu sunt prea curios? În ultimul moment, când îţi luai la revedere?

Simţi că începe să tremure.

— Tocmai voiam să-ţi spun. Când te-ai întors aseară mă simţeam aşa de rău, aveam febră…

— Şi ai încă! se înfuria el. Uite aici, tremuri. De asta nici nu văd de ce să te trambalezi până la Amiens cu trenul. O să te conduc duminica viitoare, dacă vrei neapărat, dar până atunci o să-mi faci plăcerea să stai aici, la căldură şi să te îngrijeşti.

— Te asigur că azi mă simt foarte bine.

Îi dădu drumul mâinii.

— Nu cred, e suficient să mă uit la tine. Dar dacă tu preferi, mai bine să spunem că îmi displace total această vizită care va dura, cu siguranţă, câteva zile, dacă e adevărat ce-am auzit. Poate asta te va face să renunţi?

— Dar, Philippe, se încăpăţână ea în continuare, dacă tu ai vrea să mergi să-ţi vezi tatăl bolnav, iar eu n-aş putea să te însoţesc, nu m-aş opune. Ar trebui să înţelegi…

— Tocmai asta e, nu înţeleg! replică el cu atâta duritate, încât timpul, pentru ea, se întoarse cu câteva luni înainte. Şi după câte ştiu, mama ta nu este bolnavă?

Încercă să strecoare un argument:

— A avut totuşi un accident vara asta…

— Din care şi-a revenit complet, lucru pe care l-am constatat amândoi cu ocazia celor patru zile petrecute la ai tăi, la întoarcerea de la Tourmes. Ultima ei scrisoare era cum nu se poate mai optimistă, nu văd ce te-ar îngrijora.

— N-am spus că sunt îngrijorată. Eu…

Se apropie de ea cu intenţia să o atingă, dar mâinile refuzară să iasă din buzunarele halatului.

— Am înţeles, vrei să pleci! Dar mă întreb… de ce? Chiar mă întreb…

Ea fu cea care se agăţă de el.

— Philippe! Doar nu crezi…

Nu putu să termine fraza. Se înşela asupra acestei călătorii, imaginându-şi cine ştie ce! Dar II Ai imposibil să se revolte în faţa bănuielilor lui, cu tot ceea ce avea pe conştiinţă. Cuvintele sincere, care l-ar fi convins pe Philippe că se ducea într-adevăr la părinţii ei şi nu în altă parte, rămaseră nerostite. Acest adevăr şubred era înconjurat de prea multă minciună pentru a fi spus.

— Mă uit de câteva momente la tine şi mărturisesc că ceea ce văd îmi dă dreptul să cred orice! Nu, tu nu eşti îngrijorată… eşti înspăimântată, biata mea Clara. Pentru tine, această plecare este o problemă de viaţă sau de moarte.

O luă de umeri şi o duse în faţa oglinzii:

…Priveşte-te…

Se speria de ceea ce văzu, pentru că el aprinsese şi o lampă care-i punea faţa într-o lumină dură: era nepieptănată, palidă, cu fruntea transpirată, buzele albe, abia se recunoştea. Brusc se întoarse spre Philippe şi îşi ascunse faţa la pieptul lui. Nu mai voia să-şi vadă ochii îngroziţi. Nu mai voia ca el să-i vadă…

Hohoti scurt, apoi spuse cu vocea întretăiată:

— Philippe… nu ţineam în mod special să plec… îţi jur… Dar tu te-ai supărat şi lucrurile au luat proporţii… ridicole. Am un pic de febră… aveai dreptate. Rămân, dragul meu… ai grijă de mine.

Descumpănit complet de această bruscă revenire, rămase un moment fără glas, nemişcat lângă acest trup lipit de al lui. Apoi îl cuprinse teama. Era atât de bolnavă… încât aproape că delira?

O cuprinse protector cu braţele şi forţa lui îi linişti tremuratul. Vocea îi era plină de dragoste.

— Clara… micuţa mea…

De asta avea cel mai mult nevoie, de un piept puternic, care să încheie lupta ei, de această forţă care-i venea în ajutor. În ajun, seara, când Philippe se culcase lângă ea, încet, crezând că e pe punctul de a adormi şi nevrând să o trezească, dorise mult să se strângă la pieptul lui, să uite totul în braţele lui. Doar dezgustul faţă de ea însăşi o împiedicase, dar acum nu mai putea. Avea nevoie de acest refugiu.

Ajunse în cameră condusă de el. Se lăsa în voie, ca un copil, uimitor de împăcată. Îi scoase capotul, o ajută să se culce, îi îndepărtă părul de pe fruntea umedă. Privirea atentă nu o pierdea din ochi.

— Ce simţi? Spune-mi!

Îşi trecu mâna pe frunte şi înghiţi cu greutate.

— Mă doare puţin gâtul… şi capul.

— N-ar fi trebuit să mergi ieri la cimitir, pe vremea aceea câinească.

Clara îi căută mâna şi i-o strânse.

— Nu… n-ar fi trebuit, spuse gânditoare.

Nici nu-şi putea da el seama cât adevăr era în ce spunea. Apoi se

forţă să surâdă.

…Nu e nimic, dragule. O să încerc să dorm, şi când te vei întoarce, curând, o să-mi fie mai bine, ai să vezi. Du-te… să nu întârzii.

Deja întârziase. Deşi era Toussaint, pentru el nu era sărbătoare şi trebuia să fie la ora nouă la spital. Şi totuşi, fără să ţină seamă de asta, o obligă să-şi ia temperatura. Avea 38°, mai puţin decât credea, şi asta îi linişti. O consultă totuşi în gât. Gâtul era inflamat şi observă un început de angină.

— Nu este foarte rău, spuse ridicându-se, cred că nişte gargară şi ceva badijonări vor fi suficiente. O să-i spun Luciei să se ocupe de asta, dar promite-mi că nu te dai jos din pat, măcar azi dimineaţă. Ma întorc la prânz. Deci îmi promiţi că nu te scoli?

— Îţi promit, Philippe.

Dădu din cap, gânditor.

— Când mă gândesc că dacă nu mă amestecam, ai fi plecat la Amiens în halul ăsta… Ar fi fost o prostie.

— Da, spuse încet, o prostie…

Când să plece, îi veni o idee.

— Şi dacă aş chema-o pe Isabelle să vină să te vadă? Când o să afle că n-ai plecat, o să fie foarte fericită.

— Nu! protestă Clara, puternic. Nu… te rog!

Convins că ideea lui îi va face plăcere, o privi fără să înţeleagă nimic, dar nu insistă. Hotărât, era foarte nervoasă… Petrecuse, cu siguranţă, o noapte proastă şi nu dorea decât să se odihnească.

— Cum vrei, spuse aplecându-se să o sărute încă o dată.

Clara rămase în pat toată ziua. Nu dormea, doar dormita, cu capul golit de gânduri. Acum, la căldură, între perne, febra acţiona ca un narcotic. Se simţea chiar ciudat de bine.

— Cred că doamna doarme, îi spuse Lucie lui Philippe la prânz.

Întredeschise uşor uşa dormitorului să se convingă. Părea liniştită şi nu vru să o deranjeze. Mâncă singur, repede, şi plecă înainte de ora două la clinica din Neuilly, unde trebuia să se ocupe de vezica unui pacient care-i dădea destulă bătaie de cap. Bolnavul avea 73 de ani, inima nu era în perfectă stare şi trebuia să fie foarte precaut.

Se văzură abia seara. Clara îi spuse că s-a îngrijit şi că se simte cu mult mai bine. Cu toate astea, insistă să nu se scoale şi mâncă alături de ea, în pat.

— Mi se pare curios ceva, spuse brusc, mai ales că acest gând îl obsedase o bună parte din zi, am impresia că nu ţii foarte mult să o revezi pe Isabelle… Nu-ţi place căsătoria ei?

Clara simţi că păleşte.

— Căsătoria ei?…

— Da. Nu prea îţi plăcea prea mult acest… cum îl chema?… Jacques, mi se pare"?

Fu atât de uimită, că deveni deodată mai vioaie.

— Jacques? Dar cine ţi-a vorbit de Jacques?

— Nu cu el te-ai întâlnit ieri?

Clara puse înapoi pe farfurie biscuitul pe care-l rodea fără chef.

— Oh, Philippe… cum aş fi putut să-l întâlnesc când de fapt nu l-am văzut niciodată?

Nu mai înţelegea nimic. Din clipa în care Isabelle îi spusese la telefon că se măritase, logic îşi închipuise că şi-a reglementat situaţia cu tânărul care o răpise pentru o călătorie de nuntă, înainte de nuntă, pe Coasta de Azur. Nici nu-i trecuse prin minte că s-a putut căsători cu altcineva şi cum Clara nu-i spusese nimic despre întâlnirea din ajun, era convins că era vorba de Jacques. Habar n-avea că ea nu-l cunoştea, deoarece fusese convins tot timpul că ea îl văzuse în ziua în care Isabelle îi dăduse întâlnire la Juan-les-Pins.

— Dar n-are niciun sens, reluă uimit. Atunci cu cine s-a măritat?

Fără să vrea, Clara întoarse privirea. Ar fi dat bucuroasă zece ani din viaţă ca să nu fie nevoie să continue această discuţie, dar era imposibil.

— Cu Nicolas Berthet, răspunse cu un efort uriaş, ştii doar că erau logodiţi.

— Şi cu el te-ai întâlnit?

— Da.

Dădu gânditor din cap, fiind lămurit acum.

— Ce tip! Dar de fapt, totul e bine când se termină cu bine.

Ea răspunse încet:

— Da.

Philippe spuse surâzând:

— Nu prea eşti convinsă… în fond, asta te şochează? Nu-i aşa? Ei lasă… la urma urmei, mai bine o prostie înainte de nuntă, decât după. Poate asta să-i fi băgat minţile în cap zăpăcitei de Isabelle. Şi mai ales că principalul interesat a şters totul cu buretele, nu văd de ce ai fi tu mai catolică decât Papa! Puştoaica asta ar fi foarte tristă, dacă ar afla că o judeci aşa sever. Şi mai ales dacă ar afla că erai gata să pleci din Paris ca să nu o vezi. Căci asta era de fapt, nu-i aşa? Amiens… era deci pretextul?

— Da, mărturisi, încordată, ştiu că este stupid, dar…

— Cu atât mai mult cu cât sigur va reveni peste câteva zile, când va trebui să accepţi să te întâlneşti cu ei.

O apucă de bărbie şi o privi cu dragoste.

…De altfel, o să-ţi facă plăcere. Pentru un moment nu prea eşti de acord cu inima ta, doamnă moralistă, nu-i aşa?

Ea îşi feri iar privirea.

— Nu. Nu vreau să văd pe niciunul din ei.

Cu cât încerca să se lămurească, cu atât nu mai înţelegea nimic.

— Pe niciunul… repetă, gânditor. Şi totuşi nu erai contra acestei căsătorii?

Îşi amintea ziua-n care se întâlnise cu Nicolas în strada Vaneu, la puţin timp după ce Clara părăsise clinica.

— Chiar te împrieteniseşi cu Berthet, pentru că el se interesa de sănătatea ta după operaţie, chiar la tine acasă…

— Ascultă Philippe, spuse, la capătul răbdării, o iubesc foarte mult pe Isabelle, e adevărat, dar dacă ar fi să mă uit în urmă, ea nu mi-a făcut decât necazuri. Şi nu vreau să o iau de la capăt.

Philippe făcu un gest de împăcare.

— Dar nu există niciun motiv, ce Dumnezeu! Acuma nu mai depinde de tine. E măritată cu un tip puternic, mai mare decât ea, care are o situaţie…

— Clara îşi duse mâinile la cap. I se părea că va exploda.

— Te rog încetează să îmi mai vorbeşti de ei!

Apoi, dându-şi seama că reacţia ei este exagerată, adăugă pe un ton mai liniştit:

…Există, totuşi, şi alte subiecte de conversaţie… Şi pe urmă, Philippe ne simţim aşa de bine noi doi! Dacă reiau relaţia cu Isabelle, iar o să fie mereu între noi. Doar o ştii…

Ideea care-i veni i se păru aşa de caraghioasă, că izbucni în râs.

— Dar, nu, nu se poate… doar nu eşti geloasă?

Era cu adevărat uimit.

— Geloasă pe acest mic măscărici…

Îi aruncă o privire disperată, al cărei sens el nu-l putea pricepe.

— Oh… Philippe… eşti nebun!

— Nebun după tine, murmură, luând-o în braţe. Şi mai ales, nu-mi spune că nu eşti geloasă, altfel cred altceva. Clara… dragostea mea…

— Philippe…

O legănă în braţe, fericit.

— Şi când te gândeşti că uneori îmi imaginam că te plictiseşti. Credeam că nu ducem o viaţă suficient de mondenă pentru gustul tău, suficient de veselă… că-ţi lipsesc prietenii…

Îşi lipi obrazul de al ei şi glumi, tandru:

…Foarte bine! Ne vom construi un turn de fildeş şi nimeni altcineva decât noi nu va putea intra, orice intrus va fi gonit cu lovituri de arbaletă!

O privi în ochi.

— Te iubesc.

Se lipi cât putu de tare de el.

— Şi eu te iubesc, dragul meu…

— Atunci, la dracu' Isabelle şi toţi nepoftiţii ca ea. Creadă ce vrea!

În noaptea aceea i se dărui mai cu pasiune ca niciodată, ca şi cum această îmbrăţişare trebuia să şteargă tot restul, să o imunizeze pentru totdeauna.

CAPITOLUL XLII

Douăsprezece zile şi douăsprezece nopţi Clara se simţi ferită de rele. Trăia doar pentru Philippe, prin el, nici măcar nu se mişca din casă. Apoi duminică, în jur de ora trei, se auzi soneria. Philippe se duse să deschidă.

În uşă era Isabelle, cu un surâs radios pe buze, iar în spatele ei, Nicolas.

Amândoi îmbrăcaţi în trenduri. Al lui era descheiat, lăsat puţin pe spate, cu neglijenţa dintotdeauna. Isabelle, în schimb, era înfofolită toată şi cu gluga trasă pe ochi.

— Oh… bună, Philippe! strigă, cu tonul cu care l-ar fi abordat dacă-l întâlnea pe stradă. Sunt fericită să te văd!

Se întoarse spre Nicolas care stătea tăcut deoparte.

…Nu-i aşa, Nick, că ne bucurăm?

Apoi, dându-şi seama că e nevoie să-l prezinte, spuse cu mândrie şi cu ardoare:

…Soţul meu…

Philippe ar fi bănuit, chiar dacă nu recunoscuse imediat figura puţin ciudată, în unghiuri drepte, şi corpul uşor deşelat. Dar îşi amintea foarte bine de toate, ca şi de ochii cenuşii, anormal de strălucitori, a căror duritate îl frapase în ziua aceea, când venind să o vadă pe Clara, se întâlnise cu Nicolas care ieşea. Îl întrezărise doar, dar, cum în momentul acela nu ştia cine era, prezenţa unui bărbat la ea acasă îl şocase atât de tare, încât imaginea lui îi rămăsese imprimată în memorie.

Tocmai se pregătea pentru o frază politicoasă, cu vagă aluzie la această unică şi scurtă întâlnire, când Isabelle interveni:

— Şi Clara? întrebă, scormonind holul cu o privire indiscretă care voia, parcă, să treacă prin pereţi. Nu s-a întors încă de la Amiens?

Amintindu-şi de cele spuse de curând de soţia lui cu privire la Isabelle, Philippe ar fi vrut să-i răspundă în aşa fel încât să o descurajeze de la început, pentru a o menaja pe Clara. Dar nu era posibil. Oricât de ciudată şi de nedorită era această vizită, era plină de bune intenţii şi nu-i putea trimite la plimbare fără să nu-i invite întâi să intre, 3 i apoi Clara, pe care o lăsase în salon când plecase să deschidă,

putea să apară oricând.

— Nu s-a mai dus la Amiens. Chiar în ziua în care ai telefonat a făcut o gripă şi am convins-o să amâne acest drum.

— Deci e aici! exclamă.

Apoi, în timp ce se ştergea foarte bine pe picioare, îi spuse lui Nicolas:

…Vezi, Nick, aveai dreptate. E aici!

Interpelat, acesta rosti şi el, în sfârşit, câteva cuvinte:

— O simplă ipoteză, dar cum Isabelle dorea aşa de mult s-o revadă, am sfătuit-o să încercăm duminică. Sper că nu vă deranjăm?

Cu toate că acest individ, cu aerul lui distant, nu-i trezea nici cea mai mică simpatie, Philippe se simţi obligat să fie amabil.

— Din contră, protestă, sunteţi foarte drăguţi…

Apoi se dădu deoparte ca ei să poată trece şi deschise salonul pentru pacienţi;

— Vă rog să mă aşteptaţi aici puţin, Clara nu este îmbrăcată; a fost bolnavă şi cum nu intenţionam să ieşim…

— Îmi pare rău… vă deranjăm, regretă Isabelle, care mai avea uneori momente de luciditate. Putem reveni altă dată, dacă doriţi?

Philippe ezită puţin, de data aceasta subiectiv. Nu simţea de loc nevoia să-l cunoască mai îndeaproape pe Nicolas Berthet, a cărui prezenţă categoric nu-i plăcea. Dar calculă repede că dacă-i refuza azi, înseamnă doar o amânare, ocazia se va ivi şi altă dată să-l revadă, fiind acum soţul Isabellei. Şi apoi, fraza politicoasă a micuţei era vizibil de formă, era atâta rugăminte în ochii ei, încât nu avu forţa s-o refuze. În ciuda excentricităţilor şi a ciudăţeniilor ei, simţise întotdeauna în ea ceva patetic, puternic emoţionant. O simpatiza cu adevărat.

— Glumeşti, draga mea, protestă el. Clara va fi încântată să te vadă.

Minciună convenţională? Nu era atât de sigur. Pentru că dacă i se păruse preferabil să nu revină asupra subiectului, din ziua în care Clara afirmase că ar vrea să o scoată pe Isabelle din viaţa ei, îi era greu să admită că ea se detaşase complet de micuţa-i prietenă.

I se părea chiar ciudat că după atâţia ani când o iubise ca pe o

soră, în timpul cărora îi arătase atâta devotament şi indulgenţă, să aibă, brusc, o atitudine intransigentă. Şi de ce? Escapada Isabellei cu un golănaş care, aparent, avea tot atât de puţin discernământ ca ea, nu merita o pedeapsă atât de drastică. Ceva îi scăpa în povestea asta: nu prea înţelegea bine.

Când se auzise soneria, asculta un meci de fotbal, iar când revenise, aparatul mergea încă. Deşi pe Clara nu o interesau de loc aceste emisiuni, nu-l oprise. Se uita într-o revistă, aşteptând să se întoarcă.

— Cine era? îl întrebă, punând revista deoparte.

Philippe surâse:

— Nu ghiceşti?

Nu se simţea atrasă de enigme, mai ales după o masă bună care o invita la somn.

— Nu-mi dau seama, spuse, fără să depună niciun efort să caute.

Dorea totuşi ca ea să ghicească. Asta i-ar fi uşurat sarcina.

— Chiar nu ghiceşti? insistă, ca la un joc.

— Nu ghicesc, Philippe! De altfel, aşa puţin îţi cunosc pacienţii că ar fi de mirare să o nimeresc.

Veni lângă ea şi o mângâie pe păr. Era o mângâiere familiară, care-i plăcea mult şi pe care o primea cu gesturi de pisică, mişcându-şi uşor capul sub mâna lui.

— Nu e vorba de vreun pacient, preciză, ci de o vizită cât se poate de prietenească. Şi în plus, o vizită pentru tine.

Văzu că acum pricepuse, deoarece figura se înăspri brusc, iar vocea se schimbă.

— Isabelle…? întrebă cu o uimire care opri exteriorizarea unei reacţii mai profunde.

Philippe se simţi dezamăgit şi îl cuprinse din nou îngrijorarea. Sperase că în ciuda unui resentiment, care oricum i se părea exagerat, Clara se va lăsa impresionată de încercarea de apropiere a fetei. Într-adevăr, era emoţionată, dar nu în sensul bun. Pe figură şi în ochi se citea un refuz categoric.

Se hotărî să nu vadă această atitudine, de neînţeles pentru el şi

care tocmai de asta îl enerva.

— Ştiam că vei ghici până la urmă, zise cu o falsă veselie, nu era nevoie să fii vrăjitor.

Figura Clarei continua să rămână crispată. Vocea deveni aspră şi sacadată:

— Per că i-ai spus că nu sunt acasă?

Se încăpăţână să zâmbească.

— Nu mi s-a părut cea mai bună idee, mai ales că erai alături. Nu prea ştiu ce-aş fi făcut dacă, în timp ce le spuneam o minciună, tu apăreai aşa, deodată.

— Nu obişnuiesc să te spionez, replică, nervoasă. Din moment ce tu te-ai dus să deschizi, nu avem niciun motiv să alerg după tine. Cum ai făcut ca…

Vocea crainicului sportiv umplu toată încăperea. Racing marcase un gol în poarta lui Saint-Étienne. Urletele tribunei, pro şi contra, se amestecau cu cele ale reporterului. Philippe închise aparatul.

— Cum am făcut ca să ce? zise mai încet, când tăcerea se lăsă în odaie. Nu-ţi închipuiai totuşi, că îi voi trânti uşa în nas, fără să te anunţ că e aici?

Clara se sculase şi din cauza agitaţiei, gesturile îi erau dezordonate. Îl privea aproape ostil pe Philippe.

— Ţi-am spus doar că nu vreau să mai aud de ea. Cu niciun preţ!

Nu-i plăcu de loc privirea şi cu atât mai puţin, tonul ei. Toate îi aminteau o perioadă pe care voia s-o uite.

— Posibil, răspunse rece, dar vreau să-ţi amintesc că nu m-am dus eu după ea. Iar dacă te aştepţi să o dau personal afară, nici nu poate fi vorba de aşa ceva. Dacă tu ai nişte motive ale tale să o faci, n-ai decât. Dar fă-o tu, nu aştepta asta de la mine! Mi-aş permite, totuşi, să-ţi spun că atitudinea ta mi se pare ciudată… Nici dacă ar fi o criminală nu ai reacţiona aşa, zău că da!

Discuţia începea să devină ceartă şi Clara nu putu învinui febra pentru o atitudine care era vizibil suspectă pentru el. Trebuia încheiată.

— De fapt, replică, crispată, vrei să o primesc?

Dădu din umeri.

— Personal, nu vreau nimic. Faci ce vrei, dar un lucru trebuie să înţelegi, nu vreau ca puştoaica asta să-şi imagineze că eu sunt cauza răcelii dintre voi, mai ales că nici nu mi-a trecut aşa ceva prin cap. Iar acum îţi atrag totuşi atenţia, că momentul nu este prea bine ales pentru a-i trage o săpuneală. Nu e singură, este cu soţul ei.

— Soţul ei…

Pupilele i se dilatară, bărbia îi tremură uşor, dar reuşi să-şi revină destul de repede, ascunzându-şi această agitaţie sub un şuvoi de cuvinte. De altfel, era şi furioasă, iar primul gest de indignare era chiar foarte real.

— Şi ţie ţi se pare normal cum au procedat! Soţul ei! Un minimum de bun simţ te obligă să anunţi înainte de a veni la uşa cuiva!

— Nu te ştiam aşa conformistă, spuse pe un ton care nu părea să aprecieze cu totul această descoperire. Tu vorbeşti ca şi cum Isabelle ar fi pentru tine o vagă cunoştinţă.

— Oricum, replică la capătul puterilor, nu sunt îmbrăcată să pot primi.

— Tocmai de asta nu i-am invitat direct aici. Cred că nu e prea greu să tragi o rochie pe tine.

Se privi ca o năucă. Peste o pijama de mătase avea un chimono japonez cu mâneci largi care, oricât de elegant era, nu se potrivea decât unui cadru intim. Plăcuta intimitate a unei duminici în doi, la care Philippe părea dispus să renunţe.

— Tii tu neapărat? întrebă ea, ridicând uşor capul.

— Centru a treia oară îţi spun că nu! repetă enervat. Dar încăpăţânarea şi pretextele tale mi se par ridicole! La urma urmei, de ce te temi?

Cu un efort supraomenesc se stăpâni să nu strige: „*De mine*!” Exclamaţia era acolo, în gâtul ei, gata să izbucnească. De când ştia că şi Nicolas era în camera de alături, prin faţa ochilor i se perindau scene nebune. Urcatul scărilor în tăcere până la camera din strada Rochechouart, braţul lui Nicolas conducând-o. Atmosfera apăsătoare a încăperii. Pianul plin de praf, luminiţa roşie de după gemuleţul sobei.

Divanul, adâncit sub greutatea celor două trupuri…

Cuvintele, şi ele, intrară într-o sarabandă, rostite de o voce care îi trezea fiori de plăcere şi de teamă: „*Fii atentă la drum*, *o să-ţi fie mai uşor când vei veni din nou*… *Nu apreciezi decât dragostea impusă ca o pedeapsă*…”

Închise o clipă ochii. Mâinile lui Nicolas pe corpul gol… acea plăcere puternică, teribilă care creştea în ea ca o flacără când i se dăruia, mai puternică decât revolta şi ruşinea ei… Şi această voce care, şi ea, părea că aparţine infernului: „*Am toată îndrăzneala*, *doar o ştii bine*!”

Toată îndrăzneala, da, adevărat o totală lipsă de ruşine, de scrupule, de elementară onestitate. Îndrăznise chiar să vină până aici, dispus să înfrunte cu sânge rece cele două fiinţe pe care le trăda liniştit, Isabelle şi Philippe.

„Îl urăsc”, fu ultimul ei gând de apărare. Dar acest lucru nu o linişti. Nu spusese el, de altfel, cu acel surâs care o făcea întotdeauna să tremure: „*Atunci când mă deteşti*, *atunci mă doreşti de fapt*, *mai tare*…” Oh, privirea aceea încărcată de dorinţe niciodată pe deplin satisfăcute, o ardea chiar şi acum, aşa cum o obseda vocea joasă şi senzuală a lui Nicolas: „*La fel ca şi pe mine*, *dulcea voluptate a unor îmbrăţişări banale nu te satisface*…”

Nu! Nu se putea să fie adevărat! Aceste săptămâni fericite pe care le trăise alături de Philippe, nu fuseseră doar un vis! Au existat. Dragostea lor exista, creştea pe zi ce trece.

Şi Philippe era acolo, privind-o fără să înţeleagă. Simţi nevoia să-l ia de umeri, să-l scuture şi să-i strige: „Nu-ţi dai seama că pe tine vreau să te feresc? Pe noi! Ajută-mă…”

Cuvinte imposibil de spus. Şi de auzit! Dacă Philippe ar fi bănuit numai un sfert din adevăr, ceea ce ar fi citit în ochii lui ar fi fost oroarea şi dispreţul; nu numai dezacordul lui. Dar el era doar iritat, şocat de încăpăţânarea ei, pe care o considera ca o lipsă de generozitate sau doar egoism. Şi dacă de zece minute pleda cauza Isabellei atât de insistent, era numai pentru că nu-i făcea plăcere să o întristeze.

Să nu se supere Isabelle, acum şi întotdeauna! O viaţă întreagă numai pentru asta? Mila duioasă pe care o inspira tuturor, în ciuda comicăriilor şi a veseliei ei, nu era oare, în final, mai nefastă?

Dacă Clara se afla în situaţia asta era tocmai datorită dorinţei de a o feri cu orice preţ. Cui folosise acest lucru? Conflictul se contura azi mai clar şi mai îngrijorător ca niciodată.

Îşi dădu clar seama că dacă ar fi acţionat cu mai multă fermitate, mai multă hotărâre şi mai multă francheţe, când încă mai era timp, nu s-ar fi aflat acum într-o încâlceală de minciuni şi de dublă trădare, atât de murdară încât nu putea fi mărturisită. Pentru prima dată înţelese că ceea ce ea considerase o renunţare stoică, nu era decât o laşitate sluţită.

Dacă la timpul potrivit ar fi avut curajul să-i vorbească cinstit Isabellei, să-i mărturisească un adevăr pe care l-ar fi acceptat în final, fără prea mare disperare – de altfel, episodul Jacques Varais o demonstra – n-ar mai fi existat drama care îi chinuia viaţa de câteva luni. Azi ar fi fost totul clar, simplu şi uşor. Ea ar fi fost soţia lui Nicolas…

Tocmai acest gând îi produse, totuşi, im şoc penibil. Simţea, într-adevăr, un regret profund, dureros, dar şi absurd în acelaşi timp. Şi înţelese de ce. În acest moment Philippe ocupa un loc prea important în viaţa ei pentru a-şi putea închipui un alt soţ. Chiar şi pe Nicolas…

Philippe… Petrecuseră împreună atâtea zile, atâtea nopţi! Pe el îl dorise în fiecare noapte, îmbrăţişarea lui, dulce şi voluptuos ritual. Pe umărul lui îi plăcea să adoarmă. Figura lui o căuta dimineaţa când se trezea.

Amintirea lui Nicolas era, în schimb, violentă, ca o lovitură de măciucă.

Când nu putea scăpa de ea, în ciuda eforturilor de a o goni, simţea că ceva o strânge de gât când retrăia acele îmbrăţişări ca o luptă corp la corp, aproape sălbatice, cu sfâşierile lor. Acest lucru nu avusese niciodată vreo legătură cu fericirea. Era o pasiune animalică, aspră, pustie.

Şi totuşi, era suficient să-i regăsească privirea, vocea, gesturile, pentru a se lăsa din nou antrenată. Şi ea şi el o ştiau. De. Aceea era el aici!

Îşi luă capul în mâini: „Sunt nebună!”

— Deci? întrebă Philippe, care o urmărea, oarecum nerăbdător, de câteva minute, te-ai hotărât?

Ridică încet capul, cu privirea puţin rătăcită.

— Invită-i, zise cu o voce stinsă. Mă duc să mă îmbrac.

Aparent, totul se petrecu cum nu se poate mai natural. Nu au lipsit explozia de bucurie a Isabellei, sărutările pe care le împărţea între Philippe şi Clara, debordând de entuziasm, ca şi ieşirile nepotrivite de genul:

— Vezi, Nick, ţi-am spus că Philippe este un albastru cu ochi bruneţi… adică, un brunet cu ochi albaştri!

Sau:

…Poţi s-o săruţi pe Clara, ştii… Acum este ca şi sora ta.

Ca de obicei, nimeni, în afară de ea, nu mai putea să spună vreun cuvânt. Aşa se întâmpla întotdeauna când era fericită. Philippe îi era chiar recunoscător că acoperea singură toată conversaţia, deoarece nu ştia exact ce să vorbească cu Nicolas, fiind prea puţin dispus la trăncăneală.

În timp ce Isabelle se tot învârtea prin odaia, expediindu-se la fiecare mobilă şi la fiecare bibelou, Nicolas luase loc într-un fotoliu, picior peste picior. Clara servea băuturi şi prăjituri. Evita să-l privească şi nici el nu se uita la ea mai mult decât trebuia. Cum mecanismul micii sale maşinaţiuni funcţiona bine de la început, nu ţinea deloc să facă vreo manevră greşită. Acum că se reluaseră relaţiile, avea tot timpul.

— Oh, ia te uită! exclamă Isabelle, ridicând storul uneia din ferestrele ce dădeau pe bulevardul Madrid, ce copaci frumoşi aveţi pe stradă! Ce de clorofilă trebuie că este la voi, vara!

Reveni în centrul camerei şi spuse în timp ce ronţăia un fursec:

…Nici la noi nu e rău, nu-i aşa, Nick?

— Oh… nu se compară, făcu el modest, trăgând din ţigara oferită de Philippe, dar sper că veţi veni să luaţi masa într-o seară la noi.

Mama va fi încântată să vă cunoască… Isabelle i-a vorbit atât de des de voi!

— Da, e adevărat! întări Isabelle. I se pare atât de caraghios că n-am familie, doar o bunică… Voi aţi fi ca o familie pentru mine. O să veniţi, nu-i aşa?

Clara puse pe masă paharul care-i tremura în mână. Se forţă să surâdă. Un surâs monden, care nu era al ei, dar pe care Nicolas îl găsi pe gustul lui, pentru că observă tulburarea pe care o ascundea:

— Nu cred că va fi uşor. Philippe nu se întoarce la oră exactă şi…

— Ei haide, ce importanţă are! i-o reteză Isabelle. Putem mânca la zece, la unsprezece, la douăsprezece noaptea… Nu trebuie decât ca Philippe să ne anunţe ora la telefon, ca să nu se ardă mâncarea şi vă aşteptăm. Nu-i aşa, Nick?

Orice spunea trebuia aprobat de el. Şi ce privire pierdută de dragoste, de supunere fericită!

Clara întoarse capul, speriată să constate cât de neplăcut o impresiona acest spectacol. Iar ceea ce îi răscolea sufletul în acest moment nu erau remuşcările, pe care, logic, ar fi trebuit să le aibe, ci gelozia. Şi mai puternică, şi mai feroce ca altă dată. Căci acum Isabelle era soţia lui Nicolas; dormea nopţile cu el, purta copilul lui. Iar acest gând era de nesuportat.

Căută un sprijin în privirea lui Philippe. Dar el, surâzând amuzat, o privea pe Isabelle. Neastâmpărul ei, bucuria care strălucea în ea, îl înduioşau peste măsură.

— Bineînţeles că vom veni la voi, Isabelle, zise cu amabilitate. Miercuri nu am consultaţii şi am putea aranja ceva.

— Doar dacă nu intervine vreo operaţie! rosti Clara. S-a mai întâmplat.

Se uită aproape sever la ea. Nu putea înţelege ce o făcea să fie atât de reticentă.

— În cazul ăsta, îi vom anunţa; nu mi se pare complicat.

În continuare tăcut, Nicolas urmărea calm această luptă şi ştia de pe acum că ea va ieşi învinsă. Pretextele facile pe care le invoca ca să nu accepte invitaţia, nu aveau prea mult succes în faţa insistenţelor

lui Isabelle şi a bunăvoinţei lui Philippe, dornic să-i facă plăcere.

Isabelle nu lăsă să-i scape ocazia.

— Atunci… miercurea viitoare? Vrei, nu-i aşa, Clara?

Aceasta stătea ţeapănă pe braţul unui fotoliu. Surâsul îi era îngheţat, dar trebui să răspundă:

— Dacă Philippe crede că va fi liber…

— Poate că preferaţi duminică, propuse Philippe. Dar în cazul ăsta, vă invităm noi la prânz. Am putea lua maşina să mergem să mâncăm undeva în afara Parisului. Ţi-ar plăcea, Isabelle?

— Oh, sigur, bineînţeles! Deşi mi-ar fi plăcut să-i arăt Clarei casa mea. Avem multe covoare şi în camera mea camera noastră – o masă de scris foarte frumoasă! Una autentică, cu capac rabatabil. Dar nu-i nimic, o să vină în altă zi. Mie mi-ar plăcea să mâncăm undeva la iarbă verde… Ţie nu, Nick?

Aruncă o scurtă privire Clarei.

— Ba da. Dar noi n-avem maşină.

Philippe surâse.

— Cred că a mea va fi suficientă pentru toţi patru. Şi să sperăm că vremea va fi frumoasă.

Acaparată de bucuria pe care i-o procura perspectiva acestei ieşiri, Isabelle nu realizase că iniţiativa lui Philippe nu stârnise nicio reacţie Clarei. Transportată de fericire, se aruncă de gâtul lui Nicolas, îl îmbrăţişă şi îi acoperi faţa cu sărutări. El se lăsă în voia ei, cu o umbră de surâs pe buze.

— Va fi frumos, cu siguranţă! decretă ea, îndreptându-se, roşie de plăcere. Şi spune, Philippe, vom merge puţin şi prin pădure? Poate mai găsim castane… Şi să ştii, de acum înainte îţi spun „tu”, pentru că dumneavoastră… pentru că tu mi-ai dat voie. La Tourmes, îţi aminteşti? Numai că va trebui ca şi Nick cu Clara să se tutuiască! Altfel, ar fi stupid.

Îi privi pe toţi trei deodată cu o privire plină de adoraţie.

— Ce fericită sunt!

Clara gândi, furioasă: „N-ai niciun pic de ruşine, Nicolas!”

Nu, nu-i era ruşine. Calmul, detaşarea, reală sau simulată, faţă de

ceea ce se petrecea în jurul lui, erau surprinzătoare.

Ea ar fi trebuit să ştie că Satanei nu-i este niciodată ruşine să vadă dansând, în focul pe care-l aţâţă continuu, fiinţele ce sunt la dispoziţia lui. Ar fi trebuit să ştie că el este diavolul, cel puţin în acel moment. Se vedea asta în ochii lui.

Dar de când era aici, instalat comod într-un fotoliu, la un metru de al ei, nicio clipă nu îndrăznise să-l privească în ochi.

CAPITOLUL XLIII

Pe 9 decembrie, pe o ploaie torenţială, telefonista de la Editura Fabry îşi petrecu ora de pauză de masă alergând prin magazine în căutarea unei fuste negre, foarte strâmtă, cu şliţ într-o parte, un corsaj albastru cu decolteu în formă de bărcuţă nişte escarpeni ascuţiţi cu tocuri foarte înalte şi o pereche ele cercei mai deosebiţi.

Douăzeci şi şase de ani, brunetă, nici drăguţă nici urâtă, mai curând bine făcută, cocheta neobosită cu bărbaţii pe care nu prea pierdea timpul să-i trieze. De la comisionar ia şeful contabil, trecând pe la mecanicul care repara telefonul n-avea nicio preferinţă.

Când colegele o văzură la întoarcere, cu multe pachete ude şi în întârziere, înţeleseră, imediat despre ce era vorba. De trei sau de patru ori pe an, cu ocazia unui cocktail literar organizat de casă, Marie-Laure cheltuia nebuneşte în ultimul minut, în speranţa că va atrage atenţia personalităţilor masculine invitate.

Lucrurile se petreceau întotdeauna la fel. Cu un aer foarte important, cerea uneia din cele două dactilografe să răspundă la telefon în locul ei „cât se duce ea să se aranjeze puţin”, dispărea la toaletă şi revenea după un sfert de oră împopoţonată cu lucrurile cumpărate. Şi până la ora cinci, între două apeluri expediate repede, deschidea şi-şi închidea geanta ca să se admire în oglindă şi să-şi retuşeze machiajul. Astfel că în momentul în care lumea începea să vină, cu genele ei rimelate şi tencuiala de fond de ten pe faţă, părea gata să intre în scenă la Folies Bergères.

În ziua aceea se sărbătorea succesul lui Paul Adier, laureat al unui Premiu literar. Fabry era foarte încântat de succesul acestui roman pentru care, ca să-l tipărească, fusese nevoie să se lupte cu

majoritatea celor din propriul comitet de lectură, care-l acuzase de gongorism. Deşi, într-adevăr, Adier abuza oarecum de metafore şi inversiuni sistematice, lucrarea lui părea valoroasă sub aspect poetic. Decizia juriului demonstra că poţi fi ales fără să faci parte dintre aleşi.

— Ia te uită… făcu Marie-Laure, văzându-l apărând pe Georges Falquet, te credeam mort de mult!

Georges se opri în faţa ei, îi sărută vârful degetelor şi i le puse pe frunte;

— Nu, puicuţo, n-am murit… după cum vezi!

Se cunoşteau bine. Georges era un obişnuit al casei, avusese adesea treabă cu Marie-Laure, pentru că avea întotdeauna două sau trei telefoane de dat când se afla undeva.

Într-o seară, când ea întârziase intenţionat după orele de program, după ce-i dăduse legătura cerută, o invitase chiar la masă. Apoi ea făcuse cu el ceea ce făcea, atât de natural, cu toţi bărbaţii care nu erau contra acestui principiu; acel lucru care o dusese la o frumoasă performanţă.

Hârjonelile lor amoroase nu depăşiseră totuşi o jumătate de noapte, petrecută într-un hotel de cartier, deoarece Georges ţinea să doarmă singur şi în patul lui. La ora unu noaptea, o condusese cu maşina pană la uşa imobilului în care locuia, strada Pyrénées, şi o lăsase spunându-i „Pe curând”… fără vreo aluzie la o nouă întâlnire de acelaşi gen.

Marie-Laure nu-l băgase pe Georges în categoria mitocanilor decât după şase zile. Atunci când reapăruse la Editura Fabry, însoţit de o fată tânără, foarte drăguţă, fără să-i pese de ce gândeşte ea, ca şi cum nu fusese nimic între ei.

Tinerica se numea Clara Bernardini, era desenatoare, iar cum Marie-Laure avea o singură idee despre relaţiile bărbat-femeie, nu se îndoi nicio clipă că nu este amanta lui. Altfel, de ce ar fi recomandat-o atât de călduros patronului!

În perioada respectivă, nu se sfiise să facă în faţa lui Georges, ori de câte ori avea ocazia, observaţii acide privind bădărănia masculină. El înţelegea foarte bine sensul acestor aluzii, şi cum îl îngrozea ideea

unei relaţii de lungă durată cu telefonista, lăsase prudent, să planeze echivocul pentru a o feri de iluzii deşarte.

Trecuse de atunci mai bine de un an, dar Marie-Laure continua să-i poarte pică, lucru de care lui îi păsa ca de primul lui biberon. Surâzător cum numai el putea fi, îşi strecură un deget în decolteul tinerei persoane, dar dădu peste armătura solidă a sutienului. Avea un piept expresiv, dar care nu avea niciun interes să fie liber.

— E multă lume? întrebă, privind uşa în dosul căreia se auzeau pălăvrăgelile invitaţilor.

— Începe… răspunse Marie-Laure, cu o privire piezişă. În orice caz, ea e deja aici!

În primul moment nu reuşise să înţeleagă ce voia ea să spună. Nu mai venise pe la Fabry de câteva săptămâni, iar azi era aici numai pentru că editorul, vechi prieten de familie, îi trimisese o invitaţie. Totuşi privirea şireată a lui Marie-Laure şi felul în care se răsucea pe scaun, de parcă ar fi durut-o ceva, îl făcu să înţeleagă.

— Clara Bernardini? spuse, cu ochii sclipind.

Surâsul telefonistei se întinse până la primul molar, de aur.

— Clara Sarty, în acest moment, îl corectă cu voce acră. S-a căsătorit de curând, nu ştiai?

Avu chef să-i răsucească nasul, de altfel suficient de lung pentru asta, şi simţi cum îl cuprinde furia când îşi aminti de îmbrăţişarea abulica dintr-o seară cu această prostituată. Într-o seară în care nu ştia ce să facă cu propria persoană.

Apăsă cu un deget, dar cu destulă răutate, bucata de sticlă din urechea ei, care i se imprimă pe obraz.

— Da, îngeraşule, ştiam! Oricum, cu glumiţa ta, nu te-ai ales cu nimic. N-a fost nimic între noi decât o prietenie. Asta te cam uimeşte, nu, fetiţo?

Marie-Laure se simţi opărită. Cele două dactilografe nu mai băteau şi o priveau batjocoritor.

— Ba bine că nu! zise, furibundă, scoţându-şi cercelul care o rănea.

Considerând că discuţia durase destul, Georges părăsi brusc

încăperea.

Cam treizeci de persoane erau deja adunate în biroul editorului, o încăpere mare luxoasă unde era aranjat bufetul. Mulţi dintre ei erau îngrămădiţi aici, bând pahar după pahar şi îndopându-se cu gustări.

La o măsuţă de acaju, Paul Adier, nervos, dădea autografe pe lucrarea lui celor care i-o cereau. Văzut din spate, cu haina lui neagră şi tunsoarea ciudată datorată unei calviţii precoce, semăna cu un popă. Din faţă, semăna mai curând cu o maimuţă, având ochii mobili şi gesturile precipitate.

— Oh… mulţumesc! Mulţumesc! exclamă o frumuseţe trecută căreia îi dăduse o carte semnată de el, privind-o însă cu ură.

Doamna, împopoţonată şi machiată peste măsură, se întoarse spre un tânăr cu pletele foarte blonde şi cu un aer dubios de pudic şi băţos.

— Jean-Claude, se fandosi ea, fii drăguţ şi citeşte-mi ce scrie. Nu sunt în stare să descifrez hieroglifele dragului de Paul.

Adevărul era că nu vedea fără ochelari, dar pentru nimic în lume nu i-ar fi purtat în public. Sub privirea curioasă a celor din apropiere, anagnostul se execută cu o voce de fetiţă la prima comuniune.

— Omagiu emoţionat lui Roselynde D'Entrecourt, Jeanne d'Arc a literaturii franceze…

Urmă un moment de stupoare, pentru că Roselynde d'Entrecourt – adevăratul nume Marthe Pommier – publica cu regularitate, pe cheltuiala autorului, culegeri de poeme pe care le împărţea gratis prin Paris şi pe care nimeni nu avusese curajul să le citească.

Nimeni nu încercă să înţeleagă, în afara unui alt efeb brunet şi foarte vioi, care îi şopti la ureche tovarăşului său, de care nu se dezlipea:

— Poate s-a născut la Domrémy?

— Sau poate aude voci, făcu blondul, cu o bătaie de gene pe care i-ar fi invidiat-o orice starletă.

Erau aici mai mulţi desenatori, dintre care doi îmbrăcaţi ca pentru sporturile de iarnă. Se deranjaseră chiar şi câteva personalităţi,

dar în mod special un număr destul de mare de scriitori obscuri, cu mimicile de circumstanţă. În mijlocul acestei faune, Fabry circula cu aere de senior, cu gesturi de om de treabă, cu un surâs satisfăcut pe faţă. Afacerile mergeau bine.

Georges o căută cu privirea pe Clara şi o descoperi, pe jumătate ascunsă de un colos ras în cap, cu privirea dură şi maxilarul proeminent. Cum nu-l cunoştea pe acest Chéri-Bibi, se întrebă dacă nu este cumva soţul ei şi cu această teamă în suflet îşi făcu loc printre grupuri, ca să ajungă la ea.

Clara îl observă în momentul în care el se oprise să-l salute pe Fabry cu care schimbă în fugă, două, trei cuvinte. Parcurse cei câţiva paşi până la el.

— Georges… spuse încet, vizibil emoţionată, întinzându-i mâinile.

Luă cele două mâini oferite şi le strânse călduros, privind-o din cap până în picioare. Avea un taior de culoare închisă, foarte sobru, doar pe rever strălucea o bijuterie. O găsi mai elegantă şi mai drăguţă ca oricând, deşi puţin mai slabă şi cu figura mai gravă ca altă dată.

Se priviră cu afecţiune, mulţumiţi că se revăd, dar fără surprindere. Clara fusese convinsa întotdeauna că-l va reîntâlni într-o zi la Fabry, iar el ştia, încă dinainte de a pătrunde în această încăpere, că ea se afla acolo.

— Cine este uriaşul lângă care erai adineaori? fu prima întrebare, arătând cu capul spre tip.

Clara întoarse discret privirea.

— Gorila aia? Habar n-am! E prima dată că-l văd aici.

— Îmi pare bine să aud asta! respiră uşurat. Mi-era teamă că e bărbatul tău.

Clara se prefăcu înflorată, apoi exclamă:

— De unde ştii că m-am măritat?

— Mi-a spus-o degeţelul meu, glumi el.

Îi ridică uşor mâna stângă.

…sau, mai curând, al tău!

Clara privi lung inelul de aur de lângă inelul de logodnă.

— Adevărat… murmură gânditoare.

— Ca să-ţi spun de fapt adevărul, reluă el serios, am trecut prin strada Vaneau prin septembrie. Mă întrebam ce mai e cu tine. Fosta ta portăreasă mi-a vorbit de moartea tatălui tău şi mi-a spus că te-ai măritat. Nu m-am mirat prea mult, deoarece, ultima dată când ne-am văzut, am vorbit mult despre asta. Îţi mai aminteşti?

Aprobă din cap, revăzând clar scena, ea cu Georges în restaurantul plutitor, pe vaporaşul de pe Sena, în seara în care îi vorbise despre proiectele ei.

— Cum se face că eşti azi aici? întrebă el în continuare. Vreo invitaţie… mondenă? Sau continui să lucrezi pentru Fabry?

— Îi mai fac unele desene câteodată, asta îmi dă o ocupaţie. De mai multe ori i-am vorbit de tine, dar mi-a făcut impresia că nu mai ştia ce faci.

— Exagerează puţin. E adevărat că s-a scurs ceva timp de când n-am mai trecut pe aici. Am mult de lucru şi trebuie să hoinăresc mereu pentru jurnal.

O luă de braţ şi o trase mai deoparte.

— Ce căldură, nu ţi se pare? Dacă am merge undeva să bem ceva? Ar fi mai plăcut de stat de vorbă.

Nu se lăsă prea mult rugată. Încăperea era plină de fum, atmosfera grea şi oamenii zgomotoşi. Afară era o ploaie torenţială, întreruptă de rafale de vânt. Imposibil de ţinut umbrela deschisă.

Clara renunţă la a ei, iar Georges îi aruncă pe umeri jumătate din lodenul lui, el adăpostindu-se sub cealaltă jumătate. Cu umerii lipiţi, oarecum incomod, fugiră până la prima cafenea de pe bulevard şi intrară fără să se uite împrejur.

Aleseră o masă în fundul sălii. După ce Georges o ajută să-şi scoată mantoul, îşi scutură energic părul pe care ploaia îl aplatizase complet.

— Cred că sunt groaznică…

— Mai rău, spuse râzând: hidoasă! Ţi-am spus-o întotdeauna.

Îi luase mâna şi ea nu şi-o retrase. Între ei se instală din nou o intimitate caldă, parcă s-ar fi despărţit în ajun.

— Ştii, spuse el, cu ochii luminaţi de un zâmbet, că de câte ori mănânc la snack mă gândesc la tine?

Îl privi înduioşată, cuprinsă de amintirea atâtor ceasuri vesele petrecute împreună în barul acela mic.

— Şi eu, Georges, m-am gândit de multe ori la tine.

— Dar niciodată nu ţi-a venit ideea să vii până acolo, îi reproşă pe un ton prietenesc… nici să treci pe la ziar. Şi totuşi mai speram. O prietenie atât de veche! Am crezut că până la urmă că te-a sechestrat bărbatul tău.

Clara îl privi uimită.

— Philippe… să mă sechestreze? Glumeşti?

— Nu-l cunosc pe Philippe, admise el. Dar dacă îmi amintesc bine, mi-ai vorbit de el ca de un domn destul de… bănuitor. Nu era el atunci niţel gelos pe mine?

Făcu un efort să-şi amintească. Ce mult era de atunci! Şi atât de lipsit de importanţă acum…

Îşi bău ceaiul pe care îl comandase. Apoi se uită la ceas, niţel îngrijorată.

— Nu te sechestrează, reluă el, dar pretinde să te întorci la timp, dacă am înţeles bine?

— Nu e vorba de asta, protestă ea. Eu… în sfârşit, nu pot să întârzii în seara asta. Dar îţi promit să mâncăm împreună într-o zi. Curând…

— Eşti cu maşina, bineînţeles? Tot aia?

— Da. E aici, aproape, pe o străduţă.

— Şi unde locuieşti acum?

— La Neuilly.

Georges se strâmbă.

— Ei drăcie… în provincie! Atunci poţi să mă laşi undeva, în drum, la Operă… sau la Madeleine, dacă ţi-e mai comod.

Clara îşi punea deja haina.

— Sigur, Georges! Unde vrei. Dar cum de eşti fără maşină?

— I-am împrumutat-o lui Myrtho. Are soţia la spital, naşte; el se duce de mai multe ori pe zi s-o vadă şi aşa îi este mai uşor. Trebuia să-i

fac acest serviciu, de câte ori nu m-a cărat cu scuterul lui când trebuia să-mi repar maşina. Îţi aminteşti?

— Da. Deci nu mai are scuterul?

— La „Ma Tante". O grămadă de sâcâieli, n-am acuma timp să-ţi povestesc.

Ploua mai puţin, dar vântul continua să bată foarte puternic. Georges o luă de braţ.

— Dacă vrei să mâncăm împreună într-una din zile, sună-mă înainte la redacţie. Şi, să ştii, nu suntem obligaţi să mergem la snack.

— Oh, de ce, Georges? Ba din contră!

Ochii trişti visau.

…E toată tinereţea mea acolo…

El pufni.

— I-auzi… toată tinereţea ei! Parcă ai avea optzeci de ani! Ţin să-ţi amintesc că ultima noastră întâlnire la snack. Datează de maximum şase, şapte luni.

— Poate…

Conducea prost, cu mişcări bruşte. Îi puse mâna pe genunchi.

— Ce nu merge, draga mea Clara?

Evită să-l privească.

— Nimic. Fii liniştit.

Insistă blând.

— Nu-mi spune mie chestii d-astea. Mi-am dat seama de cum te-am zărit singură în colţul tău, în spatele lunganului ăla. Erai ca pierdută… Altă dată, nu ăsta era genul tău.

Maşina se opri la un stop. Profită ca s-o apuce de bărbie şi să-i întoarcă faţa spre el. Avea lacrimi în ochi.

— Vezi… nu mă înşelam! Ce nu merge bine, Clara? Nu poţi să-mi spui?

Îi aruncă o privire lungă, în care el descoperi mai mult decât îngrijorare. Era tristeţe. Clara tăcu un moment apoi murmură:

— Poate că da, Georges. Eşti cu siguranţă singura fiinţă din lumea asta căreia pot să-i spun; singura care poate înţelege…

O strânse prietenește de braţ.

— Bineînţeles, micuţa mea, sunt doar prietenul tău. Despre ce este vorba?

Dar figura ei era din nou închisă. Porni maşina.

— Nu acum, spuse, parcă regretându-şi elanul, nu azi. Îţi promit că săptămâna viitoare te sun.

De altfel, ajunseseră aproape de Operă. Se opri cum putu lângă o altă maşină, ca el să coboare.

— Şi micuţa Isabelle? întrebă, deschizând portiera. Ce s-a mai întâmplat cu ea? Vă mai vedeţi?

Clara simţi cum păleşte.

— Du-te… spuse ea repede, şi-l împinse afară. Vezi bine că nu pot sta aici!

Apucă, totuşi, s-o sărute pe obraz şi după ce coborî, îi făcu un semn de adio la care ea răspunse cu o mână tremurândă. Apoi demară repede spre gara Saint-Lazare.

De la bulevardul Malesherbes sau din piaţa Étoile, se putea ajunge la Neuilly. Dar la intersecţia Pepiniere, în loc să o ia la stânga, făcu la dreapta.

Era aproape şapte. Ca în fiecare luni şi joi, de trei săptămâni, se ducea în strada Rochechouart.

Totul se petrecuse exact cum prevăzuse, pregătise şi hotărâse Nicolas. După masa oferită de Philippe într-un han la Chantilly, urmaşe imediat o invitaţie insistentă a lui Isabelle care voia ca ei să vină, fără discuţie, într-o seară la masă, săptămâna viitoare.

De data aceasta Clara nu avu nicio posibilitate să se sustragă. Deja atitudinea ei era suspectă pentru Philippe, iar acuma, intrată în horă, nu putea decât să accepte.

Seara asta, ca de altfel şi întâlnirea dinainte, fusese un chin. Nu existase niciun echivoc în comportamentul lui Nicolas faţă de ea, dar prezenţa lui, atenţiile voit deosebite pentru Isabelle, aproape că nu le putea suporta. Înţelese, în sfârşit, că toate aceste întâlniri nu aveau alt scop decât să o chinuie până când va ceda şi va cere îndurare. La gândul că toate astea s-ar putea repeta cu regularitate, simţea că înnebuneşte.

Clara îşi aminteşte…

Erau cinci persoane în seara aceea în salonul puţin cam bătrâneşte mobilat de doamna Berthet care, în mod excepţional, nu s-a culcat la ora nouă. Îi vine să urle, dar trebuie să surâdă, să răspundă la miile de întrebări pe care le punea mama lui, încântată să descopere oameni cu maniere alese printre relaţiile norei ei.

Se vorbeşte mult despre bunica Isabellei, care n-a putut veni la nuntă din cauza unei crize de reumatism, dar pe care doamna Berthet ar dori să o cunoască. Bineînţeles, Amiens nu e la capătul lumii… dar călătoriile cu trenul sunt atât de obositoare! Dacă Nicolas ar fi de acord să cumpere o maşină…

Clara întrevede secunda în care Philippe le va propune să-i ducă pe toţi acolo, pentru că era chiar în intenţiile Clarei o vizită la părinţii ei. Fără să vrea, îi aruncă o privire rugătoare. El tace, dar observă pe figura lui o urmă de încordare. Nicolas este cu totul preocupat de Isabelle. I se pare palidă în seara asta. Nu trebuie să stea picior peste picior, nu e bine pentru o femeie însărcinată. Nu… cafea n-are voie. Îi ia cana plină, sărutând-o uşor, pe tâmplă. Este un infern.

Apoi Nicolas vorbeşte despre cântecele lui cu un aer dezamăgit, amar. După *Snack-bar*, faţă de care entuziasmul de la început a cam scăzut, pe măsură ce au apărut alte noutăţi, a mai compus încă două melodii care nu s-au bucurat de succes. Dar el le consideră pe acestea mai bune. Publicul este imbecil.

Isabelle pune discurile. Clarei nu-i plac aceste noi creaţii. Cuvintele sunt ermetice, muzica ciudată, sacadată. Simte o bucurie răutăcioasă gândindu-se că, de fapt, nu are talent. Se încăpăţânează să-l dispreţuiască, dar. Nu îndrăzneşte să se uite la el pentru că ştie că figura lui o răscoleşte, orice s-ar întâmpla.

Se mai discută un timp. Clara spune că e târziu, că ar fi bine să plece. Isabelle îi propune să-şi refacă machiajul la baie. Vrea foarte mult să i-o arate, mai ales cada verde, dreptunghiulară, şi încălzitorul electric de apă. Se ridică cu o singură dorinţă: să plece. Cât mai repede posibil.

În oglinda de la chiuvetă îl vede pe Nicolas. E aici, în spatele ei.

Lipit de ea. Îi cuprinde gâtul cu braţele, îşi încrucişează mâinile pe pieptul ei, se lipeşte şi mai tare de ea. În oglinda aburită de apa fierbinte care a curs, când s-a spălat pe mâini, vede ca într-un vis, capetele lor alături.

Se aud vocile celorlalţi, râsul Isabellei, tuşea lui Philippe care filmează prea mult. Cum a făcut Nicolas ca să poată pleca dintre ei? Clara nu ştie. Nu mai ştie nimic, inima îi bate tare.

Brutal, Nicolas o răsuceşte spre el. Gura lui este peste gura ei. Caldă, lacomă, dominantă. Murmură:

— Te aştept mâine la ora şase şi jumătate în strada Rochechouart…

Spune numărul casei, etajul. Le repetă de mai multe ori, de teamă ca ea să nu uite.

Clara nu răspunse nimic. Totul în ea este zdrobit. Corpul, vocea. Nicolas nu mai este acolo. E singură în faţa acestei oglinzi în care vede o fiinţă rătăcită. Pe gât, urma degetelor lui. Îndreaptă repede eşarfa de muselină albă şi îşi compune o expresie decentă.

Philippe o aşteaptă, în picioare în salon, cu pardesiul pe umeri. Se întorc la Neuilly şi el va stinge focul aprins de sărutul lui Nicolas. Dar ştie de pe acuma, că va trebui să trăiască cu acest dezgust de sine, să se accepte aşa cum este. Ştie că mâine se va duce în strada Rochechouart.

De fiecare dată este la fel. Nicolas i-a dat o cheie, dar ea urca scara încet, cu frică să nu fie prima, să intre în cameră şi să se trezească singură. Într-o seară, când el întârziase puţin, n-a avut curajul să deschidă uşa şi l-a aşteptat pe palier.

Astăzi era ea în întârziere. El îi auzi paşii, întredeschise uşa şi o luă în braţe. Focul era deja aprins, dar camera nu se încălzea niciodată complet. Aveau aşa de puţin timp!

Nicolas îi scoase haina, jacheta de la taior, mângâind-o pe umeri.

— Mi-a fost teamă că nu vii. Iubito…

Acum că ea acceptase aceste întâlniri regulate şi o simţea mai a lui ca niciodată, îşi abandonase cinismul. Îmbrăţişările erau mai puţin brutale, mai calde, şi de aceea ei îi plăceau mai tare. Iar când, după ce

făceau dragoste, se lipea de el plângând din cauza remuşcărilor, el spunea:

— Nu-i facem niciun rău lui Isabelle. E fericită…

Şi faţă de Philippe o ajut să găsească scuze.

— Erai deja a mea când a intrat el în viaţa ta. El mi te-a furat.

Ea îngăima;

— Totuşi nu vom putea… toată viaţa…

O strângea la piept.

— Tu ştii, viaţa hotărăşte, de cele mai multe ori, care este sfârşitul cel mai bun.

— Sau cel mai rău…

Nu spera nimic. Trăia de pe o zi pe alta, într-un haos dominat de panică. Ca şi cum în capul ei ar fi sunat continuu un semnal de alarmă.

— Nu te mai gândi la asta. Acum suntem aici, amândoi…

Da. Pentru încă zece minute. Căci Nicolas se uita totuşi din când în când la ceas. De ce să se formalizeze? Nici ea nu-şi permite să întârzie.

— Joi, îi spuse el la despărţire, va trebui să mă întorc acasă mai devreme. E aniversarea mamei; ştii ce înseamnă…

— Deci nu ne vedem decât lunea viitoare?

Se credea stoică; dar de fapt, cerşea. Acum nimic nu o mai putea face să renunţe la Nicolas. Nici raţiunea, nici loialitatea faţă de cele două flinte de care abuza josnic. Nimic.

— Nu, răspunse el, pentru că mergem cu toţii la Alhambra, sâmbătă seară.

Apoi privirea se schimbă, deveni mai intensă.

— Dar te vreau înainte, Clara. Vino joi. Treci să mă iei cu maşina la Arhive; câştigăm timp.

O voce slabă, tânguitoare:

— Nu… ascultă… îi luă mâna, i-o strânse.

— Ba da! De ce nu?

Clara se împotrivea încă, moale:

— Nu e bine, Nicolas. Cred că…

— Şase şi un sfert, să nu uiţi.

Lașa ochii în jos.

— Dacă vrei tu…

Asta urma să fie prima lor imprudență. Și singura.

Capitolul XLIV

„Optzeci… dintr-o sută!”

Madam Irma, cu coafura impecabilă, cu o expresie stereotipă și cu o cruciuliță de aur chiar unde începeau sânii pe un decolteu generos, lua cu un gest mecanic moneda strălucitoare. Apoi, cu brațul drept lipit de corp, dar cu degetele foarte mobile, acționă casa de bani și puse banul pe o farfurioară împreună cu cele două piese de zece franci.

„Tâmpită!”, spuse în gând chelnerul. Așa va primi numai zece franci, pe când dacă ar fi pus o monedă de douăzeci de franci, poate clientul ar fi lăsat-o, dacă nu avea mai mărunt.

Dar madam Irma nu judeca așa, mai ales că era înclinată să creadă, ținând cont de cheltuielile mari și impozitele care-i grevau comerțul, că personalul câștigă mai bine decât ea.

De altfel, tot interesul ei în momentul acesta se îndrepta spre o masă într-un colț, unde stătea Clara în fața unui suc de roșii, de care nu se atingea. „Ia te uită… o stafie!” își spuse, sărutând-o grațios când a intrat în bar.

Din acel moment se tot întreba ce a readus-o aici, și mai ales pe cine aștepta de se tot uita la ușă.

Poate pe ziaristul în compania căruia mânca, altă dată, din când în când – și care continua să o mai onoreze cu prezenta lui…? Sau poate pe tipul acela înalt, cu privirea întunecată, care le cam stricase cheful într-o zi de vară, când tocmai lua masa cu reporterul…? Lui madam Irma nu-i scăpase nimic, la vremea aceea, din rivalitatea implicită a celor doi bărbați, iar curiozitatea îi era puternic ațâțată.

După vreo zece minute, Georges intră și se îndreptă repede spre masa din colț. Clara îl sunase chiar a doua zi după întâlnirea de la Fabry, pentru ca să se întâlnească joi. Promptitudinea ei, pe care nu prea contase, îi făcu mare plăcere și hotărâse ca, măcar o dată, să nu o facă să aștepte. Dar de obicei, era în întârziere.

— Iartă-mă, zise abordând-o la modul lui puţin cavaleresc, dar în ultimul moment m-a agăţat Gessier. Întotdeauna când

Vine ora de haleală îşi aduce aminte să-ţi bage pe gât un reportaj şi se apucă să-ţi explice în amănunt ce vrea… sau mai curând ce nu vrea. Imită vocea urât mirositoare a redactorului şef: „*Fără extrapolare*! *Nimic amfiguric*! *Numai uman*, *bătrâne*!" îţi dai seama! Plec abia peste trei ore la Saint-Nazaire, dar a trebuit să trec urgent pe la contabilitate să ciugulesc un avans din cheltuieli. Casierul îşi închisese sertarul; a trebuit să-l deschidă iar, să-şi scoată pălăria, să-şi caute ochelarii ca să se convingă că hârţoaga mea nu era semnată Picpus. Înţelegi, nu? N-ai comandat încă nimic?

Îi arătă paharul de suc de roşii.

— Ba da, asta.

Georges se strâmbă. Foarte puţin îl atrăgea această băutură groasă şi fadă.

— Medicul de soţ al tău te-a obligat să te înscrii în Liga antialcoolică? întrebă el.

— Hotărât lucru, ai o impresie ciudată despre el.

Râse.

— Glumeam. Ca să spun drept, n-am nicio impresie! Dacă mi-ai vorbi puţin despre el? Presupun că e un băiat frumos, ai avut întotdeauna gust. Dovada este că nu te-ai resemnat să-mi cazi în braţe în vremurile fericite când te curtam.

O glumă, nimic altceva. Era adevărat că o plăcuse mult pe Clara, dar fusese atât de puţin încurajat, că renunţase după două sau trei încercări. Cum firea sa nu se potrivea acţiunilor care presupuneau eforturi speciale se resemnase de multă vreme şi nici nu-şi închipuia alte relaţii cu ea decât această fraternitate agreabila.

— Spui nişte prostii… îi reproşă, cu drăgălăşenie.

Dar el îşi continuă ideea:

— Bun! Atunci să încercăm să ne imaginăm ce gen de bărbat ai luat, măcar fizic. Aşteaptă… Mai curând brunet? Da! Bineînţeles, înalt.

Schiţă o siluetă în aer.

— Corpul slab… distins… Privirea dură. Aerul uşor

dispreţuitor…

Portretul pe care-l creiona era atât de aproape de Nicolas, că îl bănui că o face dinadins. Nu se înşela. O luase pe ocolite ştiind bine unde va ajunge ca s-o facă să vorbească.

— Dispreţuitor e poate prea tare, reveni, temându-se că-şi dezvăluise intenţiile; oricum, mi se pare că nu-ţi displace, la un bărbat, un strop de aroganţă. Şi pe urmă, cam aşa îmi imaginez un chirurg… seducător.

— Pentru dumneavoastră, ce aduc? întrebă, agasată, chelneriţa, postându-se în faţa mesei.

Era aceeaşi. Cu părul negru slinos, cu o umbră de mustaţă deasupra buzei… şi plină de ranchiună pe cei care mâncau când ea nu apucase încă să o facă.

Aleseră ce să mănânce şi conversaţia luă altă direcţie. Georges ţinea în continuare un regim strict? Aşa şi aşa… în rest, se îngrăşase cu 4, 800 kilograme în câteva luni. După ce constată că totul se pusese pe stomac, Clara îl asigură că nu se vede.

Îl întrebă apoi de meserie. Nu se plictisise de reportaje, de toate drumurile pe care trebuia să le facă? Nu, de fapt asta era viaţa lui. Scrisese un romănţel, editat de Fabry, dar avusese prudenta să semneze cu pseudonim. Din fericire pentru reputaţia lui! înţelesese, până la urmă, că nu poate lucra decât pe „faptul trăit”. Iar despre autobiografie, nu putea fi vorba. Avea oroare de acei scriitori care simt nevoia să-şi pună viaţa pe hârtie, obligându-i pe alţii s-o citească.

— Şi pe urmă, adăugă, nu prea văd ce aş putea povesti vulgului despre mine. Mănânc, beau, dorm, fac dragoste… toate raţional, ca cel mai obişnuit om! Nimic original.

Clara surâdea ascultându-l, şi totuşi el o simţea încordată. Conştiinciozitatea cu care ataca orice subiect în afară, de persoana ei, îl făcea să creadă că azi regretă că acum trei zile intenţionaseră să vorbească de necazurile ei.

În aceste condiţii nu prea înţelegea de ce simţise nevoia să-l vadă atât de repede, când îi opusese clar că se vor vedea săptămâna viitoare. O privea cu atenţie, nedumerit. Fusese vorba, zilele trecute, de

o preocupare de moment? Nu… nu credea acest lucru. Sigur, azi în ochii mari şi gânditori ai Clarei, nu mai erau lacrimi. Dar persista o tristeţe. Şi totuşi, ezita să-i pună întrebări.

Către ora două părăsiră barul. Din cauza dificultăţilor de parcare îşi lăsase maşina pe chei. Cum mai era timp până la plecarea trenului din Montparnasse, Georges îi propuse să o însoţească până acolo.

Nu erau departe de piaţa Vendôme. De aici o luară pe strada Castiglione ca să traverseze Tuileries. Mergea lângă el, cu gulerul mantoului ridicat, deşi afară era neobişnuit de cald pentru acea perioadă. Parisul dormita în cenuşiul acestui sfârşit de toamnă, sub un cer complet acoperit care ameninţa să ploua.

Tăcea, cu capul puţin plecat în faţă, ca şi cum şi-ar fi supravegheat paşii. Ca să traverseze strada Rivoli, o luă de braţ şi nu-i mai dădu drumul. Abia când coborâră treptele de la Tuileries se hotărî, nu fără oarecare teamă, neştiind dacă ea va fi de acord. Parcă ştii vreodată cum să procedezi cu femeile!

— Nu eşti fericită, Clara, spuse totuşi brusc, ca o afirmaţie.

— Nu, răspunse simplu, fără ezitare.

— De ce? întrebă, mai mult de formă.

Dădu din umeri, copleşită.

— Oh, Georges! Parcă n-ai şti în ce condiţii m-am măritat!

— Ba da, ştiu, şi ca să-ţi spun tot, de luni seara numai la asta mă gândesc. Mi-am dat seama că ceea ce te-a deranjat cel mai tare a fost când am pomenit de Isabelle. Dar am făcut-o fără vreun gând ascuns, poţi să fii sigură! Mărturisesc că uitasem povestea asta.

— Bineînţeles…

— Eu o uitasem, tu nu, aşa-i?

Încetini pasul. Dacă tot consimţise să i se destăinuie, măcar să-i dea timp. Mergea şi vorbea cu blândeţe:

— Te-ai lansat în căsătoria asta ca să întorci o pagină, dar am impresia că ai început să frunzăreşti trecutul. Nu eşti complet vindecată… Am înţeles, dă-i drumul!

Vocea Clarei se frânse într-un hohot:

— Dacă ai şti, Georges…

Şi îi povesti totul, descărcându-se bucată cu bucată de greutatea de pe suflet, în fraze scurte, dar cu cuvinte clare, cuvinte care nu o menajau nici pe ea şi nici pe Nicolas.

— Suntem nişte monştri, încheie ea, pentru sine, oprindu-se pe loc.

Georges se opri şi el, îi eliberă încet braţul şi rosti privind-o oarecum ciudat:

— Oh, nu! Monştri sunt o specie de temut, dar infinit de rară. O femeie care-şi înşală soţul cu cel al prietenei sale apropiate – sau viceversa – întâlnim zilnic! Nimic mai obişnuit!

Dintr-odată avea în privire şi în voce un asemenea dispreţ, încât Clarei nu-i venea să creadă. Şi lui îi era ciudă că reacţiona astfel, că folosise acest ton umilitor, când ea de fapt aştepta de la el înţelegere. Dar nu se putuse opri.

Şi totuşi, nu era el un sfânt, niciun moralist. Iar amante măritate, avusese destule… şi le frecventa casa. Ceea ce îl scoase, nu fuseseră faptele în sine, ci implicarea directă a Clarei în ele. Clara! Prea multă vreme admirase la ea sinceritatea, mândria şi forţa de caracter pentru ca asemenea slăbiciune, asemenea dependentă să nu fie pentru el o uriaşă deziluzie.

Porni din nou. Ea mergea lângă el, atât de palidă încât i se făcuse milă. Şi asta i se păru penibil, pentru că mila era ultimul sentiment pe care i l-ar fi inspirat altă dată Clara.

Se strădui să o ia din nou de braţ.

— Iartă-mă dacă am fost prea brutal, dar nu mă aşteptam să fii în situaţia asta… Tocmai tu!

— Te dezgust, nu-i aşa?

Dădu din umeri.

— Ba nu, n-ai înţeles. Mă dezamăgeşti, doar atât. Te credeam atât de puternică, dara…

Spuse jalnic:

— Nimeni nu e niciodată foarte puternic în dragoste, ştii…

Îi aruncă o privire scurtă.

— Eşti sigură că e vorba de dragoste?

Ea tresări jignită.

— Oh… Georges!

Dar el insistă, era peste puterile lui.

…Nu trebuie să te simţi jignită. În general, această vrajă nu are nicio legătură cu adevărata dragoste. E atât de departe de gingăşia, devotamentul, de înseşi renunţările la care ţin de ceea ce numesc dragoste.

Îl asculta, stupefiată. Era de neimaginat ca tocmai el să gândească aşa.

— Cum poţi să spui asta! zise tremurând. Totul îmi place la el! Chipul, mâinile, vocea…

— Cu condiţia să le găseşti pe toate într-un pat, ripostă, fără milă…

Renunţase de mult la ea, dar în clipa de faţă detesta să o vadă în starea asta, din cauza altuia.

…Sau atunci, se înfurie din nou, de ce nu ai privit lucrurile în faţă când mai era încă timp? La urma urmei, când l-ai cunoscut, nu era decât amorezul lui Isabelle. Şi nu era primul! Ce v-a reţinut, dacă vă iubeaţi aşa de tare?

— Eu am refuzat să… începu ea.

I-o tăie scurt.

— Dacă el ar fi vrut cu adevărat, n-ai fi refuzat nimic.

— Am fost laşi, poate… mărturisi ea. Nu voiam s-o supărăm pe Isabelle.

O privi sever.

— Şi acum?

Ajunseră pe cheiul de la Tuileries. Citroënul era parcat la câţiva metri mai încolo. Clara se îndreptă repede spre maşină. Era grăbită să termine. Îi părea rău că vorbise. Georges nu înţelesese nimic. Dar când deschise portiera, gata să-l părăsească fără vreun cuvânt, el o opri cu un gest.

— Ascultă, Clara, presupun că dacă te-ai gândit la mine, aştepţi să-ţi dau un sfat. O să ţi-l dau. Termină repede, cât mai repede, cu

această legătură care nici măcar nu are meritul să te facă fericită… şi care, din contră, te distruge câte puţin în fiecare zi. Fă-o înainte de a se întâmpla o catastrofă.

Nu mai era nicio duritate în vocea lui, încerca doar să o convingă:

— Oh, bineînţeles, nici nu se pune problema că Isabelle bănuieşte ceva! Aşa cum o cunosc, pluteşte pe un nor roz, special creat pe cer pentru ea! Dar soţul tău? Cred că nu este un imbecil! Va sfârşi într-o zi prin a înţelege, prin a şti.

O întrebă din ochi:

— Dar… poate tocmai asta vrei?

— Nu!

Acest răspuns spontan – acest strigăt – era un refuz al întregii ei fiinţe şi îl surprinse pe Georges.

— De fapt, tu ţii şi la el?

— Da, admise ea! Tu nu poţi înţelege…

Din contră, o înţelegea perfect. Căci, în final, toate erau la fel, aceste doamne care-şi înşelau soţii. Ultima cu care avusese asemenea legături vinovate se numea Thérèse. O blondă micuţă care, între patru pereţi, dovedise o pasiune excepţională, dar nu acceptase niciodată să facă vreun pas cu el pe stradă. O teamă teribilă să nu se afle! îi spunea că pentru nimic în lume n-ar fi vrut să-şi supere soţul. Iar el spunea, mimând gelozia, chiar forţând un pic nota, din joacă şi ca să mai înveţe: „Mărturiseşte, îi iubeşti?” Ea protesta: „Oh… nu ca pe tine! Aşa era. Trebuia aflat doar care era cel încornorat! Şi, era obligat să recunoască, Clara nu făcea excepţie de la regulă.

Ghici în parte la ce se gândea Georges. Era mai bine să termine.

— La revedere… spuse întinzându-i mâna.

— La revedere.

Se despărţiră nemulţumiţi unul de celălalt şi de ei înşişi, ştiind că nu le va mai face plăcere să se revadă, chiar dacă s-ar fi ivit ocazia. Oricum, hotărâţi să nu mai caute o astfel de ocazie.

Capitolul XLV

În fiecare zi după masă, Isabelle se ducea în dormitor să se

odihnească. Nu pentru că avea nevoie (totul mergea bine), ci pentru că după ce greţurile dispăreau, mânca aidoma unui căpcăun, iar digestia grea îi producea somnolenţă.

Nu dormea, se lungea numai, cu o cuvertură peste ea, cu picioarele afară ca să le poată privi. Ştia să facă o grămadă de lucruri uimitoare cu picioarele. Să răsucească degetul mare peste cel de alături, de exemplu. Sau să-şi strângă toate degetele spre talpa piciorului. Toate o amuzau teribil.

Pe la trei se scula şi, cu stomacul uşurat, desfăşura o activitate debordantă; ceea ce îi producea iar foame.

În joia respectivă, după siestă, începu să cureţe una din mobilele salonului, un şifonier scund, negru şi în întregime sculptat, pe care doamna Berthet îl declarase mobilă de biserică, iar Isabelle spera că dacă va străluci, va fi mai puţin urât.

Înarmată cu o cutie de ceară de mobilă şi cu o perie de dinţi scoasă din uz, se aşeză pe jos şi începu să frece, floare cu floare, sub privirea uşor dezaprobatoare a soacrei ei care tricota o brasieră.

— Crezi că este momentul să faci curăţenie? o întrebă.

— Pentru oamenii harnici nu există oră, replică Isabelle, aplecată până la pământ ca să lustruiască picioarele scrinului.

Aceasta îi luă oarecare timp, după care se ridică, roşie la faţă şi satisfăcută. Obiectul strălucea ca un ban nou. Mâine se va ocupa de scăunelul cel mic din lemn de trandafir. Sau poate tot acum, o să vadă. Mai înainte însă trebuie să mănânce ceva.

Cotrobăi prin bucătărie, dar după ce răscoli tot dulapul, îşi dădu seama că ceea ce voia, nu era. Cacao. Căută ciocolată s-o topească şi să-şi facă o băutură caldă, dar nu mai erau decât două pătratele, insuficient.

— Mama, spuse trecând prin salon, cu trenciul pe umeri, cobor să cumpăr cacao. Lipsesc doar două minute!

— E neapărat nevoie, Isabelle? Plouă.

Alergă la fereastră. Într-adevăr, de vreo jumătate de oră ploua tare. Dar în asemenea situaţii, Isabelle era de o înduioşătoare rea credinţă…

— Oh… aproape deloc.

— Bine, bine… făcu doamna Berthet, care ştia că este inutil să insiste.

La băcănie Isabelle studie îndelung mărcile de cacao, cutie după cutie, informându-se asupra calităţii.

— Înţelegeţi, doamnă, îmi trebuie ceva superior. Nu atât pentru mine, cât pentru…

Şi în timp ce vorbea, se bâţâia de pe un picior pe altul, cu trenciul larg desfăcut, în speranţa că vânzătoarea va observa ceva. Căci acuma se vedea. Nu mult, mult… dar. Se vedea! Ceea ce era normal, deoarece trecuse mai mult de patru luni.

Spera ca dintr-un moment într-altul să simtă copilul mişcând. Câteodată, în mijlocul mesei, dacă simţea vreo forfoteală în stomac, impunea tuturor tăcere.

— Linişte! Cred că-l „aud" mişcând…

— Acesta este minunat, spuse vânzătoarea, puteţi să-l luaţi cu toată încrederea.

— Bine, atunci daţi-mi-l. Apoi, mâţâindu-se: Poate vi se pare că sunt cusurgioaică, dar ce vreţi, când aştepţi un copil…

— Sigur, doamnă.

— Se va naşte la primăvară.

— Aşa credeam şi eu… eu aproximativ, aprobă femeia.

Isabelle se înroşi de plăcere.

— Ah! Deci aţi văzut?

— Da, sigur! De cel puţin o lună mi-am dat seama că sunteţi însărcinată, doamnă Berthet!

— Ce spuneţi! Deci vă pricepeţi!

— Puţin. Pot chiar să vă spun că va fi sigur băiat.

Isabelle îşi puse mâinile pe burtă.

— Un băiat? După ce ştiţi?

— Păi după cum vă îngrăşaţi! Totul pe şolduri şi pe fund, asta nu păcăleşte. Mă întrebaţi dacă mă pricep am nouă copii!

În privirea deja uimită a Isabellei, apăru şi admiraţia.

— Într-adevăr… Apoi, cu subită îndoială: Şi totuşi, nu puteţi fi

sigură? Nici doctorii nu pot ști…

Vânzătoarea avu o grimasă dispreţuitoare.

— Oh, doctorii, parcă nu ştim cum sunt ei! în orice caz, de câte ori am spus unei femei însărcinate că e băiat sau fată, am nimerit-o. E tot ce pot să vă spun.

Isabelle se mai uită o dată la ea, uluită. Apoi deschise portmoneul.

— Cât face?

— 288. E cutia mare.

— Poftiţi, doamnă. Mulţumesc, doamnă.

Urcă în viteză în casă. Fac simţea electrizată.

— Este băiat! urlă ea, intrând în salon.

— Cum?

— O să am un băiat, mamă! Mi-a spus vânzătoarea de la băcănie.

Se uita la nora ei fără să înţeleagă.

— Vânzătoarea de la băcănie? Ce legătură are cu copilul? Ce vrei să spui?

Isabelle îi repetă toată discuţia şi chiar mai puse şi de la ea.

— Întâi l-a văzut pentru că se pare că îl port în fese. Şi apoi… mi-a dat un pendul în mână. E sigur: băiat!

Auzise că se practică aşa ceva şi ţinea s-o convingă pe soacră-sa.

— Un pendul? repetă aceasta, împietrită.

Isabelle nu mai avea astâmpăr.

— Cât e ceasul? înţelegeţi, trebuie neapărat să-i telefonez lui Nicolas să-i spun…

— Ştii bine că Nicolas are oroare să-l suni la Arhive, îi atrase atenţia doamna Berthet.

Îşi muşcă degetul, nemulţumită. Apoi se hotărî brusc.

— O să mă duc să-l iau diseară. Vă daţi seama, un băiat! Trebuie s-o ştie cât mai repede. O să fie atât de fericit, atât de mândru că are un fiu! Toţi bărbaţii vor să aibă băieţi! Şi trebuie să-i căutăm serios un nume, mai ales că acum sunt sigură…

— Sigură! spuse soacra ei, dând din umeri. Ca şi cum pălăvrăgelile femeii ălei a ar avea vreun sens! E ridicol, Isabelle. Ai face

cu mult mai bine să stai acasă liniştită, pe o asemenea vreme.

— Nu mă sperie ploaia. Şi în primul rând, o să se înseninеze, simt soarele printre nori. Oh… şi mai trebuie s-o anunţ şi pe Clara!

Alergă la telefon, dar i se răspunse că doamna Sarty nu era acasă. Doreşte să vorbească cu doctorul? Aici avu o ezitare. Poate că Philippe va râde de ea… Mulţumi şi închise.

După-amiaza i se păru nesfârşită. Umbla fără încetare dintr-o cameră în alta, fără rost, uitând şi de cutia de cacao din buzunar.

— Eşti convinsă că nu poţi aştepta întoarcerea lui Nicolas? mai spuse doamna Berthet, într-o ultimă încercare, când Isabelle se pregăti să plece, cu o jumătate de oră mai devreme decât trebuia.

Aceasta o îmbrăţişă calină, neînduplecată.

— O să fie aşa de fericit!

Doamna Berthet suspină dar, neavând încotro, o lăsă să plece. Ploua torenţial.

În general, Nicolas pleca de la Arhive între şase şi şase jumătate. Trebuia deci ca ea să ajungă acolo la şase. Mai curând puţin mai devreme. Ar fi fost o prostie să-l rateze.

În timp ce aştepta autobuzul, înfofolită în trend, un băiat de vreo douăzeci de ani o abordă:

— O să vă udaţi! Adăpostiţi-vă sub streaşina vânzătorului de plite.

— N-o să mă încălzesc acolo pentru că el vinde plite, replică ea. Şi apoi, mulţumesc! Dar nu vreau să-mi pierd rândul. Nu există bilete numerotate, iar eu sunt grăbită.

— Chiar aşa grăbită? făcu tânărul care deja începuse să schimbe tonul.

— I-ascultă! spuse, aruncându-i o privire furioasă, nu ştiţi cu cine vorbiţi.

— Ba da, răspunse băiatul râzând. Avea nişte dinţi foarte frumoşi. Cu o tânără prost dispusă. Păcat, aş fi făcut o parte din drum cu ea.

Prea puţin impresionată de compliment, Isabelle îşi bombă burta şi spuse, cu adevărat superbă:

— Iii bine, vă înşelaţi, tinere. În primul rând nu sunt deloc prost dispusă! Şi apoi, sunt mamă de familie.

De data aceasta, el pufni în râs.

— Glumiţi? Premiul Cognacq?

— Puteţi glumi cât vreţi! îi aruncă ea furioasă. O să vedeţi când veţi avea copii… Vreau să spun când veţi avea o soţie, iar ea va fi însărcinată… şi când un ţângău o să-i spună verzi şi uscate pe stradă… Oii! Autobuzul meu!… E din cauza ta, imbecilule! Acuma o să întârzii.

Văzând cum pornea autobuzul, pe care nu-l observase sosind, era gata să plângă. Dar chiar în acel moment un taxi se opri lângă trotuar. Un bărbat gras cobora cu mare greutate.

Dădu fuga, gata să se arunce în maşină înainte ca pasagerul să fi ieşit. Strigă şoferului adresa fără ca acesta să poată spune ceva. În asemenea circumstanţe, nu te uiţi la bani! Tânărul cu dinţi albi rămase pe marginea trotuarului, cu un aer cam neghiob.

Era şase şi două minute când taxiul ajunse la destinaţie. Continua să plouă la fel de tare.

— Ascultaţi, explică ea şoferului, îl aştept pe soţul meu care lucrează aici, va ieşi cu siguranţă dintr-o clipă în alta şi plecăm din nou tot cu dumneavoastră. Deci, aş putea să rămân aici? Dacă nu, iar o să mă ud… şi cum aştept un copil…

Voia să ştie toată lumea.

— Se poate, răspunse şoferul, morocănos. Dar las atunci să meargă contorul?

Asta o cam plictisea. Dacă Nicolas pleca la şase şi jumătate, risca să coste cam mult. Dar pe de altă parte, în colţul ăsta, nu prea avea unde să se adăpostească şi dacă răcea…

— Bine, dacă nu se poate altfel…

Se lăsă pe spătar, cu privirea fixată pe uşa cea mare, pe unde trebuia să iasă Nicolas, ştergând din când în când geamul de abureala respiraţiei. Aşa observă venind încet un 4 CV verde deschis care, la început, i-l aminti pe al Clarei. „Ia te uită…”, spuse cu voce tare.

Dar asta dură o fracţiune de secundă. Pentru că era chiar maşina Clarei. Ea era la volan şi se oprise acolo. Crezându-se totuşi victima

unei halucinaţii, privi numărul. Era al ei. Era Clara!

Normal, ideile începură să i se învârtească în cap. Ce făcea aici? Bineînţeles, îl aştepta pe Nicolas. Dar de ce? El nu-i spusese că trebuia să se vadă azi… De altfel, nu se vedeau niciodată fără ea! Era cu siguranţă prima dată… dar de ce? De ce?

Căută răspuns, cu o uşoară ghează în gât. Ah… peste unsprezece zile era aniversarea ei. Poate Nicolas voia să-i ceară sfatul pentru vreun cadou… Da, asta era, cu siguranţă…

Repetă de mai multe ori: „Asta e, cu siguranţă! Asta e! Asta e!" Dar în fundul sufletului ei, la fund de tot, ceva nu mergea.

Când apăru Nicolas, nu se mişcase din colţul ei şi nu ştersese abureala de pe geam. Prin această ceaţă îl văzu traversând în doi paşi trotuarul şi urcând în maşina Clarei. Îl văzu aplecându-se spre ea, luându-i mâna şi sărutând-o. Atunci totul începu să se învârtească în mintea şi în inima ei. Niciodată, de faţă cu ea, Nicolas nu sărutase mâna Clarei. Niciodată! Nu era genul lui. Deja maşina demara.

— Urmăriţi-i! strigă şoferului.

— Pe cine…? întrebă el apatic.

Bătu în geam dispreţuitor.

— Maşina verde… acolo! Repede!

Şoferul ridică din sprâncene.

— Oh, dar… vedeţi…

Se forţă să râdă. Un râs zgomotos, spart.

— E pentru o glumă.

O privi cu neîncredere prin oglindă.

— O glumă?

— Da, da. O farsă, ce mai. O să vă dau un bacşiş bun.

— Bine, spuse, tentat. Dar ascultă, în orice caz, fără prostii în maşina mea, auzi, fetiţo? Dacă aveţi ceva de împărţit, aşteptaţi să coborâţi!

Ceva de împărţit? Asta suna foarte ciudat în urechile ei.

Habar n-avea de ceea ce va urma. Acţionase din pur reflex. Ca în ziua în care, la bunica ei, aparatul de radio luase foc, iar ea alergase să debranşeze contorul electric înainte să arunce pe aparatul în flăcări

una, două, trei căni de apă. Nu şi-a dat niciodată seama de ce a procedat aşa. Probabil, o condusese numai instinctul.

Azi se întâmpla la fel. Nimic nu era mai clar în capul ei, percepea doar pericolul. Probabil că şi de data aceasta nu va vedea lucrurile clar decât în momentul în care incendiul care se aprinsese în ea va fi fost stins într-un fel sau altul. Pentru moment, ţinea strâns la piept geanta udă. O apăsa puternic. Aşa i se părea că inima o durea mai puţin.

— Dar veni un moment în care, totuşi, îşi spuse: „E urât ceea ce fac. Imediat se vor opri în faţa unui magazin şi îmi va fi ruşine. Pentru că ei vor să-mi facă o surpriză şi eu…”

Isabelle ştiu că nu se vor opri în faţa unui magazin, în momentul în care maşina Clarei, apoi taxiul ei, se angajară una după alta pe strada Rochechouart.

Ghemuită într-un colţ al banchetei, cu figura aproape complet ascunsă de gluga trenciului, Isabelle privea fix în faţa ei.

— Opriţi aici! strigă brusc.

Şoferul frână. Încet, deoarece şoseaua udă lucea ca o muşama.

— Ah, bun, spuse, oprindu-se, renunţaţi!

Era o deducţie logică, deoarece, în faţa lui, micuţa 4 CV pe care o urmărise cotise la stânga, iar dacă ei se opreau aici, obligatoriu urmau s-o piardă.

Îi păru chiar bine. Nu fusese tocmai uşor ca din strada Frânes-Bourgeois până pe strada Rochechouart să nu piardă din vedere afurisita aia de maşină verde. Pândise toate stopurile, gonind înainte de a se face roşu, pentru a nu mări distanţa. Fără să mai pună la socoteală pe încăpăţânaţii care, ca să câştige un loc la înghesuială, se înverşunează să dubleze viteza cu orice preţ, şi pe care trebuia să-i depăşească din nou. Furios că se lăsase antrenat în asemenea poveste, bombănise tot timpul: „Asta nu e muncă! Nu e muncă…”

Avea o singură consolare: suma de pe contor. Inclusiv staţionarea la Arhivele naţionale, asta făcea cam două mii de franci. O anunţă cu satisfacţie, sperând chiar un bacşiş pentru efortul depus.

Deschizând geanta să plătească, Isabelle simţi că i se face rău. Portmoneul nu era acolo. Se agită, febrilă, şi îl găsi, în sfârşit în

buzunarul din dreapta al trenciului, unde îl pusese când plecase să cumpere cacao. Dar când îşi numără averea, constată iar cu spaimă că avea cu totul doar 1865 franci. Nici măcar cu ce să plătească cursa!

Roşie de ruşine, strecură toţi banii în mâna întinsă a şoferului şi îl preveni, timid:

— Cred că nu sunt toţi banii, dar n-am mai mult la mine. Dacă vreţi să-mi scrieţi adresa dumneavoastră pe ceva, vă voi trimite restul prin mandat…

Îi aruncă o privire furioasă.

— Ia spuneţi, doamnă dragă, mă credeţi un prost, sau ce?

— Vă asigur că nu, domnule, insistă ea. Am crezut că am mai mulţi bani la mine…

Înnebunită, îşi deschise iar geanta, răscoli conţinutul şi. Descoperi, la fund, o sută de franci, şi încă o monedă de douăzeci de franci ascunsă între dinţii periei de cap.

— Uitaţi! făcu, victorioasă, am găsit. Sunt chiar cinci franci în plus.

— În plus peste ce? se dezlănţui tipul, furibund. Îţi imaginezi că am stat înfipt în nenorocita asta de pedală ca să primesc o sută de parale bacşiş?

Zăpăcită de cifrele de pe contor, Isabelle uitase cu desăvârşire acest lucru. Băgă mâna în geantă şi scoase carnetul de bilete de autobuz aproape întreg.

— Vreţi asta?

— Ce dracu’ vrei să fac cu biletele tale? ţipă el, băgându-le totuşi în buzunar.

Apoi cu un dispreţ care-i umplu gura:

…Ei nu… asta-i bună! Nu numai că n-are un ban, dar se şi distrează făcând pe detectivul particular! Căci, dacă vrei să spui că a fost vorba de o farsă, atunci mai revino… Oricum, eu sunt fazanul. Hai, ieşi, scapă-mă de prezenţa ta! Ieşi, şi repede, am pierdut şi aşa destul timp pentru azi.

Întinse braţul să deschidă portiera din spate şi Isabelle fu iar pe trotuar, clătinându-se, cu mintea zăpăcită. Ameţită de şuvoiul de

invective cu care fusese gratulată nici nu ştia bine ce caută pe strada asta, în ploaie, orbită de baletul reclamelor şi al firmelor luminoase de la toate magazinele.

Rămase un moment, prostită, în faţa vitrinei unui magazin de lenjerie, deja decorată cu un pom de Crăciun. Îi fusese totdeauna imposibil să rezolve două probleme deodată şi avu nevoie de câteva momente pentru a reveni în actualitate, pentru a reînnoda firul evenimentelor extravagante care o aduseseră aici. Dar imediat simţi din nou durerea din inimă, ca şi cum o gheară rea o scrijelea continuu.

Pe partea cealaltă, puţin mai sus, se înălţa un imobil gri, cu ferestre înguste, cu intrare întunecată. O casă foarte obişnuită, asemănătoare cu majoritatea celor din jur, dar care. Pentru Isabelle nu semăna cu niciuna.

Aici, într-o seară de august, după ce rătăcise prin tot Parisul fără bani, fără adăpost, fără orizont, venise să caute azil. Aici a găsit-o Nicolas, prăbuşită pe ultima treaptă a etajului şase şi, simplu de tot, a invitat-o să intre la el…

Aici, în braţele lui, a aflat că dragostea poate fi altceva decât o distracţie în doi, cu gândul la paharul cu apă pe care-l bei repede după ce s-a terminat. Aici, fascinată şi tremurând în acelaşi timp, i-a spus lui Nicolas că ei doi vor avea un copil. Aici au trăit împreună săptămânile minunate dinainte de nuntă.

Şi tot aici au venit în seara asta Nicolas şi Clara. Fusese sigură de data asta din momentul în care recunoscuse cartierul, apoi strada. De altfel, şi maşina lor încetinise la apropierea de casă. Nu se oprise acolo pentru că probabil, nu era" loc. Căutaseră probabil, dincolo de imobil un loc să oprească.

Cu pasul tremurat, merse până în dreptul casei care fusese a ei. Aici, palidă de frig şi spaimă, se ascunse în umbra umedă a unei porţi şi nu părăsi din ochi trotuarul opus. Era ca fascinată.

Chiar în faţă, lipită de corpul imobilului, se găsea tutungeria de unde atât de des cumpărase ţigările pe care Nicolas uitase să le ia. Mai încolo, prăvălia brutarului şi cea a băcanului de unde lua de toate, deşi nu era prea ieftin, ci numai pentru că vânzătoarea avea un ochi de

sticlă şi era foarte tristă.

Ca nebună, scormonea amintirile acestor zile fericite în speranţa că va scăpa de bănuiala teribilă din mintea ei, bănuială care încerca să le distrugă. Şi totuşi, stătea la pândă. Pândea uşa prin care, cu siguranţă, Nicolas şi Clara trecuseră deja, fără ca ea să-i vadă, în timp ce se certa cu şoferul de taxi.

Dar nu! Pentru că cele două ferestre, acolo sus, nu erau luminate. Atunci?

Atunci, poate că din întâmplare au trecut pe aici. Şi poate nu din întâmplare! Nicolas îi cunoştea pe toţi comercianţii de pe aici, doar a locuit atâta timp! Şi probabil Clara îl însoţise la vreunul din ei ca să-l ajute la alegerea cadoului pentru aniversarea ei. Nu o rugase el pe ea, Isabelle, să-i dea un sfat ce cadou să aleagă pentru mama lui, care era născută ca şi ea în decembrie?…

Încercă cu toată puterea să se agaţe de această idee. Dar ideea nu ţinea. Pentru că nu a fost nevoie ca poşeta de şopârlă neagră pentru doamna Berthet s-o caute în strada Rochechouart.

Au găsit-o foarte uşor, la doi paşi de casă, în bulevardul Ternes. Unde sunt tot felul de magazine, posibile şi imposibile…

Şi urmă – lovitura de graţie. Pe trotuarul de vis-à-vis îi văzu venind pe amândoi, mergând alături. În acelaşi pas. O pereche care, cu capete plecate jos, înainta repede în ploaia torenţială, şi pe care nimeni altcineva decât ea nu o remarcase. Îi văzu oprindu-se, intrând pe uşă, dispărând în întuneric.

Un strigăt slab, gemu: „Nicolas!”

Un bărbat de vreo patruzeci de ani se întoarse maşinal. Îl privi ca năucă, omul făcu câţiva paşi înapoi şi o apucă de braţ, întrebând-o:

— Ţi-e rău, fetiţo?

Îl îmbrânci violent.

— Lasă-mă!

Dintr-odată simţea oroare de toţi oamenii. Şi teamă.

Bărbatul ezită o clipă, întrebându-se dacă nu este cumva nebună şi dacă nu cumva e nevoie să intervină serios. Ciufulită asta cu ochi rătăciţi avea aerul că se pregăteşte să comită o prostie… Dar îl aştepta

cineva, şi cum egoismul primează întotdeauna, se îndepărtă dând din umeri.

Isabelle nu se mai mişca. Totul se blocase în ea şi stătea acolo, cu mâinile strâns încleştate, agitate din când în când de un tremur necontrolat. Vântul îi dăduse jos gluga, iar şuviţele ude de păr se lipeau de faţă. Ploaia spăla continuu obrajii palizi ca marmura. Oh… ce frig îi era! Un frig de moarte.

Acum „ei" erau sus. Vedea lumina, ca un soare de iarnă, printre perdelele duble subţiri. „Ei" erau acolo! Nicolas… Clara… Numele lor se învârtea în capul ei, figurile se strâmbau ca nişte măşti de carnaval în faţa ochilor ei îngheţaţi de lacrimi.

Nu… Acest lucru nu era posibil! Nu era posibil… Poate Nicolas avea ceva de luat din fosta lui locuinţă şi Clara urcase cu el, din curiozitate? Sau poate ea cunoştea pe cineva care voia să se mute aici şi el îi arăta casa? Dintr-o clipă în alta vor coborî! Dintr-o clipă în alta…

Amărâte şi zadarnice iluzii, neputincioase în faţa dezolării care-i zdrobea inima. Căci Isabelle nu mai putea opri amintirile… Juan-les-Pins… Mânia Clarei, cuvintele ei în legătură cu Nicolas: „Îl iubesc! Şi el mă iubeşte!" Deci nu fusese doar o glumă? Era deci adevărat!

Totuşi, la etajul şase se stinse lumina. Şi dacă ei coborau imediat? Totuşi… Isabelle fixă un moment cele două ferestre, acuma negre. Apoi privirea coborî încet şi începu să scormonească sub arcadă, gaura neagră în care dispăruseră adineauri Nicolas şi Clara. Dura mult, interminabil. Dar trebuia ceva timp să cobori şase etaje… Nu toată lumea se rostogolea ca ea.

Secundele, minutele treceau, în ritmul bătăilor inimii ei. Trecătorii se duceau şi veneau. Doi puşti se fugăreau strigând, unul încercând să smulgă de la celălalt o pâine, cu ajutorul căruia imita bâţul unui tambur major. Din imobilul din faţă ieşi încet un bătrân, strângându-şi fularul la gât. Şi nimeni altcineva.

Se scurse încă un sfert de oră, timp în care Isabelle nu făcu nicio mişcare. Nici nu ar fi putut. O durere groaznică o ţintuia pe loc. O femeie care alerga o lovi în trecere şi, brusc, reveni în realitate. Tot

mecanismul interior intră în funcţie şi o nevoie imperioasă de a face ceva puse stăpânire pe ea. Ca un bolid, fugi în mijlocul străzii.

Un scâncet puternic de frâne, o maşină care se opreşte brusc. Figura indignată a şoferului care-şi spune verde părerea, cu arătătorul răsucit la tâmplă. Emoţionanta solidaritate a unui pieton de rea credinţă, care-l face albie de porci ca şi cum el ar fi fost de vină.

Isabelle nu văzu şi nu auzi nimic. Continuă să fugă. Trecu pe lângă camera portăresei, de unde se aud nişte miorlăituri penibile. Fiul învaţă să cânte la vioară.

Scara. Apucă balustrada umedă. Nu-şi mai simte picioarele, dar o forţă supraomenească o duce, o ridică, o împinge. Ajunsă pe palier, se aruncă în uşă şi bate.

O tăcere profundă, întreruptă doar de zgomotul unei picături de apă care cade cu regularitate dintr-un robinet defect, la chiuveta de la celălalt capăt al culoarului. Isabelle bate iar, şi iar… în sfârşit, vocea lui Nicolas. Enervată, ostilă.

— Ce este?

Apoi cea a Clarei, abia perceptibilă.

— Nu deschide… Te rog!

Acum Isabelle bate cu amândoi pumnii, zguduind uşa, dă şi cu capul în ea, ca o nebună. Se deschise uşa de alături. Apare o femeie înaltă şi slabă, în pantaloni şi pulover negru, cu o cană în mână.

— Ce se întâmplă aici? Terminaţi odată circul ăsta!

Isabelle o priveşte, înmărmurită. Dar după ce femeia intră iar la ea, furia ei creşte. Nu mai ştie ce face. Când uşa, zdruncinată de lovituri, se întredeschise cu un scârţâit, braţele îi alunecă de-a lungul corpului. Ca de plumb.

O exclamaţie surdă:

— Tu!… Dar ce cauţi aici?

— Dar tu?

Nicolas nu avu timp să împiedice gestul. Ca un animal de povară, se aruncă înainte, basculându-l în trecere. Acum este în camera unde Clara stă ghemuită într-un colţ, înfăşurată în fulgarin, dar cu picioarele goale. Se ghiceşte patul răscolit sub cuvertura aruncată în grabă.

Nicolas este, în schimb, încălţat, complet îmbrăcat, dar cămaşa este închisă strâmb.

Ochii Isabellei par să crească cu fiecare secundă. S-ar crede că o să-i iasă din orbite. Tremură toată. Nicolas încearcă să spună ceva când o vede că bagă mâna în buzunarul umflat de un obiect dur, proeminent.

— Isabelle! strigă, te conjur, nu fi proastă!

Ea nu înţelege nimic când el se aruncă asupra ei. O apucă de braţ, i-l dă deoparte şi bagă mâna în buzunarul trendului de unde scoase ceea ce credea că este un revolver. Nu e decât cutia de cacao, uitată acolo. Îşi băgase mâna în buzunar doar ca să-şi astâmpere tremuratul.

Nicolas priveşte ca prostit obiectul acesta dreptunghiular. Apoi îl cuprinde un râs nervos. E mai puternic decât el. Iar Isabelle îl vede râzând în timp ce ea simte că moare.

Privirea se plimbă de la unul la altul. Nicolas… Clara… Sunt acuma nemişcaţi, muţi, livizi. Aşteaptă inevitabila izbucnire. Sunt pregătiţi.

Nicolas… Ochii mari, pierduţi, ai Isabellei se opresc pe chipul lui. Apoi poposesc mult timp şi pe chipul Clarei. Şi murmură, cu o voce ce pare să aparţină altei lumi:

— Dragostea mea… Sora mea…

Universul se fărâmă. Podeaua se înmoaie sub picioarele ei, înjur nu mai există nimic. Nimic nicăieri, poate capătul lumii.

— Ascultă… începu el.

Nu aude nimic. Încet, se apropie de fereastra din stânga care este puţin întredeschisă. Nimeni nu poate prevedea ce se va întâmpla. Nici chiar ea. Este dintr-odată aşa de calmă…

Cu gesturi măsurate, trage pe rând cele două perdele grej, deschise geamurile. Apoi rămâne nemişcată, fata-n fată cu noaptea neagră, împestriţată de luminiţele puternice ale străzii.

— Nu sta aşa, spune el prosteşte, o să răceşti.

Se întoarce, îl mai priveşte-o dată. Să răcească? Nu-şi dă seama că acum îi este mai frig ca niciodată, un frig mai mare ca cel al morţii?

Şi gândul începe să se învârtească în cap: „Când voi fi moartă. Moartă… moartă…”

— Isabelle!

Un unic strigăt, de groază, al lui Nicolas şi al Clarei. Dintr-un salt, el fu la fereastră. Prea târziu. Mâna întinsă s-o oprească nu atinse decât trendul şi nu apucă decât vidul. Acest vid imens care o înghiţi sub ochii lui.

Alb la faţă, se întoarse, cu spatele la perete. Unghiile zgârie tapetul. Dinţii muşcă buza de jos. Privirea înnebunită o zdrobeşte pe Clara.

Când „acel lucru” s-a produs, capul ei a lovit dulapul din spate. Acum, cu pumnii la gură, încearcă să-şi oprească urletul. Impermeabilul sub care este goală, s-a desfăcut; nici măcar nu-şi dă seama.

— Îmbracă-te, spune Nicolas cu o voce dură. Şi du-te acasă.

Un hohot de plâns îi întrerupe vocea.

— Oh, Nicolas! Ce-am făcut… Ce-am făcut!

El îşi regăseşte încet luciditatea. Şi este de fapt o revoltă împotriva ei şi a lui. Mai mult decât revoltă şi ură:

— Noi am omorât-o. Pleacă!

Din Stradă se aud voci. Ştie că ar trebui să fie deja jos, dar îi lipseşte curajul. Nici nu îndrăzneşte să se uite pe fereastră. Şase etaje… S-a terminat!

Şi totuşi trebuie să coboare. Să fie acolo, lângă ea. Pentru ultima dată! Cu paşi grei, cu inima bătând, se îndreptă spre uşă. Clara îl ajunge, îl imploră:

— Aşteaptă-mă…

O împinge cu duritate.

— Ca să faci ce!

Îl scutură înnebunită, de mânecă. Şi ea îl detestă acum şi asta se vede în ochii ei.

— Mai este, poate, încă ceva de făcut, spuse încet. Trebuie să sperăm, Nicolas, altfel… Trebuie să trăiască, auzi, trebuie să trăiască!

O împinge fără milă.

— Lasă-mă. De acum, nu te mai priveşte.

— Imbecilule!

Coboară scările în goană, pătrunde în plin coşmar. S-a adunat o grămadă de oameni, blocând intrarea imobilului. Băiatul portăresei este în faţa uşii lor, cu vioara în mână. Nicolas împinge oamenii cu gesturi brutale, cu figura descompusă.

— Duceţi-vă dracului de aici! Lăsaţi-mă să trec… e soţia mea!

Dar acolo unde grămada de oameni este şi mai densă – un cerc mic – se opreşte iar, sugrumat de spaimă. Nu mai are forţa să se apropie, să străpungă zidul compact şi mişcător care-i ascunde tragedia. Cineva spune încet: „Biata puştoaică!"

Puştoaica lui. Mica lui Isabelle! Dintr-odată ţâşneşte ca un Titan, îndepărtând, cu braţele în lături, ultimele obstacole. Şi o vede, întinsă pe trotuarul ud, cu ochii închişi, absolut nemişcată. Ca printr-un miracol, figura este neatinsă, doar o zgârietura care coboară de la tâmplă spre bărbie. E acoperită cu o haină groasă şi are sub cap o pernă improvizată. Un bărbat stă ghemuit lângă ea. Îi ţine mâna, apoi îi dă drumul cu grijă. Mâna cade, inertă.

Atunci Nicolas se prăbuşeşte, cuprinde acest corp fără viaţă în braţele lui ca să-l apropie de el, de căldura lui, de dragostea lui. Şi strigă:

— Isabelle!

— Nu o atingeţi, vă rog!

Şocat de această voce imperativă, categorică, Nicolas dădu încet drumul capului ei pe perna improvizată. Apoi, dezlipindu-şi cu greu privirea de acest trup tânăr zdrobit, de această figură palidă nemişcată, ridică ochii să vadă cine-i vorbise.

Era un bărbat de vreo cincizeci de ani. Slab, aproape chel şi cu nişte haine cam strâmte, avea pe fata lui de faun toate semnele unei nervozităţi reţinute. El era cel care se aplecase asupra ei mai devreme.

Nicolas îşi îndreptă trupul înalt, cu toată povara durerii pe umeri. Spuse:

— Sunt soţul ei… din nenorocire.

— Posibil dar eu sunt doctor. Am chemat o salvare, va veni

imediat, dar până atunci vă rog să stai liniştit. E întotdeauna periculos de deplasat, fără discernământ, un rănit grav.

Pe moment, păru să nu înţelege. Repetă: „Un rănit grav…" cu un aer rătăcit. Apoi speranţa ţâşni brusc, ca o torţă. Îl apucă pe tip de reverul hainei şi gâfâi.

— N-a în… Dar atunci, poate fi salvată, spuneţi, nu-i aşa?

Gestul doctorului încercă să-l tempereze.

— Printr-un miracol, trăieşte încă, dar aici n-am putut să fac decât un consult sumar, nu mă pot pronunţa clar în momentul ăsta. Două fracturi clare, dintre care una deschisă… Din nenorocire, s-ar putea ca această sincopă, prelungită să aibă cauze mai profunde pe care nu le ştim încă.

Trăia! Doar asta conta pentru el; pentru că după căderea îngrozitoare era aproape de nesperat.

— Frica, sugeră el. Trebuie că i-a fost tare frică! Şi… este însărcinată.

O oarecare nerăbdare în tonul deja sec al interlocutorului său.

— Ştiu. Am văzut.

Doctorul Bauch practica medicina în bulevardul Junot de vreo douăzeci de ani. O vizită la domiciliu în cartier îl adusese, din fericire, la locul dramei chiar în momentul în care avusese loc. Când văzuse lumea adunată, oprise maşina şi intervenise aşa cum îi dicta datoria de medic. Dar până la examenul clinic, nu putea formula vreun diagnostic complet.

Oamenii adunaţi şi care tăcuseră un moment, începură iar să schimbe impresii.

— Vedeţi… v-am spus eu că respiră.

— Eu am văzut foarte bine. Nu când a căzut de sus, ci când s-a rostogolit pe storul tutungeriei…

— Rostogolit, asta e un fel de-a spune! Şi eu am văzut-o. Pânza întinsă a storului a aruncat-o în sus ca pe o minge de ping-pong. Şi mi s-a părut că s-a lovit cu capul de armătură. Bine că nu şi-a spart capul!

— Un milimetru a lipsit să nu treacă pe deasupra. Tocmai treceam cu căruţul copilului, şi vă rog să mă credeţi că mi s-au tăiat

picioarele! Ce înseamnă destinul, totuşi… Când o să-i povestesc lui bărbatu-meu…

— Biată fată! O ştiam din vedere… Mă întreb dac-o să scape?

— M-aş mira. Priveşte la ea… Nu mişcă deloc. Şi ce faţă are! N-am văzut decât un mort în viaţa mea pe bunicu', şi arăta mai bine ca ea. Trebuie să recunosc că era foarte gras, nu făcea aceeaşi impresie.

O tânără înaltă cu ochii de culoare deschisă, plini de teamă dar cu un aer romantic se adresă unei bătrâne scunde, cu un profil ascuţit, respingător, care muta dintr-o mână în alta o sacoşă cu cumpărături:

— Credeţi că a vrut să se sinucidă?

Un fel de scrâşnet se auzi din gura babii care răspunse:

— Probabil. Doar dacă n-a fost împinsă.

Tânăra tresări, puternic impresionată.

— Cine? Soţul? Oh, nu se poate! Pare atât de răscolit.

— Nu trebuie să te încrezi. Un adevărat sălbatic! Ştiu multe, locuiesc în casa asta. Te-ar da grămadă pe scări ca să treacă înaintea ta, dacă nu eşti atent! Şi niciodată nici bună ziua, nici bună seara… Un animal. Pe puştoaică nu prea o cunosc. Era politicoasă, dar cam ciudată. Dacă ţi-aş spune că într-o zi am văzut-o coborând ultimul etaj pe balustradă… îţi dai seama, la vârsta ei!

— Da, e caraghios.

Bătrâna dădu din cap cu îndoială.

— Ah, poţi să mă crezi că nu m-am supărat deloc când ăştia doi s-au mutat din casă după nuntă! Dar dacă mi-aş fi închipuit că vor reveni într-o zi ca să facă un asemenea scandal…

Tutungiţa şi „soţul ei erau în pragul prăvăliei care se golise complet. Toată lumea era pe trotuar şi discuta cu aprindere. Patronul avea în mână un pahar cu tescovină din care bea din când în când pentru a-şi veni în fire.

Haide… circulaţi! Nu suntem la circ!

De data asta, era un agent de poliţie care vorbea, aruncându-şi pelerina peste umăr ca un muşchetar. Un domn bine intenţionat, cu ochelari şi servietă de piele sub braţ, îl chemase din cea mai apropiată intersecţie, pentru procesul-verbal de constatare.

— Ce s-a întâmplat exact? întrebă reprezentantul ordinii. Există martori?

Toţi acei „eu" care „văzuseră" tăceau peşte şi, ca prin farmec, grupul de curioşi începu să se destrame. A pălăvrăgi este una, iar a depune mărturie sub semnătură este cu totul altceva. Asta atrage întotdeauna complicaţii. Vânzătorii de la tutungerie nu asistaseră la accident, au ieşit abia după.

Numai domnul cu ochelari găsi de cuviinţă să-şi confirme declaraţiile date deja agentului pe drum, când se dusese să-l aducă. Şi anume, că văzuse clar corpul coborând „aproximativ de la al cincilea sau al şaselea etaj" şi lovindu-se de stor înainte de a se zdrobi de sol. Adăugă că trecea din întâmplare pe acolo, nu dorea deloc să se ştie că frecventa cu regularitate locul, întâlnindu-se într-o zi anume cu o peripatetică plătită, singura care-i mai putea trezi nişte relative pasiuni.

Nicolas veni spre agent şi spuse cu greutate:

— E un accident groaznic. Sunt soţul ei…

Avu parte de o privire profesional bănuitoare.

— Un accident? Ia te uită! Locuiţi în casa asta?

— Da… Nu… Ascultaţi, portăreasa mă cunoaşte de ani de zile; ar putea să vă dea toate informaţiile de care aveţi nevoie şi eu voi da mai târziu o declaraţie dacă este necesar. Dar acum nu contează decât un lucru: starea soţiei mele, înţelegeţi? Aştept salvarea…

— Ce salvare? De la poliţie?

— Nu, interveni doctorul Bauch, declinându-şi sec identitatea. Eu am chemat-o, mi s-a părut formalitatea cea mai urgentă. De la poliţie sau din altă parte, esenţialul este ca rănita să fie transportata fără întârziere.

— Ah, nu, e decât rănită… reluă agentul, aruncând o privire spre Isabelle. Şi continuă încăpăţânat: Orice ar fi, este un accident pe drum public şi deci trebuie să întocmesc un raport. Atunci, în afară de dânsul… nu mai este vreun martor?

Se formase din nou un cerc mic care, prudent, tăcea. Şi totuşi, se auzi clar o voce:

— Da. Eu.

— Clara… şopti Nicolas descoperind-o între un tânăr care-şi ţinea scuterul de ghidon şi vrăjitoarea cu sacoşa, care venise pe tăcute înapoi.

Sirena salvării atrase pentru un moment toată atenţia. Venea dintr-o stradă laterală şi cum se opri, şoferul se dădu jos. Împreună cu un infirmier, coborî repede brancarda pe care o aşezaseră cu grijă pe Isabelle sub îndrumările doctorului Bauch. Acesta indică scurt Lariboisière, unde putea el intra.

— Nu! strigă Clara, cu ochii aţintiţi pe brancarda ridicată aproape la verticală în camioneta gri. Nu! Nu vreau să fie dusă la spital!

Împingând oamenii, se apropie de doctorul Bauch care se pregătea să urce.

— Vă voi da adresa unei clinici… E la Neuilly.).

— Clara!… interveni din nou Nicolas, atât de puternic încât şi doctorul se enervă. Timpul trecea.

— E foarte neplăcut că nu sunteţi de acord. Nu este momentul cel mai potrivit pentru discuţii.

Mai venise încă un agent. Vorbise puţin cu colegul lui.

— Cine sunteţi dumneavoastră, domnişoară? o întrebă primul agent pe Clara. 6 rudă?

Dădu nervos din cap.

— Nu. Dar eram sus în cameră, când s-a aruncat pe fereastră. Pot să vă dau toate informaţiile necesare, dar vă implor, lăsaţi-i să plece!

Şi adresându-se lui Nicolas, pe care acum avea curajul să-l privească în ochi:

— I-am telefonat lui Philippe. În zece minute va fi la clinică, el se va ocupa de ea. O va salva, trebuie. Trebuie, auzi! Dar du-te repede… du-te!

— Da, şopti el.

— Bun, de acord, reluă agentul, dar în cazul acesta, trebuie să-i însoţesc. Iar dumneavoastră veţi merge cu colegul meu la comisariat pentru declaraţii.

Clara închise încet ochii.

— Dacă doriţi…

Când ridică pleoapele, ambulanţa pleca. Ce i se putea întâmpla ei de acum încolo, nu mai avea importanţă. Făcuse ceea ce trebuia să facă.

Se îmbrăcase repede şi coborâse imediat după Nicolas. De departe, pierdută în mulţime şi cu inima sfâşiată, avusese imaginea oribilă a acelui trup slab, fără viaţă, acoperit cu haina unui străin. O imagine pe care n-o va uita, orice s-ar întâmpla…

Nu se apropiase. Auzise numai ce spunea doctorul. Isabelle trăia! Rămânea o speranţă… Şi această speranţă căpătă deodată forma unei fiinţe umane, a unui chip. A unor mâini, pricepute şi sigure. Philippe!

Fără nicio ezitare, alergase până la prima cafenea şi-i telefonase. Fraze absolut necesare care să-l anunţe de „accident" şi să-l roage să intervină chiar el. Puternic surprins, nu ceruse niciun fel de detalii, se limitase doar la strictul necesar. Era nevoie de o salvare? Mu, prima măsură era deja luată. Trebuie doar ca el să se ducă la clinică imediat. Imediat! apoi ea închisese.

Pentru un moment, mintea Clarei refuzase să întrevadă consecinţele acestui telefon. Nu avusese decât un gând: să o ajute pe Isabelle în măsura posibilităţilor ei. Să facă ceva pentru ea, să nu o lase pe mâini străine fugind ca o hoaţă. Ca o criminală ce era!

— Veniţi? întrebă agentul…

— Da… Răspunse oftând, golită de ultimele puteri.

CAPITOLUL XLVI

Comisarul lipsea. Secretarul care o primi în locul acestuia, după ce o lăsase să aştepte zece minute, avea o figură rotundă şi plată, cu pungi sub ochi.

— Luaţi loc… spuse cu o voce neutră.

Se lăsă să cadă pe un scaun, în faţa biroului plin de dosare prăfuite la care stătea secretarul.

— Sunteţi o prietenă a persoanei care s-a aruncat pe fereastră şi se pare că aţi fost martor direct la dramă. Vă este deci uşor să ne precizaţi circumstanţele. Vă numiţi?

— Clara Sarty.

Un dactilograf, în stânga biroului, începu să bată la maşină. Făcea un zgomot de proteză prost montată.

Cu privirea goală, cu vocea monotonă, răspunse întrebărilor de rutină. Adresă, vârstă, situaţia de familie. Şi acelaşi lucru pentru identificarea Isabellei care, pentru acest om, era „aruncata pe fereastră". Sintagmă oribilă care-i sfredelea inima ca un burghiu.

— O cunoaşteţi de multă vreme?

— Da, de multă vreme. Din copilărie.

Pentru moment deveni mai uman:

— Aha! Acum înţeleg de ce sunteţi aşa de zguduită, sunt lucruri într-adevăr groaznice. Şi eraţi la ea, în cameră, în momentul în care a făcut acest gest disperat?

— Da. Nemişcată ca o statuie, părea că vorbeşte sub hipnoză.

Numai buzele se mişcau.

Ce s-a întâmplat?

Aceeaşi voce fără intonaţie.

— Eram amanta soţului ei. Nu ştia. În seara asta ne-a surprins împreună şi s-a aruncat pe geam. Ăsta e tot.

Era tot, dar era enorm. Astfel că el rămase fără replică, când în mod obişnuit replica îi venea cu promptitudinea unei mingi de tenis. Adevărul era că asta îi cam dăduse de gândit, ceea ce i se întâmpla rar. Adică numai în cazurile delicate. Pentru celelalte, ecuaţia se rezolva practic de la sine în creierul lui, cu o precizie matematică. Trebuia să examineze datele, să procedeze prin raţionament şi deducţie.

Această tânăra femeie îi făcuse o impresie excelentă când intrase în biroul lui. Frumoasă, de o eleganţă discretă; ce mai, avea clasă! Una din acele fete „bine" a căror moralitate, la prima vedere, nu o pui la îndoială. Nicio clipă nu şi-o imaginase implicată direct într-o poveste atât de murdară.

Şi totuşi, mărturisirea era cum nu se poate mai clară. Prea clara chiar, după părerea lui. Şi cu cât se gândea mai mult, cu atât mai suspectă i se părea această relatare concisă, dar specifică, a faptelor pe care ar fi avut tot interesul să le măsluiască, dacă nu chiar să le treacă

momentan sub tăcere. De altfel, inspectorul dactilograf părea să fie de aceeaşi părere cu el şi se uita la Clara cu oarecare uimire. Dăduse pe faţă spontan, cu o răceală care friza cinismul, fapte pe care orice altă femeie în locul ei ar fi încercat să le ascundă cu orice chip.

Secretarul se ridică cu greutate, făcu. Câţiva paşi prin cameră cu mâinile în buzunar şi se rezemă de birou, exact în faţa Clarei. Gânditor, mişca un suport de sticlă cu o fotografie de femeie. Nici Madeleine nu arăta rău la cei patruzeci de ani… Şi ea avea o oarecare clasă şi o privire frumoasă, sinceră. Dar asta nu-l împiedica, probabil, pe şef să fie încornorat ca toţi bărbaţii. El nu era însurat şi încă o dată se felicita pentru asta.

Cum el nu spunea nimic, în continuare, Clara întrebă cu vocea cuiva care se trezeşte dintr-un somn lung:

— Mai aveţi nevoie de mine?

Luă o ţigară dintr-un pachet mototolit, o netezi cu degetele şi răspunse în timp ce o aprindea:

— Pentru moment, nu.

Apoi o fixă cu privirea.

— Declaraţia dumneavoastră este cum nu se poate mai clară, dar rămâne de văzut dacă accidentata va supravieţui şi dacă va fi, deci, în măsură să confirme versiunea dumneavoastră.

— Versiunea mea?

— Da, doamnă, versiunea dumneavoastră! Căci există mai multe moduri de a ajunge în stradă trecând printr-o fereastră de la etajul şase. Mai ales pentru o persoană care, evident, reprezintă un obstacol pentru realizarea anumitor proiecte. Nu credeţi?

Mai palidă decât era nu putea deveni, dar ochii îşi regăsiră vioiciunea în timp ce trăsăturile căpătară o rigiditate îngrijorătoare.

— Ce vreţi să spuneţi?

— M-aţi înţeles perfect. Observaţi, vă rog, nu acuz pe nimeni. Presupun. Asta face parte din meseria mea.

— O meserie mârşavă, spuse cu dinţii strânşi, mârşavă!

— Sunt atâtea lucruri mârşave pe acest pământ, răspunse calm. Nu sunteţi de aceeaşi părere?

Îi aruncă o privire sălbatică şi se ridică.

— Pot să plec?

— Nimic nu vă opreşte. Vă rog numai să rămâneţi la dispoziţia noastră ca şi… amantul dumneavoastră. Nu poate fi vorba nici pentru el, nici pentru dumneavoastră, să vă îndepărtaţi de domiciliile respective în zilele care urmează. Îmi pare rău…

— Să nu vă pară! răspunse rece. N-am nici cea mai mică intenţie să plec. Nu ştiu ce se petrece în capul dumneavoastră dar, dacă ea moare, oricum eu… noi am omorât-o.

Se simţi jenat. Francheţea brutală a acestei tinere femei avea ceva tulburător. Obişnuit cu meandrele, nu pricepea, şi acum la plecare i se păru suspectă.

— Nu este exact acelaşi lucru, spuse el.

— Poate pentru dumneavoastră. Pentru mine, da.

O lăsă să plece fără să mai adauge nimic, dar ferm hotărât să examineze această afacere cu lupa. Nu o credea vinovată, dar era convins că încearcă să-şi acopere amantul. Cu care îşi propunea să aibă neapărat o întrevedere utilă într-una din zile.

Continua să plouă. În zăpăceala ei, Clara găsi cu greu străduţa unde-şi lăsase maşina. Ca să iasă, trebui să facă mai multe manevre, pentru că o altă maşină se aşezase în faţă.

Întoarcerea la Neuilly fu un coşmar. Isabelle… Isabelle… plângeau ştergătoarele. Iar luminile tremurătoare ale acestui Paris ud dansau groaznic în faţa ochilor. Deşi era trecut de opt, circulaţia era încă mare şi peste tot, stopuri. Avea impresia că nu mai ajunge.

Cum intră în casă, fără să-şi scoată haina, telefonă la clinică şi-l ceru pe Philippe. I se răspunse că doctorul Sarty este în sala de operaţie.

— De mult?

— De aproximativ jumătate de oră, dar s-ar putea să dureze mult, doamnă. Un accident… extrem de grav.

— Ştiu.

Pentru ea un singur lucru conta. Isabelle trăia. Ea trăia!

— Să-i spun domnului doctor să vă sune?

— Da. Imediat cum termină. Imediat, vă rog.

— Sigur, doamnă. Puteţi conta.

Închise telefonul. Nu aprinsese decât o lampă mică, dar nu putu să suporte nici măcar această lumină slabă. O stinse şi se aşeză într-un fotoliu, tot cu haina pe ea, încă umedă. Îi era frig, îi era rău, dar nu putea face nimic altceva decât să stea aici, să aştepte.

Şi aşteptă. Mai bine de o oră, fără să facă vreo mişcare. Apoi suna telefonul. Se repezi să răspundă, după ce aprinse lumina.

— Tu eşti, Philippe?

O voce obosită:

— Da, dragă. Te-am sunat cum am putut de repede. S-a terminat.

Clara strigă. Un strigăt răguşit, impresionant. Totul în jurul ei basculă şi apoi, întuneric. Vid.

Mâna eliberă receptorul care lovi puternic biroul, apoi rămase spânzurat de fir. Corpul se clătină, moale, şi căzu jos cu un zgomot înăbuşit.

Clara! striga Philippe la capătul firului. Ce se întâmplă? Răspunde-mi…

Încă de două ori, receptorul în balans se mai lovi, din ce în ce mai rar, de piciorul biroului. Apoi nimic. Fără să mai aştepte, închise, şi fugi spre ieşire.

În curte clinicii, auzi pe cineva fugind după el. Se întoarse.

— Impermeabilul, domnule doctor…

Când telefonase, îl pusese pe tejgheaua de la recepţie şi, în zăpăceala lui, uitase complet să-l ia. Mulţumi scurt tinerei cu bluză albă care i-l întindea şi continuă să meargă cu paşi mari, fără să şi-l pună măcar pe umeri, deşi continua să plouă.

Maşina era parcată la celălalt capăt al aleii, între două boschete desfrunzite de apropierea iernii. Se urcă şi demară în marşarier în mare grabă, fără să mai calculeze distanţa şi aripa dreaptă se frecă de gard când ieşi pe poartă.

De acasă până la clinică făcuse opt minute, fără să piardă timpul. Acum ajunse acasă în cinci.

De cum deschise uşa apartamentului, lumina slabă care venea din birou îl ghidă unde se afla Clara. Fugi într-acolo şi văzu întâi, sub lampa mică, geamul de pe biroul lui spart în două, şi receptorul spânzurat de fir. Apoi, într-un colţ întunecos, o descoperi pe Clara, într-un fotoliu. Avea capul dat pe spate, ochii mari deschişi.

Dintr-un salt fu lângă ea:

— Clara! Micuţa mea… M-ai speriat aşa de tare!

Ea continua sa tacă, cu gura strânsă şi privirea fixă.

…Ce s-a întâmplat adineauri? De ce nu răspundeai?

Îi pipăia nervos mâinile, obrajii.

…Am crezut că ţi s-a făcut rău, că ai căzut… Nu? Dar vorbeşte… Spune ceva!

Ea privea mereu undeva, nicăieri, dar reuşi să spună ca şi cum ar fi debitat un monolog prost:

— Ce caraghios… Pereţii, mobilele, totul a început să se învârtească. Apoi o gaură neagră în care am căzut. Ca Isabelle.

Exact ce-şi închipuise Philippe când se făcuse tăcere, după acele zgomote ciudate. Un leşin care, din fericire, a fost de scurtă durată, pentru că ea s-a ridicat singură şi a avut destulă putere să se aşeze în fotoliu.

Totuşi era profund răscolit.

— Dragostea mea… spuse, mângâindu-i uşor părul la tâmplă; eşti încă foarte palidă! Stai… ai nevoie de aer. E sufocant aici.

În încăperea mult prea încălzită faţă de temperatura de afară, era într-adevăr o zăpuşeală deprimantă. Philippe se duse să deschidă fereastra, reveni lângă soţia lui şi îngenunche în faţa ei. O luă de umeri, tandru şi puternic.

— Înţeleg că toate astea te-au dat gata, e groaznic. Dar încearcă să te gândeşti mai puţin, te implor, draga mea. Îţi faci rău şi asta nu schimbă nimic. Acum sunt aici, lângă tine… Şi mai ştii că am făcut imposibilul pentru ea.

Se uită în sfârşit la el şi repetă cu durere:

— Imposibilul…

Îşi acoperi apoi gura cu palma, apăsând-o atât de tare, că vocea,

înăbuşită, abia se înţelegea.

— Philippe… Philippe… Dacă măcar aş fi putut să mor şi eu…

Desfăcu unul câte unul degetele înfipte în obrazul stâng, îi luă mâna într-a lui, strângând-o tare.

— Încetează să baţi câmpii, te conjur! îţi repet că s-a făcut tot ce se putea face ca să scape. Încearcă cel puţin să ai încredere!

Nicio licărire în ochii Clarei. Morţi de amărăciune. Şi totuşi, auzise ce spusese Philippe pentru ca a răspuns:

— Nu… nu minţi, nu ai de ce. Îmi amintesc foarte bine cuvintele tale de adineauri, de la telefon…

Se uită atent la ea, încercând să înţeleagă.

— La telefon? Dar ce-am spus la telefon? Ce-aş fi putut să spun… Mi-era imposibil să pronunţ două cuvinte…

Dintr-odată, pe măsură ce vorbea, în memorie reveniră clar cele două cuvinte pe care le folosise: „S-a terminat!" Un suspin de uşurare după o intervenţie chirurgicală prelungită, dintre cele mai grele, şi totuşi reuşită. Nici nu se gândise că vor fi interpretate altfel, şi oricum nu aşa tragic. Era stupid!

Acum ea plângea fără reţinere, cu pumnii la ochi, cu umerii zguduiţi de hohote. Philippe o apucă de braţe şi o zgâlţâi, aşa cum ar fi făcut s-o trezească dintr-un coşmar.

— Clara! Ascultă-mă… Este o neînţelegere, e absurd! Sunt de neiertat că m-am exprimat astfel, dar gândeşte-te… Niciodată nu ţi-aş fi anunţat atât de brutal un asemenea lucru, ce naiba! Când am spus că s-a terminat, vorbeam de îngrijire, de operaţie… De fapt, voiam să-ţi explic că totul se petrecuse cât se poate de bine. Acum mă crezi, nu-i aşa? Spune, mă crezi?

Nu prea avea aerul. Totuşi repetă după el fraza care o frapase cei mai tare. Cu o bunăvoinţă forţată, ca un copil obligat să înveţe o lecţie:

— Totul s-a petrecut cât se poate de bine…

Se încăpăţâna să o convingă.

— Îţi spun sigur. Pe cuvânt de onoare. Dar eşti de acord să nu mai discutăm astă seară despre asta? Eşti la capătul puterilor! Mâine…

Pentru un moment, este obligatoriu să te odihneşti, să dormi.

Îi luă mâinile şi le sărută de mai multe ori. Se lăsa în voia lui, cu sufletul agitat, ameţită ca la coborârea dintr-un carusel ameţitor. Apoi totul se potoli şi în faţa ochilor rămase doar figura gravă dar liniştitoare a lui Philippe.

Atunci, la rândul ei, încet, cu devoţiune, ridică mâinile mari, brune, ale soţului ei până în dreptul gurii şi le sărută.

— Vino… murmură el, tulburat. Se simţea aproape jenat în pudoarea lui de bărbat, atât de puţin obişnuit era cu astfel de gesturi din partea ei.

Îi călăuzi paşii nesiguri până în dormitor, o ajută să se dezbrace, să se bage în pat. Apoi îi aduse un pahar cu apă şi două sedative pe care le luă cuminte, uitându-se tot timpul la el.

Multă vreme îl Privi aşa, cu ardoare, cu disperare. Pentru că pe acest Philippe iubitor, atent, care era alături de ea la necaz, îl vedea pentru ultima oară. În seara asta nu avea curajul, dar mâine va trebui să vorbească. Să demonteze în faţa lui, piesă cu piesă, această dramă care va fi şi a lui. Dar mâine.

La capătul puterilor, Clara închise ochii. Urma unei lacrimi mai strălucea încă pe genele negre. Tresări de două, trei ori, apoi mâna rămase nemişcată pe cearşaf şi figura căpătă în sfârşit acel calm care-i destinse trăsăturile.

Când fu sigur că ea a adormit, Philippe ieşi încet din dormitor. Trecuse de mult ora mesei, dar nu-i era foame. Se duse în birou, puse receptorul la loc şi se lăsă greoi într-un fotoliu. Cu coatele pe genunchi şi capul în mâini.

Şi pentru el timpul care se scursese fusese îngrozitor. Să operezi un muribund nu este o treabă uşoară, chiar dacă eşti obişnuit. Dar în cazul de faţă era vorba de Isabelle, o fetiţă care-i era foarte dragă, iar pe lângă răspundere mai era şi nedumerirea.

Niciodată nu va putea uita imaginea ei când i-a fost adusă: figura unei fiinţe care a pierdut sânge mult, din care viaţa părea deja scursă. Pulsul imperceptibil, insensibilitatea sticloasă a ochilor sub pleoapele abulice; înţelesese imediat că ceea ce doctorul Bauch numise „sincopă

importantă" era de fapt comă.

Inevitabil, avortul se declanşase în salvare. Şi în afară de dubla fractură a humerusului – troclea şi epicondilul – văzută la radioscopie, mai era şi zdrobirea splinei, care antrena riscul hemoragiei interne. Nu era nicio secundă de pierdut.

Între pereţii albaştri ai blocului operator, aparatul chirurgical a intrat imediat în acţiune în timp ce se pregătea rănita. Şi timp de trei ore, Philippe Sarty luptase cu moartea, pentru a-i smulge acest trup firav zdruncinat şi pentru care fiecare respiraţie părea că este ultima.

Într-o ambianţă solemnă, urmărit de ajutoarele lui cu ochii gravi, a dus această bătălie cu voinţa sălbatică de a câştiga. Cu fruntea asudată, dar cu comenzi scurte, cu gesturi riguros exacte. De douăzeci de ori a avut impresia că acest rest de viaţă îi fugea printre degete.

Şi totuşi inima a rezistat până la capăt.

— Ce este? întrebase repede Nicolas când Isabelle fusese adusă în salon.

Philippe încercase să vorbească cu un ton degajat:

— Ei bine, dacă vreţi un copil, va trebui să-i faceţi un altul.

— Puţin îmi pasă de copil! Nu despre asta v-am întrebat.

— Atunci, pentru restul, ce să vă spun… a rezistat. Un brav soldat. Acuma trebuie să aşteptăm. Să sperăm.

— Să sperăm? Nu sunteţi deci sigur că…

Răspunsul trebuia evitat. Îl întrebă:

— Rămâneţi la noapte aici?

— Da. Am telefonat mamei să ştie. Dar…

— Puteţi folosi al doilea pat, cu siguranţă nu vom aduce pe nimeni…

— Un pat? Ce să fac cu el? Credeţi că aş putea dormi! Nu… vreau să fiu lângă ea, foarte aproape, când va deschide ochii. Sau poate pentru a-i închide.

Era mai mult decât durere în vocea lui. O furie surdă, neputincioasă. Îi era teribil de milă de el, mai ales că nu-l putea asigura că Isabelle este cu adevărat în afară de orice pericol. Cu toate precauţiile luate, cu tot tratamentul postoperatoriu prescris, oricând

puteau să apară complicaţii pe care inima, şi aşa destul de încercată, era posibil să nu le suporte.

Nicolas, care-i urmărea gândurile, deveni brusc agresiv, uitând complet că Philippe era soţul Clarei.

— Operaţiile reuşesc întotdeauna, nu-i aşa? Chirurgii nu au niciodată ce să-şi reproşeze pentru că moartea survine după.

Philippe îi puse mâna pe umăr, răbdător.

— Nu fiţi pesimist… şi ingrat. Am făcut tot ceea ce era omeneşte posibil.

— Şi acuma? Vă duceţi acasă! Bineînţeles!

— Bineînţeles. Dar liniştiţi-vă, rămân în legătură telefonică cu clinica. La cea mai mică alertă sunt aici şi oricum mâine dimineaţă vin la prima oră.

— Mulţumesc. Scuzaţi-mă, zise, aparent calmat.

Philippe considera inutil să-i mai povestească Clarei toate aceste amănunte. Se străduise destul ca s-o scoată din starea de disperare şi nu voia s-o arunce iar acolo cu îndoielile lui. Poate mâine… dacă va fi mai liniştită.

Se uită la ceas. 11 şi 10. Nu primise niciun telefon de la clinică, deci se putea presupune că toate decurg normal. Se hotărî, totuşi, să mai treacă o dată pe acolo ca să fie sigur.

La faţa locului nu constată nicio ameliorare. Dar nici semne alarmante. Când ajunse acasă, Clara continua să doarmă. Nu-l auzi când se culcă. A doua zi, foarte devreme, se sculă fără să facă zgomot şi fără să aprindă lumina, ca să n-o scoale. La ora opt era iar la clinică.

Isabelle rămase în comă toată noaptea şi după aceea. Ore şi ore în timpul cărora timpul fusese suspendat şi pentru ea şi pentru Nicolas. Nicio clipă nu plecase de lângă patul ei, refuzând micul dejun oferit de una din fete, înmărmurit într-o contemplare care dădea ochilor săi o expresie de orb.

Din când în când, cu degete tremurânde, îi mângâia părul lung, răvăşit pe pernă. Un păr frumos, lucios, singurul lucru care părea să aibă viaţă. Nu îndrăznea să-i atingă mâna de frică să nu fie rece.

În dimineaţa zilei de vineri, doamna Berthet veni la clinică şi

vizita asta în foarte obositoare pentru ea. Vârsta, gândurile îndoliate pe care le avea de la moartea soţului, nu prea o îndemnau la optimism. Era convinsă că Isabelle va muri şi asta o întrista peste măsură.

Fiul ei nu-i spunea nimic, iar ea nu îndrăznea să-i pună vreo întrebare. Tot timpul îşi reproşa că a lăsat-o să plece seara în ajun, simţindu-se pe jumătate răspunzătoare de această nenorocire. O nenorocire pe care nu şi-o explica.

Când Nicolas o anunţase la telefon, nu-i dăduse niciun fel de detalii. Îi spusese doar de un accident, şi de atunci nu mai deschisese gura. De la o infirmieră aflase că nora ei căzuse de la un etaj şase. Unde? Cum? Asta… nu ştia exact.

În momentul în care ea ieşea din cameră, Philippe Sarty intra. Nu îndrăzni să intre iar şi aşteptă pe culoar să iasă el. Privea în jos cu figura deosebit de întunecată.

În starea penibilă de spirit în care se afla, se gândi imediat la lucruri foarte rele.

— Isabelle! strigă, fugind spre el. Ce se întâmplă, Dumnezeule?

Tresări uşor dar se grăbi să răspundă:

— Dar, nimic, doamnă, absolut nimic! Starea generală este staţionară.

— Staţionară… adică…

Doamna Berthet tremura. Îndoioşat, Philippe o luă de braţ şi o conduse spre o mică sală de aşteptare unde o pofti să ia loc.

— Da, ştiu… V-ar face plăcere să vă spun că şi-a revenit. Şi mie mi-ar plăcea să v-o pot spune, dar nu trebuie să intraţi în panică. Fiecare minut care trece este o şansă în plus pentru ea, la asta trebuie să ne gândim.

— Doamne… Doamne Dumnezeule… repeta mereu. Niciodată n-o să mi-o iert că am lăsat-o să plece ieri seară. Dacă aş fi obligat-o să rămână acasă, nu s-ar fi întâmplat nimic. Şi mai trebuie s-o anunţ şi pe bunică-sa…

Începu să plângă cu hohote.

…Biata mea Isabelle… Aşa amabilă… aşa dulce… E oare posibil să nu mai fie printre noi de Crăciun…

Încruntat, o privea.

— Dacă aţi fi forţat-o să rămână acasă, spuneţi? Nu înţeleg?

Dar ea continua să vorbească pentru ea.

— Nu voiam să plece. Ploua atât de tare! Dar n-am insistat destul. Dacă aş fi ştiut… Dacă aş fi putut să ştiu!

Crezu că vorbeşte aiurea.

— Oh, haideţi… haideţi, doamnă, spuse calm, despre ce vorbiţi? Dacă Isabelle ar fi fost oriunde în altă parte decât la ea acasă, n-ar fi putut să cadă de la etajul şase al apartamentului dumneavoastră.

De data aceasta ea înregistra ce spunea el şi ochii se deschiseră larg, surprinşi.

— De la etajul şase al apartamentului nostru? Dar vă repet că ea a părăsit casa la 5 şi jumătate. Da… Cam aşa ceva.

Philippe dădu gânditor din cap. Se întreba din ce în ce mai serios dacă nu cumva această catastrofa nu-i tulburase mintea sărmanei femei. Luă, cu o prietenească compasiune, mâna înmănuşată în negru.

— Vă rog, amintiţi-vă… ieri seară… Clara era la dumneavoastră…

— Clara? Soţia dumneavoastră? Nici vorbă! Vă spun că n-am văzut-o din seara când aţi venit amândoi să luaţi masa la noi.

Vorbeau o limbă pentru surzi. Philippe începu să se enerveze.

— Atunci cum vă explicaţi că se afla la locul accidentului?

Mâinile doamnei Berthet reîncepură să tremure.

— Dar nu ştiu, domnule Sarty. Nu ştiu nimic; fiul meu nu mi-a dat nicio explicaţie. Cine v-a spus, cine a putut să vă spună că asta s-a petrecut în strada Acacias?

— Nimeni… mărturisi el scormonindu-şi memoria. Doctorul care o însoţea pe Isabelle în salvare mi-a spus doar că a căzut de la un etaj şase. Şi cred că nu visez, locuiţi la etajul şase?

— Da, bineînţeles… Oh, nu mă priviţi aşa! Vă asigur că nu sunt nebună. De altfel nu e greu de controlat. Există, cu siguranţă, un raport al poliţiei… Nu l-aţi citit?

— Nu, nu încă, răspunse mai sec decât ar fi vrut. Hârţogăraia de

genul ăsta nu prea mă interesează.

În acel moment, în uşa sălii de aşteptare apăru un funcţionar de la clinică.

— Puteţi veni un minut, doctore?

— Da. De ce?

— Un inspector de la arondismentul 9 doreşte să vă vadă. Voia să pună întrebări rănitei de la 7, dar bineînţeles, sora s-a opus. Atunci a spus să veniţi dumneavoastră.

— Unde este?

— L-am condus în biroul directorului. Nu era nimeni.

— Scuzaţi-mă, doamnă Berthet.

— Un inspector de la arondismentul 9, spuse aceasta ridicându-se în timp ce Philippe se îndepărta. Vedeţi… Vedeţi!

— Puteţi rămâne pe scaun, spuse ironic Philippe individului care nu se clintea de pe locul lui. Despre ce este vorba?

Inspectorul, aproape obez, îşi trecu degetele groase prin părul cărunt ciufulit.

— Despre căzuta de la fereastra din strada Rochechouart, spitalizată aici.

— Din strada Rochechouart?…

— Da.

Scoase o hârtie din buzunar:

— Avem aici deja, ceva informaţii, dar ar fi util să le confirme persoana în cauză. Aş vrea să-i pun câteva întrebări.

— Îmi pare rău, replică sec, dar este imposibil. E în comă.

Inspectorul îşi şterse buzele cu palma.

— Dumneavoastră aţi operat-o?

— Da. Ce-i cu asta?

— Credeţi că va scăpa sau nu?

— Nu ştiu nimic.

— Nu e bine, mormăi inspectorul.

— Mai ales pentru ea! ripostă Philippe rezistând cu greu tentaţiei de a-l da afară.

— Şi pentru noi, credeţi-ne. E dificil de acceptat sinuciderea

numai pe baza declaraţiilor unui martor perfect suspect.

— Perfect suspect? Despre cine vorbiţi? De soţul ei?

Omul cu părul cărunt se uită pe hârtia din mâna lui:

— Nu. De la el agentul nu a putut scoate nimic. E vorba de o oarecare doamnă Sarty, care a fost interogată la comisariat imediat după dramă.

Îşi strânse hârtia.

— Pretinde că tânăra s-a aruncat pe fereastră într-o criză de disperare…

— Continuaţi, vă rog!

— Oh e destul de banal. Această doamnă Sarty era amanta soţului. Se întâlneau cu regularitate într-o cameră din strada Rochechouart şi alaltăieri seară, tot conform declaraţiei, soţia legitimă i-ar fi surprins împreună…

Deodată inspectorul se simţi apucat de cravată, ridicat de pe scaun. Philippe urla:

— Ce spuneţi?

Celălalt se eliberă, roşu la faţă.

— Sunteţi nebun, nu?

Philippe îşi trecu mâna pe frunte.

— Plecaţi de aici!…

— De acord. Dar vă cer să ne ţineţi totuşi la curent cu starea sănătăţii rănitei… Pentru că, dacă moare, trebuie neapărat deschisă o anchetă. Înţelegeţi?

O transpiraţie rece acoperea fruntea lui Philippe. Ochii nu mai vedeau nimic.

— Da. Am înţeles.

Inspectorul îşi scoase pixul.

— Puteţi să-mi spuneţi numele dumneavoastră?

— Doctor Sarty.

Rămase cu mâna în aer, cu privirea blocată. Funcţionarul care îl primise mai devreme îi spusese: „Mă duc să-l caut pe chirurg”, dar nu pronunţase niciun nume. Gândi: „la naiba”, apoi notă încet numele. Lira stângaci.

Philippe îl auzi cum se îndepărtează cu paşi grei, Mult timp după aceea rămase acolo, nemişcat, privind o fereastră bătută de ploaie, care plângea cu lacrimi murdare. Şi în mintea lui, un film lung începu să se deruleze. Era într-o dimineaţă. Clara era în pat şi Isabelle era la telefon…

CAPITOLUL XLVII

— Când crezi că o să-ţi dea înapoi Dauphin-ul, profesorul?

— Păi, când o să se plictisească de el! La vârsta lui nu îndrăzneşte să-şi ia jucării şi de asta le confiscă pe ale noastre. Ca tata. Duminica trecută, pentru că nu-mi făcusem încă lecţiile, mi-a şterpelit trenul mecanic şi l-a pus să meargă toată după amiaza! Deşi mama i-a spus că ar trebui „mai bine" să repare firul de la maşina de călcat.

În mers, puştiul dădea nişte lovituri bine ţintite într-un capac de cutie de chibrituri pe care-l împingea aşa în faţa lui când vârful pantofului îl întâlnise pe trotuar. Din cauza asta mergea aiurea, când sus, când jos de pe trotuar, când pe diagonală, căci pentru nimic în lume n-ar fi renunţat la acest joc pasionant. Asta îl consola oarecum de confiscarea maşinuţei miniatură cu care se jucase, rulând-o uşor pe picior în ora de geografie.

Avea zece ani, era brunet, cu privirea vioaie şi se întorcea de la şcoală cu un prieten de aceeaşi vârstă. Un gentleman roşcat, bine tuns, cu nasul cam lat şi plin de pistrui. Amândoi locuiau pe bulevardul Madrid, la Neuilly, la câteva case distanţă.

Ajuns în faţa casei lui, roşcovanul propuse o plimbare cu patinele. Nu era acasă decât femeia de serviciu, pentru că mama lui, secretară-contabilă la o bancă, nu venea înainte de douăsprezece şi jumătate ca să mănânce.

— Am timp să mă duc să le caut, spuse. Fac un tur scurt şi ţi le împrumut.

Celălalt era tentat, dar ezita încă. Maică-sa nu lucra în afara casei şi putea întotdeauna să verifice ora la care se întorcea.

— Atunci nu prea mult… dar brusc fu de altă părere. Ba nu, o-ntind. Uite-l pe doctorul Sarty cu rabla lui şi nu vreau să mă vadă. Nu pot să-l sufăr.

Cu şase săptămâni mai înainte, îl operase de hernie şi nu-i iefta inodora supă de legume pe care cu greu i-a dat voie s-o mănânce în ajunul intervenţiei, când el îşi dorea şuncă şi cartofi prăjiţi. De atunci, ferm în ranchiuna lui, nici nu voia să-l mai salute şi îl ocolea ca pe o ciumă.

Începu să fugă, intră pe sub arcada unui imobil şi urcă în fugă scările de parcă avea foc la fund.

Prietenul, cu ochii holbaţi şi gura căscată, îl privea pe doctorul respectiv coborând din maşină. Când îl văzu trântind portiera şi lovind înciudat cu piciorul în cauciucul puţin dezumflat, instinctiv fu de aceeaşi părere cu colegul lui, în privinţa acestui individ, cu siguranţă foarte rău. Şi cum acesta venea spre el, se dădu la o parte din calea lui ca un crab.

Philippe Sarty trecu prin faţa lui fără să-l vadă. Nu vedea pe nimeni, nici chiar pe femeia lui de serviciu, cu care se intersectase în holul blocului, n-ar fi văzut-o, dacă aceasta nu l-ar fi interpelat:

— Bună ziua, domnule doctor. Îmi pare aşa bine că vă văd! Cred că aproape am reuşit să-l conving pe soţul meu pentru operaţia de ulcer.

— O să mai vorbim despre asta când o să-l convingi de tot, făcu nerăbdător. Şi fără vreun alt cuvânt, trecu mai departe.

El urca scara când portăreasa apăru în uşa deschisă a odăii. Era o persoană tânără, blondă, cochet îmbrăcată, coafată, admirabil machiată, mult mai potrivită într-o parfumerie de lux.

— Ei ce spuneţi, doamnă Veste, nu prea e bine dispus azi dimineaţă, patronul dumneavoastră! constată ea.

— Nu… răspunse Lucie încă nedumerită şi mai ales profund contrariată. De zece ani de când lucrez la el, e prima dată că mă repede aşa.

Portăreasa dădu gânditor din cap.

— Da, într-adevăr e ciudat. Un bărbat aşa politicos.

— Şi nici cu doamna lucrurile nu par să fie aşa cum trebuie, continuă Lucie, cu un aer preocupat. Iată, de obicei, dimineaţa, rar se întâmplă să nu vină să vorbească amabil din când în când cu mine.

— Ei bine, azi, niciun cuvânt! A rămas în camera ei până pe la zece şi nici n-a mâncat. Când am plecat, se afla în biroul doctorului, şi când i-am văzut mutra, nici măcar n-am îndrăznit s-o întreb dacă trebuie să aduc diseară ceva pentru masă. Eu cred că s-au certat ieri seară…

— S-ar putea, făcu păpuşica blondă, cu îndoială, într-o căsnicie se mai întâmplă. Şi dacă e aşa, nu le daţi atenţie doamnă Veste. Or să se împace.

Lucie îndesa într-o sacoşă ecosez un pachet de ziare vechi şi reviste pe care le lua să-şi aprindă focul.

— Oh, bineînţeles! Dar oricum, nu mi-a făcut plăcere când domnul doctor m-a trimis aşa la plimbare. El, aşa de amabil de câte ori îi vorbeam de stomacul sărmanului meu Raymond… Oh, că veni vorba, am uitat sus bicarbonatul de sodiu pe care l-am cumpărat azi dimineaţă de la farmacie, ca să nu mă mai opresc la prânz. Probabil, e doar o idee a lui, dar e convins că numai bicarbonatul îl calmează. Trebuie să urc iar.

Privirea portăresei începu să lucească sub genele rimelate.

— Poate-i găsiţi în focuri, ce ziceţi?

— Nu cred, totuşi, răspunse Lucie care începea să se întrebe dacă nu cumva a fost prea vorbăreaţă. Sunt oameni bine crescuţi.

— Aveţi dreptate, sunt mai curând genul care-şi fac mutre. Numai că nu e aşa distractiv şi durează şi mai mult. O să-mi spui când coborî, Ha?

Din contră, Lucie îşi promitea să nu mai spună nimic, când se trezi nas în nas pe scară la etajul unu, cu secretara doctorului. Rezemată de perete, cu geanta plină de hârtii sub braţ, îşi ştergea nasul. Plângea.

— Ei bine, domnişoară Sophie, se înduioşă ea. Ce vi s-a întâmplat? De ce plângeţi aşa?

Printre suspine şi smiorcăituri, tânăra îi explică ce se întâmplase. Pentru că îi venise ideea nenorocită să-l roage pe doctor să-i reamintească două sau trei cuvinte pe care nu reuşea să le descifreze într-un text stenografiat, acesta s-a înfuriat dintr-odată tare,

acoperind-o de reproşuri şi urlând că i se potriveşte ei meseria de secretară cum i se potriveşte lui cea de dansator pe sârmă.

— Niciodată nu l-am auzit ţipând aşa de tare, hohoti Sophie. Niciodată… La sfârşit mi-a spus să plec, să-mi iau şi blocnotesul să descifrez raportul acasă şi să mă întorc atunci când o să fiu în stare să-l bat corect. Îşi şterse nasul încă o dată: Vă daţi seama! Aşa n-am să reuşesc niciodată singură; sunt atâtea cuvinte pe care nu le pot descifra… Ce-o să fac?

Lucie dădu din cap şi spuse cu un aer dogmatic:

— În locul dumneavoastră, as sta acasă până luni. Până atunci se va linişti, cu siguranţă, şi veţi vedea că totul se va aranja.

Tânăra îşi dorea din suflet să fie aşa şi plecă, un pic mai reconfortată. În ceea ce o privea, Lucie hotărî că e mai bine să nu urce după bicarbonat. Avea şi ea tot interesul să aştepte să treacă furtuna.

Clara era în bucătărie când auzi strigătele scoase de soţul ei. În picioare lângă chiuveta în care picura un robinet prost închis, ţinea în mână un pahar cu apă pe care voia să-l bea. Paharul începu să-i tremure atât de tare, încât de teamă îl puse pe margine.

Figura nemachiată era palidă, obrajii traşi, ochii obosiţi şi febrili. Părul îi era în dezordine şi purta aceleaşi haine ca în ajun. O rochie de jerse ruginie şi pe deasupra impermeabilul galben cu Cordonul legat răsucit, tu această haină complet şifonată pe partea dreaptă şi escarpenii pătaţi de ploaie, avea un aer lamentabil. Iar valiza de la picioarele ei întregea impresia pe care o da că-şi petrecuse noaptea într-o sală de Aşteptare din gară.

Dacă ar fi întrebat-o cineva ce conţinea această valiză, n-ar fi putut să spună exact. Aruncase una peste alta câteva lucruri luate la întâmplare şi nişte accesorii de toaletă. Gesturi făcute mecanic, ca un drogat, după ce, cu ultimele rămăşiţe de luciditate şi putere, scrisese o scrisoare, reîncepută de zece ori, care se afla acuma pe biroul lui Philippe.

Dimineaţa, pentru ea, fusese îngrozitoare. În primul rând, momentul trezirii. Această brutală reluare de contact cu o realitate de care se îndoise o clipă, sperând că totul nu fusese decât un coşmar. Nu,

din contră! După pierderea binefăcătoare a conştiinţei, ca o pomană a unui somn abrutizant, se regăsise în plină dramă. O dramă adevărată.

Isabelle! Primul gând clar fusese pentru ea, şi imediat inima i-o luase razna. O frică îngrozitoare o făcuseră să se ridice în pat strigând: „Philippe!”

Niciun răspuns. Nimeni în casa goală nu răspundea la strigătul ei de ajutor şi înţelesese că era singură. Oblic pus pe noptieră, un ceas deşteptător arăta ora 8 şi 25, iar zorii târzii de decembrie abia se întrezăreau în camera mare şi tăcută, înfricoşător de tăcută.

Una câte una, întrebările se înşiruiau sub fruntea fierbinte a Clarei. Îngrijorătoare. Când o părăsise Philippe? Ieri seară după ce adormise? Mai târziu? Azi dimineaţă?

De ce a plecat? A fost chemat? Ce se întâmplase de-a lungul acestei nopţi care pentru ea nu exista?

Un asemenea haos se produsese în mintea ei, încât se întreba cum de fusese posibil să acţioneze cu nişte urme de raţiune. Să se scoale, să sune la clinică, să pronunţe cuvintele necesare pentru a căpăta toate veştile. Şi totuşi, făcuse astea şi i se răspunsese că starea Isabellei nu se agravase, dar că nu-şi recăpătase cunoştinţa.

Apoi garda întrebase politicoasă:

— Doriţi să vorbiţi cu doctorul Sarty, doamnă? A sosit de un sfert de oră şi este lângă pacientă. S-ar putea să vă informeze mai exact.

— Nu… Nu… Nu acum!

— Ştiu că are o operaţie la ora zece. Să-l rog să vă telefoneze înainte de a intra în sală?

— Nu!

Puţin mai devreme, în plină zăpăceală şi cu un strigăt venit din străfundurile fiinţei ei, îl chemase în ajutor, dorise puternic prezenta lui. Acum, numai ideea de a-i auzi vocea, de a trebui să-i răspundă o făcu să intre în panică. Avea o gheară în stomac şi-şi simţea inima bătând în gât.

Dar faptul că închisese telefonul, că refuzase pentru un moment o discuţie cu el, nu schimba cu nimic situaţia. Oricum, ora adevărului

venise în momentul în care Isabelle făcuse acel gest disperat şi, ca toate faptele să ajungă la cunoştinţa lui Philippe, era doar o problemă de timp. Un timp foarte scurt pe care-l simţea cu groază, strângându-se în jurul ei.

Mult timp, se plimbase prin cameră, privind continuu la ceas, căutând cuvintele care să facă posibilă imposibila ei mărturisire, şi toate i se păreau atât de groaznice că le dădea pe rând deoparte. Înspăimântată dinainte la ideea că Philippe ar fi putut să le audă.

Şi atunci un alt soi de teamă o cuprinse. Teama lipsei de curaj, teama că va continua să tacă atât cât îi vor permite circumstanţele. Chiar în ajun, seara, în loc să se lase legănată de gesturi şi cuvinte tandre, ar fi trebuit să vorbească. Imediat. Şi nu o făcuse, nu fusese în stare!

O să fie oare în stare, în curând, când Philippe se va întoarce şi va veni la ea s-o sărute? Nu era sigură. Avea prea multă nevoie acum de braţele lui, de privirea şi vocea lui, de dragostea lui, nu era sigură că va avea forţa să renunţe la ele dacă avea şansa să se mai bucure încă puţin. Doar azi!

Philippe… Philippe…

Îi repeta numele, pătrunsă toată de ultimele momente petrecute împreună, atât de aproape unul de altul. Îl auzea murmurând: „Dragostea mea… Sunt aici, lângă tine…" în ciuda supărării, a îngrijorării, era totuşi o fericire. Descoperea în sfârşit că lui îi datora singura fericire adevărată pe care o cunoscuse vreodată. Şi nu o pretinse.

Nu, dacă ar fi fost aici, în faţa ei, n-ar fi avut curajul să vorbească. Şi pentru că la tot ce era demn de dispreţuit în ea, adăuga şi laşitatea, era mai bine să se privească în faţă. Şi să acţioneze în consecinţă.

Numai această idee călăuzitoare o susţinu în timp ce se îmbrăca şi-şi umplea valiza. Trebuia să înceteze cu tăcerea, cu laşitatea. Şi pentru că tot nu mai avea nimic de sperat, să părăsească această casă înainte de venirea lui. Mai ales, să nu-l revadă.

Cu preţul unui ultim efort, concepu o scrisoare prin care-şi explica plecarea. O dată, de două ori… de atâtea ori că tot

dominându-şi pornirile de sinceritate, de căinţă şi de dragoste – tot tăind cuvintele pe care-i era ruşine să le folosească – această scrisoare fu redusă la câteva rânduri brutale, al cărei ton nu era departe de depoziţia făcută în ajun, la comisariat.

Dar putea ea să-i spună că, în acelaşi timp, îl înşelase mereu dar îl iubise cu disperare?… Ar fi fost şi indecent şi inutil. Şi el n-ar fi crezut. Era imposibil să creadă… acum! Şi încheiase în lacrimi: „Ştiu că nu poţi să mă ierţi, dar pentru răul pe care ţi-l fac îţi cer iertare".

La capătul puterilor, cu gura uscată de febră, se târâse cu valiza până la bucătărie să bea un pahar cu apă. Ca să nu se întâlnească cu Philippe, hotărâse să iasă pe scara de serviciu.

Strigătele încetaseră, dar Clara era încă acolo, imobilă, ca lovită de paralizie. La celălalt capăt al apartamentului… se trânti o uşă. Când Philippe apăru în pragul bucătăriei ea ieşea pe palier.

Dintr-un salt fu lângă ea, o apucă de mânecă şi o trase brusc înapoi, aproape să cadă.

— Ah, nu! Ar fi prea comod!

— Philippe…

Din primul gest, din primul cuvânt îşi dădu seama că ştie tot. Ochii, vocea îi erau de gheaţă. Un tremur uşor, nervos, îi agita maxilarele. Crezu că a citit scrisoarea. Dar el nici măcar nu o văzuse.

Indiferent la paloarea ei, la tot ceea ce ar fi stârnit mila, îi smulse valiza şi o aruncă în celălalt capăt al bucătăriei. Cum nu era bine închisă, se deschise şi nişte lenjerie albă se împrăştie pe ciment. Un etui rotund cu o perie de dinţi în el se rostogoli lângă frigider.

— O să le strângi pe urmă, spuse dur, întrerupând cu o lovitură gestul instinctiv al Clarei. Stai liniştită, nu te voi reţine! Doar că te cam grăbeşti. Am jucat prea multă vreme rolul imbecilului ca să nu am dreptul, măcar acum, la o explicaţie, nu crezi?

Nu putea decât să repete: „Philippe…" Şi el, care suferea atât de tare, se bucura de deruta ei.

Avu un rictus răutăcios.

…Al naibii moment de trecut, nu, biata mea Clara? Ai uitat să mă întrebi ce mai face Isabelle, de care te interesai atât de mult ieri seară!

Dar poate că ţi-e teamă să afli că a scăpat? Mărturisesc că pentru tine ar fi cam neplăcut, când deja îţi făcuseşi valiza, iar celuilalt ticălos nu-i mai rămâne altceva de făcut decât să te întâlnească la locul fixat, dacă nenorocita asta mică va avea bunul simţ să moară şi să vă lase liberi.

— Philippe!

De data aceasta fusese un strigăt. Şi ochii se holbaseră de oroare.

…Cum poţi să spui… cum poţi să gândeşti un asemenea lucru?

Mătură aerul cu un gest scurt.

— Oh, te rog! A trecut vremea comediei. Vremea tuturor comediilor jucate de tine până acum!

Cită:

— „O iubesc foarte mult pe Isabelle, dar dacă ar fi să mă uit în urmă, ea nu mi-a făcut decât supărări. Şi nu vreau s-o iau de la capăt". Nimic de zis, convingător! Şi acum înţeleg de ce te opuneai aşa de tare să reiei relaţiile cu ea; probabil, un rest de scrupule care-ţi mai rămăsese! E totuşi jenant, nu-i aşa, să frecventezi o prietenă încrezătoare care te iubeşte, atunci când te culci cu bărbatul ei! Jenant… şi periculos. Dovada!

— Nu! strigă cu o tresărire de revoltă, nu, nu-i adevărat! Am fost slabă, am fost nebună… dar nu sunt acest monstru. Nu pe Isabelle nu voiam s-o revăd, ci pe el. Ăsta e adevărul şi trebuie să mă crezi!

Avu un gest de implorare, care-l făcu să se dea cu câţiva paşi în spate. O neîncredere dispreţuitoare îi deforma gura.

…Oh, Philippe… continuă ea totuşi, voiam atât de mult să evit scena asta! Dar pentru că eşti aici, te implor, ascultă-mă…

— Sigur, te ascult! spuse cu un sarcasm insuportabil. Este cu siguranţă foarte interesant.

Clara se sprijinea de frigiderul care, după o scurtă întrerupere, porni din nou. Zgomotul lui o călcă pe nervi.

— Este obligatoriu să rămânem aici, în bucătărie? întrebă crispată.

O privi cu ironie.

— Şi ce propui? Dormitorul? Crezi, fără îndoială, că e locul cel

mai potrivit ca să mă convingi. E adevărat că în această comedie te descurci foarte bine! Şi unul mai şmecher decât mine s-ar fi înşelat, cu siguranţă.

Îl privi dezolată.

— Nu te înşelai. Te iubeam, Philippe… Te iubesc.

— Adevărat! spuse cu un râs scurt şi răutăcios.

Apoi brusc se îndreptă spre ea, o apucă de mâini şi o scutură cu furie.

…Atunci ce dracu' căutai ieri seară cu el în camera aia din strada Rochechouart? De ce s-a aruncat Isabelle pe fereastră? Poate pentru că v-a găsit jucând canasta. Ei, haide, dă-i drumul… De când dura povestea asta murdară?

Nu mai îndrăznea să-l privească.

— Voiam să termin… îmi promiteam asta de fiecare dată…

Îi strânse braţul cu duşmănie.

— De când? Răspunde?

Cu privirea plecată, cu o voce zdrobită, mărturisi tot. Cum acceptase să se mărite cu el numai pentru a scăpa de această pasiune. Aminti de Tourmes, de lupta ei şi de bucuria profundă din dimineaţa nunţii lor când şi-a dat seama că-l iubeşte. Şi apoi, trei luni mai târziu, întâlnirea din cimitir cu Nicolas. Căderea brutală într-un şuvoi de senzaţii contradictorii, care o făcuseră să-şi piardă raţiunea. Ruşinea ei. Apoi teama din fiecare zi, din fiecare moment. Şi această forţă malefică, străină de ea, care o împingea totuşi acolo, de câte ori i-o cerea Nicolas.

Philippe o ascultă până la capăt, fără s-o întrerupă. Deci asta era! Niciodată nu fusese nimic adevărat. Nimic… Furia ceda acum locul unei dureri care-i strângea inima şi-l făcea să plângă, ca o midinetă. Vru să se apere, să-şi păstreze stăpânirea de sine.

— Totul e cu mult mai simplu decât îţi închipui, spuse, fără să ridice vocea, scârbit până în fundul sufletului. Eşti prea legată fizic de el. Şi nimeni nu poate să facă nimic.

Îi dădu drumul încet. Ea se agăţă de el.

— Nu! Dacă ar fi fost aşa, nu s-ar fi schimbat nimic… nici chiar

acum. Dar de la această nenorocire nu m-am mai gândit deloc la el. Nicio clipă!

Îi desfăcu mâinile de pe umerii lui.

— Şocul, cu siguranţă. Dar nu trebuie să intri în panică. Mâine îţi vei regăsi… apetitul. Mâine sau mai târziu, când îţi va face un semn. De când durează asta, şi nu s-a putut schimba nimic!

Clara nu mai îndrăzni să-l atingă, dar continuă să se apere:

— Nu! Nu înţelegi… Pot să nu-l mai văd niciodată, nu-mi pasă. Sau dacă-i văd, tot aia e. Oricum, pentru mine nu mai există. E ca şi cum n-ar fi existat niciodată.

Philippe se îndreptă încet spre uşă.

— Cuvinte, astea nu înseamnă mare lucru. Dacă n-ar fi existat pentru tine, Isabelle n-ar fi azi pe un pat de spital între viaţă şi moarte. Şi noi doi n-am fi ajuns aici.

Făcu un pas spre el cu mâinile împreunate. Figura răvăşită de durere era cât un pumn.

— Unde suntem Philippe?… Unde suntem? Spune-mi!

Întoarse capul ca să nu-l cuprindă mila. Nu voia asta nici pentru el, nici pentru ea. Apoi zări valiza deschisă, o parte din lucruri răvăşite pe jos.

— O ştii la fel de bine ca şi mine, pentru că plecai. Nici n-ar fi trebuit să te reţin, oricum n-a folosit la nimic. Unde te duci?

La părinţi?

— Nu… spuse cu vocea înecată de lacrimi. La hotel, ţi-am scris în scrisoare.

— Care scrisoare?

— Scrisoarea mea! Pe care ai găsit-o pe birou.

— N-am fost în birou. De altfel, n-are importanţă, pentru că ştiam când am venit. Azi dimineaţă s-a prezentat la spital un inspector de poliţie şi m-a pus la curent.

N-are importanţă… repetă ea, apropiindu-se uşor de el. Totuşi, Philippe nu-ţi închipuiai că o să plec, fără niciun cuvânt, fără nicio explicaţie!

Se agăţă nebuneşte de această ultimă speranţă, fără să-şi dea

seama că scrisoarea era zero faţă de pledoaria fervent㠄 şi inutilă, pe care o susţinuse.

— Spune că… n-ai crezut că pot să te părăsesc aşa… încă de ieri seară voiam să-ţi mărturisesc totul, dar n-am avut puterea… Repetă, ca o rătăcită: Nu! Nu e posibil să fi crezut…

Ridică încet din umeri.

— Ba da, am crezut. Dar se schimbă ceva?

Furia îi trecuse, simţea doar o tristeţe imensă şi avea nevoie să fie singur. Ea înţelese că nu mai avea ce căuta aici. O văzu aplecându-se şi punându-şi grăbită lucrurile în valiză. El se aplecă să ridice peria de dinţi pe care ea n-o văzuse. I-o întinse. Mâinile se atinseră şi acelaşi fior aprinse în ochii amândurora aceeaşi sclipire. Ajunse în braţele lui înainte ca el să-şi dea seama ce face. O ţinea cu mâinile de spate, ferindu-şi. Faţa de a ei, dar strângând-o puternic.

— Şi eu te doresc fizic, spuse cu vocea surdă şi aspră, şi dacă te păstrez, acum, e numai pentru asta. Numai pentru asta, auzi… fără să iert. Şi te-am iubit totuşi, Clara, peste măsură de mult. Doar că acum nu mai pot… Nu pot nici măcar să te privesc fără să nu simt nevoia să te fac să suferi. Nu voi uita niciodată. Du-te… Du-te! Nimic nu mai e posibil între noi. S-a terminat.

Îi dădu drumul brusc şi se îndepărtă de ea ca şi cum i-ar fi fost frică. Părăsi primul încăperea. Îi auzi paşii îndepărtându-se, apoi nimic. Nimic!

Clara îşi luă valiza. Deschise uşa. Pe palierul pe care se afla camera de serviciu erau întinse rufe la uscat, în dreptul unui geam deschis spre cenuşiul iernii. Îndepărtă puţin rufa ca să poată trece, prinse ca un orb balustrada şi coborî scara care ducea spre infern.

CAPITOLUL XLVIII

— Ştii ce a spus doctorul, Isabelle. Să te mişti cât mai puţin.

— Da, bunică, răspunse ea continuând să caute sub perna, cu mâna validă, o oglindă mică. Cât e ceasul?

Bunica sosise la Paris a doua zi după catastrofă şi făcea cu schimbul cu doamna Berthet în camera Isabellei, acum în afară de orice pericol, de preferinţă când Nicolas era la serviciu, căci îşi reluase

activitatea. Aşezată lângă pat, într-o rochie neagră, demodată, tricota continuu ceva neidentificabil.

— Nu ştiu, dar s-a întunecat de puţin timp. Poate şase…

Isabelle începu să se agite.

— Curând va veni Nicolas. Ghiceşte ce-mi aduce azi?

— Cum să ghicesc? În fiecare zi îţi face un alt cadou.

Isabelle îşi lăsă capul pe pernă şi închise ochii ca să se poată concentra mai bine.

— Da… în fiecare zi, în fiecare zi, în fiecare zi!

Apoi se uită la bunica ei, cu figura luminată.

…Asta pentru că mă iubeşte, înţelegi?

— Bineînţeles… Dar stai liniştită.

— Bineînţeles! repetă Isabelle cu convingere.

Din nou închise ochii pentru a păstra înăuntru amintirea ultimelor zile, momente atât de minunate, pe care nu le-ar fi schimbat cu nimic pe lumea asta, în ciuda celor întâmplate.

Prima privire a lui Nicolas, când îşi revenise. Vocea schimbată, atât de blândă. Atât de blândă!

— Isabelle… păpuşa mea, fetiţa mea…

Crezuse că a murit şi el, şi că bunul Dumnezeu îi unise în cer. De altfel, din când în când treceau prin faţa ei îngeri. Toţi albi! mai târziu aflase că erau surorile.

Dar Nicolas era tot timpul acolo şi o strângea tare de mână, atât de tare, că-i amorţea. Şi în ochi avea atâta dragoste, atâta tristeţe, atâtea rugăminţi, încât atunci când putuse să vorbească se simţise obligată să-l consoleze pentru toate grijile pe care i le făcuse, pentru spaima îngrozitoare pe care i-o crease.

— Nu, nu… n-am vrut să mor. Dar nu mai puteam rămâne acolo, înţelegi? Şi pe urmă, să ştii, n-am simţit nimic! Chiar nimic! Şi nici acum, nu mă doare. Nu plânge, dragul meu… nu plânge…

— Toată viaţa… N-o să-mi ajungă toată viaţa ca să te fac să uiţi. Oh… Isabelle! Fetiţa mea. Numai a mea…

Îi spusese că imediat ce se va face bine, vor pleca în Elveţia să-şi facă convalescenţa. Şi la întoarcere, dacă va fi de acord, nu vor mai

locui la Paris. Deja s-a interesat de un post la unul din centrele culturale create în provincie. Ea voia tot ce voia el, numai să fie împreună.

În aceeaşi zi, un domn cu pardesiu cu galoane şi umeri căzuţi, venise să o întrebe o grămadă de lucruri, spunând că este de la poliţie. Până atunci nimic din comportamentul lui Philippe nu lăsase să se întrevadă că ar şti ceva despre fapta nevestei lui. Şi de aceea, pentru el, şi poate puţin şi pentru Clara, îi spusese inspectorului că a căzut accidental de la fereastră.

— M-am aplecat să văd ceva pe stradă şi am alunecat, am pornit în jos… o prostie, nu-i aşa?

O privise ciudat. Apoi notase cele spuse dând din umeri şi apoi plecase. Acum Isabelle gonea toate umbrele şi nu voia să-i rămână decât o singură grijă: dacă va fi la ea acasă de Crăciun. Philippe nu spusese nu, dar nu-i promisese nimic.

Pe 21 decembrie, dimineaţă, îl întrebă iar. Era călduţ afară şi soare. Fereastra deschisă şi păsările ciripeau ca primăvara. Dar se apropia totuşi Crăciunul şi dacă s-ar fi putut să fie acasă…

— Nu, spuse Philippe de data aceasta, prefer să te mai ţin aici încă vreo opt zile. Eşti încă destul de zdruncinată.

Ca de fiecare dată când o obliga să privească înapoi, simţea o greutate în suflet. Mereu aceeaşi.

— Bietul meu copilaş… murmura.

— O să ai altul, Isabelle. Poate mulţi alţii. Trebuie să fii înţelegătoare.

Îi vorbea cu amabilitate, cu o infinită bunătate, dar privirea rămânea undeva departe. Avea aerul chinuit, trist. Şi deodată o cuprinse îngrijorarea. Ştia ceva?

Nu, era imposibil! Bineînţeles, el venea întotdeauna să o vadă când Nicolas nu era acolo, dar asta nu însemna nimic. Niciodată nu se simpatizaseră. Şi nu spusese ea tot ce trebuia spus ca să-l ferească, pe el, cel care o salvase…

Totul? Nu era sigură. Poate Philippe se întreba de ce nu pomeneşte deloc de Clara şi mai ales de ce nu venise niciodată s-o

vadă. Şi mai era ceva curios, că el nu făcuse vreodată aluzie, cât de mica, la asta.

Se pregătea să iasă. Isabelle îl chemă înapoi, cu un surâs care o costă un mare efort.

— Philippe…

Se întoarse, cu mâna pe clanţă.

— Poftim?

— Philippe… aş vrea să te întreb ceva. De ce… în sfârşit, vreau să spun… Şi apoi, dintr-odată:

— De ce n-a venit niciodată Clara să mă vadă?

Îl văzu închizând pentru o clipă ochii, cu figura brusc crispată. Îi fu frică, foarte tare. Dar el spuse:

— Accidentul tău a tulburat-o foarte tare, Isabelle. Cred că… n-a avut curajul să te vadă aşa, în primele zile.

Se uită atent la el, ridicată într-un colţ:

— Dar sunt mai bine acuma, n-o să se mai sperie. Trebuie să-i spui, Philippe.

Continua să surâdă, dar inima îi bătea tare, tare. Şi el nu răspundea nimic. O privea ciudat, ca şi cum s-ar fi aşteptat la altceva. Ceva care să-l liniştească complet. Cel puţin aşa credea ea. Şi atunci, deşi îi veni foarte greu, reuşi să spună:

— Nu se poate să mai stau opt zile aici fără s-o văd, ce Dumnezeu! Ştii bine că noi două… în fine, Clara e ca şi sora mea. Să-i spui că vreau s-o văd, promite-mi, Philippe. Altfel, voi fi foarte tristă.

Nici nu-i trecu prin minte că ea făcea asta pentru el, numai pentru el. O credea în stare s-o iubească în continuare pe Clara. De altfel, în inima ei nu era nici urmă de răutate sau ranchiună. Numai puţină teamă, peste care trecu adăugând:

…Mâine e duminică, o să fie multă lume (se gândea mai ales la Nicolas care va sta toată ziua acolo) dar ea poate veni luni? Da, asta e Philippe, luni! O aştept.

Se uită lung la ea înainte de a-i răspunde:

— Bine, Isabelle o să-i spun.

Philippe aşteptă duminica seara ca să telefoneze la hotelul unde

stătea acuma Clara. Demersul nu era greu, pentru că menţionase numele hotelului în scrisoarea pe care o citise după plecarea ei. Royal-Villiers, poarta Champerret; nu era departe de casa lor.

Sună foarte târziu, pentru a avea un motiv să nu o deranjeze. Clara găsi mesajul a doua zi dimineaţă la recepţie. Nu se preciza de la cine era. Doar o anunţa că doamna isabelle Berthet, spitalizată la Clinica Şablons, camera 7, dorea s-o vadă în cursul zilei.

Nu ezită nicio clipă. Numai Philippe ştia unde stă. Oricât părea de ciudat, Isabelle voia s-o vadă şi i-o spusese lui Philippe. Receptase să fie emisar, dar nu dorea să-i vorbească personal. Şi totuşi fusese, în cameră când a telefonat. Persoana care i-a comunicat mesajul precizase foarte clar: „Domnul care a sunat nu voia cu niciun preţ să fiţi deranjată". Într-adevăr, totul se terminase.

Şi încă o dată, amărăciunea îi cuprinse sufletul. Acest suflet care nu-şi mai găsea liniştea de când se despărţiseră. Ce va face oare Philippe acum? Probabil va divorţa.

Ştia că va trebui să se gândească la ce va face, să-şi reia activitatea, să-şi reorganizeze viaţa. Dar până atunci…

Ieşi din cameră, se rezemă de perete şi, fără să se stăpânească, plânse un timp. Cu mâinile la ochi, fără să vadă, fără să audă nimic. Nici nu-şi dădu seama că o uşă se deschisese nu departe de ea. Nici nu simţi prezenţa lui Philippe lângă ea.

Dar el o văzuse. Aşa cum era. Despuiată, nenorocită, singură. La fel de singură, nenorocită şi despuiată ca şi el, de nouă zile. Nu făcu totuşi nicio mişcare şi o văzu îndreptându-se ca beată spre ieşire, ca şi cum ar fi părăsit lumea.

Atunci mila, contra căreia luptase tot timpul, îi cuprinse sufletul. Milă de ea, milă de el. Nu era altceva şi nu ştia încotro îi va duce acest sentiment. Dar nu mai putea s-o vadă suferind, şi nici el nu mai putea să sufere.

Ea era deja în stradă când o ajunse. O luă de braţ. Toată fiinţa ei tresări. Întoarse capul şi el putu să-i vadă ochii obosiţi de plâns, pierduţi.

Spuse doar:

— Vino…

Maşina lui era aproape, la vreo zece metri. O ajută să se urce, cu gesturile obişnuite, se aşează lângă ea. Ar fi vrut să se arunce în braţele lui, să-i ceară încă o dată iertare, să-i spună cât de tare îl iubeşte. Înţelese că o ducea acasă, dar nimic din atitudinea lui nu-i permitea acest elan. Era nevoie încă de timp, mult timp până când să se regăsească unul în braţele celuilalt.

Şi ca răspuns la întrebarea pe care Clara şi-o punea în gând, Philippe zise:

— Sper că va fi posibil. Trebuie să încercăm…

Sfârşit

BESTSELLER

Snack-Bar este povestea ur
iubiri în confruntare cu o pasiu
devastatoare ce zdruncină de
tine.

Printr-un stil alert și captiva
autorul explorează, cu meticulo
tate, sufletul unei femei în ca
conflictul dintre sentimentul
prietenie și cel de dragoste ajun
pe punctul de a provoca o trag
die.

SNACK - BAR

SERGE DALEN